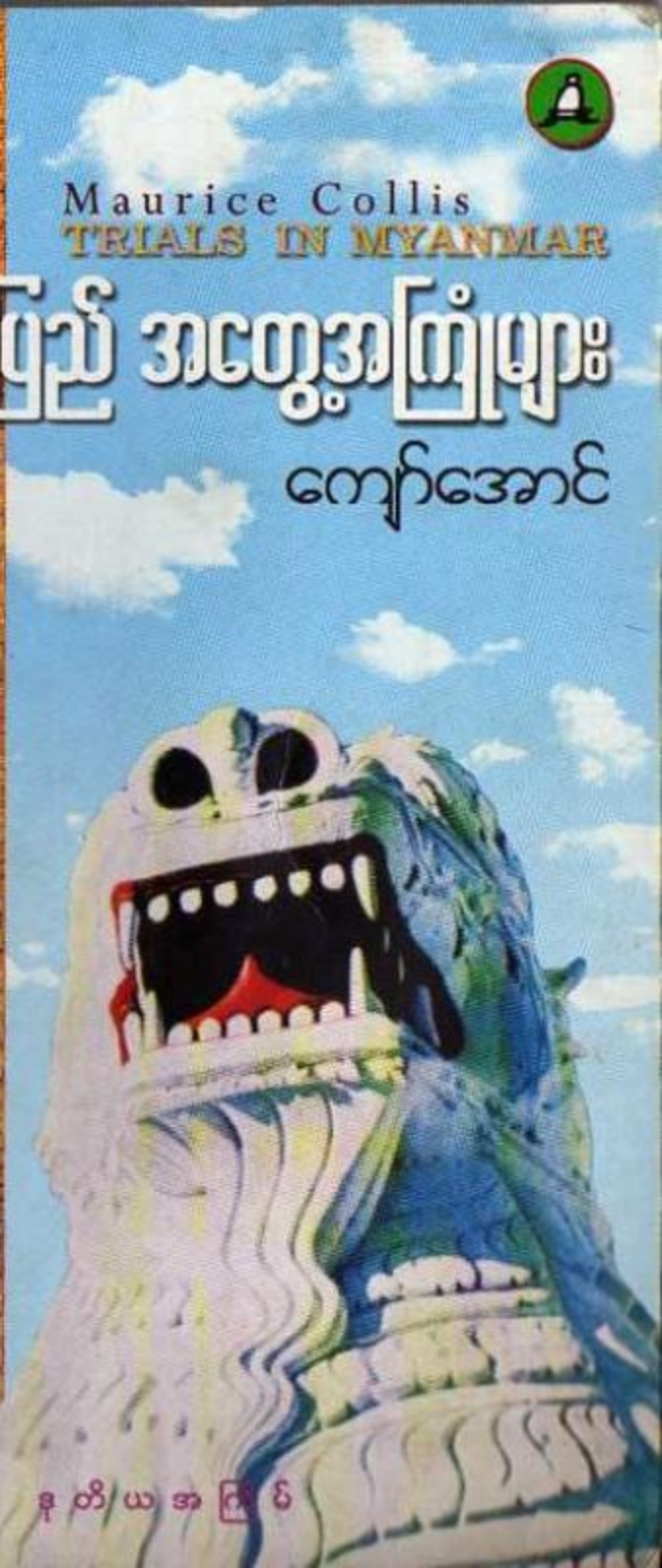

Maurice Collis
TRIALS IN MYANMAR

မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများ

ကျော်အောင်

ဒုတိယအကြိမ်

၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင်ကား

- မြန်မာပြည်သည် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး သမိုင်းမှတ်တိုင်သစ်များ ဝိုက်ထူနေသည့်ကာလ ဖြစ်လေသည်။
  - ဆိုင်မွန်ကော်မရှင် အပြန်တွင် ခွဲရေးတွဲရေးသမားများ လှုပ်ရှားလာသည်။
  - ခွဲရေးတွဲရေးကို အကြောင်းပြု၍ ကိုစီဘီအေ မြန်မာအသင်းချုပ်ကြီး နှစ်ခြမ်းကွဲသည်။
  - ဒိုင်အာခီ ငါးထောင်စား ဝန်ကြီးချုပ်များသည် အုပ်ချုပ်ရေးအသစ်တွင် ရာထူးမပြတ်ရန် နောက်လိုက် စုနေကြသည်။
  - ဘုရင်ခံ ဆာခွားအင်းနှစ်သည် နိုင်ငံရေးရောဂါကြောင့် ခွင့်လေးလယူပြီး အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သည်။
  - ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးချုပ် ဆာဂျေအေမောင်ကြီးသည် ဆာခွားအင်းနှစ်၏ နေရာ၌ ခေတ္တဘုရင်ခံ ဖြစ်လာသည်။
  - ဆရာစံ ခေါင်းဆောင်သည် တောင်သူလယ်သမား အရေးတော်ပုံ ပေါ်ထွန်းလာသည်။
- မြန်မာပြည်သည် သမိုင်းမှတ်တိုင်သစ်များကို တစ်တိုင်ပြီး တစ်တိုင် ဝိုက်ထူနေလေ၏။
- ထိုကာလမှာပင် မောရစ်ကောလစ်သည် ရန်ကုန်အရေပိုင်၊ ရန်ကုန်ခရိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဖြစ်လာခဲ့သည်။
- ဤသို့ဖြင့် မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများသည် ၁၉၂၈ ဇူလိုင်မှ ၁၉၃၀ ပြည့် အောက်တိုဘာလအတွင်း မောရစ်ကောလစ် တွေ့ကြုံခဲ့ရသည့် လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ၊ လှုပ်ရှားပြောင်းလဲမှုများ၊ စစ်ဆေးခဲ့ရသည့် အမှုများ။

- ထိုပြင် -

ရန်ကုန်မြို့ကြီး၏ ထိုကာလ ထိုအချိန်က ပကတိ အခြေအနေများ။

“ဝိတိုရိယ ဘုရင်မကြီးခေတ်က နေမဝင် အင်ပါယာကြီး၏ ကြီးမြတ်ခြင်းကို ထိန်းသိမ်းရမည်” ဟူသော အင်္ဂလိပ် အိုင်ဇိအက်တို့၏ ကျင့်ဝတ်ကို သူ မခံယူ။ အဘုပ်စိုးခံ မြန်မာတို့၏ အမှုကို စွဲ ဖုန်သဖွယ်ကို “မြန်မာ့ရှေ့နေကြီး” သဖွယ် အယူခံတတ်သည်မှာ သူ၏ ကျင့်ဝတ်တစ်ခုလို ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၃၀ ဝန်းကျင် ကတည်းကပင် မြန်မာတို့သည် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး၊ နှစ် ထိုက်တန်သူများ ဖြစ်သည် ဟု၍ အခါအခွင့်ရတိုင်း ထုတ်ပြောခဲ့သည်။ မြန်မာတို့အကြောင်းကို ငြိတိသျှ ပါလီမန်က သိအောင် ကော့လစ်က မြန်မာခေါင်းဆောင်တို့အား အသက်အလွယ် ရှာပေးခဲ့သည်။ မြန်မာ့စာပေကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြောင်းအောင် ပါလီမန်မှ တစ်ဆင့် မောက်မား ခဲ့သည်။ ဤမျှပင် မြန်မာပြည်အပေါ် သံယောဇဉ် ကြီးခဲ့သည်။

ဒို့တာဝန် အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မဏ္ဍိကွဲရေး ဒို့အရေး
 တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု မဏ္ဍိကွဲရေး ဒို့အရေး
 အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ဒို့အရေး
 “နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပေါ်ပေါက်ရေးသည်
 ပြည်ထောင်စုသား အားလုံး၏ ပဓာနကျသော တာဝန်ဖြစ်သည်”

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်သူ့အားကိုး ပုဆိန်စိုး အဆိုပြုငါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား တိုရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ဖျေဖျက်ကြ။

နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ ချိုးဖျိုးရေး
- အမျိုးသား မြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- နိုင်ငံသား ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- မြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေး ကဏ္ဍများကိုလည်း တက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများ စိတ်ဝင်၍ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် ပတ်သက်သော ပြည်သူ့တို့၏ လက်ဝယ်တွင် ရှိရေး

လူမှုရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်မားရေး
- အမျိုးဂုဏ်၊ ဓာတ်ဂုဏ် မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေး လက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- မျိုးမျစ်စိတ်ဓာတ် စွင့်သန်ထက်မြက်ရေး
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး

ကျော်အောင် [၁၉၇၇-၂၀၀၀]

ပခုက္ကူမြို့ ပေါင်းလောင်းရင်ရပ် အဖ ဦးကြင်မောင်၊ အမိ ဒေါ်တင်မြင့်တို့က ၁၉၇၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၈ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ ငယ်မည်မှာ အောင်ကြည်၊ အမည်ရင်း ဦးကျော်အောင် ဖြစ်သည်။

ငါးနှစ် အရွယ်မှ ရှစ်တန်းအောင်သည် အထိ ပခုက္ကူမြို့ ဝက်လေးကျောင်းတွင် ပညာ သင်ကြားသည်။ ရှစ်တန်းအောင်သည်နှစ်တွင် စစ်ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၆ တွင် တက္ကသိုလ်ဝင် စာမေးပွဲ အောင်မြင်ပြီး ဆေးတက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်သည်။ သို့သော် နောက်ပိုင်းတွင် စိန့်ဘညာရပ်သို့ ပြောင်းလဲ သင်ကြားသည်။ ၁၉၅၄ တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်က ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရရှိသည်။

၁၉၄၄ ခုတွင် ဓမ္မာတပ်မတော်သို့ ဝင်သည်။ ပဉ္စမပတ် ဝိုလ်သင်တန်း တက်သည်။ ၁၉၄၅ ခု ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးတွင် တိုင်း(၁) ၁၀၃ တပ်ရင်း၌ ပါဝင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ပခုက္ကူမရိုင် ပြည်သူ့ရဲဘော်အဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူး (၁၉၄၆)၊ ဓမ္မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ အမှုဆောင် (၁၉၄၇-၄၉)၊ စာပေသစ်မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာ အဖွဲ့ဝင် (၁၉၅၀)၊ မြန်မာ-ဆိုဗီယက် ယဉ်ကျေးမှုအသင်း၏ အတွင်းရေးမှူး (၁၉၅၂-၅၃)၊ တက္ကသိုလ် ဘာသာပြန်ဌာန (၁၉၅၅-၅၆)၊ သမိုင်းစက်မရင် (၁၉၅၆-၅၇)၊ တက္ကသိုလ် ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ် ထုတ်ဝေရေးဌာန (၁၉၅၇-၈၇) တို့တွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ မြန်မာစာအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်၊ ပခုက္ကူ ဦးဆုံးစေ စာပေဆု ဇွဲရွယ်ရေးအဖွဲ့ဝင်၊ အမျိုးသားစာပေဆု ဇီစစ်ဇွဲရွယ်ရေး ဝက်ဖတ်ဝင်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ (၂၂၊ ၆၊ ၉၈ မှ ၃၊ ၂၊ ၂၀၀၀ ထိ) ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၇ တွင် ပြည်သူ့ရဲဘော်ဂျာနယ်၌ စာ စတင်ရေးသည်။ ပင်ကိုရေး ဝတ္ထုများတွင် နိဗ္ဗာန်ဘုံ မျောက်မိုးမြင့်၊ အနိတ်က ကြယ်ဖြူနှင့် သမဂ္ဂ အလံတော်အောက်ဝယ် တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဘာသာပြန်ဝတ္ထုများတွင် ကူလီ၊ မြစ်ကမ်းပေါ်က ခက်ခိုက်လေ၊ အမှောင်ခေတ်က မှစ်သုဗျား၊ နှလုံးလှအရာဝန်း၊ မျှောက်၊ မာကိုဂိုလ်၊ အမောင်မြင်သမားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ခရီးသွားမှတ်တမ်း အဖြစ် မားလွတ်ကိုင့် ဘောဗုဒ္ဓိုင်း၏ တိုက်ကကိုလာ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် မဟာဝိကောင်နေ့ဦးညများသည် လည်းကောင်း၊ ကျမ်းစာအုပ်များတွင် မတ်ဝါဒလမ်းညွှန်၊ လူ့သမိုင်း၊ ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင် တစ်ဆယ်နှင့် ကမ္ဘာ့ကျော်စာအုပ် ၁၀၀ (ညွှန်ကြား၊ မင်းကျော်တို့နှင့် ပူးတွဲ ရေး)တို့သည် လည်းကောင်း ထင်ရှားသည်။ စတင်ရေးပြင် ၁၉၅၇ အမျိုးသားစာပေဆု (ဘာသာပြန်)၊ အရေးကြီးပြီ သွေးစည်းကြွေကြွေ (၁၉၅၁ အမျိုးသား စာပေဆု (ဝတ္ထုရည်))၊ ဘုံ ဓရုဇလင် (၁၉၅၅ အမျိုးသားစာပေဆု (ဘာသာပြန်၊ သုတ))၊ နေဝင်ဘုရင်များ (၁၉၅၈ အမျိုးသား စာပေဆု (ဘာသာပြန်၊ သုတ)) ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၆၆ တွင် နိုင်ငံ့ဂုဏ်ထူး ခုတီးပေးအောင်၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၂၄ ရက်တွင် အရှေ့တောင်အာရှ စာပေဆု (S. E. A Writers Award) ချီးမြှင့်ခံရသည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၁၃ ရက် ညနေ ၄ နာရီတွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

**၂၀၀၅ နှင့် ၂၀၀၆ ထုတ်
ရရှိသည့်စာအုပ်များ**

- ၂၃၃။ ဦးမောင်မောင်တင်(၁)၏ ရွှေနှင်းသုံး ဝေါဟာရအဘိဓာန်
- ၂၃၄။ ရုပ်ပြည့်စုံနိဗ္ဗာန် (စုစည်းတည်းဖြတ်သည်) ၂၀ ရာစု မြန်မာစာရေးဆရာ ၁၀၀ [အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်း]
- ၂၃၅။ ရုပ်ပြည့်စုံဘာသာပြန်အဖွဲ့၏ မြန်မာစာအုပ်များ အရေးတော်ပုံ (အရေးတော်ပုံ ဖြောက်မောင်တုံ)
- ၂၃၆။ မောင်သန်းစေ့(ထားဝယ်)၏ ကုန်းဘောင်အလွန် [ပထမအုပ်]
- ၂၃၇။ စာရေးဆရာများ၏ စာအုပ်စုံစာအုပ်စုံ၏ လက်ဖြူစင် ဝတ္ထုတိုများ
(Selected Short Stories of Virginia Woolf)
- ၂၃၈။ မင်းယုဝေ၏ သူလိုလူများ
- ၂၃၉။ ထက်ခေါင်၏ အမှန်ကို အမှန်ဖြင့် ရှာဖွေခြင်းနှင့် အတွေးသစ်များ
- ၂၄၀။ တင်မောင်မြင့်၏ စကားလက် သို့မဟုတ် ရေရွာသွန်သွန်အမက် (SCARLETT :
The Sequel to Margaret Mitchell's *Gene with the Wind* by Alexandra Ripley)
- ၂၄၁။ ကျော်အောင်၏ မြစ်ကမ်းပေါ်က စက်ရုံကလေး
(The Mill on the Floss by George Eliot)
- ၂၄၂။ မောင်ကိုယု၏ သားမြန်လာရင် ပေးလိုက်ပါနှင့် မဂ္ဂဇင်း ဝတ္ထုတိုများ
- ၂၄၃။ ဦးတင်မောင်ရင်(မဟာဝိဇ္ဇာ)၏ စစ်ကြီးနှစ်ခုအကြား နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေး
(International Relations Between The Two World Wars (1919-1939) by E. H. Carr)
- ၂၄၄။ မောင်မောင်(ခန့်ဖြူ)၏ လူ့ပြည်မှာ အနေရဲ့စေ့
- ၂၄၅။ မြင့်သန်း၏ အလံဘတ်ကမ်း၏ ဝတ္ထုတိုများ (Exile and the Kingdom by Albert Camus)
- ၂၄၆။ ဒေါက်တာကျော်ဝင်း၏ ကုန်းဘောင်နိဒါန်း
- ၂၄၇။ သိပ္ပံမောင်ဝ၏ စာပေယဉ်ကျေးမှု
- ၂၄၈။ ဒေါက်တာကျော်စိန်၏ ဘဝနေနည်း သင်ခန်းစာများ (LESSONS IN LIVING:
The Life and Discoveries of Margaret Mead by Allyn Moss)
- ၂၄၉။ ဦးကျလား မဟာရာဇဝင်ကြီး [ပထမအုပ်]
- ၂၅၀။ ဦးကျလား မဟာရာဇဝင်ကြီး [ဒုတိယအုပ်]
- ၂၅၁။ ဦးကျလား မဟာရာဇဝင်ကြီး [တတိယအုပ်]
- ၂၅၂။ ကျော်အောင်၏ ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင် ၁၀ (The Ten Novels and Their Authors
by W. Somerset Maugham)
- ၂၅၃။ လင်းယုန်မောင်မောင်၏ ဟစ်တလာ
- ၂၅၄။ ထွန်းသစ်၏ မိုမေ့ဒါယန်

၂၀၀၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ထုတ်ဝေမည့် စာအုပ်များ

- ၂၅၆။ ဦးစိန်မောင်ဦး၏ ဝိုးတဝါး သမိုင်းပုံစံပုံများ
- ၂၅၇။ ဒေါက်တာကျော်စိန်၏ စိတ်ပညာသမိုင်း
- ၂၅၈။ ဦးလွန်းမြင့် M. A. (Ygn), M. Phil (London)၏ ဘာသာစာနှင့် သဒ္ဒါစာ
- ၂၅၉။ မှော်ဘီဆရာသိန်း ၏ ပါးစပ်ရာဇဝင်

ရုပ်ပြည့်စုံစာအုပ် ၂၅၅

ကျော်အောင်
မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများ
TRIALS IN MYANMAR
Maurice Collis

ရုပ်ပြည့်စုံစာအုပ်တိုက်

အမှတ် ၃၈၊ ၁၀၉ လမ်း၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်၊ ရန်ကင်းမြို့၊
ဖုန်းနံ ၀၁-၂၅၆၆၇၁ (အိမ်)၊ ၇၁၀၁၀၃ (အိုင်)

စာမူ ခွင့်ပြုချက်အမှတ် [၃၁၀၀၂၇ ၀၆၀၄]

မျက်နှာပုံး ခွင့်ပြုချက်အမှတ် [၃၁၀၀၄၁၀၆၀၇]

ပုံနှိပ်ခြင်း

ပထမအကြိမ်- (၁၉၈၄) စာချစ်သူစာစဉ်
ဒုတိယအကြိမ်- (၂၀၀၆) ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်
(ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၀၆)
အုပ်ရေ [၇၀၀]

မျက်နှာပုံးနှင့် အတွင်းစာသား ပုံနှိပ်သူ

ခေါ်ခေါ်အေးမြင့် [၀၅၅၀၁]၊ ရာပြည့်အောင်ဆက်
အမှတ် ၁၅၅၊ လမ်း ၅၀၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်
ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ

ခေါ်ခေါ်အေးမြင့် [၀၃၈၀၁]၊ ရာပြည့်စာပေ
အမှတ် ၃၈၊ ၁၀၉ လမ်း၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်
ရန်ကုန်မြို့။

စာအုပ်ချုပ်

ကိုဖြူ

မျက်နှာပုံး၊ ပန်းချီ

လင်းဝဏ္ဏ ဒီဇိုင်း၊ ဖွဲ့သည်။

တန်ဖိုး

၁ ၈၀၀ ကျပ်

မာတိကာ

- မြန်မာပြန်သူ၏ အမှာ	၉
၁။ အာလဆိုးကောလိပ်	၁၇
၂။ ရောဝတီမြစ်ကမ်း တစ်နေရာ	၂၀
၃။ သိုက်ဆရာ	၂၄
၄။ လူသတ်မှု	၃၀
၅။ ဗေဒင်ဆရာ	၃၅
J	
၁။ ခရိုင်တရားသူကြီး	၄၂
၂။ လင်ချင်းချောင်း	၄၇
၃။ လင်းပင်မင်းသမီး	၅၄
၄။ ဆာဂျွန် ဆိုင်မွန် ကော်မရှင်အဖွဲ့ ရောက်လာခြင်း	၅၈
၅။ ဝေဇီနီ နှစ်မြှုပ်ခြင်း	၆၄
၃	
၁။ ရန်ကုန် မျက်နှာဖြူ အသိုင်းအဝိုင်း	၇၂
၂။ အစေခံ တချစ်	၇၉
၃။ ဘုရားမိက တရားစွဲခိုင်းခြင်း	၈၄
၄။ အမှုစစ်ဆေးခြင်း	၈၈
၅။ ညည်းပန်းနှိပ်စက်မှု	၉၇

- ၁။ အကြည်အညိုပျက်မှု
- ၂။ မြို့တော်ဝန် ဆင်ဂုပ်တားကို ဖမ်းခြင်း
- ၃။ ဆင်ဂုပ်တား ရောက်လာပြီ
- ၄။ အမှုစစ်ဆေးခြင်း
- ၅။ ရန်ဒိုင်းဆန်ခတ်ခြစ်ခြင်း
- ၆။ ထမင်းစားပွဲ
- ၇။ စီရင်ချက် ရေးတော့မည်
- ၈။ ဆင်ဂုပ်တား၏ အပြု
- ၉။ ဂယက်
- ၁၀။ ဆင်ဂုပ်တား၏ နှုတ်ဆက်ပွဲ

- ၁၁၂
- ၁၂၂
- ၁၃၂
- ၁၃၉
- ၁၄၇
- ၁၅၆
- ၁၆၂
- ၁၆၆
- ၁၇၂
- ၁၇၉

- ၁။ ပဲခူးငလျင်
- ၂။ ဘုရင်ခံ ခွင့်ယူကာ အင်္ဂလန်ပြန်ခြင်း
- ၃။ ကင်မရွန်တပ်ရင်းမှ စစ်ဗိုလ်ကလေး
- ၄။ ထောင်ဒဏ် စီရင်ခြင်း
- ၅။ ကပွဲ
- ၆။ အယူခံ
- ၇။ အုပ်ချုပ်ရေးဘက်က စွက်ဖက်ခြင်း
- ၈။ လယ်သမား အရေးတော်ပုံ
- ၉။ အုပ်ချုပ်ရေးအသစ် အညွှန်း

- ၁၈၇
- ၁၉၀
- ၁၉၅
- ၁၉၉
- ၂၀၇
- ၂၁၈
- ၂၂၁
- ၂၂၈
- ၂၃၃

မြန်မာပြန်သူ၏အမှာ

မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများမှာ မောရစ်ကောလစ်၏ ဘဝထူပွတ် တစ်စိတ် တစ်ပိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကောလစ်သည် အိုင်းရစ် လူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ၁၉၁၂ တွင် မြန်မာပြည်သို့ အိုင် စီ အက် အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိအဖြစ် ရောက်လာသည်။ အမှုထမ်းသက် ဆယ်ခြောက်နှစ်ရှိသည့်အခါ စစ်ကိုင်း အရေးပိုင်တာဝန်မှ ရန်ကုန် အရေးပိုင်တာဝန်သို့ ပြောင်းရွှေ့ထမ်းရွက်ရသည်။ ရန်ကုန်အရေးပိုင်၏ တာဝန်ဝတ္တရားများတွင် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး တာဝန်တစ်ခုလည်း ပါသည်။ ထိုကာလကား ၁၉၂၈ ခုလိုင်မှ ၁၉၃၀ အောက်တိုဘာအထိ ဖြစ်လေသည်။

သူ၏ မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများ ကာလသည် ထိုကာလပင် ဖြစ်သည်။ ထိုကာလကို အခြေခံကာ သူ တွေ့ကြုံခဲ့ရသည့် လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ၊ အရေးအခင်းများ၊ စစ်ဆေးခဲ့ရသည့် အမှုများ အကြောင်းကို ဤစာအုပ်တွင် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားသည်။ ထိုသို့ ဖော်ပြရာတွင် ကောလစ်သည် မည်သူ့ မျက်နှာကိုမျှ မထောက်ခံပေ။ အထူးသဖြင့် အင်္ဂလိပ် အရာရှိလောက၏ စိတ်သဘောထားကို သူ ထင်မြင်သည့်အတိုင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း တင်ပြခဲ့လေသည်။

အမှန်စင်စစ် ထိုကာလသည် ကောလစ်အဖို့ရော မြန်မာသမိုင်း အဖို့ပါ ထူးခြားသည့်အချိန် ဖြစ်သည်။

ကောလစ်အတွက်မူ သူ၏ အမှုထမ်းသက် တစ်လျှောက်လုံးတွင် စိတ်အရပ်ရပ် အချိန်ပိုင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသင့်သည်။ တရားဥပဒေ အလိုအတိုင်း၊ မှန်မှန်ကန်ကန် တရားစီရင်ရာတွင် အင်္ဂလိပ် အသိုင်းအဝိုင်း၏ မျက်နှာကို စောင့်ဆိုကြည့်ရသည့် အခါများ ကြုံရသည်။ သို့သော် ကောလစ်သည် တရားမျှန်မှုနှင့်သူ့ကို အကျိမ်းအစောင်း မခံဘဲ ပြောဆိုမတ်စွာ စီရင်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကောလစ်မှာ

အုပ်ချုပ်သူ အင်္ဂလိပ်အလိုကျ အမှုထမ်းကောင်း မဖြစ်လာ။ ကောလိပ်သည် "အင်္ဂလိပ်လူ" မဟုတ်။ ရန်ကုန်တွင် အာဏာရ အင်္ဂလိပ် အသိုင်းအဝိုင်းက သူ့ကို ဝိုင်းပယ်စေ ပြုလာသည်။ ပဲခူးကလပ်၊ ဘုတ်ကလပ်၊ ဂျင်မေခါနာ ကလပ် တို့တွင် ကောလိပ် ဝင်လာလျှင် နှာခေါင်းရှုံ့လာကြသည်။

၁၉၃၀ မြန်မာပြည်ကိုလည်း ကြည့်ပါဦး။

၁၂၃၀ မြန်မာပြည်သည် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး သမိုင်းမှတ်တိုင်သစ်များ ခိုက်ထူနေသည့်ကာလ ဖြစ်လေသည်။ ပြည်သူ့ကမ်းရိုးလုံး အနေဆင်းရဲ၊ အစားဆင်းရဲကာ ဆူပူအုံကြွမှုများဖြင့် နိုင်ငံရေးဒီရေ မြင့်တက်လာသည်။

ထိုနှစ် ၁၉၃၀ မှာပင် ကုလားမြန်မာ ရိုက်ပွဲဖြစ်ပွားသည်။ ထိုနှစ် ၁၉၃၀ မှာပင် ရန်ကုန်ထောင်ထဲသည်။ ထိုနှစ် ၁၉၃၀ မှာပင် ဆိုင်မွန်ကော်မရှင် အပြန်တွင် နှစ်ရက်တွဲရေးသမားများ လှုပ်ရှားလာသည်။ ခွဲရေးတွဲရေးကို အကြောင်းပြုကာ ဂျီစီဘီအေ မြန်မာအသင်းချုပ်ကြီး နှစ်ခြမ်းကွဲသည်။ ဒိုင်အာမီ ငါးထောင်စား ဝန်ကြီးချုပ်များသည် အုပ်ချုပ်ရေးအသစ်တွင် ရာထူးမပြုတ်ရန် နောက်လိုက် စုနေကြသည်။ ထိုနှစ် ၁၉၃၀ မှာပင် ဘုရင်ခံ ဆာချားအင်းနစ်သည် နိုင်ငံရေးရောဂါ မကြာင့် နာဖျားမကျန်းဖြစ်ကာ ခွင့်လေးလယူပြီး အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သည်။ ထိုနှစ် ၁၉၃၀ မှာပင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးချုပ် ဆာဂျော့အေမောင်ကြီးသည် ဆာချားအင်းနစ်၏ နေရာ၌ ခေတ္တဘုရင်ခံ ဖြစ်လာသည်။ ထိုနှစ် ၁၉၃၀ မှာပင် ဆရာစံ ခေါင်းမောင်သည် လယ်သမား အရေးအခင်း ပေါ်လာသည်။

ဤသို့ဖြင့် မြန်မာပြည်သည် သမိုင်းမှတ်တိုင်သစ်များကို တစ်တိုင်ပြီး တစ်တိုင် ခိုက်ထူနေလေသည်။

မြန်မာတို့က လိုချင်သည်မှာ "ဟမ်းမရူး" ခေတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးပင် ဖြစ်သည်။ ၁၉၂၂ တွင် အင်္ဂလိပ်က အတုအယောင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ဖြစ်သည် "ဒိုင်အာမီ" ကို အတင်းထိုးပေးသည်။ မြန်မာတို့သည် "အသုံးထူးသည့် ဟမ်းမရူး" ကို နှလုံး မဖြူနိုင်သဖြင့် မပြုံးနိုင်၊ မရယ်နိုင်။ ရှိခဲ့ကြလေသည်။ ဒိုင်အာမီ အုပ်ချုပ်ရေးသည်လည်း ခေါင်းဆောင်တွေ ငါးထောင်စား ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူး လျက်ရ၏။ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်လာသည်။

ထိုကာလမှာပင် ကောလိပ်သည် ရန်ကုန်ခရိုင် တရားသူကြီး ဖြစ်လာ လေသည်။ ဒိုင်အာမီ အုပ်ချုပ်ရေး အကောင်အထည် ဖော်ရသူ ဖြစ်လာသည်။ ကောလိပ်သည် အင်္ဂလိပ်အလိုတော်ရုံတွေ အကြားတွင် မှန်ကန်ပြီး တရားမျှတ

သည့် စစ်ဆေးမှုများကို ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ မှန်ကန်သည့် ပြစ်ဒဏ်တို့ကိုလည်း အင်္ဂလိပ်လူမျိုးဘက် မလိုက်ဘဲ စီရင်နိုင်ခဲ့သည်။

ဆရာစံ ခေါင်းဆောင်သည့် လယ်သမား အရေးတော်ပုံ မဖြစ်ပွားမီ ရက်ပိုင်းအလိုတွင် ကင်မရွန် စစ်ဗိုလ်ကလေးတစ်ယောက်၏ ကားတိုက်မှု စစ်ဆေး ရာမှ အစပြုကာ ကောလိပ်သည် တစ်ခဲလှည့်အပြောင်းကို ကြုံခဲ့ရသည်။

ထိုကာလတွင် ပေါ်ပေါက်လာသည့် အဖြစ်အပျက်အားလုံးသည် ရန်ကုန် တရားသူကြီးဖြစ်သည့် ကောလိပ်နှင့် တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း ပတ်သက်လာ ရသည်။ ထိုခေတ် ကောလိပ်သည် ဆင်ခြင်တုံတရားကို လက်ကိုင်ပြုကာ တရား မျှတအောင် စစ်ဆေးစီရင်နိုင်ခဲ့လေသည်။

ကောလိပ်ကို ၁၈၈၉ တွင် မွေးဖွားသည်။ အောက်စဖို့ တက္ကသိုလ်၌ ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်ကာ အိန္ဒိယ ပဋိညာဉ်ခံဝန်ထမ်း (အိုင်စီအက်)အဖြစ် မြန်မာပြည်သို့ ရောက်လာသည်။

အိုင်စီအက် ဆိုသည်မှာ အင်္ဂလိပ် အုပ်ချုပ်ရေးလောကတွင် ထိပ်တန်း ရာထူးဖြစ်သည်။ လူတော်များသာ ဝင်ခွင့်ရသည့် ရာထူးမျိုးဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယပြည် နှင့် မြန်မာပြည်တို့ကိုသို့ ကိုလိုနီများတွင် အင်္ဂလိပ်အလိုကျ အုပ်ချုပ်ပေးရသည်။ ပင်စင်ယူလျှင် အမှုထမ်းကောင်းဘွဲ့၊ ဆာဘွဲ့ စသည့် ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးများ ချီးမြှင့် သူကောင်းပြု ခံရတတ်သည်။

သို့ငြားလည်း အိုင်စီအက် မစွတာကောလိပ်မှာ ဤအတန်းအစားထဲတွင် မပါ။ သူသည် အရေးပိုင်လုပ်ရင်း မြန်မာကျေးလက်နှင့် ရင်းနှီးလာသည်။ မြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှုထုံးစံ အစဉ်အလာတို့ကို လေးစားချစ်ခင်လာသည်။ မြန်မာ့ ယုံကြည် ကိုးကွယ်မှုကို လေ့လာလိုက်စားသည်။

အုပ်စိုးသူ အင်္ဂလိပ်က မြန်မာတွေကို လူရိုင်းများ။ အတွေးအခေါ်အားဖြင့် အောက်တန်းကျသူများ။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် မတန်သူများဟု မြင်သည်ကို ကောလိပ်က တတ်နိုင်သမျှ ချေဖျက်သည်။ "ဝိတိုရိယ ဘုရင်မကြီး ခေတ်က မနုမဝင်အင်ပါယာကြီး၏ ကြီးမြတ်ခြင်းကို ထိန်းသိမ်းရမည်" ဟူသော အင်္ဂလိပ် ဂျီစီဘီအက်တို့၏ ကျင့်ဝတ်ကို သူ မခံယူ။ အအုပ်စိုးခံ မြန်မာတို့၏ အပူကိုစွ မှန်သူမျှကို "မြန်မာ့ရှေ့နေကြီး" သဖွယ် အယူခံတတ်သည်မှာ သူ၏ ကျင့်ဝတ် တစ်ဖန်ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၃၀ ဝန်းကျင်ကတည်းကပင် မြန်မာတို့သည် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ထိုက်တန်သူများ ဖြစ်သည်ဟူ၍ အခါအခွင့်ရတိုင်း ထုတ်ပြော ခဲ့သည်။ မြန်မာတို့အကြောင်းကို ငြိတိသ္မပါလီမန်က သိအောင် ကောလိပ်က မြန်မာခေါင်းဆောင်တို့အား အဆက်အသွယ် ရှာပေးခဲ့သည်။ မြန်မာ့စာအုပ်ကို

အင်္ဂလိပ်နားသို့ ပေါက်အောင် ပါလီမန်မှတစ်ဆင့် ဖောက်ပေးခဲ့သည်။ ဤမျှပင် မြန်မာပြည်အပေါ် သံယောဇဉ်ကြီးခဲ့သည်။

အိုင်စီအက်ဝန်ထမ်း ဖြစ်ခဲ့ကြားလည်း ထိုအလုပ်တွင် သူ မပျော်ပိုက်။ သူသည် စာပေဝါသနာ အထုံကြီးသူဖြစ်သည်။ အိုင်စီအက်ဆိုသည်မှာ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် နှစ်မြုပ်နေရသူ ဖြစ်သည်။ ပညာရှာမှီးဖို့ အခွင့်အလမ်း ပိတ်သွားပြီး မြန်မာပြည်လုံး ဝေးသီခေါင်သည့်ဒေသတွင် တောမြို့ကလေး တစ်မြို့၌ အခွန်တော် ကောက်ရင်း၊ အမှုစစ်ရင်း အချိန်ကုန်လွန်ခဲ့ရသည်။ သူ့တွင် စကားပြောဖော် ကောင်းကောင်းမရှိ။ စာပေအနုပညာစကား ပြောရာ လူမရှိ။ အတွေးအခေါ်ဝိုင်း ဖွဲ့င် ခေတ်နောက်ကျသည်ထက် နောက်ကျရာသာ ရှိသည်။ ကမ္ဘာကြီး ဘာဖြစ် နေသည်ကို ချက်ချင်းမသိရ။ သူ အုပ်ချုပ်သည့် မြို့နယ် ကျေးရွာတို့တွင် အေးအေး ဖျမ်းဖျမ်းရှိပြီး အခွန်တော်မှန်မှန် ကောက်ခံရေးသည်သာ သူ့ကို ဖြစ်လေသည်။ ကာလအတန်ကြာလာသော် သူသည် ထိုတောနေ ဆင်းရဲသားတို့ကို ချစ်ခင် နှစ်သက်လာသည်။ အနေရိုး အစားရိုးသည် သူတို့ဘဝကို ကိုယ်ချင်းစာတတ် လာသည်။ ထိုအခါ တရားမှုတအောင် အုပ်ချုပ်ဖို့ ကြိုးစားလာရသည်။ ကျေးရွာ အနံ့ ဖျောက်လည်သည်။ အတိုင်အတော မှန်သမျှကို နားထောင်ရသည်။ သို့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေး အလုပ်တာဝန်တွေ ပီသည်ထက် ပီလာကာ စာရေးဖို့၊ စာပေလေ့လာဖို့ စိတ်မကူးနိုင်တော့။ ကြာသော် အိုင်စီအက် ဘဝကို ပြီးစေ့လာသည်။ အလုပ် ဝင်စကမူ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများမှာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်။ ပျော်စရာ မကောင်းသည်ဟု ထင်မိသည်။ သို့နှင့် သူ့တာဝန်မှာ ခေတ်နောက်ကျနေသော အဖေ့တိုင်းသားတို့ကို ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်ကာ ပညာသင်ကြားပေးရသည့် သာသနာပြု လုပ်ငန်းမျိုး ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်လာသည်။

“ဒီလိုနဲ့ အိုင်စီအက်တွေထဲက စာရေးဆရာ ဖြစ်လာနိုင်တဲ့ တမျိုးဟာ လူပျိုနဲ့ တိုးသွားကြတယ်။ ပဲခူးတိုင်းမင်းကြီးဖြစ်တဲ့ ဆွစ်သင်ဇင်ဟာ လူတော် တစ်ယောက်ပဲ။ စာရေးဆရာ ဖြစ်မလာဘူး။ ပင်စင်ယူတော့ ဘွဲ့ထူး ဝပ်သေးသေး မလား။ ရတယ်။ သူ့ပြုစုချက်အဖြစ် စာတစ်အုပ် ထွက်မလာခဲ့ဘူး။”

“မဟုတ်ဘဲကတော့ ဆွစ်သင်ဇင်လို မဟုတ်ဘူး။ သူက အိန္ဒိယပုလိပ် ပညာရပ်နဲ့ ဝန်ထမ်းပဲ။ ဗြိတိသျှ ဗျူရိုကရေစိ ယန္တရားကို စိတ်ပျက်တာနဲ့ စောစော စီစီ၊ အလုပ်က ထွက်တယ်။ စာရေးတယ်။ သူ့ဘဝဟာ အရာရှိလုပ်ဖို့ မဟုတ်ဘူး။ အများစုမဟုတ်တာ သူ့အဖို့ လူမှန် နေရာမှန် မဟုတ်ဘူး ဆိုတာ သူ့ကိုယ်သူ သိတယ်။ မစားစာပဲ အလုပ်က ထွက်ပြီး စာပေလောကကို ဝင်တယ်”ဟု ကောလစ်က ချဲ့သပ်သည်။

“ကျွန်တော်က သူတို့ နှစ်ယောက်ထက် ကံကောင်းတယ်။ အိုင်စီအက် ရာထူးဝင်စက ဝိတိုရိယ ဘုရင်မကြီးရဲ့ နေမဝင်အင်ပါယာကြီးကို ထိန်းသိမ်းရေး ယ် ဆိုတဲ့ အသိစိတ်မျိုးလည်း မရှိခဲ့ဘူး။ မဝင်ခဲ့ဘူး။ အိုင်စီအက်လုပ်ရင် လခကောင်း မယ်။ လွတ်လပ်တယ်။ အသစ်အဆန်းတွေ တွေ့ရမယ် လို့ပဲ အောက်မေ့မိတယ်။ အုပ်ချုပ်ရေး ဆိုတာကိုတော့ နည်းနည်းလေးမှ စိတ်မဝင်စားဘူး။”

“ဒါပေမဲ့ ဝင်မိမှတော့ မှိတ်ကြိတ်ပြီး စခန်းသွားရတော့တာပဲ။ အထက် အရာရှိတွေ သဘောက ဘယ်လို၊ သူတို့ ကြိုက်တာက ဘယ်လို ဆိုတာတွေ နားမလည်ဘူး။ သူတို့အကြိုက်ကို သိအောင် ကြိုးစားပြီး ကြီးကြီးကုတ်ကုတ် လုပ်တတ်တဲ့ ဝါသနာမျိုးလည်း မပါခဲ့ဘူး။ အဲဒီလို စရိုက်မျိုး ကျွန်တော်မှာ မရှိဘူး။”

“ဒါပေမဲ့ မြန်မာတွေကိုတော့ ချစ်ခင် နှစ်သက်လာတယ်။ ဒါကို အင်္ဂလိပ် အသိုင်းအဝိုင်းက မကြိုက်ဘူး ဆိုတာ သိပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ ပြုပြင်လို့ မရတော့ဘူး။ ၁၉၁၉ လောက်ကတည်းက အိုင်စီအက် ဘဝက ထွက်ဖို့ စိတ်ကူးတာပဲ။ သတ္တိ မရှိတော့ မအောင်မြင်ခဲ့ဘူး။ စာပေလောကနဲ့လည်း အဆက်အသွယ် မရသေးဘူး။”

“ဒီလိုနဲ့ ၁၉၂၈ မှာ ရန်ကုန်ကို ခရိုင်တရားသူကြီး အဖြစ်နဲ့ ပြောင်းလာ ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီရာထူးက ကျွန်တော်ကို စာရေးဆရာဘဝ အရောက် တွန်းလို့ လိမ့်မယ်လို့ မမျှော်လင့်ခဲ့ဘူး။”

“တာဝန်ကျေပွန်တဲ့ အမှုထမ်းအဖြစ်နဲ့ အစိုးရက ကျွန်တော်ကို သဘော ကျပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မြန်မာတွေဘက်က လိုက်လွန်းတယ်လို့ ထင်လာတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အခြေအနေတွေက ပြောင်းလာတယ်။ မြန်မာပြည်ကို အုပ်ချုပ်ရေး သစ်တစ်ခု ပေးမယ့် အင်္ဂလိပ်အယောင် ပေါ်လာတယ်။ ဒီတော့ ဗျူရိုကရေစိ စနစ်ကို ကျွန်ုပ်တို့တည်းတည်း ကျင့်သုံးဖို့ဆိုတာ ခက်တယ် မဟုတ်လား။ ဒါပေမဲ့ အရာရှိ ကြီးကြီးဝိုင်းနဲ့ အင်္ဂလိပ်ကုန်သည် လောကကတော့ ခေတ်မမီဘူး။ ရှေးကလိုပဲ မားမိုးအုပ်ချုပ်ချင်ကြတာပဲ။ အင်္ဂလိပ် အကျိုးစီးပွားကို ရှေးဦးချင်ကြတာပဲ။ မေ့တပြောင်းလာပြီ။ နိုးကြားလာကြပြီ။ ဒါတွေကို သူတို့ မသိဘူး။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော် ဒုက္ခရောက်တာပဲ။ အရာရှိဘဝနဲ့ အောင်မြင်နိုင်ဖို့ လမ်းမမြင်တော့ဘူး။ ရှေးယူဟိုးဖို့ အကြောင်းမရှိတော့ဘူး။”

ဤသည်မှာ ကောလစ်၏ ဖွင့်ဟဝန်ခံချက် တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန် တရားသူကြီး အဖြစ် နောက်ဆုံး အမှုစစ်ဆေးပြီးသည့်အခါ ကောလစ်ကို တရားသူကြီး အဖြစ်မှ ရာထူးတိုးပေးပြီး ယစ်မျိုးမင်းကြီးဘဝသို့ ကန်တပ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ကောလစ်သည် ခွင့်ယူကာ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သည်။

ယင်းမှာ ၁၉၃၀ ခုတွင် ဖြစ်သည်။ ခွင့်ပေး၍ အင်္ဂလန်မှ ပြန်လာသည့်အခါ မြတ်မြို့သို့ အရေးပိုင်အဖြစ် ပို့ခံရသည်။ မြတ်တွင် နှစ်နှစ်ကျော်နေပြီးနောက် အင်္ဂလန်သို့ ပြန်လာသည်တွင် မြန်မာပြည်သည်လည်း အုပ်ချုပ်ရေး အသစ်ရရှိ နိုးလာသည်။ ထိုအချိန်တွင် အိန္ဒိယပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်းစည်းကမ်း ပြင်ဆင်သည် နှင့် တစ်နှစ် ပေါင်ကိုးရာ ပင်စင်ရသည်တွင် ကောလိပ်လည်း အိုင်စီအက်ဘဝမှ ပယ်စင်ယူလိုက်လေသည်။

မြတ်တွင် အရေးပိုင်အဖြစ် အမှုထမ်းစဉ် စွန့်စားသူ ဆင်ယူရယ်ပိုက် ဆိုသူ တပည့်၏ ဘဝဖြစ်စဉ် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို လေ့လာခွင့် ကြိုလာသည်။ ယင်းကို အကြောင်းပြုကာ ဆက်လက် လေ့လာပြီး သုတေသနပြုသည်တွင် ယိုးဒယားပိုက် အမည်ဖြင့် အတ္တပ္ပတ္တိတစ်ခုကို စတင် ရေးသားသည်။ ဤ စာအုပ်သည် ကောလိပ်အား စာရေးဆရာ ဘဝသို့ အရောက်ပို့ခဲ့သည့် စာအုပ် ဖြစ်လေသည်။

ယင်းသို့ အောင်မြင်မှု ရရာမှ သူ့မိတ်ဆွေ ဂျီအိတ်ချ်လု၏ မှန်နန်းရာဇဝင် ဘာသာပြန်ကို ဖတ်မိသည်တွင် မိဖုရားစော ဝတ္ထုကို ရေးခွင့်ကြိုလာသည်။ မိဖုရားစောမှာလည်း အောင်မြင်သည်။ အောက်စဖို့တန်းက ကျောင်းနေမက် ဤဖရိုဖေဇာကလည်း "ဖေဇာ အင် ဖေဇာ" စာအုပ်တိုက် ထောင်စ ဖြစ်ရာ ကောလိပ်မှာ ထုတ်ဝေသူ အပူတပြင်း ရှာရန်မလို။ ဖေဇာက သူ့ကို နောက်စာအုပ် အတွက် ကြိုတင်ငွေပေးကာ ဆက်လက် အရေးပိုင်သည်တွင် မြန်မာပြည် အတွေ့ အကြုံများ စာအုပ် ဖြစ်ပေါ်လာရလေသည်။

မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများကို ၁၉၃၈ တွင် ထုတ်ဝေသည်။ ထိုစာအုပ် ထွက်သည့်အခါ ကောလိပ်သည် မြန်မာပြည်သို့ ရောက်နေသည်။ ရှမ်းပြည်နယ် တစ်ဖွင့် ခရီးလှည့်ရာမှ ပြန်လာပြီးနောက် အင်္ဂလန်သို့ပြန်ရန် ရန်ကုန်၌ သင်္ဘော ဖောင့်နေစဉ် ဤစာအုပ်သစ်သည် ဆူးလေဘုရားလမ်းရှိ စမတ်အင်မူကာဒမ် စာအုပ်ဆိုလိုသို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ထိုအခါ ရန်ကုန် အင်္ဂလိပ် အသိုင်းအဝိုင်းက မှာခေါင်းရှုံ့ကြသဖြင့် မိရာသင်္ဘောဖြင့် မြန်မာပြည်မှ အပြန်ထွက်ခွာရသည်။

အင်္ဂလိပ် စာအုပ်ဝေဖန်ရေးလောကက မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများကို နေပြီလ၏ ထိပ်တန်းစာအုပ်ကောင်းအဖြစ် ချီးကျူးကြသည်။ ယင်းကို အကြောင်း ပြုကာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့သည် မြန်မာပြည်အကြောင်းကို စိတ်ဝင်စားလာကြ သည်။ ကောလိပ်နှင့် ဘဝတူ အိုင်စီအက်တစ်ယောက် ဖြစ်သည့် ဂျေ၊ ကေ၊ စတင်၊ ဖို၊ က မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများကို ဖတ်အပြီး ကောလိပ်ထံသို့ မြန်မာပြည်မှ စာရေးကာ ချီးကျူးသည်။ သူ့စာတွင် "ကျွန်တော်လည်း ခင်ဗျား

ရာပြန်စာအုပ်တိုက်

အတွေ့အကြုံများအကြောင်း၊ အဲဒီအထဲ ဘာတွေပါကြောင်း ကန်းနုလစ်ကို အားရ ပါးရ ပြောမိတယ်လို့လည်း ဒီတော့ ကန်းနုလစ် မျက်နှာဟာ အိုလာပြီး မည်းသည် ထက် မည်းလာတော့တာပဲ။ အဲဒီလို ဖြစ်နေတဲ့ သူ့မျက်နှာကို ကြည့်ပြီး ကျွန်တော် စိတ်ထဲမှာ သိပ်ကို ကျေနပ်သွားတာပဲဗျာ"

ဂျတ်စတစ်ကန်းနုလစ်သည် မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံများကို အကြောင်း ပြု၍ ကောလိပ်အား အသရေဖျက်မှုဖြင့် တရားစွဲရန် ရှေ့နေများနှင့် တိုင်ပင်သည်။ သို့သော်လည်း သူတိုင်ပင်သည့် ရှေ့နေများက တရားစွဲလျှင် နိုင်ဖို့ အကြောင်း မမြင်ဟု ပြောသဖြင့် လက်လျှော့လိုက်ရသည်ဟု ဆိုသည်။

ဤမှုဖြင့်ကား စာရေးသူ မောရစ်ကောလစ်အကြောင်း သိသာလောက်ပြီ။ စာရေးသူ မောရစ်ကောလစ်သည် မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်နှင့် စိမ်းသူ မဟုတ်ပါ။ သူ့စာအုပ် အများအပြားကို မြန်မာပြန်ဆိုပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သူ့စာအုပ် အများအပြားမှာလည်း မြန်မာ့ရေမြေတွင် သန္ဓေတည်သည့် စာအုပ်များ၊ ဝတ္ထုများ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့အနက် ဓမ္မမာလာ၊ မိဖုရားစော၊ Siamese White၊ Last and First in Myanmar တို့မှာ ထင်ရှား လူကြိုက်များသည့် စာအုပ်များ ဖြစ်ပါသည်။

သူ၏ နောက်ဆုံးထုတ် စာအုပ်မှာ The Journey Up (စာရေးဆရာ လောကသို့) ဟူသော ကိုယ်ရေးအတ္တပ္ပတ္တိပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကောလိပ်သည် ၁၉၅၂ တွင် အင်္ဂလန်၌ ကွယ်လွန်ခဲ့လေသည်။ ။

ကျော်အောင်
၁၅-၁၀-၈၃

၁။ အာလဆိုး ကောလိပ်

၁၉၂၇ ဒီဇင်ဘာလ၏ စွတ်နိုသော တစ်ညနေခင်း။

ဂေါဖရီပေဇာနှင့် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်သည် လန်ဒန်မြို့မှ အောက်စဖို့ တက္ကသိုလ်သို့ ထွက်လာခဲ့ကြသည်။ လန်ဒန်မြို့ပြင် ရောက်လျှင် မြူးနင်းတွေ ကျလာသည်။ ချက်ချင်းလိုလိုပင် ပိန်းပိတ်အောင် မှန်မှိုင်းလာသည်။ မြူးနင်းမှာ တဖြည်းဖြည်း သိပ်သည်းလာသဖြင့် ကျွန်တော့်မှာ ကားကို ဆက်မမောင်းနိုင် တော့ဘဲ ရပ်လိုက်ရသည်။ ဂေါဖရီသည် ကားပေါ်မှ ဆင်းကာ ရှေ့က လျှောက် သည်။ ကျွန်တော်မှာ နံပါတ်တစ် ဂီယာထိုးပြီး ဖြည်းဖြည်းမောင်းရင်း သူ့နောက်သို့ စမ်းတဝါးဝါး လိုက်ရသည်။ အောက်စဖို့နှင့် မိုင်ငါးဆယ် ဝေးသေးသည်။ အလင်းရောင် လုံးဝ မမြင်ရတော့ဘဲ မှောင်မည်းလာသည်။ သည်နှုန်းအတိုင်း သွားမည် ဆိုလျှင် အောက်စဖို့သို့ တော်တော်နှင့် ရောက်နိုင်ဖွယ် မမြင်။ သို့သော် လည်း မလျှော့သောဖွဲ့ဖြင့် ရှေ့သို့ တစ်လှမ်းချင်း တိုးရသည်။ နောက်ပြန်ဆုတ်ဖို့ မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ဇွဲကောင်းသဖြင့် အကျိုးကျေးဇူး ခံစားရသည်။ နာရီဝက်ခန့်ကြာလျှင် နှင်းပါးသွားသည်။ ဂေါဖရီလည်း ကားပေါ် ပြန်တက်သည်။ သို့တိုင်အောင် ခရီးလမ်းမှာ မသာယာလှ။ တစ်နေရာတွင် လမ်းပေါ်သို့ သစ်ပင်ကြီး တစ်ပင် လဲကျနေသဖြင့် ကားနှင့် ရှောင်မလွတ်ဖြစ်နေသည်။ မနည်းပင် ရှောင် ဟိမ်ကာ မောင်းမှ လမ်းဘေးမကျဘဲ ချောမောစွာ ခရီးဆက်နိုင်သည်။ ညနေ မြောက်နာရီတွင် ကျွန်တော်တို့ကားသည် မက်ဒါလင်တံတားကို ဖြတ်ဖွဲ့ပြီးနောက် ဧကကြာလျှင် အာလဆိုး ကောလိပ်တံခါးဝသို့ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်လာ ကြသည်။

ကျွန်တော့်ကို လီယိုနယ်ကားတစ်စီး အခန်းတွင် နေရာပေးပေးထားသည် ဟု တံခါးပုဒ်ကဆိုသည်။ ဆုံစည်းရပ် ဆန်းကြယ်သည်ဟု အောက်မေ့မိသည်။

လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဘာမှ မရှိဘူး။ အဲဒီ ဘဝမျိုးကို ခင်ဗျား သည်းခံနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။

‘ခါနဲ့ ရော့စတီးဝပ် ဘယ်ရောက်သွားသလဲ’

‘စစ်ထဲ ဝင်ပြီး စစ်မြေပြင်မှာ ကျဆုံးသွားတယ်လေ’

သည်လိုဆိုတော့ ကျွန်တော်မှာ ကံကောင်းသူ ဖြစ်နေပြီ။ ကျွန်တော်နေရာကို သူ ယူသွားပါလားဟု အောက်မေ့မိသည်။ အကယ်၍ ကျွန်တော်သာ စာထဲပေထဲမှာ နေလျှင် ကံကြမ္မာတစ်မျိုး ကြုံတွေ့နိုင်သည်။ ကျွန်တော်လို ထင်မိထင်ရာ စွက်စွတ်ရွတ်ရွတ် လုပ်တတ်သူအဖို့ ဘယ်လို ကြားနာရင် ဆိုင်ရမည်လဲ ဆိုသည်မှာ မမှန်းဆနိုင်သည့်ကိစ္စ ဖြစ်သည်။ အောက်ဇွဲပို့မှာ မနေတော့ဘဲ မြန်မာပြည်သို့ အုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထမ်းအဖြစ် ရောက်လာခဲ့သည်မှာ တစ်နည်းအားဖြင့် ကံကောင်းသည် ဆိုရမည်။

‘မကြာခင် မြန်မာပြည်ကို ပြန်တော့မယ် မဟုတ်လား’ သူက မေးသည်။ မှန်ပါသည်။ ကျွန်တော် ဖွင့်ရက်သည် ကုန်ဆုံးခါနီးပြီ။ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ပြန်ရမည်ဟု ဖြေလိုက်သည်။

ထမင်းစားပြီးသည့်အခါ ဂေါ်ဖရိုဖေဇာက ကျွန်တော်သည် မြန်မာပြည်မှ ဖွင့်ယူကာ ပြန်လာသည့် အိုင်စီအက်တစ်ယောက် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဆာဂျွန်ဆိုင်မွန်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။

‘မြန်မာပြည်က ... ဟုတ်လား၊ အင်းနစ်ဆီကပေါ့’

အင်းနစ်သည် မြန်မာပြည်၏ လက်ရှိတုရင်ခံ ဖြစ်သည်။ ထိုနောက် ဆာဂျွန်ဆိုင်မွန်က ကျွန်တော်အား မြန်မာပြည်နှင့် ပတ်သက်ပြီး သူ့သိချင်သည်တို့ကို ဆက်လက်မေးမြန်းသည်။

‘နောက်နှစ် ဒီအချိန်လောက်မှ မြန်မာပြည်ကို ရောက်နိုင်မယ် ထင်တာပဲ။ သိပ် မသေချာလှဘူး။ အဲဒီတော့ ခင်ဗျား ဘယ်မှာ ရှိနေမလဲ’

‘အသေအရာတော့ မပြောနိုင်ဘူး ခင်ဗျ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ တွေ နိုင်ဖို့တော့ ရှိပါလိမ့်မယ်’

ထို့နောက် ဆာဂျွန်သည် အခြား မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ကာ စကားပိုင်းဖွဲ့ နေလေသည်။

၂။ ဧရာဝတီ မြစ်ကမ်းတစ်နေရာ

မကြာမီအချိန်မှာပင် မြန်မာပြည် အတွင်းဝန်ရုံးမှ အမိန့်စာတစ်စောင် ရောက်လာသည်။ ဖွင့်ရက်နေလျှင် ကျွန်တော်သည် စစ်ကိုင်းခရိုင်၏ အရေးပိုင် တာဝန်

ဝတ္တရားကို ယူရမည် ဖြစ်သည်။ ၁၉၁၂ တွင် စစ်ကိုင်းမြို့၌ ကျွန်တော် နေခဲ့ဖူးသည်။ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းမှ တောမြို့တစ်ခု ဖြစ်သည်ကို ကျွန်တော် အမှတ်ရလာသည်။ စစ်ကိုင်းသည် ဧရာဝတီ မြစ်ကမ်းနံဘေးတွင် တည်ရှိသည့် မြို့ကလေးတစ်မြို့ ဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်ကမ်းတွင် ရှေးမြို့တော်များ ဖြစ်သည့် အင်းဝ၊ မန္တလေး စသည့် မြို့များ တည်ရှိသည်။ စစ်ကိုင်းသည်လည်း တစ်ချိန်က မင်းနေပြည်မြို့တော်ဟောင်းတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားပြည်ထောင်စုတစ်ခု ဖြစ်သည့် တရုတ်ပြည် မင်မင်းဆက်၏ နောက်ဆုံးမင်းဖြစ်သည့် ယွန်လီသည် ၁၆၆၀ တွင် ချန်မင်း၏ ရန်မှ ပုန်းရှောင်ထွက်ပြေးလာပြီး စစ်ကိုင်းတွင် ခိုလှုံ နေထိုင်ဖူးသည်။ သို့သော်လည်း စစ်ကိုင်းမှာ ယခုအခါတွင် တိတ်ဆိတ် အေးချမ်းသည့် မြို့ကလေးတစ်ခု ဖြစ်နေပြီ။ မကြာမီမှာပင် ထိုမြို့သို့ ပြန်ရောက်ရတော့မည် ဖြစ်သဖြင့် ဘာတွေများ အသစ်အဆန်းတွေ တွေ့ရမည်လဲဟု စဉ်းစားနေမိသည်။

နောက်တစ်လ အကြာတွင် ကျွန်တော်သည် အထုပ်အပိုးတို့ကို သယ်ဆောင်ကာ စစ်ကိုင်းမြို့ အရှေ့ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်လာသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းမှ အနောက်ဘက် စစ်ကိုင်းရိပ်သာသို့ မျှော်ကြည့်မိသည်။ စစ်ကိုင်းမြို့လေးမှာ မီးရောင်လက်လက်ဖြင့် အသက်ဝင်နေသည်။ မြို့၏နောက်ဘက်တွင် ရွှေရောင်တဝင်းဝင်း တောက်ပနေသည့် ဘုရား ကျောင်းကန်များ တည်ရှိရာ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးကို လှမ်းမြင်နေရသည်။

ထိုဒေသသည် ဗုဒ္ဓသာသနာ စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးရာ ဒေသဖြစ်သည်။ အေးချမ်းသာယာသည်။ တိတ်ဆိတ်သည်။ လန်ဒန်မြို့လို ဆူဆူညံညံနေရာမှ စစ်ကိုင်းမြို့လို တိတ်ဆိတ်သည့် နေရာသို့ မြန်းခနဲ ရောက်လာရသဖြင့် အပြောင်းအလဲမြန်သည့် အဖြစ်ကို ရုတ်တရက် ခံစားလိုက်ရသည်။ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူးလာခဲ့ပြီး ကျွန်တော်ကို ကြိုဆိုသူများအား နှုတ်ဆက်ကာ အာလာပသလ္လာပစကားတို့ ပြောရသည်။ မန်ကျည်းပင်များ၏ အရိပ်အာဝါသ၌ ကျွန်တော်တို့ ပြောဆိုကြရင်း မြို့ထဲသို့ လာခဲ့ကြသည်။

စစ်ကိုင်းမြို့သည် ယခုအခါတွင် ကျွန်တော်အဖို့ ထူးဆန်းသည့် ဒေသတစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ မရောက်ဖူးသည့် ဒေသတစ်ခုသို့ မြန်းခနဲ ရောက်လာသူလို ခံစားရသည်။ ကိုယ်ဝင်ခဲ့သည့် တံခါးသည်လည်း ကိုယ့်နောက်တွင် ပိတ်သွားပြီ။ ကိုယ့်ရှေ့မှာ ဘာတွေ ရှိသည်ကိုပင် ရုတ်တရက် ဝေခွဲမရ။ မြင်တွေ့ရသမျှ အထူးအဆန်းသည် ဖြစ်နေသည်။ မြန်မာပြည်တွင် ကျွန်တော် အနေကြောင့်သဖြင့် မြန်မာတို့အကြောင်း ဂနသေချာ သိထားပြီဟု အထင် ရောက်နေပြေးလည်း ယခုမှ

ရေခြားမြေခြား ရောက်နေသလား ဟု အောက်မေ့မိလာသည်။ ကျွန်တော့်မှာ မြန်မာ့မြေ မနက်ဖူးသည့် သူစိမ်းတစ်ရံဆဲ တစ်ယောက်နှင့် တူနေသည်။

စစ်ကိုင်းမြို့သည် ထူးခြားသည့် တစ်စုံတစ်ခုကို မျှော်လင့်နေသည်။ မကြာမီအတွင်း တစ်စုံတစ်ရာ ထူးခြားမည့် အခြေအနေမျိုး ဆိုက်ရောက်လာ နိုင်စေရာ ရှိသည်ကို ကြိုတင် ခန့်မှန်းနေကြသည်။ သူတို့မြို့သို့ ဘုရင်ခံ ဆာဒါ ဈားအင်းနှစ် တိုင်းခန်း လှည့်လည်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေးထားပြီး ဖြစ်သည်။

'မတ် ၁၄ မှာ ဘုရင်ခံမင်းမြတ် ရောက်လာလိမ့်မယ်' ဟု စစ်ကိုင်းတိုင်း မင်းကြီးက ကျွန်တော့်ကို အသိပေးသည်။ 'ကြိုဆိုဖို့ အစီအစဉ်တွေကို ဆောင်ရွက် ပေတော့၊ အားလုံး ခင်ဗျား တာဝန်ယူရမယ်' ဟု သူက ဆိုသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဘုရင်ခံကို ကြိုဆိုစဉ်ခရီး အစီအစဉ်များကို ပြုလုပ်ရသည်။

မြန်မာတို့သည် မဏ္ဍပ် ဆောက်လုပ်သည့် အတတ်ပညာ၌ ထူးချွန်ကြ သူများ ဖြစ်သည်။ ဝါးနှင့် ရောင်နံ့စက္ကူတို့ကို အသုံးပြုကာ ဧရာဝတီ ကမ်းနဖူးတွင် ယာယီ မဏ္ဍပ်တစ်ခု ဆောက်လုပ်ရသည်။ သီပေါဘုရင်၏ မန္တလေးနန်းတော် ညီလာခံခန်းမ ပုံစံနှင့် တူသည့် မဏ္ဍပ်ကြီးသည် ပြောင်လက်တောက်ပစွာပင် မြစ်ကမ်းဘေး၌ မားမားထီးထီး ပေါ်ထွက်လာသည်။ ကျွန်တော်စိတ်ထဲတွင် မဏ္ဍပ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ဘဝင်မကျွန်ုပ်တို့သည် ကိစ္စတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ ယင်းမှာ မဏ္ဍပ်အဖိုးအဖြစ် စက္ကူများကို သွပ်ချပ်များသဖွယ် ဖန်တီးထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ရုတ်တရက်ကြည့်လျှင် တကယ့်သွပ်ပြားနှင့် တူသည်။ မြန်မာတို့သည် အိမ်အဖိုး ပစ္စည်းအဖြစ် သက်ငယ်ကိုသာ အသုံးပြုကြသည်။ လမ်းဌာန၏ အစီအမံဖြင့် သွပ်ပြားများ အစားထိုးသည်မှာ မကြာသေးပေ။ မီးရောက်စွာအတွက်လည်း စိတ်ပျ ရသည်။ တာရှည်လည်း ခံသည်။ ဘုရင်ခံ မင်းမြတ်ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် မြန်မာလက်သမားကျော်တို့သည် ဧည့်ခံမဏ္ဍပ်ကို အစွမ်းကုန် ပြင်ဆင် ဆောက် လုပ်ကြသည်။

ဘုရင်ခံ ရောက်လာသည့် နေ့တွင် စစ်ကိုင်းမြို့၏ ကျက်သရေဆောင် အရာရှိများ၊ ကတော်မယားများ၊ မြို့နယ်စီပယ် လူကြီးများ အစုံအညီ မဏ္ဍပ်တွင်း၌ နေရာယူလျက် ရှိကြသည်။ မြို့သူ မြို့သားများကိုမူ တစ်ဦးတလေမျှ မမြင်ရ။ အနီးရ အရာရှိများသည်သာ တရားဝင် အုပ်ချုပ်သူများအဖြစ် အစုံအညီ ရောက်နေ ကြသည်။ ဆာ ဈား အင်းနှစ်သည် သဘောမှ ဆင်းကာ စစ်ကိုင်းဆိပ်ကမ်းသို့ တက်လာသည်။ သူသည် ခုံညားချောမောသူ တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ မဏ္ဍပ်တွင်း ရောက်ရှိလာသည့်အခါ စစ်ကိုင်းမြို့ရှိ အကောင်းဆုံး ကုလားထိုင်တွင် သူ့ကို

ထိုင်စေသည်။ ထို့နောက် မြို့နယ်စီပယ် ဥက္ကဋ္ဌက ဝမ်းပန်းတသာ ကြိုဆိုသည့် ဩဘာစာတမ်းကို ဖတ်ကြားသည်။ ဘုရင်ခံက အလေးတယူ နားထောင်သည်။

မဏ္ဍပ်ပြင်ဘက်တွင် ပုလိပ် အချို့ကိုသာ တွေ့ရသည်။ မြို့သူမြို့သား တစ်ယောက်တလေမျှ မရှိ။ မဏ္ဍပ်ရှေ့ရှိ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးသည်လည်း တဖြည်းဖြည်း နီးဆင်းနေသည်။ မဏ္ဍပ်၏ ပြာသာဒ်ထိပ်တွင်မူ အလံများသည် လေထဲ၌ တဖျပ်ဖျပ် လွင့်နေသည်။ ဘုရင်ခံ ရောက်လာသည့် အခမ်းအနားမှာ ခြောက်ကပ် ကပ် နိုင်လှသည်ဟု ထင်မိသည်။ သို့တိုင်အောင် ဆာ ဈား အင်းနှစ် အဖို့မူ ဤအခမ်းအနားကို နေ့စဉ် ရုံးတက်ရုံးဆင်း ဝတ္တရားသဘောမျိုးလောက်သာ ယူဆဟန် တူသည်ဟု ထင်မိသည်။

ဤသည်မှာ တောမြို့လေး တစ်မြို့တွင် ၁၉၂၈ ၌ တွေ့ကြုံရသည့် နိုင်အာစီ အုပ်ချုပ်ရေး၏ ရှုခင်းတစ်ခု ဖြစ်လေသည်။

ထို့နောက် တိုင်းမင်းကြီး၏ ဧည့်ခန်းတွင် ဆာဈားအင်းနှစ်နှင့် တွေ့ဆုံ သိကျွမ်းရသည်။ တိုင်းမင်းကြီးက မိတ်ဆက်ပေးသည်။ ဘုရင်ခံ၏ အမူအရာမှာ သိမ်မွေ့သည်။ ဖော်ရွေစွာ ပြောဆိုဆက်ဆံသဖြင့် ကျွန်တော်အဖို့ သူ့ဆောက် ဆယ်နှစ်လောက် နောက်ကျကာ အဖူထမ်းဘဝသို့ ဝင်လာသည့် အရာရှိငယ် တစ်ယောက် အဖြစ်ကိုပင် မေ့သွားသည်။ သူက ကျွန်တော့်ကို လက်အောက် ငယ်သားလို မဆက်ဆံ။ အင်္ဂလိပ်မိတ်ဆွေ နှစ်ယောက် အာလာပသလ္လာပ ပြောဆို နေကြပုံ အတိုင်း ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် စကားလက်ဆုံ ကျနေကြသည်။ ဆားက ပရိသတ်သည်ပင် ကျွန်တော်တို့ ပြောဆိုနေသည်ကို တာဝန်တပြု ပါးစပ် အဟောင်း သားနှင့် ငေးကြည့်နေကြသည်။

သူ့ရောက်လာသည့် ဆိုင်မွန်ကော်မရှင် ကိစ္စအကြောင်း ပြောဖြစ်ကြသည်။ မာကျွန်သည် အိန္ဒိယပြည်သို့ ရောက်ခဲ့ပြီး အိန္ဒိယက ဆိုင်မွန်အား အလံနက်ထုကာ ကြိုဆိုသည်။ 'ဆိုင်မွန် ပြန်သွား' ဟု ဆီးကြိုနှုတ်ဆက်ကြသည်။

'ဒီအဖြစ်မျိုးတော့ စစ်ကိုင်းမှာ ကြုံရဖို့ မရှိပါဘူး ခင်ဗျာ' ကျွန်တော်က မာမဝန္တ ခံလိုက်သည်။

မြန်မာတို့သည် ဤမျှရိုင်းခိုင်းသူများ မဟုတ်သည်ကို ကျွန်တော် သိထား သည်။ ဘုရင်ခံကလည်း ကျွန်တော့်စကားကို ထောက်ခံသဘောတူသည်။ 'ဘာပဲ ဖြစ်ဖြစ် သူကတော့ စစ်ကိုင်းကို ရောက်လာဖို့ မရှိပါဘူး' ဟု ဘုရင်ခံက ဆိုသည်။ ထိုစကားကြောင့် စိတ်ထဲတွင် မကျေနပ် ဖြစ်မိသည်။ စစ်ကိုင်းမြို့သည် အုပ်ချုပ်ရေးဘက်က အရေးစိုက်လောက်သည့် မြို့မဟုတ်ဟု ယူဆကြဟန် တူသည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ အရေးကြီးသည့် အဖြစ်အပျက်တို့သည် မကြာမီပင်

ဖြစ်ပေါ်လာတော့မည်မှာ သေချာသည်။ မြန်မာ့ဇာတာ မှားမှန်နေသည်မှာ ကြာပြီ။ ယခုမှ စန်းဇာတာ တက်လာပြီ။ သူ့အရေးကိုစွဲကို အင်အားက နားစိုက်ခဲ့မည် ဆိုလျှင် မြန်မာ့အခြေအနေသည် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲလာမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် စစ်ကိုင်းသို့ ဆာဗြန်ဆိုင်းမွန် ရောက်လာမည် မဟုတ်ဟု ဆိုခြင်းက ဆက်လက် စိတ်ဝင်စားစရာ မရှိတော့သည့် အဖြစ်မျိုးနှင့် ကြုံလာရသည်။ သို့ဖြားလည်း စကားစ ပြတ်သွားမည်စိုးသဖြင့် ဘုရင်မနှင့် ဆက်လက် စကားပြော ရသည်။

နောက် တစ်ယောက်နှင့် စကားပြောရန် အလှည့်ပေးရမည် ဖြစ်ရာ ဆာချားက ကျွန်တော်အား ယဉ်ကျေးစွာပင် 'ကောလစ်အဖို့ ဒီဒေသအသစ်ကို သဘောကွ နှစ်သက်မှာပါပဲနော်'ဟု စကားပြတ်သည်။

'ဟုတ်ကဲ့ ခင်ဗျ၊ ကြိုက်နှစ်သက်တယ် ဆိုပါတော့'ဟု အလိုက်သင့် ပြန်ပြောလိုက်ရသော်လည်း ပြည်နှင့်ဒတ် ပေးခံရသူလို မဲစားမိလေသည်။

စစ်ကိုင်းမြို့တွင် နေရသည်ကိုပင် စိတ်ထဲမှာ တားနားစွာ ဖြစ်နေမိသည်။ အမှန်စင်စစ် ဤဒေသတွင် မပျော်ပိုက်သည်ကို ကျွန်တော် သိသည်။ သို့တိုင် အောင် ဤဒေသသို့ ကျွန်တော်အား ပို့သူမှာ ဘုရင်မ ကိုယ်တိုင် ဖြစ်လေရာ မနေချင်လိုလည်း ပြုပြင်လို့ ရသည်ကိုစွဲ မဟုတ်မှန်း ကျွန်တော် နားလည်မိသည်။ သူကမူ စစ်ကိုင်းတွင် ကျွန်တော်ကို နေရာချထားလိုက်ပြီး ကျွန်တော်စိတ်ထဲက သူ နေရာချထားမှုကို ကန့်ကွက် ငြင်းဆန်လျက် ရှိနေသည်။

၃။ သိုက်ဆရာ

ဘုရင်မ ပြန်သွားလျှင် ကျွန်တော်လည်း စစ်ကိုင်းတွင် ပျော်ပိုက်အောင် နေထိုင် သွားရန် ကြိုးစားရသည်။ အရေးပိုင်အိမ်သည် ဧရာဝတီ မြစ်ကမ်းနဖူးတွင် တည်ရှိ သည်။ ဧပြီရောက်လျှင် ရာသီဥတုမှာ ဆိုးရွားလာသည်။ တီဗက်တွင် ဆီးနှင်းတို့ အရည်ပျော်ချိန်ရောက်လျှင် စစ်ကိုင်းရာသီဥတုမှာ ပူပြင်း မြောက်သွေလာသည်။ နေပူရှိန်သည် တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်လာသည်။ မြစ်ရေကလည်း တက်လာ သည်။ လေပူ လေမြောက်များ တိုက်သည်။ မြေများ ပပ်ကြားအက်လာသည်။ သို့သော်လည်း ဧရာဝတီမြစ်သည် ချစ်ချစ်တောက်ပူလောင်သည့် လွင်တီးခေါင်ကို ပြတ်ကာ တငြိမ်ငြိမ်စီးနေသည်။

ကမ်းနဖူးတွင် မန်ကျည်းပင်များ ပေါက်လျက် ရှိရာ အရိပ်အာဝါသ ကောင်းလှသည်။ မန်ကျည်းရွက်စိပ်စိပ်၏ အရိပ်တွင် နေပြောက်တစ်စက်မှ မထိုးလာ။ နီရဲရဲ အဆင်းကို ဆောင်သည့် စိန်ပန်းပွင့်တို့သည် စစ်ကိုင်းခွေ၏

အလှကျက်သရေကို တစ်မျိုး ဖြိုးဝေစေသည်။ အင်္ဂလိပ်စွမ်းကို မြင်နေကျ ကျွန်တော်အဖို့ စိန်ပန်း၏ အဆင်းသည် မျက်စိကို ပူရဲ ကျိန်းစပ်စေသည်။

ညရှိဆည်းဆာတွင် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းအတိုင်း လမ်းလျှောက်လေ့ရှိသည်။ စိန်ပန်းသည် မမွေး။ သို့သော် အခြားပန်းရနံ့တို့ ကြွင်းသင်းနေသဖြင့် စစ်ကိုင်း ညနေခင်းတို့မှာ သာယာသည်။

ဧရာဝတီ တစ်ဖက်ကမ်းတွင် အင်းဝမြို့ဟောင်း ရှိသည်။ ထိုဒေသ၊ ထိုအရပ်မှာပင် မှန်နန်းရာဇဝင်ကြီးကို ပြုစုခဲ့ကြသည်။ ယခုမှ နန်းမြို့ဟောင်းမှာ ပြုပြင်နေပြီ။ ညောင်ပင်များနှင့် အခြား ချုံနွယ်သစ်ပင်တို့ ဖျက်ဆီးသဖြင့် ဖျက်စီးကာ တောအတိ ဖြစ်နေပြီ။ ဘုရားမြို့ ဘုရားပျက်တို့မှာ လင်းနို့များ အိပ်တန်းတက် ခိုအောင်းရာ ဒေသများ ဖြစ်နေပြီ။ နန်းမြို့နေရာတွင် ယခု လယ်ကွင်းများ ဖြစ်လာသည်။ အင်းဝပျက်သည့်သည်မှာ နှစ်ပေါင်းတစ်ရာ ရှိနေပြီ။ တစ်ချိန်က နန်းမြို့နေရာတွင် ယခု ရွာငယ်ကလေးများ အခြေစိုက်လျက် ရှိနေ သည်။

ညနေခင်းတွင် ကျွန်တော်သည် အင်းဝဘက်ကမ်းသို့ ကူးလာခဲ့သည်။ လယ်ကွင်းတစ်ခုသားတွင် တံငယ်တစ်ခုခွံ လူစုလူဝေးကို တွေ့ရသည်။ လူတစ်စု သည် တံကန်နေရာတွင် ထိုင်နေကြပြီး ကွင်းလယ်သို့ စူးစိုက်ကြည့်နေကြသည်။ ကွင်းလယ်၌ ကြိုးဝိုင်းတစ်ခုအတွင်း အလံဖြူထိုးကာ အတိုးအိုတစ်ယောက်သည် မြေကြီးတွင် ကျင်းတစ်ခု တူးဆွနေသည်။

ကျွန်တော်နှင့် အတူပါလာသည့် စာရေးကြီးဘက်သို့ လှည့်ကာ - 'ဟိုမှာ ဘာလုပ်နေတာလဲ'ဟု မေးမိသည်။

'သိုက်ဆရာတစ်ယောက် သိုက်တူးနေတာပါ'

စာရေးကြီးက ခပ်အေးအေးပင် အဖြေပေးသည်။

'လယ်တံဆိ သွားကြမယ်၊ သူတို့နဲ့ စကားစမြည် ပြောကြည့်ကြမယ်'

ကျွန်တော်စာရေးမှာ ခပ်ငယ်ငယ်ပင် ဖြစ်သည်။ သွက်လက်ချက်စွာသည်။

လူက ကျွန်တော်ထက် စိတ်အားထက်သန်နေဟန် တူသည်။ ရှေ့က ပြေးသွား သည်။ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကိုပင် အလေးမထားတော့ပေ။ လူစုလူဝေးနှင့် မလှမ်းမကမ်းရောက်လျှင် 'အရေးပိုင်မင်း ကြွလာတယ်'ဟု ကြေညာလိုက်သည်။ ပရိသတ်မှာ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားသည်။ ဖျာပေါ် ထိုင်နေကြသူများ နှင့် သိုက်ဆရာက ကျွန်တော်ကို ဦးညွှတ်ကာ အရိုအသေပေးသည်။ သို့သော် လူတို့အဖူးအရာမှာ ကျွန်တော်ရောက်လာသည်ကို လိုလားသည့်ပုံ မပေါ်။ အင်္ဂလိပ် အရာရှိဆိုသည် အဖူးအခင်း စစ်ဆေးရန် ရှိမှ ရောက်လာတတ်သူများ ဖြစ်သည်။

ယခုလည်း ဘာအမှုကို စစ်ဆေးရန် ရောက်လာပြန်ပြီလဲဟု သံသယ ရှိနေကြဟန် တူသည်။ သည်လို အခြေအနေမျိုးတွင် ကျွန်တော်က ဟိုမေး သည်မေး လုပ်လျှင် ကောင်းကောင်း အဖြေပေးကြမည် မဟုတ်သည်မှာ သေချာသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဘာမျှ မမေးစမ်းတော့ဘဲ အက်ခတ်နေမိသည်။ သိုက်ဆရာနှင့် အလံဖြူ လေးများကို တစ်လှည့်စီ ကြည့်နေမိသည်။

ကျွန်တော် ရောက်လာသည်မှာ အစစ်အဆေးလုပ်ရန် မဟုတ်သည်ကို သိသွားသ ည့်နှင့် သူတို့ လုပ်ကိုင်နေကြသည် ကိစ္စကို ပြောပြသည်။ သိုက်ဆရာ သည် တူးပွင်းကို ကိုင်ရင်း သူ့ကိစ္စကို ရှင်းပြသည်။

'သိုက်နန်းစောင့်ကို ကျွန်တော် မိထားပြီ၊ ပြီးတော့ အရိုးတွေလည်း တွေ့ရတယ်'

'ဘာ သိုက်နန်းစောင့်လဲ'

'ဥစ္စာစောင့်ပါ၊ ကျွန်တော် စည်းဝိုင်းထဲက အပြင်ကို မထွက်နိုင်တော့ ပါဘူး။ ပြီးတော့ အရိုးတွေ တွေ့ရပြီဆိုတော့ ရွှေငွေပစ္စည်း တွေ့ဖို့ သေချာနေပါပြီ'

ထိုအခါတွင်မှ သူ ရှင်းပြသည့် သဘောကို ကျွန်တော် နားလည်မိသည်။

အင်းဝသည် နေပြည်တော်ဟောင်း ဖြစ်သည်။ တစ်ချိန်က နန်းမြို့ ဖြစ်ခဲ့သည်။

အင်းဝကို ရန်သူက အကြိမ်ကြိမ် ဝင်တိုက်သည်။ မြေရလွှားရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤမြို့ဟောင်းတွင် မင်းညီ မင်းသားတို့ပိုင် ရွှေငွေပစ္စည်း လက်ဝတ်ရတနာ

စသည်တို့ကို မြှုပ်နှံထားကြမည်။ အကယ်၍ ဘုရင့်ဘဏ္ဍာဖြစ်ခဲ့သော် ထိုနေရာတွင်

အစောင့်အနေအဖြစ် လူတစ်ယောက်ကို အရှင်လတ်လတ် စတေးခဲ့မည်။ သူ့

တာဝန်မှာ ဘုရင့် ဘဏ္ဍာသိုက်ကို မပျောက် မပျက်အောင် စောင့်ကြပ်ရန်ပင်

ဖြစ်သည်။

'ဥစ္စာစောင့်ကို ခင်ဗျား မြင်ဖူးသလား' ဖျာပေါ်တွင် ထိုင်နေသည့် အဘိုးကြီး

တစ်ယောက်ကို မေးကြည့်မိသည်။

'ဥစ္စာစောင့်တော့ တွေ့ဖူးပါတယ်။ ဧကခဏ ကိုယ်ထင်ပြတာပဲ ခင်ဗျ။

ရိုးရိုးလူ လာပြီး သူ့သိုက်ကို တူးရင်တော့ ဒုက္ခရောက်ပြီသာ မှတ်ပေတော့'

'ဒီနေရာမှာ ဘဏ္ဍာတွေ ရှိတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ တပ်အပ်သေချာ

ပြောနိုင်သလဲ' ကျွန်တော်မေးခွန်းမှာ သင့်မှ သင့်ရဲ့လားဟု မေးပြီးမှ သတိရ

လာသည်။

'ဒီနားမှာ ဥစ္စာစောင့် သွားလာနေတာကို မြင်တဲ့သူတွေ အများကြီးပဲ

မင်ဗျ။ ပြီးတော့ သိုက်ဆရာကလည်း အရိုးတွေ တွေ့နေပြီ၊ သိုက်ကို အရိုးအောက်

မှာ အမြဲ တွေ့ရတတ်တာပဲ'

သိုက်ဆရာသည် ကျွန်တော်ဆီသို့ လျှောက်လာသည်။ သူ့လက်ထဲမှ အရိုးလေး တစ်ချောင်းကို ပြသည်။ လူရိုးနှင့်ကား မတူလှ ဟု ထင်သည်။ သို့သော်လည်း လူရိုး ဟုတ် မဟုတ် ကျွန်တော် မသိသဖြင့် ဘာမျှ မပြောဘဲ နေလိုက်သည်။

'မြေကြီးက သိပ်မာတယ်၊ သိုက်နန်းဆီ ရောက်ဖို့ အတော်ကြာ တူးရ လိမ့်မယ်' ဟု သိုက်ဆရာက ဆိုသည်။

'ဥစ္စာရှိတာ သေချာတယ်နော်'

'နောက်ဆုံးမှာတော့ တစ်ခုခု တွေ့တာချည်းပဲ' သူ့မျက်နှာထားမှာ အနည်းငယ် တင်းမာနေသည်။ ကျွန်တော်၏ သံသယစကားကို သူ နှစ်သက်ဟန် မတူ။

သူ့အဖြေကိုလည်း ကျွန်တော် မကျေနပ်ပါ။ ပစ္စည်း ရှိချင်မှ ရှိမည်။

သေချာသည့် ကိစ္စမဟုတ်။ လယ်ရှင်သည် သူ့လယ်တော အနီးတစ်ဝိုက်တွင်

ဥစ္စာစောင့် ကိုယ်ထင်ပြသည်ကို မြင်ဖူးကာ ဤအနီးအနား၌ ဘဏ္ဍာသိုက်

ရှိနိုင်သည်ဟု ယူဆပြီး သိုက်ဆရာ ရွာကာ တူးခိုင်းခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ သိုက်

ဆရာကို ပိုက်ဆံအနည်းငယ် ပေးရလိမ့်မည် ထင်သည်။ ထိုနေရာ တစ်ဝိုက်သည်

မင်းနေပြည်ဟောင်း ဖြစ်လေရာ လယ်ထွန်ရင်း ရွှေတို ငွေစတို တွေ့နိုင်မည်

ဖြစ်သည်။

အတန်ငယ် မှောင်ရီပျိုးလာပြီ။ သို့နှင့် စစ်ကိုင်းဘက်သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

စစ်ကိုင်း ဆိပ်ကမ်းကိုပင် ကောင်းကောင်း မမြင်ရတော့။ ထိုအခိုက်မှာပင်

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဥစ္စာစောင့် မြင်ဖူးခဲ့သည်ကို အမှတ်ရလာသည်။

ထိုအချိန်က ကျွန်တော်သည် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ရောက်နေသည်။ တစ်ည

တွင် ရခိုင်ဘုရင်တို့၏ မြို့တော်ဟောင်း တစ်ခု၌ ညအိပ်ရန် ကြိုကြိုက်ရသည်။

ကျွန်တော်တို့ တည်းခိုသည့် နေရာမှာ တစ္ဆေ အလွန်ခြောက်သည်ဟု နားမည်ကြီး

လှည့် ခိုလှုံတံဖြစ်သည်။ ထိုနေရာအနီးတစ်ဝိုက်တွင် ဥစ္စာသိုက်နန်း တစ်ခုရှိသည်

မျှစုံလည်း ဒေသခံတို့က ယူဆကြသည်။

ခိုလှုံတံမှာ ခြေတံရှည် အဆောက်အအုံဖြစ်သည်။ လှေကားထစ်များမှာ

ကြိုပြီး စောက်သည်။ လှေကားမှ တက်သွားလျှင် ဝရန်တာသို့ ရောက်သည်။

ပြီးမှ အထဲဝင်ရသည်။ ကျွန်တော်သည် ဝရန်တာနှင့် မနီးမဝေး အခန်းထဲတွင်

ပျော်နေသည်။ အောက်လင်းမီးအိမ်က ထိန်လင်းနေလေရာ လှေကားဆီသို့ ကောင်း

ကောင်းမြင်နိုင်သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ် ကျောက်စာရွာမှ ဦးစံရွှေဘုနှင့် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် စကားလက်ဆုံ ကျနေကြသည်။ ကိုးနာရီမနီတွင် ခိုလှုံတံတစ်ခုပျော်

သိမ့်သိမ့်တုန်အောင် လှုပ်ခါသွားသည်။ ဦးစံရွှေဘုလည်း အံ့အားသင့်သွားပြီး 'ငလျင်လှုပ်တယ်နဲ့ တုတယ်'ဟု ဆိုသည်။

ထိုခဏမှာပင် ရခိုင် အဘွားကြီးတစ်ယောက် တက်လာသည် အရိပ်အယောင်ကို ကျွန်တော် မြင်လိုက်ရသည်။ ကျွန်တော်ထံသို့ လာရောက် အသမားခံကာလျှောက်ထားစရာ ရှိသည်ကို ပြောဆိုရန် ဖြစ်လျှင်မူ အချိန်လင့်နေပြီ ဖြစ်သည်။ သို့နှင့် ကျွန်တော်လည်း အံ့အားသင့်လျက်ပင် လှေကားထိပ်တွင် ရပ်နေသော အဘွားကြီးကို စိုက်ကြည့်နေမိသည်။ သူ့မျက်နှာတွင် ပါးရေ နားရေများ တွန့်နေသည်ကို သတိထားလိုက်မိသည်။ သူသည် အတော်ကြာကြာလေးပင် ကျွန်တော်ကို စိုက်ကြည့်နေသည်။ ပြီးမှ ဝရန်တာဘက်သို့ လျှောက်သွားကာ ပျောက်သွားသည်။ ဝရန်တာက ဆင်းသွားရန်လည်း မဖြစ်နိုင်။ ထွက်ရန် လမ်းမရှိ။ အခန်းထဲသို့သာ ဝင်ပေါက်ရှိသည်။

ကျွန်တော်လည်း ထိုင်နေရာမှ ဝုန်းခနဲ ထကာ 'အပြင်ဘက်မှာ လူတစ်ယောက် ရောက်နေတယ် ထင်တယ်'ဟု အလန့်တကြား အော်မိသည်။ စိတ်ထဲတွင်မူ ငါတော့ တစ္ဆေခြောက် ခံရပြီဟု တထစ်ချ ယုံကြည်လိုက်သည်။ တကယ်ကလည်း သက်ရှိလူနှင့် တစ္ဆေကို ခွဲခြားနိုင်ပါသည်။ မျက်စိနှင့် တပ်အပ် မြင်ခြင်းကြောင့် ခွဲခြားနိုင်သည်ကား မဟုတ်။ စိတ်ထဲက အလိုလိုသိကာ ခွဲခြားနိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ငါ့ကိုတော့ တစ္ဆေခြောက်ပြီဟု သိလိုက်ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ ဝရန်တာဘက် ထွက်ကာ လူသူ အရိပ်အခြည်ကို ကြည့်သည်။ ရှာသည်။ အပြင်ဘက်တွင် မည်သူမျှ မရှိ။ ရှာလိုလည်း တွေ့နိုင်မည် မဟုတ်ဟု ကျွန်တော် နားလည်လိုက်သည်။

မျောက်တစ်နေ့ မနက်တွင် ဒေသခံ ပုဂ္ဂိုလ်များ ရောက်လာကြသည့်အခါ ညက တစ္ဆေအခြောက်ခံရသည့် အကြောင်းကို ပြောမိသည်။ သူတို့က ကျွန်တော်ကို လေးလေးစားစားပင် အဖြေရှာပေးကြသည်။

'အရေးပိုင်မင်း မြင်လိုက်တာဟာ ဥစ္စာစောင့်မ ပါပဲ။ ရေးမင်းတွေရဲ့ ဘဏ္ဍာတွေကို စောင့်တဲ့ သိုက်နန်းရှင်မ ပေါ့။ သူတို့ ဘဏ္ဍာတွေကို စောင့်ဖို့ ထားခဲ့တဲ့ ဥစ္စာစောင့်မ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုပဲ ဒီဗိုလ်တေပေါ်ကို လှေကားက တက် တက်လာပြီး ဝရန်တာဘက် ရောက်တော့ ပျောက် ပျောက်သွားလေ့ရှိပါတယ်'

'ဘုရင်တွေက သူ့ ဝိညာဉ်ကို ဘယ်လို ဖမ်းချုပ်ထားနိုင်သလဲ' ကျွန်တော် က မေးမိသည်။

'သရဲ စောင့်ရှောက်စေချင်တဲ့ နေရာမှာ လူတစ်ယောက်ကို အရှင် လတ် လတ် ပြေမြှုပ်လိုက်တာပဲ'

'ဟုတ်ပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ဘာဖြစ်လို့ အရှင်လတ်လတ် ပြေမြှုပ်လိုက်တာနဲ့ သူ့ဝိညာဉ်ကို ဘယ်ပုံ ထိန်းချုပ်ပြီး ဖြစ်သွားနိုင်သလဲ'

'သေတဲ့ အချိန်လေးမှာ သေသူရဲ့ ဝိညာဉ်ဟာ မှော်ဆရာ ကွန်ရက်ထဲမှာ မလှုပ်သာ မရားသာ မိသွားတာ ဖြစ်မှာပေါ့'

'ကျွန်တော်တော့ အဲဒီသဘောကို နားမလည်ဘူး'

'ကျွန်တော်တို့ ဘုရင်တွေက နားလည်လို့ ထိန်းချုပ်ထားနိုင်တာပေါ့။ ညကပဲ အရေးပိုင်မင်း ဥစ္စာစောင့်ကို မြင်လိုက်ရပြီ မဟုတ်လား'

'ဘာဖြစ်လို့ ဗိုလ်တဲက အရင် လှုပ်ရတာလဲ'

'ဥစ္စာစောင့်က သူ့ လာနေပြီ ဆိုတာ အရေးပိုင်မင်းကို အသိပေးတဲ့ သဘောပါ'

'ဗိုလ်တဲက ဘယ်လို လှုပ်သလဲ'

'ဗိုလ်တဲက တကယ်လှုပ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ အရေးပိုင်မင်း စိတ်ထဲက ဗိုလ်တဲ လှုပ်သွားတယ်လို့ ထင်ရတာပါ'

အင်းဝဘက်မှ ပြန်ခဲ့ပြီး စစ်ကိုင်းဘက်သို့ အကူးတွင် ကျွန်တော်စိတ်ထဲ၌ လွန်ခဲ့သည့် သုံးနှစ်တုန်းက ရခိုင်ပြည်နယ်၌ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်တို့ကို ပြန်လည် အမှတ်ရလာသည်။ လှေပေါ်တွင် ကျွန်တော်နှင့် အတူပါလာသည့် မြန်မာလူငယ် အရာရှိအား ထိုအကြောင်းကို ပြောပြမိသည်။

'ကျွန်တော်တော့ တစ္ဆေရှိဘယ်ဆိုတာ မယုံဘူး'ဟု ထိုအရာရှိက ဆိုသည်။

ဤသည်မှာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်။ သူသည် ခေတ်ပညာတတ် တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရသူလည်း ဖြစ်သည်။ ခေတ်ပညာ မတတ်သည့် တောသူတောင်သားတွေထက် သူ့အရည်အသွေးက ပိုသာသဖြင့် တစ္ဆေသရဲ အယူအဆတွေကို လက်မခံနိုင်ခြင်းလား။ ဤသို့ကား မဟုတ်။ သူ့တွင် နိုင်လိုသည့် အကြောင်းပြချက် ရှိသည်။

'စစ်ဖြစ်တုန်းက ဘားမားရိုင်ဖယ် တပ်ရင်း နှစ်ခွဲ အတူ စစ်ပြေပြင် မျောက်သွားတယ်။ စစ်ပြေငြိမ်းတော့ အိဂျစ်ပြည် စူးအက်တူးမြောင်းဘေးက "ကန်တရာ" မှာ ကျွန်တော်တို့ တပ်စခန်း ချနေတယ်။ တစ်နေ့တော့ ပို့ဆက်မှာ အာရပ်တွေ မကျေမနပ်ဖြစ်ပြီး အင်္ဂလိပ်အရာရှိ တစ်ယောက်နဲ့ သူ့အစောင့်ကို သတ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်သွားပြီး အာရပ်လူအုပ်ထဲကို သေနတ်နဲ့ ပစ်ထည့်လိုက်တာ လူနှစ်ရာလောက် သေတယ်။ အလောင်းတွေ ထပ်နေတာပဲ။ ကျွန်တော်တို့မှာ အလောင်းတွေကြားက ကျော်လွှားပြီး မနည်း တပ်ကို ပြန်လာခဲ့ ရတယ်။ သူ့သေတွေကြား သွားလာကြရတာပဲ။ တစ္ဆေဆိုလို့ တစ်ကောင်မှ မတွေ့

ကြပါဘူး။ တစ္ဆေဆိုတာ တကယ် ရှိခဲ့ရင် အဲဒီညမှာ တစ်ကောင်ကောင်တော့ တွေ့မှာပေါ့'

အိမ်ပြန်ရောက်လျှင် ညဇာကို ကောင်းကောင်း စားလိုက်သည်။ သည်နေ့တွင် အတွေ့အကြုံသစ်တစ်ခု ရလာခဲ့သဖြင့် လူဖြစ်ကျိုး နပ်ပြီဟု ကျွန်တော် ထင်မိပါသည်။ သိုက်ဆရာနှင့် တွေ့ခဲ့ရပုံကို တိုင်းမင်းကြီးအား အစီရင်ခံလျှင် သူကြိုက်ချင်မှ ကြိုက်မည်။ သို့တိုင်အောင် ကျွန်တော်စိတ်ထဲတွင်ကား အသိအမြင် သစ် တစ်ခု တိုးခဲ့သည်ဟု အောက်မေ့မိလေသည်။

၄။ လူသတ်မှု

တစ်ခါတစ်ရံတွင်မူ ကျွန်တော် တာဝန် ဝတ္တရားတို့မှာ စိတ်ဝင်စားစရာတို့နှင့် ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။

ထိုနေ့မှာ မေ ၂၄ ဖြစ်သည်။ မနက်ငါးနာရီတွင် အိပ်ရာမှ နိုးနေသည်။ အင်းဝဘက်တွင် နေမထွက်သေး။ နေ့ရာသီ ဖြစ်သော်လည်း ရာသီဥတုမှာ ကောင်းသည်။ လေအေးကလေး ပက်ဖျန်းနေသည်။ ပူပြင်းသည့် နေ့ရာသီ၏ ရှေ့တော် မပြု အရုဏ်ဦးတွင် မြစ်ကမ်းနဖူး၌ ကြည့်နားဖွယ် ရှုမျှော်ခင်းကို မျက်မှောက်ပြုရင်း နံနက်စောစော၏ တိတ်ဆိတ်အေးချမ်းခြင်းတွင် သာယာနေမိသည်။ လေပြည် အသွေးတွင် မွှေးဖွဲ့သည့် ပန်းရနံ့တို့ ကြိုင်လှိုင်နေသည်။ ကျွန်တော်သည် အိမ်ရှေ့ ဝရန်တာတွင် ရပ်ကာ အင်းဝဘက်ကမ်းသို့ လှမ်းမျှော်နေမိသည်။

အိမ်ရှေ့ဆင်ဝင်တွင် ကျွန်တော်မော်တော်ကား အသင့်ဖြစ်နေပြီ။ မကြာမီ မှာပင် ရာဇဝတ်ဝန် ရောက်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် တောရွာတစ်ရွာတွင် ဖြစ်ပွားသည့် လူသတ်မှုကို သွားရောက်စစ်ဆေးရန် ချိန်းထားကြသည်။ ရာဇဝတ် ဝန် မစ္စတာဖို့သည် မြန်မာပြည်အကြောင်း ကောင်းကောင်းသိသူ ဖြစ်သည်။ မြန်မာတွေကိုလည်း ကောင်းကောင်း သိသည်။

ရွေးလင်းကြီးရွာတွင် မထွေးဆိုသူ မိန်းမတစ်ယောက် အသတ်ခံရသည်။ လွန်ခဲ့သည့် ညဦးက မထွေးသည် သူ့အိမ်ပိုင်းထဲတွင် ကွပ်ပျစ် တစ်ခုပေါ်၌ ထိုင်နေခိုက် သေနတ်ပစ်ခံရသဖြင့် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ဘယ်သူက ပစ်သွားမှန်း မသိလိုက်ကြ။ ကျွန်တော်တို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုလျှင် တရားဥပဒေအရ အခင်း ပြစ်ပွားရာသို့ ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခြင်းတွင် အကျုံးဝင်သွားမည် ဖြစ်သည်။ တိုင်မျက် ဖွင့်သည်ကို ပုလိပ်က လက်ခံထားပြီး ဖြစ်သည်။ အခင်းဖြစ်ပွားရာတွင် စစ်ဆေး မေးမြန်းရန် ကျွန်တော်တို့တွင် တာဝန်ရှိသည်။

မေးမော်တော်ကားဖြင့် မှူးမတ်ဆယ် ခရီးနှင့် ပြီးသော် ကျွန်တော်တို့သည် ကားလမ်းအဖုံးအဖုံး ရာဝတ်ဆိမ်း တစ်နေရာသို့ ရောက်သွားသည်။ ကျွန်တော် တို့အတွက် ကား မြင်းနှစ်စီး အသုံးပြုနေသည်။ မြင်းစီးကာ နှစ်မိုင်ခန့် သွားရသည်။ ထစ်မက်ကားကမ်းတွင် ရွှေလင်းဆွဲရာကို လှမ်းမြင်နေရသည်။

ထို နံနက်နေရာတွင် ကျွန်တော်တို့အတွက် လေ့တစ်စင်း အသင့်စောင့်နေမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဖျော် မတွေ့ရ။ မြစ်မှာ တစ်မိုင်ခန့် ကျယ်သည်။ အချိန်မှာ နှုတ်ခတ်ခတ်နာရီခန့် ရှိနေပြီ။ ထွန်းတစ်ဖျားခန့် အချိန်ဖြစ်သည်။ မြစ်ပြင်ကို ဖြတ်လာသည့် လေသည် တရား တိုက်ခတ်နေသည်။ ကိုင်းပင်များကို လေ တိုးသဖြင့် တရွဲရွဲ မြည်နေသည်။

ကျွန်တော်တို့မှာ လှည့်ပြန်ရန်သာ ရှိတော့သည်။ ထိုအချိန်မှာပင် သမ္ဗန် တစ်စီးကို ကျွန်တော်မြင်လိုက်သည်။ သမ္ဗန်ပေါ်တွင် တံငါသည် အဘိုးကြီးတစ်ယောက် နှင့် သူ့သမီးငယ်တို့ ထိုင်နေကြသည်။

'ဘယ်ရွာကလဲ' ဟု ကျွန်တော်က လှမ်းမေးလိုက်သည်။ အဘိုးကြီးက ကမ်းပေါ်၌ ပြေးတက်လာသည်။ ရာဇဝတ်ဝန်က 'အရေး ပိုင်မင်း ဟို ဘက်ကမ်းကို သွားခွင့်လို့' ဟု ဆိုသည်။ အဘိုးကြီးသည် ပျားပွားလဲ ဖြစ်သွားပြီး သမီးငယ် အကူအညီဖြင့် သမ္ဗန်ပေါ်မှာ ထင်းများကို ကမ်းပေါ်သို့ ချသည်။ ထို့နောက် လိုက်ပို့ရန် အသင့် စောင့်နေသည်။

'အရေးပိုင်မင်းတို့ရဲ့ မြင်းတွေကို ထိန်းထားလိုက်နော်၊ ဟိုဘက် သွားပို့ တုန်း စောင့်နေခဲ့' အဘိုးကြီးက သူငယ်မကို မှာကြားသည်။

သမ္ဗန်ထွက်လျှင် ကမ်းပေါ်၌ မြင်းနှစ်ကောင်နှင့်အတူ ကျွန်ရစ်ခဲ့သော သူငယ်မလေးကို လှမ်းကြည့်မိသည်။ မြင်းကို ထိန်းစ မရှိသဖြင့် ပြူးပြူးပျားပျား ဖြစ်ကာ ကြောက်ရွံ့နေဟန် တူသည်။ သူ့ကိုယ်တွင် လုံချည်နီလေးကို ဆင်ထား သည်။ ရိုးသား အပြစ်ကင်းစင်သည့် သနားကမား မျက်နှာလေးမှာ ချစ်စရာ ကောင်းသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် လေတဟူးဟူး တိုက်နေသည့် ကြားထဲက မြစ်ပြင် ကို ဖြတ်ကြသည်။

'သေနတ်ပစ်ခံရတဲ့ မထွေးကို ခင်ဗျား သိသလား' လမ်းတွင် ရာဇဝတ် ဝန်က အဘိုးကြီးကို မေးသည်။

'လှမ်းသာ မြေပိုင်ရှင်ပဲ။ ဒီနားက ရွာနီးချုပ်ပင်မှာတော့ အချမ်းသာဆုံး ပဲ။ သူ့အိမ်ထဲက ကွပ်ပျစ်ပေါ် ထိုင်ရင်း လယ်ထောက်မတွေ အကြောင်း

ပြောနေတုန်း သေနတ်ပစ်ခံရတယ် ကြားတာပဲဗျ'

'လယ်ထောက်ခဲ ကိစ္စ ပြောနေတုန်း ဟုတ်လား၊ ဒါဖြင့် သတ်တဲ့လူက သူ့ စာရင်းငှားလား' ကျွန်တော်က မေးမိသည်။

ကျွန်တော် မေးမြန်းနေပုံ မဟုတ်မှန်း သိသည်။ အမှက်စွ ခုံခမ်းလာသူက တိုက်ရိုက် မေးခွန်းတွေ မမေးသင့်။ တံငါသည် အဘိုးကြီးကမူ သူပြောသည့် စကားများမှာ မည်မျှ အရေးပါသည်ကို သိပုံ မပေါ်။ သို့သော်လည်း သူက ဆက်မပြောတော့။

တဖက်ကမ်း ရောက်အောင် နာရီဝက်လောက် လှော်ရသည်။ အဘိုးကြီး ကိုပင် ရွာသို့ လမ်းပြပါဟု ပြောသည်။ ရွာနားကပ်နေပြီ ဖြစ်သော်လည်း ရွာကို ကျွန်တော်တို့ သမုန်ဆိုက်သည့် နေရာမှ မမြင်ရ။ ကိုက်နှစ်ရာလောက် သွားမိလျှင် ရေစပ်စပ်ရှိသည့် ချောင်းရိုးကလေးတစ်ခု ခြားနေသည့် နေရာမှ ရွာကလေးကို လှမ်းမြင်နေရသည်။ ကျွန်တော်မှာ မြင်းစီးဘောင်းဘီ ဝတ်ထားရာ ရေထဲဖြတ်ဖို့ ခက်နေသည်။ ရေကလည်း နှစ်ပေလောက် နက်သည်။ ဘောင်းဘီကို ရေစိုမခံချင်။

'တဖက်ကမ်း ကူးပြီး ကျွန်တော်တို့အတွက် လှည်းတစ်စီးလောက် ခေါ်ပေးပါလား'

အဘိုးကြီးသည် ခါးတောင်းကျိုက်ကာ ချောင်းရိုးကလေး တစ်ဖက်ကူးပြီး ရွာစပ်သို့ ပြေးသွားသည်။ ထို့နောက် 'အရေးပိုင်မင်း ကြွလာတယ်' ဟု အော်ပြောသံကို ကြားလိုက်ရသည်။ ရွာထဲတွင် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားဟန် တူသည်။ ခဏကြာလျှင် လှည်းတစ်စီး ပြေးထွက်လာပြီး ချောင်းရိုးကလေးကို ဖြတ်ကာ ကျွန်တော်တို့ဆီသို့ ရောက်လာသည်။

'ဘယ်လို ဖြစ်တာလဲ၊ ဟိုဘက်ကမ်းမှာ လာကြိုဖို့ ညက ပုလိပ်တစ်ယောက် လွှတ်ပြီး ပြောခိုင်းထားတာပဲ' ဟု ရာဇဝတ်ဝန်က ဆိုသည်။

'အမိန့် မရောက်လာပါဘူး' လှည်းသမားက ပြောသည်။ သူ့မျက်နှာမှာ ရှက်အမ်းအမ်း ဖြစ်နေသည်။

တကယ်က ဖို့၏ အမိန့်စကား ရောက်သည်။ သို့သော်လည်း ဤမျှ စောစောစီးစီး ရောက်လာလိမ့်မည် ဟု သူကြီးက မထင်။ မော်တော်ကားဖြင့် လာမည်ကို ထည့်စဉ်းစားဟန် မတူ။

ကျွန်တော်တို့ လှည်းပေါ်တက်သည်။ လှည်းပေါ်တွင် ကော်ဇောနီတစ်ခု မင်းထားသည်။ ချောင်းရိုးကလေးကို ဖြတ်သည့်အခါ လှည်းသမားက ခွားခြီးများကို ကိုင်ထားသည်။ ရေစိုသည့် ခွားခြီးက လှုပ်ယမ်းလျှင် ရေစက်များ စင်မည် နိုး၍ ဖြစ်သည်။

သူကြီးက ကျွန်တော်တို့ကို ကြိုဆိုသည်။ သူ့အပြစ်နှင့် သူ့ဖို့ ပျာယာ ခတ်နေသည်။ ချက်ချင်းပင် မထွေးအိမ်သို့ ပို့ပေးသည်။ မထွေးအိမ်မှာ ဖြစ်ဝင်း အကျယ်ကြီးတွင် တည်ရှိသည်။ မန်ကျည်းပင်ကြီးများ ရှိသည်။ သက်ငယ်မိုး ဖွင့်ထောင်အိမ်ကြီးတွင် နေသည်။ အိမ်ဘေး၌ စပါးကိုတစ်ခု ရှိသည်။ မန်ကျည်းပင်ကြီး တစ်ပင်အောက်၌ ကွပ်ပျစ်တစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ ထိုကွပ်ပျစ်ပေါ်မှာပင် မထွေး အသက်ပျောက်ခဲ့ရသည်။

'သူက ဟောဒီကွပ်ပျစ်ပေါ်မှာ ထိုင်နေပါတယ်' သူကြီးသည် လိပ်ထားသော ဖျာတစ်ချပ်ကို ယူလာပြီး ကွပ်ပျစ်ပေါ်၌ ဖြန့်ခင်းလိုက်သည်။ ဖျာကို ဖြန့်လိုက်သည်တွင် ညိုနိုနိုသွေးနဲ့ ထွက်လာသည်။ ရာဇဝတ်ဝန်က သွေးစွန်းသည့် ဖျာကို နမ်းကြည့်သည်။ အနံ့ကို မခံနိုင်သဖြင့် အသက်ရှူ မှားသွားဟန် တူသည်။ သူ့မျက်နှာသည် ရှုံ့မဲ့သွားသည်။

'မြန်မြန် ပြန်လိပ်လိုက်' ဖို့သည် တုန်တုန်လှုပ်လှုပ် ဖြစ်နေသည်။ 'ညိုနိုနိုနဲ့ ခင်ဗျာ၊ အန်ချင်လာတာပါပဲ၊ ကျွန်တော်မှာ ပန်းနာ ရင်ကျပ်ရောဂါ ရှိတယ်၊ သွေးနဲ့ခဲလို့ မရဘူး' ဟု ကျွန်တော်ကို ပြောသည်။

ဖျာပေါ်က သွေးကွက်ကို မြင်ရုံမျှဖြင့်ကား လွယ်လွယ်နှင့် ကောက်ချက် ချလို မရနိုင်မှန်း ကျွန်တော် နားလည်သည်။ ရာဇဝတ်ဝန်ကမူ အခြေအနေက တောင်းဆိုသဖြင့် ပရိသတ် ကျေနပ်အောင် ခူးခမ်းမှုပြုသည့် အနေဖြင့် ဖျာကို နမ်းကြည့်သည်ဟု ကျွန်တော် ထင်မိသည်။

ကျွန်တော်တို့မှာ သေသူ၏ ဆွေမျိုးများ အလယ်တွင် ရောက်နေသည်။ သူတို့က ကျွန်တော်တို့အား ဂရုစိုက်ကြည့်နေကြသည်။ မထွေး အိမ်အောက်ထပ်တွင် အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ရောက်နေကြသည်။ သူတို့သည် ဆေးလိပ်ကိုယ်စီ သောက်ကာ ကျွန်တော်တို့ အရိပ်အခြည်ကို အကဲခတ်နေကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ ရောက်နေခိုက်မှာပင် အမှုကို ကိုင်ရသည့် ပုလိပ်အင်စပက် မဟာလည်း ရောက်နေသည်။ သူ့အထက်အရာရှိ ဖို့အား သူ့ထင်မြင်ချက်ကို ဟိုးတို ပြောနေသည်။ တရားခံအဖြစ် ပုလိပ်ဘက်က သံသယ ရှိနေသူမှာ မထွေး၏ စာရင်းငှား မဟုတ်။ မထွေး၏ ဆွေမျိုး သားချင်းထဲက အမွေခံ တစ်ဦးသာ ဖြစ်သည်။

သူ့အိမ်တွင် သေနတ်တစ်လက် တွေ့ရသည်။ သူပိုင် မဟုတ်။ လူသတ်မှု ဖြစ်သည့်နေ့က ငှားလာသည့် ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ သူကိုယ်တိုင် မထွေးကို ပစ်သတ်သည်ကို မြင်သည့်သူ တစ်ယောက်မျှ မရှိ။ ရွာထဲမှာ သေနတ်ကိုင်ကာ

သွားလာနေသည်ကိုလည်း တစ်ယောက်တလေကမျှ မမြင်။ မြင်တွေ့သည်တိုင် ထုတ်ဖော် ပြောဆိုမည်ကား မဟုတ်။ ရေငံ နှုတ်ပိတ်နေကြမည်သာ ဖြစ်သည်။

စစ်ဆေးနေလျှင်လည်း အမှုမှန် ပေါ်နိုင်ဖွယ် မရှိဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့ ရောက်လာပြီးမှတော့ ရွာသူရွာသားတွေ ကျေနပ်အောင် တစ်စုံတစ်ခု လုပ်ရမည် ဟုရှုကား စိတ်ကူးပေါ်လာသည်။ တရားခံ ဟု ရွပ်ရွပ်ခံရသည့် လူငယ်ကို အခေါ်ခိုင်းရသည်။

ထိုလူငယ်သည် ကျွန်တော်ရှေ့တွင် မျက်စိမျက်နှာ ပျက်လျက် ပြုံးကြောင်ကြောင် ကြည့်နေသည်။ ကျွန်တော်၏ မေးမြန်းပုံကြောင့် စိတ်ရှုပ်နေခြင်းလည်း မြစ်နိုင်သည်။ မျက်နှာဖြူ အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်က မြန်မာစကား မတတ်တတ်တတ် မပီမသဖြင့် မေးမြန်းနေခြင်းကြောင့် စိတ်ကူ ရောက်နေတာလည်း မြစ်နိုင်သည်။

ငှက်ပစ်ရန် သေနတ်ငှားလာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သူက ဆိုသည်။ သူ့ လျှောက်လဲချက် မှန် မမှန် မသိနိုင်ပါ။ တကယ်တော့ အကျိုး ဘာမျှ မထူး။ အချိန်ကုန်သည်သာ အဖတ်တင်သည်ဟု စဉ်းစားမိသည်။ ဤအမှုကို ပုလိပ်နှင့် လွှဲခံရန်သာ ရှိသည်။ သူတို့ ခုံစမ်းစစ်ဆေးကြလိမ့်မည်။ အမှုမှာ တစ်လ ကိုး သီတင်း ကြာဦးမည်။ သက်သေတွေ ရှာရမည်။ အမှုပေါ်အောင် ထွက်ခိုင်းမည်။ လွယ်ကူသည်ကိစ္စ မဟုတ်ပါ။ ရက်အတန်ငယ် ကြာသည်တိုင်အောင် အမှုမှန် မပေါ်။ တရားခံကိုလည်း ရှာမတွေ့။ သူတို့မှာ အကြောင်းကြောင်းတွေ ရှိသဖြင့် တရားခံကို မဖော်ဘဲ နေကြဟန် တူသည်။ ဘာအကြောင်းတွေ ရှိလေသလဲ။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် အချိန်ကုန် မခံတော့ဘဲ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ လှည်းဖြင့်ပင် ချောင်းရိုးကလေးကို ဖြတ်ကူးခဲ့ကြသည်။ တံငါသည် အဘိုးအိုက သူ့သမ္ဗန်တွင် စောင့်နေသည်။ သို့သော်လည်း သူ့ကြီးက အပြန်ခရီးကို ကျကျနန စီစဉ်ပေးသည်။ ရွက်ပါသည် သမ္ဗန်ကြီးတစ်စီးကို အသင့် စီစဉ်ထားသည်။ မြစ်ပြင်ကို ရွက်တိုက်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ အဘိုးကြီး၏ သမ္ဗန်ကလေးကို ကြီးချည်ကာ ဆွဲလာခဲ့သည်။

ကိုင်းတောထဲတွင် အဘိုးကြီး၏ သမီးငယ်သည် မြင်းနှစ်ကောင်ကို ဇက်ကြီးမှကိုင်ကာ ထိန်းရင်း စောင့်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့ တက်လာသည်ကို မြင်လျှင် ပြုံးယောင်သမ်းကာ ကြည့်နေသည်။ သူ့ပါးစပ်က "မိန်းကလေး တစ်ယောက် မြင်းကြီးတွေကို ထိန်းနေရတာ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါရဲ့လား" ဟု ပြောတော့မည် ထင်ရသည်။ လေက ခပ်ထန်ထန် တိုက်ခတ်နေရာ သူ့လှံချည်နီလေးမှာ လေတွင် တဖျပ်ဖျပ် လွင့်နေသည်။ ခေါင်းထက်တွင် ဆံပင်ကို သပ်သပ်ရပ်ရပ် စုနှောင်ထားသည်။ ယခု မြင်ကွင်းတွင်မူ သူသည် တကယ် မိန်းမကြီးတစ်ယောက်နှင့်

တူနေလေသည်။ ကျွန်တော်က ငွေတစ်ကျပ် ပေးလျှင် မည်သို့မျှ ပြောမနေဘဲ ပိုက်ဆံကို အရေးမစိုက်သည့် ပုံမျိုးဖြင့် ခပ်အေးအေးပင် လှမ်းယူလိုက်သည်။

၅။ ဗေဒင်ဆရာ

စစ်ကိုင်းကျေးလက်တွင် တာဝန်ဝတ္တရားများ ဆောင်ရွက်ရင်း ရွာစဉ်အနံ့ ရောက်ဖူးခဲ့သည်။ သို့သော် ဇွန်လထဲရောက်လျှင် မုတ်သုံနှင့်အတူ မိုးမြိုင်မြိုင် ရွာလာပြီ။ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား လှုပ်လို့ မရနိုင်တော့ပြီ။ စိတ်ရောလူရော အငြိမ်မနေနိုင် ဖြစ်လာသည်။ သည်အတိုင်းပဲ စစ်ကိုင်းမှာ ကာလအတန်ကြာ နေရမှာလား။ ခွင့်ယူသည်အထိ မပြောင်းမရွေ့ဘဲ တောမြို့လေး တစ်မြို့မှာ ငြိမ်နေရတော့မှာလား။ ကျွန်တော့်အဖို့ မနေနိုင်။ မုတ်သုံဝင်လာလျှင်ပင် အရေးကြီးသည့် ဖြစ်ရပ်တို့ မလွဲမသွေ ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်နေသည်။ မျှော်လင့်နေမိသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်တို့ကို ခပ်ဝေးဝေး တောမြို့ကလေး တစ်မြို့မှပင် နောက်ထပ် ဘာတွေများ ဖြစ်လာဦးမှာလဲ ဟု နားတစွင့်စွင့် စောင့်မျှော်နေရမည့် ဘဝကို ကျွန်တော် မကျေမနပ် ဖြစ်လာသည်။

အိန္ဒိယပြည်တွင် နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုများ အုံကြွလာသည်။ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်ရေးကို ဆူပူဝေဖန်ကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အင်္ဂလိပ်အစိုးရသည် အိန္ဒိယက ကျေနပ်အောင် ဆာဂျွန်ဆိုင်မွန်၏ ခုံစမ်းရေးကော်မရှင်ကို ဖေလွတ်သည်။ ထိုအချိန်မှာ ဒိုင်အာမီ အုပ်ချုပ်ရေးသက်တမ်း ဆယ်နှစ်ပြည့်ချိန် ဖြစ်လေသည်။ ထို အရေးအခင်းတို့၏ ဂယက်သည် တောမြို့လေး ဖြစ်သည်။ စစ်ကိုင်းသို့ လာရောက်ရိုက်ခတ်သည်။

မြို့ကြီးပြကြီးနှင့် ဝေးပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ဘုရားပွဲနှင့် အခြား ပွဲလမ်း ဇာတ်တို့ကိုသာ စိတ်ဝင်စားသော စစ်ကိုင်းကျေးလက်၏ တောရွာကလေးများ မှုမင် နိုင်ငံရေး အသင်းအဖွဲ့ဖြစ်သည့် ဝံသာနုအသင်းများ ပေါ်လာလေသည်။ မျက်စိသည် အခွန်မပေးရေး၊ အကြမ်းမဖက်ရေးတို့ကို လှုံ့ဆော်လာကြသည်။ ယင်းတို့မှာ မြန်မာ့စရိုက်၊ မြန်မာ့စိတ်ထားနှင့် လုံးလုံး ဆန့်ကျင်သည့် အပြုအမူများ ဖြစ်လေသည်။

သည်ဖြစ်ရပ်များထက် ပိုဆိုးသည့် ကိစ္စတစ်ခု ပေါ်လာသည်။ စစ်ကိုင်း မနီရီ အစွန်အဖျားဒေသတစ်ခု၌ မင်းလောင်းဗန္ဓက ဆိုသူတစ်ယောက် ပေါ်လာသည်။ ထိုမင်းလောင်းသည် တရုတ်ပြည်က ဇောက်ဆာသူပုန်တို့နည်းတူ နိုင်ငံမြူးသားများအား ပဉ္စလက်နည်းဖြင့် မောင်းထုတ်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်လာ

ကြသည်။ စစ်ကိုင်းမြို့ပေါ်မှာပင် မင်းလောင်း ဗန္ဓက အပေါ် သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ ရှိနေသည်။

တစ်နေ့တွင် စစ်ကိုင်းမြို့စွန့်၌ ဗန္ဓက ရောက်လာသည်ဟု သတင်းဖြစ်သဖြင့် အရေးယူရန် စီစဉ်ရသည်။ ချက်ချင်းပင် ဝရမ်းထုတ်ကာ ပုလိပ်များကို စေလွှတ်ပြီး ဗန္ဓက ဆိုသူကို ဖမ်းဆီးခိုင်းရသည်။ ဖမ်းမိလာသူမှာ ဗန္ဓက အစစ်မှ ဟုတ်ရဲ့လား၊ အတုများလား၊ ပိုပြီး သေချာအောင် ဗန္ဓက အစစ်ကို မြင်ဖူးသိဖူးသည့် လူကြီးများကို ခေါ်ပြရသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ စစ်ကိုင်းမြို့တွင် ရှေးမီ နောက်မီ မြို့မိမြို့ဖများ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့သည် ဝိုင်းထိုင်ကာ ဗန္ဓကကို နေစေ စပ်စပ် ကြည့်ကြသည်။ လေ့လာကြသည်။ စူးစမ်းကြသည်။

'ဘယ်လိုလဲ၊ ဗန္ဓက ဟုတ်သလား၊ မဟုတ်ဘူးလား' ရာဇဝတ်ဝန်က မေးသည်။

'သူကတော့ ဗန္ဓကနဲ့ မတူဘူး ဝန်မင်း။ ဒါပေမဲ့ သူ့ကို ဗန္ဓကအစစ် ဟုတ်တယ်။ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ပြောဖို့ မလွယ်လှဘူး။ ဗန္ဓကဆိုတာ ရုပ်ပြောင်း ရုပ်လွှဲ သိပ်ကောင်းတာ'

မြန်မာတို့သည်လည်း ဒိုင်အာဇီ အုပ်ချုပ်ရေးကို မကျေနပ်ကြပါ။ အင်္ဂလိပ် အုပ်ချုပ်ရေးကို မနှစ်သက်ကြပါ။ မနှစ်သက်၊ မကျေနပ်သည်ကို မြန်မာတို့က မင်းလောင်း ဗန္ဓက အသွင်ဖြင့် ဖော်ပြခြင်းပင်ဟု ကျွန်တော် နားလည်လိုက်သည်။ မင်းလောင်း ဗန္ဓကသည် ဒိုင်အာဇီ ဆန့်ကျင်ရေးကို ကိုယ်စားပြုခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ စစ်ကိုင်းကျေးလက်တွင် တောသူ တောင်သားတို့ ရင်ထဲ၌ တိုင်းတစ်ပါးသား အုပ်စိုးသည်ကို ကန့်ကွက်ချင်စိတ်တို့ ပြင်းထန်နေသည်။ သူတို့ ဆန့်ကျင် ဘယ်နည်း ပြုရမည် ဟူ၍ကား မဝေခွဲတတ်။

နိုင်ငံရေးအမြင်တွင် တိုးတက်နေသည့် အိန္ဒိယ၌မှ နေရူးလို ခေါင်းဆောင်သည့် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ အင်္ဂလိပ်ဆန့်ကျင်ရေး နိုင်ငံရေးလမ်းစဉ် တစ်ခုကို ဈာန်တိုင်းနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ စစ်ကိုင်းတွင်မူ ဗန္ဓကသည် မင်းလောင်းအသွင်ဖြင့် ကျေးလက်ကို စုစည်းကာ ဒိုင်အာဇီအုပ်ချုပ်ရေးကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

နေရူး၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ဗန္ဓကတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်တို့သည် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ဒိုင်အာဇီထက် ကောင်းသည့် အုပ်ချုပ်ရေးကို လိုချင်ကြသည်။ သို့သော်လည်း ဗန္ဓကသည် ခေတ်မီ နိုင်ငံရေး နည်းပရိယာယ်ဖြင့် မတိုက်ခိုက်တတ်။ နည်းပရိယာယ်ကို သူ နားမလည်။ သူ အားကိုးသည်မှာ ဆေးဝါး အင်းအိုင် လက်ဖွဲ့သာလျှင် ဖြစ်သည်။ တောသူတောင်သားတို့၏ နိုင်ငံရေး

။ သိသည် မမြင်။ နိုင်ငံရေး စကားလုံးတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုပင် ရှင်းရှင်း လင်းလင်း မယုံကြ။ နားမလည်။ "ဒိုင်အာဇီ" ဆိုသည် အလွန်စက်ဆုပ်စရာ ကောင်းသည့် ဖဲရေးတိုင်းထွာသည့် စကားအဖြစ် လက်ခံနားလည်ထားကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လူတစ်ယောက်သည် အိမ်က မိန်းမကို စိတ်ဆိုးလျှင် "နင် ဒိုင်အာဇီမပဲ" ဟု ဆိုသည်။ "နင် တော်တော် သောက်သုံးမကျတု မိန်းမပဲ" ဟု ပြောလိုခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

တိုင်းပြည်မှာ လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်နေသည်။ ၁၉၃၀-၃၁ ခုနှစ်များတွင် ထူးခြားသည့် အရေးအခင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာမည် ဟုသော ယုံကြည်မှုများ အရ မင်းလောင်း ဗန္ဓကလို ပုဂ္ဂိုလ်များ ပေါ်လာသည်အခါ ပိုပြီး မမြဲမသက် ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၂၈ ခုနှစ်လ အတွင်း တောရွာများသို့ ကျွန်တော် ရောက်ခဲ့သည်။ တောသူတောင်သားတို့ စိတ်ထဲတွင် အပြောင်းအလဲတစ်ခုခုကို ဖျော်လင့်စောင့်စားနေကြသည်။ ဘဝအပြောင်းအလဲ တစ်ခုခု လိုချင်သည့် သဘောပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ကောလာဟလများကို နားစွင့်ကာ ထင်မြင်ချက် ပေးကြသည်။ သူတို့စိတ်ထဲတွင်လည်း အပြောင်းအလဲ တစ်ခုခု မလွဲမသွေ ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်နေကြသည်။ သည်တစ်ကြိမ်တွင်မူ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ပေါ်လာလိမ့်မည် ဟူ၍လည်း ဖျော်လင့်ကြသည်။

တိုင်းပြည် အခြေအနေကို စဉ်းစားကြည့်လိုက်သည့်အခါ ဤဖြစ်ရပ်များ အကြားတွင် ကျွန်တော် အခန်းကဏ္ဍသည် မည်သို့မည်ပုံ ရှိမည်ကို သိချင်လာသည်။ ထိုအခါ လွန်ခဲ့သည့် ခုနှစ်နှစ်က ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် တွေ့ခဲ့သော ဝေဒင်ဆရာတစ်ဦးကို အမှတ်ရလာသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်သည် ရခိုင်ပြည်နယ် ကျောက်ဖြူမြို့၌ အရေးပိုင်အဖြစ် အမှုထမ်းနေသည်။ ကျောက်ဖြူသည် ဘင်္ဂလားပင်လယ်တွင် ရှိသော ဆိပ်ကမ်းမြို့ကလေး တစ်မြို့ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်နေသည့် အရေးပိုင်အိမ်သည် ပင်လယ်ကမ်းအိမ်နှင့် ခဲတစ်ပစ်သာ ဝေးသည်။ လှိုင်းပုတ်သံကို နေ့ရောညပါ ကြားနေရသည်။ တိတ်ဆိတ်ခြင်းက အခါမလပ် ကြီးစိုးနေသည်။ တစ်ပတ်တစ်ခါ သင်္ဘောဆိုက်သည်။ သင်္ဘော မလာသည့်ရက်များတွင် လူသူနှင့် အဆက်အသွယ် ပြတ်နေသည်။ တိတ်ဆိတ်ခြင်း သာလျှင် မင်းမူနေသည်။ လောကကြီးတစ်ခုလုံး ငြိမ်သက်နေသည်။ ထိုအရပ်တွင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးဟူ၍ အဘိုးကြီးတစ်ယောက်သာ ရှိသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ကျောက်ဖြူလိုပင် လောကကြီး တစ်ခုလုံးကို မေ့လျော့နေဟန် တူသည်။

တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော်စာရေးကြီးက မြို့ပြင်တွင် သီတင်းသုံးနေသော ဘုန်းကြီးတစ်ပါးအကြောင်း ပြောပြသည်။ ဆရာတော်ကို တောင်ရင်း ဆရာတော်

ဟု သိနေကြသည်။ တောင်ရင်း ကျောင်းတိုက်၏ ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်ပင် ဖြစ်သည်။ ဆရာတော်သည် ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း အလုပ်ကို အားထုတ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ လောကသစ္စာတရားကို ရှာနေသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ဝေဒင်ပညာကိုလည်း တတ်ကျွမ်းသည်ဟု စာရေးကြီးက ဆိုသည်။

ဝေဒင်ပညာတတ်သည် ဆိုသဖြင့် ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားသွားသည်။ မြန်မာပြည်တွင် အမှုထမ်းစဉ် အခြားသူတွေ မရောက်ဖူးသည့် တောကြီးဆုံကြားသို့ ကျွန်တော် ရောက်သွားတတ်သည်။ ထိုဒေသမျိုးတွင် တစ်နံတစ်ရာ အထူးအဆန်း တွေ့ရတတ်သည်။ ယခုလည်း ထိုအဖြစ်မျိုး ကြုံရပြီဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။ မြန်မာပြည် အနှံ့အပြားတွင် ဝေဒင်ဆရာတွေ အလွန် ပေါသည်။ သို့သော် တောင်ရင်းဆရာတော်မှာ ထူးချွန်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးဟု ကျွန်တော် ယူဆသည်။

ဆရာတော်ဆီမှာ ဝေဒင် မေးချင်သည်ဟု စာရေးကြီးကို ပြောရသည်။ သို့သော် ဝေဒင် မေးချင်သည်ဟု မပြောဘဲ ဆရာတော်နှင့် ဆွေးနွေးချင်ပါသည်ဟု ဆိုရသည်။ ကျွန်တော် ယုံကြည် သဘောပေါက်လောက်အောင်ကား ဆရာတော်က ရှင်းပြနိုင်မည် မထင်။ ဝေဒင်ပညာကို ကျွန်တော် နားလည်အောင် ဆရာတော် ပြောနိုင်မည် မဟုတ်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်ကို ဟောရင်းပင် ဆရာတော်၏ ဝေဒင်အရည်အသွေးကို အက်ဖြတ်ရလိမ့်မည်ဟု ယျှက်လင့်မိသည်။ အကယ်၍သာ ဆရာတော် ဟောသည့်အတိုင်း မှန်ခဲ့လျှင် အလွန် စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းမည် ထင်သည်။

'အရေးပိုင်မင်းမှာ ဇာတာ ရှိသလား ခင်ဗျ' စာရေးကြီးက မေးသည်။ ကျွန်တော်တွင် ဇာတာရှိသည်။ အလျင်နှစ်က မန္တလေးမြို့တွင် သီပေါဘုရင်၏ ဝေဒင်ဆရာများက ဇာတာတစ်စောင် ပွဲပေးလိုက်သည်။ ထိုဇာတာကို တောင်ရင်း ဆရာတော်ထံသို့ ပို့ပေးကာ တွက်ချက်ပြီးနောက် တွေ့သမျှ ဟောပါရန် လျှောက် ထားလိုက်သည်။

ချိန်းဆိုထားသည့် နေ့တွင် ဆရာတော် ကြွလာသည်ကို အိမ်ပေါ်မှ လှမ်းမြင်ရသည်။ ကျွန်တော် စာရေးကြီးအပြင် ထီးကိုင်းလိုက်သည့် ဦးပဉ္စင်း တစ်ပါးပါ အတူပါလာသည်။ ကျွန်တော်က တံခါးဝမှ ဆီးကြိုသည်။ ဆရာတော် သည် အရပ်မှသည်။ ငါးပေပင် ပြည့်မည် မထင်။ ဆင်စွယ်ရပ် တပ်ထားသည့် တောင်ဝှေးတစ်ခုကို ကိုင်ဆောင်လာသည်။ အသက်ငါးဆယ် လောက်ပင် ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းမိသည်။ သို့သော်လည်း ခါးကုန်းနေသဖြင့် အသက်ကြီးပြီ ထင်ရသည်။ သူ့မျက်နှာမှာ မျိုးသည်။

ဤခန်းတွင် ကျွန်တော်တို့ အားလုံး နေရာ ယူပြီးနောက် ဇာတာနှင့် ပတ်သက်ပြီး မေးလျှောက်ရသည်။ ဆရာတော်သည် သင်္ကန်းတွင်းမှ စက္ကူလိပ် တစ်ခုကို ထုတ်ယူပြီးနောက် 'သာသနာ ဒါယကာ ဇာတာက အတော်ထူးတဲ့ ဇာတာပဲ' ဟု ဆိုသည်။

ကျွန်တော်လည်း ဝမ်းသာအားရဖြစ်ကာ အသေးစိတ် ဟောပါဟု လျှောက် ထားမိသည်။ စာရေးကြီးဆီသို့ စက္ကူလိပ်ကို ကမ်းလိုက်ပြီးနောက် ဟောစာတမ်းကို ဖတ်စေသည်။ ကျွန်တော်အတိတ်ကို သုံးနှစ်ပိုင်းခြားပြီး ဟောသည်။ ဟောသမျှ မှန်သည်ချည်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ကျောက်ဖြူမှ အင်္ဂလန်သို့ မြန်မည်နေ့ရက်ကို အတိအကျ ဆိုသည်။ ထိုနောက် ၁၉၃၀ အထိ ဆယ်နှစ်တာအတွက် အကျဉ်းချုပ် ဟောထားသည်။

စာရေးကြီးက ဖတ်ပြီးလျှင် ဆရာတော်က 'ဒကာကြီး ဇာတာကို ဆယ်နှစ်အထိ ပိုင်းပြီး ဟောရတာ အကြောင်းရှိတယ်။ ၁၉၃၀ မှာ ဒကာကြီးရဲ့ ဘဝမှာ ထူးခြားတဲ့ အပြောင်းအလဲတစ်ခု ကြုံရမယ်။ ဘဝ အလှည့်အပြောင်း ဆိုရမှာပေါ့။ ဒကာကြီးဟာ တိုင်းသူပြည်သားတွေကြားမှာ ထင်ရှားပြီး လူသိများတဲ့ သူ ဖြစ်လာမယ်။ ပြီးတော့ ဒကာကြီးတို့ အမျိုးသားချင်းနဲ့ မသင့်မတင့် ဖြစ်လာ ရော အကြောင်းရှိတယ်။ ဒကာကြီးတို့ အမျိုးသားတွေက ဆန့်ကျင်ပြီး အတိုက်အခံ လုပ်လာမယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်အတွက် အန္တရာယ် မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။'

ဆရာတော် ဟောသည်မှာ ၁၉၂၁ တွင် ဖြစ်လေရာ ၁၉၃၀ ဆိုသည်မှာ အတော် ဝေးသေးသည်။

'ဆရာတော် ဟောတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေဟာ ဒီတိုင်းပြည်မှာပဲ ကြုံရမှာပေါ့' ကျွန်တော်က မြန်မာလို မေးလျှောက်သည်။

'ဒီတိုင်းပြည်မှာ ကြုံရမှာပဲ'

ထိုစဉ်ကမှ ဆရာတော်၏ ဟောပြောချက်ကို အရေးကြီးသည်ဟု အမှတ် မထားမိပေ။ ကျွန်တော် ဉာဏ်မီသည့် ကိစ္စများ မဟုတ်သဖြင့် မသိမသာပင် နေလိုက်သည်။ သို့သော်လည်း ဘယ်ပုံတယ်နည်း ရှေ့ဖြစ်ကို ကြိုတင်ဟောကိန်း ထုတ်နိုင်သည်ကိုမှ သိလိုသည်။ ထို့ကြောင့် မေးလျှောက်ကြည့်သည်။

ဆရာတော်က ဤသို့ ပြန်ပြောသည်။

'ရှေးက ဆရာတွေ သင်ကြားထားတဲ့ နည်းတွေအတိုင်း တွက်ချက်ရတာပဲ။ ဆရာတော်ကတော့ မနက်စောစော ထပြီး တွက်ချက်တတ်တယ်။ ဖြစ်နိုင်တဲ့ အကြောင်းတွေ အများကြီးထဲက မျှန်ဆပြီး လူတစ်ဦးချင်းအတွက် ဟောရတာပဲ။ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုသလို သမာဓိထားကောင်းအောင် ကွင့်ရတယ်။ အဲဒီအခါမှာ

နိမိတ်တွေ ထင်မြင်လာတယ်။ စိတ်ထဲမှာ မြင်လာရတယ်။ အဲဒါတွေကို စာပေါ် ရေးချလိုက်တာပဲ'

ဆရာတော်ကို ကျေးဇူးတင်စကား လျှောက်ထားမိသည်။ တကယ်တော့ ရှင်းပြချက်ကို အပြည့်အစုံ နားမလည်ပါ။ ဗေဒင်ဟောစကို မေးခမ်းကြည့်မည် စိတ်ကူးပါသော်လည်း မသင့်ဟု ထင်သဖြင့် မမေးတော့ပါ။ နောင်တွင် ဆရာတော် သည် ဗေဒင်ဟောစ မယူကြောင်းကို သိရသည်။

ဝဲ၊ နောက် ဆရာတော်၏ ပထမဆုံး ဟောပြောချက် မှန်ကန်သည်ကို ကြံရသည်။ ယင်းမှာ ခွင့်ယူပြီး အင်္ဂလန်သို့ ပြန်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ သူပြောသည့် နေ့ရက်မှာပင် ကျောက်ဖြူမှ စွာသည်။ ထိုနောက် စစ်ကိုင်းသို့ ရောက်လာသည်။ ခုနစ်နှစ်အတွင်း သူ ဟောပြောသည်တို့ မှန်သည်သာ များသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ၁၉၂၈ ခုနှစ်တွင်မူ ဟောစာတမ်းကို ပြန်ရှာပြီး ဖတ်ကြည့်မိ သည်။ ၁၉၂၈ ၌ အပိုင်းတွင် အနည်းငယ် ညှိသည်။ သို့သော်လည်း နောက်ပိုင်း တွင် လက်ရှိ ရာထူးမှ ပို၍ကောင်းသည့် ရာထူးသို့ လည်းကောင်း၊ ဒေသသို့ လည်းကောင်း ပြောင်းရွှေ့ရမည်ဟု ဟောထားသည်။ ဟောစာတမ်းမှာ တိုသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော် သိချင်သည့် ကိစ္စကို တိုက်ရိုက် ပြောထားသည်။ မှန်နိုင်ပါ့မလား။ လွန်ခဲ့သည့် ခုနစ်နှစ်က အတွေ့အကြုံ အရမူ မှန်ရမည်။ ဆရာတော် ဟောသမျှ အားလုံး မှန်သည်ချည်း ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဘာကြောင့် ယုံကြည်မိသည်ကိုမူ မဖြေရှင်းတတ်။ ဗေဒင်ပညာကိုလည်း ကျွန်တော် နားမလည်။ ဆရာတော်၏ တွက်ချက်နည်းကိုလည်း ကျွန်တော် မသိ။ သို့ဖြစ်ရာ စောင့်ကြည့်ရုံသာ ရှိတော့သည်။ သည်တစ်ကြိမ်တွင်လည်း မှန်ခဲ့လျှင် ၁၉၃၀ တွင် ကျွန်တော်သည် လူသိရှင်ကြား ကျော်ကြားလာမည်။ အတိုက်အခံများ ကြုံရမည် ဆိုသည်တို့ မှန်နိုင်စရာ ရှိလေသည်။

ကြာကြာ မစောင့်ရပါ။ ဇွန်လ နောက်ဆုံးပတ်ထဲတွင် ပြင်ဦးလွင်မြို့တွင် ရောက်နေသည့် ကျွန်တော် ဇနီးထံမှ စာတစ်စောင် ရသည်။ စာ၌ သူသည် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ကောင်စီလူကြီးတစ်ဦး၏ ဇနီးနှင့် တွေ့သည်။ စကားပြောကြရင်း တစ်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်စရာ ရှိသည်ဟုသော စကားတစ်ခွန်း အရှိပ်အမြက် ပြောသွားသည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ထောင်ပစ္စည်း အသစ်တွေ မဝယ်ဖို့ ကျွန်တော်ဇနီးက သတိပေးစကား ဆိုသည်။ နောက်သုံးရက်ရှိလျှင် ရန်ကုန်သို့ ခရိုင်တရားသူကြီးအဖြစ် ပြောင်းရွှေ့ရန် အမိန့်စာ ရောက်လာသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဇူလိုင် ၉ တွင် စစ်ကိုင်းမြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်၏ နိုင်ယာရီတွင် ထိုနေ့၌ ဤသို့ရေးခဲ့သည်။

ရပြည်ကျော်စိန်

“ရန်ကုန်ခရိုင် တရားသူကြီးအဖြစ် ပြောင်းရွှေ့ အမှုထမ်းရမည်။ တစ်နေ့ ကုန် တစ်နေ့ခန်း တရားခွင်တွင် ထိုင်ရမည်။ သက်သေစစ်ချက်တွေ၊ လျှောက်လဲ ချက်တွေ နားထောင်ရမည်။ နားထောင်လို့ ဆုံးနိုင်ဖွယ် မရှိ။ သည်အလုပ်ကို ငါ လုပ်နိုင်ပါမည်လား။ တာဝန် ကျေပွန်နိုင်မည်လား။ သို့ပေမဲ့ မြို့တော်၏ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ဆိုသည်မှာ အတော် အဆင့်မြင့်သည့် ရာထူးတစ်ခု ဖြစ် သည်။ မြို့ကြီးပြကြီးတွင် သတင်းစုံသည်။ ပြီးတော့ မိသားစုအတွက်လည်း အနေအထိုင် အဆင့်အတန်း မြင့်လာမည်။ ကိုယ့်အတွက်လည်း ခခန်းလမ်းတွေ ပွင့်လာမည်။”

သို့ဖြစ်ရာ စိတ်လက် ပေါ့ပါးကာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ပင် စစ်ကိုင်းမှ ထွက်လာ ခဲ့သည်။ နိရိုရုံ စိန်ပန်းပင်တွေ အောက်တွင် နောက်ထပ် လမ်းလျှောက်ရဖို့ မရှိ တော့။ ဇရာဝတ်မြစ်ကမ်း တစ်လျှောက်လည်း လမ်းလျှောက်ရဖို့ မရှိတော့ဟု အောက်မေ့မိလေသည်။ ။

စရပ်များ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းများကို ဖြတ်ကာ မြို့ထဲသို့ လာရသည်။ ထိုနေရာက လွန်လွှင် မြင်ကွင်းမှာ ခေတ်ဆန်လာသည်။ တိုက်တာ အိမ်ခြေတို့မှာ ခေတ်မီ လာသည်။ တိရစ္ဆာန်ရုံထောင့်တွင် ပထမကျောင်းစစ် ပြီးဆုံးသည့် အထိမ်းအမှတ် ကျောက်တိုင်တစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ ထိုနောက် စတီးဘရားသား ကုမ္ပဏီ၏ အမှုထမ်းများ နေထိုင်သည့် အဆောင်ကြီးတစ်ခုကို တွေ့ရသည်။

ထိုကုမ္ပဏီတွင် အင်္ဂလိပ် အမှုထမ်းများ ကြီးစိုးသည်။ ထိုက လွန်သော် မီးရထား ခုံးတံတားကြီးကို ဖြတ်ကျော်လိုက်သည်တွင် ရန်ကုန်မြို့ထဲသို့ ရောက် လာသည်။ ပထမဆုံး တွေ့ရသည့် လမ်းမှာ ဆူးလေဘုရားလမ်း ဖြစ်ပြီး ဆူးလေ စေတီတော်ကို အဝေးတွင် ထန်းပင်များ အကြား၌ ရွှေရောင် တဝင်းဝင်း မြင်တွေ့ ရသည်။

ထိုဒေသကား ရုပ်ရှင်ရုံများ၊ စားသောက်ဆိုင်များဖြင့် စည်ကားနေသည့် မြို့လယ်ရပ်ကွက်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်၏ ရုံးသည် မီးရထား ခုံးတံတား ကြီးနှင့် မလှမ်းမကမ်း မောင်ဂိုမာရီလမ်း (ခိုလ်ချုပ်လမ်း) တစ်နေရာ စိန့်ပေါ ဘုရားရိုးခိုးကျောင်းနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိ အဆောက်အအုံ တစ်ခု၌ တည်ရှိသည်။ ရုံးလုပ်ထားသည့် ထိုအဆောက်အအုံမှာ အနီးရပိုင် မဟုတ်။ ငှားရမ်းထားရသည့် နေရာတစ်ခု ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော် ထမ်းဆောင်ရသည့် ရာထူးတာဝန် ဝတ္တရားကို အများက မခိုင်တရားသူကြီးဟု သိထားကြသည်။ တကယ်စင်စစ် ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန် မြို့၏ အရှေ့ပိုင်းလည်း ဖြစ်လေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်မှာ တရားသူကြီး ဆိုသော်လည်း ဟိုက်ကုတ်ခေါ် တရားလွတ်တော် လက်အောက်ခံ တရားရေး ဝန်ထမ်း မဟုတ်။ သို့သော် တရားစစ်ဆေးသည့် တာဝန်ကို ထမ်းရွက်ရသည့် အုပ်ချုပ်ရေးအမှုထမ်း အဖြစ်မှ ကျွန်တော်သည် ပဲခူးတိုင်းမင်းကြီး၏ လက်အောက် ခံ အမှုထမ်းတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။ ပဲခူးတိုင်းမင်းကြီး ရာထူးမှာ ထိုစဉ်က မြန်မာပြည်တွင် အရေးကြီးသည့် ရာထူးတစ်နေရာ ဖြစ်လေသည်။ ဤတွင် ရန်ကုန်နှင့် ကာလကတ္တားတို့ မတူကြ။ ကာလကတ္တားတွင် ခေရိုင်တရားသူကြီး သည် တရားရေး ဝန်ထမ်းတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။

အမှုစစ်ရသည့် တရားသူကြီးအလုပ်မှာ လွယ်သည်။ ရှင်းသည်။ ရုံးတက် ပြီး တရားပွဲထိုင်ကာ အမှုများ စစ်ရသည်။ ထိုတာဝန်ပြီးလျှင် အိမ်ပြန်နိုင်ပြီး သူ့ လုပ်ငန်းကို တရားလွတ်တော်က တာဝန်ယူကွပ်ကဲသည်။ သူ ကြားနာသည့် အမှုများ၊ သူ အမိန့်ချ စီရင်သည်ကို မကျေနပ်သဖြင့် တက်လာသည့် အယူခံများ ကို တရားလွတ်တော်က စောကြောသည်။ စစ်ဆေးသည်။ ကျွန်တော် ကိုင်သည့်

J

၁။ ခရိုင်တရားသူကြီး

စစ်ကိုင်းမြို့မှ ရန်ကုန်မြို့သို့ မီးရထားဖြင့် လာခဲ့သည်။ ရထားလမ်းသည် မြန်မာ ပြည်၏ ကျေးလက်အကျွန်းဆုံးသော ဒေသများကို ဖြတ်သွားသည်။ မြင်ကွင်းတို့မှာ စိမ်းစိုနေသည်။ ထွန်ယက်မှုလုပ်ငန်း ပြီးဆုံးမျှန်ဖြစ်သည်။ လယ်ကွင်းတစ်ခုလုံး ရေအပြည့် ရှိနေသည်။ ကန်ပေါင်ငယ်ကလေးများ ပို့ထားသည့် ရေကန်ငယ် ကလေးနှင့် တူနေသည်။ ကောက်ခိုက်ချိန် ရောက်လာပြီ။ ကောက်ခိုက်သမတို့သည် ကောက်ခိုက်သီချင်းဟောင်းတို့ကို တဖျော်တပါး သီဆိုကာ ကောက်ခိုက်ကြတော့ မည်။ ရွံ့အိုင်ထဲတွင် ကျွဲများ လူးနေကြသည်။ မီးရထား ဖြတ်သွားသည်ကို ဂရ မစိုက်။ ကျွဲကျောင်သားတချို့ ကျွဲများပေါ်တွင် ကိုယ်တုံးလုံး စီးသွားကြသည်။ သူတို့အရိပ်ကို လယ်ကွင်းထဲက ရေပြင်တွင် မြင်ရသည်။ ထိုနောက် ရှိတကားကား လုပ်ခတ်ကာ ပြေးသွားကြသည်။

သို့နှင့် ညဘက်သို့ ရောက်လာသည်။ ထိုညတွင် လရောင် မရှိ။ လ မသား။ လေပြည်လေညင်းကလေးသည် တဖြူးဖြူး တိုက်ခတ်နေရာ ကျွန်တော်လည်း မကြာမီပင် အိပ်ပျော်သွားလေသည်။

ရန်ကုန်ခရိုင် တရားသူကြီး၏ အိမ်သည် ပန်းခြံများဖြင့် ခိုပြည် စိမ်းလန်း နေသည့် ရွှေတောင်ကြား ရပ်ကွက်တွင် တည်ရှိသည်။ အိမ်မှာ ကြီးပြီး အိပ်ခန်းကြီး သုံးခန်း၊ စည်ခန်း၊ ဝရန်တာများ ရှိသည်။ ခြံထဲတွင် တင်းနစ်ကွင်းတစ်ခု ရှိသေး သည်။ ပြီးတော့ ပန်းရောင်စုံ ဝေဝေဆာဆာ ပူးပွင့်နေသည့် ပန်းခြံသည်လည်း သာယာဖွယ် ကောင်းသည်။ ရွှေတီဂုံ စေတီတော်ကြီးကို ကျွန်တော်အိမ်မှ ထင်ထင် ရှားရှား မြင်ရသဖြင့် ကောင်းစွာ ကြည်ညိုနိုင်သည်။

ကျွန်တော် ရုံးခန်းမှာ မြို့ထဲတွင် ရှိသည်။ ရွှေတောင်ကြားရပ်ကွက်မှ ထွက်လာပြီး ဝဲဘက်တွင် ကန်တော်ကြီး၊ ယာဘက်တွင် ရွှေတီဂုံစေတီရင်းရှိ

အမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ တရားလွှတ်တော်၌ တာဝန်ရှိသော်လည်း တိုက်ရိုက်
စေခိုင်းနိုင်သူမှာ ပဲခူးတိုင်းမင်းကြီးသာ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်အဖို့ ရုံးတွင် အမှုများကို စစ်ဆေးပြီးဆုံးသော်လည်း တစ်နေ့
တာဝတ္တရားများ မပြီးဆုံးသေး။ ရန်ကုန်အရေးပိုင်အဖြစ် အမြားဆောင်ရွက်ဖွယ်
လုပ်ငန်းတာဝန်တို့ ရှိနေသေးသည်။ ရန်ကုန်မြို့ကြီး၏ အခြေအနေ မည်ပုံ ရှိနေ
သည်။ မြို့မှာ ဘာတွေ ဖြစ်ပျက်နေသည်တို့ကို သိထားဖို့ လိုသည်။ သို့မှသာ
အထက် အစိုးရကို အစီရင်ခံနိုင်မည်။ ပြုပြင်စေရာတို့ကို တင်ပြ အကြံပေးနိုင်မည်။

မည်သို့ဖြစ်စေ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးသည် ကျွန်တော်
နှင့် မသက်ဆိုင်။ ကျွန်တော်ကိစ္စ မဟုတ်။ ထိုအရေးအခင်း ကိစ္စအားလုံးသည်
ပုလိပ်မင်းကြီး၏ တာဝန်ဝတ္တရားများသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်မှာ ခရိုင် တရား
သူကြီးအဖြစ် ပုလိပ်မင်းကြီးကို အကူအညီ ပေးရသည်။ သူနှင့် တွဲဖက် ဆောင်
ရွက်ရသည်တို့ ရှိသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စများ ကြုံကြိုက်လာလျှင် သူ့အတွက်
အထူးအာဏာများ၊ ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်များကို ကျွန်တော်က တိုးပေးနိုင်သည်။
သို့သော် သူ့ကို လည်းကောင်း၊ သူ့လက်အောက်ရှိ ပုလိပ်အဖွဲ့ကို လည်းကောင်း
တိုက်ရိုက် အမိန့်မပေးနိုင်။ တိုက်ရိုက် မအုပ်ချုပ်နိုင်။ မစေခိုင်းနိုင်။

သို့ဖြစ်ရာ ဆူပူမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့လျှင်၊ မငြိမ်မသက် ဖြစ်လာခဲ့လျှင်၊ အမိ
ကရုဏ်းများ ဖြစ်ပွားလာခဲ့လျှင် ပြီးပြေ ငြိမ်ဝပ်အောင် ထိန်းချုပ်နှိမ်နင်းရမည်
တာဝန်မှာ ပုလိပ်မင်းကြီး လက်ဝယ်၌ လုံးလုံးလျားလျား တည်ရှိလေသည်။

အကယ်၍ ဆူပူ အမိကရုဏ်း စသည်တို့ ဖြစ်ပွားခဲ့လျှင် ကျွန်တော်
တာဝန်မှာ ဖြစ်ပျက်သည့် အကြောင်းရင်းကို စုံစမ်းကာ အစီရင်ခံစာ တင်ရသည်။
ယင်းတွင် ကျွန်တော်၏ ထင်မြင်ချက်နှင့်တကွ မည်သို့မည်ပုံ ဆက်လက် ဆောင်
ရွက်သင့်သည် စသည် ထောက်ခံချက်တို့ကိုပါ ထည့်သွင်းတင်ပြရသည်။

ထိုပြင် ဆူပူမှုများ မငြိမ်သက်ခဲ့သော် တရားဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းပေးအပ်
ထားသည့် အခွင့်အာဏာအရ ဆူပူသည့်လူထုပုပ်ကို ဖြိုခွဲရန် ပုလိပ်အား သေနတ်
ပစ်ခတ်မှုကို ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး တစ်ယောက်အနေဖြင့် ပေးနိုင်သည်။ သို့သော်
ဘယ်သူ့ကို ပစ်၊ ဘယ်လို ပစ် ဟူ၍ကား ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြပ် မညွှန်ကြားနိုင်။

သို့ဖြစ်ရာ သာမန်အချိန်အခါတွင်မူ ရန်ကုန်အရေးပိုင်၏ တာဝန်ဝတ္တရား
တို့မှာ များပြားကြီးလေးလှသည် မဟုတ်ပေ။ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး အနေ
ဖြင့်ကား ရုံးတင်တရားစွဲဆိုသည့် ရာဇဝတ်မှုတို့ကို စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ရန်ပင်
ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့သည် ဗြိတိသျှပိုင် အိန္ဒိယအင်ပါယာတွင် ပြည်နယ်ကြီး
တစ်ခု၏ မြို့တော် ဖြစ်လေရာ ကျွန်တော်ကို ကူညီရန် မြန်မာတိုင်းရင်းသား

တရားသူကြီး မြောက်ယောက်နှင့် သမာဓိမြို့ဝန် နှစ်ဦးကို အစိုးရက ခန့်ထား
သည်။ ရန်ကုန်နယ်နိမိတ်တွင် ဖြစ်ပွားသည့် အမှုအခင်းတို့ကို ကျွန်တော် ကြားမှာ
စစ်ဆေးရသည်။ တရားဥပဒေအတိုင်း အပြစ်ပေးရသည်။

ဤအလုပ်မှာ သံပတ်ပေးထားသည့် စက်ရပ်လို မှန်မှန်လုပ်ရှားသည့်
အလုပ်မျိုး ဖြစ်သည်။ ငြီးငွေ့စရာ ကောင်းသည်။ ထို့ကြောင့် ရန်ကုန် တရား
သူကြီး အခန့်ခံရသည်ဟု ကြားစကပင် စိတ်မပါလှ။ စိတ်ပျက်မိသည်။

နယ်တွင်မူ တာဝန်ဝတ္တရား အမျိုးမျိုး ထမ်းဆောင်ရသည်။ အပြောင်း
အလဲ အမျိုးမျိုး ကြုံရသဖြင့် ပျော်စရာ ကောင်းသည်။ ရုံးတွင်ချည်း ထိုင်မနေရဘဲ
တောသွားရသည့် အလှည့်အပြောင်းတို့ ကြုံရသည်။

ရန်ကုန် တရားသူကြီး ဘဝတွင်ကား တစ်နေ့လာလည်း မိုးမှ၊ လှယက်မှ၊
လိမ်လည်မှ၊ ထိုးကြိတ်သဖြင့် ဒဏ်ရာရလာသည့် အမှု၊ မနက်တစ်နေ့တွင်လည်း
မိုးမှ၊ လှယက်မှ၊ လိမ်လည်မှု စသည်တို့ကိုသာ မနားတမ်း စစ်ဆေး ကြားမှာ
ရသည်။

ရန်ကုန်သို့ ခရိုင်တရားသူကြီးအဖြစ် ကျွန်တော် ပြောင်းရွှေ့လာပြီးနောက်
မကြာမီမှာပင် မစ္စတာမယ်ရီကင်ဆိုသူသည် ပုလိပ်မင်းကြီး ဖြစ်လာသည်။ သူ့
အလုပ်ဖြစ်သည့် ပုလိပ်မင်းကြီး၏ တာဝန်ဝတ္တရားတို့မှာ ကျွန်တော်အလုပ်ထက်
စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်။

သူသည် ရန်ကုန်မြို့တွင် အပ်ကျသည်က အစ သိနေရသူ ဖြစ်သည်။
ဖခင်တင်ပေးများ၊ စုံထောက်များက ရန်ကုန်လောကတွင် ဖြစ်ပျက်သမျှ သတင်း
စုံကို သူ့အား အစီရင်ခံရသည်။ သူသည် ရန်ကုန်မြို့၏ အုပ်ချုပ်ရေးကို ထိရောက်စွာ
ကျိုင်တွယ် ဖြေရှင်းရသူ ဖြစ်သည်။ သူ့တွင် လိုအပ်သည့် အာဏာများလည်း
အပ်နှင်းခံရသည်။ နိုင်ငံရေး၊ သတင်းစာလောက၊ လောင်းကစားမှုခင်းများ၊
အမှတ်လိုင်ခင်းပေးခြင်း၊ ဤသည်တို့မှာ သူနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်သည့် အရေး
ကိစ္စများ ဖြစ်လေသည်။

ဤကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်လျှင် ကျွန်တော်ဆီက အကြံဉာဏ်ကို သူ မယူ။
အကယ်၍ သူ ကိုယ်တိုင်က ကျွန်တော်ထံ အကြံဉာဏ် တောင်းခံသည်တိုင်
ကျွန်တော်မှာ အကြံပေးနိုင်သည့် အနေအထားတွင် မရှိ။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်
ရုံးပျံ့ လမ်းများသည် သူ့ရသည့် သတင်းများလောက် မနုလင်သောကြောင့်ပင်
ဖြစ်လေသည်။ တကယ်အဖြစ်တွင်လည်း ကျွန်တော်သည် သူ့ကို မကူညီနိုင်။

ဤသည်မှာ အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စတို့တွင်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် တရားရုံး
အဖွဲ့မှ ကျွန်တော်အကူအညီများစွာ လိုသည်။ ပုလိပ်ဘက်က တင်သွင်းစွဲဆိုသည့်

အမှုများကို ကျွန်တော်က ကြားနာကာ ထိုက်သင့်သည့် အပြစ်ဒဏ်များကို ပေးရသည်။ ပုလိပ်မင်းကြီးဘက်ကမူ အမှုကိုခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ စစ်စစ် ပေါက်ပေါက် မေးမြန်းစောကြောခြင်း မပြုဘဲ ပုလိပ်ဘက်က တင်ပြသည်ကို ကြားနာမှတ်တမ်းတင်သည့် တရားသူကြီးများကိုသာ နှစ်သက်မည့် အမုန်ဖြစ်သည်။

ယခု ကျွန်တော်နှင့် ဆက်ဆံရသည့် ပုလိပ်မင်းကြီး မယ်ရီကင်မှာ ရိုးသား ဖြောင့်မတ်သူ တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ အမှုတစ်ခု သူ့ဘက်က ရုံးတင်တရားခွဲဆိုပြီဆိုလျှင် တရားဥပဒေနှင့်အညီ မှန်မှန်ကန်ကန် စစ်ဆေးကာ စီရင်ဆုံးဖြတ်သည်ကို လိုလားသည်။ သို့သော်လည်း တရားခွင့်တွင် တရားစစ်ဆေးနေရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထမ်းတစ်ယောက် ဖြစ်လာသည့်အခါ တက်လာသည့် အမှုသည် တရားဥပဒေနှင့်အညီ ခွဲဆိုသည့် အမှုလား၊ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ရုံလား ဆိုသည်ကို စောကြောကာ သူ ကျွမ်းကျင်သည့်ဘက်က ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ချင်သေးသည်မှာ ဓမ္မတာဖြစ်သည်။

တရားသူကြီး အလုပ်ကို လက်ခံကာ အမှုများ ကြားနာစစ်ဆေးပြီး မကြာမီပင် ထိုအလုပ်သဘောတို့ကို ကျွန်တော် ကောင်းကောင်း နားလည်သဘော ပေါက်လာသည်။ ကျွန်တော်အဖြစ်သည် သံပတ်ပေးထားသည့် စက်ရုပ်တစ်ခုနှင့် တူနေသည်။ ကျွန်တော်အလုပ်မှာ တိတိကျကျ မှတ်တမ်းတင်ရသည်။ ပုလိပ်က တင်သည့်အမှုကို ကြားနားပြီး စီရင်ကာ အပြစ်ပေး ထောင်ချရသည်။ ကျွန်တော်လို ဦးနှောက် အသုံးချချင်သူ တစ်ယောက် အဖို့ကား စိတ်ပျက် ငြီးငွေ့စရာ အလုပ်တစ်ခုသာ ဖြစ်ကြောင်း နားလည်လာသည်။

သို့သော်လည်း အကယ်၍သာ နောင်အခါ ကျွန်တော် တရားခွင့်သို့ တက်လာမည့် အမှုများကို ကြိုပြီး သိနေမည်ဆိုလျှင် ယခုလို ညည်းညူမိမည် မဟုတ်ပေ။ တရားသူကြီး အလုပ်သဘောသည် လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် အလုပ်မျိုး၊ အသစ်အဆန်း ဘာမျှ မတွေ့နိုင်သည့် အလုပ်မျိုးဟု ကျွန်တော် ထင်ထားမိခဲ့သည်မှာ လက်တွေ့တွင် မှားကြောင်း သိလာရသည်။ ရိုက်နှက်မှု၊ လိမ်လည်မှု စသည့် ဖြစ်ရိုး ဖြစ်စဉ် အမှုတို့ထက် တွေ့ပြားဆန်းကြယ်သည့် အမှုများကို ကျွန်တော် ကြားနာ စစ်ဆေးဖို့ ကြိုလာရသည်။

ထိုအခါ ကျွန်တော်၏ မူလ အလုပ်ဖြစ်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးသမား အသိစိတ်ဓာတ်နှင့် တရားဥပဒေကို ဦးစားပေးကာ တရားမျှတမှုကို မတိမ်းစောင်း ရအောင် စစ်ဆေးစီရင်ချက် ချရသည့် တရားသူကြီး၏ အသိစိတ်ဓာတ်တို့သည် တစ်ရံတစ်ခါ သဘောထားချင်း မတိုက်ဆိုင်ဘဲ ညှိနှိုင်းမရနိုင် ဖြစ်လာတတ်သည်။

ပဋိပက္ခသဘောဆောင်သည့် ထိုဘဝနှစ်ခုကို ပြောလည် ညီညွတ်အောင် ပေါင်းစပ်ပေးရသည်မှာ အလွန်ခက်ခဲသည်ကိုစွဲ ဖြစ်လေသည်။

တရားဥပဒေ ဆိုသည်မှာ တစ်ခါတစ်ရံ လောကံသဘာဝနှင့် ညီညွတ်ချင်မှ ညီညွတ်တတ်သည်။ ဥပဒေ ဆိုသည်မှာ ကြက်ပေါင်စေးလို ဆွဲဆန်ချင်တိုင်း ဆန်လိုရသည်။ ရွံ့ချင်တိုင်း ရွံ့လိုလည်း ရသည်။ အလျှော့အတင်း လွယ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ တစ်ခါတစ်ရံ ပုလိပ်မင်းကြီး၏ ထင်မြင်ချက်ကို အရေးမထားတော့ဘဲ ကိုယ် မှန်သည်ထင်သည့် စီရင်ချက်မျိုးကို ချလိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဘဝတူ အုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ထမ်းအားလုံး၏ စိတ်တိုင်းကျ သို့မဟုတ် အုပ်ချုပ်သူ အစိုးရ၏ အလိုကျ မဖြစ်နိုင်သည့် စီရင်ချက်မျိုးကို မျက်စိမှိတ်ကာ ဆုံးဖြတ် ချမှတ်ရသည့် အဖြစ်မျိုးနှင့်လည်း ရင်ဆိုင်ရသည်။

ကျွန်တော်အခြေအနေမှာ ဆူးကြားသီးသည့် ဘူးလို အလူးအလွန် မခံသည့် အဖြစ်မျိုးနှင့်လည်း ကြုံရသည်။ အများ အထင်အမြင် လွဲမှားစရာ အပြစ်မျိုးနှင့်လည်း ကြုံရသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ကျွန်တော်သည် သံပတ်ပေးထားသည့် စက်ရုပ်ဘဝမျိုးကို တောင့်တမိလေသည်။ ထိုဘဝကမူ စိတ်အရွပ်ရ သက်သာ ဦးမည်။

J။ လင်ချင်းချောင်း

အများ အာရုံစိုက်မည့် ကိစ္စများကို မကြားနာရမီ ကျွန်တော် ရောက်ရှိနေသည့် ရန်ကုန်မြို့ကြီး၏ အခြေအနေကို စနည်းနာ အကဲခတ်ဖို့ အချိန်ရသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို စူးစမ်းလေ့လာရသည်။ ရန်ကုန်မြို့သည် စစ်ကိုင်းလို တောခေါင်ခေါင် မဒသနှင့် ဘဝ ခြားလှသည်။ ရန်ကုန်မှာ ခေတ်မီသည်။ ရန်ကုန်လောကသည် နှုပ်ထွေး ဆန်းကြယ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့ကြီးတွင် လူမျိုးပေါင်းစုံ နေထိုင်ကြသည်။ ဘုရားကျောင်းကန် အငွေ့အသက်ကြောင့် မြန်မာ ဝီသသည် စရိုက်မျိုးလည်း လှမ်းမိုးသည်။ စုလစ်မွမ်းခြွန် ဘုံဆောင်ပြာသာဒ်တို့၏ ရှုခင်းကြောင့် မြန်မာ့လေဝန်ယန်ကိုလည်း ရှုစိုက်ရသည်။

သို့သော်လည်း မြန်မာတို့အပြင် တရုတ်အမျိုးသား၊ အိန္ဒိယ အမျိုးသား အများအပြားလည်း နေထိုင်ကြသည်။ သူတို့မှာ နိုင်ငံခြားသားများ ဖြစ်လေသည်။ ထိုမနက် မြန်မာ၊ တရုတ်၊ အိန္ဒိယတို့နှင့် မရောနှောဘဲ တသီးတခြား ကိုယ်အစုနှင့် ကိုယ်၊ ကိုယ်အသိုက်အဝန်းနှင့်ကိုယ် နေထိုင်ကြသည့် အင်္ဂလိပ်တို့လည်း ရှိသည်။ အင်္ဂလိပ်တို့သည် နေရာဌာနတိုင်းတွင် တန်ခိုးအာဏာကို ချုပ်ကိုင်ထားကြသူများ ဖြစ်သည်။ အစုကြီးသည့် ဌာနအကြီးအကဲ ရာထူးများမှာ သူတို့လက်ထဲတွင်

ရှိနေသည်။ သူတို့သည် ကိုယ်ပိုင် ကလပ်အသီးသီးတွင် ပျော်မွေ့ ကျက်စားနေကြသည်။

ကျွန်တော်၏ ရာထူးသည် ရန်ကုန် အရေးပိုင် ဖြစ်လေရာ မြို့ကို စိတ်တိုင်း ကြည့်ရှု လည်ပတ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးတစ်ခု ပိုင်ဆိုင်ထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အခွင့်ကောင်းယူကာ အခြေအနေ အဝဝကို လေ့လာမိသည်။ ကိုယ့်အမျိုးသားများနှင့်သာ အပေါင်းအသင်း လုပ်နေရမည် ဆိုလျှင် အလွန် ငြီးငွေ့စရာ ကောင်းလှသည်။ ခေတ်ပညာတတ် မြန်မာ၊ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ အမျိုးသားတို့မှာ ဖော်ရွေသည်။ မိတ်ဆွေကောင်း အဖြစ် ဆက်ဆံကြသည်။ သူတို့နှင့် အပေါင်းအသင်း ဖြစ်လာသည့် အခါတွင်မှ ရန်ကုန်လောကကို အကျွမ်းတဝင် သိနားလည်လာရသည်။ ရန်ကုန် အခြေအနေကိုလည်း ရက်ပိုင်းအတွင်း အကဲခတ်လို ရလာသည်။ ထိုအကျိုးကျေးဇူးကြောင့်ပင် ကျွန်တော်၏ မြန်မာ့စွမ်း အမြင်သည် နောင်အခါ ကြည့်လင်လာသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ရန်ကုန်သို့ ပြောင်းရွှေ့ လာပြီးနောက် မကြာမီ တစ်ညနေခင်းတွင် ကျွန်တော်အိမ်သို့ မစွတာ ချန်ချောနိုင်ဟု ခေါ်သည့် တရုတ်အမျိုးသား တစ်ယောက် ရောက်လာသည်။ သူသည် ရန်ကုန်မြို့ထဲတွင် တိုက်ခန်းများစွာ ပိုင်သည့် တရုတ် လူမျိုးသားတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ရောက်လာသည့် ကိစ္စမှာ ကျွန်တော်အား သူ့ကားနှင့် တစ်နေရာသို့ အလည်အပတ် ခေါ်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ မကြာသေးမီကမှ ကွယ်လွန်ခဲ့သူ နာမည်ကြီး တရုတ်သူဌေး မစွတာ လင်ချင်း ချောင်း၏ စံအိမ်သို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုရန် အစီအစဉ် ရှိလေသည်။ ထို အဆောက်အအုံကို ရန်ကုန်တွင် ချင်းချောင်းနန်းတော်ဟု အသိအမှတ် ပြုထားကြသည်။

မစွတာလင်ချင်းချောင်းသည် မြန်မာပြည်ပေါက် တရုတ် မဟုတ်ပေ။ တရုတ်ပြည်မှ ရောက်လာသူ ဆင်းရဲသားတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး မနားမနေ ရှာဖွေ လုပ်ကိုင်ရာမှ လူချမ်းသာတစ်ယောက် ဖြစ်လာသူ ဖြစ်လေသည်။ အလုပ်ကို ကြိုးစားသည်။ စည်းကမ်းစနစ် ရှိသည်။ ကြီးပွားချင်သူတို့ များစွာ အတုယူ ထိုက်သည့် စရိုက် လက္ခဏာ ပိုင်ရှင်မျိုး ဖြစ်သည်။ သူ၏ ကြိုးစားမှုကြောင့် သန်းကြွယ်သူဌေး ဖြစ်လာသည်။ မြန်မာပြည် ဆန်စပါးဈေးကွက်ကို လက်ဝါးကြီး အုပ်နိုင်သူတစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။ သို့သော်လည်း လက်ဝါးကြီးအုပ် ငွေရှင်ကြေးရှင် အဖြစ်ကား သူ့ဘဝကို ကောင်းကျိုး မပေးခဲ့။ မည်သို့ဖြစ်စေ သက်ရှိ ထင်ရှား ဘဝ၌ ရန်ကုန်မြို့၏ အဓိကရ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အဖြစ် ကျော်ကြားသူ ဖြစ်လေသည်။

လင်ချင်းချောင်းသည် လူချမ်းသာ ဖြစ်လာသည့်အခါ ထူးထူးခြားခြား လုပ်ကိုင်ချင်သည့် အာသာဆန္ဒ တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာသည်။ သူ့ဘဝတွင် ဘဝအနှစ်သာရကို ခံစားခွင့် မကြုံခဲ့ရ။ သူ ချမ်းသာလာသည့်အခါ ဘဝ အမြိုက်အရသာ ခံစား ခံစားလိုလည်း အမျိန်မရှိတော့။ မည်သို့ဖြစ်စေ သူလည်း လူယဉ်ကျေးတစ်ယောက် ဖြစ်ကြောင်း၊ အနုပညာကို ခံစားချင်သူ ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြလိုသည့် ဆန္ဒတစ်ခု ပြင်းပြင်းပြပြ ပေါ်လာဟန် တူသည်။

သူသည် သန်းကြွယ်သူဌေး ဖြစ်သည်။ သူ့ပိုက်ဆံကို သောက်စား ပျော်ပါးကာ ခပ်ရမ်းရမ်း သုံးဖြန်းမည့်အစား သူ့ကိုယ်တိုင် နေထိုင်ရန် အဆောင်ဆောင် အခန်းခန်းဖြင့် ရှုမငြီးသည့် နန်းတော်တစ်ခု ဆောက်လုပ်ရန် စိတ်ကူးမိသည်။ သူ့နန်းတော်ထဲ၌ အလှအပ အသိမ်အမွေ့ ဖြစ်အောင် ပြင်ဆင် မွမ်းမံလိုသည်။ အနုပညာ လက်ရာမြောက်အောင် သူ့နန်းတော်ကို ခြယ်မှုန်းချင်သည်။ မြန်မာပြည်တွင် ရန်ငါးမည့် လက်ရာမြောက် ပစ္စည်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်၍ကား သူ့နန်းတော်သည် သူ့စိတ်တိုင်းကျ စံအိမ်တစ်ခု ဖြစ်လာနိုင်စေရာ အကြောင်း မမြင်ဟု သူ ယူဆသည်။

ထို့ကြောင့် ထိုအမျိန်က အင်္ဂလန်ပြည်သို့ ရောက်ခိုက် ပြခန်း တန်ဆာဆင်သည့် မှန်စိရိများ၊ ပရိဘောဂများကို တိုတင်ဟမ်ကုတ်လမ်းရှိ တိုက်ဆိုင်ကြီးများမှ ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ဧည့်ခန်းတွင် မွမ်းမံသည့် ပန်းစိုက်အိုးများ၊ ဖြေထည်များကိုလည်း စုဆောင်း ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ထိုပစ္စည်းများဖြင့် သူ့ဧည့်ခန်းဆောင်ကို မွမ်းမံလိုက်လျှင် နတ်ဘုံနတ်နန်းတမျှ ဆန်းကြယ်သွားမည်ဟု သူ စိတ်ကူးယဉ်မိသည်။ သို့သော် ဤမျှနှင့် မကျေနပ်နိုင်သေး။ ဧည့်ခန်းနံရံတို့သည် ဗလားကျင်းနေမည် ဆိုလျှင် တင့်တယ်နိုင်ပါမည်လော။

တစ်နေ့တွင် မစွတာ လင်ချင်းချောင်းသည် လန်ဒန်မြို့ ပစ်ကယ်ဒလီ အပိုင်ကြီးနားရှိ တရုတ်စားသောက်ဆိုင် တစ်ခု၌ နေ့လယ်စာ စားနေသည်။ ဆိုင်ရှင် တရုတ်အမျိုးသားမှာ သူ့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူ့ဆိုင်သို့ ပန်းချီဆရာတွေ လာပြီး မစားသောက်ကြဘူးလား ဟု လင်ချင်းချောင်းက မေးကြည့်သည်။ ယင်းတို့အနက် မြန်မာပြည်သို့ လိုက်ပါပြီး သူ့နန်းတော် အဆောင်ယောင် အခန်းခန်းကို ဆေးခြယ် ပေးနိုင်မည်သူ မရှိဘူးလား ဟူ၍ စူးစမ်းသည်။

ထိုအခိုက်မှာပင် ဆိုင်တွင်း မလှမ်းမကမ်း တစ်နေရာ၌ အမျိုးသားတစ်ယောက်နှင့် အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ထိုင်နေကြသည်ကို ဆိုင်ရှင်က မြင်သည်တွင် လင်ချင်းချောင်းကို အသိပေးလိုက်သည်။

'သူတို့က ဘယ်သူတွေလဲ'

ပန်းချီဆရာတွေပဲ။ ပန်းချီလင်မယား ဆိုပါတော့၊ လက်ထပ်ပြီးတာ မကြာသေးဘူး။ ကျွန်တော် သိရသလောက်တော့ သူတို့ဟာ လက်ရာမြောက်တဲ့ ပန်းချီဆရာတွေပဲ။

‘ဒါပေမဲ့ မြန်မာပြည်ကို သူတို့ လိုက်နိုင်ပါ့မလား၊ ဘယ်လို ထင်သလဲ’ လင်ချင်းချောင်းမှာ ချမ်းသာသော်လည်း ပစ္စည်းမာန ထောက်လွှားသူ မဟုတ်ပေ။

‘သူတို့လင်မယားက ဆင်းရဲတယ်၊ ခင်ဗျား နန်းတော်ကြီးအကြောင်း ကြားရရင် ပုံပြင်ထဲက နန်းတော်ကြီးများလားလို့ စိတ်ကူးယဉ်သွားကြမှာပဲ’

တံ့စကား ကြားရလျှင် လင်ချင်းချောင်းသည် သဘောတွေ သွားသည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် တွေ့ဆုံပြောဆို မိတ်ဆက်ကြသည်။ သူ့လိုအင်ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော် ပြောဆိုသည်။ ပန်းချီဆရာ လင်မယားမှာ အင်းနက်ပရောတာနှင့် ဒေါ်ပရောတာ တို့ ဖြစ်သည်။ သို့နှင့် ချိန်းဆိုထားသည့် အချိန်တွင် ပန်းချီဆရာ လင်မယားသည် မြန်မာပြည်သို့ ရောက်လာကြသည်။

လမ်းတွင် ကားပေါ်၌ ချန်ချောခိုင်က သူသိသမျှ ချင်းချောင်းနန်းတော် အကြောင်းကို ကျွန်တော်အား ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်က မေးမြန်းနေရသည် မဟုတ်။ သူ သိသမျှ၊ သူ စိတ်ကူးရသည့်အတိုင်း ပြောပြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

အင်္ဂလိပ်ပန်းချီဆရာ ပရောတာ လင်မယား မြန်မာပြည်သို့ ရောက်ခဲ့သည် မှာ လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်သုံးနှစ်က ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှ စပြီး ယခုကာလအတွင်း သူတို့၏ အနုပညာ ဂုဏ်သတင်းမှာ ကျော်ကြားစ ပြုလာပြီ ဖြစ်ရာ သူတို့၏ ကနဦး အစောပိုင်း လက်ရာများကို ကြည့်လို၊ မြင်လိုစိတ် ပြင်းပြလာသည်။ တစ်ဖန် သူတို့နှင့် မရင်းနှီးသည့် ရေမြေဒေသတွင် ပန်းချီ အနုပညာကို ဘယ်ပုံ ဖန်တီးသည်ကိုလည်း သိချင်စိတ် ပေါ်လာမိသည်။

ကားပေါ်မှ နေ၍ နန်းတော်ကြီးကို ကောင်းကောင်း မြင်ရသည်။ အလယ် တွင် မျှော်စင်ကဲ့သို့ ဘုံဆောင် အမြင့်တစ်ခု ထိုးတက်နေသည်။ ယင်း၏ ဘေး တစ်ဖက် တစ်ချက်တွင် အဆောင်များကို အလယ်ဘုံဆောင်နှင့် ဆက်ကာ ဆောက်လုပ်ထားသည်။ အမိုးမှာ အစိမ်းရောင် စဉ့်အုတ်ကြွပ်ဖြစ်ပြီး ထောင့်ချိုး တို့၌ တရုတ်စိသုကာ လက်ရာအတိုင်း အကော့အပျံ့တို့ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်ထား သည်။

နန်းတော်၏ ဆင်ဝင်တွင် လင်ချင်းချောင်း၏ သား အငယ်ဆုံးက ကျွန်တော်တို့ကို ခရီးဦးကြိုပြုသည်။ သူသည် သူ့အဖေလိုပင် သဘောကောင်းသူ ဖြစ်လေသည်။ ဖော်ရွေဂုဏ်ယူစွာပင် ကျွန်တော်တို့အား နန်းတော်နေရာအနံ့ လိုက်လံ ပြသသည်။ စည်ခန်း၌ ဝီရိထံရှိ ရှေးဟောင်း ပစ္စည်းများကို ထုတ်ပြ

သည်။ အင်္ဂလန်ပြည် ဗရိတ်တန်ဒေသဖြစ် ခွက်များ၊ ကလက်ကတန် ဒေသမှ တိုလိုမိုလီ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ၊ တောင်ပင်လယ်မှ အသုံးအဆောင်များ စသည်ဖြင့် ပစ္စည်းများ နံ့လင်သည်။ ဝီရိအချို့တွင် တရုတ်ကြောပန်းကန် ကြွေတရားတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဗနားရတ်ခေါ် ကြေးဝါအိုးခွက် အသုံးအဆောင် တို့ကို လည်းကောင်း တွေ့ရသည်။ ယခုထက်ထိ ပရောတာ၏ လက်ရာတို့ကို မတွေ့ရသေးသဖြင့် စိတ်မရည်နိုင်တော့ဘဲ ထုတ်ဖော်မေးမြန်းမိသည်။

‘ခင်ဗျား အဖေ ကိုယ်တိုင် အင်္ဂလိပ် ပန်းချီဆရာ လင်မယား ငှားပြီး နံရံအင်္ဂါတေ ဆေးရေးပန်းချီကားတွေ ဆွဲခိုင်းတယ် မဟုတ်လား’

‘အဲဒီ ပန်းချီကားတွေက အပေါ်ထပ်မှာ ရှိပါတယ်ခင်ဗျား’ ဤသို့ ဖြေကာ လှေကားရှိရာသို့ ခေါ်ဆောင်သွားသည်။ လှေကားရင်းတွင် ဆင်ရုပ်ကျော့ကံဆစ် ပန်းပုလက်ရာ တစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ လက်ရာကောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ လှေကားအတိုင်း တက်သွားသည်တွင် ပရောတာ၏ နံရံဆေးရေး ပန်းချီတို့ကို အထင်းသား တွေ့လိုက်ရသည်။

ထိုပန်းချီကားများတွင် နောင်အခါ ထင်ရှားကျော်ကြားလာမည့် ပရောတာ ၏ အစွမ်းအစ လက္ခဏာ တစ်စုံတစ်ရာမျှ မတွေ့ရသဖြင့် ကျွန်တော်စိတ်ထဲတွင် မကျေမနပ် ဖြစ်မိသည်။ ပရောတာ ဆွဲထားသည့် ပန်းချီမှာ တရုတ် ရှေးဟောင်း လက်ရာများဖြစ်သည့် ရှုမျှော်ခင်း ပန်းချီကားများပင် ဖြစ်သည်။ အလှအပကို ရှာလို့ တွေ့နိုင်ပါသည်။ အတတ်ပညာပိုင်း၌လည်း “နံနက်ခင်း” ပန်းချီကားတစ်ခု တည်းဖြင့် တော်ဝင်ပန်းချီပြခန်းကို လွှမ်းမိုးကာ ကျော်ကြားလာသည့် ပရောတာ၏ အစွမ်းအစကို မတွေ့ရသဖြင့် ကျွန်တော် အာသာဆန္ဒ မပြေ ဖြစ်မိသည်။ စိတ်တိုင်း မကျ ဖြစ်မိသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် ချန်ချောခိုင်က ကမ်းနားလမ်းမှ တရုတ်ဘုရားကျောင်း တစ်ခုသို့ သွားကြမည် ဟု သတင်းစကား ကြားသိစေသည့်အခါ ကျွန်တော် စိတ်ထဲမှာ အပြောင်းအလဲတစ်ခု မျှော်လင့်ခိုက်ဖြစ်၍ မျှော်သွားသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ချင်းချောင်းနန်းတော်ကို လှည့်ပတ်ကြည့်ရခွင့် ရသဖြင့် အတွေ့အကြုံ တစ်မျိုး တိုးလာသည်။

အကယ်၍သာ မစ္စတာ လင်ချင်းချောင်းသည် သည်ထက်ပို၍ အားလပ် ခဲ့ကာ သူ့နန်းတော်ကို စိတ်တိုင်းကျ မွမ်းမံနိုင်ခဲ့မည်ဆိုလျှင် အနုပညာ လက်ရာ မြောက်သည့် အမွမ်းတန်ဆာတို့ကို ပို၍ ဆင်ယင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ သူ၏ အနုပညာ ခံစားမှု အတိုင်းအတာသည်လည်း ပို၍ ထက်မြက်လာမည် ဖြစ်သည်။

ယခုမှ သူ့ခံစားမှု အတိုင်းအတာသည် မြန်မာပြည်လို ဒေသတွင် အတန်အသင့် မြင့်မားနေသေးသည် ဟူ၍ကား သတ်မှတ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ပိုက်ဆံချမ်းသာသည့် အိန္ဒိယ ကုန်သည်ကြီးများသည် မှောင်မည်းမည်း တိုက်ခန်းမှာပင် ခပ်ကုပ်ကုပ် နေကြသည်။ လယ်ပိုင်ရှင် မြန်မာ တောသူဌေးတို့ သည် ခပ်ရိုးရိုး လယ်တဲသားသားအိမ်ဖြင့် ကျေနပ်ရောင့်ရဲ နေကြသည်။ ယင်းတို့နှင့် နှိုင်းစာလျှင် ချင်းချောင်း နန်းတော်ပိုင်ရှင် တရုတ်သူဌေး၏ စိတ်ကူးစိတ်သန်း သည် များစွာ အဆင့်အတန်း မြင့်နေသည်ဟု ဆိုရမည်။ ရန်ကုန်မြို့တွင် အိမ်တွင်း ဧည့်ခန်းအောင်ကို နိုင်ငံခြား အမွမ်းတန်ဆာတို့ဖြင့် ဆင်ယင်သည့် ပထမဆုံး အာရှတိုက်သားအဖြစ် လင်ချင်းချောင်းကို အသိအမှတ် ပြုရမည် ထင်သည်။ နောင်တွင် သူ့အတုကို ယူကာ၊ သူ့ကို အားကျကာ အထက်တန်းလွှာက လူကုန်ထံ မြန်မာ သူဌေး။ တရုတ် သူဌေး။ အိန္ဒိယ သူဌေးတို့သည် သူ့နည်းတူ ခံအိမ်ကြီးများ ဆောက်လုပ် နေထိုင်ကြမည့်အချိန် ရောက်လာတော့မည်ဟု မျှော်လင့်ရပေသည်။

သို့နှင့် ကျွန်တော်တို့သည် ကမ်းနားလမ်း တရုတ် ဘုရားကျောင်းသို့ ရောက်သွားကြသည်။ ဘုရားကျောင်း အဝတွင် ကျွန်တော်တို့အား ကြိုဆိုနေသည့် ဘုရားလူကြီးများကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်နေသည်မှာ ကရုဏာရှင် မယ်တော်ကွမ်းယင်၏ ဘုရားကျောင်း ဖြစ်သည်။ ဘုရားကျောင်း၏ ဝိသုကာ လက်ရာမှာ သေသပ်ကောင်းမွန်သည်။ အမိုးမှာ မြင့်သည်။ တိုင်လုံးကြီးများ၌ အုပ်ကြွပ်မိုး တင်ထားသည်။ ထုပ်လျှောက်၊ ခိုင်းမြားတို့နှင့် အထုအထည် ကြီးသည်။ ဘုရားစင်ရှေ့တွင် ပန်းခိုက် ကြေးအိုးကြီးများ၊ ယွန်းစားပွဲများ၊ ဝင်းကျင်းထားသည်။ ပစ္စည်းတို့မှာ ရှေးနှစ်ပေါင်း ရာပေါင်း များစွာက ရှေးဟောင်း ပစ္စည်းများ မဟုတ် သော်လည်း ရှေးဟောင်းပစ္စည်း လက်ရာအတိုင်း ပြုလုပ်ထားသည့် အမွမ်းအမဲတို့ ဖြစ်သည်။ အမျိုး မှန်သည်။ ရှေးလက်ရာလားဟု ထင်ရသည်။ ရှေးဟောင်းပစ္စည်း စုဆောင်းသူတို့ ဆိုလျှင် တန်ဖိုးကို သိကောင်းသိမည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်မှာ လင်ချင်းချောင်း၏ နန်းတော်မှ အပြင်အဆင် အမွမ်းတန်ဆာတို့ကို အမှတ်ရ လာသည်။ လင်ချင်းချောင်းသာ သူ့နန်းတော်ကို စနစ်တကျ မွမ်းမံတတ်မည် ဆိုလျှင် ယခုထက် ပို၍ ကြည့်ရှုရ တင့်တယ်မည် မှချ။

တရုတ် ဘုရားလူကြီးသည် ဝါးကျည်တောက် တစ်ခုကို ကျွန်တော်ဆီသို့ ယူလာသည်။ အထဲတွင် ဝါးချောင်းကလေးများ ဝါးဆယ်လောက် ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

'အရေးပိုင်မင်း ဗေဒင် မေးချင်ပါသလား' ဘုရားလူကြီးက ပြုံးရယ်ရင်း ရုစမ်းသည်။

ဤဗေဒင် မေးပုံကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားသည်။ ကျည်တောက်ကို ဖတ်မတ်ကိုးကာ ကွမ်းယင် မယ်တော်ထံ အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး ခပ်နာနာ လှုပ်ရမည်။ ထိုအခါ ဝါးချောင်းတစ်ခု အထက်သို့ တက်လာလိမ့်မည်။ ပြီးလျှင် ဝါးကျည် တောက်ထဲမှ ခုန်ထွက်ကာ အောက်သို့ ကွသွားမည်။ ထိုဝါးချောင်းကို ယူကြည့်ကာ ဟောစာတမ်းကို ဖတ်မည်။

ဝါးကျည်တောက်ထဲက ဝါးချောင်းတစ်ခု သူ့အလိုလို အထက်သို့ ခုန်တက်လာမည် ဆိုသည်ကို ကျွန်တော် နားမလည်နိုင် ဖြစ်နေသည်။ သို့သော် လည်း သူတို့ ညွှန်းဆိုသည့်အတိုင်း ခပ်နာနာ လှုပ်သည်။ ဟုတ်ပြီ၊ မကြာပါ။ သူတို့ ပြောသည့် အတိုင်းပင် ဝါးချောင်းတစ်ခု တဖြည်းဖြည်း တက်လာသည်။ ဘုရားလူကြီးများက ကျွန်တော်ကို ကြည့်နေကြသည်။ ယုံယုံကြည်ကြည်ပင် ဝါးကျည်တောက်ကို ဆက်ပြီး လှုပ်ပါ ဟူ၍လည်း မျက်နှာရိပ် မျက်နှာက မြကြသည်။

သို့နှင့် ကျွန်တော်သည် ကွမ်းယင်မယ်တော်ကို မျက်နှာမူကာ ဝါးကျည် တောက်ကို ခပ်နာနာ လှုပ်သည်။ ဝါးချောင်းကလေးသည် တဖြည်းဖြည်း တက်လာပြီး ဝါးကျည်တောက်ထဲမှ ခုန်ထွက်ကာ အောက်သို့ ကွသွားသည်။ ဝါးချောင်းကျရာ အရပ်ကို ကြည့်ကာ ကောက်ယူသည်။ ဝါးချောင်းတွင် အညွှန်း တစ်ခု ပါသည်။ ထိုအညွှန်းအတိုင်း ဟောစာတမ်း စာအုပ်ကြီးကို လှန်လှော ရှာဖွေသည်။ ပြီးတော့ ပြုံးချိုသော မျက်နှာဖြင့် ကျွန်တော်ကို ကြည့်ကြသည်။ ဟောစာတမ်းကို ဖတ်ရသဖြင့် ကျေနပ်နေကြဟန် တူသည်။ (ဤဗေဒင်မေးနည်း ကို မြန်မာပြည်ပေါက် တရုတ် အမျိုးသားတို့က စာချသည်ဟု ပြောကြသည်။ အဘယ့်ပြန်သူ)

'ဘာတွေများ ဟောထားသလဲ'

'သံမဏိက ရွှေဖြစ်မယ်လို့ ဟောစာတမ်းက ဆိုပါတယ် အရေးပိုင်မင်း ဧဝံဇာ၊ အရေးပိုင်မင်းရဲ့ အနာဂတ်ဟာ သာယာမယ့် စည်ပင်မယ့် သဘော ရှိပါတယ်၊ ရာထူးလည်း တိုးပါမယ်'

ကိုယ့်အကြောင်း အကောင်း ပြောလျှင် နှစ်သက်တတ်ကြသည်မှာ လူ့သဘာဝပင် ဖြစ်သည် မဟုတ်လား။ ဟောစာတမ်းကို သိရသဖြင့် ကျွန်တော် မကျေနပ်မိသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့တစ်တွေ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ပုံကို တွေးမိကာ နှစ်သက်ကျေးဇူးတင်မိသည်။ ဘုရားလူကြီးများသည် သူတို့ ဘုရားကျောင်း၏ အလှအပကို ပြသရုံသာမက မယ်တော်ကွမ်းယင်၏ တန်ဖိုး အရှိန်အစောင့်ကို အသုံးပြုကာ ကျွန်တော် ကျေနပ်နှစ်သက်အောင် ပျူပျူငှာငှာပင် လောကဝတ်

ပြုတတ်ကြသည်ကို ချီးမွမ်းမဆုံးနိုင် ရှိမိသည်။ ကျွန်တော်အတွက် အဖိုးထိုက် အဖိုးတန် လက်ဆောင်ပစ္စည်းတစ်ခု ပေးသည်ထက် ဤနည်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည် က ပို၍ ထိရောက်သည်ဟု ထင်မိလေသည်။

၃။ လင်းပင် မင်းသမီး

၁၉၂၈ ကုန်ခါနီး တစ်နေ့တွင် မြန်မာ့လူနေမှု တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို နီးနီးကပ်ကပ် လေ့လာခွင့် ကြုံရသည်။ ယင်းမှာ မြန်မာမှု အခမ်းအနားများ ဆင်နွှဲကျင်းပပုံတို့နှင့် သက်ဆိုင်လေသည်။ တစ်နံနက်ခင်းတွင် ကျွန်တော်အိမ်ရှေ့သို့ ကားတစ်စီး ဆိုက်လာပြီး မြန်မာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ကားပေါ်မှ ဆင်းလာသည်။ ကျွန်တော်မှာ ဇာကြည့်မန်းတွင် ထိုင်နေမိက် ဖြစ်သည်။ ဧည့်ခန်းသို့ သွားကာ အမျိုးသမီးကို ဧည့်ခံရသည်။

'ကျွန်မ မလတ်ပါ'

သူက စတင် မိတ်ဆက်ပါသည်။ သူ့ အင်္ဂလိပ်စကားမှာ အလွန် ပီသ သည်။ အင်္ဂလိပ်မတစ်ယောက် ပြောနေသလား ထင်ရသည်။

မလတ် ဆိုသူကို အလျင်က မတွေ့ဖူးခဲ့ပါ။ သို့သော် သူ့ကို ကျွန်တော် သိနေသည်။ သူ့အကြောင်း ကြားဖူးသည်။ သူသည် လင်းပင်မင်းသား၏ ဒုတိယ သမီးတော် ထိပ်တင်မလတ် ဖြစ်သည်။ လင်းပင်မင်းသားသည် သီပေါဘုရင်၏ ညီ ဖြစ်သည်။ ၁၈၈၅ တွင် မန္တလေးကို အင်္ဂလိပ်တို့က သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် သီပေါမင်းကို အိန္ဒိယပြည် ရတနာဂီရိသို့ ခေါ်ဆောင်သွားသည်။ လင်းပင်မင်းသား ကိုမူ နောင်အခါ အိန္ဒိယပြည် အလဟာစတီမြို့သို့ အင်္ဂလိပ်တို့က ပို့ထားသည်။

ပထမကမ္ဘာစစ် မဖြစ်မီက ဂျာမနီ အိမ်ရှေ့မင်းသားသည် အိန္ဒိယသို့ အလည်အပတ် ရောက်လာသည်တွင် ထိပ်တင်မလတ်နှင့် တွေ့ဆုံ သိကျွမ်း ကြသည်။ ထိုစဉ်က မလတ်မှာ အငြိမ့်ပေါက်အရွယ် ဖြစ်သည်။ အသက် နှစ်ဆယ် ပင် မကျော်သေး။ အလဟာစတီမြို့၏ ကလပ်တစ်ခုတွင် ဂျာမနီ အိမ်ရှေ့ မင်းသားနှင့် ထိပ်တင်မလတ်တို့ တွေ့ကြသည်ဟု သတင်းတစ်ခုက ဆိုသည်။ လင်းပင်မင်းသားမှာ ထိုကလပ်၏ အသင်းဝင် ဖြစ်လေသည်။

မလတ်မှာ မြင်သူ ငေးလောက်အောင် ပြေပြစ်ချောမွေ့သူ ဖြစ်လေရာ နောင်အခါ ဂျာမနီ အိမ်ရှေ့မင်းသားက အရှေ့တိုင်းတစ်ခွင် ခရီးလှည့်စဉ်က ထိပ်တင်မလတ်သည် အချောဆုံး အရှေ့တိုင်းသူ တစ်ယောက် ဖြစ်ကြောင်း မကြာခဏ ပြောလေ့ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

ထို့နောက် ထိပ်တင်မလတ်သည် နီပေါအိမ်ရှေ့စံမင်းသားနှင့် မျစ်ကြို သွယ်မိလေသည်။ လက်ထပ်တော့မည်အထိ ရင်းနှီးခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း နီပေါတို့မှာ ဗြာဟ္မဏမျိုးနွယ်ဝင်တို့ ဖြစ်လေရာ ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ယောက်ဖြစ်သည့် မလတ်နှင့် လက်ဆက်ခွင့် မပြုနိုင်ဟု မင်းဆရာတို့က တားမြစ်ကြသည်ဟု အဆို ရှိလေသည်။ နောင်တွင် ထိုအိမ်ရှေ့စံ နီပေါမင်းသားလေးသည် အဆိပ်သောက်ကာ သူ့ကိုယ်သူ အဆုံးစီရင်သွားသည်ဟု ဆိုကြသည်။

ပထမကမ္ဘာစစ် ပြီးလျှင် အင်္ဂလိပ်မင်းက လင်းပင်မင်းသားကို မြန်မာပြည် သို့ ပြန်ခွင့်ပြုသည်။ ထိပ်တင်မလတ် အပြင် လင်းပင်မင်း၌ သမီးနှစ်ယောက်နှင့် သားတစ်ယောက် ရှိသေးသည်။ မြန်မာပြည်သို့ ပြန်ရောက်လျှင် တိုင်းပြည် အခြေ အနေသည် သိသိသာသာ ပြောင်းလဲနေသည်ကို ကြုံရသည်။ တိုင်းသူပြည်သား တို့မှာ ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို လည်းကောင်း၊ မန္တလေးနန်းမြို့ကို လည်းကောင်း၊ မင်းညီမင်းသားတို့ကို လည်းကောင်း မေ့လျော့နေကြပြီ။ မြန်မာ့ထီး မြန်မာ့နန်းကို မေ့လျော့နေကြပြီ။ မြန်မာတို့သည် ဘုရင့်ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ကို အလေးမထား ကြတော့။

မြန်မာအထက်တန်းလွှာသည် အင်္ဂလိပ်က ပေးမည့် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ် တစ်ခုတွင် ပါဝင်ကာ ခေတ်မီအစိုးရအဖွဲ့တစ်ခု ဖွဲ့စည်းဖို့လောက်သာ စိတ်ဝင်စား နေကြသည်။ ထိုအစိုးရအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ဖို့ စိတ်အားထက်သန်နေကြသည်။

မြန်မာပြည်ကို ဘယ်အုပ်ချုပ်ရေး စနစ်မျိုး ပေးမည်လဲ၊ ဗြိတိသျှပါလီမန် က ဘယ်ပုံ ဆုံးဖြတ်မည်လဲ။ ဤသည်တို့မှာ ထိုအချိန်က မြန်မာတို့ စိတ်ဝင်စား နေသည့် တိုင်းရေးပြည်ရေးများပင် ဖြစ်လေသည်။

တောသူ တောင်သားတို့ကမူ အင်းအိုင် ခလဲ့ လက်ဖွဲ့ မန္တရားတို့ကို ယုံကြည်ကြသည်။ အတိတ် တဘောင်ကို စနည်းနာသည်။ ဧဒင်ကိန်းခန်း အလိုကို နားစွင့်သည်။ ဧဒင်ကိန်းခန်း အလိုအရမူ ကုန်းဘောင်ဆက်သည် သုဉ်းသွားပြီ။ မင်းဆက် ပြတ်သွားပြီ။ နောက်ထပ် မင်းဆက်အသစ်တစ်ခု ပေါ်လာလိမ့်မည်။ နောက်တက်မည့် မင်းသည် ကုန်းဘောင်မင်းမျိုးမှ မဖြစ်နိုင်၊ မဟုတ်နိုင် ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

ဗြိတိသျှ ဖွဲ့ပေးမည့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သစ်သည် မကြာမီ ပေါ်ပေါက်လာ တော့မည်။ ဤသည်ပင် အတိတ် တဘောင် သြဘာထွန်းသည့် မင်းဆက်သစ် ဖြစ်လေမည်လားဟု မျှော်လင့်နေကြသည်။

လင်းပင်၏ သမီးတော်များသည် အလှပဝမ်းများ ဖြစ်ကြသည်။ အလဟာ စတီ အထက်တန်းလွှာတွင် ဝင်ဆုံထင်ရှားခဲ့သူများ ဖြစ်ကြသည်။ တတ်ပုန်လိမ္မာ

ကြသည်။ သို့တိုင်အောင် ကိုယ့်ခြေ ကိုယ့်စာတိ ပြန်ရောက်လာသည်အခါ လူရာမဝင်သလို မထင်မရှား ဖြစ်နေကြရသည်။ ကံကြမ္မာ အလှည့်အပြောင်းတွင် အထက်လွှာ၌ ရေပန်းစားခွင့် မကြုံကြရပေ။ အင်္ဂလိပ် အရာရှိများကလည်း မင်းသမီးများကို အရောတဝင် ဆက်ဆံရန် ဝန်လေးနေကြဟန် တူလေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သမီးတော်တို့မှာ ထိုခေတ်က မြန်မာ အထက်လွှာတွင် အမဝင် ခွင့်မကျ ဖြစ်နေသည်။ သူတို့သည် ခမည်းတော် လင်းပင်မင်းသားနှင့် အတူနေကြသည်။ သူတို့ခံအိမ်ကို “ရတနာသိမ်” ဟု နာမည်ပေးထားသည်။ ယင်းမှာ ကုန်းဘောင် မြို့တော်ဟောင်း၏ နာမည်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် လင်းပင် သမီးတော်တို့မှာ မိတ်သစ်ဆွေသစ် ရှာကာ ဆက်ဆံပေါင်းသင်း နေထိုင်ကြရသည်။

ဤသည်မှာ ကျွန်တော် သိသမျှ မလတ်အကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ဧည့်ခန်းသို့ ခေါ်ဆောင်သွားစဉ် ဘာကိစ္စနှင့် ရောက်လာလေသလဲဟု စဉ်းစားမရ ဖြစ်နေမိသည်။

မလတ်သည် ဆိုဖာပေါ်တွင် ထိုင်လိုက်သည်။ မလတ်ကား စားဖွဲ့လောက် အောင်ပင် ချောမောလှပသူ ဖြစ်သည်။ ပိုးထဘီအပြာ၊ အင်္ကျီအဖြူတို့ကို ဝတ်ဆင် ထားသည်။ အသားအရေမှာ ဝါဝင်းပြီး ရွှေရောင်တောက်နေသည်ဟု ထင်ရသည်။ မျက်လုံးအိမ်ကြီးများမှာ အရည်ရွှမ်းလှပြီး အရောင်တောက်နေသည်။ လက်ဆစ် ခြေဆစ်တို့မှာ သွယ်ပျောင်း နူးညံ့သည်။ လာရင်းကိစ္စကို စပြောရ ခက်နေဟန် တူသဖြင့် ကျွန်တော်က စားသောက်ဖွယ်တို့ဖြင့် ဧည့်ခံရသည်။ နောက်ဆုံးတွင်မှ မလတ်က သူ့ကိစ္စကို ပြောပြသည်။

‘အရေးပိုင်ကြီးဆီကို ကျွန်မ ရောက်လာတဲ့ အကြောင်းက ကျွန်မ ကိစ္စ တစ်ခုမှာ မှတ်ပုံတင်အရာရှိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ပါပဲ’

ကျွန်တော်၏ ရန်ကုန်အရေးပိုင် တာဝန်ဝတ္တရားတို့တွင် ဖွားသေစာရင်း မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ လက်ထပ် ထိမ်းမြားသည်ကို အသိအမှတ်ပြု မှတ်ပုံတင်ပေးခြင်း တို့လည်း ပါရှိသည်။ သို့ဖြစ်လေရာ သူက စတင် ဖွင့်ဟသည်တွင် သူ့ကိစ္စကို မုန်းဆိမ့်ပြီး သို့သော် အမေးရ ခက်သဖြင့် သူ့စကားကိုပင် ပြန်ကောက်ရသည်။

‘မှတ်ပုံတင်အရာရှိ အဖြစ်နဲ့လား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်၊ ကျွန်မ လက်ထပ်ချင်လို့ပါ၊ ကျွန်မ လက်ထပ်ပွဲမှာ ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ပါပဲ’

‘ပေးရတာပေါ့ ခင်ဗျာ၊ ဒါနဲ့ ထိပ်တင်မလတ် လက်ထပ်မှာက ...’
 ‘ကျွန်မနဲ့ လက်ထပ်မှာက အင်္ဂလိပ်လူမျိုးရှင့်’
 ‘ပြည့်ပြည့်နဲ့နဲ့ ပြောပြပါဦးလေ၊ ဘယ်သူဘယ်ဝါဆိုတာ’

‘ဟားစတ်ဇယ်လာမီပါ’

မစ္စတာ ဇယ်လာမီသည် ရန်ကုန်မြင်းပွဲ၏ ဘွတ်ကီဒိုင်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ လင်းပင်မင်းသမီး ထိပ်တင်မလတ် တစ်ယောက် ဘွတ်ကီဒိုင် မစ္စတာ ဇယ်လာမီနှင့် လက်ထပ်လိုက်သည်ကို ရန်ကုန်လောကက စိတ်မဝင်စား။ သူတို့ လက်ထပ်ရန် သတ်မှတ်ထားသည့်ရက်မှာ အောက်တိုဘာ ၁၉ ဖြစ်သည်။ ရုံးထုံးစံ အရ ဆိုလျှင် ကျွန်တော်ရုံးမှာပင် ကျွမ်းကျွန်လက်မှတ်ထိုးပြီး လက်ထပ်ပွဲကို ကျင်းပနိုင်သည်။ ယခုမှ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ထိပ်တင်မလတ်အိမ်သို့ လိုက်ပါကာ ဦးစီး စီမံပေးရမည် ဖြစ်သည်။

လက်ထပ်ပွဲသို့ ဧည့်သည်များများစားစား မရောက်လာကြ။ အရာရှိကြီး ထဲက ဆိုလျှင် ပုလိပ်မင်းကြီး မယ်ရီကင် တစ်ယောက်သာ ရောက်လာသည်။ သီပေါမင်းထံ စားပွဲပေးသည့် အာမေနီယန် အမျိုးသား မစ္စတာမာနွတ်နှင့် သူ့ဇနီး တို့လည်း လက်ထပ်ပွဲသို့ လာရောက်ချီးမြှင့်ကြသည်။ မြန်မာလူကဲ့သို့ မြန်မာ အရာရှိကြီး စသည်တို့ကိုကား မတွေ့ရပေ။

အိမ်အပေါ်ထပ် အခန်းတစ်ခုတွင် စားပွဲကွဲလားထိုင်တို့ ခင်းကျင်းထားရာ ထိပ်နားက စားပွဲတစ်ခုတွင် ကျွန်တော်ကို နေရာချထားသည်။ ကျွန်တော်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်တွင် တခြားဧည့်သည်များ ထိုင်နေကြသည်။

ဗေဒင်ဆရာ အခါပေးသည့် ညနေ ၄း၄၈ နာရီတွင် လက်ထပ်ပွဲ အခမ်း အနားကို စတင် ကျင်းပသည်။ လင်းပင်မင်းသမီး ထိပ်တင်မလတ်သည် လင်းပင် မင်းသားနှင့် ညီမတော် မင်းသမီးလေးတို့ မြီရံကာ အိမ်ခန်းထဲက ထွက်လာသည်။ သူ၏ ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုမှာ နန်းတွင်းသူတစ်ယောက်၏ ဆင်ယင် ထုံးဖွဲ့မှုအတိုင်း ဖြစ်သည်။ ကမာရွေး ပိုးထဘီတွင် ဘော်ကြယ်များ လက်နေသည်။ ဆံမြိတ်ချ ထားပြီး သဇင်ပန်း ပန်ထားသည်။ လည်ပင်းတွင် ပုလဲပုတီးများ ဆွဲထားသည်။ ယပ်တောင်ဖြူကို ခပ်နဲ့နဲ့ ခတ်ကာ တစ်လှမ်းချင်း လျှောက်လာသည်။ မျက်နှာမှာ တည်ကြည်ခိုညားသော်လည်း အနည်းငယ် ရှက်ရွေးမြန်းနေသည်။ မစ္စတာ ဇယ်လာမီကမူ အင်္ဂလိပ်ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။

ဘာသာရေး မန္တယ်သည့် လက်ထပ်ပွဲ အခမ်းအနားမှာ ဓလေ့ထုံးစံတွေ မပါသော ရိုးရိုးအခမ်းအနားတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ မယားအဖြစ်၊ လင်သားအဖြစ် မပါဝင်သော်လည်း အိမ်ထောင်မရှိ လူပျို၊ အပျိုများ ဖြစ်ပါသည်ဟူ၍ ကျွမ်းကျွန် ရှိမည်၊ တစ်ခုသာ ရှိသည်။ ထို့နောက် စာချုပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးကြလျှင် လက်ထပ်ပွဲ အောင်မြင်ထမြောက်သွားပြီ ဖြစ်သည်။ တကယ်တော့ စာရွက်ပေါ်

လက်မှတ်ထိုးရုံဖြင့် အကြင်လင်မယားအရာ မြောက်သည် ဆိုသည်မှာ တုံးတိတ် နိုင်လှသည်။ နိပြည်ပြည်ကား မဟုတ်။

ကျွန်တော်က သူတို့နှစ်ဦး အကြင်လင်မယား ဖြစ်ပါပြီဟု ကြေညာရ သည်။ ထိုနောက် မလတ်ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်လိုက်သည်။ ဘယ်လို အခမ်းအနား မျိုးလဲ၊ ခြောက်ခြောက်သွေ့သွေ့နှင့် တစ်မျိုးကြီးပဲဟု စိတ်ထဲမှာ မချင့်မရဲ ဖြစ် မိသည်။ အနည်းငယ် စိတ်နှလုံး မသာမယာလည်း ဖြစ်မိသည်။ အင်္ဂလိပ်တွေ မန္တလေးကို သိမ်းပိုက်လိုက်ပြီးနောက် ယခု လက်ထပ်ပွဲသည် ရတနာပုံ၏ နိဂုံး ကမ္ပတ် ဖြစ်လေရာသလား၊ ကျွန်တော် မစဉ်းစားတတ်တော့ပြီ။

၄။ ဆာဂျွန်ဆိုင်မွန် ကော်မရှင်အဖွဲ့ ရောက်လာခြင်း

ဤသို့ဖြင့် သုံးလကုန်လွန်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၂၉ ဇန်နဝါရီ ၂၉ ညနေ လေးနာရီခွဲတွင် ဆာဂျွန်ဆိုင်မွန်နှင့် သူ့အဖွဲ့ ပါသော အင်္ဂလိပ်အင်အားတိုင်းရီး သင်္ဘောသည် ဆူးလေ ဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်ကပ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ အားလုံးသည် ဆိုင်မွန်ကော်မရှင်ကို ကြိုဆိုရန် သင်္ဘောဆိပ်သို့ ရောက်လာကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဆိုသည်မှာ ဒိုင်အာမီ အစိုးရ တစ်ဖွဲ့လုံးပင် ဖြစ်သည်။ ဘုရင်ခံ ဆာများအင်းနစ် တစ်ယောက်သာ အိမ်တော်တွင် စောင့်ကြိုရန် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ဒိုင်အာမီ အစိုးရကို ကိုယ်စား ပြုသည့် အစိုးရခန့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးနှစ်ဦး (ပြည်ထဲရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေး)၊ ပြည်သူ့တို့ဘက်က ရွေးကောက် တင်မြှောက်သည့် အစိုးရ အဖွဲ့ဝင် ပညာရေး ဝန်ကြီးနှင့် သစ်တောရေးဝန်ကြီး နှစ်ဦး၊ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး နှစ်ဦး၊ ထို့နောက် ကျွန်တော် အထက်လူကြီး ဖြစ်သည့် ပဲခူးတိုင်းမင်းကြီး မစုတာ ဗုဂရေလီ၊ အခြားဌာနအကြီးအကဲအမျိုး၊ ယစ်မျိုးမင်းကြီး၊ ပုလိပ်မင်းကြီး မယ်ရီကင်နှင့် ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်သည်။ ဤပရိသတ်တွင် ပဲခူးတိုင်းမင်းကြီး မစုတာ ဗုဂရေလီမှာ ကျန် ပုဂ္ဂိုလ်များထက် ရာထူးအားဖြင့် အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။

ထိုနေ့က ရန်ကုန် ရာသီဥတုမှာ အအေးဘက်သို့ လှနေသော်လည်း ကျွန်တော်တို့မှာ ကုတ်အင်္ကျီများနှင့် ဝတ်စုံအပြည့် ဝတ်ထားသဖြင့် ဈေးစိုနေ ကြသည်။ ဆာဂျွန်ဆိုင်မွန်သည် သူ့မျက်မှောက်တွင် ရောက်နေသော ဒိုင်အာမီ တစ်ဖွဲ့လုံးကို သင်္ဘောပေါ်မှ အဆင်းတွင် လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ သူ့မျက်သိမ်း တော့မည့် အစိုးရ တစ်ဖွဲ့လုံး လိုလိုပင် သူ့ရုံးစားပွဲပေါ်က အမှုတွဲများလို သူ့ ရှေ့မှောက်မှာ ညီညီညာညာ တန်းစီ စောင့်ဆိုင်းနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဆာဂျွန်ဆိုင်မွန်သည် သင်္ဘောပေါ်မှ ဆင်းလာပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့ကို နှုတ်ဆက်သည်။ မစုတာဗုဂရေလီက တစ်ယောက်ချင်း မိတ်ဆက်ပေးသည်။

အိန္ဒိယပြည်သို့လည်း သူ့ရောက်ခဲ့ပြီ။ ဒိုင်အာမီ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်တွေ အများကြီးနှင့် လည်း သူတွေ့ခဲ့ရပြီ။ သူသည် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ သူလို ထင်ရှား မကျော်ကြားသည့် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ယောက်ကို ရန်ကုန်မြို့ကြီးတွင် တွေ့ဆုံ သိကျွမ်းခွင့် ရသဖြင့် များစွာ ဝမ်းမြောက်မိပါသည်။ အခွင့်ထူးတစ်ခု ရသလိုလည်း ခံစားမိပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ့သည် စက္ကူပေါ်တွင်သာ သူနှင့် ဆက်ဆံဖူးခဲ့ကြသူများ၊ သူ ဖန်တီးခဲ့သည့် အုပ်ချုပ်ရေး စက်ယန္တရားကို လည်ပတ်အောင် လုပ်ပေးခဲ့သူများသာ ဖြစ်နေသည်။ သူ့ အုပ်ချုပ်ရေးကို ကျွန်တော်တို့က အကောင်အထည် ဖော်ရပြီး သူ့ဘဝခရီး တစ်လျှောက်တွင် ကျွန်တော်တို့လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေနှင့် ကြုံကြိုက်ခဲ့ဖူးလှပြီ မဟုတ်ပါလား၊ ကျွန်တော် တို့လို စက္ကူပေါ်ကလူတွေ အများကြီးနှင့် ကြုံကြိုက်ခဲ့ဖူးပြီ မဟုတ်ပါလား။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်တို့မှာ သူ့အဖို့ အရေးကြီးလှသူတွေ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မည်။

ရန်ကုန်ဇာခက် သတင်းစာမှ သတင်းထောက်တစ်ယောက်က မြန်မာပြည် အတွက် ဘာသတင်းစကားများ ပါခဲ့သည်ဟု ရဲရဲတင်းတင်းပင် မေးပါသည်။

'ခင်ဗျားတို့ တိုင်းပြည်ရဲ့ အနေအထားကို လေ့လာရအောင်၊ ခင်ဗျားတို့ သဘောထားကို ကြားနာရအောင် လာခဲ့တာပဲ။ ခင်ဗျားတို့ ထင်မြင်ချက်ကို ကျွန်တော် သိပ်နားထောင်ချင်ပါတယ်'ဟု ဖြေသည်။ သူ့အဖြေမှာ ကျင့်သား ရနေပြီးသော အဖြေမျိုးပင် ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ဆာဂျွန်သည် ကားပေါ် တက်ကာ ဘုရင်ခံအိမ်တော်သို့ မျက်သွားသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဆာဂျွန်ဆိုင်မွန်နှင့် သူ့အဖွဲ့အား ဂါဒင်ပါတီခေါ် ပြုယူပွဲတစ်ခု ဂုဏ်ပြု ခင်းကျင်းသည့် အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ရန် ဖိတ်စာ မှာစီစဉ် ရသည်။ ပွဲပေးမည့်သူမှာ အိန္ဒိယအမျိုးသား သူဌေးကြီး မစုတာအော်ဇမ် ဖြစ်သည်။ ပွဲနေ့မှာ ဖေဖော်ဝါရီ ၅ ဖြစ်လေသည်။

ဖိတ်ကြားထားသည့် ထိုနေ့တွင် မစုတာအော်ဇမ်၏ အိမ်သို့ ရောက်သွား သည်။ အော်ဇမ်သည် မဟာမေဒင် ဖြစ်ပြီး သူ့ဇနီးမှာ အင်္ဂလိပ်မ ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်လောကတွင် ဤကဲ့သို့သော အပြီးအပောက် မတည့်တာလေးတွေ အများ ပြီး ကြို ရှိသည်။ ယနေ့ညနေခင်း ဥယျာဉ်ပွဲတွင် လူမျိုးစုံ၊ အဆင့်အတန်းမျိုးစုံ စုစုပေါင်းလက်လှမ်းမီမည်ဟု ကျွန်တော် မျှော်လင့်ထားသည်။ သို့နှင့် မစုတာအော်ဇမ် ၏ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုကာ ကန်စောင်းတွင် သစ်ပင်ရိပ်များ စားစာကပ်၍ ခင်းကျင်းထားသည့် စားပွဲများဆီသို့ လာခဲ့သည်။ လေပြည်တစ်ချက် အစုပျက်လှိုက်တွင် စားပွဲခင်းများ တဖြုပ်ဖြုပ် လွင့်နေသည်။ စားပွဲတစ်ခုတွင် နေရာ

ယုလိုက်မိသည်။ ထိုခဏမှာပင် ကျွန်တော်အလျှင် ရောက်နေကြသည် အိန္ဒိယ ရှေ့နေများက ကျွန်တော်အား အမေးအမြန်း ထုလာသည်။ မေးခွန်းတွေ တစ်စုပြီး တစ်စု တက်လာသည်။

‘အိန္ဒိယပြည်က မြန်မာတွေ ခွဲထွက်ဖို့ ဆာဌွန်က အဆိုပြုမယ် ထင်သလား’ ဤသည်မှာ ပထမဆုံး မေးခွန်းဖြစ်သည်။

‘ဒီအတိုင်း အဆိုပြုမှာ သေချာတယ်’ ကျွန်တော်က ဖြေလိုက်သည်။

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ဒါကတော့ ရှင်းပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ လူတိုင်းက ခွဲချင်နေကြတာ။

အိန္ဒိယ အမျိုးသားတွေသာ တွဲရေး လိုလားနေကြတာပဲ’

ရှေ့နေတစ်ယောက်က ဤသို့ ထပ်ကွန်ပြန်သည်။ ‘စဉ်းစားစရာ တစ်ခု ရှိတယ်လေ။ အဲဒါကို မြန်မာတွေ စဉ်းစားသင့်တယ်။ အိန္ဒိယက ခွဲမထွက်ခင် စဉ်းစားစရာပေါ့။ ကျွန်တော် ကြားခဲ့တာ ပြောရတာပဲ’

‘ဆိုစမ်းပါဦး’

‘ခွဲရေးကို ဆာဌွန် အဆိုပြုဖို့ အစိုးရက ပထမတင်ပြမယ်။ ပြီးတော့မှ မြန်မာတွေဟာ အိန္ဒိယ အမျိုးသားတွေလောက် အုပ်ချုပ်ရေးမှာ မကျွမ်းကျင်ကြဘူး လို့ ပြောမယ်’

‘အဲဒီတော့ ...’

‘အဲဒီတော့ ... အိန္ဒိယမှာ ပေးတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးလောက် အဆင့်အတန်း မြင့်တဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမျိုးကို မြန်မာတွေ ဘယ်ရနိုင်ပါ့မလဲ’

‘အဲဒီစကားကို ခင်ဗျား ယုံသလား။ အစိုးရက မြန်မာတွေအပေါ် အဲဒီလို အကောက်ကြံဖို့ ဘယ်တော့မှ စိတ်မကူးဘူး မှတ်ထား။’ ကျွန်တော်က ပြန်ပြော လိုက်သည်။

‘ဒါက အကောက်ကြံတာမှ မဟုတ်တာ’ သည်အခါတွင်ပင် အိန္ဒိယရှေ့နေ နှစ်ယောက်စလုံးက ပြိုင်တူ ဆိုသည်။ ‘မြန်မာတွေဟာ ကျွန်တော်တို့လောက် ဦးနှောက်ရှိတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ အိန္ဒိယက အတင်း ခွဲထွက်သွားကြပါပြီ တဲ့။ ပြီးတော့ ခေတ်မီတိုးတက်တဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်တစ်ခုကို သူတို့ ဘယ်လို အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ပါ့မလဲ။ အောင်မြင်နိုင်ပါ့မလား။ အလကား ဖြစ်သွားမှာပဲ။ သူတို့နဲ့ တန်ဖိုး မတန်တဲ့ဟာ’

သည်လို သဘောထားမျိုးကိုမှ ကျွန်တော် မကြိုက်ပါ။ မထောက်ခံနိုင်ပါ။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့စားပွဲမှ ထ လာခဲ့ပါသည်။ သူတို့နားက စားပွဲတစ်ခုတွင် ကျွန်တော်

တို့ ဝန်ထမ်းဘက်က အကြီးအကဲ တစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ သူကပင် ကျွန်တော့်ကို ဖိတ်ခေါ်သည်။

‘ကော်မရှင်က ခင်ဗျားကို မေးမြန်းသေးသလား’

‘ဟင့်အင်း မမေးပါဘူး။ ကျွန်တော်က အရေးမကြီးဘူးလေ။ ဒီတော့ မေးမယ့်စာရင်းထဲမှာ မပါဘူး။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အစိုးရက ဆာဌွန်ကို ဘယ်လို တင်ပြသလဲ’

‘ခွဲရေးပဲပေါ့။ တစ်တိုင်းပြည်လုံးက ခွဲရေးဖြစ်နေပြီဟာ’

‘ဒါပေမဲ့ ခွဲပြီးတော့ ဘယ်လို အုပ်ချုပ်ရေးမျိုး ရမှာလဲ’

‘အိုး ဒါလား’ သူက အနည်းငယ် ပြုံးလိုက်သည်။ ‘မြန်မာတွေကတော့ ခွဲရေးပဲ အရေးကြီးတယ်။ အိန္ဒိယက ခွဲထွက်ရရင် ပြီးရော၊ ပြီးတော့မှ ဘာ အုပ်ချုပ်ရေးမျိုးရရ ကိစ္စမရှိဘူး။ သူတို့က အိန္ဒိယတွေကိုပဲ မကြိုက်တာ။ ခု ရှိနေတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံကို မကြိုက်တာ မဟုတ်ဘူး’

‘အံ့ဩစရာပဲနော်။ ဒီတော့ ခွဲထွက်ပြီးရင် အိန္ဒိယအောက် အဆင့်အတန်း နိမ့်တဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမျိုး မြန်မာပြည်ကို ပေးမယ်ဆိုရင် ခင်ဗျား ထောက်ခံနိုင်ပါ့မလား’ ကျွန်တော်က မေးမိသည်။

‘အင်းလေ အစိုးရဘက်က ဘယ်လို ခံမိရမလဲ။ မြန်မာတွေ ဆိုတာကလည်း စနစ်ကျတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမျိုးနဲ့ တန်ဖိုး မတန်သေးတာ။ ဒီတော့ ဘယ်မှာ အိန္ဒိယနဲ့ တန်းတူ အုပ်ချုပ်ရေးမျိုး ထောက်ခံနိုင်ပါ့မလဲ။ ခုကုရောက်ကုန်မှာပေါ့’ ဤသည်မှာ သူ့သဘောထား ဖြစ်သည်။

‘အဲဒီစကားမျိုးသာ မြန်မာတွေ ကြားရင်တော့ ဆူကြမှာပဲ။ သူတို့ဟာ အိန္ဒိယထက် အောက်တန်းကျတယ်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုး ဖြစ်နေပြီ။ ဒီသတင်းသာ မှန်ရင် သူတို့လည်း ကြားပြီးနေရောပေါ့။ ဘယ်မှာ လျှို့ဝှက်လို့ ရမှာလဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ အစိုးရကိုယ်တိုင်ကလည်း အဲဒီသဘောကို လျှို့ဝှက်မထား ပါဘူး။ ကော်မရှင်ကို စာရေးတင်ပြတဲ့ အထဲမှာ ခွဲရေးကို အဆိုပြု ထောက်ခံတယ်။ ပြီးတော့ အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံ အမျိုးမျိုး တင်ပြထားတယ်’

သည်စကားမျိုး ကြားရလျှင် ကျွန်တော့်မှာ စိတ်အိုက်လာသည်။ မြန်မာ ပြည်တွင် အိန္ဒိယ အမျိုးသားတွေကို မြန်မာတွေက မလေးစား။ အောက်တန်းစား ဟူ၍သာ သဘောထားကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ “မင်းတို့ မြန်မာတွေက အိန္ဒိယတွေ လောက် အဆင့်အတန်း မမြင့်ပါဘူး” ဆိုသည့် သဘောထားမျိုးကို အလော ဝမ်းမာယ် မပြုသင့်ဟု ထင်မိသည်။ ကျွန်တော် စိတ်ရွပ်သွားသည်ကို ရိပ်မိသဖြင့် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက လေသံပြောင်းလာသည်။

'ဒီလိုလေ၊ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်ပဲ အစိုးရနေရာမှာ ဝင်ကြည့်ပေါ့၊ ဘယ်နှယ်လုပ်ပြီး ချက်ချင်းလက်ငင်း အထက်တန်းကို လှမ်းစွန့်လို ရှိနိုင်ပါ့မလဲ၊ သိပ်ကောင်းတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမျိုးကို ချက်ချင်းပေးလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ တပြည်းပြည်းချင်း တိုးတက်လာမယ့်သဘော ဖြစ်ရမှာပေါ့၊ အိန္ဒိယတွေ အဖို့တော့ ထိုက်ထိုက်တန်တန် အုပ်ချုပ်ရေးမျိုး ရမယ် ဆိုတာ လူတိုင်း သိနေကြပြီပဲ'

'ဘုပ်ချုပ်ရေးပုံစံ တိုးတက်လာမယ် ဆိုတာက အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ငါတို့ဆိုရုံ ပေးတာမျိုး ဖြစ်နေတာတော့ မကောင်းဘူးပေါ့' ကျွန်တော်က ဤသို့ ဖွင့်ဟမိသည်။

'ဒါတော့ ခင်ဗျားက မြန်မာတွေဘက်က ဖြစ်နေတာကိုး'

ရယ်ရယ်မောမောနှင့်ပင် ကျွန်တော်စကားကို ပေါ်ပြက်သွားစေရန် ဈေပပါသည်။ အမှန်စင်စစ် သူ့ရော ကျွန်တော်ပါ မြန်မာတွေနည်းတူပင် အင်္ဂလိပ်ဘုရင်မင်းမြတ်၏ အုပ်ချုပ်ခံတွေ မဟုတ်လား။

ကျွန်တော်က ငြိမ်မနေနိုင်တော့ဘဲ ပြောစရာ ရှိသည်ကို ပြောရသည်။

'ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်တော်ဟာ မြန်မာတွေဘက်က လူပဲ၊ မြန်မာ လူပဲ၊ မြန်မာပြည်မှာ အမှုထမ်းခဲ့တာ ဆယ်ခြောက်နှစ်ရှိပြီ၊ ဒီတော့ ဒီတိုင်းပြည်ကို အောက်တန်းကျတဲ့ တိုင်းပြည်လို သတ်မှတ်တာ၊ နှိမ်တာကို ကျွန်တော် မခံနိုင်ဘူး။ နိမ့်ချတာကို မကြိုက်ဘူး'

ထိုခဏမှာပင် ဧည့်သည်များ ထပ်ရောက်လာသဖြင့် ကျွန်တော်တို့လည်း စကားစ ပြတ်သွားကာ ရာသီဥတုအကြောင်း ရောက်သွားသည်။

လက်ဖက်ရည်သောက်ပြီးလျှင် ကျွန်တော်လည်း နေရာမှထကာ တခြားဧည့်ပရိသတ် အကြားသို့ တိုးဝင်လှည့်ပတ်သည်။ စိတ်ကြားထားသည့် ဧည့်ပရိသတ်များမှာ အစုံအညီပင် ရောက်လာကြသည်။ သူတို့သည် စားပွဲတစ်ခုမှ စားပွဲတစ်ခုသို့ ကူးကာ ပြောဆိုနှုတ်ဆက်ကြသည်။ တချို့ကမူ ထိပ်စားပွဲ ထိုင်နေသည့် ဆာဂျွန်နှင့် အဖွဲ့ဆိုသို့ အာရုံစိုက်နေကြသည်။ တနေတစောင်း ကြည့်နေကြသည်။

ဧည့်ပရိသတ်တွင် မြန်မာလူမျိုး နည်းသည်။ ဟိုနေရာ တစ်ယောက် နှစ်ယောက်၊ သည်နေရာ တစ်ယောက် နှစ်ယောက် စသည်ဖြင့် ပြောင်ပြောင်လက်လက် ပိုးလုံချည်များကို မြင်ရသည်။ သို့သော် ဤပွဲသည် ဆာဂျွန်ရှေ့မှောက်သို့ မြန်မာလူမျိုးများကို ပွဲထုတ်သည့် အခမ်းအနားတစ်ခု မဟုတ်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ တဖက်စွန်းတွင် ကျွန်တော်လက်အောက်က မြန်မာတရားသူကြီး

တစ်ယောက်ကို လှမ်းမြင်မိသည်။ သူသည် ကျွန်တော်၏ သတင်းမှ ရပ်ကွက်တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။

'ဆာဂျွန်နဲ့ တွေ့ရလို့ မြန်မာတွေ ဝမ်းသာမှာပဲအော်' ကျွန်တော်က စကားစလိုက်သည်။

'မြန်မာတွေ အဖို့တော့ သူတို့ ပြောချင်တဲ့ စကားတွေကို ဆာဂျွန် နားမဝဲပါ့မလားလို့ သံသယ ရှိနေကြတယ် ခင်ဗျ'

'မဟုတ်တာဗျာ၊ လူတိုင်းကို သူ့ကော်မရှင်က တွေ့ပြီး မေးမြန်းစုံစမ်းမှာပေါ့'

'ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ပထမဆုံး ပြောတဲ့သူက အစိုးရခင်ဗျ၊ အစိုးရဆိုတာက နားဝင်အောင် ပြောတတ်တဲ့ လူမျိုးပဲ၊ အခုတော့ ကျွန်တော်တို့ အထဲမှာ တချို့ မြန်မာတွေက ခွဲရေးကိုတောင် မကြိုက်ချင်ကြတော့ဘူး'

'ဘာဖြစ်လို့လဲ'

'အိန္ဒိယတွေနဲ့ တွဲနေရတာက ပိုကောင်းမယ်လို့ သဘောပေါက်လာကြလို့ ဖြစ်မှာပေါ့'

'ဒါပေမဲ့ သူတို့ တကယ် လိုချင်တာက ခွဲရေး မဟုတ်လား'

'ဟုတ်ပါတယ်'

ဧကလာဟလ သတင်းမျိုးနဲ့ ပျံ့နှံ့နေသည်။ ခွဲရေး အလေးမသာတော့ဘူးဆိုလျှင် မြန်မာပြည်တွင် ရှိနေသည့် အိန္ဒိယအမျိုးသားတို့က သဘောကျကြမည် အမှန်။ မခွဲလျှင် သူတို့သည် အမိအိန္ဒိယပြည်နှင့် တစ်ရေတစ်မြေတည်း၊ တစ်သားတည်း ရှိနေမည်။ သို့သော် အခြေအနေမှာ ရုပ်ထွေးနေလေရာ အခြေ ဘယ်သို့ ထွက်လာမည်ကို မည်သူမျှ မမှန်းဆနိုင်။

ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း စိတ်ထဲမှာ တအံ့ တနွေးနွေး ဖြစ်နေသည်။ တကယ်တော့ ခွဲရေးတွဲရေးသည် ကျွန်တော်အရေးကိစ္စ မဟုတ်။ ကျွန်တော့်ကိစ္စမှာ ရုံးတော်သို့ တက်လာသည့် အမှုများကို စစ်ဆေးရန်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤကိစ္စတွင် အခေါ်သည်လည်း မှားနေသေးသည်။ ခွဲရေးတွဲရေးသည် ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် ကျွန်တော်တရားခွင့်သို့ ဝင်ရောက် နေရာယူမည် ဖြစ်သည်။ အမှန်စစ်ဆေးရာတွင်လည်း ခွဲရေးတွဲရေး၏ အရှိန်ဩဇာ သက်ရောက်မည် အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။

နောက် စားပွဲတစ်ခုသို့ ရောက်ပြီး နေရာယူသည်တွင် နေလုံးကွယ်ကာ အမှောင်ရိပ် သမ်းလာသည်။ ထိုအခိုက်အတန့်မှာ အလွန်သာယာသည့် ညရီဆည်းဆာချိန်ဖြစ်သည်။ ဆည်းဆာရိပ်သည် ဥယျာဉ်ပွဲကို လွှမ်းမိုးလိုက်သည်။

ကန်ရေပြင်ကို ဖြတ်တိုက်လာသည် လေပြည်လေညင်းသည် ဥယျာဉ်ပွဲတွင်းသို့ ဝင်ရောက် ဆော့ကစားသည်။

တစ်နေရာတွင် ဇာတ်စင်တစ်ခုပေါ်၌ ခေါင်းမှာ ပန်းတွေဝေနေသည့် မြန်မာအမျိုးသမီးတစ်ဦးက ငြိမ်ညောင်းသာယာသည့် အကဖြင့် ခြေဖျော်နေသည် ကို မြင်ရသည်။ သူသည် ထိပ်တင်မလတ်လိုပင် နန်းတွင်းသူ အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။ သူ့သီချင်းနှင့် ကကြီးကကွက်သည် မန္တလေးခေတ်ကို ပြန်ပြောင်းသတိရစေသည်။ ရှေးခေတ်ဟောင်း အောက်မေ့ဖွယ်ပင် ဖြစ်သည်။ အဆိုအကညက်ညော့သည်။ နှဲ့ဖျောင်းသည်။ အမျိုးအဆစ် ပြေပြစ်သည်။ သူ့အနုပညာသည် မြန်မာ့အမျိုးသားဟန်ကို ဆောင်သည်။ အမျိုးသားဟန်သည် ကြောရှင်းစွာပင် ပေါ်လွင်နေသည်။

ရှေးအခါကမူ မြန်မာတို့သည် ဤဇာတ်မင်းသမီးကလေး ကဲ့သို့ပင် ကြောကြောလွင်လွင် ဝတ်ဆင်ကာ နန်းတွင်းသူ အမူအရာဖြင့် သီဆိုကပြပြီး နှော်ရွှင်စွာ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဤသည်မှာ သူတို့၏ နေ့စဉ်ဘဝ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ယခုကား အင်္ဂလိပ် အစိုးရက သူတို့ တိုင်းပြည်ကို သိမ်းပိုက်ထားပြီ ဖြစ်ရာ ရှေးဖြစ်ဟောင်း အောက်မေ့သည့်အခါ ဤကဲ့သို့ သီဆို ကပြရင်း ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်း ဘဝကို ဇာတ်စင်ပေါ်တွင် ခင်းကျင်းပြသကာ ဇာတ်မာန်ကို ပြန်လည် အောက်မေ့တတ်ကြဟန် တူသည်။ ရွှေပွဲလာ ပရိသတ်သည် ဤဇာတ်မင်းသမီးကလေးကို ကြည့်ကာ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်း ဘဝကို ပြန်လည်ရောက်ရှိအောင် ကြိုးပမ်းရန် သန္နိဋ္ဌာန် ချကြမည်မှာ မလွယ်။

ဆာဂျွန်နှင့် သူ့အဖွဲ့သည် မြန်မာအကကို စိတ်ဝင်စားစွာ ကြည့်ရှုကြသည်။ ဤနည်းဖြင့် သက်သေပြ ခံရသည့် အလှေအထမျိုးကို ရှေ့နေတစ်ယောက် ဖြစ်ဖူးသည့် ဆာဂျွန်တစ်ယောက် ကြိုမိုးဖူးမည် မဟုတ်ပေ။ တကယ်တော့ မြန်မာပြည်သို့ ရောက်လာပြီး မြန်မာတို့၏ လိုအင်ဆန္ဒကို စူးစမ်းလေ့လာနေသည့် ဆာဂျွန်အား ဤဇာတ်မင်းသမီးကလေးက မြန်မာ့သဘောထား အပြည့်အစုံကို ဖော်ထုတ် ပြလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။

၅။ ငမိန့် နှစ်မြုပ်ခြင်း

ဆိုင်မွန်ကော်မရှင်သည် မြန်မာပြည်၌ ဆယ်ရက်နေပြီးနောက် ဖေဖော်ဝါရီ ၁၅ တွင် အိန္ဒိယပြည် မဒရပ်မြို့သို့ ထွက်ခွာသည်။ ကော်မရှင်၏ အစီရင်ခံစာသည် နောက် ဆယ်ရက်ခွာကလ ကြာမှ ထွက်လာမည် ဖြစ်သည်။ ဆိုင်မွန်နှင့်အဖွဲ့ ထွက်ခွာပြီး မကြာမီမှာပင် အိန္ဒိယ ကွန်ဂရက်ခေါင်းဆောင် မဟတ္တမဂန္တီကို

အစိုးရက ဖမ်းကာ ထောင်ချလိုက်သည်။ မြန်မာပြည်တွင်မူ သတင်းအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပွားနေသည်။ မကျေနပ်မှုများ ပွားများနေပြီး ဆူပူကြွလိမ့်မည်ဟု ကောလာဟလ သတင်းများ ပေါ်ထွက်နေသည်။ သို့တိုင်အောင် အပေါ်ယံ အမြင်တွင်ကား တစ်တိုင်းပြည်လုံး အေးချမ်း ငြိမ်သက်နေသည်။

ကျွန်တော်၏ နေ့စဉ်ဝတ္တရားသည် ဆယ်တစ်နာရီတွင် ရုံးသို့ ရောက်ရခြင်းဖြင့် အစပြုသည်။ အမှုများကို ကြားနာစစ်ဆေးရသည်။ ခိုးမှု၊ လုယက်မှု၊ လိမ်လည်မှု၊ ပြီးတော့ ခိုးမှု၊ လုယက်မှု၊ လိမ်လည်မှု၊ ဆိုးနိုင်းဖွယ်ပင် မရှိ။ တစ်ဖုစစ်ပြီး တစ်ယောက်ကို အပြစ်ပေး ထောင်ချရသည်။ နောက်တစ်ဖု တက်လာလျှင် ထုံးစံအတိုင်း ကြားနာ စစ်ဆေးကာ စီရင်ချက် ချရသည်။ သက်သေတစ်ယောက် တက်လာသည်။ သူ့ပါးစပ် မဟမီကပင် ဘယ်သို့ အစစ်ခံ မည်ကို သိပြီးနေပြီ။ ရုံးတော်က ပထမအကြိမ် ပြန်လှန်မေးခွန်း ထုတ်သည်တွင် ထိုအမှု မှန် မမှန်ကို တရားသူကြီးက သိနေပြီး ဖြစ်သည်။

ရုံးက ဆင်းလာပြီးနောက် ညနေတွင် လက်ဖက်ရည်သောက်သည်။ ပြီးလျှင် မောက်သီးကစားသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ တင်းနစ်ကွင်းဘက်သို့ ထွက်ခဲ့သည်။ ကလပ် တစ်ခုခုသို့ ရောက်သွားကာ အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေများနှင့် ညစာစားသည်။ ဤသည်မှာ နေ့စဉ်အလုပ် ဖြစ်သည်။ ကြာတော့ ရုံးလာပြီး ပြီးငွေ စရာ ကောင်းလာသည်။ ဦးနောက်သုံးစရာ မလို။ နက်နက်နဲနဲ စဉ်းစားစရာ မလို။ ထပ်တလဲလဲ လုပ်နေရသည့် အလုပ်မျိုး ဖြစ်သည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ ပြည်နယ်တစ်ခုတွင် အမှုထမ်း သည့် ပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်၏ ဘဝမှာ ဤပုံစံအတိုင်းပင် ဖြစ်လေ သည်။

၁၉၂၉ တစ်နေ့လုံး၊ တစ်မိုးလုံးတွင်မူ စိတ်ဝင်စားစရာ အမှုတစ်ခုသာ ကျွန်တော်ရုံးသို့ တက်လာသည်။ အမှုစစ်ဆေးရသည့်အခါ ယင်းသည် မြန်မာတို့ လူနေမှုဘဝနှင့် မညီညွတ်မညီပုံ သက်ဆိုင်လာရသည်ကို အကြောင်းအားလျော်စွာ ကျွန်တော် ရှင်းလင်းတင်ပြသွားမည်။

တစ်ညနေတွင် အရွန်ဒါ သင်္ဘော၏ ကပ္ပိတန် (ရေယာဉ်မှုပ) ကျူးဟတ်က ရန်ကုန် ရေဝန်ရုံးသို့ ဝိုင်ယာလက် သတင်းစကား တစ်ခု ပို့သည်။ ရန်ကုန် မိပ်ကမ်းမှ သူ့သင်္ဘောထွက်လာပြီးနောက် နာရီအနည်းငယ်အကြာတွင် ပင်လယ် ပြင်၌ အလံတစ်ခုလွင့်ကာ ပျော့ပါလာသော လှေငယ်တစ်စင်းကို တွေ့ရသည်။ ဟိုလှေကို ကယ်ဆယ်ရန် သွားရသည်။ လှေပေါ်၌ အိန္ဒိယ အမျိုးသား သင်္ဘောသား မလှုပ်လေးယောက် ပါလာသည်။ သူတို့ အားလုံးကို သူ့သင်္ဘောပေါ်သို့ ခေါ်ဆောင် နှိပ် အစားအစာများ ကျွေးမွေးပြုစုသည်။ ပြီးမှ အပြစ်အလွန်ကို မေးမြန်းကြည့်

သည်။ သူတို့အထဲတွင် လူကြီးမှာ ဆလင်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ငမိန်ဆွဲသင်္ဘောမှ သင်္ဘောသားများ ဖြစ်ကြပြီး ထိုနေ့ နံနက်က မုတ္တမ ပင်လယ် ကျွေတွင် သင်္ဘောပျက်ကာ နစ်မြုပ်သွားသဖြင့် လှေငယ်တွင် မျောပါလာခြင်း ဖြစ်လေသည်။

'သင်္ဘောပေါ်မှာ တခြား ဘယ်သူတွေ ပါသေးသလဲ' ကပ္ပိတန် ဂျူးဟတ် က မေးသည်။

အခြား ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ပါသည်။ ယင်းတို့မှာ အင်္ဂလိပ် ကပ္ပိတန် ပင်နှင့်တန်၊ အင်္ဂလိပ် အင်ဂျင်နီယာ ဖိလစ်၊ ဖိလစ်၏ အစေခံ မဒရာစီလူမျိုး အရိုက်ယာဆွာမိတို့ ဖြစ်သည်ဟု ဆလင်က အဖြေပေးသည်။

'အခု သူတို့ ဘယ်မှာလဲ'

'ကျွန်တော် မသိဘူး'

ထပ်ပြန်တလဲလဲ မေးသည့်အခါ အခြေအပျက်မှန်ကို ဤသို့ သိရသည်ဟု ကပ္ပိတန် ဂျူးဟတ်က ဆိုသည်။

မုတ္တမ ပင်လယ်ကျွေ စစ်တောင်းဝတွင် ဆွဲသင်္ဘော ငမိန်သည် ရေဝင်ကာ နစ်မြုပ်တော့မည့် အန္တရာယ်ကို ကြုံရသည်။ ထိုအခါ ဆလင်နှင့် သင်္ဘောသားတို့ သည် အသက်ကယ်လှေပေါ်သို့ တက်ကြသည်။ ကပ္ပိတန် ပင်နှင့်တန်၊ အင်ဂျင် နီယာ ဖိလစ်နှင့် သူ့တပည့် အရိုက်ယာဆွာမိတို့သည် ရေထဲသို့ ခုန်ချကြသည်။ သူတို့ကို ဆလင်က ရေထဲမှ မဆယ်ယူနိုင်။ လှိုင်းကြီး လေထန်သဖြင့် ထို သုံးယောက် ဘယ်သို့ ရောက်သွားမှန်း မသိဟု ဆလင်က အစစ်ခံသည်။ ဆလင်၏ အစစ်ခံချက်မှာ ထူးဆန်းသလို ဖြစ်နေသည်။ သံသယ ဖြစ်ဖွယ် ရှိသည် ထင် ကြောင်းဖြင့် ဝိုင်ယာလက် သတင်းစကားတွင် သူ့ထင်မြင်ချက်ကို ဖော်ပြခဲ့သည်။

ထိုညမှာပင် ကပ္ပိတန် ရတ်ဆယ်သည် ငွေတိုက် သင်္ဘောကို ရန်ကုန်မြစ်ဝ ဆီသို့ ဦးတည် ခုတ်မောင်းလာသည်။ ထိုစဉ် မှောင်ထဲမှ အော်သံတစ်ခု ကြား ရသည်။ ပင်လယ်ထဲမှ အသံဖြစ်သည်ကို သတိထားမိသည်။ ပင်လယ်မှာ လှိုင်း လေမရှိဘဲ ငြိမ်သက်နေသည်။ သင်္ဘောကို စက်သတ်ပြီး အသက်ကယ်လှေကို ချကာ လိုက်လံ ရှာဖွေစေသည်။ အတော်ကြာ ရှာဖွေမှ ဖွဲ့ပြားတစ်ချပ်ကို ပက်တွယ် ကူးစတ်နေသော လူတစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ သူ့ကို သင်္ဘောပေါ်သို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည်။ သူကား ဖိလစ်၏ တပည့် အသားမည်း အရိုက်ယာ ဆွာမိပင် ဖြစ်လေသည်။ အရိုက်ယာဆွာမိသည် ပင်လယ်ပြင်တွင် ကယ်မည့်သူ မတွေ့ဘဲ ဆယ့်သုံးနာရီ မျောပါခဲ့သည်။ ယခုမှ အားအင်ကုန်ခန်းနေပြီး မြောမြော သာ ရှိတော့သည်။

ကပ္ပိတန် ရတ်ဆယ်က သူ့ကို ဆက်လက် မေးမြန်းရာ အရိုက်ယာဆွာမိ က သူတို့သင်္ဘော ပျက်ပုံကို ပြောပြသည်။ ဆွဲသင်္ဘော ငမိန်သည် မော်လမြိုင်မှ ရန်ကုန်သို့ ဦးတည်ခုတ်မောင်းလာသည်။ သင်္ဘောမပျက်မီ ညကမူ လမ်းပျောက် နေသဖြင့် ကပ္ပိတန် ပင်နှင့်တန်သည် ပင်လယ်ပြင်တွင် ကျောက်ချ ရုပ်နားထား သည်။ နောက်တစ်နေ့ မနက် အရက်တက်တွင် လှိုင်းလေ ပြင်းထန်လာသည်။ ထိုအခါ ကပ္ပိတန်လည်း ရန်ကုန်သို့ ဆက်လက်ခုတ်မောင်းရန် ပြင်ဆင်သည်။

ထိုအခိုက်အတန့်မှာပင် သင်္ဘောစက်ခန်း၌ ရေဝင်နေကြောင်း သင်္ဘောသား တစ်ယောက်က သတင်းပို့သည်။ ရေသည် ပဲ့ပိုင်း ပန်ကာဝင်ရိုးအုံ့ ဝင်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာတွင် ကွဲအက်သည့် ရေယိုပေါက်တစ်ခု ရှိမည်။ သို့ဖြစ်ရာ ရေစုပ်စက်များကို ပြင်ဆင်ကာ တတ်နိုင်သမျှ ရေစုပ်ထုတ်သည်။ စက်အားသုံး ဘုံပိုင်များ မဟုတ်ဘဲ မောင်းတံကို လက်ဖြင့် တွန်းတင်ပေးရသည့် ရေစုပ်တံကင် များ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ စုပ်သည့် ရေနှင့် ဝင်လာသည့် ရေတို့ မမျှဘဲ ပဲ့ပိုင်းတစ်ခု လုံးလိုလို ရေများ ပြည့်လာသည်။ ပဲ့ပိုင်းသည် တဖြည်းဖြည်း နစ်မြုပ်တော့မည်ကို သိမြင်လာကြသည်တွင် သင်္ဘောသားတို့မှာ ဆောက်တည်ရာမရ ဖြစ်ပြီး ငိုသူက ငို၊ ဘုရားစာ တရားစာ ရွတ်ဖတ်သူက ရွတ်ဖတ် ဖြစ်လာသည်။

အခြေအနေ မလှတော့သည်ကို သိသဖြင့် ကပ္ပိတန် ပင်နှင့်တန်က အသက်ကယ်ဖော့များ ဝတ်ဆင်ကြရန် အမိန့်ပေးသည်။ ပြီးတော့ အသက်ကယ် လှေကိုလည်း ပင်လယ်ပြင်သို့ ချပေးခိုင်းသည်။ သို့သော် အချိန် မရှိတော့။ မျက်ချင်းလိုလိုပင် ပဲ့ပိုင်းမှစ၍ နစ်တော့မည့် အခြေအနေဆိုးကို ရင်ဆိုင်ကြရ သည်။ အသက်ကယ်လှေသည် သင်္ဘောနှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် ရောက်နေသည်။ သင်္ဘောသား အချို့မှာ ခုန်ချ ကူးစပ်ကာ လှေပေါ်သို့ ရောက်သွားကြသည်။ အချို့မှာ လှေဆီသို့ ကူးစပ်နေကြသည်။ သင်္ဘောပေါ်မှ နောက်ဆုံး ခုန်ချသူမှာ ကပ္ပိတန် ပင်နှင့်တန်နှင့် အင်ဂျင်နီယာ ဖိလစ်တို့ ဖြစ်သည်။

'ကျွန်တော်က ရေထဲမှာ ကူးနေတယ်၊ အသက်ကယ်ဖော့လည်း မပါဘူး။ ဖွဲ့ပြားတစ်ချပ် တွေ့တာနဲ့ ဖက်တွယ်ပြီး ကူးနေရတယ်၊ ကျွန်တို့ သင်္ဘောသား တွေကတော့ အသက်ကယ်လှေပေါ် ရောက်သွားကြတယ်၊ ကပ္ပိတန်နဲ့ ကျွန်တော် သမင်ကတော့ လှေနဲ့ ခပ်ဝေးဝေးမှာ ရောက်နေတယ်၊ သူတို့ဆီကို လှေက မရောက် နိုင်ဘူး။ ကပ္ပိတန်က သူတို့ဆီ လှော်ခဲ့ဖို့ ဆလင်ကို အော်ပြီး အမိန့်ပေးတယ်။ ဆလင်က ကပ္ပိတန်ကို မြင်တယ်၊ ပြောတာ အမိန့်ပေးတာလည်း ကြားတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ဆီ လှော်မသွားဘဲ တခြားဘက်ကို လှော်ထွက်သွားတယ်'

ဤသည်မှာ ရွှေတိဂုံ သင်္ဘောကပ္ပိတန် ရတ်ဆယ်မှတစ်ဆင့် သိရသည် အရိုကီယာဆွာမိ၏ အစစ်ခံချက်ပင် ဖြစ်သည်။

အရိုကီယာဆွာမိသည်လည်း သူ့သခင်များနှင့် ကွဲသွားသည်။ ထိုနေ့က ပင်လယ်ပြင်တွင် တစ်နေ့လုံး မျောပါနေခဲ့သည်။ နေက ချစ်ချစ်တောက် ပူသည်။ ရေ အလွန် ငတ်သည်။ အာခေါင်တွေ ခြောက်လာသည်။ နေဝင်လျှင် သူ့အဖို့ ယွှတ်လှင့်ချက် ဆုံးပြီး ပင်လယ်ပြင်တွင် ရေခဲစိ သေရရှိသာ ရှိသည်ဟု အားလျှော့ ချင်လာသည်။ ပျဉ်ပြားတစ်ချပ်ကို တစ်ညလုံး ဖက်တွယ်ထားလို့ ရနိုင်ပါမည်လား။ ဘုရားသခင်ထံ ဆုတောင်းသည်။ သူသည် ဓရစ်ယာန်တစ်ယောက် ဖြစ်လေရာ ဘုရားသခင်က သူ့အသံကို ကြားသဖြင့် ကျေးဇူးတင်မိသည်။ သူ့သာ ဓရစ်ယာန် မဟုတ်ခဲ့လျှင် သူ့ ဆုတောင်းသံကို ဘုရားသခင် ကြားမည် မဟုတ်ဟု ဆိုသည်။

ကပ္ပိတန်ရတ်ဆယ်က အရိုကီယာဆွာမိထံမှ သူ့ သိရသမျှကို အာဏာပိုင် တို့ထံ ချက်ချင်းလိုလိုပင် အစီရင်ခံသည်။ သို့နှင့် သင်္ဘောပျက် အမှုအခင်းကို စစ်ဆေးရန် ရေဝန်ရုံးက ခုံရုံးတစ်ခု ဖွဲ့လိုက်သည်။ ထိုခုံရုံးတွင် ကျွန်တော်သည် သဘာပတိ ဖြစ်လာပြီး အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ကပ္ပိတန်ဂိုးလဗတ်နှင့် ကပ္ပိတန်ပိုင်တို့ ပါဝင်သည်။

ဆလင်နှင့် သင်္ဘောသားများကို ဖမ်းချုပ်ရသည်။ သို့သော် ချက်ချင်းပင် အာမခံ ပေးလိုက်သည်။ နောက်ရက်များတွင် တရားလို၊ တရားခံတို့ကို စစ်ဆေး ကြားနာသည်။ အရိုကီယာဆွာမိသည် ဝက်ခြံထဲတွင် နာရီပေါင်းများစွာ ကြာသည် အထိ အစစ်ဆေး ခံရသည်။ သူသည် ပိန်ကြံ့ သေးကျေးသည် လူဖလံလေးသာ ဖြစ်သည်။ အသားကလည်း မည်းသည်။ ဇွန်အားဗလ တောင့်တင်းသူ မဟုတ်။ သို့သော်လည်း ရုပ်နှင့်မလိုက်အောင် ကြံ့ခိုင်သူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ အပူပိုင်း ဒေသ၏ ပင်လယ်ပြင်တွင် အိကျောတာပေါ်က နေ၏ အပူဒဏ်ကို ကြံကြံခံနိုင်သူ တစ်ဦး လည်း ဖြစ်သည်။ နေချစ်ချစ်တောက်ပူသည့် ပင်လယ်ပြင်တွင် ပျဉ်ပြားတစ်ချပ်ကို ဖက်တွယ်ကာ ဆယ့်သုံးနာရီလုံးလုံး မျောပါနေနိုင်သည့် သတ္တိရှိပြီး အရည်အချင်း မျိုး ဘယ် အင်္ဂလိပ် သင်္ဘောသားတွင်မျှ ရှိနိုင်မည် မထင်။

အရိုကီယာဆွာမိသည် ဇောဇောက အစစ်ခံထားသည့် အတိုင်းပင် စကားတစ်လုံး မလွဲဘဲ ပြန်လည် အစစ်ခံသည်။ ဆလင်သည် သူနှင့် အင်္ဂလိပ် အရာရှိ နှစ်ယောက်ကို ပင်လယ်တွင် ရေခဲစိသေအောင် ထားခဲ့သည်။ ယခုလို ထွက်ဆိုရသည်မှာပင် သူ့အဖို့ အန္တရာယ် များလှပြီ။ အကြောင်းမှာ ဆလင်က သူ့ကို သတ်မည် တက်ကံ ကြိမ်းမောင်းနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဆလင်တို့မည်သည် သင်္ဘောနှစ်ဆီးလျှင် သူတို့ အထက်အရာရှိများကို ပုန်ပစ်ရိုး ထုံးစံ မရှိပေ။ သင်္ဘောပေါ်တွင် ရှိစဉ်က ကပ္ပိတန် ပင်နင်တန်နှင့် သင်္ဘောသားတို့ မကျေမလည် ဖြစ်ခဲ့သလား။ ဤသို့လည်း ရန်မီး မပွားခဲ့ကြဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ဆလင်ဘက်က အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ ထူးထူးခြားခြား မပြုရှင်းချက် မပေးနိုင်ခဲ့။ ဆလင်နှင့် သင်္ဘောသား အားလုံးမှာ မဟာမေဒင်များ ဖြစ်ကြသည်။ သည်ထက်ပို၍ ဘာမျှ မပြောနိုင်။ ဘာမျှ မရှင်းပြနိုင်ကြ။ အရာရှိ များနှင့် သူတို့မှာ အယူဘာသာကွဲသူများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်မှတစ်ပါး အခြား ယိုးစွပ်စရာ ဘာအကြောင်းတစ်ခုမျှ မမြင်။

တရားခံ ဝက်ခြံထဲတွင် ရောက်နေကြသည့် သင်္ဘောသားများမှာ ကံဆိုး မှီးပောင် ကျခံရသဖြင့် မျက်နှာများ ညှိုးငယ်နေကြသည်။ သို့သော် သူတို့သည် စစ်တကောင်း လူမျိုးများ ဖြစ်ကြသည်။

စစ်တကောင်း လူမျိုးတို့၏ မျက်နှာပေးမှာ နှစ်လို့ဖွယ် မကောင်းလှဟု လူတိုင်းက ထင်မြင် ခံယူကြသည်။ မျက်နှာပေါက်ဆိုးသည့် စစ်တကောင်းများ ဟု၍လည်း ကျော်ကြားသည်။ သို့သော် လူမျိုးတစ်မျိုးအနေဖြင့်ကား စစ်တကောင်း တို့သည် သော့သွမ်း ယုတ်မာသူများ မဟုတ်ကြဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်သည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ သူတို့ နေတတ်သလို နေခြင်းသာ ဖြစ်လေရာ သူတို့ မျက်နှာပေးမှာ အများတကာ မြင်ပြင်းကတ်စရာ ဖြစ်နေသည်။ သူ့ အထက် အရာရှိများကို ဘာကြောင့် မကယ်ဆယ်သလဲဟု မေးသည့်အခါ ရေစီးနေသောကြောင့် မဆယ် နိုင်ခဲ့ပါဟု အဖြေပေးသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ကပ္ပိတန် ပင်နင်တန်တို့သည်လည်း ထိုရေစီးနှင့် အတူပင် သူတို့ဆီသို့ မျောပါလာနိုင်မည် မဟုတ်ပါသလားဟု ထပ်မံ စောကြောသည့်အခါ စကားမေး မရတော့ဘဲ နှုတ်ပိတ်နေကြသည်။

သို့ဖြစ်ရာ တရားရုံးအနေနှင့်မှ ဆလင်၏စကား၊ ဆလင်၏ ထွက်ချက် နှင့် ဆွာမိ၏စကား၊ ဆွာမိ၏ ထွက်ချက်တို့နှစ်ခုကို ကြားနာ ဝေဖန်ပိုင်းခြားကာ ဆုံးဖြတ်ရရှိသာ ရှိသည်။ ဤတွင် ကံကောင်း ထောက်မရှင် ရုံးတော်အတွက် အသက်ရှူပေါက် ရစရာ သက်သေတစ်ယောက် ပေါ်လာသည်။ သူသည် ဘက်မလိုက်သည့် သက်သေဟု ယူဆနိုင်စရာ အကြောင်း ရှိလေသည်။ သူ့ဘေး ကပ္ပိတန်၏ တပည့်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည့် အဗ္ဗဒူပင် ဖြစ်သည်။

သင်္ဘောနှစ်မြှုပ်နေသည့်အခါ အဗ္ဗဒူသည်လည်း ရေထဲသို့ ခုန်ချရသူ ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ဆလင်က လှေပေါ်သို့ ဆွဲတင်သည်။ သူကမူ "ဆလင်သည် ကပ္ပိတန်ကို ပစ်ပြေးသူ မဟုတ်။ လှိုင်းလှေအကြားမှာပင် ရေကူးနေသည့် အရာရှိ နှစ်ဦးကို ရှာဖွေခဲ့သေးသည်။ မတွေ့သဖြင့်သာ မကယ်ဆယ်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်" ဟု

ထွက်ဆိုသည်။ သို့သော် အဗွဒုသည်လည်း စစ်တကောင်း အမျိုးသား ဖြစ်သည်မှာ ပြောစရာတစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ သူသည် ကပ္ပိတန်၏ တပည့်ဖြစ်ကြားလည်း "အရေးကြီးလျှင် သွေးနိုးရာ ပါစမြဲ" ဆိုရိုးအတိုင်း ဆရာသမားအပေါ် သစ္စာမစောင့်နိုင်တော့ဘဲ အမျိုးသားချင်း ရိုင်းပင်းစိတ်ကို ဦးစားပေးနိုင်သည်။ ထို့ပြင် အရေးကြီးသည့်အခါ ဆရာသမားဘက်က ရပ်ရန်ထက် သူတို့အမျိုးသားများ၏ ဒုက္ခကို စာနာကယ်တင်ရမည် ဟူ၍လည်း သဘောပေါက်နိုင်သည်။

တရားရုံ အဖွဲ့ဝင် နှစ်ဦးနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် အမျိန်အတန်ကြာ ယူကာ စီရင် ဆုံးဖြတ်ချက် ချရန် စဉ်းစားခန်း ဝင်ရသည်။ သက်သေထွက်ချက်တွေကို ဘယ်သို့ ဘယ်ပုံ အကဲဖြတ်မည်လဲ၊ ဆလင်က သူ့အထက်လူကြီး အင်္ဂလိပ် ကပ္ပိတန်ကို ပင်လယ်ပြင်မှာ ပစ်ထားခဲ့သည်မှာ မှန်သလား။ ပြီးတော့ အရိုကီယာ ဆွာမိကိုလည်း အကဲဖြတ်ရသေးသည်။ သူသည် လှိုင်းဒဏ် လေဒဏ် ကြုံကြုံ ခံနိုင်သူ ဖြစ်သည်။ သူသည် မဟာမေဒင်တို့ကို မုန်းသူဖြစ်သည်။ ထိုမှတစ်ဖန် ပင်လယ်ပြင်တွင် ပျဉ်ပြားကလေးကို ဖက်တွယ်ကာ ဆယ့်သုံးနာရီ လုံးလုံး သေမင်းနှင့် နမန်းလုံးခုံရာပြင် ဆလင်နှင့် စစ်တကောင်း တစ်သိုက်ကို စိတ်ချဉ် ပေါက်ကာ ခါးသီးနာကြည်းနေမည်ဆိုလျှင် ခါးသီးနာကြည်းနိုင်စရာ အကြောင်း ရှိသည်။ ထို့ပြင် အရိုကီယာဆွာမိသည် ဆလင်တို့ လူစုအပေါ် အထင်မှား၊ အမြင်မှားသည့် စိတ်ဖြင့် ပြောဆို ဆက်ဆံနေခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ပင်လယ် ခရီးကြမ်းတွင် ပျဉ်ပြားငယ် တစ်ချပ်ကို ဖက်တွယ်မျောပါရသူနှင့် လှေပေါ်တွင် အစွင့်သား ထိုင်ကာ မျောပါရသူတို့ နှစ်ဦး၏ စိတ်အခြေအနေကို ဝေဖန် စဉ်းစား နိုင်ရမည် ဖြစ်လေသည်။ ဘယ်သူက ပို၍ ခါးသီးမည်လဲ။

နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်တော်တို့သုံးဦး စဉ်းစားခန်းဝင်ကာ ဖြစ်ပျက်သမျှ အကြောင်းခြင်းရာတို့နှင့် ညီညွတ်သည့် အဖြေတစ်ခုကို ရှာဖွေဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ယင်းမှာ ဤသို့ ဖြစ်သည်။ လှေပေါ်သို့ ရောက်လျှင် ဆလင်နှင့် သဘောသားတို့မှာ မျက်စိမျက်နှာ ပျက်လောက်အောင်ပင် အကြောက်ကြီး ကြောက်နေကြသည်။ ဘုရား တ သူက တ သည်။ အော်ဟစ်ခိုင်းယိုသူလည်း ရှိသည်။ ကမ်းကလည်း ဝေးသည်။ ဘယ်သောင်ဘယ်ကမ်း ဆိုက်လေမည် မသိ။ ဘယ်နေရာ ရောက်နေ မှန်းပင် မှန်းဆနိုင်မည် မထင်။ နေကို ကြည့်ကာသာ အရှေ့အနောက် မှန်းဆ နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ရေစီးကလည်း သန်ကာ လှိုင်းလေကလည်း ထန်နေရာ လိုရာရောက်အောင် လှေကို လှော်နိုင်ဖွယ် မရှိ။ အကြောက်အဖွဲ့ စိတ်က စိုးမိုးနေ သဖြင့် သူတို့ အထက်လူကြီးများကို ရှာဖွေရန် စိတ်ကူးပေါ်မည် မဟုတ်။ ဘုရား တ ကာ ဆုတောင်းနေမည်သာ ဖြစ်သည်။ လှေပေါ်တွင် ဒူးထောက်၊ ကိုယ်ကို

ညွတ်ပြီး ခေါင်းနှင့်ကြမ်း ထိလောက်အောင် ရှိခိုးကာ အလာဟု သမင်ကို တာ နေကြလိမ့်မည်။ အလာဟုမှ တစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာ မရှိတော့ပြီဟု ရွတ်ဆိုနေကြ မည်။ ဤသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ ကောက်ချက်ပင် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်လျှင် ကပ္ပိတန် ပင်နှင့်တန်နှင့် မစ္စတာ ဖိလစ်တို့အား မလိုမုန်းထား၊ စိတ်ဖြင့် ပင်လယ်ပြင်တွင် စွန့်ပစ်ထားခဲ့သည့် ခွဲချက် အရကား ဆလင်သည် အပြစ်မရှိ။ သို့သော် အလာဟု ဘုရားသခင်ထံ ဆုတောင်းချိန် ရသည်ဆိုလျှင် ဆုတောင်းသည့်အလုပ်ကို ခဏ ဆိုင်းဝံ့ထားပြီး ကပ္ပိတန်နှင့် အင်ဂျင်နီယာတို့ကို မရှာဖွေ မကယ်ဆယ်သင့်ဘူးလား၊ ဘာကြောင့် မရှာဖွေ မကယ်ဆယ်နိုင်ရမည် နည်း။ ထို့ကြောင့် ဆလင်အား အိန္ဒိယ သွားလာရေး အက်ဥပဒေအရ ထိုမိုက်မဲမှု အတွက် ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကို ပေးရမည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဆလင်ကို သက်ဥပဒေ ပင် အပြစ်ဒဏ် ပေးလိုက်သည်။

ဤအပြစ်အပျက်သည် မုတ္တမပင်လယ်အော်တွင် လှိုင်းလေထန်သည့် အကြား ဖြစ်ပွားသည့် အမှုအခင်းတစ်ခု ဖြစ်လေသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်တွေဘက်က ဂုဏ်ယူစရာ နမူနာတစ်ခု တွေ့ရသဖြင့် ဝမ်းသာပီတိ ဖြစ်မိသည်။

ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးများသည် ပင်လယ်ရေကြောင်း စွန့်စား သွားလာခြင်းကို ချစ်မြတ်နိုးသူများ ဖြစ်သည်။ ပင်လယ်အောက်ခင်း ကြမ်းပြင် တို့တွင် အင်္ဂလိပ်တို့၏ အရိုးများသည် အခြားလူမျိုးတို့၏ အရိုးများထက် ပို၍ များမည် အမှန် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးများသည် ပင်လယ် ခရီးသစ်၊ လမ်းသစ် စသည့် နေရာသစ်၊ ဒေသသစ်တို့ကို ဖျော်မှန်း တမ်းတ ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဝေးလံသည့် တစ်ရပ်တစ်ကျေးတွင် အသက်စွန့်ရမှ ကျေနပ် နှစ်သက်သူများ ဖြစ်လာသည်။

ပင်နှင့်တန်နှင့် ဖိလစ်တို့မှာ ဆွဲသဘာဝယ် တစ်စင်းမှ မထင်ရှားသည့် အရာရှိလေး နှစ်ဦးသာ ဖြစ်သည်။ သို့တိုင်အောင် အန္တ ရာယ်နှင့် ရင်ဆိုင်ရသည့် အခါ မိမိတို့ အသက်ကို ဦးစားပေး မစဉ်းစားဘဲ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသား သဘောသားတို့၏ အသက်ကို ဦးစားပေးကာ အသက်ကယ်လှေကို ချပေးပြီး ဘေးလွတ်ရာသို့ ပို့ခဲ့သည်။ သူတို့သည် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ပီသကြောင်းကို စကား များများ မပြောဘဲ သက်သေထုခဲ့ကြသည်။ သေခြင်းတရားကို ဣန္ဒြေရ ရင်ဆိုင် နှိပ်ကြလေသည်။ ။

သို့ဖြစ်လေရာ တရုတ်သူဌေး မစ္စတာ လင်ချင်းချောင်းသည် နံရံမခါးမရ၊ ပန်းချီတို့ဖြင့် အတင့်အတယ် ဆောက်လုပ်ထားသော နန်းတော်ကြီးကို ပိုင်သူ၊ ကိုကိုတက် ချမ်းသာသူ၊ စိတ်သဘောထားကောင်းသူ ဖြစ်ကြားလည်း တရုတ် လူမျိုးဟူသော အရည်အချင်းကြောင့် ပဲခူးကလပ်၊ ကန်တော်ကြီး ဘုတ်ကလပ်၊ ရွှင်မခါနာ ကလပ်တို့တွင် မဝင်နိုင်။ ယင်းကလပ်တို့၏ အသင်းသား မဖြစ်နိုင်။

လင်းပင် ထိပ်တင်မလတ်သည် မဟာဆီ မဟာသွေးဖြစ်သည်။ ရုပ်ရည် အားဖြင့် ချောမောလှပသူ ဖြစ်သည်။ သို့တိုင်အောင် သူသည်လည်း ထိုကလပ် တို့၏ အသင်းဝင် မဖြစ်ထိုက်။

ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦးဖြစ်သည့် ဒိုင်အာစီ ဝန်ကြီးနှစ်ပါးသည် လည်း ပဲခူးကလပ်၏ အရိပ်ကို မနင်းနိုင်။ ထိုအတွက် ဟိုက်ကုတ်တရားရုံးမှ မြန်မာတရားသူကြီးများသည်လည်း ကန်တော်ကြီး ဘုတ်ကလပ်နားသို့ မသိနိုင်။ မဟာမောင်သူဌေး မစ္စတာအော်စမ်သည် ဆိုင်မွန်ကော်မရှင်ကို ဥယျာဉ်ပွဲ မပေးသူ ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူ့ကို ထိုကလပ်တို့က ဝင်ခွင့် မပြု။

ဂျပန် ကောင်စစ်ဝန်သည်ပင်လျှင် အခြား အာရှတိုက်သားများနည်းတူ ပဲခူးကလပ်နား မသိနိုင်။ ဂျပန်ရေတပ်ကြီး တစ်ခုလုံးကို ခေါ်လာပြီး အရေးဆိုပြီး လည်း ပဲခူးကလပ်က ဂျပန် ကောင်စစ်ဝန်ကို ဝင်ခွင့်ပြုလိမ့်မည် မဟုတ်။

ယင်းကလပ်သုံးခုတွင် အသင်းဝင် အင်္ဂလိပ်တို့မှာ အတန်းအစားအားဖြင့် ဆုံးမျိုး သုံးစား ကွဲပြားသည်။ အစိုးရ အရာရှိက တစ်တန်းစား၊ ဗြိတိသျှ စစ်တပ် အရာရှိ သို့မဟုတ် အိန္ဒိယစစ်တပ်အရာရှိများက တစ်တန်းစား၊ ကုန်သည်များက တစ်တန်းစား ဖြစ်သည်။

အစိုးရအရာရှိ ဆိုသည်မှာ ကျွန်တော်တို့လို အုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ထမ်းများ ဖြစ်ပြီး မြန်မာပြည် နေရာအနှံ့ အပြား၌ ကျွင်လည်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ မြန်မာစကားကို နားလည်သည်။ ပြောဆိုနိုင်သည်။ ဝေးဝေးလဲလဲ မီးသမားတွင် နေထိုင် အုပ်ချုပ်ခဲ့ဖူးပြီး ထိုအရပ်၊ ထိုဒေသတို့၌ အတန်းအစား မကြားဘဲ လက်ခံသော ကလပ်များ၏ အသင်းဝင်များလည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးကြသည်။ သာဓက စကားတစ်ခု ဆိုရလျှင် ကျွန်တော်သည် စစ်တွေကလပ်၏ အသင်းဝင်လူကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သည်။ စစ်တွေမြို့တွင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး အများအပြား ရှိပြီ။ သူတို့သည် အသင်းဝင်များ ဖြစ်ကြသည်။ စစ်တွေကလပ်သည် ပြင်ပ အထောက်အပံ့ တစ်ခုခုဖြင့် ရပ်တည်ရသည့် အသင်းမျိုး မဟုတ်။ အမျိုးဒေသ များတွင် ကလပ်အငယ်စားလေးများမှာ အခြားတစ်ပါး အကူအညီဖြင့် ရပ်တည် မကြံရသည်တို့ ရှိသည်။ စစ်တွေ ကလပ်တွင်မူ ရခိုင်အမျိုးသား အမျိုးနှင့် သူတို့၏

၃

၁။ ရန်ကုန် မျက်နှာဖြူ အသိုင်းအဝိုင်း

၁၉၂၉ တွင်အင်္ဂလိပ်က မြန်မာပြည်ကို အုပ်စိုးလျက် ရှိသည်။ ၁၉၁၉ ဒိုင်အာစီ အုပ်ချုပ်ရေး အရမူ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်တို့၌ အခွင့်အာဏာ အချို့အဝက် ရှိသည်။ သို့သော် လက်တွေ့တွင်ကား ထိုအခွင့်အာဏာတို့မှာ ထိထိရောက်ရောက် လုပ်ပိုင်နိုင်ခွင့်မျိုး မဟုတ်ဘဲ အကြံပေးပိုင်ခွင့်မျိုးသာ ဖြစ်လေသည်။ ဥပဒေပြု အဖွဲ့ကို ကိုယ်စားပြုသည့် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ် ဝန်ကြီးနှစ်ဦးသည် ဥပဒေ တစ်စုံတစ်ခုကို ပြဋ္ဌာန်း အတည်ပြုရန် တင်ပြနိုင်သည်။ အဆိုပြုနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ဘုရင်ခံက ခန့်အပ်ထားသည့် ဘုရင်ခံ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီး နှစ်ဦး၏ ထောက်ခံချက်အရ ဘုရင်ခံကိုယ်တိုင်က သဘောတူမှသာ ဥပဒေပြုခွင့် ရှိလေသည်။ တစ်နည်း ဆိုရလျှင် ဥပဒေပြု အာဏာကို ဘုရင်ခံက ဆုပ်ကိုင်ထား ဖြစ်ပင် ဖြစ်သည်။

ဘုရင်ခံနှင့် သူ့အတိုင်ပင်ခံ ဝန်ကြီးနှစ်ပါးကလည်း ရန်ကုန် မျက်နှာဖြူ အသိုင်းအဝိုင်းကို ငဲ့စောင်း ကြည့်ရသေးသည်။ ထိုရန်ကုန် အသိုင်းအဝိုင်းသည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ ပေါ်လစီကို ရုပ်လုံးဖော်ပေးသည့် လူတစ်စု ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များသည် များစွာ အရေးကြီးသည်။ သူတို့သည် များစွာ အရေး ပါသည်။

ရန်ကုန် မျက်နှာဖြူ အသိုင်းအဝိုင်းကို အင်္ဂလိပ်များက လုံးလုံးလျားလျား အုပ်စိုးထားသည်။ ယင်းတွင် ပဲခူးကလပ်၊ ကန်တော်ကြီး ဘုတ်ကလပ်နှင့် ရွှင်မခါနာကလပ် ဟူသည့် ကလပ်ကြီး သုံးခုမှ အသင်းသား မျက်နှာဖြူများ ပါဝင်လေသည်။ ထိုကလပ်တို့တွင် မျက်နှာဖြူ ဥပဒေပုတိုက်သားတို့သာ အသင်း ဝင်ခွင့်ရသည်။ အသင်းဝင်ဖြစ်ရန် မွေကြေးချမ်းသာဖို့ မလို၊ ရာထူးရာခံရှိဖို့ မလို၊ လူကြီးလူကောင်း ဖြစ်ဖို့ မလို။ အသင်းဝင်ဖြစ်ရန် အရည်အချင်းမှာ လူမျိုး သတ်မှတ်ချက် သို့မဟုတ် အသွေးအရောင် သတ်မှတ်ချက်ပင် ဖြစ်သည်။

ဇနီးများမှာ အကျိုးဆောင် အသင်းဝင်များ ဖြစ်လာကြသည်။ ကလပ်တွင် ထမင်း စားပွဲတည်ခင်းလျှင် သို့မဟုတ် အခြားပွဲလမ်း အခမ်းအနားတစ်ခုခု ကျင်းပလျှင် ထိုရရှိခံစားခံရန်တို့ ပါဝင်ဆင်နွှဲနိုင်သည်။ သူတို့ ပါလျှင် ပွဲသည် ပို၍ သိုက်မြိုက် စည်ကားသည်။ သူတို့မှာ မြို့မျက်နှာများဖြစ်ပြီး ပလွားသူများ မဟုတ်ကြပေ။ ဂုဏ်သရေရှိ လူကြီးလူကောင်းများ ဖြစ်သည်။ ပြီးတော့ နိဝါတတရား ရှိသူများ ဖြစ်သည်။

ကုန်တော် အတွေ့အကြုံ အရကား မြန်မာလူမျိုးကို မချစ်သည့် အင်္ဂလိပ် ဟူ၍ တွေ့ရခဲသည်။ မြန်မာတွေ့ဘက်က အရေးဆိုကာ မြန်မာတွေ ကောင်းကျိုး အတွက် ရပ်တည်သည့် အင်္ဂလိပ်တို့ကိုသာ အများအားဖြင့် တွေ့ရသည်။ ဗြိတိသျှ အင်ပါယာတွင် အင်္ဂလိပ်ဘုရင်၏ ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိကြသည့် အဘုပ်ချုပ်ခံ တို့အနက် မြန်မာတို့သည် ချစ်ခင်နှစ်လိုဖွယ် ကောင်းသော၊ ရိုးသားအေးချမ်းသော လူမျိုးတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ပုဂ္ဂိုလ်အရ သံယောဇဉ် တွယ်သည်။ ကျွန်တော်တို့တွင်လည်း သံယောဇဉ် အကြီးအကျယ် တွယ်ရသည့် မြန်မာမိတ်ဆွေ များ ရှိလာသည်။

သို့သော်လည်း ရန်ကုန်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာပြီး မကြာမီမှာပင် ရန်ကုန် မျက်နှာဖြူ အသိုင်းအဝိုင်းအကြောင်းကို ကောင်းကောင်း နားလည်လာသည်။ ထိုအသိုင်းအဝိုင်းက မြန်မာတို့ကို ဘေးဖယ်ထားသည်။ သူတို့သည် မြန်မာတို့နှင့် ရောရောထွေးထွေး မနေကြ။ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်အမှုထမ်းများအနက် အချို့မှာ အင်္ဂလိပ် အသိုင်းအဝိုင်းတွင် ကျင်လည် ကျက်စားရသည်ကို နှစ်မြိုက်သည်။ အင်္ဂလိပ်တွေအကြား တသီးတသန့် နေရလျှင် အေးချမ်းသည်ဟု ထင်သည်။ ကိုယ့်အချင်းချင်းဆိုတော့ ပြောချင်တာ ပြောနိုင်သည်။ စကားများသဖြင့် ဘာမျှ မစိုးရိမ်ရ။ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်စေရာ ဘာအကြောင်းမျှ မရှိ။ နိုင်ငံခြားသားများနှင့် ဆက်ဆံရသည်မှာ စိတ်ရှုပ်စရာ ကောင်းသည်။ ဤသည်မှာ အင်္ဂလိပ်တချို့၏ စိတ်ထားဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း ထိုကဲ့သို့ ကိုယ့်လူမျိုး အချင်းချင်းသာ ပြောဆိုဆက်ဆံကာ အေးအေးလူလူ နေရသည်ကို မကြိုက်သူတို့လည်း ရှိသည်။ ကိုယ့်အချင်းချင်း အကြားတွင် ဘာများ အသိအမြင်သစ် ရရှိခံစရာ ရှိသလဲ။ တိုင်းရင်းသားတွေနှင့် အဆက်ဖြတ်ထားလျှင် သူတို့သဘောထားကို တီးခေါက်ကြည့်၍ မရတော့ဘဲ ကိုယ်အလုပ်တွင်သာ နှစ်နာစရာ အကြောင်းရှိသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မြန်မာတွေနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံသင့်သည်။ မြန်မာတွေနှင့် ရင်းနှီးသင့်သည် ဟူ၍ ခံယူသူတို့ လည်း ရှိသည်။

၁၉၂၉ တွင်မူ အစိုးရ အရာရှိ အင်္ဂလိပ်တို့မှာ အရှေ့တိုင်းသားတို့နှင့် ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နေမည်ဟူ၍ ခပ်ဝေးဝေး ရှောင်နေလို့ မရနိုင်တော့ပြီ။ ကိုယ့် အလုပ် ကိုယ်ကြိုးစားပြီး အပြစ်မရှိအောင်နေလျှင် ပြီးတာပဲဟူ၍ သဘောထားလို့ မရနိုင်သည့် အခြေအနေများ ကြုံကြိုက်လာရသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် ထိုက်သင့်သည့် မြန်မာလူကြီးလူကောင်းတို့ကို အင်္ဂလိပ် ကလပ်များ၏ အသင်းဝင်များ ဖြစ်အောင် ဘာကြောင့် ကျွန်တော်တို့ဘက်က မစည်းရုံး မဆော်သြကဲသလဲဟု မေးစရာရှိသည်။ မဖြစ်နိုင်ပါ။ စည်းရုံးဆော်သြ၍ မရနိုင်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်မျိုးလည်း ကြုံကြိုက်ရသေးသည်။ ရန်ကုန် မျက်နှာဖြူ အသိုင်းအဝိုင်းတွင် စစ်ဗိုလ်စစ်သားများနှင့် ကုန်သည်လူတန်းစားတို့က မြန်မာတို့ နှင့် ရောရောထွေးထွေး မနေချင်ကြ။ မြန်မာတို့နှင့် မဆက်ဆံလိုကြ။ ကလပ်များ အတွက် အစိုးရအရာရှိပိုင်းက မြန်မာအသင်းဝင်သစ်များ စုဆောင်းတင်ပြ သည့်တိုင် အသင်းဝင်ခွင့် မပေးအောင် သူတို့က ကန့်ကွက်ကြလိမ့်မည်။ သူတို့မှာ ထိုကလပ်များတွင် လူများစု ဖြစ်နေသည်။

အင်္ဂလိပ် စစ်ဗိုလ်စစ်သားများနှင့် ကုန်သည်များ၏ စိတ်သဘောထားကို အလွယ်တကူ နားလည်နိုင်ပါသည်။ အစိုးရ အရာရှိပိုင်းသည် အလုပ်သဘောအရ မြန်မာများနှင့် အမြဲတစေ ဆက်ဆံနေရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ရင်းနှီးနေကြပြီ။ ထို့ကြောင့် မြန်မာတို့ကို ကလပ်များသို့ စိတ်ဝင်လိုသည်။

အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်တို့မှာမူ လက်တွေ့အားဖြင့် မြန်မာတို့နှင့် အဆက်အဆံ ရ နည်းသည်။ ထို့ကြောင့် မရောနှောချင်ကြ။ အင်္ဂလိပ် စစ်ဗိုလ် စစ်သားတို့မှာ မြန်မာတို့နှင့် လုံးလုံးလျားလျား တွေ့ကြုံရသည် မဟုတ်။ သို့ကြောင့် ကင်းကင်း ရှင်းရှင်း နေလိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ မဆက်ဆံ၍လည်း ဘာများ ဆုံးရှုံးစရာ ရှိ သလဲ။ ဤသည်မှာ သူတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ယေဘုယျ ထင်မြင်ချက်မျှသာ ဖြစ် သည်။

ကုန်သည်နှင့် စစ်ဗိုလ် စစ်သားတို့ အထဲတွင်လည်း တသီးတသန့် အေးအေးချမ်းချမ်း နေလိုသည့် အစုကလေးများ ရှိသေးသည်။ သူတို့ကား တသီး ပုဂ္ဂလဝါဒီများသာ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် နေတတ်ကြ သူများ မဟုတ်။

သို့သော်လည်း ဒေသသစ်၊ နေရာသစ်တွင် အသိအမြင်သစ် ရှာဖွေခြင်း၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်လိုစိတ် ပွားများခြင်း စသည့် စိတ်အစာကျွေးခြင်း အလုပ်သည် အနားယူ အပန်းဖြေခြင်း အလုပ်နှင့် ကတ္တားခြားနေတတ်သည်ကိုမူ မမှတ်တမ်း မရ။ တစ်နေကုန် အလုပ်လုပ်ပြီးနောက် ညနေခင်းတွင် အနားယူ အပန်းဖြေလို

ကြသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ဧဟုသုတ ပွားများဖွယ် ကိစ္စတွေ၊ အလုပ်အတွက် အသိအမြင် တိုးလာဖွယ် ကိစ္စတွေကို စဉ်းစား မနေအား။ ဤသည်မှာ အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်နှင့် အင်္ဂလိပ် စစ်သားတို့၏ ယေဘုယျသဘောထား ဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်တို့ ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားပုံကို လေ့လာလျှင် လည်း သူတို့၏ လှူဆက်ဆံရေး အနေအထားကို နားလည်နိုင်သည်။ မြန်မာပြည် တွင် ကုန်စည် ကူးသန်းရာ၌ သူတို့ အများဆုံး ဆက်ဆံရသည်မှာ အိန္ဒိယ ကုန်သည်တို့ စား ကြားခံလူများသာ ဝင်ဆံ့ဖြစ်သည်။ ထိုသူတို့မှာ မြန်မာ့ဆက်ဆံရေး လောကတွင် ဝင်ဆံ့သူများ မဟုတ်ကြ။ အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်သည် မြန်မာလက်လုပ် လက်စားတို့နှင့် တိုက်ရိုက် မထိတွေ့ရ။ ထို့အတူ မြန်မာ ကုန်သည်ပွဲစားများနှင့် လည်း မဆက်ဆံရ။ အကြောင်းမှာ ရန်ကုန် စီးပွားရေး လောကတွင် မြန်မာ ကုန်သည်တို့အဖို့ ခြေချစရာနေရာ မရှိသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ မြန်မာစကား တစ်လုံးမျှ မတတ်ဘဲနှင့်လည်း အင်္ဂလိပ်ကုန်သည်တို့မှာ ကြီးပွားစွမ်းသာနိုင်သည်။ မြန်မာပြည် ကုန်စည်ကူးသန်းရေးလုပ်ငန်းတွင် အင်္ဂလိပ်ကုန်သည် တစ်ယောက် အဖို့ မြန်မာသမိုင်း ဧဟုသုတနှင့် မြန်မာဘာသာရေး ဧဟုသုတတို့က သူ့လုပ်ငန်း ကို အထောက်အကူ ပြုလိမ့်မည် မဟုတ်။

ယင်း ကုန်သည်တို့အနက် အချို့မှာ အမြော်အမြင် အနည်းငယ် ရှိကြ ပါသည်။ သူတို့ထဲက အချို့မှာ မြန်မာတို့နှင့် တိုက်ရိုက် ဆက်ဆံခွင့် ကြုံလာ ရသည်။ ဥပမာ အင်္ဂလိပ် သစ်ထုတ်လုပ်ရေး ကုမ္ပဏီ တစ်ခုသည် အထက် မြန်မာပြည်၌လည်း ရုံးခွဲများ ဖွင့်လှစ်ထားရသည်။ သူတို့ အလိုရှိသည့် သစ်ကို အထက်မြန်မာပြည်မှ မှာယူနိုင်သည်။ သို့ငြားလည်း တကယ်တမ်း ပြောရလျှင် အင်္ဂလိပ်ကုန်သည် လူတန်းစားသည် ရန်ကုန်ရှိ မြန်မာ အထက်တန်းလွှာနှင့် လုပ်ငန်းသဘောအရ ရောနှောဆက်ဆံစရာ အကြောင်းတစ်ခုတစ်ရာ မရှိ။

သူတို့ထဲတွင် ခြွင်းချက်ထားရမည့် သူများလည်း ရှိသည်။ ထိုသူတို့သည် မြန်မာပြည် နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲကို သတိချပ်မိကြသည်။ မြန်မာပြည်တွင် အုပ်ချုပ်မှုစနစ်တစ်ခု ပြောင်းလဲတော့မည့် အရိပ်အခြည်ကို နားလည်ကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မြန်မာ့သဘောထား၊ မြန်မာ့ခံယူချက်ကို သိနားလည်ရန် မြန်မာတို့နှင့် ထိတွေ့ ရင်းနှီးမှု ရှိရမည်ဟု သူတို့ ခံယူထားကြသည်။

သို့တိုင်အောင် အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်တို့သည် ကလပ်တွင် ဥရောပတိုက်သား မျက်နှာဖြူများနှင့်သာ အပေါင်းအသင်း လုပ်သည်။ ဆက်ဆံသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မြန်မာပြည်တွင် ဖြစ်ပျက်နေသည့် နိုင်ငံရေး ကိစ္စတို့ကို ရေရေရာရာ သိနားလည်မှု မရှိကြတော့ပေ။

အဆိုးဆုံးမှာ အင်္ဂလိပ် စစ်ဗိုလ်များ ဖြစ်သည်။ စစ်ဗိုလ် စစ်သားက လွဲလျှင် ဘယ်သူ့ကိုမျှ အပေါင်းအသင်း မလုပ်ကြ။ သူတို့ အလုပ်ကိစ္စသည်လည်း မြန်မာ တို့နှင့် လုံးဝ မဆိုင်။ စစ်ရေးစစ်ရာသည် မြန်မာတို့ အမှက်စွဲ မဟုတ်။ အင်္ဂလိပ် စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်အဖို့ မြန်မာပြည်တွင် သုံးနှစ်တိတိ နေစဉ်အတွင်း မြန်မာ တစ်ယောက်ယောက်နှင့် ဆက်ဆံပေါင်းသင်းမှ ရာထူးတိုးမည် ဟူသော သတ်မှတ် ချက်မျိုးလည်း မရှိ။

သူတို့ အထဲတွင်လည်း ခြွင်းချက် ရှိသေးသည်။ မြန်မာပြည်တွင် နေရသည့် ကာလမှာ တိုတောင်းသည်ဖြစ်ရာ ရန်ငြိမ်းမှု အချိန်အတွင်း ဧဟုသုတ ရှာမည်။ မြန်မာတို့နှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမည်။ မြန်မာ့မလေ့ ထုံးစံတို့ကို သိနားလည် အောင် ကြိုးစားလေ့လာမည် ဟူသော ခံယူချက်မျိုး အချို့၌ ရှိကြသည်။ အချို့က မြန်မာပြည်တွင် အတွေ့အကြုံသစ်များ ရှာချင်ကြသည်။

သို့သော် များသောအားဖြင့်ကား အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ်တို့သည် မြန်မာပြည် သားတို့နှင့် ကင်းကင်းနေချင်ကြသည်သာ များသည်။ စစ်ရေးပြကွင်းတွင် တစ်နေ ကုန် သင်တန်းပေးရသည်မှာ ပင်ပန်းသည်။ သင်တန်းဖြုတ်ပြီးနောက် ညနေပိုင်း တွင် ကလပ်၌ ကိုယ့်အမျိုးသား မဟုတ်သူများနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရမည် ဆိုလျှင် သူတို့အဖို့ စိတ်ညစ်စရာ ကောင်းမည် အမှန်။

သို့ဖြစ်ရာ လက်တွေ့ဘဝတွင် အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်ကြီးများနှင့် စစ်ဗိုလ် စစ်သားများသည် မြန်မာများနှင့် ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နေလိုကြသည်။ ဤသည်မှာ နားလည်နိုင်သော လူ့သဘာဝ တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ လူမျိုးတိုင်းတွင် ရှိတတ်သော ပျော့ကွက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ထိုစိတ်ထားသည် နောင်အခါ လက်တွေ့တွင် စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ်တို့နှင့် ကြုံရတတ်လေသည်။

ကိုယ့်အမျိုးကိုမှ ကိုယ်ချစ်တတ်သည်မှာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး တစ်မျိုးတည်း တွင်သာ ပိုင်ဆိုင်သည် စိတ်ထားမျိုး မဟုတ်ပေ။ လူတိုင်းပင် ကိုယ့်ငါးချဉ်ကိုမှ ကိုယ်ချဉ်တတ်ကြသည်။ ဤသည်မှာ မေ့တာသဘော အတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ လူမျိုးခြား ဆိုလျှင် မချစ်ခင် မနှစ်သက်။ မုန်းတီးသည်။

အရှေ့တိုင်းသားတို့သည် ဥရောပတိုက်သားတို့ကို ရွံ့ကြောက်စက်ဆုပ် ကြသည်။ ဆယ်ရှစ်ရာစုအတွင်းက တရုတ်ပြည်သို့ လာရောက်လည်ပတ်ကြသည့် အနောက်တိုင်းသားတို့ကို တရုတ်တို့က "ကိုလူနီ" များဟု ခေါ်ကြသည်။ တရုတ် တို့ မျက်စိတွင် အနောက်တိုင်းသားတို့၏ အသားမှာ နီကြင်ကြင်ဖြစ်ပြီး အမွှေး အပုပ် ထူထဲသဖြင့် အော်ဂလီဆန်ချင်စရာ ကောင်းသည်ဟု ထင်ကြသည်။

သို့တိုင်အောင် ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံဖို့ အခြေအနေ ပေးလာသည့်အခါ

အနောက်တိုင်းသားများတွင်လည်း စိတ်နှလုံးကောင်းသူများ ရှိပါကလားဟု နားလည်လာကြသည်။ ဥရောပတိုက်သားဆိုသည် အရိုင်းအစိုင်း အမူအကျင့် ရှိသည်ဟု ထင်ရသော်လည်း လူနှင့် တူပါကလားဟု ဆင်ခြင်မိကြသည်။

မည်သို့ဖြစ်စေ ရန်ကုန်မြို့တွင် ရှိနေကြသည့် အင်္ဂလိပ်ကုန်သည်များနှင့် အင်္ဂလိပ် စစ်ဗိုလ်၊ စစ်သားတို့သည် တိုင်းရင်းသား မြန်မာတို့နှင့် ခပ်ဝေးဝေး နေထိုင်ကြသည်။ မြန်မာဟူသည် အဆင့်အတန်း နိမ့်ကျသော လူမျိုးတစ်မျိုးသာ ဖြစ်သည်ဟု စွဲစွဲမြဲမြဲ ခံယူထားကြလေသည်။

လူမှုဆက်ဆံရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဘုရင်ခံ၏ သဘောထားအပေါ် အချို့က သုံးသပ်ပုံမှာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်။ ဘုရင်ခံ အိမ်တော်တွင် ပါတိပွဲများ ကျင်းပသည့်အခါ ရန်ကုန်ရှိ ကလပ်သုံးခုမှ အသင်းသား အားလုံးကို ဖိတ်ကြား သည်။ ရာထူး နေရာ ဌာန အလိုက် ညစာ စားပွဲ၊ နေ့လယ်စာ စားပွဲ၊ ဂါးဒင်းပါတီ ခေါ် ဥယျာဉ်ပွဲသို့ အင်္ဂလိပ်များ တက်ရောက်လာကြသည်။

သူတို့နည်းတူ မြန်မာ၊ အိန္ဒိယ၊ တရုတ် အမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့သည် လည်း ဘုရင်ခံ၏ ဖိတ်စာကိုကိုင်ကာ ညစာစားပွဲသို့ ရောက်လာကြသည်။ ထိုအခါ အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်သည် အရှေ့တိုင်းသားများ အကြားတွင် နေရာချ ထားခြင်း ခံရသည်တို့ ကြုံရသည်။ ထိုအခါ စားပွဲတွင် ယဉ်ကျေးပျိုကုမုများကို လက်တွေ့ ကြုံကြိုက် ခံစားရပြီး သူ့ဘေးက ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပေါင်းရသင်းရ မဆို ပါလားဟု သဘာပေါက် နားလည်သွားသည်တို့လည်း ရှိသည်။

သို့တိုင်အောင် ဘုရင်ခံ၏ နမူနာကိုလိုက်၍ ပါတိပွဲကျင်းပရန် စိတ်ကူး မျိုးကား သူ့စိတ်ထဲတွင် မဖြစ်ပေါ်လာရိုး အပန်း။ သူတို့က ဤသို့ ကောက်ချက် ချသည်။ ဘုရင်ခံသည် နိုင်ငံရေး ပရိယာယ်အရသာ အအုပ်ချုပ်ခံ တိုင်းရင်းသား တို့အား အစိုးရအိမ်တော်သို့ ထမင်းစားပွဲ ဖိတ်ကြားကာ ဧည့်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘုရင်ခံတွင် တခြားရည်ရွယ်ချက် ဘာမျှ မရှိနိုင်ဟု အခိုင်အမာ ယုံကြည်သည်။

အချို့ အင်္ဂလိပ် အရာရှိတို့သည် မြန်မာများနှင့် အခြား အရှေ့တိုင်းသား များကို မိမိတို့အိမ်သို့ ထမင်းစားဖိတ်ကာ ဧည့်ခံကြသည်ကို ကျွန်တော် တွေ့ဖူး သည်။ ထိုသူတို့သည် သတ္တိရှိကြသည်။ သို့သော်လည်း ဘုရင်ခံနည်းတူ လူမျိုး ပေါင်းစုံကို ရောနှော တွေ့ဆုံရအောင် ဖိတ်ကြားကာ မျက်နှာမျင်းဆိုင် ပေးသည် အထိကား မလုပ်ကြသေး။ မိမိအိမ်သို့ ဖိတ်ကြားသည့် ဧည့်သည်များကို ရွေးချယ် ရာ၌လည်း သတိထားရသေးသည်။ စိတ်ကူးပေါက်ရာ လျှောက်ဖိတ်မည်ဆိုလျှင် မိမိ၏ပွဲ ပျက်သွားနိုင်သည်။ တစ်ခါက အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်၏ အိမ်တွင် ကျင်းပ သည့် ဧည့်ခံပွဲတစ်ခု၌ ကျွန်တော် ကြုံရသည့် အဖြစ်တစ်ခုကို မှတ်မိပါသေးသည်။

ကျွန်တော် ရှိနေစဉ်မှာပင် အင်္ဂလိပ်ဇနီးမောင်နှံ ခုံတွဲသည် အိမ်ထဲသို့ ဝင်လာသည်။ အမျိုးသမီးမှာ ချောမောလှပသူ ဖြစ်သည်။ အိမ်ထဲ ဝင်လိုက်သည် တွင် ကြည့်ရှုငံဝင်းပနေသည့် သူ၏ ချစ်စရာ မျက်နှာအမူအရာသည် ချက်ချင်းပင် စိတ်ရှုပ်သွားသည့် အမူအရာသို့ ပြောင်းသွားသည်ကို ကျွန်တော် တွေ့လိုက်ရသည်။ သူ့ပါးစပ်ကလည်း 'ဟော ရှင့် ... ဘယ်လိုလဲ ဂျော့ရေ၊ အဲဟိုက လူထူးလူဆန်း တွေဟာ ဘယ်က ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ ဟင်'ဟု မအောင့်နိုင်သည့် စကားတစ်ခွန်း ထွက်လာသည်။ ဘယ်အိမ်ရှင်မှ ထိုအဖြစ်မျိုး ဒုတိယအကြိမ် အဖြစ်မခံတော့မည် မှာ သေချာသည်။

၂။ အစေခံ ဘရစ်

ကျွန်တော်ကြီးဘက်မှ ရန်ကုန်မြို့ထဲသို့ လာသည့်အခါ စတီးဘာရားသား လိမိတက်မှ အမှုထမ်းများ နေထိုင်သည့် အဆောင်ကြီး တစ်ခုကို ဖြတ်သွားရသည်။ ယင်းအဆောင်မှာ အလံပြဘုရားလမ်း၌ တည်ရှိသည် (ယခု နိုင်ငံတော် ကာကွယ် ရေး တက္ကသိုလ် အဆောက်အအုံ)။ စတီးဘာရားသားလိမိတက်သည် အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်ကြီးများ၏ ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အမှုထမ်းများမှာ အင်္ဂလန် ပြည်နား လူငယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့သည် မြန်မာပြည်တွင် ကြာကြာ နေထိုင် ဖူးသူများ မဟုတ်ကြပေ။ သူတို့ အလုပ်တိုက်မှာ ရန်ကုန်မြို့ထဲတွင် ရှိသည်။ မနက်တိုင်း ကိုးနာရီခန့်တွင် အလုပ်တိုက်တို့ သွားရသည်။ ညနေခြောက်နာရီ မခွဲမီ အဆောင်သို့ ပြန်ရောက်ကြသည်။ အပူပိုင်းဒေသတွင် မနက် ကိုးနာရီမှ ညနေ ခြောက်နာရီအထိ ထမ်းဆောင်ရသည့် အလုပ်ချိန် နေ့တာမှာ အလွန် ရှည်လျားလှသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အလုပ်ပြီးလျှင် မြို့ထဲရှိ ကလပ်များသို့ သွားကာ အပန်းဖြေကြသည်။ ညခုနစ်နာရီနှင့် ရှစ်နာရီခွဲအတွင်း ကလပ်၌ အချိန်ဖြုန်းသည်။ ထို့နောက် အဆောင်တွင် စုဝေးကာ ညစာ စားကြသည်။ စနေ ညနေခင်းတွင်မူ ဂေါက်သီး ကစားသူက ကစားပြီး၊ တင်းနစ် ရိုက်သူက ရိုက်သည်။ ထို့နောက် ဂျင်မခါမှာ ကလပ်၌ ကပွဲတွင် ပါဝင် အပန်းဖြေကြသည်။

မြို့ကြီးပြကြီးတွင် ဤသို့ အပန်းဖြေရသည့် ဘဝသည် တောရပ်များ၌ နေထိုင် ဆက်ဆံရသည့် ဘဝနှင့် များစွာ ခြားနားလေသည်။ မြန်မာပြည်တွင် နေထိုင် အမှုထမ်းသည်မှာ နှစ်နှစ်ပင် ကြာမြင့်ခဲ့ငြားလည်း သူတို့မှာ အင်္ဂလန်ပြည် က လူငယ်များလိုပင် မြန်မာပြည်နှင့် ကောင်းကောင်း မရင်းနှီးကြသေးပေ။ သူတို့ အလေ့အထနှင့် သူတို့ နေထိုင်ပုံတို့မှာ အရှေ့တိုင်း ရေမြေတွင် အင်္ဂလိပ် ပီသစွာ နေနိုင်သမျှ နေရန် ကြိုးစားနေကြသည်နှင့် တူနေသည်။ အင်္ဂလိပ် တစ်ယောက်၏

ဘဝကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရယူနိုင်အောင် ကြိုးစားနေကြသည်နှင့် တူနေသည်။ အရှေ့တိုင်း ရေမြေက သူတို့ကို မဝါးမျှလျှင်ကား တစ်စုံတစ်ရာ ခိုခိမ်ဖွယ် မရှိပါ။ သို့သော်လည်း အရှေ့တိုင်း ရေမြေနှင့် သဟဇာတ မဖြစ်လျှင်မူ ထိတ်လန့်စရာ ဘဝပြဿနာတို့နှင့် ရင်ဆိုင်တတ်ရလေသည်။

မစ္စတာ ဟယုသည် စတီးဘရားသား၏ အရာထမ်းငယ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ၁၉၂၉ နိုဝင်ဘာ ၄ တွင် သူသည် အလုပ်တိုက်မှ အဆောင်သို့ ပြန်လာသည်။ ညနေ ခြောက်နာရီ လေးဆယ့်ငါးမိနစ်တွင် ပြန်ရောက်သည်။ ထိုနေ့က တစ်နေ့ကုန် အလုပ်လုပ်နေရသော်လည်း စိတ်က မဖြောင့်။ လက်ကြယ်သီးတစ်စုံ ပျောက်သွား သဖြင့် စိတ်ထဲတွင် ကသိကအောက် ဖြစ်နေသည်။ သူ့အစေခံ ခိုးသည်ဟု ထင် သည်။ အစေခံမှာ သူ့ထံတွင် တစ်နှစ်ခန့် အလုပ်လုပ်နေသည့် ဘဇွန်ဖြစ်သည်။ ဇောဇောပိုင်း အလုပ်ဝင်စကမှ ဘဇွန်သည် ဖျတ်လတ်သည်။ သွက်လက် ချက်ချာ သည်။ ဖင်ပေါသည်။ ခိုင်းစေလို့ ကောင်းသည်။ သို့သော် မျောက်ပိုင်းတွင် ကျိုးကျိုး နှံ့နှံ့ မရှိတော့ဘဲ လျော့ရိ လျော့ရဲ ဖြစ်လာသည်။ မကျေနပ်စရာများ တွေ့လာရ သည်။ ဟယု၏ အဝတ်အစားများ မကြာမီက ပျောက်သည့်အဖြစ်နှင့် ကြုံရသည်။ အင်္ကျီ၊ ဘောင်းဘီ ပျောက်သည်။ ယခု လက်ကြယ်သီးတစ်စုံ ပျောက်သွားသည်။ ဤပစ္စည်းမှာ ချစ်ခင်မြတ်နိုးသူ တစ်ယောက်က ပေးသည့် အမှတ်တရ လက်ဆောင် ပစ္စည်း ဖြစ်သဖြင့် များစွာ တန်ဖိုးထားသည်။

ထိုနေ့ နံနက်မှာပင် ဘဇွန်၏ အခန်းကို ရှာသည်။ အဆောင်ကြီးတွင် ခိုင်းစေသည့် အစေခံတို့အတွက် ခပ်လှမ်းလှမ်း၌ တန်းလျားတစ်ခု ဆောက်ထား သည်။ ထိုတန်းလျား၌ ဘဇွန် နေသည်။ ဟယုသည် သူ့မိတ်ဆွေ မစ်ချယ်နှင့် အိမ်နီးယလူမျိုး ဘဏ္ဍာစိုးဆစ်တို့ကို ခေါ်ကာ ဘဇွန်အခန်းသို့ သွားပြီး သေတ္တာ များကို ပြောဆိုရှာဖွေသည်။ သူတို့ ရှာသည်ကို ဘဇွန်ရော သူ့မိန်းမပါ ကြည့်နေ ကြသည်။ ဘဇွန်မိန်းမမှာ သားငယ်ကို နို့တိုက်ရင်း စောင့်ကြည့်နေသည်။ အင်္ကျီ အဝတ်အစားများကို လည်းကောင်း၊ ကြယ်သီးများကို လည်းကောင်း မတွေ့ရပေ။ သို့သော်လည်း ဘဇွန် သေတ္တာထဲတွင် အပေါင်လက်မှတ်များကို တွေ့ရသည်။ ဟယု၏ အဝတ်အစားတို့ကို ပေါင်ထားသည့် လက်မှတ်များ ဖြစ်ဟန် တူသည်။ ထို့နောက် အခြားပစ္စည်း တစ်မျိုးကိုလည်း တွေ့ရသေးသည်။ ယင်းမှာ ခပ် မည်းမည်း ပျော့ပျော့ အတုံးခဲလေး တစ်ခုဖြစ်ပြီး ပေါ့ပီနဲ့ သင်းနေသည်။

'ဒါက ဘာလဲ' သူတို့က ဆစ်ကို စူးစမ်းကြည့်သည်။
'ဘိန်း ခင်ဗျ'

သို့ဖြစ်ရာ ဘဇွန် ဘိန်းရူးသည်မှာ သေချာသည်။ ဘိန်းစိုး မရှိသဖြင့် ပစ္စည်းများကို ခိုးယူခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ တရားဥပဒေအရ မြန်မာတို့ ဘိန်းရူးနှင့် မရှိသည်ကို ဟယု နားလည်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူ့တပည့် ဘဇွန် ဘိန်းရူးနေ သည်မှာ မကောင်း။ စိတ်ထဲမှာ မနှစ်မြို့စရာ ဖြစ်လာသည်။

ဟယုက ဆမ်အား ဤသို့ မှာကြားသည်။
'ဆမ် ... ငါ့မှာ ရုံးချိန်နောက်ကျနေပြီ၊ ဒီအပေါင်လက်မှတ်တွေ ယူပြီး အပေါင်ဆိုင် လိုက်သွား။ ငါ့ပစ္စည်း ဟုတ်သလား ကြည့်ခဲ။ ဟုတ်ရင် ရအောင် ရွေးယူခဲ။ ကြယ်သီးကိစ္စကတော့ ပြန်လာမှ မေးရမယ်။ အလုပ်တိုက်က ငါ ပြန်လာတဲ့အခါ ဘဇွန်ကို ငါ့အခန်း ခေါ်ခဲ။ ကြယ်သီးပျောက်တာလည်း သူ့ လက်ချက် ဖြစ်မှာပဲ။ တစ်နေရာရာမှာ ဝှက်ထားရမယ်။ မရ ရအောင် မေးရမှာပဲ' ဟယုသည် တစ်နေ့ကုန် အလုပ်လုပ်ပြီးနောက် အခန်းသို့ ပြန်လာသည်။ ရောက်လျှင် ရောက်ချင် ဆမ်ကို အခေါ်လွှတ်လိုက်သည်။ ဆမ်သည် အင်္ကျီ၊ ဘောင်းဘီများ ပျောက်ကာ အခန်းထဲ ဝင်လာသည်။ တစ်နေ့ကုန် မြို့ထဲလည်ကာ အပေါင်ဆိုင်များမှ အထည်အဝတ်များ ရွေးယူလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဟယုက ယူကြည့်သည်တွင် သူ့ပစ္စည်းများ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

'ကဲ ဘဇွန်ကိုသာ သွားခေါ်ချည်။ ငါ့ကြယ်သီးကိုတော့ တစ်နည်းနည်းနဲ့ ပြန်ရအောင် လုပ်ရမှာပဲ'

ဤအထိကား အပြစ်အပျက်သည် ဖြောင့်စင်းသည်။ ဟယုဘက်က ဆောင်ရွက်သည့် ပြုဖွယ်ကိစ္စ အဝံ့မှာ နည်းလမ်းကျသည်။ မှန်ကန်ချောမော နေသည်။ သို့သော်လည်း ယခု ပြောလိုက်သည့် "ဘဇွန်ကို သွားခေါ်ချည်" ဟူသော အမိန့်သည် ရန်ကုန်တစ်မြို့လုံး လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်စေမည့် စေခိုင်းချက် တစ်ခု ဖြစ်လာမည် ဆိုခြင်းကိုမူ ဟယုတစ်ယောက် မသိလိုက်။

ဆမ်သည် ဘဇွန်အခန်းသို့ ဆင်းသွားကာ ခေါ်လာခဲ့သည်။ သူ့သခင်က ချက်ချင်း တွေ့ချင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဘဇွန် လိုက်သွားသည်ကို သူ့မိန်းမ မကြွယ်က စောင့်ကြည့်နေသည်။ ဘဇွန်မှာ သူ့သခင် ပစ္စည်းများကို ခိုးယူပေါင်နဲ့ သည်ကို မကြွယ် သိထားရာ သူ့လင်အတွက် ခိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ကာ နားရွင့်နေ သည်။ ချက်ချင်းပင် မကြွယ်သည် ကလေးကိုချီကာ အဆောင်ဆီသို့ ထွက်လိုက် သွားပြီး သူတို့သခင်၏ အခန်းတည့်တည့်အောက်မှာ တမော့မော့နှင့် စောင့်နေ သည်။ ဟယု၏အခန်းမှာ သုံးထပ်တွင် ရှိသည်။ မြေကြီးမှ ပေသုံးဆယ် မြင့်သည်။ အခြား အစေခံများလည်း မကြွယ်နောက်သို့ လိုက်လာကာ စောင့်ကြည့်နေကြ သည်။

သူတို့တစ်သိုက်သည် မီးရောင်လင်းနေသော အခန်းဆီသို့ မော်ကြည့်ကာ
ခဏတော့မှ စောင့်နေကြသည်။ ထိုညမှာ လမိုက်ရက် ဖြစ်ပြီး ပူအိုက်သည်။
အဆောင်ရှေ့က လမ်းပေါ်တွင် ကားများ မီးထိုးကာ ဥဒဟို ပြေးသွားနေကြသည်။
မီးရထား ခုံးတံတားကြီး ဟိုဘက် မြို့လယ် ရုပ်ရှင်ရုံရပ်ကွက်မှ မီးရောင်များကို
ရန်ကုန်မြို့ ကောင်းကင်ယံ၌ မြင်နေရသည်။

ခုနစ်နာရီ ခွဲလောက်တွင် သူ့ယောက်ျား ဘဇျစ် ရှိရာ အခန်းဆီမှ အော်
ဟစ်သံများ ကြားရသည်ဟု မကြွယ် ထင်မိသည်။

'ဟော အပေါ်မှာ ဘာဖြစ်နေသလဲ မသိဘူး။ ကိုဘဇျစ်ကို သူတို့ ရိုက်
နှက်ပြီး စစ်ဆေးနေတယ် ထင်တယ်' မကြွယ်က အဖော်များကို တိုင်တည်သည်။

သူ ထင်သည့်အတိုင်း မဟုတ်ဟု မည်သူမျှ မပြောနိုင်။ မကြွယ် စိုးရိမ်
လာသည်။ ထိုအခန်းထဲတွင် သူ့ယောက်ျား ရောက်နေသည်မှာ အတန်ငယ် ကြာပြီ။

သို့နှင့် ထပ်မံ စောင့်ဆိုင်းရင်း နားစွင့်ကြရပြန်သည်။ ထိုခဏမှာပင်
သူတို့သခင်၏ အခန်းဆီမှ အော်သံများကို အဆက်မပြတ် ကြားလာရသည်။

မကြွယ်မှာ မွန်ထူသွားပြီး-

'ကျွန်မယောက်ျားကို သူ့သခင်က ရိုက်နှက်နေပါတယ်။ ကိုဘဇျစ်
သေပါတော့မယ်။ သူ့သခင် သတ်လို့ ကိုဘဇျစ် သေတော့မယ်'ဟု အသံကုန်
ဟစ်ကြွေးလေသည်။

ယခုမှ သူ့ယောက်ျား၏ အသံကို သံသဲကွဲကွဲ ကြားရသည်။ ကိုဘဇျစ်
ကလည်း မကြွယ် ကြားလောက်အောင် အော်ဟစ်နေလေရောသလား။

မကြွယ်အနားတွင် ပရိသတ် များပြားလာသည်။ ထိုခဏမှာပင် ည ၃ရပ်မ
အိန္ဒိယအမျိုးသား ရောက်လာသည်။

'သခင်က လွတ်လိုက်လို့ လာပြောတာ။ ခင်ဗျားတို့ ဒီမှာ ဆူညံအော်ဟစ်
မနေကြနဲ့။ ကိုယ့်အိမ် ကိုယ်ပြန်ကြ' ၃ရပ်မသည် စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးနှင့် ကြိမ်းမောင်း
သည်။

မကြွယ်သည် ကိုယ်ရှိန်သတ်ကာ မလှမ်းမကမ်းသို့ ဆုတ်သွားသည်။ ၃ရပ်မ
ထွက်သွားလျှင် ယခင် နေရာသို့ပင် ပြန်ရောက်လာပြီး စောင့်ကြည့်နေသည်။
အချိန်မှာ ညရစ်နာရီ ကျော်နေပြီ။ အပေါ်ထပ်သို့ တက်လိုက်သွားပြီး ဘာဖြစ်
နေသလဲ စူးစမ်းရမည်လား။ သည်လိုလည်း မသွားဝံ့။ အစမ်းများကို အဆောင်ပေါ်
တက်စွင့်မပြုသည်ကိုမူ သတိရသည်။

ထို့နောက် တိတ်လန့်စရာ အဖြစ်ဆိုးနှင့် ရုတ်တရက် ကြုံလိုက်ရသည်။
ပြတင်းပေါက်ဆီမှ လူတစ်ယောက် အုန်းခနဲ ကျလာသည်။

အားလုံး ပြူးပြူးပျားပျား ကြည့်ကြသည်။ သူတို့ မြေရင်းတွင် ဘဇျစ်
တစ်ယောက် ပက်လက်ကလေး လဲလျောင်းနေသည်။ မကြွယ်လည်း အထိတ်
တလန့် ဖြစ်ကာ စူးစူးဝါးဝါး အော်ဟစ်ပြီး ဘဇျစ်ကို ပွေ့ယူလိုက်သည်။ သူ့
ယောက်ျားကို အတန်တန် အော်ခေါ်သည်။ သို့သော် ပြန်မထူး။ ဘဇျစ်တစ်ယောက်
စကားမေး မရတော့ပြီ။

ခဏကြာလျှင် ဟယုနှင့် မစ်ချယ်တို့ နှစ်ယောက် အဆောင်ခေါင်းမှ ချက်ချင်း
ရောက်လာသည်။ ဘဇျစ်ဆီ သွားကာ ကုန်းပြီး ကြည့်ကြသည်။ 'ကားတစ်စီး
မြန်မြန်ခေါ်လာခဲ့။ ဆေးရုံကို မြန်မြန် ပို့ရမယ်'ဟု သူတို့က ဆိုသည်။

သူတို့မိတ်ဆွေ အဒမ်ဆန်သည် ချက်ချင်းပင် ကားတစ်စီး မောင်းပြီး
ရောက်လာသည်။ အသက်ငင်နေသည့် ဘဇျစ်ကို ပွေ့ယူကာ ကားပေါ်သို့ တင်
သည်။ ထို့နောက် ဟယု၊ မစ်ချယ်နှင့် မကြွယ်တို့ ကားပေါ် တက်ပြီး မောင်း
ထွက်လာသည်။ မကြွယ်သည် တစ်လမ်းလုံး ငိုပြီး လိုက်လာသည်။ ဆေးရုံ
မရောက်ခင် မြန်မာစကား နားလည်သည့် အဒမ်ဆန်ကို ဤသို့ ပြောသည်။
'ကိုဘဇျစ် တကယ် မိုးတယ် ဆိုရင်တော့ ဆုံးမတာပေါ့။ အပြစ်ပေးတာပေါ့။
ဒါပေမဲ့ အခုလောက်ထိ သေလုပြောပါးဖြစ်အောင် ရိုက်နှက်တယ် ဆိုတာကတော့
လွန်လွန်းပါတယ်'

အဒမ်ဆန်ကမူ မကြွယ်၏ စကား အဓိပ္ပာယ်ကို ထပ်ပြီး အဖွင့်ဆို
မခိုင်းတော့။

ဆေးရုံကြီး ရောက်လျှင် ဘဇျစ်ကို ဆရာဝန်လက်သို့ အပ်လိုက်သည်။
ထိုညမှာပင် ဘဇျစ်သည် သတိပြန်လည်မလာတော့ဘဲ သေဆုံးသွားသည်။

ဆေးရုံကြီးမှ အပြန်တွင် ဟယုသည် ဂါတ်တဲသို့ ဝင်ကာ ပုလိပ်ထဲ
တိုင်ချက်ဖွင့်သည်။ "ကျွန်တော့် ပစ္စည်းတွေ ပျောက်သွားလို့ ဘဇျစ် ယူသလားလို့
သူ့ကို ခေါ်မေးတယ်။ အဲဒီလို မေးနေတုန်း ပြတင်းပေါက်က ဝုန်းခနဲ ခုန်ချ
လိုက်တယ်" ဤသည်မှာ ဟယု၏ တိုင်ချက် ဖြစ်သည်။ မကြွယ်သည် ဂါတ်တဲသို့
မဆင်းဘဲ ကားပေါ်မှာ ထိုင်နေရစ်ခဲ့သည်။ ဆေးရုံတုန်းကလည်း အထဲသို့ မလိုက်။
ထို့အတူ ဂါတ်တဲ ရောက်တော့လည်း မဝင်။ အဆောင်သို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါ
ည ကိုးနာရီခွဲနေပြီ။ ဟယုသည်လည်း ညစာ မစားတော့။ စိတ်လှုပ်ရှားနေသည်။
ဖောပန်းလာသည်။ စိတ်မော လှမော ဖြစ်လာသည်။ ကားပေါ်က ဆင်းလျှင်
မကြွယ်သည် သူ့ မကျေနပ်ချက်ကို ရင်ဖွင့်တော့သည်။ စောစောကမူ အဒမ်ဆန်
အား စကားစ ပျိုးထားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

မကြွယ်သည် ဒေါသထွက်ကာ တဆတ်ဆတ် တုန်လာသည်။ မြန်မာ မိန်းမတို့၏ ဒေါသစိတ်ကို ထင်ရှားပေါ်လွင်အောင် ပြသည်။ 'ကျွန်မ ဒီက ထွက်မယ်။ ဒါပေမဲ့ မထွက်ခင် ကျွန်မယောက်ျား လစကို လိုချင်တယ်'

ထိုနေ့မှာ နိုဝင်ဘာ ၄ ဖြစ်သည်။ ဘချစ်၏ အောက်တိုဘာ လစကို မပေးရသေး။ မကြွယ်၏ တောင်းဆိုချက်ကို အနားရှိ လူတစ်ယောက်က ဟယုအား ဘာသာပြန်ပြသည်။ သို့သော် ဟယုမှာ မကြွယ် အလိုသို့ မလိုက်နိုင်။ သူ့အစေခံ ဘချစ်သည် လူဆိုး ဖြစ်သည်။ သူ့အင်္ကျီ၊ ဘောင်းဘီနှင့် ကြယ်သီးတို့ကို ခိုးယူ ပေါင်နှံသည်။ ဘချစ် သေသွားပြီ။ ဘချစ် အသက်ရှင်နေလျှင် သူ့လစကို ပေးစရာ အကြောင်း မရှိ။ လက်ကြယ်သီးသည် ဘချစ် လစထက် အဖိုးတန်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ မကြွယ်ဘက်က သူ့ယောက်ျား လစကို မျှော်လင့်စရာ အကြောင်းမမြင်။ မပေး နိုင်ဟု ဟယုက ပြတ်ပြတ်ဆိုသည်။ မကြွယ်မှာ စိတ်သုံး၊ ဒေါသထွက်နေသည်။ သူ့ယောက်ျား အကျင့်ဖျက်ကာ သူ့ခိုး ဖြစ်သွားသည်။ ဘိန်းရှုသည်။ ယခု သူ့ကိုယ်သူ သတ်သေသည်။ ယင်းတို့ကို မကြွယ် မဆင်ခြင်မိဘူးလား။

'ဟေ့ ပြောလိုက်၊ ငါ့ဘက်က တစ်ပြားမှ မပေးနိုင်ဘူး' ဟယု၏ စကားကို မကြွယ် သိလျှင် စကား တွေဝေ အံ့ဩသွားသည်။ ပြီးမှ 'ကောင်းပြီလေ၊ မပေးချင်လည်း နေပေါ့' ဟု အော်ပြောကာ ထွက်သွားသည်။

၃။ ဘုရင်ခံက တရားစွဲခိုင်းခြင်း

နောက်တစ်နေ့တွင် ယောက်ျားသေပြီဖြစ်ကြောင်း သိလျှင် မကြွယ်သည် ဂါတ်တ သို့ သွားရောက်ပြီး တိုင်ချက်ဖွင့်သည်။ 'ကျွန်မ တိုင်ချက်ဖွင့်ချင်လို့ပါ။ ကျွန်မတို့ သခင်က ကျွန်မ ယောက်ျားကို သူ့အခန်းလာဖို့ အခေါ်လွှတ်ပါတယ်။ သခင် အခန်းထဲမှာ တစ်နာရီလောက် ကြာပါတယ်။ သူ့ကို ရိုက်နှက်လို့ အော်ဟစ်တဲ့ အသံတွေကို ပြင်ဘက်က ကျွန်မ ကြားနေရပါတယ်။ နောက်တော့ ပြတင်းပေါက် ကနေ သူ့တစ်ကိုယ်လုံး ဝုန်းခနဲ ကွဲလာပါတယ်။ အဲဒီအခန်းထဲမှာ ဘာဖြစ်တယ် ဆိုတာ ပုလိပ်က စုံစမ်းအရေးယူပေးဖို့ တိုင်တန်းချင်ပါတယ်။ အဲဒီ အခန်းထဲမှာပဲ ကျွန်မယောက်ျားကို မသေ သေအောင် သတ်ပစ်ကြတာပါ'

မြန်မာဌာနာအုပ်သည် မကြွယ်၏ တိုင်ချက်ကို ရေးမှတ်ယူသည်။ ပြီးမှ 'ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားတို့ သခင်ကလည်း တိုင်ချက်ဖွင့်သွားတယ်နော်၊ ဘချစ်ကို သူ့ပစ္စည်း ယူသလားလို့ စစ်မေးနေတုန်း ပြတင်းပေါက်က နေပြီး ဘချစ် ဓနန်ချတယ်လို့ ဆိုထားတယ်' ဟု မကြွယ်ကို ပြန်ပြောသည်။

'ဒါပေမဲ့ ဘာဖြစ်လို့ သူ့ကို သတ်ရမှာလဲ၊ ခိုးမှု ဆိုတာ အပူကြီးမှ မဟုတ်တာ၊ အခန်းထဲမှာ ကိုဘချစ်ကို တစ်ခုခု လုပ်တာတော့ အမှန်ပဲ'

'ကျွန်တော်တို့ စုံစမ်းမယ်လေ' ပုလိပ်က မတင်မကျ ပြောကာ မကြွယ်ကို မြန်လွတ်လိုက်သည်။

ဂါတ်တမှ ပြန်ထွက်လာလျှင် မကြွယ်၏ စိတ်ထဲတွင် တအံ့အေးနေ ဖြစ်လာသည်။ သူ့ယောက်ျား သေဆုံးမှုကို ပုလိပ်က အရေးမယူဘဲ ဒီအတိုင်း ကြည့်နေလိမ့်မည်ဟု ထင်လာသည်။ ဟယုသည် မျက်နှာဖြူ ဖြစ်သည်။ အုပ်စိုး နေသော အစိုးရကလည်း မျက်နှာဖြူအစိုးရ ဖြစ်သည်။ သူ့ဘက်က ဘယ်သူ့ အားကိုးရမှာလဲ။ ပိုက်ဆံတစ်ပြားမှ မရှိသည့် ဆင်းရဲသား။ ပိုက်ဆံတစ်ပြားမှ မရှိသည့် မျက်နှာငယ် မိန်းမသား။ သို့ဖြစ်ရာ အမှုစစ်တော့ရော မှန်မှန်ကန်ကန် ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ မျက်နှာဖြူချင်း ပင်းမှာပေါ့။ ဟယု စကားသည်သာ အောင်ရာ မည် မဟုတ်လား။ ဟယုက ဘချစ်သည် သူ့ကိုယ်သူ သတ်သေပါသည် ဟု တိုင်ချက်ဖွင့်ထားသည် မဟုတ်လား။

ထုံးစံအတိုင်းဆိုလျှင် သေသူ ဘချစ်၏ အလောင်းကို အရာရှိတစ်ယောက် ယောက်ျားက ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရသည်။ ယခုလည်း ဘချစ်၏ အလောင်းကို ကျွန်တော် လက်အောက်ခံ တရားသူကြီး တစ်ဦးက ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။ တရားသူကြီးသည် သူ့အား ပေးအပ်ထားသည့် အခွင့်အာဏာကို အသုံးပြုကာ သင့်တင့်သည့် သက်သေများကို ခေါ်ပြီး အလောင်းကို စစ်ဆေးသည်။ ထို့နောက် ဘချစ်သည် သူ့ကိုယ်သူ အဆုံးစီရင်သွားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ချက်ပေးသည်။ မိမိကိုယ်မိမိ အဆုံးစီရင်ရသည့် အကြောင်းဆက်တို့ကိုမူ သူ့ဘက်က ရှာဖွေ မနေတော့။ သက်သေ သက္ကာယတို့က ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေသူ ဖြစ်ကြောင်း ထောက်ခံ လျှင် ယင်းအတိုင်း အဆုံးအဖြတ် ပေးရန်သာ ရှိသည်။

နောက်ရက်များတွင် ဘချစ် သေသည့် သတင်းစကားသည် မြန်မာများ အကြားသို့ ဖျံ့နှံ့သွားသည်။ သူ့ယောက်ျားကို ဟယု သတ်ပါသည်ဟု မကြွယ်က တိုင်ချက် ဖွင့်ထားကြောင်းကိုလည်း တီးတိုးပြောကြသည်။ တစ်ဖန် ဖြစ်ပျက်ပုံ အလုံးစုံကို ဤသို့ ပြောကြသည်။ 'ဟယုသည် ဘချစ်ကို သေလုပြောပါး ဖြစ် အောင် ရိုက်နှက်သည်။ စကားမေး မရတော့ဘဲ သေတော့မည့် အဖြစ်ကို သိသည် တွင် ဘချစ်၏ အလောင်းကို ပွေ့ကာ ပြတင်းမှ ပစ်ချလိုက်သည်။ သို့မှသာ သူ့အခန်းထဲတွင် သေသူအလောင်း မကျန်ရစ်မည် ဖြစ်သည်။' ဤသို့ဖြင့် သတင်းစကားသည် ကားချင်တိုင်း ကား၊ ချဲ့ချင်တိုင်း ချဲ့ကာ ပြောဆိုရင်း ရန်ကုန် နယ်နိမိတ်ကိုပင် ကျော်လွန် ဖျံ့နှံ့သွားသည်။ ထိုသတင်းသည် နိုင်ငံရေးသမား

များ၊ နိုင်ငံရေး အသင်းအဖွဲ့များဆီသို့ ရောက်သွားသည်။ သူတို့က အစိုးရကို သံသယမျက်စိဖြင့် ကြည့်လာကြသည်။ အစိုးရက သည်အတိုင်း ကြည့်နေသည် ဟု စွပ်စွဲကြသည်။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရသည် ဥပဒေနှစ်မျိုး ကျင့်သုံးသည်။ မျက်နှာဖြူတွေ အတွက် ဥပဒေတစ်မျိုး ကျင့်သုံးပြီး၊ တိုင်းရင်းသားတွေအတွက် ဥပဒေ နောက်တစ်မျိုး ကျင့်သုံးသည်။ ပုလိပ်ကို အမှုပိတ်ခိုင်းသည်။ စတီးဘာရားသားကဲ့သို့ အရေးပါသည့် ဗြိတိသျှ ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခု၏ အမှုထမ်းတစ်ယောက်ကို ဘယ် အင်္ဂလိပ် အစိုးရက တရားစွဲလိမ့်မည်လဲ။ ဤသည်မှာ နိုင်ငံရေး အသင်းအဖွဲ့တို့၏ ထိုးနှက်ချက် ဖြစ်သည်။

ထိုသတင်းစကားတို့ ပျံ့နှံ့လာသည်တွင် အစိုးရမှာ မှာမည်ပျက်လာသည်။ စက်ဆုပ် ရွံရှာစရာ ဖြစ်လာသည်။ ဥပဒေပြု မင်းတိုင်ပင် အမတ်တို့ကလည်း လာမည့် လွှတ်တော်တွင် ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မေးခွန်းများ မေးမြန်းရန် စီစဉ်နေကြပြီ။ သို့ဖြစ်ရာ အလောင်းစစ်ဆေးသူ အရာရှိ၏ အဆုံးအဖြတ်ကို အတည်ယူရမှာလား၊ အာဏာပိုင်တို့၏ အလိုကို မလွန်ဆန်နိုင်သည့် လက် အောက်ခံ အရာရှိငယ် တစ်ဦး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို လေးစားရန် အကြောင်းမရှိ ဟူသော သဘောထားတစ်မျိုး ဖြစ်လာသည်။ တီးတိုးစကား ဆိုလာကြသည်။

ထိုအတောအတွင်းမှာပင် ပုလိပ်ကလည်း အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ထုံးစံ အတိုင်း နှစ်ဖမ်းစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်သည်။ ရန်ငြိမ်သမျှ သက်သေများကို စစ်ဆေး သည်။ သို့သော် ဟယုအား မည်သည့် ပုဒ်မဖြင့် စွဲချက်တင်ရမည် မသိ ဖြစ်နေ သည်။ အကျပ် ရှိနေသည်။ ပြည် တင်းလျှင် မင်း မခံနိုင် ဆိုတာမျိုး ဖြစ်လာ သည်။ ပြည်သူတွေအကြား အစိုးရ ဆန့်ကျင်ရေးစကားတွေ ပျံ့နှံ့နေသည်တွင် ပုလိပ်မင်းကြီးသည် ဤအမှု၏ အရေးကြီးပုံကို သတိချပ်မိကာ အစိုးရထံ ဖြစ်ပျက် နေသမျှ သတင်းနှင့် ရေးသားပြီး အထူး အစီရင်ခံစာတစ်စောင် တင်လိုက်သည်။

နောက်ဆုံးတွင် အမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် စာရွက်စာတမ်းများကို ဘုရင်ခံ ဆာ ချား အင်းနစ်က ဖတ်ရှုပြီး အမှု၏ အတိမ်အနက်ကို နားလည်လာကာ ဟယုအား စစ်ဆေးရန် လိုအပ်သည်ကို သဘောပေါက်လာသည်။ ဟယုကို မစစ်ဆေးလျှင် မကျေနပ်မှုများ ပွားများသည်ထက် ပွားများလာမည်။ ဟယုကို တရားရုံတွင် စစ်မည်။ မေးမြန်းစရာ ရှိသည်တို့ကို မေးမြန်းမည်။ သက်သေတို့ကို စစ်မည်။ ဟယုတွင် အပြစ်မရှိလျှင် တရားသူကြီးက အကြောင်းခံ ရှင်းပြကာ အပြစ်မရှိကြောင်း အဆုံးအဖြတ် ပေးပြီးလျှင် လူသိရှင်ကြား လွှတ်ပေးလိုက်မည်။ ထိုအခါ မကျေနပ်မှုများလည်း ငြိမ်းအေးသွားမည်။

သို့သော်လည်း ဘယ် ပုဒ်မနှင့် ဟယုကို စွဲချက်တင်မှာလဲ။ သို့ဖြစ်ရာ ဘုရင်ခံသည် တရားရေးဌာန အတွင်းဝန်နှင့် ခေါင်းချင်းရိုက်သည်။ တိုင်ပင်သည်။ ပုဒ်မ ရှာသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ပုဒ်မ ၃၃၀ ကို သွားတွေ့ သည်။ ပုဒ်မ ၃၃၀ က ဤသို့ ဖွင့်ဆိုသည်။ "တစ်စုံတစ်ယောက်သည် အခြားပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အား အကြောင်းတစ်ခုခုကို ဖွင့်ဟ ဝန်ခံစေချင်သော ဆန္ဒဖြင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက် အနာတရ ဖြစ်စေလျှင် လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်းတစ်စုံတစ်ခုကို ထိုသူထံမှ ရယူလိုသဖြင့် ထိုသူအား ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက် အနာတရ ဖြစ်စေလျှင် လည်းကောင်း ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်သူကို ပြစ်ဒဏ်ပေးနိုင်သည်။"

ဟယုသည် ပျောက်ဆုံးသွားသည့် သူ့လက်ကြယ်သီးကို ဘချစ်ထံမှ ပြန်လိုချင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘချစ်ကို ရိုက်နှက်ကာ ပစ္စည်းပြန်တောင်းကြောင်း၊ အပေးခိုင်းကြောင်း အထောက်အထား အချို့အဝက် ရှိသည်။ ပုဒ်မ ၃၃၀ သည် တရားခံအား ပုလိပ်က ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ပြီး အမှုဖော်မခိုင်းအောင် အဟန့်အတား ပြုထားသည့်ပုဒ်မ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ယခုအမှုတွင် ထိုပုဒ်မသည် မည်သို့ သက်ဆိုင်လေသည် မသိ။ ဤသို့ဖြင့် ဘုရင်ခံ ဆာချားအင်းနစ်၏ စေခိုင်းချက်အရ တရားရေးဌာန အတွင်းဝန်သည် ပုလိပ်မင်းကြီးထံသို့ လူကိုယ်တိုင် သွားရောက် ကာ ပုဒ်မ ၃၃၀ ဖြင့် ဟယုကို တရားစွဲရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုအကြံပေးသည်။

ဘချစ် သေဆုံးပြီးနောက် သုံးပတ်အကြာ နိုဝင်ဘာ ၂၅ တွင် ဟယုကို ပုလိပ်က ဖမ်းသည်။ ကျွန်တော်ရုံးသို့ တင်သည်။ ကျွန်တော်က ဟယုအား အာမခံ ပေးလိုက်သည်။ ထို့နောက် တစ်တိုင်းပြည်လုံး စိတ်ဝင်စားကြသည့် ဤအမှုကို စစ်ဆေးရန် စီစဉ်ရလေသည်။ ၁၉၃၀ တွင်မူ တိုင်းပြည်အနေအထား၊ နိုင်ငံရေး ရာသီဥတု အခြေအနေအရ ဤအမှုသည် လူသိများပြီး အရေးပါသည့် အမှုတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။

ဘုရင်ခံဆာချား၏ အတွက်အချက် မှန်သည်။ ထိုအမှု ရုံးတင် စစ်ဆေး ရာမှ မြန်မာပြည်အဖို့ အကျိုးအမြတ် ရလိုက်သည်။ သို့သော်လည်း အမှုနှင့် တိုက်ရိုက် ပတ်သက်နေသည့် လူပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်မှာမူ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ကြ ရသည်။ တစ်ယောက်မှာ ဟယုဖြစ်ပြီး၊ ကျန်တစ်ယောက်မှာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ပင် ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ် မုန်းတီးရေးစိတ်ဓာတ်၊ အင်္ဂလိပ် ဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓာတ် သည် ဟယုဆီသို့ ပြားဦး လှည့်သည်။ ဟယုက ဓားစာခံပင် ဖြစ်သည်။ ငဝက်က ဝံက်ခံရသည်။ ကျွန်တော်မှာ ထိုအမှုကို စစ်ဆေးရသည့် တရားသူကြီး ဖြစ်လေရာ စီရင်ချက် ချသည့်နေရာတွင် အတိမ်းအစောင်း မခံနိုင်ဘဲ မှန်မှန်ကန်ကန်ဖြစ်ဖို့ မနည်းပင် အားထုတ်ရသည်။ အင်္ဂလိပ် အသိုင်းအဝန်းကရာ မြန်မာလူထုကပါ

ကျွန်တော့်ကို အာရုံစိုက်နေကြသည်။ ကျွန်တော့် အဆုံးအဖြတ်ကို စောင့်ကြည့်နေကြသည်။ မချီးမွမ်းလျှင် ရှိစေတော့၊ အကဲရဲ့လွတ်အောင် မနည်းပင် အားထုတ်ရသည်။ သို့ငြားလည်း မေးငေါ့ကား မလွတ်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်တော့်စိတ်မှာ များစွာပင်ပန်းလေသည်။

၄။ အမှုစစ်ဆေးခြင်း

အမှုရက်စိုန်းကို နိုဝင်ဘာ ၁၉ သို့ ပေးထားသည်။ ထိုနေ့တွင် ဆယ်နာရီ၌ အိမ်ကထွက်ခဲ့သည်။ ဟယု နေသော အဆောင်နား ရောက်လျှင် ဘဇျစ် နှစ်မျှသည် ဆိုသည့် ပြတင်းပေါက်ကို ငဲ့စောင်းကြည့်မိသေးသည်။

ကျွန်တော်ရုံးထိုင်သည့် ခရိုင်တရားသူကြီးရုံးမှာ ယာယီအဆောက်အအုံမျှသာ ဖြစ်သည်။ ရုံးသစ်ကြီးသည် ရန်ကုန်မြစ်ကို မျက်နှာမူသည့် ကမ်းနားလမ်းတွင် ဆောက်လုပ်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ ယခုရုံးမှာ ယာယီရုံးဖြစ်ရာ တကယ် တရားစစ်သည် ရုံးနှင့် မတူ။ ဤ အဆောက်အအုံကို မော်တော်ကား ကုမ္ပဏီတစ်ခုက ပြခန်းအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ရာ အောက်ထပ်ရုံးခန်းသည် လမ်းမဘေးက လူသွားစင်္ကြံကို မျက်နှာစာ ပြုထားသည်။ ထို မျက်နှာစာကိုမူ တိုးလျှို့ပေါက် မြင်ရသည့် မှန်များဖြင့် ကာထားသည်။ ကျွန်တော် အခန်းမှာ အပေါ်ထပ်တွင် ရှိသည်။ ဘေးဘက် ခြေကွက်လပ်လေးတွင် ကားရပ်ကာ ဘေးတံခါးပေါက်မှ အပေါ်ထပ်သို့ တက်ရသည်။ ထိုနေ့ မနက်ကလည်း ခါတိုင်းလိုပင် ကိုယ့်အခန်း ရှိရာသို့ လာခဲ့သည်။ ချာပရာစီက ဆလမ်း ပေးကာ အမှုတွဲများ ယူပြီး နောက်ကလိုက်လာသည်။

ကျွန်တော်အခန်းမှ အောက်ဘက်သို့ လမ်းကြည့်လိုက်လျှင် မောင်ဂိုမာရီလမ်း (ဗိုလ်ချုပ်လမ်း)ကို တစ်မျှော်တစ်ခေါဲကြီး မြင်ရသည်။ မီးရထား ခုံးတံတားကြီး ကိုလည်း မြင်ရသည်။ ကျွန်တော့်ကို တွေ့ရန် လူသုံးလေးဦး စောင့်နေကြသည်။ သူတို့ကိုစွဲကို မြန်မြန် မဖြူရှင်းပေးလိုက်သည်။ ဆယ်တစ်နာရီတွင် အမှုလိုက် မြန်မာစာရေးလေးက ဟယု အမှုအတွက် တရားလို၊ တရားခံ ခုံရုံညီညီ ရောက်နေကြပါပြီ ဟု အစီရင်ခံသည်။ အမှုတွဲကို ကိုင်ကာ အောက်ထပ်သို့ ဆင်းလာခဲ့ပြီး ရုံးခန်းသို့ ဝင်သည်။ ပြီးတော့ ရုံးထိုင်သည်။

ထိုနောက် အစိုးရရှေ့နေ ဦးကျော်ဦးအား ဟယုအမှုကို စစ်ရန် စတင်ဆောက်ရွက်ဖို့ ပြောမည် စိတ်ကူးစဉ်မှာပင် မြန်မာဝတ်လုံတော်ရ တစ်ဦးဖြစ်သည့် ဦးပေါ်ထွန်း (နောင်အခါ နန်းရင်းဝန်ဖြစ်လာသူ ဆာပေါ်ထွန်း)က ထိုင်ရာမှ ထပြီး ရုံးမင်းဖြစ်သည့် ကျွန်တော်ထံ ဤသို့ လျှောက်ထားလေသည်။

'ရုံးမင်း ခင်ဗျား၊ ကျွန်တော့်အမှုသည် မကြွယ်ရဲ့ ညွှန်ကြားချက်အရ ကွယ်လွန်သူ သူ၏ခင်ပွန်း ဘဇျစ်ကို မစွတာဟယုနဲ့ မစွတာ မစ်ချယ်တို့က ယတ်တဲ့အတွက် လူသတ်မှုအဖြစ် စွဲချက်တင်ခွင့်ပြုပါ ခင်ဗျား'

ဤသို့ ပြောကာ လက်နှိပ်စက်ရိုက်ပြီး ရုံးတံဆိပ် ခေတ်ထားသော စွဲချက်ကို ကျွန်တော်ထံ တင်သွင်းသည်။

ထိုစွဲချက်ကို ကြားလျှင် မမျှော်လင့်ဘဲ အငိုက်မိ ခံရသလို ဖြစ်သွားကာ တစ်ရုံးလုံး ငြိမ်ကျသွားသည်။ ဟယုသည် သူ့ကို စွဲချက်တင်မည့် အစိုးရ ရှေ့နေကိုသာ စောင့်မျှော်နေဟန် တူသည်။ တင်မည့် စွဲချက်မှာလည်း ပြစ်မှုငယ်သည် ပုဒ်မမျိုးဖြင့် တင်မည်ဟူ၍ပင် မျှော်လင့်ထားခဲ့သည်။ ယခုလို တရားလိုဘက်က လူသတ်မှုဖြင့် သူ့ကို စွဲချက်တင်သည်ကို ကြားရသည့်အခါ အနည်းငယ် တုန်တုန်လှုပ်လှုပ် ဖြစ်သွားသည်။ ဟယုသည် သူ့ရှေ့နေ မစွတာ ဒါဝတ်နှင့် ချက်ချင်းလိုလိုပင် တိုင်ပင် ဆွေးနွေးသည်။ မစွတာ ဒါဝတ်မှာ ၁၉၂၀ တွင် မော်လမြိုင်မြို့၌ စက်ရှင်တရားသူကြီးအဖြစ် အမှုထမ်းဖူးသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် သူ့လက်အောက်တွင် တရားသူကြီးအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ဖူးသည်။
မစွတာဒါဝတ်။ ။ ပုလိပ်ဘက် ခုံစမ်းရသမျှတော့ မကြွယ်ရဲ့ စွဲချက်ဟာ ဘာမှ အဓိပ္ပာယ်မရှိဘူး။ မခိုင်လုံဘူးလို့ ဆိုပါတယ် ရုံးမင်း ခင်ဗျား။ ဒီတော့ သူ့စွဲချက်ကို မှတ်တမ်းတင်ရုံသာ တင်ပြီး ပယ်ဖျက်ပေးဖို့ လျှောက်ထားလိုပါတယ်။

တရားသူကြီး (ကျွန်တော်)။ ။ စွဲချက် တင်လာပြီ ဆိုတော့ ရုံးထုံးစံအတိုင်း စစ်ဆေးရမှာပဲ မစွတာဒါဝတ်။ သူ့စွဲချက်က ခိုင်လုံတယ်ဆိုရင် သူတင်ပြတဲ့ သက်သေတွေကို စစ်ရမှာပဲ။

မစွတာဒါဝတ်။ ။ ရုံးမင်း သဘောအတိုင်းပါ။

ယခု ပြစ်ပျက်လာပုံမှာ ရှင်းနေသည်။ မကြွယ်သည် သူ့ယောက်ျားသေသဖြင့် ပုလိပ်ထံသို့ တိုင်ချက်ဖွင့်သည်။ လူသတ်မှုဖြင့် စွဲချက်တင်သည်။ ပုလိပ်က လက်မခံ။ သို့ဖြစ်ရာ ဟယုအား လူသတ်မှုဖြင့် စွဲချက်တင်ရန် ကျွန်တော့်ရုံးသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထားသည်။ ဥပဒေကလည်း ဤလုပ်ထုံးကို ခွင့်ပြုထားလေရာ မကြွယ်သည် အခွင့်ကောင်းကို ယူလျက် ရုံးတော်သို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့ကိုလည်း ဤသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ရန် နိုင်ငံရေးသမားအချို့က အကြံပေးကြသည်။ ယခု သူ့ငှားလာသည့် ရှေ့နေမှာ ပထမတန်းရှေ့နေဖြစ်သည်။ ဤအမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံရေး လောကအတွက် အရေးပါသည့် အမှု

တစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု နိုင်ငံရေး အသင်းအပင်းတို့က ယူဆကြသည်။ ရှေ့နေခက် သူတို့ပင် စုဆောင်းပေးမည်ဟု အာမခံကြသည်။

မကြွယ်သည် မျက်နှာထား တင်းတင်းဖြင့် ဧဝံတည်တည် ရပ်နေသည်။ အင်္ကျီဖြူ၊ လုံးရည်အနီကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။ သူ့အသက်မှာ ငယ်သေးသည်။ သူ့နောက်တွင်မူ ပင်နီဝတ် မြန်မာအမျိုးသမီး တစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ သူတို့ မျက်နှာထားများမှာ တင်းမာနေသည်။ မြန်မာအမျိုးသမီးများ ဤကဲ့သို့ မလှမပ ဝတ်ဆင်သည်ကို တစ်ခါမျှ ကျွန်တော် မမြင်တွေ့ဖူးခဲ့။ သူတို့သည် နိုင်ငံရေး အသင်း တစ်ခုခု၏ လက်ဝဲခွန်း ဝါဒီများ ဖြစ်မည်ဟု ထင်မိသည်။ တရားဥပဒေ က ပေးအပ်ထားသည့် တရားမျှတမှုကို မကြွယ်တစ်ယောက် ရမှ ရပါမလား ဟူသော သံသယစိတ်ဖြင့် လာရောက် အကဲခတ်ကာ အားပေးခြင်း ဖြစ်ဟန် တူသည်။

မကြွယ်ကို ဝက်ခြံသို့ခေါ်ကာ ကျမ်းကိုင်ခိုင်းရသည်။ ကျွန်တော်စာရေးက အဝတ်စ အနီဖြင့် ထုပ်ထားသည့် ကျမ်းကို မကြွယ် နဖူးထက်ဆီသို့ ပင့်တင် ပေးသည်။ မကြွယ်က 'မမှန်မကန် ထွက်ဆိုလျှင် ကျမ်းစူးပါစေသား' ဟု ရွတ်ဆိုသည်။

ထို့နောက် ဦးပေါ်ထွန်းက မကြွယ်ကို စစ်ဆေးပေးမြန်းသည်။ မကြွယ်က ဖြစ်ပျက်သမျှကို အစအဆုံး ပြန်ပြောသည်။ အသေးစိတ် ပြောပြသည်။ အခင်း ဖြစ်ပွားသည့် ညက သူသည် တရားခံ၏ အခန်းတည်တည် အောက်ဘက်တွင် ရပ်စောင့်နေစဉ် သူ့ယောက်ျား၏ အော်သံများကို ကြားရပုံ၊ ထို့နောက် ပေသုံးဆယ်မြင့်သည့် တိုက်ခန်း ပြတင်းပေါက်မှ သူ့ယောက်ျား ကျလာပုံတို့ကို ပြောပြသည်။

'အကြောင်းကတော့ ရှင်းပါတယ်၊ အင်္ကျီနီလို့ လက်ကြယ်သီး နီလို့ အင်္ဂလိပ် နှစ်ယောက်က သူ့ကို ခေါ်မေးပြီး ပြန်တောင်းတယ်၊ ရိုက်နှက်တယ်၊ ရိုက်ရင်းနဲ့ လက်လွန်သွားပြီး ကျွန်မ ယောက်ျား သေတော့မှာကို သိတာနဲ့ သူတို့နဲ့ ဘာမှ မဆိုင်လေဟန် ပြတင်းပေါက်က အောက်ကို ပစ်ချလိုက်တာပါပဲ'

မကြွယ်၏ စွပ်စွဲချက်သည် မဖြစ်နိုင်စရာ အကြောင်း မရှိ။ သို့ဖြစ်ရာ သူ့စွဲချက်ကို ခိုင်လုံအောင် တင်ပြရန် သူ့အား အခွင့်အရေး ပေးရမည်မှာ တရားရုံး တော်၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မကြွယ် စွဲဆိုသည့် လူသတ်မှုကို ပထမ စစ်ဆေးရမည်။ မကြွယ်ဘက်က သက်သေများ တင်ပြရမည်ဖြစ်ကြောင်း ရှေ့နေ ရှေ့ရပ်တို့အား ကြေညာလိုက်သည်။ ထို့နောက် လိုအပ်လာလျှင် ပုလိပ်က စွဲဆိုသည့် ပုဒ်မ ၃၃၀ အမှုကို စစ်ဆေးရလိမ့်မည်။

သို့ဖြစ်ရာ ရုံးတော်သို့ ရောက်နေသည့် မစ်ချယ်အား ယခု လူသတ်မှုတွင် သူ့မိတ်ဆွေ ဟယုနှင့်အတူ သူ့ကိုယ်တိုင်မှာလည်း လူသတ်မှု တရားခံ ဖြစ်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်းကို နားလည် သဘောပေါက်ပါရဲ့လားဟု မေးရသည်။ မစ်ချယ်က နားလည်ပါသည်။ ရှေ့နေ ငှားရန် အချိန်ပေးပါဟု လျှောက်ထားသည်။ သို့နှင့် အမှုကို ဒီဇင်ဘာ ၁၀ ရက်သို့ ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်သည်။ တရားခံ လူငယ်နှစ်ဦးအား ခုခံချေပရန်အတွက် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရန်၊ ရှေ့နေရှေ့ရပ်များ ငှားရန် အချိန်များ များ ပေးလိုက်သည်။ ထို့နောက် တရားခံနှစ်ဦးကို အာမခံ ပေးလိုက်လေသည်။

ရုံးချိန်းရက်ဖြစ်သည့် ဒီဇင်ဘာ ၁၀ တွင် ကျွန်တော်သည် ခါတိုင်းထက် စောပြီး ရုံးသို့ ရောက်လာသည်။ ရုံးတွင် လူစုလူဝေးကြီးတစ်ခု ရှိနေသည်ကို သတိထားမိသည်။ ဘုန်းကြီးများ၊ ပင်နီဝတ် အမျိုးသမီးများသည် ရုံးထဲသို့ တိုးဝင်နေကြသည်။ ရုံးခန်းမှာ မကျယ်လှပေ။ ထိုပရိသတ် အားလုံး ထိုင်စရာ နေရာ ရှိမည် မထင်။ စာရေးများက ပရိသတ်ကို အတင်း တိုးမဝင်အောင် တား ဆီး ထိန်းချုပ်နေရသည်။ ဘုန်းကြီးများအား ထိုင်ခုံများတွင် နေရာချထား ပေးရသည်။ မြင်တွေ့ရသည့် ရှုခင်းကြောင့် စိတ်ရွံ့လာသည်။ ကသိကအောက် ဖြစ်လာသည်။

ဤအမှုကို တိုင်းသူပြည်သားတို့ စိတ်ဝင်စားဖွန်း ကျွန်တော် သိသည်။ သို့သော် ဤမျှအထိ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု မထင်မိခဲ့။ ဘုန်းကြီး တို့သည် ရုံးပြင်ကနားသို့ လာခံသည်။ ယခု ကျွန်တော် တွေ့နေရသူတို့မှာ နိုင်ငံရေး ဘုန်းကြီးများသာ ဖြစ်သည်။ အချို့မှာ လျှို့ဝှက် နိုင်ငံရေး အသင်းဝင်များ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ခေတ်ပညာ မတတ် တတတ်လည်း ပါမည်။ ခပ်ကြမ်းကြမ်း ပျက်စီးလှလည်း ပါမည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ သာမန်ပြည်သူတို့အပေါ်တွင် ယင်းတို့၏ ဩဇာ ညောင်းသည်မှာ ယုံမှားစရာ မရှိချေ။ သူတို့နှင့် အတူ မျက်နှာထား သူန်သူန်မှုန်မှုန်နှင့် ပင်နီဝတ် အမျိုးသမီးများလည်း ပါလာသည်။ သူတို့ကား ဗန္ဓကခေတ်က မြန်မာပြည်ကို ကိုယ်စားပြုသူများ ဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။ မြန်မာတို့ကို မင်းလောင်းက ကယ်တင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်နေကြသူများ ဖြစ် ကြပေလိမ့်မည်။

ဟယုနှင့် မစ်ချယ်ကို အားပေးရန် ဘယ်အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်မျှ ရုံးတော် လို့ ရောက်မလာကြ။ သို့သော်လည်း အင်္ဂလိပ် အသိုင်းအဝိုင်းက သူတို့အပေါ် များစွာ ကရုဏာ သက်ကြသည်။ ဂျင်မခါနာ ကလပ်တွင် အရက်သောက်ရင်း ဤကိစ္စ၌ အစိုးရက တရားစွဲခိုင်းသည်မှာ မလိုအပ်သည့် လုပ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုနေကြသည်ဟု ကျွန်တော် သိရသည်။ မကြွယ်က လူသတ်မှုဖြင့် တရား

စွဲလိုက်သည့်အခါ သူတို့မှာ ပို၍ အံ့အားသင့်ကာ ဒေါသထွက်ကြသည်။ အစိုးရ တက်က ပျော့ညံ့သည်ဟု သူတို့က ယိုးစွပ်သည်။ အကယ်၍သာ အစိုးရက ပုဒ်မ ၃၃၀ ဖြင့် စွဲချက် မတင်ခဲ့လျှင် မကြွယ်နှင့် အပေါင်းပါတို့ကလည်း လူသတ်မှု ဖြင့် စွဲချက်တင်ရမည် မဟုတ်ဟု သူတို့ ယူဆခဲ့ကြသည်။

ဟယုက သူ့တပည့်အား ရိုက်နှက် ဆုံးမသည်မှာ ပြုလုပ်သင့်သည် အမှုတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းကို အပြစ်ဆိုစရာ မရှိ။ သို့သော် ပြတင်းမှ ခုန်ချ သည်မှာ ဆိုးသည်။ ဤကိစ္စတွင်လည်း ဟယုကို အပြစ်ဆိုရမည်လား၊ ဟယုမှာ တာဝန်ရှိသူလား၊ မရှိနိုင်။ သူ့တပည့် ဘချစ်သည် ဘိန်းစားဖြစ်သည်။ စိတ်မတည် ငြိမ်သူ ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ သူတို့ထင်မြင်ချက် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်ကြီး ဘုတ်ကလပ် (လှေအသင်း)တွင် အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက် က ဤသို့ ဝေဖန်သည်။ 'မြန်မာတွေကို မြောက်ပေးတာ စုတော့ ထိန်းလို့ သိမ်းလို့ မနိုင်တော့ဘူး မဟုတ်လား၊ အစိုးရက တရားခွဲတာက ဟုတ်ပါတယ်၊ လုပ်သင့်တဲ့ ကိစ္စပါပဲ။ တရားဥပဒေအရ ဖြစ်စေတဲ့ သဘောပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အခုလို လူသတ်မှုနဲ့ မတရားစွဲချက် တင်လာတော့ ကောင်းသေးရဲ့လား၊ မြန်မာတွေ ခေါင်းထောင်လာပြီလေ၊ သွေး တကြွကြွ ဖြစ်လာပြီ၊ ကျွန်တော်က ဟယုနဲ့ မစ်ချယ်တို့ဘက်က ရှေ့နေလိုက်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒီကောင်လေး နှစ်ယောက် ကလည်း တခြား လူငယ်တွေလိုပဲ၊ အနေအထိုင် မတတ်ကြတာ အမှန်ပဲ၊ အများကြီး လိုသေးတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူတို့ကို တကယ့် ရာဇဝတ်ကောင်တွေလို သဘောထားမယ် ဆိုရင်တော့ မကောင်းဘူး၊ မဟုတ်သေးဘူး။ အဲဒါ ဘာသဘော တဲ့လဲ'

ရုံးချိန်းရောက်ပြီး တရားခွင်သို့ ကျွန်တော် တက်သည့်အခါ ရှေးဦးစွာ ရှေ့နေကြီး မစ္စတာ မက်ဒွန်နယ်က လျှောက်ထားသည်။ သူသည် မစ္စတာ ဒါဝတ်နှင့်အတူ ဟယုနှင့် မစ်ချယ်တို့ဘက်မှ လိုက်ပါမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြ ပါသည်။ သူသည် ရာဇဝတ်မှုတွင် နာမည်ကြီး ဝတ်လုံတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။

ဤအမှုတွင် မက်ဒွန်နယ် လိုက်မည် ဆိုကတည်းက စိတ်ဝင်စားမှု ပိုလာ ကြသည်။ မက်ဒွန်နယ်သည် အပေါင်းအသင်းကောင်းသူ တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ကလပ်များတွင်လည်း မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်း များသည်။ သူ့စကားပိုင်းတွင် အမြဲလိုလို လှစည်ကားသည်ကို သတိထားမိသည်။ သာမန် ဝတ်လုံ မဟုတ် သည်မှာ သေချာသည်။ မက်ဒွန်နယ်၏ ထူးခြားချက်မှာ ညှိတတ်ကောင်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူ့မျက်လုံးအကြည့်ဒဏ်ကို တော်တော်လှ မခံနိုင်။ စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်တတ်သဖြင့် ကြောက်လန့်လာကာ အယောင်ယောင် အပွားပွား ဖြစ်လာပြီး

ပြောချင်ရာ စွတ်ပြောတတ်ကြသည်။ ဤနည်းဖြင့် ရှေ့နေ ဝင်ငွေကောင်းကောင်း ရလာသူ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။

ဥပဒေရေးရာနှင့် ပတ်သက်လျှင် အင်္ဂလိပ်ကုန်သည်ကြီးများ လောက က မက်ဒွန်နယ်ကို အားကိုး တိုင်ပင်သည်။ မက်ဒွန်နယ်နှင့် အပေါင်းပါ ရှေ့နေများ သည် အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်ကြီးများ၏ ဥပဒေအကြံပေး အရာရှိများ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် သူသည်လည်း အခြား အင်္ဂလိပ် ကုန်သည် အသိုင်းအဝိုင်းနည်းတူ မြန်မာများနှင့် မရောနှောဘဲ တသီးတခြား အင်္ဂလိပ်စည်းဝိုင်းလေးထဲတွင် နေချင်သူ ဖြစ်လေသည်။

မကြွယ်ဘက်က သက်သေများကို နှစ်ရက်မျှ စစ်ဆေးရသည်။ သို့ တိုင်အောင် အမှုအတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ်နိုင်မည့် ထွက်ချက် တစ်စုံတစ်ရာ မပါရှိချေ။ အခင်းဖြစ်ပွားစဉ်က ဟယုအခန်းထဲတွင် ဘာဖြစ်သည်ကို ပြောပြနိုင်သူ တစ်ယောက်မျှ မရှိ။ အော်ဟစ်သံများ ကြားရသည်။ ထို့နောက် ပြတင်းမှ ဘချစ် ကွလာသည်ကို မြင်ရသည် ဟုသာ အစစ်ခံနိုင်သည်။ အခင်းဖြစ်ပွားသည့် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကို မှီကာ လူသတ်မှုဖြစ်ပွားသည်၊ ဟယုနှင့် မစ်ချယ် တို့က ဘချစ်ကို သတ်သည်ဟု ကြံဆ ယိုးစွပ်ရခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဆိုစွဲချက်ကို လက်ခံရမည့်သူ၊ အဆုံးအဖြတ် ပေးရမည့် သူမှာ ကျွန်တော်သာ ဖြစ်လေသည်။

မှစင်းဆရာဝန်၏ သက်သေထွက်ချက်မှာလည်း အရေးကြီးသည်။ ဘချစ် အလောင်းကို သူကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးသည်။ ရိုက်နှက် ခံရသည့် ဒဏ်ရာဒဏ်ချက် မတွေ့ရဟု သူက ထွက်ဆိုသည်။ ဒဏ်ရာများမှာ တိုက်ပေါ်မှ ကျသဖြင့် ရသည့် ဒဏ်ရာများသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဤတွင် ကျွန်တော်ဘက်က ဆုံးဖြတ်ရမည့် အချက်တစ်ခု ရှိလာသည်။ ယင်းမှာ လူသတ်မှု တကယ်ကျူးလွန်၊ မကျူးလွန်ဆိုသည့် အချက်ပင် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဟယုနှင့် မစ်ချယ်တို့ နှစ်ယောက်သည် လူသတ်မှုကို တကယ်ပင် ကျူးလွန်နိုင်စရာ အကြောင်း ရှိသည်ဟု ကျွန်တော်ဘက်က ထင်မြင် ယူဆလျှင် ဤအမှုကို ဟိုက်ကုတ်သို့ တင်ကာ စစ်ဆေးရမည် ဖြစ်သည်။ ယခုမူ တရားခံ ဘက်က ဘာမျှ ချေပခြင်း မပြုရသေး။ သက်သေများကိုလည်း ပြန်လှန်မေးခွန်း မမေးရသေး။ နှစ်ဖက်ရှေ့နေများကလည်း ဘာမျှ မလျှောက်လဲကြရသေး။

သူ့အခန်းတွင် မည်သို့ ဖြစ်ပျက်သည်ကိုမူ ဟယုကိုယ်တိုင်က အစစ်ဆေး ခံချက် တစ်စောင်ကို စာဖြင့်ရေးကာ လက်မှတ်ထိုး တင်ပြထားသည်။ သို့သော် ယင်းမှာ ကျမ်းဂန်နီနီ အစစ်ခံချက် မဟုတ်။ သူ့တင်ပြချက်တွင် ဤသို့ ဆိုထား

သည်။ "ဘချစ်ကို စတင် မေးနေစဉ်မှာပင် ဘချစ်သည် တောင်တောင်အိအိ ပြောကာ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်လာသည်။ ကြမ်းပြင်ပေါ် လှဲအိပ်လိုက်သည်။ ဟယုက မေးစရာ ရှိသည်တို့ကို ဆက်မေးသည်။ ဘချစ်က ဆူပူအော်ဟစ်ကာ ပြတင်းမှ ခုန်ချသည်။"

ထိုအချိန်တွင် ဟယုအခန်းထဲ၌ ဘာဖြစ်သည်ကို အသေးစိတ် သိရေးသည် ကျွန်တော်ကိစ္စ မဟုတ်။ လူသတ်မှု ကျူးလွန်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ၊ ဟုတ် မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ရန်သာ ဖြစ်သည်။ အကြောင်း လုံလောက်၏။ မလုံလောက်၏ကို ချင့်ချိန်ရမည်။ ဖြစ်နိုင်သည် ထင်လျှင် ဧကန်တရားရုံးသို့ လူသတ်မှုဖြင့် စွဲချက် တင်ရမည်။

ကြားနာရသမျှဆိုလျှင် မကြွယ်၏ စွဲချက်သည် မဖြစ်နိုင်စရာ မရှိလှဟု ယူဆရမည်။ အခင်းဖြစ်ပွားရာ နေရာသို့ တစ်စုံတစ်ယောက် ရောက်သွားမည်။ လူစုလူဝေး တစ်ခု တွေ့သဖြင့် ရုပ်ကြည့်ရာ တိုက်အပေါ်ထပ်မှ အကူအညီ တောင်းသံများ ကြားရမည်။ ထိုအသံများကို ဆက်တိုက် ကြားရပြီးနောက် ပြတင်းမှ လူတစ်ယောက် ကျလာသည်ကို တွေ့ရမည်။ ဤသို့လျှင် မတရားမှု တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်နေပြီဟု ယူဆနိုင်စရာ ရှိလာမည်။

သို့သော်လည်း ယခု ကိစ္စတွင် အရေးကြီးသည့် ကွဲလွဲချက်တစ်ခု ရှိ နေသည်။ ဟယု နေသည့် အဆောင်ကြီးမှာ သုံးထပ် ဖြစ်သည်။ တိုက်ခန်းတွေ အများကြီး ရှိသည်။ အင်္ဂလိပ်တွေ အများကြီး နေကြသည်။ အခင်း ဖြစ်ပွား သည့်တွင် သူတို့ မပါဝင်။ သူတို့လည်း ဘာမျှ မသိလိုက်ကြ။ အသံများကို ကြားလည်း မကြားလိုက်ကြ။

တစ်ဖန် အခြားအခေခံများဘက်က ရိုက်နှက်သံ ကြားရသည်။ အော်ဟစ် သံများ ကြားရသည်ဟု ဆိုသည်။ ဤသို့ ဖြစ်လျှင် ထိုအကြောင်းကို သူတို့ ဆရာသမားများထံ ဘာကြောင့် အကြောင်းမကြားသလဲ၊ အသိမပေးသလဲ၊ မတိုင်ကြားသလဲ။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်က ဤသို့ ယူဆသည်။ အော်ဟစ်သံ များ ကြားသည် ဆိုလျှင် ယင်းတို့မှာ ရိုက်နှက်သောကြောင့် အော်ဟစ်သည် မဟုတ်နိုင်။ အခေခံများ စိတ်ထဲတွင် အော်သံများ ကြားရသည်ဟု ထင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ်လျှင်ကား သူတို့ လုပ်ကြံ ပြောဆိုခြင်းသာ ဖြစ်ရမည်။ ဆရာဝန် စစ်ချက်က ကျွန်တော် ယူဆချက်ကို အတည်ပြုနေသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ဘချစ်၏ အော်ဟစ်သံ ကြားရသည်။ ပြီးတော့ ပြတင်းပေါက်က ဘချစ် ကျ လာသည်။ သို့သော် ဘာ သက်သေမှ မရှိ။ ဤအချက်မျှသာ ထင်းထင်းကြီး ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၃ တွင် အမှုကို စီရင်ချက် ချရန်သာ ရှိတော့သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အင်္ဂလိပ် နှစ်ယောက်ကို တရားရှင် လွှတ်လိုက်ပြီး စီရင်ချက်တွင် ဤသို့ ဖြည့် နှက်ကာ အမိန့်ချလိုက်သည်။

ဟယု အခန်းထဲတွင် ဘာတွေ ဖြစ်ပျက်သည်ကား မသိ။ မရှင်း လင်း။ သို့သော် လူသတ်မှု မဖြစ်ပွားသည်မှာ သေချာသည်။ ဟယု က ဘချစ်ကို ရိုက်နှက်သလား၊ နှိပ်စက်သလား၊ မနှိပ်စက်ဘူးလား၊ နှိပ်စက် ခဲ့လျှင် ဘာ အကြောင်းတွေကြောင့် နှိပ်စက်ရသလဲ၊ ဘချစ်က ဘာကြောင့် ပြတင်းမှ ခုန်ချရသလဲ၊ ဘချစ် ခုန်ချခြင်းနှင့် သူ ဟယ်ပုံ အနှိပ်စက်ခံရ သလဲဆိုသည့် အဆက်အစပ်၊ ဤအမှုတွင် ဟယု ဘက်က မည်သို့ တာဝန် ရှိသည်၊ မည်ကဲ့သို့သော ရာဇဝတ်မှုမျိုးကို ဟယု ကျူးလွန်သည် ဆိုသည့် ကိစ္စတို့ကို ပုလိပ်က စွဲဆိုထားပြီး ယခု မစစ်ဆေးသေးဘဲ ထားသည် ပုဒ်မ ၃၃၀ နှင့် စွဲချက်တင်သည့် အမှုတွင်သာ အကျုံးဝင်သဖြင့် စစ်ဆေး ကြားနာကာ အဆုံးအဖြတ် ပေးရမည် ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်၏ စီရင်ချက်ကို ဘုန်းကြီးများက ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် နား ထောင်ကြသည်။ မျက်နှာထား တင်းတင်းနှင့် အမျိုးသမီး တစ်သိုက်ကလည်း အေးအေးဆေးဆေး နားထောင်သည်။ စီရင်ချက်ကို အင်္ဂလိပ်လို ဖတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ နာရီဝက်ကျော်ကျော် ကြာအောင် ဖတ်ရသည်။ အင်္ဂလိပ်လို ဖြစ်ရာ ဘုန်းကြီးများ နားမလည်သည်မှာ သေချာသည်။ ကျွန်တော် အကြောင်းပြချက်များ ကိုလည်း အစမှာရော အဆုံးမှာပါ နားမလည်ကြမည် အမှန်။ သို့သော် ဤစီရင် ချက်မှာ တရားခံကို တရားရှင် လွှတ်လိုက်သည့် စီရင်ချက် ဖြစ်သည်ကိုမူ သူတို့ နားလည်ကြသည်။

သို့တိုင်အောင် မကျေမနပ် မဖြစ်သည်မှာ အကြောင်းရှိရမည်။ ဤအမှုကို ကျွန်တော် ကိုင်တွယ်စစ်ဆေးပုံမှာ တိကျပြီး ဘက်မလိုက်သည်ကို သူတို့ နားလည် ထားရမည်။ သက်သေထွက်ချက်များကို သူတို့ကိုယ်တိုင် ကြားသိရပြီးနောက် စွဲချက်မှာ မလေးနက်သည်ကို ရိပ်စားမိရမည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ရုံးခန်းမှ ထွက်ကြ သည့်အခါ သူတို့မျက်နှာများ၌ ဒေါသစိတ် တစ်စုံတစ်ရာ မတွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ်လျှင်ကား ကျွန်တော် စီရင်ချက်ကို ဘာသာပြန်ဆိုပြီးနောက် လူသတ်မှု ဝတ္တုတစ်ပုဒ် ဖတ်ရသည်ထက် ဘာမှ မထူးခြားဟု သဘောပေါက်သွားသော ကြောင့်လည်း အေးအေးဆေးဆေး ထွက်သွားကြခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။

နောက်တစ်နေ့ မနက်တွင် ကျွန်တော်၏ စီရင်ချက် အတိအကျကို သတင်းစာများ၌ အပြည့်အစုံ ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အင်္ဂလိပ်များသည်

ကျွန်တော်စီရင်ချက်ကို စိတ်အားထက်သန်စွာ ဖတ်ကြသည်။ ထိုနေ့ ညနေတွင် ပဲခူးကလပ်သို့ ကျွန်တော် ရောက်သွားလျှင် အားလုံးက ဝမ်းသာအားရ ဆီးကြို နှုတ်ဆက်ကြသည်။ အရက်သောက်သည့် နေရာတွင် အင်္ဂလိပ် ကုန်တိုက်ကြီးများ မှ မန်နေဂျာများ စုဝေးပြောဆိုနေကြသည်။

ကျွန်တော်မှာ သူတို့ ပရိသတ် အလယ်တွင် တိုင်တည်စရာ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက် ဖြစ်နေသည်။ ချီးကျူးကြသူများ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ပေါ်လာသည်။ မတရားစွပ်စွဲချက်ကြောင့် ဒုက္ခရောက်ရတော့မည့် အင်္ဂလိပ် လူငယ် ကလေး နှစ်ယောက်ကို ကျွန်တော်က ကယ်တင်လိုက်သဖြင့် ကြည်နူးဝမ်းသာ ဖြစ်နေကြသည်။ ကျွန်တော်စီရင်ချက်တွင် စကားလုံး သုံးနှုန်းပုံကို လည်းကောင်း၊ စွဲချက်တင်လာသည့် အမှုသွား အမှုလာကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ပေါ်လာအောင် တင်ပြထားပုံကို လည်းကောင်း၊ မတရား လိမ်လျာထားသည့် စွဲချက်အား ဈေးပျက် လိုက်ပုံတို့ကို လည်းကောင်း ထောက်ပြကာ ချီးကျူးမဆုံး ရှိကြသည်။

ထိုအခိုက်အတန့်တွင်မူ ကျွန်တော်မှာ အပြိုက်အရံသာ ခံစားနေရသည်။ ဟိုလူက အရက်တစ်ခွက် လာတိုက်၊ သည်လူက အရက်တစ်ခွက် လာတိုက် ဖြစ်နေသည်။ ပြီးတော့ ဟယုသည် အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာ မရှိသော လူငယ်လေး တစ်ယောက်သာ ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်မှာ နေမထိ ထိုင်မသာ ဖြစ်လာသည်။ မသက်မသာ ဖြစ်လာသည်။ ပုလိပ်က ဟယုအား စွဲချက်တင်ထားသည့် အမှုမှာ ယခုတိုင် မစစ်ဆေးရသေးဘဲ ရှိနေသည်။ ဟယု ဘာတွေ ကျူးလွန်ခဲ့သလဲ ဆိုသည်ကို မစောကြောရသေး။ အပြစ်မရှိဟု လွတ်လွတ်ကွတ်ကွတ် မပြောနိုင်သေး။ ဟယုဘက်က တစ်ခုခု လုပ်ခဲ့သည်မှာ သေချာသည်။ ထို့ကြောင့်သာ သူ့ကို တစ်ဖက်က ဤမျှ နာကြည်းနေခြင်း ဖြစ် သည်။ မြန်မာ အခိုင်းအစေတို့သည် အိမ်ရှင် သခင်နှင့် ပြေပြေလည်လည် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံတတ်ကြသူများ ဖြစ်သည်။ နောက်ဆက်တွဲ စီရင်ချက်တွေ ထွက်လာနိုင်စရာ ရှိသည်ဟု ယုံကြည်နေလေရာ ယခုလို ချီးကျူးခံရလျှင် ကျွန်တော် မှာ အနေရ ခက်လာသည်။

ထိုညတွင် ဂျူဗလီဟော၌ ကပွဲတစ်ခု ရှိသဖြင့် ကျွန်တော် ရောက်သွား သည်။ ပွဲပြီးလျှင် အပြင်ဘက်၌ ရပ်ထားခဲ့သည့် ကားရှိရာသို့ မြန်အလာတွင် ကျွန်တော်ကားနှင့် ယှဉ်ရပ်နေသည့် ကားထဲ၌ ပဲခူးတိုင်းမင်းကြီး ငှက်ရေဗလီ ထိုင်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ကျွန်တော်ကို မြင်လျှင် သူက 'မင်း စီရင်ချက်က ကောင်းတယ်ကွ။ နောက်တစ်ဖူးမှာလည်း ဒီအတိုင်း ဖြစ်ရမှာပဲ' ဟု မှတ်ချက် ပေးသွားသည်။

ငှက်ရေဗလီသည် ကျွန်တော် အထက်လူကြီး ဖြစ်သည်။ အထက်လူကြီးက လိုလိုလားလား ကိုယ့်ကို ချီးကျူးသွားသည်ဆိုလျှင် အမျိုး ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ကျေနပ် နှစ်သိမ့် ဖြစ်ကြလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်အပို့မူ ကလပ်တွင် ကြားခဲ့ရသည့် စကား တို့ကြောင့် ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်မိလေသည်။ စိတ်ထဲမှာလည်း ပူပန်လာသည်။ ထိတ်လန့်မိခြင်းမှာ ကျွန်တော်သည် သူတို့နှင့် တစ်လေတည်းစီး၊ တစ်ခရီးတည်း သွား ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တုန်လှုပ်မိခြင်းမှာ ယခုဆိုလျှင် ရှေ့ဆက်၍ မည်သို့ ဆောင်ရွက်ဆုံးဖြတ်ရမည်ကို ပြတ်ပြတ်သားသား မြင်နေပြီ ဖြစ်ပါလျက် ကိုယ့်ထင်မြင်ချက်အတိုင်း ပြောဆို လုပ်ကိုင်နိုင်ပါ့မလားဟု ဝေခွဲမရနိုင် ဖြစ်လာ သောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

၅။ ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်မှု

တနင်္လာနေ့တွင် ပုလိပ်က တရားစွဲဆိုသည့် အမှုကို စတင်စစ်ဆေးသည်။ စွဲချက် မှာ ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်မှု ဖြစ်သည်။ ပျောက်ဆုံးသွားသည့် လက်ကြယ်သီးကို ပြန်ရအောင် ဟယုက သူ့တပည့် ဘဇွန်အား ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သလား။ ဤသည် မှာ အရေးအကြီးဆုံး မေးခွန်းဖြစ်သည်။ ဟယု အခန်းထဲတွင် အခင်းဖြစ်ပွားသည့် နေ့က ဘာတွေ ဖြစ်ပျက်သလဲ ဆိုသည်ကို အသေးစိတ် သိရမည် ဆိုလျှင် ထို အမေးကို ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

တကယ်တော့ ဟယု အခန်းထဲတွင် ဘာဖြစ်သည်ကို သိသူ နှစ်ယောက် သာ ရှိသည်။ ထိုနှစ်ယောက်မှာ အခင်းဖြစ်ပွားချိန်တွင် ဟယုနှင့်အတူ ရှိနေသည့် သူ့မိတ်ဆွေ မစ်ချယ်နှင့် ဘဏ္ဍာစိုး ဆမ်တို့ပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့ နှစ်ယောက်လုံး မှာ လွတ်လပ်သည့် သက်သေများ၊ ဘက်မလိုက်သည့် သက်သေများ မဖြစ်နိုင်။ မစ်ချယ် ဆိုလျှင် ဟယုနှင့် အတူ အပေါင်းပါ တရားခံအဖြစ် စွပ်စွဲခံနေရသူ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အခြား မျက်မြင်သက်သေ တစ်ယောက်မျှ မရှိလေရာ သူတို့ကိုပင် မေးမြန်း စစ်ဆေးရသည်။ ထိုအခါ အခြားသက်သေ အထောက် အထားတို့နှင့် တညီတညွတ်တည်းလို ထွက်ဆိုသည့် ဖြစ်ပျက်ပုံ အလုံးစုံကို သိလာရသည်။

သူတို့ထံမှ သိရသည်မှာ ဤသို့တည်း။

ဘဇွန်သည် စိတ်အလိုလိုက်သည့် လူငယ်လူရွယ်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ တိန်းရူ၊ တိန်းစားသည်။ ဟယု အခန်းထဲသို့ ရောက်သည့်အခါ သူ ခိုးဝှက်ခဲ့ သည်တို့ ပေါ်ပြီကို သူ သိလိုက်သည်။ သူ ပေါင်ထားသည့် အဝတ်အထည်ကို ဘဏ္ဍာစိုး ဆမ်က ရှေးယူလာပြီး ဖြစ်လေသည်။ အင်္ကျီ ဘောင်းဘီတို့ကို ဟယုက

သူ့ရှေ့မှာပင် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီးနောက် လက်ကြယ်သီးတစ်စုံ ဘယ်မှာလဲ ဟု မေးသည်။ ဘယ်ရောက်သွားသလဲ၊ လက်ကြယ်သီးကို ပြန်ပေးပါ။ မပေးလျှင် ပုလိပ်လက် အပ်ရလိမ့်မည် ဟု ဟယုက ဆိုသည်။ ဟယုသည် မြန်မာစကား မပြောတတ်။ ထို အခိုက်အတန့်မှာပင် မစ်ချယ် ရောက်လာပြီး ဘချစ်အား 'လက်ကြယ်သီးတွေ ဘယ်မှာလဲ' ဟု မြန်မာလို မေးသည်။

ဘချစ် အဖြေမပေးနိုင်။ ရောင်းချ စားသောက်ပြီးပြီ ဖြစ်သဖြင့် အဖြေ မပေးနိုင်ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဟယုနှင့် မစ်ချယ်တို့သည် ပြတင်းပေါက်ကို ကျောပေးကာ ကုလားထိုင်များတွင် ထိုင်နေကြသည်။ ဘချစ်မှာ သူတို့ရှေ့တွင် ရပ်နေသည်။

'လက်ကြယ်သီးတွေ ဘယ်မှာလဲ၊ သွားယူချည်၊ ပြန်မရရင်တော့ ဒုက္ခ ရောက်ပြီသာ မှတ်'

ဤသို့ဖြင့် နာရီဝက်ခန့် မေးမြန်းသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဘချစ်သည် ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ပုံလဲကျသွားကာ သတိမေ့သွားသည်။

'ဟေ့ကောင် ထ လေ၊ သတိမေ့ဟန် ဆောင်မနေနဲ့'

ဟယုမှာ စိတ်တိုလာသည်။ ဘချစ် ဟန်ဆောင်နေသည်။ လက်ကြယ်သီး ပြန်မပေးချင်သဖြင့် ရှောင်လွှဲနေသည်ဟု ထင်မိသည်။ သို့နှင့် စိတ်ဆိုးလာကာ ဘချစ်ကို နားရင်းအုပ်ထည့်လိုက်သည်။

ဘချစ်သည် ဝန်းခနဲ ထ လာသည်။ တုန်လှုပ် ချောက်ချားနေသည်။ ဒီယီးဒီယိုင်း ဖြစ်လာသည်။ ထို့နောက် ငိုယိုကာ တောင်းပန်သည်။

'ဟေ့ ငိုမနေနဲ့၊ တိတ်စမ်း၊ ဒီလို ဟန်ဆောင်နေလို့ မဖြစ်ဘူး၊ လက် ကြယ်သီး ဘယ်မှာလဲ၊ သွားယူချည်'

ဤသို့ဖြင့် နာရီဝက်ခန့် အဆက်မပြတ် ဆွပူကြိမ်းမောင်းသည်။ မေးမြန်း သည်။

'ဒီလို အတင်းမေးရမှာပဲ၊ ပြန်မပေးချင်လို့ ငှေလည်ကြောင်ပတ် လုပ်နေ တယ် ထင်မိတယ်၊ ကြယ်သီးကို ဝှက်ထားတာပဲ ဖြစ်ရမယ်' မစ်ချယ်က အစစ် ခံသည်။

'ဒါပေမဲ့ ခွင့်လွှတ်ဖို့ ဘချစ်က တောင်းပန်တယ် မဟုတ်လား' ကျွန်တော် က ကြားဖြတ်မေးမိသည်။

'ဟုတ်ပါတယ်၊ တောင်းပန်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့က လက် ကြယ်သီး ပြန်လိုချင်တာကိုး'

'သူ့မှာ အပြစ်ရှိတယ်လို့ ဝန်ခံရင် ဘာဖြစ်လို့ ပုလိပ်လက် မအပ်သလဲ၊ ပုလိပ်က လက်ကြယ်သီးကို ရအောင် တောင်းမှာပေါ့'

'ပုလိပ်လက် အပ်တာထက် ကျွန်တော်တို့ မေးမြန်းကြည့်တာကမှ ပြန် ရရှိ ပိုပြီး နီးစပ်မယ် ထင်လို့ပါ'

ဘချစ် မျက်နှာမှာ သွေးမရှိတော့။ ကြမ်းပြင်ပေါ် လဲကျသွားကာ သွေးစူး သွေးတန်း အော်ဟစ်သည်။ ဟယုသည် ထိုင်နေရာမှ ရပ်၍ ဘချစ်၏ နားထင် နားရင်းကို ခပ်နာနာ ထိုးလိုက်ပြီး 'ဟေ့ကောင် ထ၊ တို့ကို အစူးမလုပ်နဲ့' ဟု ဆိုသည်။

ဘချစ်ကား ငိုယိုမြည်တမ်းရင်း သူ့ကို ချမ်းသာပေးရန် တောင်းပန်သည်။ 'ငါ့လက်ကြယ်သီးတွေ ဘယ်မှာလဲ'

ဘချစ်သည် လဲနေရာမှ လူးလဲ ထ ကာ အိပ်ခန်းထဲသို့ ဝင်သွားသည်။ ဟယုနှင့် မစ်ချယ်တို့မှာ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် ပြေးကြည့်ကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူတို့ လက်ကြယ်သီး ပြန်ရတော့မည်၊ ဝှက်ထားသည့် နေရာတွင် သွားယူနေပြီဟု ထင်လိုက်ကြသည်။ သို့သော် သူတို့ထင်သလို မဟုတ်။ ဘချစ်သည် အိပ်ခန်းထဲမှ ပြေးထွက်လာပြီး ရုတ်တရက်ပင် ပြတင်းမှ ခုန်ချလိုက်လေသည်။

ဤသည်မှာ မစ်ချယ်က ပြန်ပြောပြသည့် ဖြစ်ပျက်ပုံ အလုံးစုံတည်း။ ဤအတိုင်း မှန်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်မိသည်။ သူတို့မှာ စိတ်ဓာတ် ချောက်ချားနေသူ ဘချစ်နှင့် ကံဆုံမိကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘိန်းဂျူ ဘိန်းစားကာ ရူးကြောင်ကြောင်ဖြစ်နေသည့် ဘချစ် အခြေအနေကို သူတို့ မရိပ်မိကြ။ အတင်း အကျပ် မေးခံရသဖြင့် စိတ်ချောက်ချားကာ ပြတင်းမှ ခုန်ချသွားခြင်းကိုလည်း သူတို့ ရုတ်တရက် သဘောမပေါက်နိုင် ဖြစ်နေသည်။ နားရင်းကို သုံးလေးချက် တီးသည်ကလွဲပြီး နာကျင်အောင်၊ အနာတရဖြစ်အောင် ရိုက်နှက်နှိပ်စက်ခြင်း မပြုသည်မှာ အမှန်ဖြစ်ဟန်တူသည်။ တရားဥပဒေအရ "ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု" တွင် အကျုံးဝင်သည့် ရိုက်နှက်မှုမျိုး မပြုသည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ နားထင် နားရင်း အုပ်သည်မှာလည်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာရစေရန် ရည်ရွယ်၍ ထိုးနှက်ခြင်းမျိုး မဟုတ်။ တစ်ဖက်သားကို နာကျင်စေလိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်မျိုးလည်း မရှိ။ သို့ဖြစ်ရာ ဟယုမှာ ယခု ခွဲချက်တင်သည့် ပုဒ်မ ၃၃၀ အရလည်း အပြစ် တစ်စုံ တစ်ရာ မရှိချေ။

အင်္ဂါနေ့တွင် နှစ်ဖက် ရှေ့နေရှေ့ရပ်များ လျှောက်လဲကြသည်။ အစိုးရ ရှေ့နေဘက်က မေးမြန်းစရာ သိပ်မရှိ။ ခွဲဆိုထားသည့် ပုဒ်မသည်လည်း အကျုံး မဝင်။

မဝင်သည်ကို သူ နားလည်သည်။ သို့သော်လည်း ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးက (၁) ရာဇသတ်ကြီးက သခင်တစ်ယောက်အား မိမိအစေအပါးတစ်ယောက်၏ နားရင်းကို နာကျင်အောင် တီးခွင့်၊ အုပ်ခွင့် မပြုဟု ထောက်ပြသည်။ ဟယုသည် အစိုးရ ရှေ့နေ ထောက်ပြသည့် ပြစ်မှုကိုကား ကျူးလွန်သည်။ တပည့်ကို အဆုံးအမ လွန်သည့် ပြစ်မှုဖြစ်သည်။ ရုံးတော်၏ သဘောအတိုင်း ပြစ်ဒဏ်ခံရဖွယ် ရှိသည်။

အစိုးရရှေ့နေ လျှောက်လဲအပြီးတွင် တရားခံ၏ ရှေ့နေ မစ္စတာမက်ဒွန်နယ်က ခေါ်ပြုံးပြုံး မျက်နှာပေးဖြင့် ထ လာသည်။

‘ငိုမင်းကို ကျွန်တော် လျှောက်ထားချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တရားခံ အမှုသည်အတွက် ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်မိပါတယ် ဆိုတာကို ဦးစွာ ပြောကြားချင်ပါတယ်။ ပထမဆုံး ကျွန်တော် တရားခံကို လူသတ်မှုနဲ့ စွဲချက်တင်ပါတယ်။ နောက်တော့ လူသတ်မှုကနေ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုဆီ လျှော့ကျလာပါတယ်။ အဲဒီညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုအရ အပြစ်ဒဏ် ခံရမယ်ဆိုရင် ဒဏ်ငွေမဆောင်ရဘဲ အလုပ်ကြမ်းနဲ့ ထောင်ဒဏ် ခုနစ်နှစ်အထိ ကျခံရနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်ဆုံးမှာတော့ အမှန်တရားရဲ့ အလင်းရောင် ထွန်းပြောင်လာမှုကြောင့် တပည့်ကို နားရင်းအုပ်တဲ့ စွဲချက်လောက်ပဲ ကျွန်ုပ်တော့တယ်’

ထိုနောက် ရှေ့နေကြီး မက်ဒွန်နယ်သည် သူ၏ နိဒါန်းကို ရုံးမင်း နားထင်သွားပြီး စဉ်းစားစရာ အချိန်ရအောင် ခဏ ရပ်ထားသည်။ ပြီးမှ ဆက်လက် လျှောက်လဲသည်။

ဤတွင် သူ့အမှုသည် တရားခံ ကြုံတွေ့ရသည့် အခြေအနေ မည်မျှ ခက်ခဲ ကျဉ်းကျပ်ပုံကို တင်ပြသည်။ အစေခံဆိုးများနှင့် ဆက်ဆံဖူးကြမည်ဆိုလျှင် မည်မျှ စိတ်ညစ်စရာ ကောင်းသည်ကို နားလည်နိုင်ကြမည် ထင်ပါသည်။ မြန်မာပြည်တွင် အရှင်သခင်နှင့် အခိုင်းအစေတို့သည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး လေးစား ချစ်ခင်ကာ နားလည်မှု အပြည့်အဝ ရှိကြပါသည်။ သို့သော် ဆက်ဆံရေး မပြေ ဖြစ်သည်ကို တစ်ခါတစ်ရံ ကြုံရတတ်ပါသည်။

သူ့အမှုသည် တရားခံသည် မြန်မာပြည်နှင့် မြန်မာလူမျိုး အကြောင်းကို ကောင်းကောင်း မသိသေးပါ။ အင်္ဂလန်မှ ရောက်စ လူငယ်တစ်ယောက်အဖို့ ဘုရားလှို တပည့်ဆိုးကို မွေးမိလျက်သား ဖြစ်နေသည်မှာ ကံဆိုးသည်။ တပည့်မွေး မှားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သူ့ကို ဘယ်ပုံ အပြစ်တင်နိုင်မည်နည်း။ ဆက်ဆံရေး အလွန်ပြေပြစ်ကောင်းမွန်သည့် အင်္ဂလန်မြေမှ ရောက်လာစ လူငယ်တစ်ယောက်အဖို့ အရှေ့တိုင်းသား ဘီနိုးစားတပည့်ကို မည်သို့ ခိုင်းစေ ရမည်နည်း။ ယုံကြည် ကိုးစားနိုင်မည်လား။ ဤသည်တို့ကို အလွယ်တကူ နား

လည်နိုင်ပါမည်လား။ သူ့ပစ္စည်း ခိုးသည်ကို ခေါ်ယူ မေးမြန်းသည့်အခါ ဘုရား မှာ အရူးအပေါ့ ဟန်ဆောင်နေသည်။ ယောက်ျား မပီမသနှင့် ဝေလည်ကြောင်ပတ် လုပ်နေသည်။ ထိုမြင်ကွင်းကို စက်ဆုပ်ရွံရှုလာပြီး နားရင်းတီးကာ ဆုံးမလိုက် သည့်မှာ တရားလွန်ရာ ရောက်သလားတော့ မပြောတတ်။ သို့သော် လူငယ်တို့ ဘာဝ စိတ်လိုက်မာန်ပါ ဆုံးမလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ မိမိတပည့်ဆိုးကို ဆို ဆုံးမရမည်မှာ အရှင်သခင်ကောင်းတို့၏ ဝတ္တရားပင် ဖြစ်သည်။ အစေခံတပည့် ကို ဤရွေ့ဤမျှ အထိကား ဆုံးမ ထိန်းကွပ်ထိုက်သည်ဟု ယူဆပါသည်။ သို့ ဖြစ်ရာ ဤမျှလောက် ဆုံးမရုံဖြင့် ပြတင်းပေါင်က ခုန်ချထွက်ပြေးသွားမည့် အဖြစ်ဆိုးကို ဆိုက်ရောက်လိမ့်မည်ဟု ဘယ်သူ မျှော်လင့်ထားနိုင်ပါမည်နည်း။ အထူးသဖြင့် ဟယုလို အင်္ဂလန်ပြည်မှ ရောက်စ၊ ကျောင်းက ထွက်သည်မှာလည်း မကြာသေးသည့် လူငယ်အရာရှိတစ်ယောက်အဖို့ နောက်ဆက်တွဲတို့ကို ဘယ်လို ဘယ်ပုံ မျှော်လင့်ထားနိုင်ပါမည်နည်း။

ဤသည်မှာ မစ္စတာမက်ဒွန်နယ်၏ လျှောက်လဲချက် ဖြစ်သည်။ လျှောက်လဲပြီးလျှင် မက်ဒွန်နယ်သည် သူ့နေရာသို့ သွားကာ ထိုင်သည်။ အနိက်အတန်တွင် ကျွန်တော်သည် မက်ဒွန်နယ် ဆွဲခေါ်ရာနောက်သို့ ကောက် ကောက် ပါအောင် လိုက်ပါသွားမိသည်။ သူ့လျှောက်လဲချက်မှာ အလွန် ထိရောက် သည်။ ကြားရသူ တစ်ဖက်သား စိတ်ကို ပျောင်းညွတ်လာအောင် လျှောက်လဲ နိုင်သည့် သတ္တိထူး ရှိသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဟယုကို အမှုမှ ကွင်းလုံးကျွတ် လွှတ်ပေးလိုက်ချင်စိတ် ကျွန်တော်၌ ဖြစ်ပေါ်မိသည်။ စိတ်ထဲ ပေါ်လာသည့်အတိုင်း ပြုမူမိမည်ဆိုလျှင် အရာရာသည် ပြီးပြေသွားမည်။ နောက်ဆက်တွဲ ဒုက္ခတွေ့၊ စိတ်ရှုပ်ထွေးစရာတွေ ပေါ်လာစရာအကြောင်း မရှိ။ အစိုးရက ဟယုအား စွဲဆိုသည့် အမှုသည် လုံးဝ အခြေအမြစ် မရှိ။ ထို့ကြောင့် ဟယုအား အမှုမှ တရားသေ လွှတ်လိုက်သည်ဟု ဝပ်တိုတို စီရင်ချက်ချရန်ပင် ဖြစ်သည်။ အမှုသွား အမှုလာမှာ ဤစီရင်ထုံးသို့ ရှေးရှုနေသည်။ အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်ကြီးများနှင့် အပေါင်းပါများကလည်း ဟယု အား အမှုလုပ်သည်မှာ မသင့်ဟု ယူဆကြောင်း ကျွန်တော် ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

အင်္ဂလိပ် အသိုင်းအဝိုင်းက ဤကိစ္စတွင် ဟက်ဟက်ပက်ပက် မရှိလှ။ အမှုလုပ်သည်ကို မထောက်ခံချင်လှ။ မြန်မာတို့ကမူ ဘုရင်ခံ ဆာချားအင်းနစ်က ဟယုအား အမှုလုပ်သည်ကိုပင် ကျေနပ်လှပြီး နှစ်ထောင်းအားရ ရှိလှပြီ။ သို့သော် လည်း ထိုအချိန်ကမူ မြန်မာတွေ ကျေနပ်သည်၊ မကျေနပ်သည်ကို အရေးယူ

စဉ်းစားနေရန်ပင် မလို။ မည်သို့ဖြစ်စေ ဤအမှုကို ရက်သတ္တ နှစ်ပတ်လုံးလုံး အချိန်ယူ စစ်ဆေးသည်ကိုပင် အများရှင်လူတို့က အားရဝမ်းသာ ဖြစ်နေကြသည်။

သို့သော် ကျွန်တော်တက်က ဆင်ခြင်စရာ၊ အလေးမူ စဉ်းစားစရာတို့ ရှိနေသည်။ ဟယုတွင် အပြစ်မရှိဟု တိုတိုတတ်တတ် စီရင်ချက်ရေးကာ အမှု ပိတ်လိုက်ရမည် ဆိုလျှင် ကျွန်တော်ရင်ထဲတွင် ပေါသွားလိမ့်မည်ကား မထင်။ တထင်ထင် ဖြစ်ကျန်ရစ်ခဲ့မည် အမှန်။ ကျွန်တော်ကို ရန်ကုန်ခရိုင် တရားသူကြီး အဖြစ် ပေးအပ်ထားသည့် အခွင့်အာဏာတို့ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုဟု ပြောစရာ၊ ဆိုစရာ ကျန်ရစ်နေလိမ့်မည်။ ဆင်ခြင်စရာ၊ စဉ်းစားစရာတို့ကို ထောက်ပြရလိမ့်မည်။ ထောက်လှည်း ထောက်ပြချင်သည်။ ကျွန်တော်၏ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး တာဝန်ဝတ္တရားမှာ အမှုကိစ္စတစ်ခု ဖြစ်ပွားကာ ရုံးတင် လာပြီ ဆိုလျှင် ကြားနာပြီး မိမိထင်မြင်ယူဆချက်ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မကွယ် မထောက် ထုတ်ဖော်ပြသရန်ပင် ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်ခရိုင်၏ ရာဇဝတ် တရားသူကြီး တစ်ယောက်က ဤအမှုတွင် သူ တယ်ပုံ ထင်မြင်ယူဆသည်ဟု ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မထုတ်ဖော်ခဲ့လျှင် ကျွန်တော် သည် ပြည်ပိုင်အစိုးရ အပေါ်တွင် လည်းကောင်း၊ အခွန်ထမ်း ရန်ကုန်မြို့သူ မြို့သားများအပေါ်တွင် လည်းကောင်း တာဝန်မကျေရာ ရောက်သည်။ အစိုးရနှင့် ရန်ကုန် မြို့သူ မြို့သားတို့က ဤရာထူးကို ဖန်တီးတီထွင်ကာ ကျွန်တော်အား လခငွေ ပေးခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တက်က ဗြိတိသျှ တရားမျှတမှု မီးရှူးတန်ဆောင် ကို ထွန်းပြောင်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်။ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးကို အကောင် အထည် ဖော်ပေးရမည်။ အကယ်၍ ထိုတရားသူကြီးသည် သူ့ထင်မြင်ချက်ကို ထုတ်ဖော်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့လျှင် သူ့လောက်မျှ လခမရသည်။ သူ့ထက်ဝက်သာ လခရသည့် သူ့အောက်က အရာထမ်း တစ်ဦးလောက်ပင် တာဝန်ကျေသူ မ ဖြစ်နိုင်။

ဤအမှုကို အများ နားလည်အောင် ရှင်းရမည့် တာဝန်မှာ ကျွန်တော် တာဝန် ဖြစ်သည်။ မြန်မာများက အင်္ဂလိပ်များကို မကျေနပ်တာ အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ခံပြင်းနေသည်ကို ပြေလည်အောင် ရှင်းပြရလိမ့်မည်။ အကယ်၍ အမှုအကြောင်း ဘာမျှ မပြောဘဲ ဟယုကို လွတ်ပစ်လိုက်သည် ဆိုလျှင်မူ မြန်မာတွေ မကျေနပ်နေသည်ကို ကျွန်တော်တက်က ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းချက် မပေးဘဲ မြန်မာ့ ဆန္ဒကို မျက်ကွယ်ပြုရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ်လျှင် လက်ရှိ အခြေအနေကို ကျွန်တော် နားမလည်ရာ ရောက်မည်။ ထိုပြင် ဘက်လိုက်သည် ဟုလည်း ထင်ကြမည်။ အပြော ခံရလိမ့်မည်။

မြန်မာတွေ မကျေနပ်ဖြစ်ကာ ခံပြင်းနေသည်ကို ကျွန်တော် နားလည် သည်။ ကျွန်တော် နားလည်သလို တခြားအင်္ဂလိပ်များကိုလည်း နားလည်စေချင် သည့် စိတ်ဆန္ဒ ကျွန်တော်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ မြန်မာအစေခံ တစ်ယောက်ကို အင်္ဂလိပ်သခင်က ခေါ်ပြီး ဆူပူကြိမ်းမောင်းသည်တွင် အစေခံသည် သူ့ကိုယ်သူ သတ်သေသွားသည် ဆိုသည့် အချက်ကိုမူ မသိကျိုးကျွန်ပြု၍ မရနိုင်။ ယင်းကို ဖုံးဖိထားလို မဖြစ်။ အကြောင်း ရှိသည်။ ထိုအစေခံ ဘချစ်သည် စိတ် အတည် မကျသူ ဖြစ်သည်။ ဘိန်းစွဲကာ ရူးကြောင်ကြောင် ဖြစ်နေသည်။ သူ့ကို ဘိန်းစွဲသည် ဟုရှုကာ စွပ်စွဲနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိ။ သို့သော် သူ ပစ္စည်းခိုးဖုန်းကိုကား သိသည်။ သို့သော်လည်း ဘာကြောင့် ဘချစ်ကို ကြာရှည်ကြာမျော မေးမြန်းနေရသလဲ။ မေးနေလိုလည်း ဘာမျှ ပြန်ဖြေနိုင်သူ မဟုတ်မှန်း မသိဘူးလား။ အကျိုးမထူး သည်ကို မရိပ်မိဘူးလား။ လက်ကြယ်သီးလေး တစ်စုံ ပြန်ရရှိ သည်လောက် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် စစ်ဆေး မေးမြန်းနေရသလား။ လက်ကြယ်သီး တစ်စုံက သည်လောက်ပဲ အရေးကြီးနေရသလား။

ဤသည်တို့ကို ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းဖို့ မလွယ်လှ။ ဟယုသည် သူ့အခြေအနေကို သူ နားမလည်။ သူ့တပည့် မြန်မာအစေခံအပေါ် စိတ်ကွက်ပြီး အတင်း ဆူပူကြိမ်းမောင်းပြုကာ စစ်ဆေးနေသည့် သူ့အဖြစ်ကို သူ နားမလည်။ အကယ်၍သာ မေးမြန်းခံရသူသည် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့မည် ဆိုလျှင် ယခုလို ပြတင်းက ခုန်ချသည်အထိ အဖြစ်မမံတော့ဘဲ ခဏ မေးပြီး ပြန်လွှတ်လိုက် မည်မှာ သေချာသည်။

အမှုကိစ္စ တစ်ခုကို လွန်လွန်ကျွေးကျွေး ပြုလုပ်မိပြီးဆိုလျှင် ပြုသူနှင့် ခံရသူတို့ အနေအထားကို လိုက်၍ သင့်၊ မသင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်စိတ်မျိုး ဝင်လာတတ်သည်။ အင်္ဂလိပ် အချင်းချင်း ပြောဆို ပြုမှု ဆက်ဆံသည်က တစ်မျိုး၊ အင်္ဂလိပ်က လက်အောက်ခံ လူမျိုးခြားအပေါ် ပြောဆို ဆက်ဆံသည်က တစ်မျိုး ဖြစ်တတ် သည်။

ယခုမူ ဟယုသည် ဘချစ်နှင့် ဆက်ဆံသည်အခါ လူလူချင်း စာနာစိတ်ဖြင့် မဆက်ဆံ ဟူသော အချက်ကို ကျွန်တော် ဆင်ခြင်မိသည်။ ဤသည်မှာ သူ့ဘက်က အပြစ်တစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ အမှန်စင်စစ် သူ တစ်ယောက်တည်း အပေါ် လုံးလုံး လျှားလျှား အပြစ်ပို့လျှင် မသင့်။ သူ ကျင်လည်ကြီးပြင်းခဲ့သည့် အင်္ဂလိပ် အသိုင်း အဝိုင်း တစ်ခုလုံးတွင် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် တာဝန်ရှိနေသည် ဟု ကျွန်တော် ယူဆမိသည်။

သူ့တပည့်ကို လူလို မဆက်ဆံသည့် သူ့စိတ်ထားသည် နောင်အခါ ထင်ထင်ရှားရှား ပေါ်လာသည်။ ဘချစ် သေဆုံးသည့်တိုင် သူ့မှာ ဒေါသ မပြေသေး။ ဒေါသဖြစ်လျှင်၊ စိတ်ချဉ်ပေါက်လျှင်၊ စိတ်ရှုပ်လျှင် သတိလက်လွတ် ဖြစ်တတ်သည်မှာ ဓမ္မတာပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် မိမိ မျက်စိအောက်မှာ လူတစ်ယောက် အသက် ထွက်သွားသည်ကို မြင်တွေ့ရလျှင်မူ သနားစိတ်၊ ကြင်နာစိတ် ဝင်လာသင့်သည်။ ဒေါသစိတ် ပျောက်ကာ လူစိတ် ပြန်ဝင်လာ သင့်သည်။ ဘချစ်မိန်းမ မကြွယ်ကို သူ့လင် အလောင်းဘေးမှာ တွေ့ရပြီး မကြွယ် က သူ့ယောက်ျား၏ လခ တောင်းသည့်အခါ ပြတ်ပြတ်တောက်တောက်ပင် မပေးနိုင်၊ မကြွယ်နှင့် ဘာမျှမဆိုငံဟု ငြင်းဆိုလိုက်သည်။ အကယ်၍သာ မကြွယ် အစား အင်္ဂလိပ် အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဤသို့ ခါးခါးသီးသီး ငြင်းဆို မည်လား။ သို့သော် မြန်မာအမျိုးသမီး ဖြစ်နေသဖြင့် မပေးနိုင်ဟု ငြင်းပယ်လိုက် သည်။ ဤနေရာတွင် သူ့နှလုံးသားသည် အလွန် မာကျောနေသည်။ သို့ကြောင့်ပင် မြန်မာတို့က ဟယုအား လူသတ်တရားခံဟု မှတ်ယူလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သူ့တွင် ကြင်နာတတ်သည့် နှလုံးသား မရှိ။ သူ့နှလုံးသားသည် လူသတ်သမားလို ခက်ထန် မာကျောသည်ဟု မြန်မာများက ခံယူထားကြသည်။

မစ္စတာ မက်ဒွန်နယ် လျှောက်လဲနေစဉ် ကျွန်တော်သည် အမှုသွား အမှုလာကို စဉ်းစားကာ ဤသို့ တွေးတောဆင်ခြင်မိလေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမှုကို စီရင်ချက် မချသေးဘဲ သောကြာနေ့သို့ ချိန်ဆိုလိုက်သည်။

စီရင်ချက်ရေးရန် ကျွန်တော်တွင် နှစ်ရက် အချိန်ရသည်။ စီရင်ချက်မှာ စကားလုံး ငါးထောင်ရှိသည်။ အမှုသွား အမှုလာကို သက်သေထွက်ချက်တို့မှ ပြန်ဖော်ရသည်။ ဤတွင် မြန်မာတို့က ဟယုတစ်ယောက် ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန် သည် ဆိုသည့် အထင်အမြင်ကို ချေဖျက်ရန် မနည်းပင် ရှင်းလင်းထုတ်ဖော်ရသည်။ ဟယုသည် တကယ်ပင် ရာဇဝတ်မှု မကျူးလွန်။ ထို့ကြောင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးရန် မရှိဘဲ လွတ်လိုက်သည်ဟု ဖော်ပြကာ အထက်က တင်ပြထားသည့် ကျွန်တော် ထင်မြင် ယူဆချက်တို့ကို ထည့်သွင်းဖော်ပြလိုက်သည်။

သောကြာနေ့ မနက်တွင်မူ ကျွန်တော်စီရင်ချက် အပြည့်အစုံကို ရုံးတွင် ပတ်ကြားသည်။ ဝေနေ့ မနက်ပိုင်း သတင်းစာများတွင် ထိုစီရင်ချက်ကို လေး ကော်လံခွဲမျှ နေရာပေးကာ ဖော်ပြကြသည်။ ထိုနေ့ ညနေမှာပင် ဘုရင်ခံ ဆရာများအင်းနစ်သည် အထက်မြန်မာပြည်သို့ ခရီးထွက်မည် ဖြစ်ရာ အထက် အရာရှိကြီးများသည် ဘုတကြီးသို့ သွားကာ သူ့ကို လိုက်ဖို့ကြသည်။ ဘုတကြီး ရောက်သို့ ကျွန်တော် ရောက်သွားလျှင် အတွင်းဝန်မျှပ် မစ္စတာလွှိုက်နှင့် ကျွန်တော်

မင်းကြီး ဗုဂရေဗလီတို့ စကားလက်ဆုံ ကျနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူတို့ဆီသို့ ရောက်သွားကာ အမှုအကြောင်းကို ရုတ်တရက် ပါးစပ်က ထွက်သွားမိသည်။

'ကျွန်တော်စီရင်ချက် ဘယ်လို ထင်ပါသလဲ' အတွင်းဝန်မျှပ်ကို မေးမိ သည်။

ကျွန်တော် စကားများသွားပြီကို ချက်ချင်းပင် သတိထားလိုက်မိသည်။ သူ့အဖြေမှာ ရှင်းသည်။ တုံတိုးပင် ပြောချလိုက်သည်။ 'မင်းပြောတာ နည်းနည်း များသွားတယ်၊ ငါသာ မင်းနေရာမှာဆိုရင် ဟယုကို ဒဏ်ငွေ ငါးကျပ် တပ်လိုက် မယ်၊ မင်းအထဲက ဟောပြော ပို့ချထားတာတွေ တစ်လုံးမှ ငါ မပြောဘူး၊ ဒါပဲ'

'အစေခံတစ်ယောက်ကို နားရင်းအုပ်တဲ့အတွက် ဒဏ်ငွေ ငါးကျပ်ပဲ တပ်မယ် ဟုတ်လား၊ ဒီလိုဆိုရင် အမှုဟာ ရယ်ရော ဖြစ်သွားမှာပေါ့' ကျွန်တော်က ပြန်ပြောသည်။

ထိုအခါ လွှိုက်က အမိပုဂံတစ်မျိုး ဆောင်သည့် မျက်နှာပေးဖြင့် ဗုဂရေဗလီအား ခိုက်ကြည့်လိုက်သည်။

ထိုအချိန်မှာပင် ဘုရင်ခံဆရာများ လာနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော် တို့ အားလုံးကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ပြီး ကျွန်တော်အား ဤသို့ ပြောသည်။

'နည်းနည်း ပင်ပန်းမှာပေါ့နော်၊ အေး... မင်းကိုင်းတဲ့အမှု ပြီးသွားတာ ဝမ်းသာပါတယ်'

ထို့နောက် ဘုရင်ခံက ယေဘုယျ စကားတစ်ခွန်းကို ဤသို့ ဆိုပါသည်။ 'မြန်မာတွေ စိတ်ထဲမှာ ခံပြင်းပြီး မကျေနပ် ဖြစ်နေတာ တစ်ခဲက မြန်မာပြည်မှာ မြန်မာအစေခံတွေကို တို့တစ်တွေ ဆက်ဆံတဲ့အခါမှာ အင်္ဂလန်မှာလို မဆက်ဆံဘူး ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ'

ဆရာများသည် ထိုနေ့ မနက်က သတင်းစာများကို မဖတ်ရသေး ဟု ကျွန်တော် ယူဆသည်။ သူကား အလွန် အလုပ်များသူ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သူ့အမြင် စူးရှပုံမှာမှ မှတ်သားစရာ ကောင်းသည်။ မျိုးကျူးစရာ ကောင်းသည်။ ဘုရင်ခံ၏ စကားကို ကြားရလျှင် မစ္စတာလွှိုက်တစ်ယောက် မျက်စိမျက်နှာ ပျက်သွားသည်ဟု ထင်မိသည်။ သို့နှင့် တခြားစကားများ ရောက်သွားသည်။ ဆရာများသည် ခရီးထွက်ခါနီး လိုအပ်သည်တို့ကို ညွှန်ကြားကာ တွဲအတွင်းသို့ ဝင်သွားသည်။

ရထားထွက်လျှင် ဟိန္ဒူ မစ်ရှင်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သည့် ဆွာမိရူယမ် အာနုနာသည် ကျွန်တော် အနားသို့ ကပ်လာသည်။ စောစောက ကျွန်တော်တို့ ပြောဆိုနေကြသည်ကို သူ အကုန်ကြားသည်။ ယခုလည်း သူက -

'ဘုရင်ခံက တကယ့် လူကြီးလူကောင်း တစ်ယောက်ပဲဗျ'ဟု မှတ်ချက်ပေးလိုက်သည်။

ဘုတာမှ ပြန်အလာတွင် ဟယု အမှု၏ နောက်ဆက်တွဲတို့ကို ကျွန်တော်ကြားရပြီဟု ခံစားမိသည်။ ဘုတာစကြိုတွင် ထိပ်တန်းအရာရှိကြီး နှစ်ဦးနှင့် ကေားလက်ဆုံ ကျွဲမိသည်။ ကျွန်တော် စီရင်ချက်ကို မနှစ်မြို့ဘဲသို့ ရှိလာသည်။ ကျွန်တော် စီရင်ချက်က လူအမျိုးကို ထိခိုက်စေသည်ဟု သဘောပေါက်မိသည်။

ကျွန်တော် စီရင်ချက်မှာ အချိန်အခါနှင့် ကိုက်ညီပြီး မှန်ကန်သင့်မြတ်သည်ဟု ထင်မိသည်။ လူသာမန်တို့သည် ကျွန်တော်ကို သဘောတူမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်အထင် ပါစင်အောင် လွဲသည်ကို သိစ ပြုလာသည်။

ထိုညနေမှာပင် ပဲခူးကလပ်သို့ ကျွန်တော် ရောက်သွားသည်။ အရက်ပိုင်း တစ်ခုတွင် ထိုင်မိသည်။ ထိုနေ့မှာ စနေနေ့ ဖြစ်ရာ လူသတ်မှု စီရင်ချက် ချပြီး နောက် တစ်ပတ်တိတိ ကြာပြီးမှ ကလပ်သို့ ကျွန်တော် ရောက်သွားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သို့သော်လည်း ယခင်တစ်ပတ်ကနှင့် စာလျှင် အခြေအနေ ခြားနားနေသည်ကို မျက်မှောက်ပြုရသည်။ ကုန်သည်ကြီး အမျိုးမှာ အရက်သောက်နေကြသည်။ ကျွန်တော်ကို လှမ်းမြင်နေကြသော်လည်း ပြီးရယ်ခြင်းပင် မပြု။ ဖော်ရွေမှု မပြု။ သူတို့အားလုံးသည် ရှေ့နေကြီး မက်ဒွန်နယ်နှင့် ပြောဆိုဆွေးနွေး နေကြသည်။ သို့တိုင်အောင် ကျွန်တော်နှင့် အလုပ်တူ ဖြစ်သည့် အုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ထမ်းတို့သည် ကျွန်တော်ဆီ ရောက်လာကာ ပြောဆို နှုတ်ဆက်ကြသည်။ ကျွန်တော် ရောက်သွားသည့် အချိန်တွင် သူတို့ ဆွေးနွေးနေကြသည့် အကြောင်းအရာမှာ တစ်ခုတည်းသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်လူများက သူ ပြောသည်ကိုသာ နားထောင်နေကြသည်။ မက်ဒွန်နယ်က သူသာ ကျွန်တော်နေရာတွင် ရောက်နေလျှင် မည်သို့မည်ပုံ စီရင်မည်ဟု ရှင်းပြနေသည်။ ကျွန်တော်မိတ်ဆွေ အမျိုးကမှ ကျွန်တော်ဘက်က ကာကွယ်ပြောဆိုကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ အိုင်စီအက်ထံမှ သေးသေးကျေးကျေး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်သည် ကျွန်တော်နှင့် ဆွေးနွေးသည်။ သူ့အမြင်များမှာ ရိုးတာလှသည်။ သူသည် ခေတ်နောက်ကျသည်။ သို့သော် သူက ဤသို့ ဆိုသည်။ 'ခင်ဗျား စီရင်ချက်ကို ပထမဆုံးအကြိမ် ဖတ်လိုက်ရတော့ ဟယုကို တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း အပြစ်ဖို့ ထားတာ တွေ့ရပြီး ခင်ဗျား မှားသွားပြီလို့ ထင်လိုက်မိတယ်။ ပြီးတော့မှ ခင်ဗျား သုံးထားတဲ့ စကားတစ်ပိုဒ်ကို ကျွန်တော် သတိထားမိတယ်။ ခင်ဗျားက "လက်ကြယ်သီး တစ်စုံရဲ့ တန်ဖိုးက လူတစ်ယောက်ရဲ့ အသက်တစ်ချောင်းလောက်

တန်ဖိုးကြီးနေသလား" လို့ ဆိုထားတယ်။ အဲဒီတော့မှ ခင်ဗျားပြောတာ မှန်တယ်လို့ ကျွန်တော် သဘောပေါက်လာတယ်'

အခြား ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကမူ ဤကဲ့သို့ လူဆန်ဆန် မဆင်ခြင်၊ မတွေးတောနိုင်ကြ။ ကျွန်တော် စီရင်ချက်က မျက်နှာဖြူ အင်္ဂလိပ်တို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိပါးစေသည်။ အင်္ဂလိပ်တို့သည် လက်အောက်ခံ တိုင်းရင်းသား မြန်မာတို့အပေါ် လူလို မဆက်ဆံကြောင်း ဝန်ခံရာ ရောက်နေသည်ဟု ယူဆကြသည်။

'ခုလို အချိန်မျိုးမှာ အဲဒီ သဘောမျိုး မသက်ရောက်အောင် ထိန်းဖို့၊ အဲဒီလို ဝန်မခံမိဖို့ သတိထားရမယ် မဟုတ်လား'ဟု ဆန်စက်ပိုင်ရှင် အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်က ပြောသည်။ သူက ဆက်ပြီး -

'ဟယု လုပ်တာတွေ မှန်တယ်။ သင့်တယ်လို့ ကျွန်တော် မဆိုလိုပါဘူး။ တချစ် မိန်းမအပေါ် ဆက်ဆံတာဟာ လွန်တာပေါ့။ ဖြစ်ရမှာက ပျော့ပျောင်းရမယ်။ ချိုသာရမယ်။ ဒါတွေက အမှုနဲ့ သိပ်မဆိုင်လှဘူး။ ဟယုဘက်က အဲဒီမျိုးတို့မျိုးတွေကို ကောလစ်က ထောက်ပြဖို့ မလိုဘူး။ အခုတော့ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်အားလုံးကို မြန်မာတွေက မလိုလားနေတဲ့ အချိန်မှာ အဲဒီ စီရင်ချက်မျိုး ထုတ်ဖော်လိုက်တာ ဆိုတော့ အနေရ အထိုင်ရ ခက်ကုန်တာပေါ့'

'အဲဒီလိုတော့ ကျွန်တော် မယူဆဘူး'
ကျွန်တော်မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်က ဆန်စက်ပိုင်ရှင်ကို ပြန်လည် ချေပသည်။

'ကောလစ်ရဲ့ စီရင်ချက်ဟာ အင်္ဂလိပ်တွေရဲ့ သဘောထား ဖြစ်နိုင်ရမယ်။ သူ ယုံကြည်တာကို သူ မပြောခဲ့ရင် မြန်မာတွေ စိတ်ထဲမှာ အင်္ဂလိပ်တွေက တိုင်းရင်းသားတွေကို မလိုလားဘူးလို့ ယူဆကြတော့မှာပေါ့။ ခင်ဗျားအတွက် တစ်ခုပြောချင်တယ်။ ခင်ဗျား အလုပ်သမားတွေအကြားမှာ ခုလို အထင်အမြင် မျိုးတွေ မပြောရင် ကောင်းမယ်။ ပါးစပ် ပိတ်ထားရင် ခင်ဗျားကို ကြည်ညိုလာမှာပဲ။ လောင်းရဲဇာယ်ဗျာ'

'ဟုတ်ပါတယ်။ ခင်ဗျား ပြောတာ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အင်္ဂလိပ်တွေကို နှိမ်သလို မြစ်မနေပေးဘူးလား'

'အခုပဲ မြန်မာတွေနဲ့ ရွပ်ရွပ်ထွေးထွေးဖြစ်တာ မကောင်းဘူးလို့ ခင်ဗျား ပြောခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျား သဘောထားက မြန်မာ့ ထင်မြင်ယူဆချက်နဲ့ တိုက်ရိုက် ဆန့်ကျင်နေတာပဲ'

'အိုဗျာ... ကိုယ့်လူမျိုးကိုတော့ ကိုယ် မနှိမ်ချင်ပါဘူး' ဆန်စက်ပိုင်ရှင်က ချေပသည်။

'ဒါပေမဲ့ အခု ခင်ဗျား လုပ်နေ၊ ပြောနေတာက အင်္ဂလိပ်တွေကို ချီးနှိမ်ရာ ရောက်နေပြီ'

'ခင်ဗျား ပြောတာ ကျွန်တော် နားမလည်ဘူး၊ ဘာ ဆိုချင်တာလဲ၊ ကျွန်တော်တို့ကတော့ ညီညွတ်ရင် ကောင်းတာပဲ'

'မြန်မာတွေကို ဆန့်ကျင်တဲ့ နေရာမှာ ညီညွတ်ဖို့ ပြောတာလား'

'ဆို ဒီသဘောမျိုး ကျွန်တော် ပြောချင်တာ မဟုတ်ပါဘူး'

ဆန့်စက်ပိုင်ရှင်၏ နာမည်ကိုကား ကျွန်တော် မေ့နေပြီ။ သို့သော် သူနှင့် အရေးအတင်ပြောသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာမူ အိန္ဒိယ ပညာဉာဏ်ခံဝန်ထမ်း ဒီလစ်ဖိုဂါတီ ဖြစ်လေသည်။

မည်သို့ဖြစ်စေ ဆန့်စက်ပိုင်ရှင်၏ သဘောထား ခံယူချက်သည် မြန်မာ ပြည်ရှိ အင်္ဂလိပ် အသိုင်းအဝိုင်း၏ ခံယူချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ပဲခူးကလပ်သည် အစိုးရအသိုင်းအဝိုင်းတို့ ကြီးစိုးရာ နေရာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဤအသိုင်းအဝိုင်း၏ ထင်မြင်ယူဆချက်မှာ ဆန့်စက်ပိုင်ရှင်နှင့် ထပ်တူဖြစ်ခဲ့လျှင်အင်္ဂလိပ် ကုန်သည် များ ကြီးစိုးရာ ဂျင်မေခါနာ ကလပ်နှင့် ဘုတ်ကလပ်တို့ကလည်း ကျွန်တော်ကို လုံးဝ ဆန့်ကျင်ကြမည်မှာ မလွဲတည်း။ ဤသို့ဖြင့် စိတ်ထဲတွင် မသက်မသာ ဖြစ်လာရသည်။

သူတို့အားလုံး သဘောထားမှာ ကျွန်တော်နှင့် ဆန့်ကျင်နေပြီ ဆိုလျှင် ကျွန်တော် ပြုမှု ဆောင်ရွက်ချက်သည် ဟုတ်မှ ဟုတ်ရဲ့လားဟု ပြန်လည် ဆင်ခြင်လာရသည်။ ကျွန်တော် စီရင်ချက်တွင် စကားအသုံးအနှုန်း မှားပြီလား၊ ပရိယာယ် မသုံးဘဲ တုံးတိတ်ကြီး ပြောချလိုက်သလား၊ ပြင်းထန်သွားသလား၊ ပြောတာ များသွားသလား၊ မက်ခွန်နယ် ပြောတာ မှန်သလား၊ ဟယုကို မြေနှင့် ပိတ်ကန်ကာ "မြန်မာတွေ အကြောင်း မင်း မသိသေးပါဘူး။ မြန်မာတွေကို နားလည်အောင် ကြိုးစားပါဦး" ဟုပဲ ပြောရမည်လား။ ဤသို့ကား မပြောနိုင်ပါ။ လုပ်ရပ်တစ်ခု မှားသည်၊ မှန်သည်ကို ချက်ချင်း ဆုံးဖြတ်၍ မရ။ ထိုကံသင့်သည့် အားလျော်စွာ အချိန်စောင့်ရမည် ဖြစ်သည်။ အချိန်ကသာ အလုပ်တစ်ခု မှား၏။ မှန်၏ကို ဝေဖန် ဆုံးဖြတ်လိမ့်မည်။ ခေတ်ပြိုင် အနုပညာ လက်ရာတစ်ခုကို ဝေဖန် အကဲဖြတ်ရန် ခက်သကဲ့သို့ ပင်တည်း။ အကယ်၍ လုပ်ရပ်မှာ မိမိကိုယ်ပိုင် ပြုမှု ဆောင်ရွက်ချက် ဖြစ်နေခဲ့လျှင် ဥာကြည့်ဖို့ အတန်ငယ် ခက်ခဲတတ်သည်ကို သတိပြုရာသည်။

ဤသို့ ဆင်ခြင်မိသည့်အခါ အခြောက်တိုက် စိတ်ရှုပ်ခဲ မနေတော့ဘဲ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းတို့ကို နှုတ်ဆက်ကာ ကလပ်မှ မြန်မြန် ထ ပြန်လာခဲ့

သည်။ အိမ်ရောက်လျှင် ညစာစားရန် ပြင်ဆင်ရသည်။ သို့ငြားလည်း စားလို့ မဝင်း အရသာ မရှိ။ စိတ်က အစာထဲ မရောက်။ ပြီးလျှင် စာဖတ်ခန်းထဲ ဝင်ကာ စုဆောင်းထားသည့် တရုတ်အနုပညာ လက်ရာတို့ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ကာ စိတ်ပန်းခြံရသည်။ စိတ်လက်မအိမ်သာ ဖြစ်သည်တို့ ပြေပျောက်သွားသည်။ ယခုမှ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်တို့ကို ကြည်ကြည်လင်လင် ဆင်ခြင်သုံးသပ်နိုင်လာသည်။

အကယ်၍သာ စီရင်ချက်တွင် ထွေထွေထူးထူး မပြောခဲ့လျှင် ဤကိစ္စသည် အလိုလို ပြီးပြေသွားမည် ဖြစ်သည်။ ယခု အမှုကို တစ်တိုင်းပြည်လုံး စိတ်ဝင်စားနေ ကြသည်မှာ တစ်လကျော်ကျော် ရှိလာပြီ။ ကျွန်တော် စီရင်ချက်တွင် တစ်စုံတစ်ရာ မပြောဘဲ ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေလိုက်မည်ဆိုလျှင် အစိုးရက အင်္ဂလိပ်ချင်း လျစ်လျူ ရွာသည်ဟု ပြောကြမည်။ ယခုဆကြမည်။ မြန်မာအစိုးရသည် လည်းကောင်း။ အုပ်ချုပ်သူ အင်္ဂလိပ် အသိုင်းအဝိုင်း တစ်ခုလုံးသည် လည်းကောင်း တစ်သက်လုံး အပြစ်တင်စရာ ဖြစ်လေတော့မည်။ ခွင့်မလွှတ်သင့်သည်ကို ခွင့်မလွှတ်ဘဲ တင်းတင်းကျပ်ကျပ် အရေးယူခဲ့ရိုး အစဉ်အလာရှိသည့် အင်္ဂလိပ်တို့သည် ယခုကိစ္စ တွင် မိုက်ခဲစွာပင် လျစ်လျူရှုကာ မသိကျိုးကျွန် ပြုခဲ့ကြသည်ဟု အပြစ်တင်ကြ လိမ့်မည်။

အင်္ဂလိပ်လူမျိုးသည် ယေဘုယျအားဖြင့် သူတို့ တပည့် အစေအပါးတို့ အပေါ် ကောင်းမွန်ပြေပြစ်စွာ ဆက်ဆံခဲ့သည်ချည်း ဖြစ်သည်။ တစ်စုံတစ်ယောက် က ဖောက်လားပြီး မမှယ်မရာ ပြုမှုကုန်ကြံခဲ့လျှင် ထိုတစ်ယောက်ကို အားလုံးက ဝိုင်း၍ အပြစ်တင်ကြသည်။ မကျေနပ်။ မနှစ်သက်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆို ကြသည်။ ကာဆီး ကာဆီး လုပ်လျှင်ကား မသင့်လျော်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့၏ အကျင့်စားရိက္ခမှာ စံထားလောက်သည် ဟူသော ဆိုရိုးကို ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက် လေသည်။ အရှေ့တိုင်းတွင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့၏ အနေအထားမှာ အလွန် အရေး ပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးတွင်မူ အများအယွင်း မခံဘဲ တရားမျှတမှု ရှိအောင်၊ တည့်တည့်မတ်မတ် ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရန် အခါခပ်သိမ်း မဖြစ်နိုင်သည်ကို လူတိုင်း သိသည်။ ထို့အတူ ဟိတ်ဟန်ထုတ်ကာ ကြီးကျယ်နေလျှင်လည်း အလုပ်မတွင်။ မပြီးမြောက်။ ယခုအမှုတွင် မှုမှုတတ ရှိပါမည်လားဟု မြန်မာတွေ စိတ်ထဲတွင် တထင့်ထင့် ခိုးရိမ်ကြောင့်ကြ နေခဲ့လျှင်လည်း ကျွန်တော်တို့အဖို့ မကောင်း။ တရားသူကြီးသည် ခါတိုင်းလိုပင် အင်္ဂလိပ်တို့၏ ထုံးစံအတိုင်း မတိမ်းမယိမ်းအောင်၊ မှုမှုတတ ဖြစ်အောင် စစ်ဆေးသွားလိမ့်မည်ဟု အများ ပြည်သူတို့ အမြင်တွင် ခွဲမြဲနေဖို့ လိုသည်။ သို့မဟုတ်ဘဲ ခိုးရိမ်ကြောင့်ကြစိတ် ဝင်သွားလျှင်မူ မကောင်း။

ယခုကား ကျွန်တော်ဘက်က ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်သည် တော်တည့် မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆမိသည်။ ဘုန်းကြီးတစ်ယောက်နှင့် ပင်နီဝတ် အမျိုးသမီး တစ်ယောက်က သက်သေထူသွားသည် မဟုတ်လား။ မကျေနပ်ကြောင်း သူတို့ ဘက်က စိုးစဉ်းဖွဲ့ အရိပ်အယောင် မပြကြ။ အင်း... ဘုရားသခင် ကျေးဇူးတော် ကြောင့် ကျွန်တော်၏ စီရင်ချက် တည်တည့်မတ်မတ် ဖြစ်သွားသည်မှာပင် ဝမ်းသာစရာ ကောင်းလှပြီဟု နှစ်သိမိမိသည်။

ဤနေရာတွင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့၏ စရိုက်အမူအရာကို မပြနိုင်လျှင် မြန်မာ တွေ တံငွားခွက်တွင် ကျွန်တော်တို့ မျှောပါသွားဖွယ်ရာ ရှိတော့မည်။ အမှန်စင်စစ် ကျွန်တော်ရုံးတွင် ဟယုကို စစ်ဆေးနေခြင်း မမည်။ အင်္ဂလိပ် တစ်မျိုးသားလုံးကို စစ်ဆေးနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ထင်သည်။ တရားသူကြီး၏ အပြုအမူကို သန်းပေါင်းများစွာသော မြန်မာပြည်သူတို့က စောင့်ကြည့်နေကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အင်္ဂလိပ် တရားသူကြီး တစ်ယောက်သည် အမျိုးသားချင်းအပေါ် ထားသည့် သံယောဇဉ်နှောင်ကြီးကို ခါတိုင်းထက်ပင် ပို၍ လျော့ထားရမည်ဟု ကျွန်တော် ယူဆသည်။ အမှုကာလအတွင်း ကျွန်တော်ကို အတိမ်းအစောင်း ဖြစ်မသွားအောင် တစ်စုံတစ်ရာက ထိန်းချုပ်နေသည်ဟု ခံစားရသည်။ မှန်တာကို မြင်အောင်၊ မြင်သည့်အတိုင်းလည်း ရဲရဲတင်ပြနိုင်အောင် အားပေးနေသည့် တစ်စုံတစ်ရာကို ကျွန်တော် ကျေးဇူးတင်မိသည်။

တနင်္လာနေ့တွင် ကျွန်တော်သည် ခါတိုင်းလိုပင် ရုံးသို့ သွားကာ စစ်ဆေး စရာရှိသည့် အမှုတို့ကို စစ်ဆေးသည်။ ပြီးခဲ့သည့် အမှုကို ပြန်လည်တွေးတော မနေတော့။ အချိန်တန်လျှင် ပြင်းထန်နေသည့် ထင်မြင်ယူဆချက်တို့သည် ငြိမ်းအေး ပြေလျော့သွားလိမ့်မည်။ အမှန်တရားကို မြင်လာကြလိမ့်မည်။ အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်ကြီးများကလည်း အဖြစ်မှန်ကို ဆင်ခြင်လာမိကြလိမ့်မည်။

ဤအယူအဆသည် မှန်ကြောင်း နောင်တွင် ထင်ရှားလာသည်။ မြန်မာပိုင် အမျိုးသားသတင်းစာတစ်စု၌ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ပါလာသည်။ ယင်းမှာ အမှုစီရင် ချက် ချအပြီး ဆယ်ရက်အကြာတွင် ဖြစ်သည်။ ဆောင်းပါးရှင်က "ဘချစ် မိန်းမ မကြွယ်တွင် နှစ်နှာနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် မုဆိုးမ မကြွယ်ကို လျော်ကြေး ပေးသင့်ပါသည်။ ယခုတိုင် လျော်ကြေးမပေးသည်မှာ ဆုံသြစရာ ကောင်းသည်။ အကယ်၍ ဟယုနှင့် မစ်ချယ်တို့တွင် ပေးစရာ ပိုက်ဆံ မရှိခဲ့လျှင် စတီးဘရားသား ကုမ္ပဏီက ပေးသင့်ပါသည်။ သူ့ကုမ္ပဏီမှ အရာရှိနှစ်ယောက်သည် ဘချစ် သေဆုံး သွားသည့် အရေးအခင်းတွင် ဝမ်းနည်းဖွယ် ပတ်သက်နေလေရာ ဤအရေးကိစ္စ ကို မြန်မာပြည်သူတို့က များစွာ စိတ်ဝင်စားနေသည်နှင့်အညီ မုဆိုးမ မကြွယ်အား

ကျေနပ်နှစ်သိမိမှု ပေးသည့် အနေဖြင့် စတီးဘရားသား ကုမ္ပဏီကြီးသည် ကရုဏာ မြကြ ပေးသင့်ပါသည်"ဟု ဆောင်းပါးရှင်က ထောက်ခံ တင်ပြသည်။

ဤဆောင်းပါးကြောင့်လား၊ တခြား ဘာအကြောင်းကြောင့်လားတော့ မပြောတတ်။ စတီးဘရားသားဘက်က ကြင်နာမှုတစ်ခု တုံ့ပြန်လာသည်။ မကြွယ်အား ကရုဏာကြေး (ထိုအချိန်က မြန်မာငွေ ကျပ်တစ်ထောင်ခန့်နှင့် ညီမျှသည်) ခုနှစ်ဆယ့်ငါးပေါင်ကို ကုမ္ပဏီက ပေးပါသည်။ ထို့နောက် မစ္စတာ ဟယုကိုလည်း အိန္ဒိယပြည်ရှိ စတီးဘရားသား တိုက်ခွဲတစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့ လိုက်လေသည်။

မြန်မာပြည်သည် ငြိတိသျှ လက်အောက်ခံ အိန္ဒိယ အင်ပါယာ၏ ပြည်နယ် တစ်စိတ် တစ်ဒေသ ဖြစ်သည်။ မြန်မာတို့မှာ အဘက်ဘက်၌ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်း သားတို့နှင့် မတူသည့် အချက်များ ရှိသော်လည်း လွတ်လပ်သည့် ပြည်ထောင်စု တစ်ခု ထူထောင်လိုသည့် ဆန္ဒတွင်မူ တူညီကြသည်။ မြန်မာတို့သည်လည်း အိန္ဒိယ နည်းတူ လွတ်လပ်ရေး လိုချင်ကြသည်။ တစ်ဖန် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်၏ ဟိုတစ်ဖက်တွင် ဖြစ်ပျက်နေသမျှ အရေးအခင်းတို့သည် ယနေ့ မြန်မာပြည်သူတို့ ကြုံတွေ့နေရသည့် အရေးအခင်းမျိုးပင် ဖြစ်သည် ဟုရှုလည်း သိနားလည်ထား ကြသည်။

၄

၁။ အကြည်အညိုဖျက်မှု

၁၉၃၀ နှစ်ဆန်း လာပြီ။ နှစ်သစ်ကူးသည့် နေ့တွင် နှစ်သစ် မင်္ဂလာအတွက် မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံကြပါစေ ဟု ဆုတောင်း နှုတ်ခွန်းဆက်ကြသည်။ ထိုအခိုက်မှာပင် ကျွန်တော်စိတ်ထဲ၌ တစ်စုံတစ်ခုကို အမှတ်ရလာသည်။ ၁၉၃၀ တွင် ထူးခြားသည့် အရေးအခင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မည်ဟူသော မြန်မာတို့၏ ယုံကြည်မှုသည် ကျွန်တော်ခေါင်းထဲသို့ ဝင်လာသည်။ တစ်စုံတစ်ရာ ထူးထူး ခြားခြား ဖြစ်မည်မှာ ဆရာသည် ဟူ၍လည်း ပြည်သူတို့က ဖျော်လင့်နေကြသည်။ ဟယုအမှုကြောင့် ကျွန်တော်မှာ များစွာ စိတ်ထိခိုက်ခဲ့ရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ၁၉၃၀ တွင် ထူးခြားသည့် အရေးအခင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာမည်ဆိုလျှင်မူ ကျွန်တော် ရုံးတော်နှင့် မပတ်သက်ပါစေနှင့်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ခါတိုင်း ဆောင်ရွက် နေကျ အမှုကိစ္စတို့ထက် ပိုပြီး တာဝန်ယူ စီရင်ရမည့်သူ မဖြစ်ပါစေနှင့် ဟု ဆုတောင်းမိသည်။

ကျွန်တော်ရင်ထဲတွင်ကား "ဒကာကြီးတို့ အမျိုးသားချင်းနဲ့ မသင့်မတင့် ဖြစ်စရာအကြောင်း ရှိတယ်။ ဒကာကြီးတို့ အမျိုးသားတွေက ဆန်ကျွင်းပြီး အတိုက် အခံ လုပ်လာမယ်" ဟူသော တောင်းရင်း ဆရာတော်၏ သတိပေး စကားသည် ပဲ့တင်ရိုက်နေသည်။ ထိုစကားကို သတိရနေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုဖြစ်ရပ် တို့သည် ဟယု အမှုနှင့်အတူ ကုန်လွန်ခဲ့ပြီ။ ဤသို့ဆိုလျှင် အုပ်ချုပ်ရေး သဘော တရား အခြေအမြစ်ကို ကိုင်လှုပ်သည့် ဖြစ်ရပ်မျိုး၊ အရေးအခင်းမျိုး ကြုံလာ သည့်တိုင် ကျွန်တော်လက်သို့ မအပ်နှင်းပါစေနှင့် ဟု ဆုတောင်းမိသည်။

ထူးခြားသည့် ဖြစ်ရပ်များ ပေါ်ပေါက်လာမည် ဆိုလျှင် အိန္ဒိယတွင် ကြုံရသည့် အမျိုးသားရေး လှုပ်ရှားမှုများနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် ဖြစ်ရပ်မျိုးသာ ကြုံတွေ့နိုင်ဖွယ် ရှိသည်ဟု ထင်မိသည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်နှစ်ခွဲက လော့အာဝင်သည် အိန္ဒိယပြည်၏ ဘုရင်ခံချုပ် ဖြစ်လာသည်။ သူ့အလျှင် ဘုရင်ခံချုပ်မှာ လော့ရိုဒင်း ဖြစ်သည်။ လော့ရိုဒင်း ထောင်ချခဲ့သည့် ဂန္တီကို လော့အာဝင်က ထောင်ထဲမှ ဆွဲထုတ်ကာ လွတ်ပေး လိုက်သည်။ ဂန္တီနှင့် သူ၏ ကွန်ဂရက်ပါတီတို့ ကျေနပ်အောင် နှစ်သိမ့်မှု ပေးသည့် အနေဖြင့် ဆာဂျွန်ဆိုင်မွန်၏ ကော်မရှင်ကို စောစီးစွာပင် အိန္ဒိယပြည်သို့ လာရောက် ခုံစမ်းစေခဲ့သည်။ ဘီလပ်ရို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးထံ စာရေးတိုက်တွန်းပြီး ခုံစမ်းရေးအဖွဲ့ကို မြန်မြန် စေလွှတ်စေခဲ့သည်။ သို့ခြားလည်း အိန္ဒိယ ကွန်ဂရက်က ဆိုင်မွန်ကော်မရှင် လုပ်ရပ်ကို မကျေနပ်။ အိန္ဒိယပြည်တွင် လွတ်လပ်သော အစိုးရအဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ပေးသင့်သည်ဟု ထိုကော်မရှင်က ထောက်ခံမည် မဟုတ် ကြောင်း သူတို့ သိသည်။

၁၉၃၀ နှစ်ဦးပိုင်းတွင် အိန္ဒိယ၌ ဂန္တီခေါင်းဆောင်ကာ အဏာဖီဆန်ရေး တိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ လူထုတစ်ရပ်လုံး ပါဝင်လာအောင် လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။ အလျင်ကလည်း အုပ်ချုပ်သူအစိုးရ ဆားကျပ်နံ့ကျပ်ဖြစ်အောင် အာဏာဖီဆန်ရေး တိုက်ပွဲများ ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ အောင်မြင်မှုကား မရှိလှ။ အာဏာဖီဆန်ရေး တိုက်ပွဲ သည် အကြမ်းဖက် ဆန္ဒပြပွဲ အဖြစ်သို့ ရောက်သွားသည်။ အကြမ်းဖက် ဆန္ဒပြ ခြင်းသည် မသင့်လျော်သည့် နည်းဗျူဟာ၊ ဆိုးရွားသည့် နည်းဗျူဟာတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။

၁၉၃၀ အာဏာဖီဆန်ရေး ဆန္ဒပြပွဲတွင်မူ "ဆားဥပဒေ" ကို ချိုးဖောက်မည့် အသွင်သဏ္ဍာန်ဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယပြည်တွင် ဆားရောင်းဝယ် ဖောက်ကားရေးနှင့် ဆားချက်ခွင့်တို့ကို အစိုးရက ချုပ်ကိုင်ထားသည်။ ယစ်မျိုး ဌာနမှ လိုင်စင်မရဘဲ မည်သူမျှ ဆားမချက်ရ။ ယစ်မျိုးဌာနကလည်း ဆားချက်ခွင့် ကို တစ်ယောက်ချင်းသို့ ထုတ်ပေးပေး။ ဆားတွင်းများ ရှိသည့် ဒေသ၌ကား ခြွင်းချက် ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့တွင်မူ ဆားချက်ခွင့် ရကြသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ပင်လယ်ကမ်းခြေရှိ ရွာတစ်ရွာမှ ရွာသားတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဒီဇျောင်းသားရှိ ရွာတစ်ရွာမှ ရွာသားတို့သည် လည်းကောင်း တစ်အိမ်ထောင် အသုံးပြုရန် ဆားမချက်နိုင်။

ဤကဲ့သို့ ဆားချက်ခွင့်ကို အစိုးရက ချုပ်ကိုင်ထားခြင်းဖြင့် လူတိုင်းဆီမှ အခွန်အတတ် အစေ့အငှ ရနိုင်မည်ဟု အစိုးရက ယူဆသည်။ သို့သော်လည်း ထိုချုပ်ချယ်မှုကို လူထုက မနှစ်သက်။ မထောက်ခံ။ အကြမ်းမဖက်သည် အာဏာပီဆန်ရေး ဆန္ဒပြပွဲတွင် ဤဆားချက်ခွင့် ကိစ္စကို ကိုင်တွယ်လျှင် များစွာ ထိရောက်မည်ဟု ဂန္တီက ယူဆလေသည်။ သူ၏ ကျောင်းသခံမ်း ဖြစ်သည့် "အက်ရရမ်" မှသည် ပင်လယ်ကမ်းခြေ ဒေသအထိ သူနှင့်အတူ သူ့ နောက်လိုက် များသည် စီတန်းလမ်းလျှောက်ကြမည်။ ပင်လယ်ကမ်းစပ် ရောက်လျှင် အတိအလင်း ကြေညာကာ ဆားချက်ကြမည်။ ထိုအခါ အစိုးရက ဂန္တီနှင့် သူ့နောက်လိုက် များအား မမ်းဆီး ထောင်ချမည်ဟု သူ့ဘက်က တွက်ထားသည်။ ဖြစ်မှုအတွက် ဒဏ်ငွေဆောင်ရန် ငြင်းဆန်မည် ဖြစ်ရာ ထောင်ကျမည်မှာ သေချာသည်။

သူတို့၏ နမူနာကို ထောင်ပေါင်းများစွာသော အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသားတို့က လိုက်လျှောက်ကြလိမ့်မည်။ ထိုအခါ အစိုးရအပေါ် လူထုက အယုံအကြည် ကင်းမဲ့လာမည်။ အယုံအကြည်မရှိကြောင်း ပြသကြလိမ့်မည်။ လူထုကြီး တစ်ရပ် လုံးသည်လည်း ထောင်အကျ ခံကြလိမ့်မည်။ ဤသို့ဖြင့် အုပ်စိုးသူ အစိုးရ၏ အမိန့် အာဏာတို့ကို လူအများစုက အလိုမတူကြောင်း၊ မကြိုက်ညီကြောင်း အာဏာပီဆန်ကာ ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြလာမည်။ အစိုးရ ကိုယ်တိုင်ပင် ကိုယ့်အခြေ တည်မြဲရေးကို သံသယ ဝင်လာမည်။ မိမိကိုယ်မိမိ မယုံမကြည် ဖြစ်လာမည်ဟု တွေးမိပြီး ယိမ်းယိုင်လာမည်။ ထို့နောက် အများကြိုက်ညီပြီး ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ် ရေး အပြည့်အဝကို ကျင့်သုံးနိုင်မည့် အစိုးရတစ်ရပ် ပွဲပေးလိမ့်မည် ဟု ဂန္တီက ရိုးသားစွာပင် ယုံကြည်သည်။

တရားဥပဒေဘောင်ထဲတွင် လိမ္မာပါးနပ်စွာ အနုနည်းဖြင့် ဆန္ဒပြခြင်းမျိုး သည် အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသားတို့၏ ပင်ကို စိတ်နေစိတ်ထားနှင့် များစွာ လိုက်ဖက် လေသည်။ သို့သော် သူတို့နည်းမှာ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်များအဖို့ အထူးအဆန်း ဖြစ်နေသလို မြန်မာတို့ အတွက်လည်း အထူးအဆန်း ဖြစ်နေသည်။

ဂန္တီသည် လော့အာဝင်ကို ချစ်ခင်သည်။ ၁၉၃၀ မတ်လ ပထမပတ်တွင်မူ ဂန္တီက လော့အာဝင်ထံသို့ ရာဇသံတစ်စောင် ပေးလိုသည်။ ယင်းမှာ ရာဇဝင်တွင် သည့် စာတစ်စောင် ဖြစ်လာသည်။ "ချစ်သော မိတ်ဆွေကြီး၊ ကျွန်တော်တော့

ရပြန်တော့မိမိ

ခင်ဗျားတို့ အစိုးရကို ပြီးခဲ့ရလိမ့်မယ်" ဟု ဂန္တီ၏ ရာဇဝင်တွင်မည့် ရာဇသံတွင် ဆိုထားသည်။

ရန်ကုန်ရှိ အင်္ဂလိပ်အသိုင်းအဝိုင်းသည် ဂန္တီနှင့် လော့အာဝင်တို့ နှစ်ယောက် အပြိုင်အဆိုင် အကြိတ်အနယ် အားပြိုင်နေကြသည်ကို နားမလည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး နှစ်ဦး၏ တိုက်ပွဲကို သူတို့ စိတ်မဝင်စား။ နန်းရင်းဝန် မစွတာချာချီက ဂန္တီအား "ကိုယ်တုံးလုံးနဲ့ ဖက်ီး" ဟု ခေါ်နေဆဲပင် ဖြစ်သည်။ ဟုတ်သည်။ ဒိုတီဝတ် ဂန္တီကို အင်္ဂလိပ်တို့က မဖွယ်မရာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဟု ထင်မြင် ယူဆနေကြ သည်။ သူတစ်ပါး အာရုံစိုက်အောင် လူမဆန်ဘဲ ဒူးပေါ် ပေါင်ပေါ် ဝတ်စား ဆင်ယင်ကာ ဟန်လုပ်နေသူဟု ထင်မြင် ယူဆနေကြသည်။ သူသည် ဒိုတီကို ဝတ်ကာပင် ဧကရာဇ်မင်းမြတ်၏ ကိုယ်စား အုပ်ချုပ်ရသူ ဘုရင်ခံချုပ် လော့အာဝင် ဆီသို့ ဝင်ထွက်နေသည်။

လော့အာဝင်ကိုမူ ရန်ကုန်ရှိ အင်္ဂလိပ် အသိုင်းအဝိုင်း အဖျိုးက ရန်သူ အားပေး သစ္စာဖောက်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ယခုလိုသာ ဘုရင့်ရန်သူများနှင့် ဆက်ဆံနေမည်ဆိုလျှင် တစ်နေ့တွင် လော့အာဝင်ကို အာဏာအလှဲသုံးစားပြုမှုဖြင့် ရုံးတော်တွင် စွဲချက်တင် စစ်ဆေးခံရဖို့သာ ရှိပေသည် ဟု၍လည်း တီးတိုး ဧကားတင်း ဆိုနေကြသည်။

ဂန္တီသည် ကမ္ဘာကျော် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူ့ဘဝနှင့် သူ့အတွေးအခေါ်တို့ကို နိုင်ငံတိုင်း၊ လူမျိုးတိုင်းက လေးစားကြသည်။ သူ့ အကြောင်းကိုလည်း လေ့လာနေကြသည်။ ထိုအကြောင်းတို့ကို ရန်ကုန် အင်္ဂလိပ် အသိုင်းအဝိုင်းက လက်မခံ။ ခါးသီးစွာ ငြင်းပယ်ကြသည်။

ရန်ကုန်မြို့ပေါ်ရှိ အင်္ဂလိပ် ကလပ်များသို့ ညနေပိုင်းတွင် စုဝေး ရောက်ရှိ လာကြကုန်သော အင်္ဂလိပ်စက်ပိုင်း၊ သစ်ကုန်သည်၊ ရေနံကုမ္ပဏီသူဌေး၊ သတ္တုတွင်း မန်နေဂျာတို့မှာ ဘက်လား ပင်လယ်အော်၏ ဟိုတစ်ဖက်တွင် ဘာတွေ ဖြစ်နေ သည်ကို သိနားလည်အောင် မကြိုးစားကြပေ။ ထိုဖြစ်ရပ်၊ ထိုအရေးအခင်းတို့သည် သူတို့ဘဝ ရပ်တည်ရေးကို ခြိမ်းခြောက်နေသည်။ သူတို့၏ ပင်ကိုမှလွဲ ခံယူချက် ဖြစ်သည့် စီးပွားရေးအင်ပါယာ စားကျက်ကြီးတစ်ခု တိုးချဲ့ တည်ဆောက်ရေး ဟူသော စိတ်ကူးယဉ် လောကကို ဖျက်ဆီးနေသည်ဟု စိုးရိမ်ပူပန်ကာ ဒေါသဖြစ် နေကြသည်။

ထိုကဲ့သို့သော အချိန်မျိုးတွင် မတ် ၁၆ ၌ ပုလိပ်မင်းကြီး မယ်ရီကင်သည် ကျွန်တော်ထံသို့ ရောက်လာသည်။ မယ်ရီကင်မှာ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်သေးသေး

* မကီး ဆိုသည်မှာ ဟိန္ဒူ ယောက်တစ်မျိုး ဖြစ်သည်။

ရပြန်တော့မိမိ

လူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ အမှအရာလည်း တက်တက်ကြွကြွ မရှိလှ။ အေးတိ
အေးစက် နိုင်လှသည်။ ကျွန်တော် ရုံးခန်းထဲ ဝင်လာပြီး စားပွဲရှေ့က ကုလားထိုင်၌
ထိုင်လိုက်သည်။ ထို့နောက် စာရွက်စာတမ်းအချို့ကို ဖွင့်ပြကာ ဤသို့ ဆိုသည်။

'ဟောဒီမှာ ဆင်ဂုပ်တားကို ဖမ်းဖို့ ဝရမ်းပါလာတယ်။ ဘုရင်ခံက အဲဒီ
ဝရမ်းမှာ ခင်ဗျား လက်မှတ်ရေးထိုးပေးလိုက်ပါ တဲ့'

ဆင်ဂုပ်တားသည် ကာလကတ္တား မြို့တော်ဝန်ဖြစ်ပြီး ဘင်္ဂလားနယ်တွင်
ဂန္တီ၏ လက်ရုံးတစ်ခု ဖြစ်လေသည်။

မယ်ရီကင်က စကားဆက်သည်။

'ရန်ကုန်မှာ လွန်ခဲ့တဲ့ လက သူ ဟောပြောသွားတဲ့ စကားတွေ မှတ်မိ
မှာပေါ့'

'သူ ရန်ကုန်ရောက်လာတယ် ဆိုတာကိုတော့ သတင်းစာတွေမှာ ဖတ်ရလို့
သိလိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ တရားဟောသွားသေးတယ် ဆိုတာတော့ မမှတ်မိ
တော့ဘူး'

'တရားပွဲသုံးခု ဟောတယ်။ ဒါတွေဟာ တရားပွဲနှစ်ခုက သူ ဟောပြော
ချက်တွေပဲ။ အဲဒါတွေထဲမှာ အနီးရက် အကြည့်ညို ပျက်စေတဲ့ စကားတွေ ပါတယ်။
ခဲတံပြာနဲ့ သားထားတဲ့ စကားလုံးတွေ ဖတ်ကြည့်ရင် ကျွန်တော် ပြောတာ
သဘောပေါက်မှာပဲ' ပုလိပ်မင်းကြီးက ကျွန်တော်လက်သို့ စာရွက်အချို့ ထိုးပေး
သည်။

သူ ပြောသည့် စာပိုဒ်တို့ကို ဖတ်ကြည့်သည်။ တစ်ခုတွင် မြန်မာပြည်
ဘုရင်ခံ ဆာချားအင်းနစ်အပေါ် နှင့်နှင့်သီးသီး စကားလုံးများ သုံးကာ ပုတ်ခတ်
ပြောဆိုထားသည်ကို သတိထားမိသည်။

'အနီးရ ရှေ့နေချုပ်ရဲ့ သဘောထားကို မေးစမ်း ကြည့်ပြီးပြီလား'
ကျွန်တော်က မေးလိုက်သည်။

'မေးကြည့်ပြီးပြီ၊ ဟုတ်တယ်။ အနီးရ ရှေ့နေချုပ်က အကြည့်ညိုပျက်မှု
ဆိုတာ ထင်ရှားနေတယ် တဲ့'

'ကာလကတ္တားမြို့တော်ဝန် တစ်ယောက်ကို ဖမ်းပြီး ရန်ကုန် ခေါ်လာ
ဖို့ ဆိုတာ လွယ်တိုက်စွာ မဟုတ်ဘူး ထင်တယ်နော်။ သူ ပြောဟောတဲ့ စကားတွေက
တကယ်ကို ဆိုးဆိုးရွားရွားတွေဖြစ်မှ ဖမ်းလို့ဆီးလို့ လွယ်မှာ။ အခု ရုတ်တရက်
ဖတ်လိုက်ရသမျှတော့ ဒီလောက်ဆိုးဆိုးရွားရွား မတွေ့မိဘူး' ကျွန်တော်က
ထင်မြင်ချက် ပေးလိုက်သည်။

'ရှေ့နေတွေ၊ ဥပဒေ အရာရှိတွေကတော့ အမှုလုပ်လို့ ရတယ်လို့
ဆိုကြတယ်'

'အမှုလုပ်လို့တော့ ရတာပေါ့၊ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အမှုက ကြီးလို့လား၊
အဲဒါ ရှိန်ဆရာမှာပေါ့' ကျွန်တော်က ဆိုသည်။

'ဒါတွေ အားလုံး စဉ်းစားပြီးပြီလေ၊ ဘုရင်ခံက အရေးယူဖွင့်တယ်'
ပုလိပ်မင်းကြီးက ယတိပြတ် စကားဆိုသည်။

ယခုမှ လုပ်ရိုး လုပ်စဉ်အတိုင်း ဖမ်းဝရမ်းတွင် ကျွန်တော်လက်မှတ်
ထိုးခိုင်းခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တာဝန်မှာလည်း သူတို့ ခေခိုင်းသည့်အတိုင်း
လက်မှတ်ရေးထိုးပေးရန်သာ ရှိလေသည်။

တရားဥပဒေက ဘယ်သို့ ရှိသလဲ ဟူ၍ ကျွန်တော် ထင်မြင်ချက်ကို
ဘာတစ်ခုမျှ မမေး။ ထို့အတူ အုပ်ချုပ်ရေးသမားတစ်ယောက် အဖြစ်လည်း
ကျွန်တော် ထင်မြင်ချက်ကို မမေးစမ်း။ သို့မဟုတ်လျှင်ကား တစ်နည်း ယူဆစရာ
ကျန်တော့သည်။ ကျွန်တော်သည် ဥပဒေ ကျွမ်းကျင်သူ မဟုတ်သဖြင့် ကျွန်တော်
သဘောထားကို အစိုးရက တိုင်ပင်ရိုး ထုံးစံမရှိ။ ဥပဒေ တည်တံ့နိုင်မြဲရေးနှင့်
ငြိမ်လပ်ပြုံးရေးအတွက် တာဝန်ရှိသူမှာ ပုလိပ်မင်းကြီး မယ်ရီကင်သာ ဖြစ်သည်။
ကျွန်တော်တွင် စိုးစဉ်းမှု တာဝန်မရှိ။ သို့ဖြစ်ရာ နောက်ထပ် စကားတစ်ခွန်းမျှ
ပြောဆိုဆွေးနွေးခြင်း မပြုတော့ဘဲ ဝရမ်းတွင် လက်မှတ် ထိုးပေးလိုက်သည်။
မယ်ရီကင်လည်း လိုတာ ရသဖြင့် ထွက်သွားလေသည်။

မယ်ရီကင် ထွက်သွားလျှင် ကျွန်တော်လည်း ဇောမှု စဉ်းစားနေမိသည်။
ဆင်ဂုပ်တားကို ဖမ်းဆီးကာ ရန်ကုန်သို့ ခေါ်လာလျှင် ထိုအမှုကို ကျွန်တော်ပင်
စစ်ဆေးရလိမ့်မည်ဟု နားလည်လိုက်သည်။ ဆင်ဂုပ်တား ကျွေးလွန်သည့် ပြစ်မှုမှာ
ကျွန်တော်၏ ပိုင်နက်အတွင်း ဖြစ်လေရာ ကျွန်တော်ရုံးက မလွဲမသွေ စစ်ဆေး
ရမည်မှာ သေချာသည်။ ဤအမှုသည် အများပြည်သူတို့ စိတ်ဝင်စားသည့်
အမှုတစ်ခု ဖြစ်လာလိမ့်မည်။ ပြည်နယ်အစိုးရတစ်ခုက အခြား ပြည်နယ်တစ်ခု
တွင် နေထိုင်သော ထင်ရှား လူသိများသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို မိမိပိုင်နက်
အတွင်း ပြည်နယ်အစိုးရကို အကြည့်ညိုပျက်အောင် ဟောပြောသည့် ပြစ်မှုအတွက်
ဖမ်းဆီးရသည် ဆိုခြင်းမှာ ပြုလုပ်လေ့ ပြုလုပ်ထ မရှိသော အလုပ်တစ်ခုပင်
ဖြစ်လေသည်။

ဆင်ဂုပ်တားသည် ထိုစဉ်က အိမ်ယပြည်တွင် လူသိအများဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ငါးဦး
အနက် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ သူ့ကို ဖမ်းပြီးဆိုလျှင် ဘင်္ဂလားပြည်နယ်တွင်
လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်မည်မှာ သေချာသည်။ သူသည် အင်္ဂလန်ပြည် ကိန်းဘရစ်

တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သူ ဖြစ်ပြီး ဝတ်လုံတော်ရဘွဲ့ကို ရခဲ့သည်။ ကာလကဏ္ဍားတွင် ရှေ့နေလိုက်ခဲ့ရာ အတော်လေး ဝင်ငွေကောင်းသည်။ ပထမ ကမ္ဘာစစ်ပြီးလျှင် နိုင်ငံရေးထဲသို့ ခြေစုံပစ် ဝင်ခဲ့သည်။ စီအာဒတ် ဆေးဆေးပြီးနောက် ဘင်္ဂလား ကွန်ဂရက်ပါတီတွင် ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသည်။ နောက်လိုက်များ က သူ့ကို "ဘင်္ဂလား ခြင်္သေ့ကြီး" ဟု ချစ်မြတ်နိုးစွာ ခေါ်ကြသည်။ သူ့ဇနီးမှာ အင်္ဂလိပ် အမျိုးသမီးတစ်ဦး ဖြစ်လေသည်။

ဤသည်မှာ မြန်မာပြည် ဘုရင်ခံ ဆာဖျားအင်းနစ်က ဖမ်းဆီးမည်၊ ပြီးတော့ ကျွန်တော်က စစ်ဆေးရမည့် လူသိများ ထင်ရှားသူ ဆင်ဂုပတား အကြောင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ထိုခဏတွင် ကျွန်တော်စိတ်ထဲ၌ အများပြည်သူ မျက်စိတွင် ကျွန်တော် သည် အရေးပါသူတစ်ဦး ဖြစ်လာမည်ကို သဘောပေါက် နားလည်လာသည်။ မြန်မာအစိုးရသည် သူ့ပိုင်နက်အတွင်း အစိုးရအား အကြည်ညိုပျက်စေသူတို့ကို ဖမ်းဆီး စစ်ဆေးကာ အပြစ်ဒဏ် ပေးခဲ့သည်မှာ မကြာခဏပင် ဖြစ်သည်။ သို့ငြားလည်း ယခုအကြိမ် ဆင်ဂုပတားအား ဖမ်းဆီး တရားစွဲဆိုမည့် ကိစ္စတွင်မူ အခြား ပြည်နယ်တို့၏ စီရင်ပုံ စီရင်နည်းတို့နှင့် ကွဲပြားခြားနားမည် ဖြစ်သည်။

ဆင်ဂုပတားကို ဖမ်းဆီးသည့် သတင်းသည် ကမ္ဘာ့သတင်းစာများတွင် အသားပေး ဖော်ပြကြလိမ့်မည်။ လန်ဒန် သတင်းစာများတွင်လည်း ချက်ချင်း ပါလာမည်။ အိန္ဒိယ သတင်းစာတို့ကမူ အာဏာပိုင်တို့၏ နိုင်ထက်စီးနင်း မညှာမတာ အရေးယူမှုကို သက်သေထုခွင့်ရလျှင် သက်သေထုကာ ဖော်ပြကြ လိမ့်မည်။ ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် ဆင်ဂုပတားကို ဖမ်းဆီး စစ်ဆေးပြီးနောက် ပြစ်ဒဏ် တစ်ခုခုပေးမှ သင့်လျော်မည်။ အကယ်၍ အမှုသွား အမှုလာက တစ်မျိုး တစ်ပုံ လမ်းပြောင်းသွားပြီး တရားခံကို ကျွန်တော်ရုံးက အပြစ်မပေးနိုင်ခဲ့လျှင် မြန်မာပြည် အစိုးရအား အများပြည်သူတို့ ဝေဖန် ပြစ်တင် ပြောဆိုစရာ ဖြစ်အောင် ဖန်တီးသကဲ့သို့ ဖြစ်လာမည်။ ကျွန်တော်မှာ ဤအမှုကို စိတ်မဝင်စားပါ။ စစ်ဆေး ရန်လည်း စိတ်မပါလှပါ။ အမှုသွား အမှုလာကို ဦးစွာ လေ့လာသည်တွင် တရားလို အစိုးရဘက်က စွဲချက်မှာ မခိုင်လုံလှကြောင်း ချက်ချင်းလိုလိုပင် သဘောပေါက် မိသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော် စိတ်အခြေအနေကို ယခုတိုင် မြန်လည် သတိရမိ သေးသည်။

ဟယုအမှုကို ကျွန်တော် စစ်ဆေးသည်မှာ မကြာသေးပေ။ ယခုတစ်ဖန် ပြည်ပိုင် အစိုးရက စွဲဆိုသည့် ဤအမှုကို စစ်ဆေးရမည်ဆိုလျှင် စိတ်ရှုပ်သည့်ဒဏ်၊ ခေါင်းရွပ်သည့် ဒဏ်တို့ကို ကျွန်တော် ခံနိုင်ပါမည်လား။ စိတ်ပင်ပန်းရသည့်

ဒဏ်ကို ကျွန်တော် ခံနိုင်ပါမည်လား။ အခြေမှာ မရေရာလှပါ။ သို့တိုင်အောင် ကျွန်တော်အဖို့ အခြားထွက်ပေါက် မရှိပါ။ ဤအမှုကို ကျွန်တော်ပင် စစ်ဆေးရ မည်မှာ သေချာသည်။

သို့ဖြစ်ရာ တရားဥပဒေ စဟုသူတစ်ဖွားကို ပြန်လည် လေ့လာလိုစိတ် ပေါ်လာပါသည်။ မှတ်ဉာဏ် ကောင်းသေးသလား၊ ဥပဒေတွေ ပုဒ်မတွေကို မှတ်မိသေးသလားဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဆန်းစစ်ကြည့်ချင်လာသည်။ ထို့ကြောင့် စာကြည့်စားပွဲပေါ်ရှိ အိန္ဒိယ ရာဇသတ်ကြီးကို လှန်ကာ အကြည်ညိုပျက်မှုကို ညွှန်းဆိုသည့် ပုဒ်မ ၁၂၄ (က)ကို ဖတ်ကြည့်မိသည်။ ဖွင့်ဆိုချက်တွင် စကားလုံး တို့သည် စမ်းရေစီးသလို ဖြေပြစ်သာယာလှသည်။ စည်းဝါးညီညွတ်သည့် ဂီတ အဖွဲ့ တစ်ခုကို နားထောင်ရသကဲ့သို့လည်း သာယာရာပျော်ဖွယ် ကောင်းသည်။ ဥပဒေပညာသုံး အင်္ဂလိပ်စာ အနေနှင့်ကား ဖွင့်ဆိုချက်သည် နှစ်သက်စရာ ကောင်း သည့် အင်္ဂလိပ်စကားဖြေတစ်ခု ဖြစ်လေသည်။ ဤဥပဒေ ဖွင့်ဆိုချက်မှာ မက် ကောလေး၏ လက်ရာဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိလေသည်။ *

ပုဒ်မ ၁၂၄ (က) တွင် ဤသို့ ဖွင့်ဆိုသည်။

မည်သူမဆို နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်အသားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားသော ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့် ဖြစ်စေ စကားရစ် ဘုရင်မင်းမြတ် အတွက် သို့တည်းမဟုတ် စကားရစ် ဘုရင် မင်းမြတ်၏ အစိုးရ အဖွဲ့ဝင်များအတွက် ဥပဒေအရ တည်ထောင်ထား သော အစိုးရကို မှန်းထားအောင် သော်လည်းကောင်း၊ မလေးစားအောင် သော်လည်းကောင်း ပြုလျှင် သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ပြုရန် အားထုတ်လျှင် သို့တည်းမဟုတ် မေတ္တာပျက်အောင် လှုံ့ဆော်လျှင် သို့တည်းမဟုတ် လှုံ့ဆော်ရန် အားထုတ်လျှင် ထိုသူကို ငွေဒဏ်နှင့်တကွ တစ်သက် တစ်ကျွန်းဒဏ် ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်နှင့်တကွ တစ်သက်တစ်ကျွန်းအောက် လျော့သည့် တစ်ကျွန်းဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်နှင့်တကွ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

ပုဒ်မ ၁၂၄ (က)ကို ကျူးလွန်သူအား အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် နှစ်နှစ်မှ ငါးနှစ်အထိ ပေးနိုင်သည်။ ဤသည်မှာ စီရင်နေကျ ပြစ်ဒဏ်ပင် ဖြစ်သည်။

ရုတ်တရက် ကြည့်လိုက်လျှင်ပင် ထိုပုဒ်မသည် ကြောက်စရာ ကောင်းလှ သည်။ အစိုးရကို မလေးမစားဖြစ်အောင်၊ မခန့်မညားဖြစ်အောင် စိတ်ကူးကြံစည်

* အင်္ဂလိပ် စာရေးဆရာကြီးနှင့် နိုင်ငံရေးသုတေသီကြီး သောမတ် တစ်စင်တန် မက်ကောလေး [Thomas Babington Macaulay (1800 - 1859)]

ကြိုးစားသည့် အနေဖြင့် မျက်တောင်တစ်ချက် ခတ်ပြလျှင်၊ ထိုသို့ မျက်တောင် ခတ်သည်ကို တစ်စုံတစ်ယောက်က မြင်ခဲ့လျှင် မျက်တောင်ခတ်သူသည် အစိုးရကို အကြည်ညိုပျက်အောင် ပြုရာ ရောက်လေသည်။

“ဘုရင်မင်းမြတ်” ဟူသော စကားကို တစ်စုံတစ်ယောက်က ပြောဆိုသည့် အခါ ဘုရင်မင်းမြတ်အပေါ် မုန်းထားအောင်၊ မချစ်ခင် မနှစ်သက်အောင် လှုံ့ဆော် ရန် ကြံစည်သည့်အနေဖြင့် ပခုံးတွန့်ပြလိုက်လျှင်ပင် ပခုံးတွန့်ပြသူသည် အကြည် ညို ပျက်မှုကို ကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်။ ပြစ်ဒဏ် ပေးခံရဖွယ် ရှိသည်။

ဟိုက်ကုတ် ခေါ် တရားရုံးချုပ်များ၏ စီရင်ထုံးများကို ဖတ်ရှုလေ့လာ သည့် အခါ ထိုပုဒ်မနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စီရင်ထုံးတို့တွင် ဤမျှအထိ ပြင်းပြင်း ထန်ထန် အရေးယူ အပြစ်ပေးသည်တို့ကို မတွေ့ရပါ။ ၁၂၄ (က)၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး မပျက်ပြားရအောင် ကာကွယ်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲသား ပြည်သူများနှင့် အသိအလိမ္မာ ကင်းမဲ့သူ၊ အဆင်မပြေညာဏ် ကင်းမဲ့သူတို့ တက်ကြွဖွယ် စကားလုံးများ သုံးကာ အကြမ်းဖက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် လှုံ့ဆော်ဟောပြောမှု မပြုရန် ကာကွယ်သည့် ပုဒ်မပင် ဖြစ်လေသည်။

ဤဥပဒေမျိုး ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သူ အစိုးရသည် အိန္ဒိယတွင် အကြမ်းဖက် ဆူပူမှု လှုံ့ဆော်သူများကြောင့် တော်လှန်ပုန်ကန်မှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ကို မြင်ယောင်ကာ ကာကွယ်တားဆီးရန် ဥပဒေပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သော်လည်း၊ တစ်ပါးတည်း အခြား လှုံ့ဆော်မှု၊ ဆူပူနှောင့်ယှက်မှု စသည်တို့ကို အရေးယူ ကာကွယ်ရာ၌ အကျုံးဝင် အောင် စီမံခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

လူတစ်ယောက်သည် အစိုးရကို အကြည်ညိုပျက်အောင် လှုံ့ဆော်သည် တွင် သူ၏ အကြံအစည် မအောင်မြင်သည်တိုင် ဤပုဒ်မအရ သူသည် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်။ ဆူပူအောင် လှုံ့ဆော်ဟောပြောရာတွင် အကြမ်းဖက်ရန် ပြော ဟောသည်တိုင် သူ၏ တရားကို နှာသည့် ပရိသတ်၏ စိတ်ထဲတွင် အစိုးရကို အကြည်ညိုပျက်စိတ် ပေါ်ပေါက်လာအောင် လှုံ့ဆော်လျှင်ပင် လှုံ့ဆော်ခြင်းကြောင့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ပြီ။ တရားနာသူဘက်က အစိုးရအပေါ် အကြည်ညိုပျက်စိတ် ဖြစ်ပေါ်သည်။ မဖြစ်ပေါ်သည်နှင့် မဆိုင်တော့ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဟောပြောရာ၌ အစိုးရသည် မတရားဟု ယိုးစွပ်လျှင်ပင် အကြင်ညိုပျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်။ ဤယိုးစွပ်မှုကို ထောက်ခံလျှင်လည်း အကြည်ညိုပျက်မှုတွင် အကျုံးဝင်လေသည်။

အမှန်စင်စစ် တရားဥပဒေဘောင်သည် အလွန်ကျယ်ပြန့်သည်။ တရား ဥပဒေကို ကိုင်ကာ စီရင်ကြသည့် တရားသူကြီးတို့မှာ မိမိတို့၏ စိတ်ကြိုက် ရဲ့ထွင်ခွင့်ကို ပေးထားရာ ရောက်နေသည်။ အုပ်ချုပ်သူ သို့မဟုတ် တရားစီရင်သူ

သည် ဤဥပဒေကို ကိုင်ကာ သူနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် နိုင်ငံရေးသမားတို့ကို တရားစွဲ ဆိုခွင့် ရလာခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ၁၉၃၀ ကာလတစ်ဝိုက် အိန္ဒိယ တစ်နဲ့တစ်လျားတွင် အုပ်ချုပ် ရေး အသစ်တစ်ခု တိုးတက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးရန် ဆူပူလှုပ်ရှားမှုများ၊ ဟောပြော မှုများ၊ လှုံ့ဆော်မှုများ လှုံ့တက်နေချိန်၊ ဗလောင်ဆူနေချိန်၌ ပုဒ်မ ၁၂၄ (က)သည် အသုံးတည့်သော အခွင့်အာဏာတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။

ပုဒ်မ ၁၂၄ (က)၏ ဖွင့်ဆိုချက်အရမူ များစွာသော လှုံ့ဆော်ဟောပြောမှု တို့မှာ အစိုးရ အကြည်ညို ပျက်စေသည်ချည်းသာ ဖြစ်သည်။ တကယ်စင်စစ် သူတို့ ဟောပြောချက်မှာ လက်ရှိ အစိုးရကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချပြီး အုပ်ချုပ်ရေး အသစ်တစ်ခု ပြောင်းလဲပေးရန် တောင်းဆိုခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ လှုံ့ဆော် မှုသည် ထိုအချိန်က များစွာ ထိရောက်လေသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုစဉ်က တည်ရှိသော ဒိုင်အာစီအစိုးရကို လူတိုင်းလိုလိုက မုန်းတီးကာ မလေးစားကြသော ကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ဒိုင်အာစီကို လူတိုင်းက ရွံ့မုန်းနေကြသည်။ ဖျက်ပစ်ချင် သည်။

အခွင့်အခါကို နားလည်သော ပန်ဒစ်မာလာဝိယသည် ဒေလီမြို့ ဥပဒေပြု လွှတ်တော် အစည်းအဝေးတစ်ခု၌ ‘အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတိုင်းရဲ့ တာဝန်ဟာ လက်ရှိအစိုးရကို မုန်းတီးအောင် လုပ်ရမယ်၊ မုန်းတီးအောင် ဟောပြော လှုံ့ဆော် ရမယ်’ ဟု မိန့်ခွန်းပြောခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ ထိုစကားမျိုး မဟောပြောရန် တားဆီး၍ မရမုန်း သိသည့် လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီးသည် လွှတ်တော်စည်းကမ်းကို ထိန်းရန် ‘အော်ဒါ ... အော်ဒါ’ ဟုရှုံ့သာ အော်နိုင်လေသည်။

ဟောပြောချက်တစ်ခုကို ကြားနာရသည့်အခါ အစိုးရအပေါ် ရုတ်တရက် ချက်ချင်း မုန်းတီးလာပြီး၊ ထိုမုန်းတီးမှုသည် အန္တရာယ် ဖြစ်လာနိုင်သည် ဟု ယူဆလျှင် ထိုကဲ့သို့ ဟောပြော လှုံ့ဆော်သူကို တရားစွဲဆိုနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ မည်သို့ ဟောပြောလျှင် အန္တရာယ် ဖြစ်စေနိုင်သည့် မုန်းတီးမှုမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာနိုင် သည် ဆိုသည်ကို ထိုအမှုမျိုး စစ်ဆေးသည့် အခါတိုင်း တိတိကျကျ သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းဖို့ လိုလာသည်။ ယခုမူ လူတစ်ယောက်ကို ပုဒ်မ ၁၂၄ (က)ဖြင့် တရားစွဲဆို ခံရပြီဆိုလျှင် ထိုအမှုသည် မသေးလှ။ ပြစ်ဒဏ်ကြီးကြီး ခံရနိုင်ဖွယ် ရှိသည်ဟု နားလည်ထားရမည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရအပေါ် အကြည်ညိုပျက်မှုသည် သဘောလောက်သာ ငြိစွန်းလျှင် သို့မဟုတ် မပြင်းထန်လျှင် တရားစွဲရန် ပုလိပ်ဘက်က တင်ပြလေ့ မရှိ။ အကြောင်း မှာ အမှုစစ်သည့် တရားသူကြီးက ပေါ့ပေါ့တန်တန် သဘောဖြင့် စတိ ပြစ်ဒဏ်သာ

ပေးလိုက်လျှင် ပုဒ်မ ၁၂၄ (က)သည် သိက္ခာရှိတော့မည် မဟုတ်။ ဘုရင်မင်းမြတ် နှင့် သူ့အစိုးရကို ပုတ်ခတ်ပြောဆိုကာ မုန်းတီးအောင် ဟောပြောလျှင်လည်း ကိုယ်ထိလက်ရောက် ကျူးလွန်မှုလောက်သာ၊ အရက်မှူး ရမ်းကားမှူးလောက်သာ အပြစ်ဒဏ် ခံရမည် ဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်အကောက် လွဲမည်ကို စိုးရိမ်ရသော ကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ဥပဒေသဘော အရမူ 'ခင်ဈားရဲ့ ပိုက်ဆံခိုးသွားတဲ့ သူခိုးကို ဆဲဆို ရွတ်ချသလို ခင်ဈား တိုင်းပြည်ကို လုယူသွားတဲ့ နယ်ချဲ့သမားကိုလည်း ပြစ်တင်ရွတ်ချရမယ်' ဟု ပြောလျှင် အစိုးရကို အကြည်ညိုပျက်စေသည် အမှန် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ပုလိပ်က ထိုတရားမျိုး ဟောသူကို အပြစ် ယူမနေတော့။ ဒိုင်အာစီဆိုသည် စကားလုံးသည်ပင် ဆဲရေးတိုင်းထွာသည့် စကားလုံး အဆင့်သို့ လျှော့ကျနေပြီ မဟုတ်ပါလော။

သို့ဖြစ်ရာ အိန္ဒိယ ရာဇသတ်ကြီးနှင့် အဖွင့်နိုင်ငံတို့ကို လှန်လှော လေ့လာ တော့မှ ကျွန်တော်မှာ ပုဒ်မ ၁၂၄ (က)၏ အကျယ်အကျဉ်းဘောင်ကို မျက်ဝါး ထင်ထင် သိမြင်လာသည်။ အသေအရာ မလေ့လာဘဲ မဆင်မခြင် စိတ်ထားဖြင့် တုံ့ပြန်ရမည် ဆိုလျှင်ကား မြန်မာပြည်အစိုးရအား မုန်းတီးအောင် လှုံ့ဆော်သဖြင့် အကြည်ညိုပျက်မှု အရ ဆင်ရုပ်တားကို ချက်ချင်းပင် ဖမ်းဆီး အရေးယူရမည် ဖြစ်လေသည်။ ယခုမှ ဆင်ရုပ်တားသည် ရန်ကုန်မှ ခွာကာ ကာလကတ္တားရှိ သူ့အိမ်တွင် အေးချမ်းစွာ နေထိုင်လျက် ရှိလေသည်။

၂။ မြို့တော်ဝန် ဆင်ရုပ်တားကို ဖမ်းခြင်း

ကျွန်တော် လက်မှတ် ထိုးပေးလိုက်သည့် ဝရမ်းကို ကိုင်ဆောင်ကာ မြန်မာ ပုလိပ် အရာရှိနှစ်ယောက်သည် ကာလကတ္တားမြို့သို့ ချက်ချင်းပင် သင်္ဘောဖြင့် ထွက်ခွာ သွားကြသည်။ ကာလကတ္တားမြို့သို့ မတ် ၁၃ နံနက်စောစောတွင် ရောက်သည်။ ပုလိပ်မင်းကြီးထံသို့ သတင်းပို့သည်။ ပုလိပ်မင်းကြီးကလည်း သူတို့ကို မျှော်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည် အစိုးရက အိန္ဒိယအစိုးရကို အသိပေးဘဲ အရမ်းကာရာ ပြုလုပ်ခြင်း မဟုတ်။

မြန်မာပုလိပ်အရာရှိများ ရောက်သွားလျှင် ဆင်ရုပ်တားအိမ်သို့ ဘင်္ဂလား ပြည်နယ် လက်ထောက် ပုလိပ်မင်းကြီးက လိုက်ပို့သည်။

လွန်ခဲ့သည့် လက ရန်ကုန်၌ သူ ဟောပြောခဲ့သည့် စကားများသည် မြန်မာပြည် အစိုးရအား ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထိမှိန်စေသည်ကို ဆင်ရုပ်တား သတိမထားမိပေ။ မြန်မာပြည်သို့ အလည် မလာမီက သူ၏ ကျန်းမာရေးမှာ

မကောင်းလှ။ ဆရာဝန်က ၁၉၃၀ စောစောပိုင်းတွင် စစ်ဆေးရာ အလွန်အမင်း သွေးတိုးနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ပင်လယ်ခရီး ထွက်ရမည် ဟု ညွှန်းဆိုသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ တွင် သူ့ဇနီးနှင့်အတူ ကာလကတ္တားမှ ထွက်ခဲ့ သည်။ ဧင်ကာပူသို့ အသွားအပြန် သင်္ဘောတစ်ပတ်စီးရန် စီစဉ်သည်။ ဖေဖော်ဝါရီ ၃ တွင် ရန်ကုန်သို့ သင်္ဘောဆိုက်သည်။ သို့သော် ဆိပ်ကမ်းသို့ မဆင်း။

ရန်ကုန်ရှိ ဝင်းဂေါဘားမား သင်္ဘောကုမ္ပဏီ၏ ဒါရိုက်တာလူကြီး မစ္စတာ အက်ဇဒူဇာရီ ချောက်ခွရီ ဆိုသူက ဆင်ရုပ်တားအား လာတွေ့သည်။ ဧင်ကာပူမှ ပြန်လာလျှင် ရန်ကုန်သို့ ခေတ္တဝင်ပါဟု ဖိတ်ခေါ်သည်။ ထို့နောက် မြန်မာပြည်ကို အိန္ဒိယမှ ခွဲထွက်ရန် ကြိုးစားနေသူတို့ကို ဆန့်ကျင်ကာ (အိန္ဒိယနှင့်) တွဲရေး တရား ဟောပေးပါ။ သို့မှသာ အိန္ဒိယအမျိုးသားပိုင် သင်္ဘောကုမ္ပဏီ၏ အကျိုး စီးပွားကို မထိမှိန်မည် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ခွဲရေးသာ နိုင်ခဲ့လျှင် အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတွေ ဒုက္ခရောက်တော့မည် ဟူ၍လည်း တင်ပြသည်။

ဆင်ရုပ်တားသည် ဧင်ကာပူသို့ ထွက်ခွာသည်။ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၈ တွင် သူ့သင်္ဘော ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရောက်သည်။ ရန်ကုန်သို့ ဆင်းရန် ဖိတ်ခေါ်ထားရာ မငြင်းတော့ဘဲ နောက်သင်္ဘောတစ်ပတ် ပြန်လှည့်လာသည်အထိ နေမည် စိတ်ကူး သည်။ သူ ရောက်လာလျှင် ရန်ကုန်မြို့မှ ကြိုဆိုသည့် အခမ်းအနားတွင် မြို့မိမြို့မ တို့က မင်္ဂလာ နှုတ်ခွန်းဆက်စကား ပြောကြားမည် စီစဉ်ထားသည်။ ထိုအထဲတွင် ရန်ကုန်မြို့တော်ဝန် ကပ္ပိတန်ရတ်ရှယ်လည်း ပါသည်။ သူကလည်း ကာလကတ္တား မြို့တော်ဝန်ကို ကြိုဆိုရသည်။ မိုက်စကွဲယား (ဇန္ဒလပန်းမြို့)တွင် ဂုဏ်ပြုပွဲကို ညနေ ၀းနာရီ၌ ကျင်းပသည်။ ဝတ်လုံတော်ရ ဦးပေါ်ထွန်း (ဆာပေါ်ထွန်း)သည် ထိုအခမ်းအနား၏ သဘာပတိ ဖြစ်သည်။ အခမ်းအနားတို့၏ အစဉ်အလာ အတိုင်း ကြိုဆိုစကား ပြောပြီးနောက် ဆင်ရုပ်တားကို ဂုဏ်ပြုချီးကျူးစကား ဆိုကြသည်။ ဆင်ရုပ်တားသည် အိန္ဒိယတွင် ထင်ရှားသည့် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်ကြီး တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂလား ကွန်ဂရက်ပါတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ပြီး မဟတ္တမ ဂန္ဒီ၏ လက်ရုံးတစ်ဆူလည်း ဖြစ်လေသည်။

ဤအခမ်းအနားကို စီစဉ်သူတို့မှာ မြန်မာပြည်ကို အိန္ဒိယပြည်မှ ခွဲထွက် ရေးကို ဆန့်ကျင်သည့် တွဲရေးသမား လူတစ်စု ဖြစ်လေသည်။ ယင်းတို့တွင် ရန်ကုန်မြို့ပေါ်မှ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားများသည် အများစု ဖြစ်သည်။ သူတို့ကမှ မြန်မာပြည်သည် အိန္ဒိယအစိုးရ လက်အောက်ခံ ပြည်နယ်တစ်ခုအဖြစ် တည်ရှိနေ စေချင်သည်။ ဤသည်မှာလည်း သူတို့အဖို့ သဘာဝကျသည်။

ထိုပြင် တွဲရေးလူနည်းစု၌ မြန်မာခေါင်းဆောင် အနည်းငယ် ပါဝင်သည်။ သူတို့ကား အကယ်၍ အိန္ဒိယမှ ခွဲထွက်လျှင် မြန်မာပြည်အစိုးရက ဆာဂျန်ဆိုင်မွန် ကော်မရှင်အား ထောက်ခံတင်ပြထားသည် အိန္ဒိယအောက် နိမ့်ကျသည် အုပ်ချုပ်ရေးကို ရလိမ့်မည်ဟု စိုးရိမ်နေကြသူများ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဆင်ဂပတားလို သြဇာကြီးသည် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်ကြီး တစ်ယောက်က မြန်မာတို့အား သတိပေးစကား ပြောကြားပေးစေချင်သည်။ အိန္ဒိယပြည်မှ ခွဲထွက်လျှင် မြန်မာတွေ ဒုက္ခရောက်မည်။ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတို့ကမှ ဗြိတိသျှတို့ကို အန်တုနိုင်သေးသည်ဟု ယူဆကာ ရှေ့ရေးကို တွေးမိပြီး ပူပန်နေကြသည်။

ဆင်ဂပတားသည် ပင်လယ်ခရီး ထွက်လိုက်ရသဖြင့် ကျန်းမာရေး အခြေအနေ ကောင်းလာသည်။ သို့သော် သွေးတိုးမှာ ပြောပလောက်အောင် မကျသေး။ သူက ရဲရဲတောက် မိန့်ခွန်းတစ်ခု ပြောသည်။ သူ၏ မိန့်ခွန်းကို ကြိုတင် ပြင်ဆင်ထားခြင်း မပြု။ တရားဟော ကောင်းသူ၊ အာဝဇ္ဇန်းရွှင်သူ ဖြစ်လေရာ သူ့အဖို့ မခက်ခဲလှဘဲ လက်တန်း စကားကိုသာ ပြောလေသည်။ ပြီးတော့ ဟောပြောရသည့် အကြောင်းအရာမှာလည်း သိနားလည်ပြီး ဖြစ်လေရာ အလွယ်တကူပင် ပြောဟောသွားသည်။

သူက အိန္ဒိယမှ ခွဲထွက်ပြီး တစ်ဦးတည်း ကြံကြံခံကာ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားကို တိုက်မည်ဟု ရည်ရွယ်သူ မြန်မာတို့၏ စိတ်ကူးစိတ်သန်းကို ပြက်ရယ်ပြုသည်။ မြန်မာတွေ ရူးနေသလား ဟု သူက မေးသည်။ ဂန္ဓိသည် အရှေ့တိုင်းတွင် ကြီးမြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ မကြာမြင့်မီမှာပင် ဂန္ဓိသည် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကြီး တစ်ခုကို အကြမ်းမဖက်ဘဲ ဆင်နွဲတော့မည်။ ဗြိတိသျှတို့အား ခရုရှည်တိုက်ပွဲ ဝင်ရလိမ့်မည်။

ဆိုလို့မှန်ကော်မရှင်၏ အစီရင်ခံစာသည် လေးလအတွင်း ထွက်လာလိမ့်မည်။ ထိုအစီရင်ခံစာတွင် အိန္ဒိယက လက်မခံသည့် အုပ်ချုပ်ရေးမျိုးကို ထောက်ခံထားမည်။ ပြီးတော့ မြန်မာပြည်က ခွဲထွက်ရန်လည်း ထောက်ခံ တင်ပြထားမည်။ အိန္ဒိယကမှ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲကို ဆက်လက် ဆင်နွဲမည်။ အကယ်၍သာ မြန်မာပြည်က ခွဲရေးကို လက်ခံလျှင် အိန္ဒိယနှင့်အတူ လက်တွဲနိုင်တော့မည် မဟုတ်။ နောက်ဆုံးတွင် အိန္ဒိယအဖို့ ထိုက်ထိုက်တန်တန် အုပ်ချုပ်ရေးမျိုး ရပြီး မြန်မာတို့မှာ အောက်တန်းကျ ကျန်ရစ်လိမ့်မည်။

ဤအချက်ကို မြန်မာတွေ မမြင်သဖြင့် အံ့သြမိသည်ဟု လူက ဆိုသည်။ မြန်မာတွေ ဦးစားဉာဏ် မရိုက္ကူးလား ဟူ၍ သူ သံသယ ဖြစ်မိသည်။ သူ့အမြင်မှာ အခြား အိန္ဒိယ လူနည်းစု၏ အမြင်နှင့် တစ်ထပ်တည်းပင် ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်

အနီးရသည် လိမ်လို့ရနိုင်လျှင် လိမ်မည်မှာ သေချာသည်။ လှည့်ကွက်တွေ ဆင်လိမ့်မည်။ အိန္ဒိယသို့ ပေးသည့် အုပ်ချုပ်ရေးမျိုးကိုကား မြန်မာပြည်သို့ ပေးမည်ဟု သူ မထင်။ မျှမျှတတ ဖြစ်ရန် လိုသည်။ သို့သော်လည်း သူ့အတွေ့အကြုံ အရမူ အင်္ဂလိပ်တို့သည် တရားမျှတမှုကို ဦးစားပေးသူများ မဟုတ်။ သူတို့အကြောင်း နောက်ကျနေအောင် သိပြီး ဖြစ်သည်ဟု ဆင်ဂပတားက ဆိုသည်။

ဆင်ဂပတားက ဤသို့ ဆက်ပြောသည်။

သူ့ဇနီးမှာ အင်္ဂလိပ်မ ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်မကို သူ ကြိုက်မိပြီ။ အင်္ဂလိပ်ကစား ခုန်စားကိုလည်း သူ နှစ်သက်သည်။ အင်္ဂလိပ် အဝတ်ကိုလည်း သူ ကြိုက်သည်။ အစားကိုလည်း သူ ကြိုက်သည်။ သူ့တွင် တစ်ချို့က အင်္ဂလိပ် သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေ အများအပြား ရှိခဲ့သည်။ သို့သော် နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲ ပြင်းထန်လာသည့်အခါ ဤသည်တို့ အားလုံးကို ခါးခါးသီးသီး ရှုံးပန်းလာသည်။ သူတို့အပေါ် စိတ်ချဉ်ပေါက်လာသည်။ ဤသည်တို့ အားလုံးမှာ သိုင်းဂိုင်းထားသော အင်္ဂလိပ် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ဧရိက်လက္ခဏာ တစ်စိတ်တစ်ဒေသပင် ဖြစ်သည်။

အကယ်၍သာ မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ ဆာချားအင်းနစ်က ခွဲရေးကို အဆိုမပြုလျှင် တစ်ချို့တည်းမှာပင် မြန်မာတို့သည် အကန့်အသတ်ဘောင် တစ်ခုခု အတွင်း၌သာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမျိုးနှင့် ထိုက်တန်သည် ဟူ၍ မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံက ဆာဂျန်ဆိုင်မွန် ကော်မရှင်အား မထောက်ခံခဲ့လျှင် ကောင်းမည်။ ယခုကား ဤသို့ မဟုတ်။ မြန်မာတို့သည် ငါးပျားချိတ်ကို မမြင်ဘဲ အစာကိုသာ မြင်ပြီး အငမ်းမရ ဟပ်သည်ငါးလို ဖြစ်နေပြီ။ မြန်မာတို့ အရူးလုပ်ခံရပြီ။ အလျှင်၊ ညံ့လျှင် ခံပေတော့။

ဆူးလေစေတီတော်ကြီး၏ ထီးရိပ်အောက်ရှိ ဖိုက်စက္ကယား (ဗန္ဓုလပန်းခြံ)

တွင် ဆင်ဂပတားက တရားနာ ပရိသတ်အား ဤသဘော ပါသည့် နိုင်ငံရေး တရားကို ဟောခဲ့သည်။ သူသည် မြန်မာစကား မတတ်။ ဟိန္ဒူစတန်နီ စကားဖြင့် ဟောပြောရန်လည်း မသင့်ဟု သူ ထင်သည်။ ထို့ကြောင့် အင်္ဂလိပ်စကားဖြင့် ဟောပြောသည်။ တရားနာ ပရိသတ်မှာ အိန္ဒိယအမျိုးသား သက်သက်ချည်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူ၏ ဟောပြောချက်ကို တစ်လုံးတစ်ပါးမှ နားမလည်။ သို့သော်လည်း ထိုဟောပြောချက်သည် နောက်တစ်နေ့ မြန်မာသတင်းစာများတွင် ဖော်ပြထားလေရာ ဆင်ဂပတားကို ဖိတ်ကြားသူတို့မှာ များစွာ ကျေနပ်ကြသည်။

နောက်နှစ်ရက် အကြာတွင်မူ သူ့ကို ဖိတ်ကြားသူများ၏ ဆော်သြမှုအရ ရန်ကုန်မြို့ရှိ ခန်းမတစ်ခု၌ ထိုခွဲရေးတွဲရေး တရားကိုပင် ဟောပြောပြန်သည်။

ထိုတရားပွဲသို့ မြန်မာကျောင်းသား အများအပြား တက်ရောက် နားထောင်သည်။ သူတို့သည် အင်္ဂလိပ်စကားကို အသင့်အတင့် နားလည်ကြသည်။ အနောင်အဖွဲ့ကင်းသည့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ စည်းမျဉ်းတစ်ခု အလိုရှိလျှင်မူ အင်္ဂလိပ်တို့ကို ယုံကြည်အားကိုးခြင်းဖြင့် အကျိုးမထူးနိုင်။ မြန်မာတို့ ယုံစားရမည့်သူမှာ အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသားတို့သာ ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယ-မြန်မာ လက်တွဲသွေးစည်းဖို့ လိုသည်ဟု ဆင်ရုပ်တားက ဆိုသည်။

နောက်ဆုံးနေ့ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀ တွင် နောက်ဆုံး ဟောပြောသည်။ သည်တစ်ကြိမ်တွင်လည်း ဖိုက်စကွဲယား (ဗန္ဓုလပန်းခြံ) ၌ ဖြစ်သည်။ ထိုလူထုအစည်းအဝေးပွဲ၏ သဘာပတိမှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာရပ်ကို ချစ်မြတ်နိုးခြင်း ဖြစ်သည်။ သဘာပတိ လုပ်ရင်း သူ့စိတ်ကူးထဲတွင် သူ၏ ပင်လယ်ကူး သင်္ဘောများနှင့် ထိုသင်္ဘောများတွင် ကုန်တင်ကုန်ချလုပ်ပေးရန် အိန္ဒိယက ခေါ်ယူမည့် အိန္ဒိယ အလုပ်သမားတို့ကိုသာ မြင်ယောင်နေလေသည်။ အကယ်၍ ခွဲရေးနိုင်လျှင် အိန္ဒိယ အလုပ်သမားတို့ကို ခေါ်ယူနိုင်တော့မည် မဟုတ်။

စင်မြင့်ထက်တွင် အခြားထင်ရှားသည့် မြို့မိ မြို့ဖများနှင့်အတူ ဦးပေါ်ထွန်းလည်း ရှိနေသည်။ တရားပွဲ၌ အလျင်အမြန် အတိုင်းပင် မြန်မာပရိသတ် နည်းသည်။ ဆင်ရုပ်တားသည် ထင်ရှားသည့် ခေါင်းဆောင် ဖြစ်သော်လည်း ထိုအချိန်ကမူ အိန္ဒိယ နိုင်ငံရေးသမား ဟောသည့် တရားကို မြန်မာတို့ မနားယူလိုသည်မှာ ထင်ရှားသည်။

မြန်မာတွေကို ကူညီရအောင် သူ ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သော်လည်း သူ့တရားကို မြန်မာတို့က နားမထောင်။ ဤသို့ဖြင့် ဆင်ရုပ်တားသည် တတိယအကြိမ် အင်္ဂလိပ်စကားဖြင့် ဟောပြောလေသည်။ ယခင် နှစ်ကြိမ်က အတိုင်းပင် မြန်မာတို့ အင်္ဂလိပ်ကို မယုံကြည်သင့်ကြောင်း၊ အိန္ဒိယနှင့် လက်တွဲကာ လွတ်လပ်ရေးကို တိုက်ပွဲဝင်သင့်ကြောင်း၊ အိန္ဒိယမှာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးရဖို့ လက်တစ်ကမ်းသာ လိုတော့သဖြင့် အိန္ဒိယနှင့် တွဲလျှင် မြန်မာတို့လည်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့မဟုတ်လျှင်ကား အင်္ဂလိပ်ကို ယုံလွန်းသဖြင့် ဘုရင်ခံဆာချားအင်းနစ် စိတ်ကူးထားသည့် အညံ့စား အုပ်ချုပ်ရေးမျိုးသာ ရမည် ဖြစ်ကြောင်း တိုးဖြင့် ဟောပြောလေသည်။

စင်မြင့်ထက်က လူများတွင် အင်္ဂလိပ် အမျိုးသားတို့ မပါလေရကား အင်္ဂလိပ် အစိုးရအား ရွတ်ချ ပြစ်တင်စကား ဆိုသည်ကို ကန့်ကွက်မည့်သူ မရှိကြပေ။ ဆင်ရုပ်တား ဟောပြောသည်ကို တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ပင် နားထောင်ကြသည်။ ထိုသူတို့မှာ မြန်မာပြည်တွင် ဖြစ်ပျက်နေသည့်တို့ကို ကောင်းစွာ

သိနားလည်သူများဖြစ်ပြီး မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့၏ စိတ်နှလုံးတို့ကို လည်းကောင်း၊ မြန်မာပြည်အတွက် လက်တွေ့တွင် လုပ်ကိုင်၍ ဖြစ်နိုင်မည့် အုပ်ချုပ်ရေးမျိုး လက်ခံလျှင် ကောင်းမည်ကို လည်းကောင်း ဆင်ရုပ်တားထက် ပို၍ နားလည်ထားကြသူများ ဖြစ်လေရာ ဟောပြောသည်တို့ကို ဣန္ဒြေရရပင် နားထောင်ကြသည်။

ပရိသတ်တွင်မူ အိန္ဒိယ အလုပ်သမားများသည် အများစု ဖြစ်လေသည်။ ဆင်ရုပ်တား ဘာတွေ ပြောနေသည်ကို သူတို့ နားမလည်။ သို့သော် ဟောပြောသူမှာ ကာလကတ္တားမြို့မှ ကြီးကြီးမားမား လူကြီးလူကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်ကြောင်း သိထားရာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကို မြင်ရ တွေ့ရအောင် လာကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

တရားပွဲတိုင်းတွင် သတင်းထောက်များ လာရောက် သတင်းယူကြသည်။ နောက်တစ်နေ့ သတင်းစာများတွင် သူ့ဟောပြောချက်ကို ဖော်ပြကြသည်။ စီအိုင်ဒီ နှစ်ထောက်များမှာ အလုပ်ရှုပ်ရသည်။ ဆင်ရုပ်တား၏ ဟောပြောချက်ကို တစ်လုံးမကျန် ရေးမှတ်ကာ အထက်သို့ အစီရင်ခံရသည်။

ဤသည်မှာ ဖေဖော်ဝါရီလ အတွင်းက ရန်ကုန်၌ ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပုံ အပြည့်အစုံပင် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် တစ်လခန့် အကြာတွင် သူ့အိမ်တံခါးဝသို့ မြန်မာပုလိပ်အရာရှိနှစ်ဦး ရောက်လာသည်။ သူ့ကို ဖမ်းရန် ဝရမ်းပါလာကြောင်း သိသည့်အခါ ချက်ချင်းပင် ဆင်ရုပ်တားက ရန်ကုန်မှာ ငါ့ဟောခဲ့တဲ့ တရားပွဲကြောင့် များလား ဟု စကားတစ်စွန်း ဖွင့်ဟ ပြောဆိုသည်ဟု ဆိုသည်။

သူ့အိမ်ထဲသို့ ပုလိပ်အရာရှိများ ရောက်လာပြီး ဖမ်းဝရမ်းကို ပြသည်။ ဝရမ်းကို ဖတ်ပြီး "ဟုတ်ပြီ၊ ရန်ကုန်မှာ ငါ ဟောခဲ့တာတွေကြောင့်ပဲ" ဟု သိနားလည်လိုက်သည်။ မြန်မာအစိုးရအား အကြည်ညိုပျက်မှုဖြင့် သူ့ကို ခွဲချက်တင်ထားသည်။ မတ် ၁၈ တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ အမှုဆိုင်ရမည်။

'ငါးထောင်တန် အာမခံနှစ်ဦး ပေးနိုင်ပါတယ်၊ အစိုးရက သည်လိုပဲ ညွှန်ကြားပါတယ်' မြန်မာ ပုလိပ်အရာရှိများနှင့် လိုက်ပါလာသည့် ဘင်္ဂလားလက်ထောက် ပုလိပ်မင်းကြီးက ပြောပြသည်။

'အာမခံ မတောင်းဘူး' ဆင်ရုပ်တားက ချက်ချင်းပင် အဖြေပေးသည်။ နိုင်ငံရေး ဖြစ်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည့်အခါ ကွန်ဂရက် ပါတီဝင်များသည် အာမခံ တောင်းခြင်း၊ အယူခံဝင်ခြင်း၊ ဒဏ်ဋ္ဌ ပေးဆောင်ခြင်းတို့ မပြုရ ဟု ပါတီ စည်းကမ်းစည်းမျဉ်းက တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ဆိုထားသည်။

ဘင်္ဂလား အစိုးရကလည်း အာမခံတောင်းလိမ့်မည် မဟုတ်ဟု မျှော်လင့်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ပုလိပ်မင်းကြီးတွင်လည်း အစီအစဉ် ရှိလေသည်။ ကာလကတ္တား မြို့တော်ဝန် ရန်မာကြီးကို ဖမ်းဆီးကာ မြို့တော်၏ လမ်းမကြီး၊ လမ်းမငယ်မှ ဖြတ်ပြီး မြို့မအချုပ်ခန်းသို့ ခေါ်ဆောင် ထည့်သွင်းရလိမ့်မည်။ ဤသည်မှာ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် ဖြစ်သည်။ သို့သော် တရားလို မြန်မာအစိုးရမှာ အိန္ဒိယအင်ပါယာ၏ လက်အောက်ခံ ပြည်နယ်လေးတစ်ခု၏ အစိုးရ ဖြစ်လေရာ၊ ဘင်္ဂလားအာဏာပိုင်တို့မှာ သူတို့မြို့တော်ဝန်ကို အချုပ်ထံ ထည့်ရန် စိတ်မပါလှ။ မြို့မ အချုပ်ခန်းထဲတွင် ကာလကတ္တားမြို့တော်ဝန် ဆင်ဂုပတား ရောက်နေသတ့် ဆိုလျှင် တစ်မြို့လုံး ရုတ်ရုတ်သံသံ ဖြစ်ကုန်မည်။ သို့ဖြစ်ရာ အကယ်၍ ဆင်ဂုပတားက အာမခံ မတောင်းခဲ့လျှင် သူ့ကို သူ့အိမ်မှာပင် ယခုတစ်ည အကွယ်ချုပ်ထားရန် စီစဉ်ထားသည်။ နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် ရန်ကုန်သို့ ထွက်မည် သဘောပေါ်သို့ တစ်ခါတည်း တင်ပို့လိုက်မည်။

ထိုအစီအစဉ်အတိုင်း ညွှန်ကြားကာ ပုလိပ် အစောင့်အနေ ချထားပြီး လက်ထောက်မင်းကြီး ပြန်လာခဲ့သည်။

မြို့တော်ဝန်အား ဖမ်းဆီးသည့် သတင်းကို သတင်းထောက်များက အိန္ဒိယသတင်းစာများသို့ သတင်းပို့သည်။ တစ်နာရီအတွင်းမှာပင် ထိုအကြောင်းကို အရေးပေါ် ညနေခင်း သတင်းစာများ ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေကာ ဖော်ပြကြသည်။ အချိန်မှာ စောသေးသည်။ နေ့လယ်ခင်းသာ ရှိသေးသည်။ သတင်းစာများ ဖတ်ရလျှင် တစ်မြို့လုံး အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ဖြစ်သွားသည်။ ဈေးဆိုင်များ ပိတ်ကာ ဆန္ဒပြကြသည်။ လန်ချားများကလည်း ဆန္ဒပြကြသည့် အနေဖြင့် မပြေးဆွဲကြတော့ပေ။ ချက်ချင်းလိုလိုပင် သူတို့ခေါင်းဆောင်ကို ဖမ်းသဖြင့် ဈေးဆိုင်များပိတ် ဆန္ဒပြကြောင်း၊ "ဟာတယ်" လုပ်ကြောင်း ကြေညာသည်။

မြို့တော် ကော်ပိုရေးရှင်း အဖွဲ့ဝင်တို့ကလည်း သတင်းရလျှင် စုရုံးစည်းဝေးကာ ဆင်ဂုပတားအိမ်သို့ သွားကြသည်။ အခြား ကွန်ဂရက် အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်များလည်း သူ့အိမ်သို့ ရောက်လာကြသည်။

'မြန်မာအစိုးရ အကြည်ညိုပျက်ရအောင် ရန်ကုန်မှာ ခင်ဗျား ဘယ်လို ဟောခဲ့ ပြောခဲ့သလဲ၊ တိတိကျကျ ပြောပြပါလား' သူတို့က ဆင်ဂုပတားအား မေးသည်။

'ဘာတွေ ဟောပြောတယ် ဆိုတာတော့ စကားလုံး တိတိကျကျ မမှတ်မိဘူး၊ သုံးပွဲ ဟောတယ်၊ သုံးပွဲစလုံး လက်တန်းပြောတာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ပြောတဲ့ အကြောင်းအရာ အချုပ်ကတော့ မြန်မာပြည်သာ တို့အိန္ဒိယက ခွဲထွက်မယ်ဆိုရင်

လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲမှာ သူတစ်ဦးတည်း ဆင်နွဲရမယ်၊ အဲဒီလိုဆိုရင် အရေးနိမ့်မှာပဲ၊ ဒါပဲ' ဆင်ဂုပတားက ရှင်းပြသည်။

'အေးဗျာ ... ခုလို အရေးကြီးတဲ့ အချိန်မျိုးမှာ ခင်ဗျား အခမ်းခံရတယ်ဆိုတော့ ခက်ကုန်တာပေါ့၊ မဟာတ္တမကြီးက မကြာခင် တိုက်ပွဲ စ တော့မယ်၊ ဘာဖြစ်လို့ ခင်ဗျားက မြန်မာတွေကို အရေးလုပ်ပြီး ဟောပြောရတာလဲ' သူ့ရဲဘော်များက ဝေဖန်သည်။

'မြန်မာပြည်မှာ ရှိနေတဲ့ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတွေက ဟောပြောခိုင်းလို့ ပြောရတာပဲ'

ထို့နောက် အမူသွား အမူလာကို လေ့လာကြသည်။ အပြစ် ရနိုင် မရနိုင် တွက်ချက်ကြသည်။ ပြစ်ဒဏ်ခံရဖွယ် ရှိသလားဟု ဆင်ဂုပတားကို မေးသည်။

'ခံရမယ် ထင်တာပဲ၊ ဖမ်းပြီး ရန်ကုန်အထိ ခေါ်သွားမှတော့ စစ်ဆေးပြီး လွတ်ပစ်မယ် မထင်ဘူး၊ မြန်မာအစိုးရ ဆိုတာ ဒါလောက်တော့ နားလည်မှာပေါ့၊ မြင်မှာပေါ့။ ဘာလုပ်မယ်၊ ဘယ်လို အပြစ်ပေးမယ် ဆိုတာ အားလုံး စီစဉ်ပြီး ဖြစ်မှာပဲ'

'အိန္ဒိယအစိုးရနဲ့ အမျိတ်အဆက် လုပ်ထားတယ်လို့ ဆိုချင်တာလား'

'ဟုတ်တယ်လေ၊ သူတို့ချင်း အမျိတ်အဆက် ရှိမှာပေါ့၊ အခုအတိုင်းဆိုရင် ဂန့်ကြီးရဲ့ တိုက်ပွဲမှာ ကျွန်တော်ဟာ ပထမဆုံး ကျဆုံးမယ့်သူ ဖြစ်နေပြီ၊ ကျွန်တော်ကို ဆွဲထည့်ဖို့ စီစဉ်တာ ဖြစ်မှာပဲ၊ ဒါဟာ လုပ်ကြံမှုတစ်ခုပဲ'

'ဒါပေမဲ့ တရားသူကြီးကတော့ ဥပဒေနဲ့ ဆန့်ကျင်ပြီး ပြစ်ဒဏ်ပေးလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ'

'တရားသူကြီးဘက်က ခက်ခက်ခဲခဲ ကြိုးပမ်းစရာ မလိုပါဘူး။ ဘယ်နိုင်ငံရေး ဟောပြောချက် ဖြစ်ဖြစ် ပြောဟောနေကျထက် ပိုပြီး ကြမ်းလာမယ် ဆိုရင် အဲဒါဟာ အကြည်ညိုပျက်မှုမှာ အကျုံးဝင်တာပဲ။

'တရားသူကြီးအဖို့ ဥပဒေစာအုပ်ကြီးကို လှန်နေစရာတောင် မလိုဘူး။ လျှောက်လဲချက်တွေရယ်၊ ဖြစ်ပျက်ပုံ အလုံးစုံရယ်ကို သူ ကြားနာနေဖို့တောင် မလိုဘူး။ ဟောဒီလို ဟောပြောတယ်၊ ဟောပြောတာ နားထောင်ရတဲ့ သက်သေတွေ တင်ပြမယ်၊ ပြီးရင် ထောင်ချခိုင်းမှာပဲ။

'ပြီးတော့ ကျွန်တော်ဘက်ကလည်း အယူခံဝင်ဖို့ စဉ်းစားမှာ မဟုတ်လေတော့ ဘာမှ ရုပ်စရာ မရှိဘူး၊ တစ်မနက်ခင်းအတွင်း အမှုစစ်လိုက်ပြီး စီရင်ချက် ချနိုင်တယ်၊ အနည်းဆုံး နှစ်နှစ်တော့ ထောင်ကျနိုင်တယ်' သူ့ရဲဘော်များမှာ စိတ်ဓာတ်ကျသွားကြသည်။

'ဒါပေမဲ့ ရဲဘော်တို့ ဘာမျှ စိတ်မပျက်ကြနဲ့၊ အခု ဖြစ်ပျက်သမျှ အားလုံးဟာ ကျွန်တော်တို့ အလိုကျချည်းပဲ၊ ကျွန်တော်တို့ ပေါ်လစီက အင်္ဂလိပ် အစိုးရက မတရား အပြစ်ပေးတာကို လူသိအောင် လှုပ်ရှားမယ် မဟုတ်လား၊ ဒါမှ တိုင်းသူပြည်သားတွေ စိတ်ထဲမှာ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ လုပ်တာ မတရားဘူး လို့ သိကြမယ် မဟုတ်လား။

'ရန်ကုန်မှာ ထောင်ကျခံရရင် ပိုပြီး ကောင်းတာပေါ့၊ ကျွန်တော်တို့ အရေးကိစ္စအတွက် ပိုပြီး အထောက်အကူ ဖြစ်လာတာပေါ့၊ ကိုယ်က မဖန်တီးဘဲ ကိုယ့်အကွက်ထဲ ဝင်လာတာ မကောင်းဘူးလား'

ရဲဘော်များမှာ သူ့ကို ကြည့်ကာ ဝမ်းနည်း ကြည့်ညှိလာကြသည်။

'ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားဘက်က ဒါလောက်တောင် အနစ်နာ ခံရမယ် ဆိုတာ တော့ မဟုတ်သေးဘူး။ မြန်မာပြည်က ထောင်ထဲမှာ သွားနေရမယ်၊ ခင်ဗျား မိသားစုနဲ့ခွဲပြီး အဝေးကြီးမှာ အကြာကြီး ဒုက္ခခံရမယ်၊ ခင်ဗျားက ကျန်းမာတာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီဒဏ် ခံနိုင်ပါ့မလား။ အခုလောက် လုပ်ခဲ့ ကိုင်ခဲ့တာကိုပဲ လွန်လှပြီ' မိတ်ဆွေများ၊ ရဲဘော်များက ပြောကြသည်။

'ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကျွန်တော်ကိုတော့ ရန်ကုန် ခေါ်သွားတော့မှာပဲလေ၊ အဆိုးထဲက အကောင်းကို ရှာရမှာပေါ့၊ အမြတ် ထုတ်ရမှာပေါ့'

ဆင်ဂူပတားက ပြောသည်။

'အင်းလေ၊ ဒီလိုဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ဘက်က လုပ်စရာတွေ လုပ်ကြ ရတော့မှာပေါ့'

ထိုသို့ ပြောကာ ဈေးဆိုင်ပိတ်ပြီး ဆန္ဒပြနေကြသည့် လမ်းများအတိုင်း ပြန်သွားကြသည်။

နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် မြို့တော်ဝန် အိမ်ရှေ့၌ လူစုလူဝေးကြီးတစ်ခု ရောက်လာသည်။ ပန်းကုံးများ၊ ပန်းစည်းများ ကိုင်လာသူ ခေါင်းဆောင်တို့ကို ဆင်ဂူပတားက အိမ်တံခါးဝမှ ဆီးကြိုလျက် လက်ခံသည်။ သူ့ကို အမျိုးက ပန်းစည်း ဆက်ကြသည်။ အမျိုးက ပန်းကုံးစွပ်ကြသည်။ အမျိုးက သူ့နဖူး ထက်တွင် ဟသံပဒါး ဆေးနီပြောက် ခြယ်ပေးကြသည်။ ဤနေ့သည် ခေါင်း ဆောင်ကြီး တစ်ယောက် အဖမ်းခံရသည့် နေ့ထူးနေ့မြတ် ဖြစ်လေသည်။ နေ့ထူး နေ့မြတ်တွင် နဖူးထက်၌ ဆေးနီခြယ်ကာ ကောင်းချီးပေးရသည့် ထုံးစံရှိသည် မဟုတ်လား။

အစီအစဉ်အတိုင်း ပုလိပ်အစောင့်အကြပ်တို့ ရောက်လာကြသည်။ နံနက်

ကိုးနာရီတွင် အက်စ်အက်စ် ဆာဒါးနား သင်္ဘောသည် အောက်တရပ်ဆိပ်ကမ်းမှ ထွက်ခွာမည် ဖြစ်သည်။

လူအုပ်ကြီးထဲက အမျိုးမှာ ငိုကြွေးကြသည်။ အမျိုးက 'အရေးတော်ပုံ အောင်ပါစေ'ဟု ကြွေးကြော်ကြသည်။ သင်္ဘောဆိပ်တွင်လည်း ဧရာမ လူစုလူဝေး ကြီးက ဆင်ဂူပတားကို စောင့်ကြိုနေလေသည်။

အစောင့်ပုလိပ်တို့က ဆင်ဂူပတားကို သင်္ဘောပေါ်သို့ မြန်မြန် တင်လိုက် ကြသည်။ သင်္ဘောလက်ရမ်းကို ကိုင်ကာ ဆင်ဂူပတားက လူထုကြီးအား ဦးညွှတ် အလေး ပြုသည်။ ထိုအခါ လူထုကြီးသည် တက်ကြွ လှုပ်ရှားလာသည်။ လူတစ်စုသည် သင်္ဘောပေါ်သို့ တက်လာပြီး သုံးရောင်ခြယ် ကွန်ဂရက် အမျိုးသား အလံကို လွှင့်ရန် ကြိုးစားသည်။ သို့သော် ခွင့်မပြု။ အလံ မလွှင့်ထုလိုက်ရ။ သင်္ဘောလည်း ထွက်ရန် ဥသြမှုတ်သည်။ ဆင်ဂူပတားက သူ့မိသားစုကို လက်ပြ နှုတ်ဆက်သည်။ ကွန်ဂရက်ခေါင်းဆောင်များကိုမူ 'မဟတ္တမဂန္တီနဲ့အတူ တိုက်ပွဲ ဝင်ကြပါ'ဟု မှာကြားလေသည်။

လှေကားများကို ဆွဲတင်ပြီးနောက် သင်္ဘော ခွာလေသည်။ သူတို့ ခေါင်း ဆောင်ကြီးကို တစ်မြေရပ်ခြားသို့ ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်သွားသဖြင့် လူထုကြီးမှာ ဒေါသဖြစ်နေကြသည်။ 'ယူနီယန်ဂျက်အလံကို ဖြုတ်ချ'ဟု ဟစ်ကြွေးကြသည်။ ဆင်ဂူပတားသည် သင်္ဘောလက်ရမ်း၌ပင် ရပ်ကာ လက်ငှေ့ယမ်း နှုတ်ဆက် သည်။ သင်္ဘောကို မမြင်ရတော့မှ ကြွေးကြော်သံများ တိတ်သွားသည်။

ဆင်ဂူပတားသည် လူယဉ်ကျေး တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သင်္ဘော လက်ရမ်းမှ ခွာကာ အခန်းသို့ ပြန်လာပြီး လည်ပင်းမှ ပန်းကုံးတို့ကို ဖြုတ်သည်။ နဖူးထက်က ဆေးနီကို ဖျက်သည်။ ဒိုတီကိုခွတ်ကာ တောင်းဘီး၊ ကုတ်အင်္ကျီတို့ ဝတ်သည်။ ထို့နောက် ထမင်းစားခန်းသို့ ဆင်းလာသည်။ ဆင်ဂူပတားသည် စိတ်ကူးယဉ်သူ မဟုတ်။ လက်တွေ့ကျသူ ဖြစ်သည်။

ဒီငွေမေ့ လောကကို ရဲရဲရှုမြင်သည်။ ရဲရဲ ရင်ဆိုင်သည်။ ဝင်္ဂါလီ လူထု ပရိသတ် အလယ်တွင် ပန်းကုံးစွပ်ခံရသည့် ဒိုတီဝတ်ဘဝသည် တင့်တယ်သည်။ ထို့အတူ အင်္ဂလိပ် သင်္ဘောတစ်စီး၏ ပထမတန်း ဦးခန်းတွင် အနောက်တိုင်း ဝတ်စုံပြည့် ဝတ်ဆင်လျှင် လူ့အထင်သေးခံရမည် မဟုတ်ဟု သူ နားလည်သည်။ တစ်မနက်ခင်းလုံး စိတ်လှုပ်ရှားခံရသဖြင့် ရင်ထဲမှာ စလောင်ဆူကာ ဝိုက်ထဲက ဆာလောင် မွတ်သိပ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် သူကြိုက်သည့် ကြက်ဥနှင့် ဝက်ပေါင် ခြောက်တို့ကို မှာ၍ စားလေသည်။

၃။ ဆင်ဂုပတား ရောက်လာပြီ

ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော် ဟိုဘက် ကာလကတ္တားမြို့တွင် ဖြစ်ပျက်နေသမျှ သတင်း
စုံကို ရန်ကုန် သတင်းစာများက ကြေးနန်းသတင်း အဖြစ် ဖော်ပြကြသည်။
ထိုအချိန်မှာပင် ကျွန်တော်ထံသို့ အမှုနှင့် ပတ်သက်သမျှ ပုလိပ်မှတ်တမ်းများ၊
သက်သေ အထောက်အထားများ၊ သတင်းစာ ဖြတ်ပိုင်းများ အစုံအစေ့ ရောက်
လာသည်။ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀ နှင့် ၂၁ တွင် ဆင်ဂုပတား ဟောပြောသည်တို့ကို
ပုလိပ်က မှတ်တမ်း တင်ထားသည်တို့ ပါဝင်သည်။ ဤသို့ ဤပုံ ဆင်ဂုပတား
ဟောပြောသည် ဆိုသည့် အထောက်အထားသာ ပါသည်။ အသိသက်သေများ
ခေါ်ရန်ကိုမူ တင်ပြသည်မဲ့ မပါ။

ကျွန်တော်လည်း သူ့ဟောပြောချက်များကို နောက်တစ်ကြိမ် လေ့လာ
ဖတ်ရှုရသည်။ တကယ်ပဲ အကြည်ညိုပျက်မှုမှာ အကူးဝင်သလား၊ တရားဥပဒေ
သဘော အရသာ အကြည်ညိုပျက်မှုကို ကျူးလွန်သလား၊ အဆုံးအဖြတ် ပေးရန်
အတော်လေး ခက်ခဲသည်ကိုစွဲ ဖြစ်လေသည်။

တရားသူကြီး တစ်ယောက်အဖို့ အမှုကို စစ်ဆေးကြားနာပြီးမှ၊ သက်သေ
အထောက်အထားတို့ကို မြင်တွေ့ ဖတ်ရှုပြီးမှ အဆုံးအဖြတ်တစ်ခု ပေးရမိ
ဖြစ်သည်။ ဤအမှုတွင် သက်သေအထောက်အထား အားလုံးမှာ ပုလိပ် အစီရင်ခံ
ချက်တွင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပါရှိသည်။ သို့သော် မည်သည့် မျက်မြင်သက်သေ တစ်စုံ
တစ်ယောက်ကိုမျှ မတင်ပြ။ သို့ဖြစ်ရာ ဤအမှုမှာ အခြား အမှုများနှင့် များစွာ
ခြားနားလေသည်။ ဟောပြောချက် သုံးခုအနက် နှစ်ခုတွင် အကြည်ညိုပျက်မှု
ကျူးလွန်သည် ဟူ၍ မှတ်တမ်း အထောက်အထားသာ တင်ပြထားသည်။

ဟောပြောချက်များကို နေ့စဉ်စပ်စပ် လေ့လာ ဖတ်ရှုရသည်။ တကယ်ပင်
အကြည်ညိုပျက်မှု ကျူးလွန်သလား၊ မှန်မှန်ကန်ကန် ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်ဖို့ လိုသည်။
ထိုအခါ ကျွန်တော်ဘက်က အမြင်ကြည်လင်ရန် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိဖို့၊ ကြားနာဖို့
လိုကြောင်း နားလည်လာသည်။

ဆင်ဂုပတား တစ်ယောက် ရန်ကုန်သို့ ဘာကိုစွဲ ရောက်လာသလဲ၊
သက်သေ အထောက်အထား ရှိရမည်။ ပထမဆုံး တရားပွဲ၏ ဟောပြောချက်တို့ကို
ရုံးတော်သို့ တင်ပြရမည်။ ဟောပြောရန် ဖိတ်ကြားသူတို့မှာ ဦးပေါ်ထွန်း၊ အက်ဗု
ဇာရီ ချောက်ဒူရီနှင့် အခြားထင်ရှားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ ဖြစ်သည်။ ဆင်ဂုပတား
ဟောပြောသည်ကို သူတို့အားလုံး နားထောင်ကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူတို့၏
သက်သေခံချက်လည်း လိုသည်။ အမှုစစ်ဆေးလျှင် ထိုသူတို့အနက် အချို့ကို

ခေါ်ယူ စစ်ဆေးရလိမ့်မည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် အနီးရက ကြိုက်ချင်မှ ကြိုက်မည်။
သို့သော် မတတ်နိုင်။

သို့ဖြစ်ရာ ရှေ့တွင် ဘာတွေ ဖြစ်လာမည်ကို ကြိုတင် သိထားနှင့်သော
ကျွန်တော်မှာ မပျော်ရွှင်လှပါ။ စိတ်မချမ်းမြေ့ ဖြစ်လာရသည်။ အပြန်ပြန်
အလှန်လှန် စဉ်းစားလျှင် ဤအမှုတွင် ဥပဒေသဘော အရပင် အကြည်ညိုပျက်မှု
ဘောင်ထဲမှာ အကူးဝင်သလား ဟူ၍ သံသယ ဝင်မိသည်။ အမှုကြောင်းတွင်
တရားလိုဘက်က အားနည်းနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်
ဘက်မှ မည်သို့မျှ ပြုပြင် ဖန်တီးနိုင်ရန် အကြောင်းမမြင်။

ဘုရင်ခံထံ ဝင်တွေ့ပြီး ဝင်ဈားခွဲတဲ့ အမှုက မခိုင်လုံလှဘူး ထင်တယ်ဟု
ပြောဖို့လည်း မသင့်။ ဘုရင်ခံသည် ဥပဒေအကြံပေး အရာရှိများနှင့် တိုင်ပင်ပြီး
ဖြစ်လိမ့်မည်။ ကျွန်တော် ထင်မြင် ယူဆချက်ကို အလေးထားမည် မဟုတ်။
နောက်တစ်ကြောင်းကလည်း ကျွန်တော်သည် အမှုကို စစ်ဆေးကြားနာမည်
တရားသူကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်နေလေရာ ယခုအဆင့် ရောက်မှ မိမိသဘောထား
ကို တင်ပြမည် ဆိုလျှင် သင့်လျော်မည် မဟုတ် ဟူ၍ စဉ်းစားမိသည်။ အနီးရ
ရှေ့နေက အမှု၏ အချက်အလက်တို့ကို ကျွန်တော်ထံ တင်ပြမည်။ ဥပဒေ
ဖွင့်ဆိုချက်ကို တင်ပြမည်။ ထိုအချိန်ထိ ကျွန်တော်ဘက်က ထင်မြင်ယူဆချက်
ဘာတစ်ခုမျှ ပေးရန် မလိုသေး။

မည်သို့ဖြစ်စေ ဘုရင်ခံဆာဈားဘက်ကမှ အမှုကို မရုပ်သိမ်းနိုင်သည်မှာ
သေချာသည်။ ဆင်ဂုပတားကို ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်လာပြီး ယခု သင်္ဘောပေါ်တွင်
ပါလာသည်။ မတ် ၁၇ နံနက် ခုနစ်နာရီတွင် ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်လာမည်။
သင်္ဘောပေါ်က ဆင်းလာတော့မှ အမှုကို ရုပ်သိမ်းလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း ဆင်ဂုပတား
အား အကြောင်းကြားရမည် ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်။ လူရယ်ရော ဖြစ်လိမ့်မည်။

ကျွန်တော်မှာ တိုင်ပင်စရာ လူမရှိ။ အားဏာပိုင်ထံမှ တစ်ယောက်ယောက်
ဆီက အကြံဉာဏ် ရနိုင်လျှင်လည်း ကောင်းမည်။ ဥပဒေအကြံပေး အရာရှိများ၊
ဟိုက်ကုတ် တရားလွှတ်တော်မှ တရားသူကြီးအချို့၊ ရှေ့နေရှေ့ရပ်များ၊ ယင်း
တို့ထံမှ တစ်စုံတစ်ယောက်နှင့် တိုင်ပင်နိုင်သည်။ သို့သော် မဖြစ်နိုင်ပါ။ သူတို့နှင့်
ဆက်သွယ်လို့ မဖြစ်။ မကျော်လွန်နိုင်သည့် အခက်အခဲများ တွေ့ရမည်။ သို့ဖြစ်ရာ
မိမိဆုံးဖြတ်ချက် တည်မတ်မှန်ကန်ဖို့သာ အရေးကြီးသည်။ မိမိထင်မြင်ယူဆချက်
ညီညွတ်မှုတဖို့ လိုသည်။

သီတင်းပတ် နောက်ဆုံးရက်များ ဖြစ်သည့် မတ် ၁၅၊ ၁၆ တို့တွင်
ပုလိပ်မင်းကြီး မယ်ရီကင်၏ လက်ထောက် ဖရင့်ဖန်နလေဂွစ်တင်းစတောနှင့်
တစ်နေရာတွင် ဆုံမိသည်။

'ဘယ်လိုလဲဗျ၊ အမှုကတော့ လူတွေ စိတ်ဝင်စားမယ့် အမှုပဲ၊ ဘယ်လို ထင်သလဲ' သူက မေးသည်။

'ဘယ်လို သဘောနဲ့ စိတ်ဝင်စားမယ် ပြောတာလဲ'

'နားထောင်မယ့် သူတွေလည်း အများကြီး နေမှာပဲ၊ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်မယ်၊ ကျွန်တော်တို့ဘက်ကတော့ ပုလိပ်အစောင့် ချဖို့ စီစဉ်ထားပြီ'

'နေပါဦး။ ကျွန်တော် မသိလို့ မေးစမ်းပါရစေ၊ ဘုရင်ခံက ဘာဖြစ်လို့ ဆင်ဂုပတ ဒူးကို တရားစွဲရတာလဲ၊ အကြောင်းက ဘာလဲ' ကျွန်တော်က မေးမိ သည်။

'အိန္ဒိယ နိုင်ငံရေးသမားတွေ မြန်မာပြည် အရေးကိစ္စထဲ ဝင်ပါနေတာ သူ မကြိုက်ဘူး'

'ဆင်ဂုပတား မျက်စိနောက်စရာ ကောင်းတာ ဟုတ်ပါတယ်၊ တကယ်က မြန်မာပြည်ကို လာပြီး စွဲရေးကိစ္စမှာ ရှုပ်ထွေးအောင် ဝင်နောက်တာပဲ'

'ဒါတင်မကဘူး၊ ဘုရင်ခံစိတ်ထဲမှာ မြန်မာပြည်ကို အိန္ဒိယ အလုပ်အထွေး နဲ့ ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နေစေချင်တယ်၊ အိန္ဒိယနဲ့ မရောစေချင်ဘူး၊ ဆင်ဂုပတား ဟောပြောချက်တွေကို စီအိုင်ဒီက တင်ပြလိုက်တော့ ဘုရင်ခံဘက်က ဟန့်တားဖို့ အခွင့်အလမ်းတစ်ခုကို မြင်လိုက်တယ်။ ဆင်ဂုပတားလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ နိုင်ငံရေး အယူအဆတွေ၊ အမြင်တွေကို မြန်မာတွေ ခေါင်းထဲ အဝင်မခံနိုင်ဘူး။ ဒါဟာ ဘုရင်ခံရဲ့ သဘောထားပဲ'

'ဆင်ဂုပတား ပြောတဲ့ အထဲမှာ ဘုရင်ခံကို ပြစ်တင်ထိခိုက်သွားတာ ကရော'

'ဘုရင်ခံက အဲဒါကိုတော့ စဉ်းစားမှာ မဟုတ်ဘူး၊ သူက ပုဂ္ဂိုလ်ရေး စဉ်းစားတဲ့လူမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူ့ကို တွယ်လို့ ဆင်ဂုပတားကို ဖမ်းတယ်၊ တရားစွဲတယ် လို့တော့ လူတွေက ပြောကြမှာပဲ' ဖရင့်က ဆိုသည်။

'ဒါပေမဲ့ ဆင်ဂုပတားဟာ မြန်မာတွေအပေါ် ဩဇာညောင်းနိုင်ပါ့မလား။ ခင်ဗျား ဘယ်လို ထင်သလဲ' ကျွန်တော်က မေးမိသည်။

ဖရင့်က ပြုံးသည်။

'မြန်မာပြည်အကြောင်း ဆင်ဂုပတား ဘာမှ မသိဘူး၊ မြန်မာတွေ စိတ်ထဲမှာ သူတို့ အယူအဆနဲ့ သူတို့ ရှိနေပြီးသား၊ သူ့ဆီက ဘာ အကြံဉာဏ်မှ ယူမှာ မဟုတ်ဘူး။ အခုဆိုရင် ကျေးလက်မှာ ဘာတွေ ဖြစ်ပျက်နေသလဲ ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ ဘာမှ မသိကြဘူး'

နောင် ဆယ်လ အကြာတွင် ဆရာခံ ခေါင်းဆောင်သော လယ်သမား အရေးတော်ပုံ ပေါ်လာသည့်အခါ ဖရင့်၏ ထိုစကားကို အမှတ်ရလာသည်။ ယခုမှ ဆရာခံသည် လယ်သမားများအကြား သွားလာ စည်းရုံးကာ လူစုနေသည်။ သူပုန်ထရန် ခိုင်းပြင်းနေသည်ဟု တီးတိုးစကား ဆိုနေကြသည်။ ဖိုက်ကွဲယား (ဗဟိုလှပန်းခြံ) တွင် ကျင်းပသည့် ဆင်ဂုပတား၏ ခရီးသွားဟန်လွှဲ တရားပွဲသည် လုံးဝ အရေးမပါ။

မတ် ၁၇ တနင်္လာနေ့တွင်မူ ကျွန်တော်သည် အိပ်ရာမှ စောစောထသည်။ ဤသို့ အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်ထားသည်။ ခုနစ်နာရီတွင် သင်္ဘောဆိုက်လျှင် ဆင်ဂုပတားကို ရေဝန် ပုလိပ်ဝန်ထောက် မစ္စတာဖစ်က ကြိုဆိုပြီး ကျွန်တော့် အိမ်သို့ တစ်ပါတည်း ခေါ်လာမည်။ အိမ်တွင် ပုလိပ်မင်းကြီး မယ်ရီကင်နှင့် ကျွန်တော်တို့ စောင့်နေကြမည်။

ဗရတ်ကင်းလမ်း (ဘိုကလေးဈေးလမ်း) ဆိပ်ကမ်းတွင် ဗဂါလီအမျိုး စောင့်နေသည်ကို မစ္စတာဖစ် တွေ့ရသည်။ ပြည်တွင်းမှာ ရက်လုပ်သည့် ဝံသာနုထည်များကို ဝတ်ဆင်ထားကြသည်။ ခေါင်းထက်တွင်မူ စစ်ဦးထုပ်နှင့် တူသည့် ဦးထုပ်ဖြူတစ်ခုကို ဆောင်းထားကြသည်။ သူတို့အထဲမှ ခေါင်းဆောင်နှင့် တူသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်သည် ခရုသင်းကို ပါးစပ်တွင် တွေကာ တဘူဘူ မှုတ်နေသည်။ ခရုသင်းသည် ဗြာဟ္မဏတို့၏ မင်္ဂလာပွင့်တူရိယာတစ်ခု ဖြစ် သည်။ ခရုသင်း မှုတ်သံသည် မြောက်လေနှင့်အတူ ရန်ကုန်မြစ်ယံတွင် သာသာ ယာယာ ပေါ်ထွက်လာသည်။ လှေ၊ သင်္ဘော၊ သမ္ဗန်တို့မှာ ရန်ကုန်မြစ်ထဲတွင် စုန်ချည် ဆန်ချည် လူးလာခတ်နေကြသည်။ မကြာမီပင် ဆာဒါးနားသည် ရန်ကုန် မြစ်တွင်းသို့ ဝင်လာသည်။

ဆင်ဂုပတားကို လာရောက်ကြိုဆိုသည့် ပရိသတ်မှာ မျှော်လင့်သလောက် မများသဖြင့် ရာဇဝတ်ဝန်ထောက် မစ္စတာဖစ်မှာ ဝမ်းသာနေသည်။ သတင်းစကား ကမူ ဆင်ဂုပတားကို ကြိုဆိုမည့်သူများ၊ အလွန်များမည်ဟု ဆိုသည်။ ရေဝန်ဂိတ် အပြင်ဘက်တွင် မော်တော်ကား သုံးစီးအပြည့် ပရိသတ် ရှိနေသည်။ တစ်စီးတွင် ဘုန်းတော်ကြီးများ ပါပြီး၊ နှစ်စီးတွင် ပင်နီဝတ် အမျိုးသမီးများ အပြည့်ပါသည်ဟု ဆိုသည်။ သူတို့သည် ဆင်ဂုပတား၏ ကားနောက်သို့ လိုက်ကာ တစ်စုံတစ်ရာ ဆန္ဒပြုရန် ရည်ရွယ်ဟန် တူသည်။

ထို ဘုန်းကြီးများနှင့် အမျိုးသမီးများမှာ ဟယု အမှုစစ်ဆေးစဉ်က ကျွန်တော်ရုံးခန်းသို့ ရောက်လာသူများပင် ဖြစ်ရမည်။ သူတို့သည် ခေတ်နောက်ကျ နေသည့် ဝံသာနုများ ဖြစ်သည်။ ဂန္ဒီ၏ အဟိံသလမ်းစဉ်ဖြစ်သည့် အကြမ်း

မဖက် အာဏာပီဆန်ရေးကို သူတို့ နားမလည်။ ထောက်ခံနိုင်ရန်လည်း အကြောင်း မရှိ။ သူတို့သည် အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတို့ကို မနှစ်မြို့သူများသာ ဖြစ်သည်။ သို့တိုင်အောင် ဆင်ဂုပ်တားကို လာရောက် ကြိုဆိုသည်မှာ ထူးဆန်းလှသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့ သဘောထားကိုမူ ဤသို့ နားလည်ရနိုင်သည်။ သူပုန် ထ ရန် ဆရာစံက လူစုနေသည်ကို သူတို့ တစ်စွန်းတစ်စ ကြားသိထားမည်။ သူ ရည်ရွယ်ချက်ကိုလည်း သိနားလည်ထားမည်။ လက်နက်ကိုင် ပုန်ကန်မှု တစ်ခုခုကို သူတို့ မျှော်လင့်ထားကြသည်။ သူတို့အမြင်တွင် ဗင်္ဂါလီခေါင်းဆောင် ဆင်ဂုပ်တားသည် တော်လှန်ရေးဘက်တော်သား ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဆင်ဂုပ်တား ယုံကြည်သည်မှာ ဥပဒေတွင်း တော်လှန်ရေး ဖြစ်သည်ကိုမူ သူတို့ မသိ။ ဥပဒေ တွင်း ဟု သိသည့်တိုင် သူတို့ ဂရုမစိုက်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ တော်လှန်ရေးသမား ဖြစ် သည်ကပင် ကျေနပ်အားရလှပြီ။ ပြီးတော့ ဘုရင်ခံကို အန်တုရ်သည် ဆိုလျှင်မူ ဆင်ဂုပ်တားသည် အာဂ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ပေတည်း။ ဤအပြုအမူကပင် နှစ်သက် စရာ ကောင်းလှပြီ။ မျိုးကျူးစရာ ကောင်းလှပြီ။

ဆင်ဂုပ်တားကို ကြိုဆိုသည် ပရိသတ် ရောက်နေကြောင်း သိရလျှင် ကားကို တခြား ဂိတ်တစ်ခုမှ မောင်းထွက်ရန် မစွတာဖစ်က စီစဉ်သည်။ ဤနည်းဖြင့် သူတို့ကို ရှောင်ကွင်းနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားသည်။ မြို့တွင်း၌ ကားများဖြင့် လှည့်လည် ဟစ်ကြွေး ဆန္ဒပြကြမည့် ဝံသာနု အမျိုးသမီးများ၏ အစီအစဉ်ကို မစွတာဖစ် မသိ။ ကျွန်တော်အိမ်သို့ ဆန္ဒပြ လူစုလှဝေးတစ်ခု ရောက်လာနိုင်သည်ကိုလည်း စိုးရိမ်မိဟန် မတူ။

ဆားဒါးနား သင်္ဘောဆိုက်လျှင် ဖစ်သည် သင်္ဘောပေါ်သို့ တက်သွားသည်။ ဆင်ဂုပ်တားသည် ဦးခန်းတွင် အသင့် စောင့်နေသည်။ သူသည် အနောက်တိုင်း ဝတ်စုံကို ဣတ်ကာ ဝံသာနုထည်ကို ဝတ်ထားသည်။ ကုန်းပေါ်က သူတိုင်းရင်း သားတို့ နည်းတူ ဦးထုပ်ဖြူဆောင်းကာ တဘက်ဖြူ ရုံထားသည်။

မစွတာဖစ်က သူတို့ ကားဆီသို့ မြန်မြန်ခေါ်လာသည်။ သို့သော်လည်း အရပ်ရည်သည် သူ့ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကို အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတို့က ချက်ချင်း မှတ်မိကြသည်။ ထိုအခါ ခရသင်းသံ ပေါ်ထွက်လာပြီး "ဗန်ဒေမာထရမ်" ဟူ၍ "အိမ်အိန္ဒိယပြည်ကြီး လွတ်မြောက်ပါစေကြောင်း" ဆော်ဟစ်ကြွေးကြော်ကြ သည်။ ထိုနောက် ဆင်ဂုပ်တား၏ ကားကို ဝိုင်းလာကြပြီး နှင်းဆီပန်းကုံး စွပ်ကာ ဂုဏ်ပြုကြသည်။

မစွတာဖစ်က ကားဘေးရှိ ပရိသတ်ကို နောက်ဆုတ်ရန် ဆော်ဟစ်ပြော ဆိုသည်။ ထို့နောက် ဆိပ်ကမ်းမှ ထွက်လာခဲ့သည်။ မြင်ဘက်တွင် စောင့်နေသည်။

ကားများကို ရှောင်ရန် အနောက်ဘက် ဂိတ်သို့ တစ်ဟုန်ထိုး မောင်းလာသည်။ ယင်းကို ဝံသာနု အမျိုးသမီးများက မြင်သွားကာ နောက်က လိုက်လာသည်။ သို့သော် မျက်ခြည် ပြတ်သွားသည်။

အမျိုးသမီးတို့မှာ ဒေါသဖြစ်ကြသည်။ သူတို့ စီးလာသည့် ကားဒရိုင်ဘာ အား မျက်ခြည်ပြတ်ရမည်လားဟု ဆူပူကြိမ်းမောင်းကြသည်။ ဆင်ဂုပ်တား၏ ကားကို အမိလိုက်ရန် ပြောသည်။ မြို့လုံးပတ်လည် အနံ့အပြား မောင်းကာ လိုက်ရှာကြသည်။ ရန်ကုန်ထောင်ကြီးသို့လည်း ရောက်သည်။ ဘားလမ်း (မဟာ ဓမ္မလပန်းခြံလမ်း) မြို့မ အချုပ်ခန်းသို့လည်း ရောက်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားများ စုဝေးနေသည့် ဓမ္မလပန်းခြံသို့ ရောက်လာသည်။ ထိုနေရာတွင်လည်း ဆင်ဂုပ်တားကို မတွေ့ရ။ ဘယ်ရောက်သွားသည်ကို သူတို့ မသိ။ ကျွန်တော်အိမ်သို့ ဆင်ဂုပ်တား ရောက်လာသည်ကို မည်သူမျှ မသိ။

ဝံသာနု အမျိုးသမီးတို့မှာ ဒေါသပုန် ထ လာကြသည်။ နံနက် ငါးနာရီ ကတည်းက ယခုအထိ လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်သာ သောက်ရသေးသည်။ ဆာက လည်း ဆာလှပြီ။ 'တပည့်တော်မတို့ကို ဘာလို့ ခေါ်လာတာလဲ ဘုရား' ဘုန်းကြီး တွေကို မေးလျှောက်သည်။ 'ကျွန်မတို့ကို အိမ်ပြန်ပို့ပါတော့၊ ရှင်တို့ ဘာမှ အသုံးမကျဘူး' ဒရိုင်ဘာများကိုလည်း ဆူပူကြိမ်းမောင်းသည်။ စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုး နှင့်ပင် မစွတာဖစ်ကို ဆဲဆို ကြိမ်းမောင်းသွားကြသည်။ ဆင်ဂုပ်တား ပျောက် သွားသည်မှာ ဖစ်၏ လက်ချက်ကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်ဟု သူတို့ နားလည်လိုက် ကြသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် ပုလိပ်ကားသည် ရန်ကုန်မြို့ထဲမှ ကွေ့ကောက်မောင်းနှင် ကာ ကျွန်တော်အိမ်သို့ ရောက်လာသည်။ ကားပေါ်မှ ဆင်းလာသည့်အခါ ဆင်ဂုပ်တား လည်ပင်းတွင် နှင်းဆီပန်းကုံးများ မရှိတော့ပေ။ လမ်းမှာပင် ပန်းကုံး ဖြုတ်ထားလိုက်ဟန် တူသည်။ ပုလိပ်မင်းကြီး မယ်ရီကင်လည်း ရောက်နေပြီဖြစ်ရာ ဆင်ဂုပ်တားကို ဧည့်ခန်းမှာပင် လက်ခံတွေ့ဆုံကြသည်။

သူ့အမူအရာမှာ ဘာသိဘာသာပင် ဖြစ်သည်။ သူသည် အရပ်ရည်သည်။ ခြောက်ပေကျော် ဖြစ်သည်။ ဝပ်တောင့်တောင့်ဖြစ်ပြီး ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ရှိနေသည်။ သူ့ရှေ့စောင်မှာ ရောမတို့ ဝတ်ဆင်သည့် ကိုယ်ရုံနှင့် တူလေရာ တရားခံရုံး တစ်ခုသို့ ရောက်နေသလား ဆောက်မေ့ရသည်။ သူ့ကို ကျွန်တော် ဇာကြည့်ခန်း ထဲသို့ ခေါ်လာခဲ့သည်။ အချိန်မှာ နံနက်စောစောဖြစ်သည်။ ခုနစ်နာရီပင် မခွဲသေး။ နေဖြည့်သည် ပန်းခြံထဲသို့ ထိုးဆင်းလာသည်။ အခန်းထဲတွင် အလင်းရောင် ဝင်လာပြီ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်၏ ပန်းဖိုက်ကြွေအိုးတို့မှ အနံ့ အစိမ်းတို့မှာ

ကြွလာသည်။ တောက်ပလာသည်။ သူ့ကို ထိုင်ရန် နေရာပေးပြီး လက်ဖက်ရည် တိုက်ရသည်။ လက်ဖက်ရည် သောက်ခဲ့ပြီးပါပြီဟု ဆိုသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို စိတ်ဝင်စားနေဟန် တူသည်။

'ခင်ဗျား နေမကောင်းဘူးလို့ သိရတယ်၊ မကျန်းမာသေးဘူးပေါ့ ... ဟုတ်လား' ကျွန်တော်က မေးသည်။

'သွေးတိုး ရှိနေသေးတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အခု သင်္ဘောတစ်ခေါက် ထပ်ပြီး စီးလိုက်ရတော့ ကျသွားတယ်၊ ကျွန်တော့်စရိတ်နဲ့ ဆိုရင် လာနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး' ကျွန်တော် မပြုံးမိပါ။

'ခင်ဗျား အမှုကို နက်ဖြန် နံနက် ဆယ်တစ်နာရီမှာ စစ်မယ်၊ အာမခံ လိုချင်ရင်ပေးဖို့ ဟိုက်ကုတ်က အမိန့်ရထားတယ်၊ အာမခံကြေးကလည်း သဘော လောက်ပါ' ကျွန်တော်က ရှင်းပြရသည်။

'အာမခံ တောင်းဖို့ ကျွန်တော် စိတ်မကူးပါဘူး၊ အာမခံ တောင်းရင် ခင်ဗျားတို့ တရားရုံးကို ကျွန်တော် အသိအမှတ် ပြုရာ ရောက်မယ်၊ ဒီတော့ အာမခံ မတောင်းဘူးဆိုတဲ့ စကားကိုပဲ ရိုင်းခိုင်းတယ် သဘောမထားဘဲ လက်ခံ ပါလို့ ပြောပါရစေ၊ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး'

သူ့စကားကို ကြားရလျှင် ကျွန်တော် စိတ်ထဲတွင် မခံချီ မခံသာ ဖြစ်လာသည်။ အင်္ဂလိပ် တရားရုံးများသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် တရားမျှတသည့် တရားရုံးများ ဖြစ်သည်ဟု သတင်းဓမ္မသော်လည်း အိန္ဒိယတွင်မူ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်နေသည်။ ဤသို့ အထင်ခံရသဖြင့် ကျွန်တော်မှာ စိတ်ထဲတွင် အခံရ ခက်ကာ မရိုးမရွ ဖြစ်နေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်တော် တရားရုံးသည် တခြား အင်္ဂလိပ် တရားရုံးများလိုပင် တရားမျှတကြောင်း သူ သိစေချင်သည်။ သူ နှလုံး ပိုက်မိ စေချင်သည်။

သို့သော် ထိုဆန္ဒကို စိတ်ထဲမှာ ထိန်းသိမ်းထားလိုက်ပြီး ဤသို့ ပြောမိ သည်။ 'အာမခံတောင်းဖို့ အခက်အခဲ ရှိနေတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် နားလည်ပါ တယ်၊ ဒါပေမဲ့ နေထိုင်မကောင်း ဖြစ်နေတဲ့ အခါမျိုးမှာတော့ ခင်ဗျားတို့ ကွန်ဂရက်ပါတီရဲ့ စည်းမျဉ်းက စောင့်ထိန်းရဖို့ မလွယ်လှဘူးပေါ့၊ ဒီလိုဆိုရင် လည်း ကန်ဘေးက အိမ်တစ်အိမ်မှာ တသီးတသန့် နေမလား၊ ကျွန်တော် စီစဉ် ပေးနိုင်ပါတယ်'

'ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ အစီအစဉ်ဟာ အာမခံပေးတဲ့သဘော မသက်ရောက်ဘူးလား' ဆင်ဂပတားက ပြန်မေးသည်။

'အို မသက်ရောက်ပါဘူး၊ အာမခံပေးတာမှ မဟုတ်တာ၊ အစောင့်အကြပ် ရှိမှာပဲ၊ အထပ်ထပ် ချထားမှာပဲ'

'ဟုတ်ပြီလေ၊ အဲဒီ အစီအစဉ်တော့ လက်ခံနိုင်ပါလိမ့်မယ်' သူ့ဖျက်မှာ ထားမှာ တင်းရာမှ ပျောလာသည်။

ထိုအခိုက်တွင် အိမ်ရှေ့တံခါးဝ၌ မယ်ရီကင်နှင့် ဖစ်တို့ တိုင်ပင်ပြောဆို နေကြသည်။ သူတို့ဆီ သွားကာ ကျွန်တော် အစီအစဉ်ကို ပြောပြသည်။ 'အာမခံ ကိစ္စမှာ ကျွန်တော်တို့ဘက်က အယူအဆ လွဲနေတယ်၊ သူ့ကို အိမ်တစ်အိမ်မှာ ထည့်ချုပ်ထားလို့ ရရှိတာပဲ၊ ကာလကတ္တားမှာတုန်းကတောင် သူ့အိမ်မှာ တစ်ည သိပ်ခဲ့သေးတာပဲ'

'ကျွန်တော်တော့ တာဝန် မယူနိုင်ပါဘူး' ပုလိပ်မင်းကြီးက ကျွန်တော် အစီအစဉ်ကို ငြင်းဆိုသည်။

'သူ့ပရိသတ်တော့ ငြိမ်သွားမှာပေါ့၊ ခင်ဗျားတို့လည်း ဒုက္ခမများတော့ဘူး၊ အာမခံယူရင် ကျွန်တော်တို့လည်း တာဝန်ပေးသွားမယ်'

'ကျွန်တော်တော့ တာဝန် မယူနိုင်ဘူး' မယ်ရီကင်က စောစောက စကားကိုပင် ထပ်ဆိုသည်။ 'သူကတောင် အာမခံ မတောင်းတာ၊ ကျွန်တော်တို့ ဘက်က ဘာများ ထူးထူးခြားခြား တာဝန်ယူစရာ လိုသေးလဲ'

စာကြည့်ခန်းသို့ ပြန်လာခဲ့ပြီး စောစောက အစီအစဉ်ကို ပြုလုပ် မပေး နိုင်တော့ကြောင်း ဆင်ဂပတားအား ပြောရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူ့အဖို့ ထောင်ထဲ သွားဖို့သာ ရှိသည်။ 'ပြီးတော့ ခင်ဗျားဘက်က ရှေ့နေ ငှားဦးမလား၊ ဒီလိုဆိုရင် အမှုကို ရက်ချိန်းပေးပြီး ရွှေ ဆိုင်းရလိမ့်မယ်' ဟု ကျွန်တော်က မေးသည်။

'ရှေ့နေငှားဖို့ မလိုဘူး၊ ကျွန်တော်ဘက်က ဘာမှ ထူးချွန်မှာ မဟုတ်တာ' သို့ဖြစ်ရာ နောက်ထပ် ပြောစရာ မရှိတော့သဖြင့် ပုလိပ်က သူ့ကို ထောင်ကြီးသို့ ခေါ်သွားလေသည်။

၄။ အမှုစစ်ဆေးခြင်း

နောက်တစ်နေ့နံနက် ရုံးသို့ ရောက်လာသည့်အခါ တစ်လမ်းလုံး အိန္ဒိယ တိုင်း ရင်းသားများဖြင့် ပိတ်ဆို့နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူတို့မှာ များသောအားဖြင့် လက်လုပ်လက်စား အလုပ်သမားများ အတန်းအစားသာ ဖြစ်သည်။ ရုံး ပတ်ဝန်း ကျင်တွင် မစ္စတာ ဆာဒစ်အလီ ဦးဆောင်သော မြန်မာပုလိပ်အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ကို ချထားသည်။ အင်အားမှာ အပြည့်ဖြစ်သည်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပင် ဆာဒစ် အလီမှာ ပုလိပ်အဖွဲ့တွင် တစ်ယောက်တည်းသော ဝေါ်လီအမျိုးသား ဖြစ်နေသည်။

သူ့ကိုမှ ကွပ်ကဲရန် ခိုင်းမိလျက်သား ဖြစ်နေသည်။ အင်စပက်တော် ကရစ် ခေါင်းဆောင်ပြီး အင်္ဂလိပ်စာသင် (ပုလိပ်အကြပ်) များ ပါဝင်သော မဂိုဂါတ်မှ အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ကိုလည်း ရုံးနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင် အသင့် တပ်ချထားကြောင်း ကျွန်တော်ကို သတင်းပို့သည်။ ထို့ပြင် မြင်းစီးပုလိပ်တို့လည်း တစ်နေရာတွင် အသင့်ရှိနေသည်ဟု သိရသည်။

ဝှစ်တင်းစတော ပြောသလိုပင် တစ်စုံတစ်ခု ဖြစ်မည်မှာ သေချာသည်ဟု အများ ပြည်သူတို့က မျှော်လင့်နေကြသည်။ လူအုပ်ထဲတွင် မြန်မာအမျိုးသား တစ်ယောက်ကိုမျှ မတွေ့ရ။ ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးများနှင့် မျက်နှာထားတင်းတင်း ဝံသာနု အမျိုးသမီးတို့လည်း မရောက်လာကြပေ။ အိန္ဒိယ တစ်ယောက်အတွက် သူတို့မှာ မနေ့က အရူးလုပ်ခံရသဖြင့် စိတ်ဆိုးသွားကြဟန် တူသည်။ နောင်အခါ အမှုစစ်နေစဉ် တစ်လျှောက်လုံး သူတို့ထဲက တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ မတွေ့ရပေ။

ကျွန်တော် ကိုယ်ပိုင်ရုံးခန်းသို့ ဘေးတံခါးမှ တက်လာခဲ့သည်။ အမှုစစ်ရာ အောက်ထပ် ရုံးခန်းဆီမှ ကျွက်စီကျွက်စီ ညံ့နေသည့် အသံများကို ကြားရသည်။ နားထောင်လာကြသည့် ပရိသတ် အတော်များသည်မှာ သေချာသည်။ အခန်းထဲ ရောက်လျှင် ဆင်ဂုပတား အမှုစစ်မီ အခြား အမိန့်ချစရာ ရှိသည်တို့ကို ချသည်။ လက်မှတ်ထိုးစရာ ရှိသည်တို့ကို ထိုးရသည်။

၁၁: ၂၅ နာရီတွင် လမ်းပေါ်မှ အော်သံများကို ကြားရသည်။ ပြတင်းပုံ ကြည့်လိုက်သည်တွင် ဆင်ဂုပတားကို ခေါ်လာသည့် ကားကို မြင်နေရသည်။ ထောင်ကြီးဆီမှ ကော်မရှင်နာလမ်းအတိုင်း လာနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆင်ဂုပတား ဘေးတွင် အင်ပီးရီးယဲ ပုလိပ်အဖွဲ့မှ မစ္စတာဟော လိုက်ပါလာသည်။ ဆင်ဂုပတား အား လူအုပ်ကြီးက ဟစ်ကြွေးကာ နှုတ်ဆက်ကြသည်။ သူကလည်း ပြီးရှင်သည့် မျက်နှာဖြင့် လက်ဝှေ့ယမ်းကာ ပြန်လည်နှုတ်ဆက်သည်။ 'ဓနိဒေမာထရစ်'၊ 'ဆင်ဂုပတား အောင်ပွဲခံရပါစေ' ဟူသော ဟစ်ကြွေးသံတို့သည် လျှံတက်လာ သည်။ မဂိုဂါတ်မှ စာသင်တို့က နံပါတ်တုတ်များ ကိုင်ကာ လူအုပ်ကို လမ်းဖယ် ပေးရန် ခိုင်းသည်။ ရုံးခန်းထဲသို့ဝင်ရန် လမ်းရလျှင် ဆင်ဂုပတားကို ခပ်မြန်မြန် ရုံးထဲ သွင်းလိုက်သည်။ သူ ဝင်သွားပြီးနောက် ခြိမ်းကနဲ တံခါးပိတ်သံ ကြား ရသည်။ သူ့နောက်က ဝင်လိုက်မည့် ပရိသတ်သည် အော်ဟစ်ကျွန်ခံခဲ့သည်။

ဆင်ဂုပတား၏ အမှုကို ပြည်သူအများက စိတ်ဝင်စားကြသည်မှာ ထင် ရှားသည်။ အကြောင်းမျိုးစုံကြောင့် စိတ်ဝင်စားကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြင်ဘက်တွင် ပရိသတ်မှာ ထောင်ကျော်ရှိနေရာ ရုံးခန်းတံခါးကို ရိုက်ခိုးပြီး ဝင်လာပြီး သူတို့ ခေါင်းဆောင်ကို လှည့်ကယ်တင်သွားလေမည်လား ဟူ၍ပင် စိုးရိမ်မိသည်။ ထိုသို့

ဖြစ်လာခဲ့လျှင် ရေယာဉ်များသည် သင်္ဘောတစ်ခုလုံးကို ပိုင်နိုင်စွာ အမိန့်ပေးနိုင်သည့် ထုံး နှလုံးမှကာ ကျွန်တော်လည်း ကိုယ့်တရားရုံးကို ကိုယ်ပိုင်သည့် တရားသူကြီး အဖြစ် ပြုမှု ဆောင်ရွက်ရလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဘာလုပ်ရမည်လဲ။ သို့သော် သည်ကိစ္စကို ချီးစားမနေနိုင်အား။ အမှန်စင်စစ် ကျွန်တော်အလုပ်မှာ ရောက်နေ သည့် အမှုကို စစ်ဆေး ကြားနာရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ လမ်းပေါ်က အော်ဟစ် သံများ၊ ကြွေးကြော်သံများကို ဂရုစိုက်မနေနိုင်တော့ပေ။

ထို့အတူ အစောင့်အနေ လုံလောက်ရုံလား ဟူ၍လည်း ပူပန်မနေနိုင်။ ကျွန်တော် စာရေးများမှာ မြန်မာ အမျိုးသားများ ဖြစ်သည်။ သူတို့မှာ တည်ငြိမ် သည်။ ရွှင်ရွှင်လန်းလန်းပင် ရှိနေကြသည်။ သူတို့သည် အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသား တို့ကို အထင်သေးသူများပီပီ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်စိတ် မဖြစ်ကြ။ စိုးရွံ့ခြင်း ကင်းနေကြသည်။ သို့သော် တစ်သက်မှာ တစ်ခါကြည့်သည့် ပွဲကြီးပွဲကောင်းတစ်ခု တော့ ကြည့်ရပြီဟု မျှော်လင့်နေကြသည်။

တရားခွင်သို့ ဆင်ဂုပတား ရောက်လာကြောင်း သိရလျှင် ကျွန်တော်လည်း တရားရုံးခန်းထဲသို့ ဆင်းလာခဲ့သည်။ ရုံးခန်းအဝင်တွင် ချာပရာဇီက တရားသူကြီး ကြွလာပြီဟု အော်ပြောသည့်အခါ ရုံးခန်းတစ်ခုလုံး မတ်တတ်ရပ်ကြသည်။ တရားခွင်သို့ တက်ပြီးနောက် အစိုးရရှေ့နေကြီး မစ္စတာအဂ္ဂါကို ခေါင်းညိတ်ကာ အလေးပြုလိုက်သည်။

ရုံးခန်းထဲတွင် အထက်တန်းလွှာက အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသား အများအပြား ရောက်နေကြသည်။ အိန္ဒိယ ရှေ့နေများ အားလုံးလိုလိုပင် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခု အဖြစ် ရောက်လာကြသည်။ သူတို့အထဲတွင် မြန်မာပြည် အိန္ဒိယ ကွန်ဂရက်ပါတီ ၏ ခေါင်းဆောင် မစ္စတာတယပ်ဂီကို သတိထားမိသည်။ ရုံးခန်းပြင်ဘက်တွင် တက်ကြွနေသည့် လူအုပ်ကြီး၏စိတ်ဓာတ် ပို၍ တက်ကြွလာအောင် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီး များက မျက်နှာလာပြခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် မှားလည်ထားလိုက်သည်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်ဘက်ကလည်း တစ်နည်း အားတက်မိပါသည်။ အကယ်၍သာ လူအုပ်ကြီးသည် ရုံးခန်းထဲသို့ အတင်းဝင်လာမည်ဆိုလျှင် သူတို့ ခေါင်းဆောင် များနှင့် ပထမဆုံး ရင်ဆိုင်ရလိမ့်မည်။

ကျွန်တော့အဖို့ စိတ်ချလက်ချ ရောင်တိမ်းချိန် ရနိုင်မည် မဟုတ်လား။ ဆင်ဂုပတားသည် သူ့မိတ်ဆွေ ရှေ့နေ မစ္စတာဆင်းနှင့် ကပ်ထိုင်နေသည်။ မစ္စတာ ဆင်းမှာ ကာလကတ္တား ရှေ့နေ မိသားစုတစ်ခုမှ ရှေ့နေတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဆင်ဂုပတားကို တစ်ယောက်ယောက်က သတင်းစာတစ်စောင်စောင် ပေးထားဟန် တူပါသည်။ ကျွန်တော် ဝင်လာလျှင် သူလည်း သတင်းစာကို ဘေးချကာ သူများ

နည်းတူ မတ်တတ်ရပ်သည်။ ကွန်ဂရက်ပါတီ စည်းကမ်းက အင်္ဂလိပ်တရားရုံးကို အသိအမှတ် မပြုရဟု ဆိုထားသော်လည်း ယခုမှ ကျွန်တော် ဝင်လာသည်ကို မတ်တတ်ရပ်ခြင်းအားဖြင့် သူ့ကို တရားစွဲစစ်ဆေးမည့် ရုံးတော်ကို အသိအမှတ် ပြုရာ ရောက်သည်။ သူ့အမှုအရာမှာ တင်းရာမှ လျော့လာသည်ကို သတိပြုမိသည်။ ထို့ကြောင့် ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်မိသည်။

သို့သော် ချက်ချင်းပင် ဆင်ဂူပတားသည် သတင်းစာကို ကောက်ကိုင်ကာ ဆားဥပဒေကို ချိုးဖောက်မည့် ဂနီ၏ သတင်းကို ဖတ်ရှုနေသည်။ မျက်နှာထားမှာ ဓက်ထန်မာကျောခြင်း မရှိတော့။ သူ့ဘေးက မစွတာဆင်းအား တီးတိုး စကား ပြောသည့်အခါ ဖျတ်လတ် လှုပ်ရှားနေသည့် အမှုအရာကို ကျွန်တော် သတိထား မိသည်။

'တရားသူကြီးမင်း ခင်ဗျား'ဟု အခေါ်ကာ အစိုးရ ရှေ့နေကြီး မစွတာ အဂ္ဂါက အမှုကို စ ဖွင့်သည်။ မစွတာအဂ္ဂါသည် အရပ်ရှည်သည်။ ပျော်ပျော် နေတတ်သည်။ စိတ်နှလုံးကောင်း ရှိသူ ဖြစ်သည်။

'တရားသူကြီးမင်း ရုံးတော်မှာ ဟောပြောချက်တွေကို တင်ပြထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ယခု ထပ်မံညွှန်းဆိုရတာကတော့ တရားဝင် ဖြစ်အောင်လို့ပါ'ဟု အခေါ်ကာ ပုလိပ်မင်းကြီး မယ်ရီကင်ကို သက်သေအဖြစ် တင်ပြသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ် လူဖလဲလေးမှာ စွဲသတ္တိ အလွန်ကောင်းသူ ဖြစ်သည်။ တရား စွဲဆိုရန် မည်သို့မည်ပုံ ညွှန်ကြားချက် ရကြောင်း တင်ပြသည်။ ထို့နောက် ၂၀ နှင့် ၂၁ ရက်တို့တွင် ဆင်ဂူပတား ဟောပြောသည့် အချက်အလက်တို့ကို စီအိုင်ဒီ ခုံထောက်ဌာနမှ မစွတာဒန်းစင်းက လက်ရေးတိုဖြင့် ရေးမှတ်ခဲ့ပုံ စသည်တို့ကို ရှင်းလင်းပြောပြသည်။

အစိုးရရှေ့နေက ပုလိပ်မင်းကြီးကို မေးမြန်းပြီးသည့်အခါ ရုံးတော်၏ အစဉ်အလာမှာ ပုလိပ်မင်းကြီးကို တရားခံ၏ရှေ့နေ သို့မဟုတ် ရှေ့နေ မငှားခဲ့ လျှင် တရားခံကိုယ်တိုင်က ပြန်လှန် စစ်မေးရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဆင်ဂူပတား၏ သဘောထားကို စူးစမ်းရန်သာ ရှိတော့သည်။

ဆင်ဂူပတားသည် အမှုစစ်ဆေးနေသည်ကို လုံးဝ အသိအမှတ် မပြုဘဲ သတင်းစာ ဖတ်နေသည်ကို ကျွန်တော် သိသည်။ သူ့ကို မေးလျှင် ပြန်လှန် စစ်မေးခြင်း မပြုလိုပါ ဟု ငြင်းမည်ကိုလည်း ကျွန်တော် သိသည်။ သို့သော် ထုံးစံအတိုင်းပင် ပုလိပ်မင်းကြီးကို ဘာမျှ မေးမြန်းလိုပါသလဲဟု မေးရသည်။

ဆင်ဂူပတားက ဤသို့ ဖြေသည်။

'ကျွန်တော်စကားကို ရိုင်းစိုင်းတယ်လို့ မယူဆစေချင်ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဒီအမှုစစ်ဆေးတဲ့ ကိစ္စထဲမှာ ကျွန်တော် ဘယ်လိုမှ မပါဝင်နိုင်ပါဘူး'

သူ့အမှုကို စစ်ဆေးနေသည့် တရားသူကြီးအား ဤသို့ ပြန်ဖြေသည် မှာပင် သူ့လို ကွန်ဂရက် အဖွဲ့ဝင် တစ်ယောက်အဖို့ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့လှပြီ။ ထိုအခါ ရုံးခန်းထဲက ပရိသတ်သည် ကျွန်တော်ဆီသို့ လေးစားစွာပင် လှည့်ကြည့် ကြသည်။

နောက်သက်သေမှာ မစွတာဒန်းစင်း ဖြစ်သည်။ ဒန်းစင်းကို ရုံးထဲသွင်းဖို့ မလွယ်လှ။ တံခါးအပြင်မှာလည်း လူတွေ အပြည့်အသိပ် ရှိသည်။ တံခါးအတွင်း မှာလည်း မလူးသာ မလွန်သာ ပြည့်ကျပ်နေသည်။ သူ ဝင်လာလျှင် သူနှင့်အတူ နှစ်ယောက်၊ သုံးယောက် အတင်း ကပ်ပါလာကြသည်။ တွန်းထိုး မောင်းထုတ် လို့လည်း မရ။

အပြင်ဘက်က ပရိသတ်၏ အသံမှာ ဆူညံနေသည်။ အင်္ဂါစီ ပွက်နေ သလား ဆောက်မေ့ရသည်။ အမှုစစ်ရာမှာပင် အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ချင်လာသည်။ မယ်ရီကင်မှာ အခြေအနေကို ထိန်းသိမ်းမည့်သူ ဖြစ်လေရာ သူ့တာဝန်သူ ယူလိမ့်မည်။ ယခု အထိကား ပုလိပ်အကူအညီ နောက်ထပ် မယူသေး။ လမ်း ကိုလည်း မရှင်းလင်းသေး။ အိန္ဒိယ လူမျိုးတွေ ဆူဆူသလို ဆူကြပေစေ၊ အော်ချင် သလို အော်ကြပေစေဟု လွတ်ပေးထားဟန် တူသည်။ ရိုက်ပွဲ၊ နက်ပွဲထက်တော့ ဆူပူ အော်ဟစ်သည်က ခံသာသေးသည် ဟု မယ်ရီကင် ယူဆဟန် တူသည်။ အော်ဟစ်ဆူညံပြီးနောက် အကြမ်းဖက်လာကြလိမ့်မည် ဟူ၍ကား သူ မဖျော်လင့်။

မစွတာ ဒန်းစင်းသည် ကျမ်းကို နမ်းရှုပ်ကာ ကျမ်းကိုိုင်သည်။ အဖြစ် အပျက်ကို သူ့အကြီးအကဲထက်ပင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ တင်ပြသည်။ ပို၍ပင် စနစ်ကျ သည်။ တရားပွဲများကို သူ့ တက်ရောက် နားထောင်သည်။ ဟောပြောသည်တို့ကို လိုက်မှတ်သည်။ ကျွန်တော်က မေးသဖြင့် ဖြေကြားရာတွင် တရားပွဲတစ်ခုစီတွင် တက်လာကြသည့် ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်အချို့၏ နာမည်များကို လည်းကောင်း၊ အစည်းအဝေးတွင် သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်သူ၏ အမည်ကို လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တိုင် မိန့်ခွန်းပြောသူ၏ အမည်ကို လည်းကောင်း မှန်မှန်ကန်ကန် ဖြေကြား သည်။

သူ အစစ်ခံပြီးလျှင် အစိုးရရှေ့နေကြီးက အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ သူ့ဘက်က တင်ပြစရာများ ပြည့်စုံပြီ ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားသည်။ သူ တင်ပြသည့် တရားခံ၏ ဟောပြောချက်ကို မည်သူကမျှ ဟုတ်မှန်သလား မမေးမြန်း။ ထိုအတူ သူ တင်ပြသည့် အစိုးရသက်သေ မယ်ရီကင်နှင့် ဒန်းစင်းတို့ကိုလည်း တရားခံ

ဘက်က ပြန်လှန် စစ်ဆေး မေးမြန်းခြင်းလည်း မပြု။ သို့ဖြစ်ရာ သူ့ဘက်က ဥပဒေ ကိစ္စကိုသာ ပြောဖို့ ကျန်တော့သည်။ စွဲချက်တင်ဖို့သာ လျှောက်ထားရတော့မည်။

ကျွန်တော်က ဤသို့ ပြောသည်။

'ကျွန်တော် တစ်ခု ပြောချင်တယ် မစ္စတာ အဂ္ဂါ။ ခု အမှုမှာ စွဲချက်တင်ခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တိုင်းသို့ပြည်သို့ ထင်ရှားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်နေတယ်။ အများ ပြည်သူတွေကလည်း ဒီအမှုကို စိတ်ဝင်စားကြတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ချည်း စစ်ဆေး ကြားနာတာမျိုး မဟုတ်ရင် ကောင်းမယ်လို့ ထင်တယ်။ ခပ်မြန်မြန် စစ်ဆေးတာမျိုး မလုပ်ရင် ကောင်းမယ် ထင်တယ်။

'လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်ကတော့ တရားခံကို ထုခွေခွင့် ပေးရတယ်။ သူ့အပေါ် စွပ်စွဲထားတဲ့ အချက်တွေကို ပြန်လည်ချေပခွင့် ပြုရတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခုကိစ္စမှာ အဲဒီလို မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒီတော့ သည့်ထက်ပိုပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြစ်အောင် အခြားအချက်အလက်တွေ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိဖို့ လိုမယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆတယ်'

ဤမျှဖြင့် အမှုကို စစ်ဆေးကာ စီရင်ချက်ချ အဆုံးသတ်ရမည့် အဖြစ်သို့ အရောက်မခံနိုင်ဟု ကျွန်တော် ပိုင်းဖြတ်ထားသည်။ မှတ်တမ်းတင်ရမည့် သက်သေအထောက်အထား များစွာကို ကြားနာရဦးမည်။ သို့မှသာ မတရား စစ်ဆေးသည့် အဖြစ်သို့ မရောက်မည် ဖြစ်သည်။ ဆင်ဂပတားကမူ သူ့ကို ဖမ်းခေါ်လာပြီး ခပ်မြန်မြန်စစ်၊ ခပ်မြန်မြန် ထောင်ချသည့်အဖြစ် ရောက်စေချင်သည်။ မတရားစစ်ဆေး အပြစ်ပေးသည့်သဘော သက်ဝင်စေချင်သည်။ သို့မှသာ သူ့ကို မတရားဖမ်းဆီး ထောင်ချသည်ကို တစ်ကမ္ဘာလုံးက သိမည်။

သူ့ကြိုက်လုံးအတိုင်း အဖြစ်မခံနိုင်။ သူ့ သဘောကျ မဖြစ်နိုင်။

ကျွန်ကရက်ပါတီ၏ ဆန္ဒမှာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးပင် ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်သည့် အစိုးရတစ်ခု ထုထောင်လိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့ဆန္ဒမှာ ချီးမွမ်းဖွယ်ကောင်းပါသည်။ သို့သော်လည်း ဆင်ဂပတားကို ဤမျှလောက်သော သက်သေသက္ကာယတို့ဖြင့် ထောင်ချလိုက်လျှင် ကျွန်တော်က သူတို့ဆန္ဒကို ကူညီပြည့်စွက်ရာ ရောက်သွားမည်။ ဤသို့ အဖြစ်မခံနိုင်ပါ။ 'ဤသည်မှာ ကျွန်တော် ကိုယ်စောင့်နတ်က ခွင့်မပြုသည့် မှိုက်မဲမှု တစ်မျိုးပင် ဖြစ်လေသည်။

သူတို့ ဆင်ထားသည့် ဇာတ်ကွက်ကို ကျွန်တော် သိနေသည်။ သဘောလည်း ပေါက်သည်။ သဘောလည်း ကျသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ပါဝင် အသုံးတော် မခံနိုင်ပါ။ အစိုးရ နှစ်သက်မည် ထင်ပြီး ကျေနပ်အောင် ချမှတ်သည့် မှားယွင်းသော အမိန့်သည် တစ်ခါတစ်ရံ အစိုးရနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်

ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကြိုက်လည်း ဖြစ်နေတတ်သည်။ ထိုအမိန့်မျိုး ပေးသည့် တရားသူကြီးသည် တရားမျှတမှုဘက်တွင် မရပ်တည်တော့။ မှိုက်မဲသည့် တရားသူကြီး ဖြစ်သွားတော့မည်။

အမှုကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စုံစုံလင်လင် သိချင်သည်။ ဤသည်မှာ ကျွန်တော့် ဝတ္တရားပင် ဖြစ်သည်ဟု မစ္စတာအဂ္ဂါအား ပြောပြသည့်အခါ အလွန်အံ့သြသွားဟန် တူသည်။ အိန္ဒိယ ရှေ့နေများလည်း အချင်းချင်း တီးတိုးစကားဆိုကြသည်။ ဆင်ဂပတား ကိုယ်တိုင်ပင် ဖတ်နေသည့် သတင်းစာကို ဘေးချထားလိုက်သည်။

မစ္စတာအဂ္ဂါက ဤသို့ လျှောက်ထား မေးမြန်းသည်။

'တရားသူကြီးမင်းက ဘယ်လို အကြောင်းအချက်တွေကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိချင်ပါသလဲ ခင်ဗျ။ အခု အမှုမှာ စွဲဆိုနိုင်ဖို့ ခိုင်လုံနေပါပြီ။ တရားသူကြီးမင်း ဘက်က အမှုတင်ဖို့ပဲ ရှိပါတော့တယ်။ စွဲချက်တင်နိုင်ပါပြီ'

'ခပ်ရှင်းရှင်း ပြောမယ် ခင်ဗျာ။ အစကနေ အဆုံးအထိ ဘယ်လို ဖြစ်ပျက်တယ် ဆိုတာ ကျွန်တော် သိချင်တယ်။ မစ္စတာ ဆင်ဂပတားတစ်ယောက် မြန်မာပြည်ကို ဘာအကြောင်းနဲ့ ရောက်လာတယ် ဆိုတာ မှတ်တမ်းတင်ရမယ်။ သူ့ကို ဖိတ်ခေါ်တဲ့ လက်ခံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို စစ်ဆေးချင်တယ်။ ဟောပြောကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မေးမြန်းချင်သေးတယ်။ သူ့ဟောပြောချက်ကို ကြားနာတဲ့အခါ သူတို့ ဘယ်လို ထင်မြင် ယူဆတယ်၊ ဘယ်လို ခံစားရတယ် ဆိုတာကိုလည်း သိချင်တယ်'

မစ္စတာ အဂ္ဂါသည် ဓတတာမျှ သူ့လက်ထောက်များနှင့် တိုင်ပင် ပြောဆိုသည်။ ထို့နောက် ဤသို့ လျှောက်ထားသည်။

'တရားသူကြီးမင်းက စုံစုံလင်လင်သိမှု ဖြစ်မယ်ဆိုရင်တော့ ခု ချက်ချင်းပဲ တင်ပြနိုင်ပါတယ်။ သူ ဟောပြောတာ နားထောင်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အခု ဒီအခန်းထဲမှာ ရှိနေကြပါတယ်။ ဥပမာ မစ္စတာ တယပ်ဂျီ ဆိုပါစို့'

ကျွန်တော်က ရုံးတော်သို့ ခေါ်ယူ စစ်ဆေးချင်သူတို့၏ နာမည်များကို ပေးလိုက်သည်။

'အဲဒီ ဂုဏ်သရေရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေကို အခု တစ်နာရီ အတွင်းမှာပဲ ရုံးတော်ကို ခေါ်ယူနိုင်ပါတယ် ခင်ဗျာ' အဂ္ဂါက လျှောက်ထားပြန်သည်။

ကျွန်တော်နှင့် မစ္စတာ အဂ္ဂါတို့ အပြန်အလှန် ပြောနေကြသည်ကို ဆင်ဂပတား တစ်ယောက် စိတ်ဝင်စားစွာ နားထောင်နေသည်။ ကျွန်တော်

တရားရုံးကို အသိအမှတ် မပြု ဆိုသည့် သူ့သဘောထားကို မေ့လျော့နေဟန် တူသည်။ သူ့မိတ်ဆွေ ရှေ့နေတို့ကမူ ကျွန်တော်ကို သရဲတစ္ဆေ တစ်ကောင်အလား အလန်တကြား ကြည့်နေကြသည်။

နောက်ထပ် သက်သေများ တင်ပြပေးရန် မစွတာအဂ္ဂါအား ပြောမည် ကြံစည်နေစဉ်မှာပင် အပြင်ဘက်က ပရိသတ်မှာ ဆူဆူညံညံ ဖြစ်ကာ ရုံးခန်း တံခါးဆီသို့ ပြေးလာကြသည်။ ရုံးတော်တွင် တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်နေပြီဟု သူတို့ သံသယ ဝင်လာကြဟန် တူသည်။ ပုလိပ်က ဇွတ်အတင်း တားဆီးထားရသည်။ အော်ဟစ် ကြိမ်းမောင်းသံတို့ ပွက်ညံလာသည်။ အသံများမှာ ပို၍ ကျယ်လောင် လာသည်။ လမ်းတစ်လမ်းလုံး ဝရန်းသုန်းကား ဖြစ်နေသည်။

ထိုအခါ အစိုးရ ရှေ့နေကြီးက ဤသို့ လျှောက်ထားသည်။
'အပြင်ဘက်မှာလည်း ဆူပူသောင်းကျန်း နေကြတယ်။ သည်တော့ ထုံးစံအတိုင်း သမ္မန်စာ ထုတ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ သက်သေတွေကို နက်ဖြန်မှ ရုံးတော်သို့ လာကြဖို့ သမ္မန်စာ ချပါမယ်။ အခုနေတော့ သူတို့ကို လွယ်လင့်တကူ ခေါ်ယူလို့ မဖြစ်နိုင်ပါ တရားသူကြီးမင်း ခင်ဗျား'

'ကန့်ကွက်စရာ မရှိပါဘူး။ မစွတာအဂ္ဂါ' သို့ဖြစ်ရာ အမှုကို နက်ဖြန် နံနက်သို့ ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်ပြီး တရားရုံးဆင်း လိုက်သည်။ ထိုအချိန်မှာပင် မစွတာဆင်းက သူ့မိတ်ဆွေ ဆင်ဂုပတားသည် ထောင်ကြီးသို့ မပြန်မီ နေ့လယ်စာ စားချင်ပါသည်။ ရုံးခန်းထဲမှာ စားနိုင်ပါ သလား။ ကားပေါ်ရောက်မှ စားရမည်လားဟု မေးသည်။ ကျွန်တော်စိတ်ထဲမှာ သောင်းခနဲ ဒေါသထွက်မိသည်။ ဤသည်မှာ အကွက်ဆင်ခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း ဖြန့်တော်သိသည်။ ဆင်ဂုပတားလို ခေါင်းဆောင်ကြီး တစ်ယောက်ကို လူနဲ့သူနဲ့ အောင် မထားဘူးဟု အထင်ရောက်စေချင်သည်။ သို့သော် တကယ့်အဖြစ်တွင်မူ သဘောသည် တဖြည်းဖြည်း ပျောက်ကွယ် မှားမှိန်နေသည်။

'နေ့လယ်စာကို မစွတာဆင်ဂုပတား ကြိုက်တဲ့ နေရာမှာ ကြိုက်သလို နိုင်ပါတယ်' ဤသို့ ပြောကာ တရားခွင်မှ ဆင်းလာခဲ့သည်။ ပရိသတ်ကလည်း ယနေ့အဖို့ အမှုစစ်ဆေး ပြီးဆုံးသွားပြီကို သိသည်။ ဆော်လည်း လူစုမကွဲသေးဘဲ ဆင်ဂုပတား နေ့လယ်စာ စားသည်ကို စောင့်နေ သည်။ ထို့နောက် ထောင်ကြီးချုပ်သို့ ပြန်သည့်အခါ ဟစ်ကြွေးနှုတ်ဆက် သည်။ ဝေကြာမှ ကျွန်တော်လည်း လက်ဖက်ရည်သောက်ရန် အိမ်သို့ ပြန်လာ သ်။ ထိုအချိန်တွင် တစ်လမ်းလုံး လှေ့သွားကင်းမဲ့နေလေသည်။

၅။ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ခြင်း

နောက်တစ်နေ့တွင် ရုံးသို့ ရောက်လာသည့်အခါ ပရိသတ်မှာ မနေ့ကထက် များလာသည်ကို သတိထားမိသည်။ မယ်ရီကင်ကလည်း ကျွန်တော်လိုပင် ယူဆကာ ပုလိပ်အစောင့်ကို တိုးပြီး ချထားသည်။ မဂိုဂါတံမှ အင်္ဂလိပ်စာသင်တို့ လည်း အသင့် ရှိနေကြသည်။ စာသင်ထရစ်နှင့် စာသင်တင်ဂလေတို့ကို မြင် လိုက်မိသည်။ သူတို့ မျက်နှာ အမူအရာမှာ တကယ့်အင်္ဂလိပ် ပီသကြပါသည်။ အိုင်ယာလန်က စာသင် ရိုင်ယန်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ သူနှင့်အတူ စာသင် ပရက်စတန်လည်း ရှိနေသည်။ ကျွန်တော် လှည့်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ အင်ပေက် တော် ကရစ်က ကျွန်တော်အား စမတ်ကျကျ အလေးပြုသည်။

သည်နေ့ မြင်ကွင်းတွင်လည်း မြန်မာတစ်ယောက်မျှ မရှိ။ ပရိသတ်ကြီး တစ်ခုလုံးမှာ ခပ်ကြမ်းကြမ်း အောက်တန်းစား အိန္ဒိယ အမျိုးသားတို့သာ များ သည်။ အလုပ်လက်မဲ့တို့လည်း ပါသည်။ သူတို့ အထဲတွင် စာရေးစာချီများ၊ ကုန်သည်လေးများနှင့် ဈေးသည်များ ဖြိုးဖြိုးပြောက်ပြောက် ပါလာသည်။ သူတို့ကို ဤနေရာသို့ ဘယ်သူ ခေါ်လာလဲ။ သေသေချာချာ မပြောနိုင်။ သို့သော်လည်း ဆန္ဒပြပွဲ တစ်ခုတော့ လိုကောင်း လိုမည်ဟု အမြွက်ကောား မှာကြားထားဟန် တူသည်။ သည်စာတိကွက်ကို ဘယ်သူဆင်သလဲ။ ဘယ်သူလက်ချက်လဲ။ အိန္ဒိယ ရှေ့နေများ၏ လက်ချက်ကား မဖြစ်နိုင်။ တယပ်ဂျီလက်ချက် ဖြစ်နိုင်သည်။

မစွတာတယပ်ဂျီသည် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်တွင် ရွေးကောက်တင်မြှောက် ခြင်း ခံရသည့် မင်းတိုင်ပင် အမတ်တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူ့စာတိမှာ တုံ့တော အပေက ဂျာရတ်နယ် ဖြစ်သည်။ သေးသေးညက်ညက် ပုဂ္ဂိုလ်ကလေး ဖြစ်ပြီး သူ့အပြုံးမှာ ချို့သည်။ မျက်နှာမှာ ရွှင်လန်းကြည်လင်သည်။ ယခု ဝင်ဆာမြို့စား ကြီးသည် ထိုအချိန်က အိမ်ရှေ့မင်းသား အဖြစ်နှင့် မြန်မာပြည်သို့ တိုင်းခန်း လှည့်ရန် ရောက်လာသည်။ ထိုအခါ မစွတာတယပ်ဂျီက အိန္ဒိယပြည်၏ နိုင်ငံရေး တောင်းဆိုချက်တို့ကို သတိရစေခြင်းငှာ ဆန္ဒပြပွဲတစ်ခု ကွင်းပပြီး ဝေလမင်းသား ကို ကြိုဆိုသည်။ မင်းညီမင်းသား တစ်ယောက်အား မိမိ မြင်စေချင်သည်တို့ကိုသာ ပြချင်သည်မှာ အစိုးရတိုင်း၏ သဘောထား ဆန္ဒပင် ဖြစ်လေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အစိုးရက တယပ်ဂျီကို ဖမ်းဆီးကာ ဖာပွန်သို့ နယ်နှင့်ဒဏ် ခတ်လိုက်သည်။ ဖာပွန်တွင် နစ်ပတ်နေပြီး ပြန်လာသည့်အခါ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားများ အလယ် တွင် တယပ်ဂျီ၏ နိုင်ငံရေးဩဇာမှာ ပိုတက်လာလေသည်။

ထိုအကြောင်းတို့ကို ပြန်လည် သတိရလာသည့်အခါ ယခု အချိန်အတန်

တွင် ကျွန်တော်ရုံးခန်း ပြတင်းဝ၌ အော်ဟစ်ဆူပူနေသည့် လူအုပ်ကို မော်လာသူမှာ တယပ်ဂိုပင် ဖြစ်ရမည်ဟု တထစ်ချ ယုံကြည်လိုက်သည်။

“တံခါးရိုက်မျိုးပြီး တရားရုံးထဲကို ဝင်လာခဲ့ရင်” ဟူသော မနေ့က စိုးရိမ်စိတ်သည် လွင့်စဉ်ထွက်ပြေးသွားပြီး ယခု တွေ့ရသည့် လူစုမှာ သူတို့ခေါင်းဆောင်ကို ချီးကျူးရန်နှင့် တရားရုံးကို ပြောင်းလှောင်ရန် ရောက်နေကြခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ဒုက္ခပေးမည့် လူစုမဟုတ်။ ပျော်ရွှင်မြူးထူးနေကြသည့် လူစုသည် အန္တရာယ်ပေးမည့်သူများ မဟုတ်သည့်နည်းတူပင် သူတို့သည်လည်း ဒုက္ခပေးမည့်သူများ မဖြစ်နိုင်။ ပုလိပ်ကလည်း သူတို့ကို ယခုလို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် လွှတ်ပေးထားလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် ဖျော်လင့်မိသည်။

ခါတိုင်းလိုပင် အပေါ်ထပ်တက်ကာ လက်မှတ်ထိုးရမည့် ကိစ္စများ၊ မှတ်ချက်ပေးရမည့် ကိစ္စများကို ပြီးပြတ်အောင် လုပ်သည်။ တရားရုံးသို့ ရှေ့နေများ၊ ပုလိပ်အရာရှိများ၊ သတင်းစာဆရာများ ကားကိုယ်စီဖြင့် တဖွဲဖွဲရောက်လာကြသည်။ ပွဲကြည့်ပရိသတ်က ရောက်လာသမျှ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အသားအရောင် မစွဲခြားဘဲ၊ နိုင်ငံရေး ယုံကြည်မှု မစွဲခြားဘဲ လက်မှတ်တီး ဩဘာပေးကာ ကြိုဆိုနေသည်။

ကျွန်တော်ရုံးနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် လမ်းတစ်ဖက်တွင် ရိုမန်ကက်သလစ် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတစ်ခု ရှိသည်။ ထိုကျောင်းကို အုတ်တံတိုင်းတစ်ခု ကာရံထားသည်။ အုတ်တံတိုင်းအသစ် ပြင်ထားသည်မှာ မကြာလှသေး။ တံတိုင်းနောက်ဘက်တွင် အုတ်ကုံးအုတ်ပုံပုံ တစ်ခုရှိသည်။ တံတိုင်းပေါ်၌ မတ်တတ်ရပ်နေသည့် လူများကို အတိုင်းသား မြင်နေရသည်။

၁၁:၂၀ နာရီတွင် တရားခံ ဆင်ဂုပတား ရောက်လာသည်။ မနေ့ကလိုပင် အမိုးချထားသည့် ကားပေါ်၌ မစ္စတာဟောနှင့် ယှဉ်လျက် လိုက်ပါလာသည်။ လူအုပ်ကြီးက သူ့ကို ဟစ်ကြွေးနှုတ်ဆက်သည်။ သူကလည်း နိုင်ငံရေးသမား ပီပီ ပြုံးရွှင်စွာပင် ဣန္ဒြေရရ လက်ယမ်းနှုတ်ဆက်သည်။

ဆယ့်တစ်နာရီခွဲတွင် ကျွန်တော်သည် ရုံးခန်းမှ ဆင်းလာပြီး တရားခွင်သို့ ဝင်သည်။

‘ရုံးတော်က ဆင့်ခေါ်ထားတဲ့ သက်သေတွေ ရောက်ကြပြီလား’ အစိုးရရှေ့နေကြီးကို မေးကြည့်သည်။

မစ္စတာအဂ္ဂါ အဖို့ သူ့အနေအထား ဘယ်သို့ ဆိုသည်ကို စဉ်းစားချိန် တစ်ညလုံး ရသည်။ ဥပဒေပြုလွှတ်တော်က ပေးအပ်ထားသည့် အခွင့်အာဏာကို သုံးကာ နောက်ထပ် သက်သေများ တင်ပြရန် ကျွန်တော်က အမိန့်ပေးခဲ့သည်။

ဤသည်မှာ အစိုးရရှေ့နေ၏ လက်ထဲတွင် ကွပ်ကဲကိုင်တွယ်နေသည့် အမှုကိစ္စကို ကျွန်တော် လက်ဝယ်သို့ ပြောင်းယူလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုဆောင်ရွက်မှုကြောင့် မစ္စတာအဂ္ဂါသည် အနည်းငယ် စိတ်ရှုပ်သွားဟန် တူသည်။

အမှုတစ်ခုတွင် တရားမှုတမူ မရှိ ဥပဒေနှင့်လည်း မညီညွတ်ဟု ကျွန်တော် ထင်မြင်ယူဆခဲ့လျှင် အမှုစစ်ဆေးနေစဉ်အတွင်း မည်သည့်အဆင့် ရောက်နေသည် ဖြစ်စေ နောက်ထပ် သက်သေများ ဆင့်ခေါ်နိုင်ခွင့်ကို စတက်ကျဉ်ပေးကာ ပေးအပ်ထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူ့ဘက်က မကန့်ကွက်နိုင်။ သို့သော်လည်း ထိုလုပ်ရပ်ကို သူ မနှစ်သက်။ သူ့ဘက်က အမှုကိုင်တွယ်ပုံ ညံ့ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြသရာ ရောက်နေသည်။ ပြီးတော့ သူ့အနေအထားမှာလည်း ပွဲကြည့်ပရိသတ် အဖြစ်သို့ လျှောကျသွားသည်။ သို့ကြောင့်ပင် မနှစ်သက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

‘သက်သေတွေ ရောက်ပြီလို့ ကျွန်တော်ကို သတင်းပို့ထားပါတယ်’ ခပ်ကြောင်ကြောင် တရားသူကြီး တစ်ယောက်ကို ငေါ့သည့် လေသံမျိုးဖြင့် လျှောက်ထားသည်။

ဆင်ဂုပတားဘက်ကလည်း ထူးပြီး ကျေနပ်နိုင်စရာ အကြောင်း မရှိ။ အကယ်၍သာ အမှုကို သူ့ဘက်က ထုချေ လျှောက်လဲမည်ဆိုလျှင် သူ့ကိစ္စကို ရှင်းလင်း တင်ပြနိုင်ရန် ကျွန်တော် ဆင့်ခေါ်ထားသည့် ဤသက်သေများကိုပင် သူ တင်ပြရမည် ဖြစ်သည်။

သို့နှင့် ဆင်ဂုပတားသည် တရားခွင်ကို လုံးဝ စိတ်မဝင်စားသည့်ဟန်ဖြင့် မစ္စတာဆင်းထံမှ သတင်းစာ တစ်စောင်ကို ယူကြည့်နေသည်။ သတင်းထူးတွေ့လျှင် သူ့စိတ်ဆွေတွေကို တိုးတိုးမြှော့မြှော့သည်။ သူ့ဇာတ်ကွက်၊ သူ့အခန်းကဏ္ဍကို ရေရေလည်လည် ကပြနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ဘက်ကလည်း ကိုယ့်နည်းနှင့်ကိုယ် ကျေနပ်နေသည်။

လူတစ်ယောက် အနေနှင့်မှ သူ့ကိုယ်စား ကျွန်တော်က နည်းလမ်းကျ အောင် ဆောင်ရွက်ပေးနေသည်ကို အလွန်အလွန် စိတ်ဝင်စားစရာသာ အကြောင်း ရှိသည်။ ကျွန်တော် လုပ်နေသည်ကို မသိကျိုးကျွန် ပြုနေ၍ မဖြစ်နိုင်။

ထောင်ကျခံရမည်၊ ထောင်ကျမမှ အဖွဲ့၏ ဩဇာ တက်မည်ဟု ယုံကြည်သော ကွန်ဂရက်ပါတီ၏ခေါင်းဆောင် နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက် အနေနှင့်ကား ကျွန်တော် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို နှစ်သက်နိုင်မည် မထင်။ သူ့စိတ်ထဲကမူ ယခုသူ့ကို စွဲချက်တင်ထားသည့် အမှုမှာ မနိုင်လို့ အသေးအဖွဲ့မျှသာ ဖြစ်သည်။ ဖြစ်ခင်ကြီးကြီး ပေးလိုက်လျှင် သူ၏ နိုင်ငံရေးဩဇာ တက်သွားမည်ဟု ယုံကြည်နေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ လူတစ်ယောက် အနေနှင့်မှ ဆင်ဂုပတားသည် ထောင်ထဲသို့ မဝင်နိုင်။ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက် အနေနှင့်ကား ထောင်ထဲ မရောက် ရောက် အောင် ဝင်ရမည်။ သူသည် ရဲရင့်သည့် ယောက်ျားဖြစ်သည်။ ကိုယ်လမ်းစဉ်ကိုယ် ယုံကြည်သူ ဖြစ်သည်။ သူသည် နိုင်ငံရေးသတ္တဝါ ဖြစ်သည်။ ကိုယ်သက်သာရာ မရှာနိုင်။ နိုင်ငံရေးတာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် ထမ်းရွက်ရမည်။

ထို့ကြောင့်ပင် သူစိတ်သည် လှုပ်ရှားနေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် စိတ်ရှုပ်ကာ မတည်မငြိမ် ဖြစ်နေသည်။ သို့သော် လူအားလုံးက သူ့ကို စောင့်ကြည့် နေသည်။ အာရှတိုက်၏ သတင်းစာဆရာ တစ်ဝက်သည် ဤတရားရုံးထဲသို့ ရောက်နေသည်။ သူ့နောက်လိုက်များကလည်း ဟစ်ကြွေးကာ ချီးမွမ်းထောမနာ ပြုနေသည်။ သူတို့အသံသည် ဘဝင်သို့ လွှဲတက်နေသည်။ သူ့အခြေအနေသည် သတိကြီးစွာ ထားနေရမည့် အခြေအနေ ဖြစ်သည်။ တစ်ချက်ကလေး အများ မခံနိုင်။ တစ်ချက်ကလေး ဣန္ဒြေ အပျက် မခံနိုင်။ ထို အခိုက်အတန့်မှာပင် သူ့မျက်လုံးများကို စက္ကန့်ပိုင်းလောက် ဖမ်းမိလိုက်သည်။ သူ့စိတ်ထဲ ဘာရှိသည် ကို ကျွန်တော် သိလိုက်ပြီ။ သတင်းစာထဲ နစ်မြုပ်နေဟန် ခေါင်းငုံ့ချိန် မရလိုက်။

ပထမတင်ပြသည့် သက်သေမှာ ဆွာမိဂုဗမာအာနန္ဒာ ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့ သည့် သုံးလလောက်က ရန်ကုန်ဘူတာကြီး စကြွေတွင် ဘုရင်ခံဆာဇား၏ သဘော ထားကို မှန်မှန်ကန်ကန် ဖွင့်ဆိုသွားသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် မြန်မာပြည် ရာမာ ဓရစ်ရုနာ မခံရှင်၏ မန်နေဂျာဖြစ်သည်။ ထိုမခံရှင်ပိုင် ဆေးရုံတစ်ခု ရှိသည်။ အခြား ပရဟိတ လုပ်ငန်းများလည်း ရှိသေးသည်။ အမြင်အားဖြင့်ကား ဆွာမိ သည် လေးစားစရာ ကောင်းသည်။ ပျော့ပျောင်းမျိုသာသည်။ အမူအရာနှင့်စရိုက် မညီညွတ်သူ မဟုတ်။ သူတော်စင်လား ထင်ရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူသည် အလွန် လျော်ကန်သင့်မြတ်သော တရားခံပြုသက်သေ ဖြစ်နိုင်သည်။

'မစ္စတာ ဆင်ဂုပတားရဲ့ ဟောပြောချက် တစ်ခုခုကို နားထောင်ရသလား၊' သူ ကျမ်းကျိန်ပြီးနောက် ကျွန်တော်က မေးသည်။

'ဟောပြောချက် နှစ်ခုလုံး နားထောင်မလိုပါပဲ။ သူ ဘာတွေ ဟောပြော မလဲ ဆိုတာ သိပ်နားထောင်ချင်ပါတယ်။ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀ က သူ ဟောပြောတဲ့ ဟာရီခရစ်ရုနာခန်းမကို သွားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူတွေ ကြိတ်ကြိတ်တိုးနေလို့ အထဲ မရောက်ခဲ့ပါဘူး။ နောက်တစ်နေ့မနက် သတင်းစာထဲမှာပဲ သူ့ဟောပြော ချက်ကို ဖတ်ရပါတယ်။ သိပ်သဘောကျတာနဲ့ နေ့လယ်ပိုင်းမှာ သူ့ဟောပြောပွဲ ရှိရာ ဖိုက်ပန်းမြိုကို သွားပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာလည်း လူပရိသတ် များလွန်းတော့ ကောင်းကောင်း ကြားရမယ့် နီးနီးကပ်ကပ်နေရာ မရောက်ပါဘူး'

ဤသည်မှာ ဆွာမိဘက်က အစစ်ခံချက်ပင် ဖြစ်သည်။ အစိုးရအား အကြည်ညို ပျက်စေသည့် ဟောပြောချက်ကို နားထောင်ရန် ပရိသတ်ထဲ တိုးဝင် ရပုံကိုမူ သူ့ အစစ်ခံသည့်အတိုင်း မှန် မမှန် အကဲဖြတ်လို့ မရ။ သို့သော် သူ့ သက်သေခံချက်မှာ အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်သော်လည်း အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ ကား ယုတ္တိရှိလေသည်။

နောက်ထပ် တင်ပြသည့် သက်သေမှာ ဦးပေါ်ထွန်း (ဆာပေါ်ထွန်း) ဖြစ်သည်။ သူကမူ စောစောပိုင်းက ကျွန်တော်တို့ သိထားသမျှကို တင်ပြသည်။ ခွဲရေးဆန့်ကျင်ဘက် တရားပွဲများတွင် သူ့ကို သဘာပတိ လုပ်ခိုင်းသည်။

ထိုခဏမှာပင် လမ်းပေါ်က ကျယ်လောင်သည့် အသံများကို ကြားရသည်။ စောစောက မြူးထူးအော်ဟစ်နေသည့် အသံတို့ထက် ကျယ်သည်။ ကျွန်တော် ထိုင်သည့် ရုံးမင်း စင်မြင့်ပေါ်ကမှ တံခါးအထက်ပိုင်း မှန်များမှတစ်ဆင့် အပြင် ဘက်က မြင်ကွင်းကို ထင်ထင်ရှားရှား မြင်နေရသည်။ လူထု ပရိသတ်ကြီးမှာ ရုတ်ရုတ်သံသံ ဖြစ်ကာ ဟိုသည် ဖြေးလွှားကြသည်။ တံတိုင်းပေါ်က လူများသည် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းဝင်းထဲ မှန်မျက်ကြသည်။ ထိုသံ ကြိတ်သံများလည်း ကြားရသည်။ ဖြေးဖြေး လွှားဖြေးလွှား မြေသံများလည်း ကြားရသည်။ ဆန္ဒပြပွဲသည် အသွင် တစ်မျိုး ပြောင်းသွားသည်မှာ ထင်ရှားလာသည်။ အုတ်ခဲတစ်လုံးသည် ရုံးတံခါးကို ထိမှန်ပြီး မှန်ကွဲသွားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ရုံးတော်ကို ဝင်ရောက် အကြမ်းဖက်မည် အရိပ်အယောင်များ မြင်လာရသည်။

ဆင်ဂုပတားသည် လက်ထဲက သတင်းစာကို ဘေးချထားလိုက်သည်။ သူ့ကိုဖမ်းပြီး အမှုတင် စစ်သည်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ဆန္ဒပြကြခြင်းမှာ ကျေနပ်စရာ ကောင်းသည် မှန်ပါသည်။ သို့သော်လည်း လုံးလုံးလျားလျား ကျေနပ်မှု မရနိုင်ပါ။ သူ့အဖွဲ့ဖြစ်သည့် ကွန်ဂရက်ပါတီ၏ ဝါဒသဘောထားသည် အကြမ်းဖက်ခြင်းကို လုံးဝဆန့်ကျင်သည် မဟုတ်လား။ သူ့အမှုကို အလေးအနက် သဘောထားလျှင် အလွဲလွဲအများများ ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်။ သူ့ဟောပြောချက်တို့သည် လူထုကို သွေးထိုး လှုံ့ဆော်ပေးရာ ရောက်သည်ဟူ၍ တစ်မျိုး ပြောင်းလဲသွားနိုင်သည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် လည်း တစ်မျိုးကောင်းသည်။

ထိုအခါ သဘောတစ်မျိုး ပေါက်လာသည်။ ယခုအခြေတွင် ဆင်ဂုပတား ကို အားပေးအားမြှောက် မလုပ်လျှင် ကောင်းမည်ဟု စိတ်ထဲမှာ ပိုင်းဖြတ်လိုက် သည်။ သို့နှင့် မည်သို့မျှ မရည်ရွယ်လေဟန်ဖြင့် ခပ်ပေါ့ပေါ့ပင် ကျွန်တော်က -

'ဒီနေ့မနက်တော့ ပရိသတ်က သိပ်တက်ကြွနေပါလား'ဟု သူ

ကြားလောက်အောင် မှတ်ချက်ချလိုက်သည်။ ထိုအခါ ဆင်ဂုပ်တားသည် သတင်းစာကို ကောက်ကိုင်လေသည်။

မယ်ရီကင်သည် ကျွန်တော်အောက်နားတွင် ထိုင်နေရာမှ ပြင်ဘက်သို့ သူ ထွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်ကို အရိပ်အကဲ ပြသည်။ သူ့တွင် လက်နက်တစ်စုံတစ်ခုမျှ မပါ။ တံခါးကိုဖွင့်ကာ ခဲမိုးရွာနေသည့် လမ်းဘက်သို့ ထွက်သွားသည်။

ကျွန်တော်ကား တရားစွင်မှ နေရာမရွေဘဲ ထိုင်နေသည်။ ကျွန်တော် ဘက်ကမူ ကျွန်တော် မေးမြန်းသည်ကို ဦးပေါ်ထွန်းက ဖြေနေသမျှ အမှုကို ဆက်စစ်သွားမည်သာ ဖြစ်သည်။ ရွှေ ဆိုင်းရန်ကိုကား လုံးဝ စိတ်မကူး။ အပြင် ဘက်တွင် ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်နေသည်ကို လျစ်လျူထားရမည်။ ပြင်ဘက်တွင် ဘာဖြစ်နေစေ ဦးပေါ်ထွန်း၏ ဖြေကြားချက်က လွဲလျှင် ဘာသံကိုမျှ နားထောင် မည် မဟုတ်။ ဦးပေါ်ထွန်း၏ မျက်နှာအမူအရာက လွဲလျှင် ဘာကိုမျှ ကြည့်မည် မဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

ဤနည်းဖြင့် ကျွန်တော်ရည်ရွယ်ချက်ကို အကောင်အထည် ဖော်ရမည်။ ဤအမှုတွင် ဖြစ်ရပ်မှန်ကို ထင်ရှားလာအောင် ဆောင်ရွက်ရမည်။ အပြင်က ပရိသတ် ဆူပူသောင်းကျန်းသဖြင့် ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက် ပျက်ပြားသွားလိမ့် မည်ဟု ဆင်ဂုပ်တားအား ဖျော်လင့်ချက် မပေးနိုင်။ သူ့ ဖျော်လင့်ချက်ကို ဖျက်ဆီး ရလိမ့်မည်။

ရုံး အပြင်ဘက်တွင် ဘာတွေ ဖြစ်ပျက်နေသည်ကို တကယ်လည်း ကျွန်တော် မသိ။ ထိုးကြိတ် ရိုက်နှက်ကြသဖြင့် ပွဲကြီးပွဲကောင်းတစ်ခု ဖြစ်နေပြီ။ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းထဲက အုတ်ကျိုးအုတ်ပုံတို့သည်လည်း လက်နက်ကောင်းများ ဖြစ်လာပြီ ဟုရှင်သာ မှန်းဆရသည်။

ဤအတိုင်းလည်း တကယ်ဖြစ်နေသည်။ ရုံးအဆောက်အအုံ၏ ပြတင်း များ၊ တံခါးများကို အုတ်ခဲများ လာမှန်သည်။ ကျွန်တော်တို့ အထက်ထပ်က အခန်းထဲသို့ အုတ်ခဲကျသံများ ကြားနေရသည်။

ထို အချိန်ကောင်းမှာပင် တာယပ်ဂျီသည် ရုံးပြင်သို့ ထွက်သွားသည်။ သူသည်လည်း မယ်ရီကင်လိုပင် သေးသေးကျေးကျေး ဖြစ်သည်။ လက်နက်လည်း မပါ။ ဤပရိသတ်ကို သူ နှလုံးလာသည် ဆိုလျှင်မူ သူထွက်ပြီ မျက်နှာပြေမှ ဖြစ်မည် မဟုတ်လား။ အိန္ဒိယ အရေးကိစ္စ အတွက် အကြမ်းမဖက်ဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြရေးကို သူယုံကြည်ထောက်ခံသည်။ အထူးသဖြင့် ဤပွဲတွင် အကြမ်းမဖက်မှ ဖြစ်မည်။ သူခေါ်လာသည့် လူစုကို အကြမ်းမဖက်ရန် ပြောရမည်။ ရပ်ခိုင်းရမည်။

သို့မဟုတ်လျှင် ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်အောင် သွေးထိုးပေးသူ တရားခံမှာ သူ ကိုယ်တိုင် ဖြစ်သွားမည်။ သို့သော် အခြေအနေက မပေးတော့ပြီ။ ခဲတစ်လုံးသည် သူ့ခေါင်းတည့်တည့် လာမှန်ကာ သတိမေ့ လဲကျသွားသဖြင့် တာယပ်ဂျီကို ဆေးရုံကြီးသို့ ခေါ်သွားရသည်။

ကျွန်တော်အဖို့ ဆူပူနေသည့်အကြား၊ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်နေသည့် အကြားမှာပင် ဦးပေါ်ထွန်းကို ဆက်လက် စစ်ဆေးနေသည်။ ဦးပေါ်ထွန်းက သက်သေခံ ဝက်ခြံထဲတွင် ကျောက်ဆောင်ကြီးလို မားမားရပ်ကာ ကျွန်တော် မေးသမျှကို တစ်လုံးချင်း ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ဖြေသည်။

ဦးပေါ်ထွန်း ပြီးလျှင် ဆက်တိုက်ပင် ရန်ကုန်မြို့တော်ဝန် ကက်ပတိန် ရတ်ရှယ်ကို စစ်ဆေးသည်။ ရတ်ရှယ်ကား ကွန်းရတ်၏ ဝတ္ထုတွေထဲက ကြံကြံ နိုင်နိုင် ဓာတ်လိုက်မျိုး ဖြစ်သည်။ သူပြီးလျှင် ဝင်းဂေါဘားမား သင်္ဘောကုမ္ပဏီ မန်နေဂျာ အက်ဗဒ္ဒဇာရီချောက်ခူရီ၊ ထို့နောက် ရန်ကုန် အနောက်ပိုင်း အိန္ဒိယ အမျိုးသား မဲဆန္ဒနယ်မှ မင်းတိုင်ပင်အမတ် မဇ္ဇတာပီလေး၊ ပြီးတော့ အခြား သက်သေများကို ဆက်တိုက်စစ်ဆေးသည်။ သူတို့ကို စစ်ဆေးသည့်အခါ ရုံးပြင် ဘက်က လူအုပ်မှာ အဝေးသို့ လွင့်သွားပြီဖြစ်သဖြင့် မေးမြန်းဖြေကြားသည်တို့ ကို ကောင်းစွာ ကြားရသည်။ ထိုအခါတွင်မှ ဆင်ဂုပ်တား၏ မြန်မာပြည်ခရီးမှာ ရုပ်လုံးပေါ်လာသည်။ ရန်ကုန်မြို့မှ ထင်ရှားလှသမျှသည် ဂုဏ်သရေရှိ လူကြီး မင်းများက ယခုခေတ်စားနေသော ခွဲရေးတွဲရေး တရားကို ဟောပါဟု ဆင်ဂုပ်တား ကို ဖိတ်မန္တ က ပြကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဟောပြောရခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဧာစောက သက်သေထွက်ချက်များကို မှတ်တမ်း တင်ပြီးသည့်အခါ အမှုကို နက်ဖြန်နံနက်သို့ ရွှေ ဆိုင်းလိုက်သည်။ နက်ဖြန်တွင်မူ အခိုးရရှေ့နေကြီးသည် ဆင်ဂုပ်တားအား ခွဲချက်တင်ရန် လျှောက်လဲရတော့မည်။

ထို့နောက် အပေါ်ထပ် ရုံးခန်းသို့ တက်လာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်အခန်း ထဲတွင် အုတ်ကျိုးအုတ်ပုံများ ပြန့်ကျဲနေသည်။ ပုလိပ်က စည်းကမ်းတကျ ဖြစ် အောင် လူအုပ်ကို ထိန်းသည်။ လူအုပ်နှင့် ပုလိပ်တို့ စကားများ အချင်းပွားကြရာမှ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ကြသည်။ သူတစ်ပြန် ကိုယ်တစ်ပြန် ရိုက်နှက်ကာ အုတ်ခဲ များဖြင့် ပစ်ခတ်ကြသည်။ ထိုအခါ လူစုကွဲသွားသည်။ ထိခိုက် ဒဏ်ရာရသူ အတော်များသည်။ ဆေးရုံကြီးတွင် လူနာများ ပြည့်လျှံသွားသည်ဟု ကျွန်တော် စာရေးများမှ တစ်ဆင့် သိရသည်။

ဆင်ဂုပ်တား ပြန်သွားပြီ ဆိုလျှင် ဆေးရုံကြီးသို့ ကျွန်တော် လိုက်သွား

သည်။ ထိုနေ့ နေ့လယ်ပိုင်းတွင်မှ ထောင်ကြီးချုပ်သို့ ပြန်သည့် ဆင်ဂုပတားကို ဟစ်ကြွေး ကောင်းချီးပေးမည့်သူတို့ မရှိကြတော့။

လမ်းတွင် သတင်းများ ရုံစုံလင်လင် ကြားရသည်။ ကျွန်တော်ရုံးခန်း ပြင်ဘက် လမ်းပေါ်တွင် တုတ်များ၊ ခဲများ၊ လှံချည်များ ပြန်ကျနေသည်။ ရုံး အဆောက်အအုံများ ကြည့်ရှုရ မတင့်တယ်။ အပျက်အစီး ရှိသည်။ ပြတင်း မှန်များ ကွဲသည်။

လမ်းပေါ်တွင်မှ အိန္ဒိယ အမျိုးသား တစ်ယောက်မျှ မတွေ့ရ။ အစောင့်အနေ ပုလိပ်တို့မှာ ယခုမှ ချထားသည့် လူသစ်များဖြစ်ရာ ကျွန်တော် သိချင်သည်ကို အနည်းငယ်သာ ပြောပြနိုင်သည်။ သို့သော် စတင် ဖြစ်ပွားပုံကိုမူ သူတို့ထံမှ သိရသည်။

ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို စသမှာ အလံကိုင်ကာ ချီတက်လာသည့် အိန္ဒိယ အမျိုးသားတစ်ယောက်ပင် ဖြစ်သည်။ ကွန်ဂရက်အလံကို မြင်လိုက်လျှင် အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတို့မှာ သွေးကြွအားတက်လာသည်။ ခေါင်းဆောင်မှ တစ်ခုခု ရှိသည်ဟူ၍လည်း နားလည်လိုက်ကြဟန် တူသည်။ ပုလိပ်တွင် အလံမရှိ။ ဤသို့ဖြင့် လူအုပ်သည် ပုလိပ်တို့ကို မထီလေးစား လုပ်လာသည်။ မနေ့မညား ပြောင်လျှင် ကိုဇယံကြသည်။ အလံကိုင် ချီတက်လာသူကို မြင်းစီးပုလိပ်က ဟန်တားရန် ကြိုးစားသည့်အခါ မထီမဲ့မြင် သဘောဖြင့် မြင်းစီးပုလိပ်ကို မြင်းပေါ်က ဆွဲချသည်။

မဂိုဂါတ်မှ အင်္ဂလိပ် စာသင်တို့ ချီတက်လာသည့်အခါ အုတ်ခဲများဖြင့် ပေါက်ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု စ ခဲ့သည်။ တစ်နာရီနီးပါး ကြာသည်။ လူရှစ်ယောက် ဒဏ်ရာရသည်။

ဤသည်မှာ သူတို့ထံမှ သိရသည့် ဖြစ်ပျက်ပုံ အလုံးစုံတည်း။ အသေအပျောက်ကား မရှိ။ ပုလိပ်မင်းကြီး မယ်ရီကင်နှင့် သူ့လက်ထောက် မစ္စတာ ဇာကာတို့မှာ ဒဏ်ရာ မရဘဲ လွတ်မြောက်သွားသည်။ ဇာကာကမူ ထီးဖြင့် ခုခံရိုက်နှက်ရင်း သူ့ထီးကြီး ပျက်စီးကာ စွန့်ပစ်ထားခဲ့ရသည်။

ကျွန်တော်လည်း ဆေးရုံကြီးသို့ အမြန်ပြေးသည်။ ဆင်ဝင်တွင် စာသင်ပင်မလေနှင့် စာသင် ရိုင်ယန်တို့ကို တွေ့သည်။ ပင်မလေမှာ ခြေတစ်ဖက် ဆော့နဲ့ထော့နဲ့ ဖြစ်နေသည်။ ရိုင်ယန်၏ ခေါင်းတွင် ပတ်တီးစည်းထားသည်။ နှုတ်နာမှာ ဖြူဖပ်ဖြူရော် ဖြစ်နေသည်။

'ဘယ်လိုလဲ ရိုင်ယန်၊ မင်း ထိသွားသလား'
'မထီပါဘူး ခင်ဗျ' ဖြုံးရွှင်ရွာပင် ဖြေသည်။

'ပတ်တီးက ဘာဖြစ်လို့ စည်းထားရတာလဲ'
'သူ့မျက်စိ အထက်နားမှာ ခဲမှန်လို့ ခင်ဗျ' ပင်မလေက သူ့ကိုယ်စား အဖြေပေးသည်။

'မင်းတို့ထဲက ထိခိုက်ဒဏ်ရာရတာ တော်တော်များသလား'
'စာသင် ပရက်စတန်တော့ ပန်းမှာ ဓားထိုးခံရတယ်၊ ပြီးတော့ မစ္စတာ ဟပ် လည်ချောင်းမှာ ဒဏ်ရာရတယ်၊ ထရစ်တစ်ယောက် အရိုက်ခံရတယ်၊ ကရစ်တော့ လက်မောင်းမှာ ဒဏ်ရာရတယ် ခင်ဗျ'

'မင်းတို့ အားလုံး ခံရတာမျည်းပါပဲလား။ အိန္ဒိယတွေ ဘာမျှ မဖြစ်ဘဲ ထွက်ပြေးကြရောလား'

'ဘယ်ဟုတ်မလဲ ခင်ဗျာ' ရိုင်ယန်က ဖြေသည်။
ထိုစဉ် လက်ထောက်ဆရာဝန် တစ်ယောက် ဝင်လာပြီး ရိုင်ယန်ကို နှုတ်ဆက်သည်။

'အိန္ဒိယတွေထဲက ဘယ်နယောက်လောက် ဒဏ်ရာရသလဲ' သူ့ကို မေးကြည့်မိသည်။

'လေးဆယ်လောက် ရှိတယ်ခင်ဗျ' ဟု ဖြေကာ ဆေးရုံပေါ်သို့ အမြန် တက်သွားသည်။

'ဒါပေမဲ့ ရာမာစရစ်ရုံမှာ ဆေးရုံကို သွားကြသူတွေ အများကြီးပဲ၊ တချို့လည်း ပြင်ဘက်ဆေးခန်းတွေ သွားပြီး ဆေးထည့်ကြတယ် ခင်ဗျ။ သူတို့ ထွက်ပြေးတော့ ကျွန်တော်တို့က နောက်ကလိုက်ပြီး ဆော်တာပေါ့ ခင်ဗျာ၊ ဘာရမလဲ' ပင်မလေက ဆိုသည်။

'ကျွန်တော်လည်း တချို့တလေကို တွယ်လိုက်ရသေးတယ် ခင်ဗျာ' ရိုင်ယန် က ပြောသည်။

'နက်ဖြန်ကျရင်တော့ ငြိမ်သွားကြမှာပါ' ပင်မလေက ဝင်ပြောသည်။

'နက်ဖြန် ရုံးရှေ့က လမ်းပေါ်မှာ ဒီကောင်တွေ ရှိနေရင်တောင် အသံတော့ ထွက်ပုံမှာ မဟုတ်ဘူး။ တရားသူကြီးမင်း ခင်ဗျာ၊ နည်းနည်းလေး အဲဒီ သေနာကျ အမည်းကောင်ကို အကြောင်းပြလိုက်ပါလား ခင်ဗျာ' ရိုင်ယန်က ကျွန်တော်ကို တိုက်တွန်း အားပေးနေသည်။

'ဘယ်လို ပြောလိုက်တာလဲ ရိုင်ယန်၊ အမှုက ရုံးတော်မှာ စစ်လို့ ပြီးသေးတာ မဟုတ်ဘူး။ အခုလို အချိန်မျိုးမှာ တရားသူကြီးကို ဩဇာမပေးရဘူး ရိုင်ယန်'

'မဟုတ်သေးပါဘူး ခင်ဗျာ၊ နည်းနည်းလေးတော့ ဒီအမည်းကောင်ကို ဆုံးမပါလား ခင်ဗျာ'

'တော်ပြီ ရိုင်ယန်၊ ဆက် မပြောနဲ့တော့'
'ကောင်းပါပြီ ခင်ဗျာ'

သူတို့နှစ်ယောက် ဆေးရုံကြီးမှ ထွက်သွားကြသည်။ ရိုင်ယန်ကား ရန်ကုန် ပုလိပ် တပ်ဖွဲ့တွင် နာမည်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ လူတစ်ယောက်ကို အားရအောင် ထိုးကြိတ်ပြီးလျှင် ဆွဲထုကာ လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်လေ့ ရှိသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ရန်ကုန်တွင် သူ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခဲ့သည့် လူပေါင်း နည်းတော့မည် မဟုတ်ပေ။

၆။ ထမင်းစားပွဲ

စာသင် ရိုင်ယန်၏ကား မှန်သည်။ နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် ကျွန်တော်ရုံးရှေ့၌ ပရိသတ် အနည်းငယ်သာ တွေ့ရသည်။ အားလုံးမှာ ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်ပင် ရှိနေကြသည်။ သူတို့သည် ရုံးကို ကြည့်သည်။ ပုလိပ်တပ်ဖွဲ့အင်အား များလာသည်ကို မြင်ရသည်။ စစ်ပုလိပ်တွေပါ စောင့်ကြပ်နေသည်ကိုလည်း သူတို့ မြင်သည်။ ဆင်ဂပတား ရောက်လာလျှင် အလျင်အမြန် အော်ဟစ် နှုတ်ဆက်ခြင်း မပြုကြတော့ပေ။ လူတစ်ယောက်ကမူ ဆင်ဂပတား၏ ဓာတ်ပုံကို လက်ကမ်းကြော်ငြာအဖြစ် ပုံနှိပ်ကာ ရောင်းနေသည်။ ယင်းက လွဲလျှင် တခြား လှုပ်ရှားမှု မရှိ။

အခြေအနေမှာ အေးချမ်း ငြိမ်သက်နေသည်။ ဤအခါ သမယမျိုးတွင် အစိုးရ ရှေ့နေကြီးအား အမှုကို တင်ပြရန် အမိန့်ပေးလိုက်သည်။

မစ္စတာအဂ္ဂါမှာ မလုပ်သာ မရှားသာသည့် အခြေအနေမျိုး ကြုံတွေ့နေရသည်။ သူကိုယ်တိုင်လည်း သူ့အခြေအနေကို သဘောပေါက်သည်။ သူ့မှာ ရွေးစရာလမ်း နှစ်ခု ရှိသည်။ နှစ်ခုစလုံးကို သူ မကြိုက်။

ပထမတစ်လမ်းမှာ မူလက တင်ပြခဲ့သည့် လမ်းကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။ ရေးမှတ်ထားသည့် ဆင်ဂပတား၏ ဟောပြောချက်တို့ကို သက်သေအဖြစ် တင်ပြကာ ယင်းတို့မှာ အစိုးရအား အကြည်ညို ပျက်စေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြစ်ဒဏ်ပေးသင့်သည် ဟု၍ပင် ဖြစ်သည်။

ဒုတိယ လမ်းကြောင်းမှာ ဤသို့ ဖြစ်သည်။

တရားသူကြီး ဖြစ်သော ကျွန်တော် တင်ပြခိုင်းသည့် သက်သေတို့၏ ထွက်ချက်တို့ကို မှတ်တမ်း တင်ထားရမည် ဆိုသည်မှာ သင့်မြတ်သည်။ ယင်းတို့အရ အမှုအကြောင်းတွင် ထပ်မံ စဉ်းစားဆင်ခြင်စရာတို့ မပါလာသည် မှန်သည်။ တရားခံသည် နိုင်ငံရေးကိစ္စတစ်ခု ဖြစ်သည့် အိမ်ယာနှင့် မြန်မာတို့၏ ခွဲရေးတွဲရေး အကြောင်း ဟောပြောရန် ရည်ရွယ်ခြားလည်း ဟောပြောရင်း တရားဥပဒေအရ

မွှင်ပြုထားသည့် ဝေဖန် ဆွေးနွေးပိုင်ခွင့်ဘောင်ကို ကျော်လွန်ကာ အစိုးရအား အကြည်ညိုပျက်စေသည့် ကားလုံးတို့ကို သုံးနှုန်းသွားသည်။

ပထမလမ်းကို မစ္စတာ အဂ္ဂါ မရွေးနိုင်။ နောက်ထပ် တင်ပြထားသည့် သက်သေတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များကို လျစ်လျူရှု၍ မရ။ ထို့ကြောင့် အမှုကြောင်းအရ မခိုင်လုံ။ မလေးနက်။ သို့သော် ဟောပြောရာတွင် သုံးနှုန်းသည့် စကားတို့မှာ အကြည်ညိုပျက်အောင် လှုံ့ဆော်အားပေးရာ ရောက်သော်လည်း ဆင်ဂပတား၏ မူလရည်ရွယ်ချက်မှာ တရားဥပဒေ ဘောင်ထဲမှာပင် ရှိသည် ဟူ၍ ဝန်ခံမည် ဆိုလျှင်ကား အမှုကို ပေါ့အောင် ပေးမရာ ရောက်မည်။ ပြီးတော့ ဤမျှ သေးဖွဲသည့် ကိစ္စလေးတစ်ခု ဖြေရှင်းရန် အတွက် ခရီးကွာလှမ်းသည့် ကာလကတ္တားမှ မြို့တော်ဝန် တစ်ယောက်ကို ရန်ကုန်သို့ ခေါ်ယူစစ်ဆေးရသည့် အဖြစ်မှာ လူရယ်စရာ ကောင်းလှသည်။

မစ္စတာအဂ္ဂါမှာ ဘေးကျပ်နကျပ် ဖြစ်နေသည်။ ဘာလုပ်ရမည် မသိ။ သို့ဖြစ်ရာ ဤသို့သော အကျပ်အတည်းမျိုး ကြုံလျှင် အခြားရှေ့နေတို့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအတိုင်း လျှောက်လဲချက် အရွယ်ကြီးတင်ကာ နည်းလမ်းရှာကြသည်။ တစ်မနက်ခင်းလုံး အချိန်ယူကာ လျှောက်လဲသည်။

သူ့လျှောက်လဲချက်သည် မူလက လက်ခံထားသည့် အချက်အလက်တို့နှင့် လွဲချော်နေသည်ဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။ သူက ဤသို့ တင်ပြသည်။

ဆင်ဂပတားသည် အစိုးရအား အကြည်အညို ပျက်အောင် လှုံ့ဆော်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မြန်မာပြည်သို့ လာခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့ဟောပြောချက်တို့က သူ့အကြံအစည်ကို ထောက်ခံနေသည်။ ထိုဟောပြောချက်တို့သည် ခွဲရေးကို ချေဖျက်ရန်ဟူသော အကြောင်းပြချက်အတွက် ခိုင်လုံသည့် ကားများ မဟုတ်။ ယင်းတို့တွင် မှားယွင်းသည့် အချက်အလက် များစွာ ပါသည်။

မစ္စတာအဂ္ဂါက မှားယွင်းချက်တို့ကို အရည်အဝေး ကိုးကားတင်ပြသည်။ ဆင်ဂပတား မကျွမ်းကျင်သည့် မြန်မာ့သမိုင်း အထောက်အထားများ၊ ပြည်တွင်းရေးများကို ကိုးကားသည်။ သို့သော် သူ ကိုးကားသည့် ဖြစ်ကတတ်ဆန်း သမိုင်း သက္ကရာဇ်များ၊ သမိုင်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များကြောင့်ကား တရားခံမှာ ရာဇဝတ်မှု တစ်ခုခု ကျူးလွန်လို့မိတ်ရှိသူ ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် လက်မခံနိုင်။ ထိုလျှောက်လဲချက်ကို ကျွန်တော် ထည့်သွင်း မစဉ်းစားနိုင်။ သို့ဖြစ်ရာ သူ့ လျှောက်လဲနေစဉ် ကျွန်တော် စိတ်သည် ရောက်ချင်ရာသို့ ရောက်နေသည်။

ထို့နောက် အဂ္ဂါက ဤသို့ တင်ပြသည်။

ဆင်ဂူပတားက ဘာကြောင့် မထုချေသလဲ။ ဤသည်ကို မေးမြန်းရမည်။ အစိုးရရှေ့နေကြီး သဘောအရမူ ယင်းမှာ အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံခြင်းပင် ဖြစ်သည် ဟု ဆိုသည်။ ဤနေရာတွင်မူ အစိုးရရှေ့နေကြီးနှင့် ကျွန်တော်မှာ တစ်သဘော တည်း ကိုက်ညီနေသည်။ ဆင်ဂူပတား ကိုယ်တိုင်ကလည်း မထုချေလျှင် အပြစ် ရှိကြောင်း ဝန်ခံရာ ရောက်သည်ဟု တွက်ချက် ဖျော်လင့်ပြီးသား ဖြစ်မည်။

ဆင်ဂူပတား၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာအစိုးရက သူ့ကို အပြစ်ကြီးကြီး ပေးစေချင်သည်။ အပြစ်ပေးအောင်လည်း ခင်းပေးနေသည်။ သူ ဘာမျှ မကျူးလွန် ရာနှင့် ကျွန်တော်က (အစိုးရက) သက်သက် အပြစ်ရှာသည် အဖြစ်မျိုး ရောက်စေ ချင်သည်။ မစ္စတာ အဂ္ဂါအား "ခင်ဗျား ကြီးပမ်းချက်ဟာ တရားမဲ့ အလိုကျ ဖြစ်နေတယ်" ဟူ၍ ကျွန်တော် မပြောနိုင်သည်မှာ ဆိုးလှသည်။

အဂ္ဂါ၏ လျှောက်လဲချက်မှာ ဆင်ဂူပတားအပို အလွန်ပျင်းစရာကောင်း သေးသည်။ ကျွန်တော် ဘယ်သို့ စီရင်ရမည်လဲ။ သူ မမှန်းဆဲနိုင်သေး။ သူ့ကို တွင်းလုံးကျွတ် လွတ်ပစ်မည်လား။ သို့မဟုတ် စေတီသဘော အကြည်ညိုပျက်မှု တွင် အကျုံးဝင်သည်ဟု မှတ်တမ်းတင်မည်လား။ သို့သော်လည်း ဤအမှုကြောင့် ဩဇာ တက်လာမည် အရိပ်မိတိတို့ မှေးမှိန် ပျောက်ကွယ်သွားပြီကိုမူ သူ မသိ။ မြန်မာအစိုးရကို သူ ပြက်ရယ်ပြန်နိုင်ပြီမှာ သေချာသည်။ သို့သော်လည်း အစိုးရ ကိုင်တွယ်ပုံ မတရား ဟူ၍ကား မစွပ်စွဲနိုင်တော့ပေ။ ယခုလို အချိန်အခါ တွင် ရယ်မော ပြောင်လှောင်သည်ကို လည်းကောင်း၊ ပြက်ရယ်ပြုသည်ကို လည်း ကောင်း ဂန္ဓိက မကြိုက်။ ပြက်ရယ်ပြုခြင်း၊ ရယ်မောခြင်းဖြင့် လူထုကြီး၏ စိတ်ကို သွေး ကြွလာအောင် မလှုံ့ဆော်နိုင်။ မန္တီးဆွဲနိုင်ဟု ဂန္ဓိ ယုံကြည်သည်။ မတရား ပုံစံက ညှဉ်းပန်းသည်ကို ကိုယ်တိုင် ကြုံရမှ၊ တွေ့မြင်ရမှ ကိုယ့်ဘက်က နစ်နာခဲ့သည်ကို လူ သိကာ ထောက်ခံမှု ရမည်။ အောင်ပွဲကို ရယူနိုင်မည်။ ခုမှ ရန်ကုန်တွင် သူ အောင်ပွဲခံရမိ မဖျော်လင့်နိုင်မှန်း ဆင်ဂူပတား သိသွားပြီ။ စောစောပိုင်းကမူ ဆင်ဂူပတားသည် သတင်းစာ ပတ်ပြီး တစ်ခဲသက်သက် တရားရုံးကို အသိအမှတ် မပြုလေဟန်ဆောင်ကာ ကန့်ကွက်နေသည်။ ယခုမှ စစ်ဆေးနေသည့် ရုံးတော်ကို အမှောင်အယှက်ပေးရန် သက်သက် သတင်းစာကို မင် ဖတ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ထင်တိုင်း လုပ်နိုင်အောင် အခွင့်အလမ်း ရနေသည် တဝက် ကျွန်တော် မနာလို ဖြစ်မိသည်။

မစ္စတာအဂ္ဂါ လျှောက်လဲပြီးလျှင် အမှုကို စနေနေ့သို့ ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်သည်။ ရန်ချရန် နက်ပြန်တစ်ရက် စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ချိန်ရသည်။ ဆင်ဂူပတားကို တော်ရုံးက လွတ်ပစ်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ် နိုင်လုံသော စွဲချက်တစ်ခု သို့မဟုတ်

စွဲချက်များ တင်ကာ အစိုးရအား အကြည်ညိုပျက်စေမှုဖြင့် စစ်ဆေးပြီး ပြစ်ဒဏ်ပေး နိုင်သည်။ ဘယ်လမ်း ရွေးရမည်လဲ။ မဆုံးဖြတ်ရသေး။ ဘယ်လမ်းက မှန်သလဲ။ မဝေခွဲနိုင်သေး။ ဆင်ဂူပတားဘက်က အကြည်ညိုပျက်မှု ကျူးလွန်သည်တိုင် ယင်းမှာ စေတီသာ ဖြစ်သည်ကိုမူ ကျွန်တော် သိနေသည်။

ထိုညမှာပင် ကျွန်တော်အိမ်၌ ထမင်းစားပွဲတစ်ခု တည်ခင်းရန် စီစဉ်သည်။ ကျွန်တော်ထက် လုပ်သက်ရင့်သော၊ ကျွန်တော်၏ မိတ်ဆွေများလည်း ဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံ ပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်းနှစ်ဦး ဖြစ်သည့် ဖိလစ်ပိုဂါတီနှင့် ဗားနတ် ဆွစ်သင်ဗင့်တို့ ရောက်လာကြလိမ့်မည်။ သူတို့ လာမည် ဆိုသဖြင့် ဝမ်းသာသည်။ ကျွန်တော်ကဲ့ကဲ့ သူတို့ မကယ်နိုင်မှန်း ကျွန်တော် သိသည်။

မိမိ စစ်ဆေးနေသည့် အမှုအကြောင်းကို မဆွေးနွေး မဝေဖန်ရဟု တားမြစ် ထားသည့် ယေဘုယျ စည်းကမ်းမှာ သင့်မြတ်သည်။ အကြောင်း နိုင်လုံသည်။ တကယ်တော့ တရားစစ်ဆေးနေသည့် တရားသူကြီးကို မည်သူမျှ အကြံဉာဏ် မပေးနိုင်။ သူ့ကိုယ်တိုင် သက်သေ သက္ကာယတို့ကို ကြားနာထားသူ ဖြစ်ပြီး၊ သက်သေတို့၏ အပြုအမူနှင့် အပြောအဆိုတို့ နိုင်လုံညီညွတ်ခြင်း ရှိ မရှိကို သိသဖြင့် အမှုကြောင်းကို သူသာ နားလည်သည်။ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းတို့ ဘက်က တစ်ခု ကူညီနိုင်သည်။ ယင်းမှာ အတည်ပြု လက်ခံထားသည့် တရား ဥပဒေကို မည်သို့မည်ပုံ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုနိုင်သည် ဟူ၍ကား ထောက်ပြနိုင်သည်။ တစ်ချိန်ကမူ ကျွန်တော်အား ထိုအကူအညီမျိုး တိုးတိုးတိတ်တိတ် ပေးသော မိတ်ဆွေတစ်ယောက် ရှိခဲ့ဖူးသည်။ ယခုမူ ကျွန်တော် တစ်ခေါင်းတည်း ဝေဖန် ပိုင်းခြားကာ အဆုံးအဖြတ် ပေးရတော့မည်။

သို့တိုင်အောင် ဖိုဂါတီနှင့် ဆွစ်သင်ဗင့်တို့ လာကြမည် ဆိုသဖြင့် ဝမ်းသာ မိသည်။ သူတို့က မကူညီနိုင်သည့်တိုင် သူတို့ လာကြမည် ဆိုသဖြင့် ကျွန်တော် အားတက်သည်။ အရေးကြီးလျှင် မိတ်ဆွေကောင်းတို့ မည်သည် မျက်နှာပြ အားပေးတတ်ကြသည် မဟုတ်လား။ ကျွန်တော် အခြေအနေကို သူတို့ နားလည် သည်။ အကယ်၍ သူတို့ထဲက တစ်ယောက်ယောက်သာ ကျွန်တော်နေရာတွင် ရှိနေမည် ဆိုလျှင်လည်း ကျွန်တော်လိုပင် အတွေ့အကြုံကို အားကိုးကာ ပြဿနာ ကို ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းကြမည် ဖြစ်သည်။

သူတို့မှာ နေ့စဉ် အလုပ်ခွင်တွင် လူအမျိုးမျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ရသည်။ ကလပ်များတွင်လည်း လူပေါင်းစုံ တွေ့ရသည်။ ဤအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ရန်ကုန် တစ်မြို့လုံး ဘာပြောနေကြသည်ကိုမူ သူတို့ ကြားပြီး ဖြစ်သည်။ အစိုးရ၏ သဘောထားကိုလည်း သူတို့ သိနားလည်ထားသည်။ ဤအမှုတွင် နောက်ထပ်

သက်သေများ ထပ်မံ ဆင့်ခေါ်သဖြင့် အစိုးရဘက်က အံ့ဩပုံ၊ စိတ်ပျက်သွားပုံ တို့ကိုလည်း သူတို့ သိနေကြသည်။ ပြောင်းလဲလာသည့် အခြေအနေကြောင့် ဆင်ရုပ်တားအား တရားခွဲရန် စီစဉ်သူတို့မှာ မည်မျှ ကသိကအောက် ဖြစ်ရသည် ကိုလည်း သူတို့ ကောင်းစွာ နားလည်ကြသည်။ ထို့အတူ အမှုကိုစွဲကို ဘာမျှ အရေးမစိုက်ဘဲ မတုန်လှုပ်သည့် စိတ်ဖြင့် ရှုကြည့်နိုင်သည့် အရည်အသွေးလည်း သူတို့တွင် ရှိကြသည်။

ရှစ်နာရီ ဆယ့်ငါးမိနစ်တွင် ဧည့်သည်များ ရောက်လာကြသည်။ ရာသီကား ပုဆိုးကပ်သည်။ ညနေပိုင်းတွင် နေသည် ဖုန်လုံးတွေ ကြားထဲသို့ တိုးဝင်သွားသည်။ ရှစ်နာရီခွဲမှာပင် အပူချိန်မှာ ဖာရင်ဟိုက် ၈၀ ဒီဂရီ ရှိနေသည်။ မျက်နှာကြက်တွင် ပန်ကာများ တစ်ဝီ လည်နေသည်။ ကျွန်တော်မှာ ကော်တင်ထားသည့် အင်္ကျီကို ဝတ်ထားရာ ကျောတွင် ချွေးနီလာသည်။ ဧည့်သည်များမှာ တစ်စုံတစ်ခု ကြောင့် စိတ်အားထက်သန်နေကြဟန် တူသည်။ သူတို့သည် ဆင်ရုပ်တား အမှုကို သတိထား နားစွင့်နေကြဟန် တူသည်။ ဤအမှုတွင် အမြစ်သုခစ်တွေ ခုံစေအောင် ပါဝင်နေရကား ယင်းမှာ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းတစ်ခုနှင့် တူနေသည်။ “လောကီထုပ္ပတ် လူတို့ဇာတ်” တစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ လူတိုင်းကပင် ကျွန်တော်ကို အာရုံစိုက်နေကြသည်။ ကျွန်တော် ဘယ်လို စီရင်ချက် ချမှားလဲ၊ ဆင်ရုပ်တားကို လွှတ်မှာလား၊ လွှတ်လိုက်ရင် အစိုးရက ကျွန်တော်ကို ဘာလုပ်မလဲ၊ သည်အတိုင်း ကြည့်နေမှာ တဲ့ လား။ သတင်းစုံ ရုပ်ကွက်တွင် ကောလာဟလ သတင်းတို့ အမျိုးစုံ ပျံ့ဝဲနေသည်။ ရန်ကုန် တစ်မြို့လုံး၏ ပါးစပ်တွေ ပွစိပွစိ ဖြစ်နေသည်။

တချို့ကမူ ကျွန်တော်နှင့် ဆင်ရုပ်တားတို့သည် ဘီလပ်တွင် ကျောင်းနေဖက် ဖြစ်ကြသည်ဟု ဆိုသည်။ တစ်ဖန် ကွန်ဂရက်ခေါင်းဆောင် တယပ်ဂျီ၏ ခေါင်းကို အုတ်မဲမှန်ခြင်း မဟုတ်။ ရိုင်ယန်က တီးလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည် ဟူ၍ သတင်းတစ်ခုက ဆိုသည်။ ဆင်ရုပ်တားကို မြန်မာအစိုးရ ဖမ်းသည်မှာ အိန္ဒိယ အစိုးရက ဖမ်းနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည် ဟူသော သတင်းတစ်ခုလည်း ထွက်လာသည်။ ဆင်ရုပ်တားကို လွှတ်ပစ်လျှင် ဘုရင်ခံဆာချား နတ်ထွက်လိမ့်မည် ဟူ၍လည်း ပြောကြသည်။

ဤအမှုဇာတ်လမ်းထဲတွင် ပါဝင်နေသော ဇာတ်ဆောင်များ ဖြစ်ကြသည် ဆင်ရုပ်တား၊ ဆာချား၊ ကျွန်တော်၊ မစ္စတာအဂ္ဂါ၊ ပုလိပ်မင်းကြီး မယ်ရီကင်၊ ဦးတော့ စာသင် ရိုင်ယန်တို့၏ နာမည်များကို ရန်ကုန်တစ်မြို့လုံးက ပြောဆိုနေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဇာတ်အဖွဲ့ကြီးမှာ နာမည်ကြီး လူသိများလာသည်။ ကျော်စောလာသည်။ လူတွေက ကျွန်တော်တို့ကို အလျင်ကထက် ပိုပြီး စိတ်ဝင်စား

လာကြသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ သည်လို စိတ်လှုပ်ရှားစရာလေးများကြောင့် ကျွန်တော်မှာ အင်္ဂလန်မြေကို အလွမ်းပြေ အမှတ်ရလာမိသည်။ သည်အချိန်တွင် အင်္ဂလန်၌ တိုက်ခတ်သည့် မတ်လ လေကို သတိရသည်။ ရိုးကျင့်လမ်းတွင် ပြေးနေသည့် ဘတ်စ်ကားတို့ ပစ်ကယ်ဒလီ အပိုင်းကြီးထဲ တိုးလျှိုးပြေးဝင် သွားသည်ကို မြင်ယောင်လာသည်။ အမှတ်ရလာသည်။

သည်လို ကြည့်နူးစရာတွေ၊ ဖြေသိမ့်စရာတွေ အကြားတွင် ထမင်းစားပွဲမှာ ပျော်စရာကောင်းအောင် အသက်ဝင်လာသည်။ အောင်မြင်သည့် ထမင်းစားပွဲဟု ဆိုရမည်။ ရယ်စရာ၊ မောစရာတွေ ပြောကြသည်။ စကားတွေ အမျှင် မပြတ်နိုင်။ လေပူဖောင်းများ ရေထဲက ပလွဲစီ တက်လာသလို စကားတွေ ပလွဲစီနေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားပွဲသို့ ဆင်ရုပ်တား ရောက်လာနိုင်မည် ဆိုလျှင် ပိုပြီး ပျော်စရာ ကောင်းမည်။ သူလည်း ရယ်မောရအောင် ပြောဆိုတတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ သူ့အမှု စစ်ဆေးရသည်မှာ အခြားအမှုများ စစ်ဆေးရသည်နှင့် မတူ။ ထူးခြားသည်။ သို့သော်လည်း တရားခံသည် သူ့အမှုကို ကြားနာစစ်ဆေးသည့် တရားသူကြီးနှင့် တစ်စားပွဲတည်းထိုင်ကာ ထမင်းစားသည့် ဇာတ်လမ်းအထိကား မရောက်သေးပါ။ နောင်တွင် ထိုဇာတ်လမ်းမျိုးကို ကျွန်တော် ကြုံရသည်။ ဆင်ရုပ်တား အမှုလိုပင် စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည့် အမှုတစ်ခုကို ကျွန်တော် စစ်ရသည်။ ထိုတရားခံသည် အစိုးရအိမ်တော်တွင် ကျွန်တော်နှင့်အတူ ကပွဲတစ်ခု ဆင်ခွဲရသည်။

ထမင်းစားပြီးလျှင် ဧည့်ခန်းတွင် ထိုင်ကာ စကားပြောကြသည်။ ထို့နောက် ဖိုဂါတီနှင့် ဆွစ်သင်ဇင်တို့အား ကျွန်တော် ဝုဆောင်းထားသည့် တရုတ်ကြွေထည် တို့ကို ပြသည်။ သူတို့ စိတ်မဝင်စားလှပါ။

'နေပါဦး၊ ခင်ဗျား ဘာဆက်လုပ်မှာလဲ' ဖိုဂါတီကား မအောင့်အည်းနိုင် တော့သည့် အဆုံးတွင် ဖွင့်မေးသည်။

ယင်းမှာ ကျွန်တော် ရင်မဆိုင်ချင်သည့် မေးခွန်းပင် ဖြစ်သည်။ 'အခု ထက်ထိ ဘာမှ မဆုံးဖြတ်ရသေးဘူး' တကယ်တော့ နက်ဖြန်အတွက် ရင်လေး နေသည်။

'လွှတ်လိုက်ပေါ့၊ အများကလည်း ကျေနပ်ကြမှာပါ' ဖိုဂါတီသည် အလွန် သတ္တိကောင်းနေသည်။

ဆွစ်သင်ဇင်က ပြုံးသည်။ သူသည် ဧည့်ကမ်းကြီးသည်။ သို့သော် ဖိလစ်ကို အလိုလိုက်နေဟန် တူသည်။ သူသည် တော်တည့် မှန်ကန်သူ ဖြစ်ပြီး ပညာရှင်

သစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ ဟန်အမူအရာ မလုပ်တတ်။ ယခုလည်း လိမ္မာပါးနပ် ဘဝပင် ရှောင်တိမ်းနေသည်။

ခင်ဗျား ဘယ်လိုထင်သလဲ ဗားနတ်' သည်တစ်ခါတွင်မူ မအောင်အည်း သူမှာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဖြစ်နေသည်။

မသိဘူး၊ သိလည်း သိနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဖြစ်နိုင်ရင်တော့ ပဒေအတိုင်း တည်မတ်အောင် လုပ်ပေါ့၊ ပွစ်ပွစ် ပြောကြမှာတွေ ဂရုစိုက်မနေနဲ့၊ ပိပြတ်ပြတ် အဖြေပေးသည်။

သူတို့ ပြန်သွားတော့ ၁၂ နာရီထိုးခါနီးနေပြီ။ နောက်ဆုံးကား ထွက်သွား တွင် ကျွန်တော်လည်း ပန်းခြံလယ်တွင်ရပ်ကာ မောင်ထံ၌ လေကို တအားရှုရှိုက် နေမိသည်။ ကျွန်တော်အိမ်သည် ဘုန်းကြီးကျောင်းများနှင့် နီးလေရာ ကြေးစည် ဝိသုဒ္ဓါ၊ ခေါင်းလောင်းထိုးသံများ ကြားရသည်။ ကြေးစည်သံမှာ သာယာသည်။ လှမ်းမကမ်းတွင် ဝါးရုံတောသည် လေပြည့် အဝေ့တွင် ယိမ်းထိုးနေသည်။ ရွက်ချင်း ပွတ်တိုက်သဖြင့် ဂီတသံတစ်ခု ပေါ်ထွက်လာသည်။ ဝါးရုံတောနှင့် ဝိသုဒ္ဓါအုပ် မည်းမည်း အထက်ဆီတွင် ရွှေတိဂုံ စေတီကို ကြည့်ညိုဖွယ်ရာ တူရသည်။ မီးရောင်တွင် ရွှေရည်များ တလက်လက် တောက်ပနေသည်။ အချိန်တွင် ဆင်ဂုပတားတစ်ယောက် ထောင်ထဲက အကျဉ်းစခန်း၌ အိပ်ပျော်နေ မှုမည်း ကျွန်တော်လည်း အနားယူ အိပ်စက်ရတော့မည်။ သို့နှင့် အိမ်စေတီအား ခါးများ ပိတ်ရန် မှာကြားပြီး အိပ်ရာထဲသို့ ဝင်ခဲ့သည်။

၇။ စီရင်ချက် ရေးတော့မည်

တစ်တစ်နေ့တွင် အခြားဆောင်ရွက်ဖွယ် ရှိသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် စီရင်ချက်ရေးရန် အာရုံစိုက်သည်။ စောစောပိုင်းကမူ ကျွန်တော်စီရင်ချက်သည် သည်သည်ဘက်သို့ ယိမ်းနေသည်ကို စာဖတ်သူတို့ သတိ ထားမိကြလိမ့်မည်။ သော်လည်း တကယ် စီရင်ချက် ချရမည်ဆိုတော့ သံသယတွေ ဝင်လာသည်။ ဤအမှုမှာ အမှုသွား အမှုလာအရ ဟိုဘက်သည်ဘက် နှစ်ဖက်နှင်းနေ သည့် အမှုဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် ယူဆသည်။ တစ်ချိန်တွင် တစ်မျိုးယူဆလိုရပြီး ဘက်တစ်ချိန်တွင် ဆန့်ကျင်ဘက် ယူဆလို ရသည်။ သို့သော်လည်း ယခုတစ်ဖန် လည်လေ့လာသည့်အခါ ပထမဆုံး ထင်မြင်ယူဆချက်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု ဆောပေါက်လာသည်။ စွဲချက်တင်ထားသည့် ပုဒ်မကို လည်းကောင်း၊ ယခင်က ဝင်ထိုးများကို လည်းကောင်း လေ့လာရသည်။ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရသည်။ အစိုးရနှင့် ဘက်၌ ပြောဆိုဝေဖန်ချက်တို့တွင် အပြစ်တင်စကား၊ မကျေနပ်စရာ စကား၊

အများ သဘောမတူစရာ စကားများ ပါလာပြီဆိုလျှင် အစိုးရကို မလိုမုန်းထား အောင်၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာလာအောင် လှုံ့ဆော်ရာ ရောက်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ဆင်ဂုပတားသည် အများက သဘောမတူနိုင်သည့် စကားအချို့ကို ပြောဟော သည်။ ဝေဖန် ပြစ်တင်စကားတို့ကို ပြောဟောသည်မှာ မှန်သည်။ သို့ပြောသည့် စကားတို့မှာ အစွန်းမလွတ်သည့် စကားများ ဖြစ်သည်။ ဟိုဘက်သည်ဘက် လိုသလို ဆွဲယူနိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် ဆင်ဂုပတား၏ ဟောပြောချက်တို့ကို ပြန်ဖတ်ရသည်။ ယင်းတို့အနက် အဆိုးရွားဆုံး စကားလုံး ကြမ်းကြမ်းများကို ရွေးထုတ်သည်။ တစ်ခု နှစ်ခု ရသည်။ ယင်းတို့ကို ပေါင်းရုံးကာ တိတိကျကျ စွဲချက်တင်လို့ ရ မရ စဉ်းစားသည်။

ပထမ မိန့်ခွန်းကို စိုက်စက္ကယား (စန္ဒလပန်းခြံ) ၌ ဟောပြောသည်။ ယင်းတွင် မြန်မာအစိုးရ တရားဝင် တည်ရှိနေခြင်းကို သူက ပြစ်တင်ဝေဖန်ခြင်း မပြု။ ခွဲရေးကို အဆိုပြုသည့် အစိုးရအဖြစ် ပြစ်တင်ဝေဖန်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ကွန်ဂရက်ပါတီ၏ ပေါ်လစီဖြစ်သည့် တွဲရေးကသာလျှင် မြန်မာနှင့် အိန္ဒိယတို့ အလိုရှိသည့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးကို ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်ဟု သူက ဆိုသည်။ ဤမျှအထိကား သူဟောပြောချက်သည် အငြိအစွန်း မရှိ။ ချောနေသည်။ အစိုးရအား အကြည်ညိုပျက်စေသည့်စကား တစ်လုံးမျှ မပါ။ ထို့အတူ ယင်းကြောင့် တရားစွဲဆိုနိုင်စရာ အကြောင်းလည်း မမြင်။

ဒုတိယ တရားပွဲကို ဟာရီစရစ်ရုနာ ခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။ ထိုအခါတွင် လည်း ပထမ ဟောပြောချက်အတိုင်းပင် ဟောပြောသည်။ သို့သော် ဟောပြောရင်း အစိုးရကို "ဒုစရိုက်ကောင်ကြီး"ဟု ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းသည်။ အစိုးရက ကျောင်းသား များအား နိုင်ငံရေး မလိုက်စားရဟု ပညတ်သည်ကို သူက ဝေဖန်သည်။ "ဒုစရိုက် ကောင်သည် အမှန်တရားကို ကြောက်ရွံ့သည့် နည်းတူ အစိုးရသည်လည်း ကြောက်ရွံ့သည်"ဟု ဆိုသည်။ မြန်မာအစိုးရအား ဒုစရိုက်သမားဟု စွပ်စွဲသည်။ စီအိုင်ဒီ စုံထောက်တို့သည် ကျောင်းသားများနောက် တုကောက်ကောက် လိုက် သည်။ ဤသည်မှာ လူတစ်ဦးချင်း၏ လွတ်လပ်ခွင့်ကို ပိတ်ပင် ဟန့်တားခြင်း၊ ချုပ်ချယ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သူက ဆိုသည်။ ထိုသို့ ဆင်ဂုပတား ဟောပြော နေစဉ် ခန်းမထဲ၌ ပုလိပ်များ၊ စီအိုင်ဒီများ ရှိနေသည်။ သူ ဟောပြောသမျှကို လိုက်ပြီး ရေးမှတ်နေသည်။ ယင်းကိုလည်း သူသိသည်။ သို့သော် ဤစကားများ သည် အစိုးရအား အကြည်ညိုပျက်စေသည်ဟု စွပ်စွဲလျှင်မူ အကြောင်း မရှိလှ။ အစိုးရအား ကျောင်းသားတို့က မုန်းသွားအောင် သွေးထိုးပေးခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယနှင့် ခွဲရေးကို နိုင်ငံရေး သဘောတရားတစ်ခု အဖြစ် ရွတ်ချခြင်း မဟုတ်။ တည်ရှိနေသော အစိုးရအား မေတ္တာပျက်အောင် ပြောဆိုခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ “ဒုစရိုက်သမား” ဆိုသည့် စကားမှာ ဆိုးရွားသော စကား ဖြစ်သည်။ ဇွဲချက် တင်သည့်အခါ ယင်းစကားကို ကိုးကားရန် ကူးယူမှတ်သားလိုက်သည်။

တတိယအကြိမ် ဟောပြောသည့်အခါ မြန်မာပြည်သို့ သူ ရောက်လာရ သည့် ရည်ရွယ်ချက်ကို တင်ပြသည်။ ဤတွင်လည်း တရားဥပဒေဘောင်ကို ကျော်ကာ အပြစ်အစွန်း မလွတ်သည့် စကားများကို သုံးနှုန်းသည်။ အင်္ဂလိပ်တို့သည် ရွှေတိဂုံဘုရား ပရိဝုဏ်အတွင်း စစ်တပ်များ ချထားသည်ကို ဇွပ်ခွဲ ပြောဆို လေသည်။ ကရွမ်းဝဲလ်* က ဘုရားရှိခိုးကျောင်းဝင်းထဲ၌ တပ်များ ချထားသည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်သည်။ မြန်မာပြည် အစိုးရသည် အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များကို ရွှေတိဂုံ ခံတပ် တွင်း၌ ချထားခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း တစ်ရာနီးပါး ရှိခဲ့ပြီ။ ဆင်ဂုပတား မလာမီ လ အနည်းငယ်ကမှ တပ်များ ပြောင်းသွားသည်။ သို့သော် ဆင်ဂုပတားက ဤသို့ ဟောပြောသည်။ ‘မြန်မာတွေ အထွတ်အမြတ်ထားတဲ့ ဘုရားကျောင်းကန်ထဲမှာ တပ်တွေ ချထားပြီး ဇော်ကားမော်ကား လုပ်တဲ့ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးတွေ အုပ်ချုပ် နေတာကို မြန်မာတွေက သည်းခံ နေနိုင်ပါ့မလား’ ဤစကားများသည် အကြည်ညို ပျက်မှုတွင် အကျိုးဝင်သည့် စကားများ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဆက်၍ ‘အခုတော့ အာဖြစ်လို့ ရွှေတိဂုံ ခံတပ်ထဲက တပ်တွေကို ရွှေ့ပြောင်းသွားတာလဲ’ ဟု မေးသည်။ ‘အဲဒီလို ရွှေ့ပြောင်းသွားတာဟာ ပြည်သူ့ဆန္ဒကို မလွန်ဆန်နိုင်လို့ပဲ’

တစ်ဖန် ဆင်ဂုပတားက ဤသို့ ဆက်သေးသည်။ ရွှေတိဂုံကို ခံတပ် လုပ်ကာ တပ်ချထားသည်မှာ မတရား။ ထို့အတူ မြန်မာပြည်ကို အင်္ဂလိပ်တွေ သိမ်းပိုက်ထားသည်မှာလည်း မတရား။ ပြည်သူ့ဆန္ဒ ကြီးမား အားကောင်းလာ လျှင် ရွှေတိဂုံမှ တပ်များ ရုပ်သွားရသကဲ့သို့ မြန်မာပြည်မှလည်း အင်္ဂလိပ်များ ထွက်ခွာသွားရလိမ့်မည်။ ‘ဒါပေမဲ့ မြန်မာတွေရဲ့ ပြည်သူ့ဆန္ဒ တစ်ခုတည်းနဲ့တော့ အင်္ဂလိပ်တွေကို မောင်းထုတ်ဖို့ အားရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။ အကြမ်းမဖက် အားပေးမှု လိုတယ်။ ကူညီပေးပေါင်းမှု လိုတယ်။ အင်္ဂလိပ်ဟာ အခုဆိုရင် ရန်ကုန်မြို့ အပြင် ဘက်မှာ စရာမ တပ်မြို့သစ်ကြီးတစ်ခု တည်ဆောက်နေတယ်။ အဲဒီတပ် အားလုံးနဲ့ မြန်မာပြည်ကို အမြဲတမ်း ကျွန်ုပ်လုပ်ဖို့ ကြံစည်နေတယ်။ ဒါနဲ့တောင် ခင်ဗျားတို့ ဘုရင်ခံက ဒီတပ်တွေ ချထားရတာဟာ အိန္ဒိယဘက်က ကျူးကျော်ရင်၊ တရုတ်

* ဘုရင်နှင့် ပါလီမန်ကိုယ်စားတို့ အာဏာလုကြသည့် ၁၆၄၂-၁၆၄၈ အင်္ဂလိပ် ပြည်တွင်းစစ်ကာလ ပါလီမန်တပ်စစ် စစ်သေနာပတိချုပ် ခိုလိတကရွမ်းဝဲလ် (Oliver Cromwell, 1599-1658).

ဘက်က ကျူးကျော်ရင် ကာကွယ်ဖို့ပါလို့ ပြောသေးတယ်။ အဲဒီစကားဟာ စိတ် သဘောထား မကောင်းတဲ့ သူ့ကိုယ်စောင့်နတ်ဆိုးက ပြောတာပဲ ဖြစ်ရမယ်”

အစိုးရအား ကူညီရန်၊ ဘေးအန္တရာယ်တို့ကို ကာကွယ်ရန် အင်္ဂလိပ် တပ်များ ရှိနေရမည်။ ယင်းတို့အတွက် တပ်မြို့သစ်တစ်ခု တည်သည့် ဆိုခြင်းမှာ မှန်သည်။ အတွင်းရန်၊ အပြင်ရန်ကို တားဆီးကာကွယ်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် လည်း ဤဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းမှာ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အတိုင်း အစိုးရ ဘဏ္ဍာဖြင့် အကုန်အကျ ခံကာ ဆောက်လုပ်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကို ပြည်သူအား နှိပ်ကွပ်ရေးအတွက် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာဖြင့် တပ်မြို့ဆောက်သည်ဟု ဇွပ်ခွဲသည်မှာ အကြည်ညိုပျက်မှုတွင် အကျိုးဝင်သည်။

ဆင်ဂုပတားအဖို့ အကျဉ်းအကျပ် ဆိုက်ရောက်နေသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ “အင်္ဂလိပ်တွေရဲ့ ကတိစကားတွေကို မယုံတဲ့ အိန္ဒိယကို ယုံပါ။ အိန္ဒိယနှင့် တွဲလျှင် နောင်တွင် အရှည်ကောင်းမည်အကြောင်း ဟောပြောပါ။ မြန်မာတွေကို နားဝင် အောင် ဖျောင်းဖျါပါ” ဟု သူတိုင်းရင်းသားများက မှာလိုက်သည်။ ထိုသို့ ပြောမည် ဆိုလျှင် အင်္ဂလိပ်နှင့် အိန္ဒိယတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ပြရမည်။ အင်္ဂလိပ်က မကောင်း။ အိန္ဒိယတို့က ကောင်းသည်ဟု ပြောရမည်။ သို့သော် မြန်မာပြည်တွင် အုပ်ချုပ်သူ အစိုးရမှာ အင်္ဂလိပ် ဖြစ်နေလေရာ အင်္ဂလိပ်ကို မယုံနဲ့၊ အိန္ဒိယကိုသာ ယုံဟု ပြောလျှင် ထိုစကားသည် အကြည်ညိုပျက်မှု ဘောင်ထဲ ဝင်လာသည်။ ဤသဘော ကို ထင်ရှားစေရန်အတွက် အကြောင်းခိုင်လုံအောင် ကိုးကားလျှင်၊ အင်္ဂလိပ်က ဖွဲ့စည်းထားသည့် အစိုးရ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကိုးကားလျှင်၊ တကယ်ဖြစ်ခဲ့ စေကာမူ သို့မဟုတ် တကယ်ဖြစ်ခဲ့သည်၊ တကယ်ရှိခဲ့သည်ဟု ထင်ရစေကာမူ အစိုးရက ကန့်ကွက်ခဲ့လျှင် ထိုစကားတို့သည် တရားလက်လွတ် ပြောသည့် စကားများသာ ဖြစ်သည်။ ဥပဒေဘောင် အပြင်ရောက်သည့် စကားများသာ ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ အက်ဗဒုဗာရီချောက်ဒူရီက ကွန်ဂရက်ပါတီ အမြင်ဖြင့် ခွဲရေး တွဲရေး တရား ဟောပြောပေးပါဟု စိတ်ကြားသည်ကို ဆင်ဂုပတားက လက်ခံ ခြင်းသည်ပင် အစိုးရ အကြည်ညို ပျက်စေသည့် စကားများ ပြောရန် လက်ခံခြင်း မည်လေသည်။ အကယ်၍ အစိုးရအကြောင်း ဟောပြောရာတွင် ကန့်ကွက်စရာ မရှိခဲ့လျှင်၊ မြန်မာတို့အား ဂန္ဒီလမ်းစဉ်ကို လိုက်ရန်၊ ဂန္ဒီနောက်သို့ လိုက်ရန် အကြောင်းအချက်တွေ ကိုးကား မပြောဆိုခဲ့လျှင် သူ့ဟောပြောချက်များသည် တိုင်း သတင်းစာတွင် ပါသည့် လူကြိုက်များသော ဆောင်းပါးတစ်ခု အနေအထား

တွင်သာ ရှိမည်။ သို့တိုင်အောင် အိန္ဒိယကွန်ဂရက် အလိုကျ တွဲရေးတရား ဟောသဖြင့် ဥပဒေဘောင်က ခွင့်လွှတ်နိုင်မည် မဟုတ်။

ထိုနေ့မှာ မတ် ၂၂ ဖြစ်သည်။ အပူချိန်မှာ ဖရင်ဟိုက် ၉၀ ဝန်းကျင်၌ ရှိသည်။ ထိုနေ့မှာပင် သူ့ဟောပြောချက်ထဲမှ နှစ်ချက် ထုတ်နုတ်တင်ပြကာ ဆင်ဂပတားအား စွဲချက်တင်သည့် အမှုတွဲကို လက်မှတ်ထိုးလိုက်သည်။ ဆင်ဂပတားသည် စွဲချက်ကို ခုခံ ထုချေမည် မဟုတ်လေရာ ချက်ချင်းပင် စီရင်ချက် ချလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်လျှင် မှန်ကန်မှုတူသည့် စီရင်ချက်သည် မည်သို့ ဖြစ်မည်နည်း။

ဆင်ဂပတားသည် အကြည်ညိုပျက်မှုကို ပညတ်အားဖြင့် ကျူးလွန်သည် မှန်သည်။ ယင်းအတွက် စီရင်ချက် ချရမည်။ ဤသည်သာလျှင် မှန်ကန် တရားမျှတသည့် စီရင်ချက် ဖြစ်မည်။ ဒဏ်ငွေ အနည်းငယ် ပေးဆောင်ရလိမ့်မည်။ ဆင်ဂပတားသည် ဒဏ်ငွေဆောင်မည်သူ မဟုတ်။ သို့ဖြစ်ရာ အလုပ်ကြမ်း မပါဘဲ ရက်အနည်းငယ် ထောင်ဒဏ်ပေးရလိမ့်မည်။ အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ်မှာ ရုံးမင်း တစ်ထိုင် ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ် တရားရုံးတို့တွင် တစ်ဖာသင် (တစ်ပိနီ၏ လေးပုံ တစ်ပုံ) မိုး ပျက်စီးသဖြင့် ပေးသည့် ပြစ်ဒဏ်မျိုးပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း တရားဥပဒေကို ဆင်ဂပတား ချိုးဖောက်သည်ကား မှန်သည်။ အစိုးရကမူ ဤမျှ သေးဖွားသည့် ကျူးလွန်မှုမျိုးအတွက် ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ် မည်ရွေ့မည်မျှ ဟူ၍ တုံ့ပတ်မှုတိုချက် မထား။ ကျွန်တော် သဘောအရမူ ရက်အနည်းငယ် ထောင်ဒဏ် ပေးလျှင် သင့်မည် ယူဆသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ထောင်ဒဏ်ဆယ်ရက် ပေးရန် ဆုံးဖြတ် လိုက်ပြီးနောက် စီရင်ချက်ကို အရည်အပျော့ ရေးရသည်။

ထိုစီရင်ချက် ရေးပြီးသည့်အခါ သန်းခေါင်ကျော် ဂျောက်နေပြီ။ လက်မှတ် ရှိပြီးသည့်အခါ ရင်ထဲမှာ ပေါသွားသည်။ စောစောပိုင်းက သံသယစိတ်တွေ၊ ဟစိတ်တွေ အားလုံး ပြေပျောက်သွားပြီး တရားဥပဒေကို မှန်ကန်မှုတူစွာ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုလိုက်ရပြီဟု ကျွန်တော် ခံစားမိသည်။ ကျွန်တော်မှာ အမှုထဲတွင် စံမြုပ်နေလေရာ အစိုးရဘက်က သဘောထားကို ကျွန်တော် သတိမမူဘဲ မှနေသည်။ ကျွန်တော် စီရင်ချက်ကို အုပ်ချုပ်သူ ရှုထောင့်က တယ်သို့ဘယ်ပုံ ကောက်ချက်ချလေမည်လဲ။ ယင်းကိုလည်း ကျွန်တော် သတိမမူမီ။ စီရင်ချက် ရပြီးသဖြင့် ဝမ်းသာပီတိ ဖြစ်ရသည်ကိုသာ သိသည်။ သို့နှင့် အမှုတွဲကို ဘေးဖယ် တွာ မီးပိတ်ပြီး အိမ်ပေါ်ထပ်သို့ တက်ခဲ့လေသည်။

၈။ ဆင်ဂပတား၏ အပြု

ဘက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် စီရင်ချက်ကို တစ်ခေါက်ပြန်ဖတ်သည်။ သို့သော်လည်း

ရပြည့်စောက်တိုက်

စကား အသုံးအနှုန်းကိုမူ တစ်လုံးတလေမျှ မပြင်မိ။ ကျွန်တော် စီရင်ချက်သည် တရားရုံးချုပ်၏ အဝေဖန် လွှတ်ကောင်းပါ၏။ အထက်ရုံးက စောကြောလျှင် ရင်ဆိုင်နိုင်မည် စီရင်ချက် ဖြစ်သဖြင့် ကျေနပ်မိသည်။ ဆယ်နာရီတွင် ရုံးသို့ လာခဲ့သည်။ မောင်ဂိုမာနီလမ်းဘက် ချိုးမိသည်နှင့် လူအုပ်ကြီးကို တွေ့လိုက်ရ သည်။ သည်တစ်ခါတွင်မူ မယ်ရီကင်သည် ပုလိပ် အစောင့် အနေများကို ပိုချ ထားသည်။ ရန်ကုန်မြို့မှ ပုလိပ်အဖွဲ့အပြင် စစ်ပုလိပ်များကိုပါ ထပ်ဖြည့်ထား သည်။ ရုံးတော်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ကက်သလစ် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းထဲမှာလည်း စစ်ပုလိပ်တပ် အပြည့် ရှိနေသည်။

၁၀:၄၅ နာရီတွင် ခါတိုင်းလိုပင် ထောင်ကြီးမှ ဆင်ဂပတား ထွက်လာ သည်ကို ပြတင်းမှ မြင်နေရသည်။ ပရိသတ်ကား ငြိမ်ချက်သား ကောင်းလှသည်။ အသံ တစ်ချက်ကလေးမျှ မထွက်။ ဆင်ဂပတား ရုံးထဲ ဝင်သွားသည်ကို ငြိမ်ငြိမ် ကလေး ကြည့်နေကြသည်။ ဆယ့်တစ်နာရီတိတိတွင် တရားခွင့်သို့ ကျွန်တော် ဝင်သည်။ ပရိသတ်ထဲတွင် ပထမဆုံး သတိထားမိသူမှာ မစ္စတာ တယပ်ဂျီ ဖြစ်သည်။ သူ့ခေါင်းတွင် ပတ်တီးစည်းထားပြီး အပေါ်က ဦးထုပ်ဖြူ ဆောင်းထား သည်။ ယခုလို ကျန်းမာ ပကတိ ရှိသဖြင့် ဝမ်းသာရသေးသည်။ ပရိသတ်ကို ရုံးမင်းက စကားပြောရိုး ထုံးစံမရှိသည့်တိုင် သူ့အကြည့်ကို စက္ကန့်ပိုင်းမျှ ရင်ဆိုင် လိုက်ရသေးသည်။

အစိုးရရှေ့နေကြီး မစ္စတာအဂျီသည် ကျွန်တော်ကို စိတ်ချင်ပေါက်နေဟန် တူသည်။ စူးစမ်းစမ်းစမ်း ကြည့်သည်။ ဘယ်လို စီရင်ချက်မျိုး ထွက်လာမည်ကို သူ့ကိုယ်တိုင် စဉ်းစားလို့ ရဟန် မတူ။

ဆင်ဂပတား ကိုယ်တိုင်လည်း မည်သို့ ဖျော်လင့်ရမည် မသိ။ တွေတွေဝေဝေ ဖြစ်နေသည်။ သူသည် ရှေ့နေတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူ့ဟောပြောချက်သည် တရားဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ကိုမူ သိသည်။ သို့တိုင်အောင် ကျွန်တော်ရုံးက သူ့အား လွှတ်ပစ်လိမ့်မည် ဟု သူ ထင်နေဟန် တူသည်။ အရေးကြီးသည်မှာ သည်အမှုထဲက သူ ဘာများ အမြတ်ရနိုင်မည်လဲ။ ထောင်ကျမခံရဘူး ဆိုလျှင်ကား ဘာမျှ အဓိပ္ပာယ်မရှိ။ သူ့အား ဖမ်းဆီး တရားစွဲဆိုသည်ကို အိန္ဒိယရှိ သူ့ရဲဘော် များက မည်သို့မျှ မဝေဖန်ရဲ။ အမှုစစ်ဆေးနေဆဲ ဖြစ်သဖြင့် သည်အတိုင်း ကြည့်နေ ရသည်။ သို့သော်လည်း ရုန်းရင်းဆန့်စတ် ဖြစ်သည်ကို အကြောင်းပြုကာ မြန်မာ ပုလိပ် အဖွဲ့သည် အေးချမ်းစွာ ကြည့်ရှုနေသော အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတို့ကို အကြမ်းဖက် နှိမ်နင်းသည်။ တရားရုံး တံခါးဝမှ ရိုက်ထုတ်သဖြင့် များစွာ ထိခိုက် ဒဏ်ရာ ရသည်ဟု ဝေဖန် ပြစ်တင်သည်။

ရပြည့်စောက်တိုက်

မြန်မာပြည် မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုကို ကိုယ်စားပြုသည့် ဥပဒေပြု လွှတ်တော် အမတ် မစ္စတာမန်ရှိက ဒေလီမြို့ လွှတ်တော်၌ မေးခွန်းပေါင်း နှစ်ဆယ်နှစ်ခုထက် မနည်း မေးမြန်းသည်။ ပုလိပ်တပ်ဖွဲ့ အပြင် စစ်တပ်ကိုပါ ခေါ်ယူနိုင်မည်သည် ဟု၍လည်း သူက စွပ်စွဲသည်။ 'အကြမ်းမဖက်သည့် လူထုကို စစ်ပုလိပ်တို့က ရိုက်နှက်သည်မှာ အင်အားသုံးခြင်း ဖြစ်သည်။ ရိုင်းရိုင်းစိုင်းစိုင်း ပြုမှုခြင်းသာ ဖြစ်သည်' ဟု၍လည်း မန်ရှိက စွပ်စွဲသည်။

သူတို့ဘက်ကမူ အခွင့်အလမ်း ရှိသမျှ အသုံးပြု ကန့်ကွက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် မထိရောက်လှပေ။ စစ်ပုလိပ်ကို အပြစ်ဖို့သည်မှာ မဆန်း။ သို့မှသာ သူတို့ရဲဘော်၏ အမှုကို အာရုံလွန်မည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် အကယ် ၍သာ ဆင်ဂပတား ပြစ်ဒဏ်ကြီးကြီး အစီရင် ခံရလျှင်မူ တိုက်ပွဲအတွက် လက်နက် ကောင်း ရသွားမည် ဖြစ်သည်။ ဤသို့သော ပြစ်ဒဏ်မျိုးကိုကား ကျွန်တော် မပေးနိုင်။ နိုင်ထက် စီးနင်း မတရား စီရင်ရာ ရောက်မည်။

သို့နှင့် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဆင်ဂပတားအား ဤသို့ မေးသည်။
'အမှုစစ်နေတဲ့ စောစောပိုင်းတုန်းက ကျွန်တော် မေးခွန်းတွေကို ခင်ဗျား မဖြေဘူးနော်'

'ဟုတ်တယ်၊ မဖြေဘူး'
ဆင်ဂပတားက ပြန်ဖြေသည်။ ပြီးမှ ရုံးမင်းက မေးသည့် မေးခွန်းတစ်ခုကို ယခု ဖြေမိလျက်သား ဖြစ်သွားသည်ကို သတိထားလိုက်မိဟန် တူသည်။

'ဒီလိုဆိုရင် အခု ခင်ဗျားအပေါ် ခွဲချက်တင်မယ်' ဟု ဆိုကာ သူ့ ဟောပြော ချက် စကားများကို ကိုးကားပြီး ခွဲချက်နှစ်ခု တင်သည်။ ယင်းတို့အရ အကြည်ညို ပျက်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ကျွန်တော် ပြောသည်။

ထို့နောက် ဤသို့ ဆက်၍ ပြောသည်။
'ဒီခွဲချက်ကို ခင်ဗျားဘက်က ထုချေဖို့ ဆန္ဒမရှိဘူးလို့ ကျွန်တော် နားလည် ရမှာလား'

သည်တစ်ခါတွင်မူ ဆင်ဂပတားသည် အငိုက်မိ မခံတော့ပေ။

'ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်ကဲ့'

မဖြေမိရန် သတိကြီးစွာ ထားနေသည်မှာ ထင်ရှားသိသာသည်။ သူ့ကို ရုံးတော်က မတရား ဖမ်းဆီးစစ်ဆေးသည်ကို အသိအမှတ် မပြုသည့် အနေဖြင့် တစ်လျှောက်လုံး ငြိမ်နေဖို့ ကောင်းသည်။ အမှုစစ်နေစဉ် ထောင်ထဲ သွားနေရသည် မှာ သက်သောင့်သက်သာ မရှိသော်လည်း စစ်ဆေးရာ၌မူ တရားမျှတမှုရှိသည်ကို ကိုယ်တိုင် ကြုံတွေ့နေရလေရာ တုကိုဘာဝေ မနေနိုင်။ အမှုစစ်ဆေးခြင်းတွင်

မပါဝင်ဘဲလည်း မနေနိုင်တော့ပေ။ ကျွန်တော် မေးခွန်းများကို ဘာတစ်ခုမျှ မဖြေ နိုင်ကြောင်း တစ်မျိုးတစ်ပုံ ထုတ်ဖော် ဖွင့်ဟ လာရလေသည်။

ထို့နောက် စီရင်ချက်ကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် နာရီဝက်ခန့် မတ်ကြားကာ အလုပ်ကြမ်းမပါဘဲ ထောင်ဒဏ်ဆယ်ရက် ချလိုက်သည်။ ကျွန်တော် စီရင်ချက် ကို ကြားလျှင် ဆင်ဂပတား ပြုံးလေသည်။ ယင်းမှာ အရိပ်နိမိတ် ဖြစ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယ သတင်းစာအားလုံး လှောင်ပြူး ပြူးကြရန် နိမိတ်ဖြစ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဤအမှုကြောင့် သူ့မှာ ခွန်စားဝံ့သည့် အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်မလာ။ နိုင်ငံရေးအရ ဘာမျှ အမြတ်မရ။ သို့သော် မြန်မာအစိုးရကို ပြောင်လှောင် ရယ်မော နိုင်ရန် အကွက်ကောင်း ရလာပြီ။ အနည်းဆုံး အုပ်ချုပ်ရေး အပိုင်းကို ရယ်မော နိုင်ပြီ။ သို့သော်လည်း ဗြိတိသျှ တရားသူကြီးတစ်ယောက် ရုံးထိုင်သည့် ဗြိတိသျှ တရားရုံးကိုမူ သူတို့ မရယ်မောနိုင်။ ဗြိတိသျှ အမျိုးသား အားလုံးကိုလည်း မရယ်မောနိုင်။ အင်္ဂလိပ် တရားရုံးတွေ မတရားဘူးဟု ဝေဖန်ပြောဆိုခြင်း မပြုနိုင်။ ထိုသဘောမျိုး မပြောလျှင် ကောင်းမည်။

ထို့ကြောင့် မစ္စတာ ဆင်ဂပတားသည် ပြုံးမိခြင်း ဖြစ်လေသည်။ သူသည် နိုင်ငံရေး သတ္တဝါတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ လူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူ့အပြုံးတွင် ဝါဒသဘောတရား အခွဲထက် ပို၍ အမိမှာယ် လေးနက် သည့် သဘောဆောင်သည်။ အကယ်၍ မြောက်လ သို့မဟုတ် တစ်နှစ် ထောင်ကျ ခံရမည် ဆိုလျှင် အဆင်မပြေ။ ရန်ကုန်ထောင်သည် သူ့အိုး၊ သူ့အိမ်၊ သူ့သား မယားနှင့် မိုင်ရှင်ရာ ဝေးသည်။ ယခုမူ ဆယ်ရက်တည်း ဖြစ်သဖြင့် ဝမ်းသာကာ သဘောကျနှစ်ခြိုက် ပီတိဖြစ်ပြီး ပြုံးခြင်း ဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် သူပြုံးရသည့် နောက်တစ်ကြောင်း ရှိသေးသည်။ ယင်းမှာ သူ့ နှလုံးသားသည် ဓွေးဓွေးထွေးထွေး ရှိသွားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယတွင် ဗြိတိသျှတို့ အုပ်စိုးသည်ကို သူ ကန့်ကွက်သည်။ သို့သော်လည်း ယခု ဗြိတိသျှ တရားရုံးတစ်ခုက သူ့အား စစ်ဆေးပုံကိုမူ မကျေနပ်စရာ မတွေ့ရ။ ထို့ကြောင့် ပြုံးခြင်း ဖြစ်သည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ သူသည် စိတ်နှလုံးကောင်း ရှိသူ ဖြစ်သည်။ စီရင်ချက်ကို ကြားရသည့်အခါ လူတစ်ယောက်အနေဖြင့် ဝမ်းသာမိပြီး မျက်ရည် လည်မိသည် အထိ ခံစားရကာ ပြုံးရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

မျက်ခွင်းပင် တရားရုံးလည်း ရုပ်သိမ်းသည်။ ဆင်ဂပတားလည်း အစောင့် နှင့်အတူ ရှေ့ဘက်က အခန်းကလေးတစ်ခုသို့ လိုက်ပါသွားသည်။ ရန်ကုန်မြို့ပေါ် က ဂုဏ်သရေရှိ အိန္ဒိယ လူကြီးမင်းများနှင့် စိတ်ပါလက်ပါ စကားပြောနေသည်ကို ကျွန်တော် တွေ့ရသည်။ တံခါးဝတွင် ဓာတ်ပုံရိုက်ခံပါဟု သတင်းထောက်များက

တောင်းပန်သည်။ ဓာတ်ပုံ ရိုက်ခုံပြီးနောက် ပုလိပ်အစောင့် ကားထဲသို့ ဝင်သည်။ ထိုအခါ ပရိသတ်ထဲမှ တစ်ယောက်က ပန်းကုံးစွပ်သည်။

နောက်တစ်နေ့ ရန်ကုန်ဂေဇက် သတင်းစာက "လမ်းဘေးရှိ ပရိသတ် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်စေခြင်းငှာ ပုလိပ်မင်းကြီးက ဆင်ဂုပ်တား တင်ဆောင်သွားသည် ကားကို ပရိသတ်နားမှ ဖြတ်မောင်းစေသည်။ ပရိသတ်က အော်ဟစ်ချီးကျူးကြသည်။ ထို့နောက် ထောင်ကြီးချုပ်သို့ မောင်းနှင်သွားသည်" ဟု ဖော်ပြသည်။

မယ်ရီကင်က သည်လို အမိန့်မျိုး တကယ်ပေးသလား၊ ကျွန်တော် သံသယ ဖြစ်မိသည်။ ထို အစိုက်အတန့်တွင် မယ်ရီကင်သည် ကျွန်တော် ရုံးခန်းသို့ တက်လာပြီး ဆင်ဂုပ်တား၏ကား ထွက်သွားသည်ကို ကျွန်တော်နှင့်အတူ ပြတင်းပူ ကြည့်နေသည်။ အော်ဟစ်သံများ ကြားရသည်။ လက်ယမ်းပြကြသည် ပရိသတ်အကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ပုလိပ်များ ကိုင်သည့် လုံခြုံမှုအကြောင်းကို လည်းကောင်း ပြောဆိုကြသေးသည်ကို ကျွန်တော် အမှတ်ရမိသည်။

မယ်ရီကင်မှာ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေပြီး ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်တုန်းကလည်း ပြေးရ လွှားရ စိတ်မောရသည်။ ထိုဒဏ်သည် မသေးလှ။ နောက်တစ်နှစ်ခန့် အကြာတွင် သူ သေဆုံးတော့မည့် အကြောင်းတရားတို့သည် ထိုစဉ်ကပင် သူ သွေးသားထဲတွင် ကိန်းအောင်းနေကြပြီ ထင်သည်။

အဝေးတွင် ဆင်ဂုပ်တား၏ ဖော်တော်ကား ပျောက်သွားလျှင် ကျွန်တော် က ဤသို့ ပြောမိသည်။ 'အင်း ခုမှပဲ ကိစ္စတစ်ခု ပြီးသွားတော့တယ်'

မယ်ရီကင်မှာ စိတ်ညစ်နေဟန် တူသည်။ 'ဆယ်ရက် ဆိုတာကတော့ မနည်းလွန်းဘူးလား' ဟု ကျွန်တော်ကို မေးသည်။

ဆင်ဂုပ်တားသည် ထောင်ထောင်လွှားလွှား နိုင်ငံရေးသမား ဖြစ်သည်။ သူပုန်သူကန် ဖြစ်သည်ဟု သူ ယူဆသည်။ ဤသည်မှာ အုပ်ချုပ်ရေးသမား တစ်ယောက်၏ အမြင် ဖြစ်သည်။

မယ်ရီကင် ထွက်သွားလျှင် ကျွန်တော်လည်း အတွင်းဝန်ရုံးသို့ သွားရန် ဟန်ပြင်သည်။ အတွင်းဝန်ချုပ် မစ္စတာလျှိုင်နှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးချုပ် ဆာဂျေ အေ မောင်ကြီးတို့ကို ဝင်တွေ့ရန် စိတ်ကူးရလာသည်။ ကျွန်တော်စီရင်ချက်သည် သူတို့အစိုက်ကို ထိုးမိသလိုများ ဖြစ်နေမည်လားဟု စိတ်ပူမိကာ လူကိုယ်တိုင် တွေ့ရန် စိတ်ကူးမိခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆယ်မိနစ်ခန့် ရှိလျှင် အတွင်းဝန်ချုပ် လျှိုင် အခန်းထဲသို့ ကျွန်တော် ရောက်သွားသည်။ ကျွန်တော် ဝင်သွားလျှင် ဆာဂျေအေမောင်ကြီးသည် လျှိုင် ပခုံးပေါ်မှကျော်ကာ တစ်နံတစ်ခုကို ကြည့်နေသည်။ သူတို့ရှေ့က စားပွဲပေါ်တွင်

စာရွက်စာတမ်းများ ရှိနေသည်။ ကျွန်တော်ကို မြင်လျှင် မသက်မသာ မျက်နှာ များဖြင့် စိုက်ကြည့်သည်။

'ဆင်ဂုပ်တားကို ကျွန်တော် အပြစ်ပေးလိုက်ပြီ'

'ဪ ... ဟုတ်လား' သည်အခါ သူတို့မှာ အနည်းငယ် စိတ်သက်သာ ရာ ရသွားကြဟန် တူသည်။

သူတို့ ကြည့်နေသည့် စာရွက် စာတမ်းတို့သည် တရားလွတ်တော်သို့ အယူခံဝင်ရေးနှင့် ဆိုင်သည်တို့ ဖြစ်သည်ဟု နောင်တွင် သိရသည်။ ဆင်ဂုပ်တားကို ကျွန်တော်ရုံးက လွတ်ပစ်လိုမည်ဟု သူတို့ ထင်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ချက်ချင်း အယူခံဝင်ရန် ပြင်ဆင်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

'အလုပ်ကြမ်း မပါဘဲ ထောင်ဆယ်ရက် ချလိုက်တယ် ခင်ဗျာ' ကျွန်တော် က ဆက်ပြောမိသည်။

သူတို့ ဘာမျှ ပြန်မပြော။ ငြိမ်နေသည်။ ဒုတိယ ကေားတစ်ခွန်းမှာ ပထမ ကေားလောက် ကျေနပ်စရာ ကောင်းဟန် မတူ။

နောက်ဆုံးတွင် လျှိုင်က ဤသို့ ဖွင့်သည်။ 'အမှုဟောင်းတွေ ပြန်ကြည့် တော့ အဲဒီလို ထောင်ဆယ်ရက်လောက် စီရင်တာ ဘယ်အမှုမှာမှ မတွေ့မိဘူး'

သူ့စကားကို အဖြေပေးရန် လွယ်သည်။ "အစိုးရကို အကြည်ညိုပျက်မှုမှာ ဆယ်ရက်လောက် ထောင်ချရိုး ထုံးစံ မရှိခဲ့ရင် ဆင်ဂုပ်တားအမှုလို မနိုင်လုံတဲ့ အမှုမျိုးကို ရုံးမတင်နဲ့ပေါ့" ဤသို့ တဲ့တိုး ဖြေရမည်။ သို့သော် ဤအမှုတွင် တာဝန်ဝတ္တရားအရ ပါဝင်နေရသည့် လူကြီးတို့အား ဤအဖြေမျိုး မပေးရက်ပါ။

သို့ဖြစ်ရာ ခပ်ပြေပြေပင် 'ကျွန်တော် စီရင်ချက်ကို ဖတ်ကြည့်မယ်ဆိုရင်၊ ပြီးတော့ သက်သေ အထောက်အထားတွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် ရက်များများ ထောင်ချလို မဖြစ်နိုင်ဘူး ဆိုတာ တွေ့လိမ့်မယ် လို့ ကျွန်တော် ယူဆပါတယ် ခင်ဗျာ' ဟု ပြောရသည်။

ထိုစကားပြောပြီး ကျွန်တော်လည်း လျှိုင်အခန်းထဲမှ ထွက်လာသည်။

ကျွန်တော် စီရင်ချက်ကို ဖတ်ရသည့်အခါ အစိုးရက မည်သို့ ထင်မြင် ယူဆသည်ကို ကျွန်တော် မသိရပါ။ သို့သော်လည်း အထက်ရုံး ဖြစ်သည့် ဟိုက်ကုတ်သို့ တက်လျှင်မူ အမှုနိုင်စရာ မရှိသည်ကိုကား ထောက်ပြမည် ထင်ပါ သည်။ ကျွန်တော် စီရင်ချက်ကို ပြောင်းလဲပြုပြင်ရန် မှောက်ထပ် မကြိုးပမ်းသည်ကို ထောက်ချင့်ပြီး စီရင်ချက်ကို လက်ခံသည်ဟု ယူဆရခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ဘုရင်ခံ ဆာချား စိတ်ပျက်သွားသလား၊ စိတ်မပျက်ဘူးလား ဆိုသည်ကို လည်း ကျွန်တော် မသိ။ စိတ်ပျက်စရာအကြောင်းတွေ အများကြီး ရှိနိုင်သည်။

သို့သော် ဆာဇာများမှာ အတွင်းစိတ်ကို ဘယ်တော့မှ ဖွင့်ပြသ မဟုတ်။ အမှု စစ်ဆေးစဉ် အိန္ဒိယ သတင်းစာများကရော အာရှတိုက် သတင်းစာများကပါ သူ (ဘုရင်ခံဆာဇာများ)ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် အပြစ်တင် ဝေဖန်ကြသည်။ ထိုအခါ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး၏ မတုန်လှုပ်သည့် သတ္တိကို သူက နမူနာပြခဲ့သည်။ သူ့ ကျန်းမာရေးမှာ မကောင်း။ နောင်တွင် စိတ်ရှုပ်စရာ၊ စိတ်ပျက်စရာတို့ဖြင့် ကြုံလာရသည်။ သို့တိုင်အောင် သူသည် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ပီသသည်ကို ကောင်းစွာ ပြခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်ငဲ့သည် တရားဥပဒေ၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ခံယူတတ်ကြသူများ ဖြစ်သည်ကို ရာထူး လက်ရှိတွင် ထိန်းသိမ်းပြသခဲ့လေသည်။

၉။ ဂယက်

နောက်တစ်နေ့မှာ မတ် ၂၃ တနင်္ဂနွေနေ့ ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့ သတင်းစာများတွင် စီရင်ချက်၏ ဂယက်ကို တွေ့ရသည်။ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ဖြစ်လာသည်။ အိန္ဒိယ အမျိုးသားပိုင် သတင်းစာနှစ်စောင် ဖြစ်သည့် ရန်ကုန်နေ့နှင့် ရန်ကုန်နေ့စဉ် သတင်းတို့တွင် ခေါင်းကြီးနှစ်ပုဒ် ပါလာသည်။ အင်္ဂလိပ်တရားရုံးက ဆင်ဂုပ်တားအား တရားမျှတစွာ မှန်မှန်ကန်ကန် စစ်ဆေးသည်ကို သူတို့ ဝန်ခံရသည်။ သို့သော် စွဲချက်တင်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းကို ဝေဖန် ပြစ်တင်သည်။ မစ္စတာ ဆင်ဂုပ်တားနှင့် သူတို့ တင်ပြသည့် စွဲရေးတွဲရေး အယူအဆတို့သည် မြန်မာပြည်တွင် ကြော်ငြာကောင်းကောင်း ရသွားပြီဟု ဆိုသည်။ အစိုးရကို အတိုက်အခံ လုပ်သူတို့အား အကျိုးပြုသလို ဖြစ်မနေဘူးလား ဟူ၍လည်း မေးထားသည်။

နောက်နှစ်ရက် အကြာ အင်္ဂါနေ့တွင် ဖိုက်စကွေယား (ဗန္ဓုလပန်းခြံ)၌ လူထု စည်းဝေးပွဲတစ်ခု ကျင်းပသည်။ မြန်မာများ၊ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားများ တက်ရောက်ကြသည်။ သတင်းစာများ နိမိတ်ဖတ်သည်မှာ မှန်သည်။ တွဲရေးသမားများ ခေါင်းထောင်လာသည်။ ဆင်ဂုပ်တားကို သဘောဆီပဲသို့ လာကြိုရာမှ ဝိတ်ဆိုသွားကြသည့် ဘုန်းကြီးများနှင့် ဝံသာနုအမျိုးသမီးများ ပြန်ပေါ်လာသည်။ အမှုစစ်ဆေးနေစဉ်က သူတို့၏ အရိပ်အယောင်ကို မမြင်ရ။

ထိုအစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ဖြစ်သည့် ဦးဘစိက သဘာပတိ မှုသည်။ မြန်မာခေါင်းဆောင် အများအပြား ဟောပြောကြသည်။ ထိုအထဲတွင် ယနေ့ (၁၉၃၈) ကုန်သွယ်ရေးနှင့် စက်မှုဌာနဝန်ကြီး ဖြစ်နေသည့် ဒေါက်တာ သိမ်းမောင်လည်း ဟောပြောသည်။ ဦးဘစိနှင့် ဒေါက်တာ သိမ်းမောင် တို့မှာ ခွဲရေးသမားများ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုနေ့က အိန္ဒိယအမျိုးသားတို့ ကြိုက်နှစ်သက်မည့် စကားများကို ပြောသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာ

တို့မှာ တစ်သွေးတည်း တစ်သားတည်းလို ဖြစ်သွားကြသည်။ ဤသည်မှာ ယာယီမျှသာ ဖြစ်သည်။ ထိုအခါမှစ၍ မြန်မာတွဲရေးသမားများ ပိုပြီး အားတက် အားကောင်း လာသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

အစိုးရကိုမူ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန် ပြောဆိုကြသည်။ သို့သော် ဗြိတိသျှတို့၏ မှန်ကန်မှုတစ်သော တရားဥပဒေကို ချီးကျူးထောမနာပြုရင်း နာကြည်းစရာတို့ကို ထောက်ပြ ဝေဖန်သည်။

နောက်ရက်များတွင် အိန္ဒိယ သတင်းစာတို့က ဝေဖန်ရေးသားလာကြသည်။ အလာဟာဗတ် သတင်းစာတစ်စောင် ဖြစ်သည့် လီးဒါးက မြန်မာအစိုးရသည် ပါစင်အောင် လွဲသည်။ အလွန် မှားသည်ဟု ဆိုသည်။

ကာလကတ္တား သတင်းစာ အပ်ရစ်စော ပါထရိုကာကမူ "တစ်ကမ္ဘာလုံးက မြန်မာအစိုးရအား ပြောင်လောင်း ရယ်မောနိုင်ချေပြီ" ဟု မှတ်ချက်ချသည်။ သူ့စကားသည် မှန်သည် ထင်၏။ ယင်းက ဤသို့ ဆက်ရေးသည်။ "ဆင်ဂုပ်တားသည် အဆိုရွားဆုံးကို ရင်ဆိုင်မည် ဖျော်လင့်ကာ ရန်ကုန်သို့ သွားသည်။ သူ့ကို ယခုလို ပြက်ရယ်ပြုကာ ခပ်ပေါ့ပေါ့ စီရင်လိမ့်မည်ဟု ဖျော်လင့်မထားခဲ့။" အခြားအိန္ဒိယ နိုင်ငံရေးသမားတို့အားလည်း သူတို့ဆန္ဒ ဖော်ထုတ်ရန် လှုံ့ဆော်သည်။

လစ်ဇရယ်တစ်ယောက်ဖြစ်သည့် ပန်ဒစ်ကွန်ဇရက မြန်မာအစိုးရသည် တရားဥပဒေကို တဖြားနည်းဖြင့် မထိမ့်မြင် မပြုနိုင်တော့ဘူးလားဟု မေးသည်။ ရာဇာဂါဇန်ဖာရယ်လီကမူ "သက်သေအထောက်အထား တင်ပုံ၊ ဆင်ဂုပ်တားကို ဖမ်းဆီးကာ မြန်မာပြည်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားပုံတို့ကို ကြည့်လျှင် အတည်ပြုမှု နေတာမှ ဟုတ်ရဲ့လား။ ရယ်မောစရာ ဇာတ်ကြီးတစ်ခု တည်ခင်းနေတာများလားဟု ဆောက်မေ့ရသည်။ ဤအပြုအမူတို့ကြောင့် မြန်မာအစိုးရ၏ ဂုဏ်သိက္ခာသည် တိုးတက်သွားမည် မဟုတ်နိုင်" ဟု ဝေဖန်သည်။

ဂန့်သည် ဆားဥပဒေကို ချိုးဖောက်ရန် ပင်လယ်ကမ်းခြေသို့ ချီတက်မည် ပြင်ဆင်နေသည်။ ထိုစဉ် အချိန်ယူကာ ယန်းအင်ဒီးယား၌ ဆောင်းပါးတစ်စောင် ရေးသည်။ သူက တရားသူကြီးဖြစ်သည့် ကျွန်တော်ကို အပြစ်တင်သည်။ အကယ်၍သာ ကျွန်တော်သည် လွတ်လပ်သည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကြီးပြင်းခဲ့ရလျှင် ဆင်ဂုပ်တားကို အမှုမှ လွတ်ကာ အစိုးရအား ဤမျှ အကြောင်း မခိုင်လုံသည့် စွဲချက်ကို တင်ရပါမည်လားဟု ပြင်းပြင်းထန်ထန် သတိပေးရမည်ဟု ဆိုသည်။

ထို့နောက် ဂန့်က "မေတ္တာပျက်အောင် ဟောပြောခြင်းကို ရာဇဝတ်မှုဟု ယူဆမည်ဆိုလျှင် ထိုပြင် ပုဒ်မ ၁၂၄ (က)သည်လည်း ထိုပြစ်မှုမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သည် ဆိုခဲ့လျှင် ရှေးမဆွကပင် ကျွန်ုပ်အား တရားစွဲဆိုကာ ပြစ်ဒဏ်ကြီးကြီး

ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ကျွန်ုပ်သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရအား အကြည်ညို ရွက်အောင် လုပ်ခြင်းကို ဘာသာတရားတစ်ခုအဖြစ် ကိုးကွယ်သူ ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့သော် အစိုးရသည် ကမ္ဘာကြီးကို မျက်နှာ မပြုစေ၊ ကြောက်သည်။ အကြမ်းမဖက်သော တော်လှန်ရေးဝါဒ သဘောတရားသည် မှန်ကန်သည်။ မဝေး သာ အနာဂတ်တွင် အောင်ပွဲခံရမည်မှာ သေချာသည်။”

ဇော်တံမောင် သတင်းစာ အဘော်ကို နောက်ဆုံး ထုတ်နုတ်ပြမည်။
 ဝင်းသည် အိန္ဒိယတွင် ကြီးစိုးနေသော အင်္ဂလိပ်တို့၏ အဘော် သတင်းစာ ဖြစ်သည်။ အမှု၏ အတွင်းသရုပ်ကို အနည်းငယ် ထောက်ပြသည်။ “အိန္ဒိယ ဝင်းငံရေးသမားတို့ ဖျော်လင့်ထားသည့် မြန်မာပြည်တွင် ကိုယ်ကျိုးစွန့် အနစ်နာ ခြင်းဖြင့် အမြတ်ထုတ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပျက်ပြားသွားသည်။ စွဲချက်နှင့် ကံသေအထောက်အထားတို့ အရမူ ဆယ်ရက်ထောင်ဒက်သည် သင့်တင့်သည် ရမည်။ သို့သော် ဆင်ရုပ်တားအဖို့မူ အောင့်သက်သက် ဖြစ်သွားမည် အမှန် ညည်း။”

ရန်ကုန်မြို့တွင် ထုတ်ဝေသည့် **ရန်ကုန်ဇော့ကံနှင့် သည်တိုင်**တို့မှာ အင်္ဂလိပ် အကျိုးစီးပွားကို ကိုယ်စားပြုသည့် သတင်းစာများ ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့၏ ဝင်းကြီးပိုင်းများ၌ အယ်ဒီတာက မည်သို့မျှ မဝေဖန်။ ရေငံနှုတ်ပိတ် နေသည်။ ချက်ကို စကားလုံး အတိအကျ ထည့်သွင်းဖော်ပြသည်။ အိန္ဒိယအင်ပါယာ ဝန်ရုံးတွင် မြန်မာပြည်အစိုးရဘက်က နှစ်သိမ့်စကား ဆိုနိုင်မည့် သတင်းစာ ဤနှစ်စောင်သာ ရှိသည်။ သို့သော် သူတို့က ဘာမျှ မပြော။

ဝေဖန်ပြစ်တင်သည့် အရှိန်အဟုန် အတော်လေး ပြင်းသည်။ များလည်း သည်။ အာရှ သတင်းစာလောက တစ်ခုလုံး ကျွက်စီကျက်စီ ထ ပွက်ကြသလို နေသည်။ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ဖြစ်နေသည်။ သို့တိုင်အောင် ဘုရင်ခံ ချား အင်းနစ်ဘက်က ထိန်းချုပ်နိုင်သည်မှာ မျိုးကျူးစရာ ကောင်းသည်။ သည်မှာ သူ့ဘက်က နှစ်လိုဖွယ် ခရိုက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ နောင်အခါ ဤ သက်သည် သတင်းစာ စာမျက်နှာများကို ကျော်လွန်ကာ ဥပဒေပြုလွှတ်တော် ရိုက်ခတ်လာသည်။ လွှတ်တော်တွင် စကားအချေအတင် ဆိုလာကြသည်။ ဝန်ဆေးနေစဉ် အမတ် မစုတာမန်ရိုက မေးခွန်းနှစ်ဆယ့်နှစ်ခု မေးကြောင်း ခြုံဖူးပြီ။ ယခုမူ အမှု ပြီးသွားပြီ ဖြစ်သဖြင့် သူ့ဘက်က စစ်ဆင်ရေး ပြန်စမြင်း ခြံသည်။

မတ် ၃၁တွင် ၄ယူးဒေလီမြို့၌ ပွဲကြီးပွဲကောင်း တစ်ခု ဆင်နွဲသည်။ ပြုလွှတ်တော်တွင် မေးခွန်းမေးကာ ဖြေကြားချိန် ဖြစ်သည်။ မစုတာဟိတ်

(ထိုအခါမှ စပြီး ဆာဘွဲ့ ရကာ သူကောင်းပြု ခံရသည်။ ဝမ်းသာစရာပင်) သည် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေသည်။ သူသည် အိုင်စီအက်တစ်ယောက် ဖြစ်လေရာ အခြား အိုင်စီအက်တို့ နည်းတူပင် ပါလီမန် အတွေ့အကြုံ မရှိ။ မေးခွန်းဖြေရသည့် ထိုနေ့တွင် သူ့ကို မန်ရိုက ရက်ရက်စက်စက်ပင် အဖြေရ စက်အောင် မေးသည်။ အခြား နိုင်ငံရေးသမားတို့ကလည်း ပယ်ပယ်နယ်နယ် မေးသည်။ သူတို့ကိုယ်တိုင် နိုင်ငံရေးအရ ဖမ်းဆီး တရားခွဲ ခံရဖူးသူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့အထဲတွင် နာမည်ကျော် ပန်ဒစ်မာလာဘီယလည်း ပါသည်။ ဆင်ရုပ်တားကို ဘာကြောင့် ဖမ်းရသလဲဟု သူတို့ သိချင်သည်။ အကြောင်းက ဘာလဲ။

‘မြန်မာအစိုးရက အိန္ဒိယအစိုးရနဲ့ ပထမဆုံး တိုင်ပင်ရဲ့လား’
 ‘တိုင်ပင်ပါတယ်’
 ‘ဟောပြောချက်တွေကို ဖတ်ကြည့်ပြီးမှ တရားခွဲဖို့ အိန္ဒိယ အစိုးရက အမိန့်ချသလား’

‘ဟောပြောချက်တွေကို အိန္ဒိယ အစိုးရက မဖတ်ရပါဘူး’
 ‘ဒါဖြင့် ဘာကြောင့် တရားခွဲဖို့ အမိန့်ပေးရသလဲ’
 ‘အိန္ဒိယ အစိုးရက အမိန့်ပေးပါဘူး။ တရားခွဲမယ့်အကြောင်း သူ့ကို (မြန်မာအစိုးရက) အသိပေးတာပါ’

‘ဒါဖြင့် တရားခွဲတာ ဘယ်သူ့မှာ တာဝန်ရှိသလဲ’
 ‘မြန်မာအစိုးရက စ တာပါ။ တရားခွဲဖို့ တာဝန်ရှိသူက မြန်မာအစိုးရပါ’
 ‘အိန္ဒိယ အစိုးရက ဘာကြောင့် တရားခွဲခွင့် ပြုရသလဲ’
 ‘သူတို့ပိုင်နက်ထဲမှာ ဖြစ်ပျက်သမျှ ကိစ္စတွေဆိုရင် သူတို့မှာ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိတာပဲ’

‘ဒီလိုဆိုရင် ဘာကြောင့် အိန္ဒိယ အစိုးရနဲ့ တိုင်ပင်ရသလဲ’
 ‘အိန္ဒိယ အစိုးရနဲ့ တစ်သဘောတည်း ဖြစ်စေချင်တယ်လို့ သေချာအောင် တိုင်ပင်တာပါ’

‘လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုဟာ အကြမ်းဖက်မှု ပါလာရင် ဒါမှမဟုတ် ဟောပြော ချက် တစ်ခုဟာ ဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက်ရင် အစိုးရအာဏာကို ဖိဆန်ရာ ရောက်ရင် အကြည်ညိုပျက်မှုထဲ အကျုံးဝင်တယ်လို့ အိန္ဒိယ ဘုရင်ခံချုပ်က စန်နုဝါရီ ၂၅ ရက်နေ့က ထုတ်ဖော်ပြောတာဟာ အိန္ဒိယအစိုးရရဲ့ သဘောထား ပဲ လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘ဆင်ရုပ်တား ဟောပြောချက်က အဲဒါမျိုးပဲလား’

'ဟုတ်ပါတယ်'

'ဟောပြောချက်ကို မဖတ်ရဘဲ ဟုတ်ပါတယ်လို့ အစိုးရက ဘာကြောင့် နှင်ရတာလဲ'

'မြန်မာပြည် အစိုးရဟာ ဘုရင်ခံချုပ်ရဲ့ သဘောထားနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့ ဝါဒများကို ဘယ်တော့မှ မလုပ်ပါဘူး'

'ရုံးတော်မှာ တင်ပြတဲ့ သက်သေထွက်ချက်နဲ့ တရားသူကြီးရဲ့ စီရင်ချက်ကို ဝန်ထမ်းတွေက ဖတ်ပြီးပြီလား'

'မဖတ်ရသေးပါဘူး'

ဥပဒေပြု လွှတ်တော် အမတ်များက တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် ကာ မေးခွန်းတွေ မေးကြသည်။ မစ္စတာဟိတ်အား အကွက် ချောင်းနေကြသည်။

ကလည်း သူ့ဘက်က ခုခံကာကွယ်ရမည့် ကိစ္စလို သဘောထားကာ ဒိုင်ခံ ကွယ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဂါဟာပရာဆတ်ဆင်းက ဤသို့ မေးသည်။

ဆိုင်ရပ်တားကို တရားရုံးလိုက်ခြင်းအားဖြင့် မြန်မာအစိုးရနဲ့ အိန္ဒိယအစိုးရတို့ဟာ ယုံကြည်စိတ်ချရ ဖြစ်သွားတယ် ဆိုတာ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး မသိဘူးလား' ထိုအခါ

တော်ဝင်ဥက္ကဋ္ဌက 'အော်ဒါ၊ အော်ဒါ' ဟု အော်ကာ ဤမေးခွန်းမျိုး မမေးရန် မြစ်ရသည်။

လွှတ်တော်သို့ လာရောက် နားထောင်ကြသူတို့ ပြောကြဆိုကြသည်ကို ရလျှင် ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းမည်။

မစ္စတာဟိတ်ကို ချောင်ပိတ် အမိဖမ်းကြသူတို့မှာ အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေး ဝန်ထမ်းများ ဖြစ်သည်။ အခွင့်အရေး ရသည်နှင့် နည်းမျိုးစုံ သုံးကာ ဝေဖန်

တင်ရန်မှာ သူတို့တာဝန် ဖြစ်သည်။ မမျှော်လင့်ဘဲ ရလာသည့် အခွင့်အရေးကို လွတ်မခံဘဲ ရွှင်လန်းအားရစွာ အသုံးပြုရမည်။ ကြားလူတစ်ယောက်၏

ပြောဆိုမှုသည် အမြင်ကို ကျွန်တော် မတင်ပြနိုင်။ ထိုအချိန်ကမူ ကြားအမြင် ရှိသည့်တိုင် ရှိကြ။ အစိုးရကို ထောက်ခံသည့် သဘောထားမျိုးလည်း ဘယ်စာနယ်စင်း

မျိုး မပါ။ သို့သော် မြန်မာအစိုးရဘက်က ဆောင်ရွက်ချက်မှာ ဤသို့ ဖြစ်မည်ဟု

ပြောသည်။ စီအိုင်ဒီ ခုံထောက်များသည် ထုံးစံအတိုင်းပင် ဆင်ရုပ်တား၏ ပြောချက်ကို ရေးမှတ်ကာ ဌာနအကြီးအကဲထံသို့ တင်ပြသည်။ ယင်းကမူ

ဝင် အတွင်းဝန်ချုပ်ထံ တင်ပြသည်။ မြန်မာပြည်တွင်းမှ အစိုးရအား အကြည်ညို စေမည့် ဟောပြောမှုမျိုး ကြားရခဲသည်။ အနည်း အကျဉ်းသာ ရှိသည်။

ဖြစ်သည်။ ထိုအခါက အိန္ဒိယ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် နေ့စဉ်လိုလိုပင် အစိုးရအား ပြစ်တင် ဝေဖန် ရွတ်ချနေကြသည့် ဟောပြောချက်မျိုးကို ဟောပြော နေကြသည်။

မြန်မာအစိုးရ အတွင်းကန်ချုပ်သည် ထိုအဖြစ်မျိုး ကြုံဖူး။ ကြားဖူးဟန် မဟူ။ ဆင်ရုပ်တား၏ စကားလုံးများသည် မြန်မာပြည် ဘုရင်ခံကို ထိခိုက်ပြောဆိုသည်

မှန်၏။ အတွေ့အကြုံ ရှိသူ တခြား အတွင်းဝန်ချုပ်များ ဆိုလျှင် နာကြည်းချင်မှ နာကြည်းမည်။ သို့သော် သူ့အဖို့ကား နာကြည်းစရာ ဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါ

အစိုးရ ရှေ့နေချုပ်၏ အကြံဉာဏ်ယူသည်။ ပြစ်မှု အကြီးအငယ်နှင့် မလိုက်သည့် ဥပဒေအကြမ်းမျိုး ရယူမိလျက်သား ဖြစ်နေသည်။ ယင်းတို့နှင့် အတူ တရားခွဲရန်

ထောက်ခံချက်ကိုပါ ပူးတွဲကာ ဘုရင်ခံထံ တင်ပြသည်။ ဘုရင်ခံဆရာများကလည်း စိတ်တိုသွားသည်။ အခြား စိတ်ရှုပ်စရာတွေ

ရင်ဆိုင်နေရသည့် အခါမျိုးတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံရေးသမားတွေ မြန်မာပြည်မှာ လာပြီး စွာကွယ်စွာကွယ် လုပ်သည်ကို ခွင့်မပြုနိုင်။ သို့ဖြစ်ရာ ချိန်ချိန်ဆဆ လုပ်မနေ

တော့ဘဲ၊ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စဉ်းစားမနေတော့ဘဲ တရားခွဲရုံ ပြုလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ တကယ်ဆိုလျှင် ဆင်ရုပ်တား၏ ဟောပြောချက်သည် အစိုးရ၏ အချုပ်

အခြာ အာဏာနှင့် တရားဥပဒေကို ဖျက်လိုဖျက်ဆီး ထိပါးရာ ရောက်သလား။ မတော်တဆ သွယ်ဝိုက်သည့်နည်းဖြင့် ထိခိုက်ရာ ရောက်သလား စဉ်းစားစရာ

ရှိသည်။ ထို့ပြင် ဆူပူအကြမ်းဖက်မှုကို သွေးထိုးလှုံ့ဆော်ရာ မရောက်သည်မှာ အမှန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယင်းတို့ကို သူ စဉ်းစားမနေတော့။ ဆင်ရုပ်တားအား

တရားရုံးတစ်ခုတွင် တရားဥပဒေအတိုင်း စီရင်စေဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် ဘုရင်ခံ၏ အတိုင်ပင်ခံ ဝန်ကြီးနှစ်ယောက် (တစ်ယောက်မှာ မြန်မာအမျိုးသား ဆာဂျေအေမောင်ကြီး)ကလည်း သူတို့ အကြီးအကဲအား ဝေဖန်

ပြစ်တင် ရွတ်ချသည့် ဟောပြောချက်တို့ကို ဖတ်ရသည့်အခါ စောစောက သဘော ထားမျိုး မတင်ပြလိုကြတော့ပေ။ သို့နှင့် ဆင်ရုပ်တားမှာ ပြည်နယ်တစ်ခု၏

ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် (ကာလကတ္တား ဖြူတော်ဝန်)ဖြစ်သဖြင့် အိန္ဒိယ အစိုးရအား အကြောင်းကြား အသိပေးလိုက်သည်။ ရုံးထုံးစံအရ အကြောင်းကြား

ခြင်းမျိုး မဟုတ်သည်မှာ သေချာသည်။ အိန္ဒိယ အစိုးရဘက်ကလည်း မြန်မာအစိုးရ ကိုယ်စား ရုံးတင်၊ တရားခွဲ၊

အပြစ်ပေး စသည့်တို့ ပြုလုပ်ချိန် မရ။ ပြုလုပ်ရန်လည်း ဆန္ဒမရှိ။ တရားခွဲသင့် သည့် အကြောင်းများ နိုင်လှသည်ဟု လက်ခံယူဆကာ သူ့ဘက်က ကန့်ကွက်စရာ အကြောင်း မရှိဟု ပြန်ကြားသည်။ တကယ်တော့ အိန္ဒိယအစိုးရ ပြန်ကြားချက်

သည် မြန်မာအစိုးရအဖို့ စိတ်ချလက်ချ အားတက်သွားပြီး ဘုရင်ခံက တရားခွဲခွင့် ပြုလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ထိုအခါကမူ ယခု ကျွန်တော် ဖော်ပြထားသည့် အကြောင်းပြချက်မျိုး၊ ရှင်းလင်းတင်ပြချက်မျိုးကို ဘယ်သတင်းစာတွင်မျှ အဖြူပေါ် အမည်းတင်ကာ ဖော်ပြခြင်း မပြုခဲ့။ သို့သော်လည်း ဤသို့ပင် ဖြစ်တန်ရာသည် ဟူ၍ အများက လက်ခံ ယူဆခဲ့ကြသည်။

သတင်းစာများတွင် ပါလာသည့် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် သတင်းတို့ကို ကျွန်တော် ဖတ်ရသည်။ ဒေလီမြို့ ဥပဒေပြု လွှတ်တော်တွင် အချေအတင် ပြောကြသည်ကိုလည်း ဖတ်ရသည်။

ထိုအခါတွင်မူ ကျွန်တော်အနေအထားမှာ အတော်လေး ခက်ခဲပါလား။ အများမခံ၊ အတိမ်းအစောင်း မခံသည့် အနေအထားတွင် ရှိနေပါလား ဆိုသည်ကို ဆင်ခြင်မိသည်။ လွန်ခဲ့သည့်လ အနည်းငယ်ကလည်း အင်္ဂလိပ်ကုန်သည် အသိုင်း အပိုင်းက ကျွန်တော်ကို စိတ်ကွက်ကြသည်။ သူတို့ အရာထမ်း တစ်ယောက်သည် မြန်မာအမျိုးသားတို့နှင့် ဆက်ဆံရာတွင် လူမဆန်ဟု ကျွန်တော်က ထောက်ပြ သည် မဟုတ်လား။ ယခုမူ ကျွန်တော်ကို အင်္ဂလိပ် ဆန့်ကျင်ရေးသမားဟု စွပ်စွဲ လာကြသည်။ အင်္ဂလန်တွင် ဆိုလျှင် တရားခွင့်ပေါ်က ကျွန်တော် အယူအဆ တို့မှာ ရိုးတာလှသဖြင့် ပြည်သူက ဂရုစိုက် ဝေဖန်မည်ပင် မဟုတ်။

တစ်ဖန် စဉ်းစားရောတစ်ချက် ရှိနေပြန်သည်။ အရှေ့တိုင်းတွင် စစ်ဆေး ရသည့် အမှုတစ်မှု၌ တရားခံသည် ထိုအချိန်က အိန္ဒိယတွင် တည်ရှိနေသည့် အစိုးရတစ်ခုနှင့် အတိုက်အခံ လုပ်နေသည့် နိုင်ငံရေးသမား ဖြစ်ခဲ့လျှင် စစ်ဆေးသူ တရားသူကြီးဖြစ်သည့် ကျွန်တော်အဖို့ အုပ်ချုပ်သူ လူတန်းစားနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် သူ့အယူအဆတို့ဘက်က ရပ်မှ၊ သူ့ဘက်က ကြည့်မှ မှန်ကန်နိုင်မည် မဟုတ် လား။ ဤသည်မှာ ကျွန်တော် ဆင်ခြင်တုံတရားပင် ဖြစ်သည်။

မည်သို့ဖြစ်စေ ပထမအမှုတုန်းကလည်း ရန်ကုန်ရှိ အင်္ဂလိပ်အသိုင်းအပိုင်း က ကျွန်တော်ကို မကျေနပ်ကြသည်ကို သိထားလေရာ၊ ယခု ဆင်ရုပ်တား စီရင်ချက်ကြောင့် ကျွန်တော်အပေါ် မလိုလားမှုများ ပို၍ ပွားများလာမည် ဟု စိတ်ထဲတွင် ဖြစ်ပေါ်လာမိသည်။

ဆင်ရုပ်တား၏ စီရင်ချက်မှာ တရားဥပဒေ အရ မှုတမုန်ကန်သည်။ ယင်းကို ငြိမ်းစရာ မရှိ။ သို့သော် ဥပဒေကို မှန်ကန်အောင် ဖွင့်ဆိုနိုင်သည်ထက် တရားသူကြီး၏ သိက္ခာ သမာဓိက ပိုအရေးကြီးသည် မဟုတ်လား။ တရားဥပဒေ နှိုးနှိုးချေချေကို မျက်လို့ဖျက်ဆီး လုပ်ဆွင်သူတို့အား အားပေးအားမြှောက် ပြုရာရောက်

သည် စီရင်ချက်မျိုးကို ချမှတ်ရမည် ဆိုလျှင် တရားဥပဒေ၏သိက္ခာ ကျဆင်း မည်မှာ သေချာသည်။ တရားသူကြီး၏ သမာဓိမှာလည်း ပျက်ပြားမည် အမှန် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်စီရင်ချက်နှစ်ခုသည် အင်္ဂလိပ်တရားရုံး၏ သိက္ခာကို တက်စေ မည့် စီရင်ချက်များသာ ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလန်မြေမှာ စီရင်သည့် ထုံးနည်းအတိုင်း စီရင်ခြင်း ဖြစ်သည်ကို ပြသရာ ရောက်သည်။ ဤသည်မှာ အမှန်ကို ပြသရာ ရောက်သည်။ ဤသည်မှာ အမှန်တရားပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ရန်ကုန် အင်္ဂလိပ် အသိုင်းအပိုင်းကမူ ဤသို့ မြင်နိုင်ကြမည် မထင်။ ကျွန်တော်အဖို့ကား သိက္ခာရှိရေးဘက်က ရပ်တည်ကာသာ မပြေသိမ့်ရသည်။

အင်္ဂလိပ် တရားဥပဒေ ထုံးနည်းကို တစ်ကမ္ဘာလုံး ကျင့်သုံးကြသည်။ အိန္ဒိယတွင် ဤတရားဥပဒေကို ကျင့်သုံးသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့၏ ကိုယ်ကျင့် သိက္ခာသည် မပျက်ပြားရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် ယူဆသည်။ နိုင်ငံရေး အခြေအနေ တစ်စုံတစ်ခုနှင့် ရောထွေးကာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွင် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်မည် ဆိုလျှင်မူ အင်္ဂလိပ် တရားဥပဒေ၏ သိက္ခာကို ဖျက်ဆီးရာ ရောက် လိမ့်မည်။

ဤစာကို ရေးနေသည့် ယခုအချိန်တွင် ဤအမှုများသည် အတိတ်တွင် ကျန်ခဲ့ပြီ။ ကျွန်တော်သည် အင်္ဂလန်မြေတွင် အေးချမ်းသာယာစွာ နေထိုင်လျက် ရှိနေသည်။ ဤတွင် အတိတ်ကို ပြန်လည် သတိရသည့်အခါ အင်္ဂလန်မြေက တရားသူကြီး အထောင်အသောင်းသည်လည်း ထိုအမှုမျိုးတွင် ကျွန်တော်လိုပင် စစ်ဆေးကာ စီရင်ချက် ချမှည့် အမှန်ဟု ယူဆကာ နှစ်သိမ့်မှု ရလာပါသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့မှာ အလွန်ကဲကောင်းသူများ ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် ဆိုချင် ပါသည်။ ဆင်ရုပ်တား အမှုမျိုး သူတို့ မစစ်ဆေးရသဖြင့် စိတ်အရွပ်ရ သက်သာ သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

၁၀။ ဆင်ရုပ်တား၏ နှုတ်ဆက်ပွဲ

ဆင်ရုပ်တား ထောင်ကျပြီးနောက် လေးရက်မြောက်နေ့တွင် ရန်ကုန်ထောင်သို့ ကျွန်တော် တရားဝင် ရောက်သွားသည်။ ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်မှာ လစဉ် တာဝန်တစ်ခု အနေဖြင့် ထောင်ကို စစ်ဆေးရန် ဖြစ်သည်။ ဆင်ရုပ်တား တစ် ယောက် ဘယ်လိုနေထိုင်သည်ကိုလည်း ကြည့်ချင်သည်။ ရန်ကုန်ထောင်ကြီး၏ ထောင်ပိုင်ဝန်များ ဒုတိယ ဗိုလ်မှူးကြီး ဖလားဝါးကျွန်း ဖြစ်သည်။ သူသည် အိန္ဒိယ ဆေးဘက် ပညာသင်္ဃန် ဝန်ထမ်းတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ထောင်ကို အုပ်ချုပ်ရာတွင်

စည်းကမ်းစနစ် ရှိသည်။ ကြင်နာမှုလည်း ရှိသဖြင့် ထောင်ကျများက သူ့ကို သဘောကျသည်။

ထောင်စစ်ဆေးရသည့်အလုပ်မှာ အလွန်မနှစ်မြို့စရာ၊ အော့နှလုံးနာရာ ကောင်းသည့် အလုပ်ဖြစ်သည်။ တာဝန်ဝတ္တရားကြောင့် ထောင်ပေါင်းများစွာကို စစ်ဆေးခဲ့ဖူးလှပြီ။ ထောင်ထဲက အနံ့အသက်ကို ကျွန်တော် မခံနိုင်။ ယင်း အနံ့အသက်တို့သည် နှာခေါင်းထဲက ဝင်လာသလား။ ဘယ်ခွဲ၊ ရက် ဝင်လာသည်လဲ ခိုသည်ကို မပြောတတ်။ အနံ့အသက်မှာ ဆိုးရွားသည်။ ထိုနေ့ကမူ စိတ်ထဲမှာ ခနည်းငယ် သက်သာသည် ထင်မိသည်။ ဆင်ဂူပတား တစ်ယောက် ဘယ်လို နေသလဲ သိချင်စိတ်က ခိုးဖိုးနေလေရာ ထောင်ကျများ၊ အမှုစစ်ဆေးဆဲ တရားခံများ နေထိုင်သည့် ဧကန်ဆရာ အကျဉ်းခန်းများသည် မျက်စိထဲမှ ပျောက်ကွယ် ရွားသည်။

ထိုနေ့က ရန်ကုန်ထောင်ကို ကျွန်တော် စစ်ဆေးပုံမှာ ပြီးစလွယ်နိုင်သည်ဟု ထင်မိသည်။ ဥပရောပတိုက်သားတို့ ထားရာ အဆောင်တွင် ဆင်ဂူပတား ရှိနေ ဖြင့် ထိုနေရာသို့ မြန်မြန်ရောက်ချင်စော ကြီးနေသည်။ ထိုအဆောင်သည် စိထပ်အုတ်တိုက် အဆောင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ကို အပေါ်ထပ်သို့ ခေါ်သွား သည်။ အပေါ်ထပ် စင်္ကြံမှ ကြည့်လိုက်လျှင် အောက်ထပ် တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် တိုင်များ ကာဆီးထားသည့် အကျဉ်းခန်းကို တွေ့ ရသည်။ ဥပရောပတိုက်သား ချို့နှင့် ဥပရောပ-အာရှကပြား ထောင်ကျများ ရှိနေကြသည်။ အလုပ်ကြမ်းနှင့် တောင်ဒဏ်ခံရသူများ ဖြစ်လေရာ အလုပ်ကိုယ်စီ လုပ်ကိုင်နေကြသည်။ ကျွန်တော် ဂုဏ်သွားသည့်အခါမှ သူတို့သည် အနံ့ဆံ့ကြီးများ ကျွန်တော်ကြည့်သည်။ အောက် တိုက်တွင် အခန်းဆီး ကာထားသည့် အခန်းတစ်ခုရှေ့၌ ကျွန်တော် ရပ်မိသည်။ ဝင်းမှာ ဆင်ဂူပတား၏ အကျဉ်းခန်းပင် ဖြစ်သည်။

'မစ္စတာဆင်ဂူပတား ခင်ဗျား၊ တရားသူကြီးမင်းက ခင်ဗျားနဲ့ တွေ့ချင် ဘယ်၊ စကားပြောချင်ပါတယ်'

ထောင်မှူးကြီးက ပြောသည်။ သူသည် မဟာမေဒင် ဘာသာဝင် ဖြစ် သည်။ အသက် ကြီးလှပြီ။ ဆင်ဂူပတားကို ရိုသေ လေးစားစွာပင် ပြောဆို က်ဆဲသည်။

အခန်းဆီးနောက်မှ မစ္စတာဆင်ဂူပတား ထွက်လာသည်။ သူ့လက်ထဲတွင် လက်ဖက်ရည်ခဲ၊ အက်ဆေးစာအုပ်ကို ကိုင်ထားသည်။ စင်္ကြံတွင် ထိုင်ကာ စကားပြော သည်။ ထောင်မှူးကြီးက စားပွဲတင် ပန်ကာတစ်ခု စီစဉ်ပေးသဖြင့် သက်သောင့် ကိုသာ ရှိလေသည်။

'နေရထိုင်ရတာ အဆင်ပြေမယ် ထင်ပါရဲ့၊ အစားအသောက်ရော ဘယ်လို လဲ၊ သင့်ရဲ့လား'

ကျွန်တော်ကပင် စကား စ ရသည်။

'ထောင်မှူးကြီးက ဂရုစိုက်ပါတယ်' ဆင်ဂူပတားက ဆိုသည်။

ထိုစကား ကြားရလျှင် ထောင်မှူးကြီးလည်း လေသံလေးဖြင့် 'ကျွန်တော် တို့လည်း တတ်နိုင်သမျှ အဆင်ပြေအောင် ပေးထားပါတယ် ခင်ဗျာ'ဟု တောင်းပန် စကား ဆိုသည်။

သူ၏ "ခင်ဗျာ"မှာ ကျွန်တော်ကို ရည်ရွယ် ပြောဆိုနေသလား။ ဆင်ဂူ ပတားကို ရည်ရွယ်သလား မသိနိုင်ပေ။

'ဘယ်လိုလဲ၊ ဒီထောင်ကို ခင်ဗျား ဘယ်လို သဘောရသလဲ' ဆင်ဂူပတားကို မေးကြည့်သည်။ စကား ငြိမ်နေသည်။ ပြီးမှ -

'ကျွန်တော်အဖို့တော့ တစ်ပတ်လောက် အနားရတဲ့ သဘောပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင် အခန်းက လူရဲ့ အခြေအနေကတော့ ဆိုးလှတယ်' ဆင်ဂူပတား ညွှန်းဆိုသည့် အခန်းတွင် ပေါလတ် ဆိုသူ ဘိုကပြား လူငယ်တစ်ယောက် ရှိနေသည်။ စီးကရက်ငါးသောင်း ခိုးသဖြင့် အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ကိုးလကို ကျွန်တော်ပင် စီရင်လိုက်သည်ကို မှတ်မိနေသည်။ အနံ့ဆံ့ကြီး ကျစ်ရသဖြင့် သူ့လက်များတွင် သွေးသံရဲ့ရဲ့ ဖြစ်နေသည်။ ပေါလတ် သည် စားပွဲနှင့်၊ ကုလားထိုင်နှင့် ရုံးအလုပ်ကိုသာ ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်လေသည်။

ထောင်မှူးကြီးနှင့် ပြောဆို နေပေရသည်။ ထိုအခါ သူက 'မစ္စတာ ဆင်ဂူပတား ကျေနပ်မယ် ... ဟုတ်လား။ ဒီလိုပါ ခင်ဗျား၊ တရားသူကြီးမင်း ဖြစ်နေချင်တဲ့ အတိုင်း ကျွန်တော် ဆောင်ရွက်ပေးပါ့မယ်၊ သူ့ကို ခပ်ပေါ့ပေါ့ အလုပ်ဘက်မှာ ခိုင်းပါမယ်' ဟု ပျာပျာသလဲ ပြန်ပြောသည်။

ကျွန်တော်တို့ စကားပိုင်းမှာ စကား ငြိမ်သက်သွားသည်။ ထိုနောက် ကြောင်တက်တက် ဖြစ်နေသည်ကို သတိထားမိကာ ဆင်ဂူပတားကပင် စတင် စကားဆိုသည်။

'လာမယ့် တနင်္ဂနွေ ညနေမှာ ကျွန်တော် လွတ်မယ် လို့ သိရတယ်။ ဒီလို ဆိုရင် အင်္ဂါနေ့ သဘောနဲ့ မနက်စောစော ရန်ကုန်က ထွက်နိုင်မယ်၊ ဒီတော့ တရားသူကြီးမင်းကို ကျွန်တော် နှုတ်ဆက်စကား ပြောချင်ပါသေးတယ်။ တနင်္ဂနွေနေ့ ညဦးပိုင်းမှာ တရားသူကြီးမင်း အိမ်ကို ကျွန်တော် လာချင်ပါတယ်' 'အို ဟုတ်လား၊ လာခဲ့လေ၊ လာလို့ ရပါတယ်'

'ည ကိုးနာရီလောက်ပေါ့၊ တရားသူကြီးမင်းကို ကျေးဇူးစကား ...'
ဆင်ရုပ်တားက သည်မှာပဲ ကောင်းကို ရပ်ထားလိုက်သည်။

သည်မှာပဲ တော်လောက်ပြီ။ ဆက်ပြီး ထောင်ကို စစ်ဆေးစရာ ရှိသေး
သည်။ ထို့ကြောင့် ထောင်မှူးကြီးကို မျက်ရိပ်ပြကာ ထွက်လာခဲ့သည်။

တနင်္ဂနွေနေ့ ညနေတွင်မူ အစိုးရအမိန့်ဖြင့် ဆင်ရုပ်တားကို ထောင်မှ
တံပေးလိုက်သည်။ ထောင်ဒဏ်မှာ ဆယ်ရက်ဖြစ်သော်လည်း ရှစ်ရက်သာ
ရသည်။ ထောင်က လွတ်လျှင် သူ့မိတ်ဆွေ ရှေ့နေကြီး မစွတာဆင်း၏ အိမ်သို့
ထိုင်တည်းခိုရန် လိုက်သွားသည်ဟု သိရသည်။ မစွတာဆင်းမှာ ဟိုက်ကုတ်
ရားသူကြီး မစွတာ ဂျက်စတစ်ဆင်း၏ ညီဖြစ်သည်။

တနင်္လာနေ့ ညနေတွင်မူ ဆင်ရုပ်တားသည် ဖိုက်ကွဲယား ပန်းခြံ၌
ရားတစ်ပွဲ ဟောသည်။ ယခင်က ဟောပြောသည့် အကြောင်းတို့ကိုပင် ထပ်မံ
ကပြောခြင်း ဖြစ်သည်။ သည်အခါတွင်မူ စကားအသုံးအနှုန်းကို သတိကြီးစွာ
ကားကာ ဆင်ခြင်ပြောဆိုသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူ့တရားမှာ ကြွကြွရွရွ မဖြစ်လှ။
ကရင်း ပြောရင်းပင် သူ့အမှုအကြောင်း ရောက်သွားသည်။ ထိုအခါ တစ်နေရာ
၌ ကျွန်တော်ကို စောင်းပါးရိပ်ခြည် ထိုးနှက် သွားသေးသည်။ ကျွန်တော်လို
ရားသူကြီးသည် ကွန်ဂရက်လှုပ်ရှားမှုအဖို့ ကြီးစွာ အနှောင့်အယှက် အဟန့်
တား ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်လို လူသည် အန္တရာယ်ကြီးသည်ဟု သူက ဆိုသည်။

ထိုညနေမှာပင် ညစာစားပြီးချိန်တွင် ကျွန်တော်အိမ်ရှေ့၌ ကားတစ်စီး
ရပ်သည်။ ဆင်ရုပ်တား ရောက်လာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူ့တဘက်ကြီးကို
မိမိရှေ့တွင် ထားခဲ့ကာ ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်ပင် ဧည့်ခန်းထဲသို့ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်
လာသည်။

'ခင်ဗျား ဘာသောက်မလဲ'ဟု ကျွန်တော်က စတင် စကားဆိုသည်။
ညမှာ လေပိတ်သဖြင့် မွန်းကျပ်နေသည်။

'ပထမဆုံး တွေ့တုန်းက လက်ဖက်ရည်သောက်မလား ခင်ဗျား မေးတယ်။
ဗျား လက်ဖက်ရည်ကို ကျွန်တော် ငြင်းခဲ့တာ မှတ်မိသေးတယ်။ ခုတော့
သလီရည် တစ်ခွက်လောက် ရနိုင်မလား လို့'

သူ့အတွက် ဘာလီရည် ပေးသည်။ တစ်ကျိုက် သောက်ပြီးလျှင်
ဆင်ရုပ်တားက ဤသို့ ဆိုသည်။ 'ဒီညနေမှာပဲ ဖိုက်ကွဲယားမှာ ခင်ဗျားကို
မိမိခံသေးတယ်။ ခင်ဗျားကို အပြစ်တင်စကား ပြောခဲ့သေးတယ်'

'ဘယ်လို ပြောခဲ့သလဲ'

'ခင်ဗျား စီရင်ချက်ဟာ ကျွန်တော်တို့အတွက် ကောင်းကျိုးမပေးဘူး။
အဟန့်အတား ဖြစ်စေခဲ့တယ် လို့ ပြောခဲ့တယ်လေ'

ကျွန်တော်စိတ်ထဲမှာ ခုတုတု ဖြစ်သွားသည်။ သူ့ကို လူသိရှင်ကြား
မျှမျှတတ မှန်မှန်ကန်ကန် စစ်ဆေးသည်ကို သူ ဝန်မခံ။ ဖုံးကွယ်ထားခဲ့သည်။
တကယ်တော့ သူ ဒုက္ခရောက်မည့် အခြေအနေမျိုး ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဒုက္ခ
ရောက်ခြင်းကို ပြက်ရယ်ပြုဖို့ လိုသည်ဟု သူ အထင် ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်
ဤစကားကို ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်စိတ်ထဲ ထင်ခဲ့ ဖြစ်သွားသည်ကို သူ ရိပ်မိကာ အပြောင်အပြက်
စကားတို့ကို ရပ်လိုက်သည်။

'ပရိသတ်ကိုတော့ အဲဒီလိုပဲ ပြောရမှာပဲ။ နောက် ခြောက်ရက် ရှိရင်
ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဂန္ဒီဟာ အကြမ်းမဖက်ရေးကို စ တော့မယ်။
အစိုးရက ပညတ်ထားတဲ့ ဥပဒေကို ကျွန်တော်တို့အားလုံး ချိုးဖောက်ကြမယ်။
ဆားမချက်ရ ဆိုတဲ့ ဥပဒေကို ချိုးဖောက်မယ်။ ထောင်ထဲ ရောက်မယ့်လူ နည်းမှာ
မဟုတ်ဘူး။ ဒီလို အမိန့်မျိုးမှာ ကျွန်တော်အဖို့ ဗြိတိသျှတွေရဲ့ တရားမျှတမှုကို
ချိုးကျူးမနေနိုင်ဘူး။ ဗြိတိသျှ အုပ်ချုပ်ရေးဟာ မတရား အုပ်ချုပ်ရေးလို့ပဲ
ပြောရမှာပဲ'

'ဒါဖြင့် ခင်ဗျားလည်း ထောင်ထဲ ပြန်ရောက်ဦးမှာပေါ့။ ဟုတ်လား'
ဆင်ရုပ်တားသည် သက်ပြင်းချသည်။

'အိမ်ပြန်ရောက်ပြီး မကြာခင်မှာပဲ အဖမ်းခံရဖို့ သေချာတယ်'
ထိုအခါ ကျွန်တော်စိတ်ထဲမှာ ပြီးခဲ့သည့် သူ့အမှုကိစ္စသည် ဘာမျှ အရာ
မထင်ပါလားဟု ထင်မြင်မိသည်။ ထို့ကြောင့် 'ဒီလို ဆိုတော့ ခင်ဗျား အမှုကို
ဒီမှာ စစ်ဆေးရတာ ဘာများ အရာထင်လို့လဲ။ ခင်ဗျား အတွက်လည်း ဘာမှ
အကျိုးမထူးလှပါဘူး'ဟု ပြောမိသည်။

'ဘာလို့ အရာ မထင်ရမှာလဲ။ ကျွန်တော်ဘက်ကတော့ အကျိုးထူးတယ်
ထင်တာပဲ' ဆင်ရုပ်တားက အတည်စကား ဆိုသည်။

'အခုပဲ ခင်ဗျားပြောတယ်။ ဒီကပြန်ရင် ဘာလားမှာ ထောင်ထဲ တစ်ခါ
ပြန်ခင်ရဦးမယ်ဆို။ ဒီလိုဆိုတော့ ခင်ဗျား ဒီမှာ ပြောရ ဟောရတာ ဘာထူးသလဲ'

'အင်းလေ ... ဒါကတော့ ကျွန်တော်အဖို့ ဘယ်လိုမှ မတတ်နိုင်တဲ့
ကိစ္စတစ်ခုပဲ။ ကိုယ့်ဘက်က ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဘာမှ မလုပ်နိုင်ဘူး။ ဒီစကားကို ဒီ
အခန်းထဲမှာပဲ ကျွန်တော် ပြောခဲ့တယ်။ အပြင်မှာ ဒီလို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မပြောရဲ
ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အလုပ်က စကားစစ်ထိုးပွဲနဲ့ တူတယ်။ ဉာဏ်ချင်း ဖြိုင်ကြတဲ့

သဘောပဲ။ ဟောတဲ့ ပြောတဲ့အခါ ရန်သူ အားပေး စကားမျိုး မပြောနိုင်ဘူး။ တစ်ဖက်က မှန်တယ်လို့လည်း မပြောနိုင်ဘူး။ တစ်ဖက်လူကို ညှာလို့ မဖြစ်ဘူး။ စကားတစ်ခွန်း ရှုံးရင် တစ်တပ်လုံး ရှုံးတာနဲ့ အတူတူပဲ။

'ဒီနေ့ ဖိုက်စက္ကယားမှာ ပြောတဲ့အခါ ကျွန်တော် အမှုကို ဗုဒ္ဓဟူတတ မှန်ကန်စွာ စစ်ဆေးပါတယ်လို့ ပြောရင် ကျွန်တော်ဟာ ခပ်ထုံထုံ နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက် ဖြစ်သွားမယ်'

ကျွန်တော်မှာ အတော်လေး စိတ်မသက်မသာ ဖြစ်မိသည်။ 'ခင်ဗျားတို့ လုပ်ငန်းကြီးက မလွယ်ပါလား'

'ကျွန်တော်တစ်ယောက်အဖို့တော့ မလွယ်ဘူးလို့ မဆိုနိုင်ဘူး။ ကျွန်တော် လုပ်နေတာဟာ ကိုယ်ကျွမ်းအတွက် ဘာမှ မပါဘူး။ လွတ်လပ်ရေးကို မြတ်နိုးတယ်။ ဘာရာဇ်မျှတမှုကို ကျွန်တော် လိုချင်တယ်။ ခင်ဗျား စစ်ဆေးသွားတာ တကယ်တော့ ဖြိုးဖမ်းစရာ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်အဖို့ နာကြည်းစရာ အတွေ့အကြုံ အတွေ့၊ ခါးသီးစရာ အတွေ့အကြုံတွေ အများကြီး ရခဲ့တယ်။ မှန်တာတွေချည်း ပြောလို့ မဖြစ်ဘူး။ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု ဆိုတာ တိုက်ပွဲဝင်ရမယ်။ အခုစံနာ ခံရမယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့ ကျင့်သုံးနေတဲ့ နည်းဗျူဟာက လက်နက်မဲ့ လူထု တွက် နည်းဗျူဟာတစ်မျိုးပဲ'

'အခုပဲ ခင်ဗျား ပြောတယ်လေ၊ ပြီးခဲ့တဲ့ အမှုမှာ ခင်ဗျားဘက်က ဘာမှ မတတ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စတစ်ခုဆို၊ အဲဒီစကားက ဘာသဘောလဲ'

'ကွန်ဂရက်က ပြောတာ၊ လုပ်တာ မှန်သမျှကို ကျွန်တော်တို့ အနာခံရ တာပဲ။ ဘယ်လိုမှ ပြင်နိုင်တာ မဟုတ်ဘူး' ဆင်ဂူပတားက ပြုံးလိုက်သည်။

'အခုကိစ္စ ဉာဏ်ချင်း ပြိုင်ကြတဲ့ ပွဲမှာ ခင်ဗျား အနိုင်ရပါတယ်'

ဤသို့ ပြောကာ ဆင်ဂူပတားသည် ထိုင်ရာမှ ထ ပြီး အခန်းထဲတွင် မစိပွယ်မရှိ ဟိုဟိုသည်သည် လျှောက်ကြည့်နေသည်။ 'နက်ဖြန် ဆိုရင် အရက်တက်မှာ ဘင်္ဂလားကို ပြန်မယ်။ ရောက်ရင် တိုက်ပွဲမှာ တစ်ခါ ဝင်ခွင့်ရဦးမယ်။ နောင်အခါ ခင်ဗျားနဲ့ ပြန်တွေ့ဖို့ မလွယ်လှဘူး'

'ခင်ဗျားဟာ အတော် သဘောထား ကြီးတဲ့လူ၊ မြင့်မြတ်တဲ့လူ ပါပဲ။ ဒီနေ့ ဒီအချိန်ဟာ ထူးခြားတဲ့အချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ အမှတ်တရ အနေနဲ့ ကျွန်တော်ဆီက လက်ဆောင်လေး တစ်ခုကို ခင်ဗျား လက်ခံပါ' ကျွန်တော်က ဆိုသည်။

'အမှတ်တရ ဖြစ်ဖို့ လက်ဆောင်ပစ္စည်း မလိုပါဘူး' ဆင်ဂူပတားက ပြင်းဆန်နေသည်။

'ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ကတော့ ခွတ်အတင်း ပေးရမှာပဲ။ လက်ခံရမယ်ဗျာ၊ ခင်ဗျား ပြောသလို ကျွန်တော် နိုင်တယ်ဆိုရင် အသိအမှတ်ပြုတဲ့ အနေနဲ့ ကျွန်တော်ဆီက တစ်စုံတစ်ခု လက်ခံရမှာပဲ'

ထိုကား ကြားလျှင် ဆင်ဂူပတားသည် များစွာ နှစ်မြိုက်ကာ အားရပါးရ ရယ်သည်။ သူ့ရယ်သံကြောင့် အပေါ်ထပ်မှာ ရှိနေသည့် ကျွန်တော်ခန်းမှာ အိပ်နေသည့် သူ့ကလေး နိုးသွားမည်ကိုပင် ခိုးရိမ်မိလေမည်လား မသိ။

'ကဲ ဘာပစ္စည်း ပေးချင်လို့လဲ'

ကျွန်တော် စုဆောင်းထားသည့် ပစ္စည်းထဲက ကျောက်စိမ်း အဖြူဖြင့် ထုထွင်းထားသည့် ခြင်္သေ့ရုပ်ငယ်လေးကို ဆွဲယူခဲ့သည်။ ခြင်္သေ့၏ အမြီးတွင် ကြာပန်းတစ်ဖွင့် ပူးပွင့်နေသည်မှာ သဘာဝကျလှသည်။ ဤပန်းပုလက်ရာမှာ အလွန်လှပ လက်ရာမြောက်သည်။ ကျွန်တော် လက်ဆောင်ကို လက်ခံကာ နှလုံးသားနှင့် ကပ်လျက် ရှိသည့် ဘယ်ဘက်အိတ်တွင် ထည့်ထားလိုက်သည်။ ထို့နောက် ဇားကား၊ ကဗျာလင်္ကာ စကားတွေကို ကိုးကားကာ ဤသို့ နှုတ်ဆက် စကား ဆိုသည်။

'ဗွဲပြုံးမျိုန်တန်ပြီ၊ ညဉ့်လွှာရုံဟာ ကျွန်တော်ကိုယ်ပေါ်မှာ ခပ်မြန်မြန် လွှမ်းမြိုင်လိုက်ပြီလေ၊ ဒီတော့ ဣန္ဒြေရရ ပြောင်လှောင်တုပတဲ့ ခုလို အမှုအရာနဲ့ပဲ နှုတ်ဆက်ကြတာပေါ့။

'ကဲ ကျွန်တော် သွားမယ်၊ နှုတ်ဆက်တာပဲ၊ သည့်ထက် ပျော်စရာ ကောင်းတဲ့ အနာဂတ်ရဲ့ တစ်မျိုန်မျိုန်မှာ ပြန်လည် ဆုံတွေ့ကြဖို့...'

သူ့ဘာသာရည်ကြီးကို ကိုယ်တွင် ရစ်ပတ်လိုက်သည်။ ဆင်ဝင်အောက်ရှိ ကားပေါ်သို့ တက်သည်။ 'သွားပြီ ခင်ဗျာ' နောက်ခန်းတွင် ထိုင်မိသည်နှင့် ဒရိုင်ဘာကို မောင်းရန် အချက်ပေးလိုက်သည်။

သူ့ပြောသွားသည့် အတိုင်းပင် ကာလကတ္တားသို့ ရောက်ပြီး နှစ်ပတ်ခန့် ရှိလျှင် အဖမ်းခံရသည်။ ဂမ္ဘီနှင့်အတူ ထောင်ထဲ ရောက်သွားသည်။ အခြား ကွန်ဂရက် ခေါင်းဆောင်များလည်း အဖမ်းခံကြရသည်။ နောက်လိုက်ငယ်သား အပါအဝင် ကွန်ဂရက်အဖွဲ့ဝင် စုစုပေါင်း ငါးသောင်းကျော် ထောင်ကျသည်။ သည့်နောက် ဆယ့်ကိုးလအကြာတွင် ကျွန်တော်သည် ခွင့်ယူကာ အင်္ဂလန် မြေသို့ ပြန်ရောက်သွားသည်။ ထိုအချိန်ကို ကောင်းကောင်း မှတ်မိနေသည်။ ၁၉၃၁ နိုဝင်ဘာ ၁၀ ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့က မိတ်ဆွေအချို့ကို ကြိုရန် ဝိတိုရိယ ဘူတာကြီးသို့ ရောက်သွားသည်။ ငါးနာရီတွင် ရေလက်ကြားကူးတို့မှ စရီးသည် များ ပါလာသည်။ ရထားသည် ဘူတာထဲသို့ ဝင်လာသည်။ အကောက်ခွန်ဌာန

မှောင်ရိပ်တွင် ရင်းနှီး မှတ်မိသည့် တစ်စုံတစ်ယောက်ကို လှမ်းမြင်လိုက်ရသည်။
 'ဆင်ဂုပတား' ကျွန်တော်က လှမ်းစေပါသည်။ ကျွန်တော်ဘက် လှည့်
 ကြည့်ပြီး မြေလားကာ လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်သည်။ သူသည် အိန္ဒိယ ကိုယ်ပိုင်
 ထုပ်ချုပ်ရေး အတွက် မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရန် ကွန်ဂရက်
 ကိုယ်စားလှယ် တစ်ယောက်အဖြစ် ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ စကားအနည်းငယ်
 ပြောဆိုပြီးနောက် သူသည် တက္ကစီဖြင့် ထွက်သွားသည်။
 ထို့နောက် သူနှင့် မတွေ့ရတော့။ ဘီလပ် မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးအပြီး
 အစိုးရက ကွန်ဂရက်ပါတီကို နှိပ်ကွပ်သည်။ ဆင်ဂုပတားမှာ ဘီလပ်မှ အပြန်
 တုံ့ဘေးတွင် သင်္ဘောပေါ်မှ အဆင်း၌ အဖမ်းခံရသည်။ သူ့ကျန်းမာရေးမှာ
 ကောင်းလှ။ ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းသည့် ဒဏ်ကြောင့် ကျန်းမာရေး ပျက်ပြားလာ
 သည်။ ထို့နောက် များမကြာမီမှာပင် ကွယ်လွန်သွားလေသည်။ "

၅

၁။ ပဲခူးငလျင်

ဂန္ဓိသည် ဆားဥပဒေ ချိုးဖောက်ရန် ပင်လယ်ကမ်းခြေသို့ ဆန္ဒပြ ချီတက်သည်။
 ယင်းမှာ ဧပြီ ၆ တွင် ဖြစ်သည်။ သူ၏ အကြမ်းဖက်ရေးကို အနှိယတစ်ပြည်လုံး
 က ထောက်ခံကြသည်။ မြန်မာပြည်ကမူ မည်သို့မျှ မတုံ့ပြန်။ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား
 လည်း မဖြစ်လိုက်။ ဂန္ဓိ၏တိုက်ပွဲ အောင်မြင်ခဲ့လျှင် နောင်တွင် လန်ဒန်မြို့၌
 အရေးဆိုကြသည့်အခါ အထိုက်အလျောက် မထောက်အကူပြုမည်ကို နိုင်ငံရေး
 သမားတို့က သဘောပေါက် နားလည်ကြသည်။ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတို့သည်
 လျှပ်တစ်ပြက် စစ်ဆင်ရေး ဆင်နွှဲလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အဖိနှိပ်ခံ အခြား
 ကိုလိုနီ နိုင်ငံများအား သူ့လမ်းအတိုင်း လိုက်လျှောက်ကာ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ
 ဝင်ရန် လမ်းခင်းပေးခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

အမြော်အမြင် ကြီးသည့် မြန်မာတို့ကမူ ဤလမ်းစဉ်ကို ကောင်းစွာ
 နားလည် သဘောပေါက်ကြသည်။ ဂန္ဓိကို များစွာ ကျေးဇူးတင်ကြသည်။ သို့သော်
 လည်း အိန္ဒိယကွန်ဂရက်၏ အနစ်နာခံ၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့် ထောင်ကျခံသည့် လမ်းစဉ်
 ကို မြန်မာ အများစုက သဘောမတူကြ။ အိန္ဒိယ (ကုလား) ဆိုသည်မှာ အင်္ဂလိပ်နှင့်
 တရုတ်တို့ နည်းတူ လူမျိုးခြားသာ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ မျိုးချစ်စိတ် ပြင်းထန်သည့်
 သူတို့ကမူ သူတို့နောက်လိုက် မလုပ်နိုင်ဟု သဘောထားကြသည်။ မြန်မာပြည်
 တွင် အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသား များစွာတို့မှာ အခွင့်ထူးခံများ ဖြစ်ကြသည်။ မြန်မာ
 ဆင်းရဲသားတို့ အလယ်တွင် ဓနရှင်ပေါက်စ နေရာကို ယူကာ အထက်စီး
 ရနေသူများလည်း ဖြစ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အိန္ဒိယ(ကုလား)ဓနရှင်ပေါက်စတို့ကို
 ကြည့်ပြီး အိန္ဒိယပြည်က သူတို့သွေးချင်းများအပေါ် မြန်မာတို့ စိတ်ညွတ်ဖို့
 ခက်နေကြသည်။ အိန္ဒိယပြည်ရှိ တိုင်းရင်းသားတို့၏ အဖိနှိပ်ခံဘဝကို မြန်မာတို့
 ကိုယ်ချင်းမစားနိုင် ဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့၏ လွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲကို

မှောင်ရိပ်တွင် ရင်းနှီး မှတ်မိသည့် တစ်စုံတစ်ယောက်ကို လှမ်းမြင်လိုက်ရသည်။

'ဆင်ဂူပတား' ကျွန်တော်က လှမ်းခေါ်သည်။ ကျွန်တော်ဘက် လှည့်ကြည့်ပြီး မြေးလာကာ လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်သည်။ သူသည် အိန္ဒိယ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး အတွက် မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရန် ကွန်ဂရက် ကိုယ်စားလှယ် တစ်ယောက်အဖြစ် ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ စကားအနည်းငယ် ပြောဆိုပြီးနောက် သူသည် တက္ကစီဖြင့် ထွက်သွားသည်။

ထို့နောက် သူနှင့် မတွေ့ရတော့။ ဘီလပ် မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးအပြီး အနီးရက ကွန်ဂရက်ပါတီကို နှိပ်ကွပ်သည်။ ဆင်ဂူပတားမှာ ဘီလပ်မှ အပြန် ဘုံတောတွင် သင်္ဘောပေါ်မှ အဆင်း၌ အဖမ်းခံရသည်။ သူ့ကျွန်းမာရေးမှာ မကောင်းလှ။ ကိုယ်စိတ်ပင်ပန်းသည့် ဒဏ်ကြောင့် ကျွန်းမာရေး ပျက်ပြားလာသည်။ ထို့နောက် များမကြာမီမှာပင် ကွယ်လွန်သွားလေသည်။ ။

၅

၁။ ပဲခူးငလျင်

ဂန့်သည် ဆားဥပဒေ ချိုးဖောက်ရန် ပင်လယ်ကမ်းခြေသို့ ဆန္ဒပြ ချီတက်သည်။ ယင်းမှာ ဧပြီ ၆ တွင် ဖြစ်သည်။ သူ၏ အကြမ်းမဖက်ရေးကို အိန္ဒိယတစ်ပြည်လုံးက ထောက်ခံကြသည်။ မြန်မာပြည်ကမူ မည်သို့မျှ မတုံ့ပြန်။ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားလည်း မဖြစ်လိုက်။ ဂန့်၏တိုက်ပွဲ အောင်မြင်ခဲ့လျှင် နောင်တွင် လန်ဒန်မြို့၌ အရေးဆိုကြသည့်အခါ အထိုက်အလျောက် မထောက်အကူပြုမည်ကို နိုင်ငံရေးသမားတို့က သဘောပေါက် နားလည်ကြသည်။ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတို့သည် လျှပ်တစ်ပြက် စစ်ဆင်ရေး ဆင်နွှဲလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အမိန့်ပိတ်ခံ အခြားကိုလိုနီ နိုင်ငံများအား သူ့လမ်းအတိုင်း လိုက်လျှောက်ကာ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင်ရန် လမ်းခင်းပေးခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

အမြော်အမြင် ကြီးသည့် မြန်မာတို့ကမူ ဤလမ်းစဉ်ကို ကောင်းစွာ နားလည် သဘောပေါက်ကြသည်။ ဂန့်ကို များစွာ ကျေးဇူးတင်ကြသည်။ သို့သော်လည်း အိန္ဒိယကွန်ဂရက်၏ အနစ်နာခံ၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့် ထောင်ကျခံသည့် လမ်းစဉ်ကို မြန်မာ အများစုက သဘောမတူကြ။ အိန္ဒိယ (ကုလား)ဆိုသည်မှာ အင်္ဂလိပ်နှင့် တရုတ်တို့ နည်းတူ လူမျိုးခြားသာ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ မျိုးချစ်စိတ် ပြင်းထန်သည့် သူတို့ကမူ သူတို့နောက်လိုက် မလုပ်နိုင်ဟု သဘောထားကြသည်။ မြန်မာပြည်တွင် အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသား များစွာတို့မှာ အခွင့်ထူးခံများ ဖြစ်ကြသည်။ မြန်မာဆင်းရဲသားတို့ အလယ်တွင် ဓနရှင်ပေါက်စ ဓနရာကို ယူကာ အထက်စီးရနေသူများလည်း ဖြစ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အိန္ဒိယ(ကုလား)ဓနရှင်ပေါက်စတို့ကို ကြည့်ပြီး အိန္ဒိယပြည်က သူတို့သွေးချင်းများအပေါ် မြန်မာတို့ စိတ်ညှဉ်းနှိုးခက်နေကြသည်။ အိန္ဒိယပြည်ရှိ တိုင်းရင်းသားတို့၏ အမိန့်ပိတ်ခံဘဝကို မြန်မာတို့ ကိုယ်ချင်းမစားနိုင် ဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့၏ လွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲကို

ရပြန်အောင်ရိုက်

မထောက်ခံနိုင် ဖြစ်နေကြသည်။ ကုလားဆိုသည့် စကားသည်ပင် မြန်မာတို့အဖို့ နားဝင်မျိုးသည့် စကား မဟုတ်တော့ပြီ။

မြန်မာတွေ နိုးကြားလာပြီ။ အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ် တက်ကြွလာပြီ။ ဇာတိမာန် ထက်သန်လာကြပြီ ဆိုသည်ကို မြန်မာအစိုးရက သိထားသည်။ အခါအခွင့် မသင့်သေးသဖြင့်သာ မပေါက်ကွဲခြင်းဖြစ်သည်ဟုရှုလည်း အစိုးရက နားလည်ထားသည်။ အပေါ်ယံ အမြင်တွင်မူ မြန်မာတို့ကို စိတ်ချပိုင်သည်။ မြန်မာပြည်တွင် ဘာမျှ မဖြစ်သလို အေးချမ်းနေသည်။ မြန်မာတို့သည် ပျော်ပျော် နေတတ်သူများ ဖြစ်သည်ဟု ခံယူထားသည်။

နေ့သည် ပူလောင်သည်။ ပူလောင်သည့် နေ့တွင် အေးမြသည့် ရိုးရာပွဲလမ်း တို့ စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပကြသည်။ ပျော်ပျော်နေ သေခဲ ဆိုသည့်ထုံး နှလုံးမှသူများပီပီ ရယ်လိုက် မောလိုက်၊ ပျော်လိုက် ရွှင်လိုက်နှင့် သည်တစ်နေ့ကို ခါတိုင်းလိုပင် ကြိုဆိုကြသည်။

အင်္ဂလိပ် အရာရှိတို့မှာ အလုပ်စားပွဲနှင့် ကုလားထိုင် ချည်နှောင်ထား သည့် အလား အလုပ်ခွင်တွင် တကုပ်ကုပ် လုပ်ရင်း ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်၏ ဟိုတစ်ဖက်တွင် သူတို့နှင့် ဘဝတူ အရာရှိတို့ အလုပ်ရှုပ်နေသည်ကို ကိုယ်ချင်းစာ ကာ ကရုဏာ သက်မိကြသည်။ မြန်မာလူမျိုး၏ စရိုက်မှာ ပျော်ပျော်နေ သေခဲ စရိုက် ဖြစ်သည်။ ဟေးလား ဝါးလား နေရလျှင် ကျေနပ်သည်။ စားလိုက် သောက်လိုက်၊ သွားလိုက် လာလိုက်နှင့် ဘဝကို နာကြည်းရမှန်း မသိဘဲ ရောင့်ရဲ တင်းတိမ်နိုင်ကြသူများ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လျှင် သည်စရိုက်အတိုင်း ဆက်လက် နေထိုင် မသွားနိုင်ကြဘူးလား၊ ဆူဆူပူပူတွေ လုပ်နေစရာ လိုသေးသလား။

မေ ၅ တွင် ဂန့် အဖမ်းခံရသည်။ ရန်ကုန်သို့ ထိုသတင်း ရောက်သည့် အချိန်မှာ ညနေပိုင်းတွင် ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားများက ဈေးဆိုင်များ ပိတ်ကာ ဆန္ဒပြကြသည်။ မြန်မာတို့ကား မတုန် မလှုပ်၊ ဆန္ဒလည်း မပြကြ။ သူတို့မျက်နှာတွေပေါ်တွင် ဘာအဓိပ္ပာယ်မျှ မတွေ့ရ။

ထိုနေ့ည ရှစ်နာရီ ဆယ့်ငါးမိနစ်တွင် ကျွန်တော်သည် အိမ်ရှေ့ ပန်းခြံ ထဲတွင် တစ်ယောက်တည်း လမ်းလျှောက်နေသည်။ လမ်းကလည်း ကြည်လင် ထွန်းပနေသည်။ ထိုစဉ် ကျွန်တော်မှာ မတည်မငြိမ် တွေဝေယိမ်းယိုင် ဖြစ်လာ သည်။ ရပ်တည်ရာ မရ ဖြစ်လာသည်။ ဒူးတွေ တဆတ်ဆတ် တုန်လာသည်။ ဒူးတွေ ညှတ်ကျသည့်အခါ ညှတ်ကျသည်။ ဒူးတွေ ချောင်လာသည်။ ရင်ထဲ ဝမ်းထဲကလည်း မအိမ်လည် ဖြစ်လာသည်။ ယိမ်းယိုင်ရင်းကပင် ကြုံတွေ့ရသည့် အဖြစ်ကို နားလည်မိသည်။ ကျွန်တော် ခြေထောက်အောက်က မဟာပထဝီမြေကြီး

သည် သိပ်သိမ့် တုန်လာသည်။ မြေလှိုင်းတွေ အလိပ်လိုက်၊ အလိပ်လိုက် ထဲ လာသည်။ မြေငလျင် လှုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ငလျင်သည် ရုတ်တရက် ရောက်လာပြီး ရုတ်တရက် ပျောက်သွားသည်။ အိမ်နီးချင်းတို့၏ အော်သံများကို ကြားရသည်။ ထိုအခိုက်တွင် ထိခိုက်ပျက်စီးမှု များ ရှိသည်။ အသေအပျောက်လည်း ရှိမည်။ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီး၏ ထီးသည် တစ်ဖက်သို့ စောင်းသွားသည်။ လူအများမှာ ဆောက်တည်ရာ မရ ဖြစ်ကြရသည်။ အိန္ဒိယ တိုင်းရင်းသားတို့သည် လမ်းတွင် ပြေးလွှားရင်း တွေ့ရာလူကို ခဲများဖြင့် ပစ်ခတ်ကြသည်။ 'မဟတ္တမဂန္ဓိကြီး တိုက်ပွဲအောင်ပါစေ' ဟုရှုလည်း ကြွေးကြော် ကြသည်။

နောက်တစ်နေ့ မနက်တွင် ငလျင်ကြောင့် ပျက်စီးသည့် သတင်းရုံကို သိရသည်။ ရန်ကုန်တွင်မူ အပျက်အစီး နည်းသည်။ သို့သော်လည်း (ဟံသာဝတီ) မြို့တော်ဟောင်းတစ်ခု ဖြစ်သည့် ပဲခူးမြို့၌မူ တစ်မြို့လုံး ပျက်စီးသည်။ အသေ အပျောက်ကလည်း များသည်။ အင်္ဂလိပ် အမှုထမ်းတို့မှာ ကံကောင်းသည်။ ထိုည က ရှစ်နာရီ ဆယ့်ငါးမိနစ်တွင် သူတို့သည် ကလပ်တွင် တခုတဝေးတည်း ရောက် နေကြသည်။ အဖျော်ယမကာ သောက်ရင်း မြန်မာနေ့၏ အပူကို ယိုးမယ်ခွဲကာ ပြောဆိုနေကြသည်။ ငြိမ်သက်ပုံမှာ ထူးဆန်းလှသည်။ ဈေးဟောင်းသံပင် မကြားရ။ ပိုးပုရစ်တို့ စီစီသလည်း တိတ်ဆိတ်နေသည်။ လေတစ်စက်မျှ မတိုက်။ ပြင်ဘက် တွင် ထိုင်နေကြသော်လည်း ပိတ်လှောင်နေသည့် အခန်းထဲမှာ နေရသလို မွန်းကျပ် နေသည်။ လကလည်း ထိန်ထိန်သာသည်။ ကလပ်၏ နောက်ဘက်တွင် ရွှေမော် ဓောစေတီကြီးသည် ရွှေတောင်ကြီးသဖွယ် မိုးယံသို့ ထိုးတက်နေသည်။ ရွှေမော်ဓော သည် ရွှေတိဂုံစေတီကိုသို့ပင် တန်ဖိုးကြီးသည်ဟု မြန်မာတို့ လက်ခံ ယုံကြည် ကြသည်။ ထိုခဏမှာပင် နားကွဲမတတ် ဆူညံသည့် မြေပြိုသံကို ကြားရသည်။ ရွှေမော်ဓောစေတီကြီး တစ်ခုလုံး အက်ကွဲ ပြိုကျသည်။ ကလပ်ထဲတွင် ရှိနေသည့် အင်္ဂလိပ်တို့သည် ကုလားထိုင်ပေါ်မှ ခုန်ခုကာ မြေတွင် အလျားဝပ်ကြသည်။ စိတ်ဓာတ်ချောက်ချားကာ အပျက်အစီးတွေ အကြားမှ အပြေးအလွှားပင် အိမ်သို့ ပြန်ပြေးကြသည်။

ဂန့် အဖမ်းခံရသဖြင့် မြေငလျင် လှုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မြန်မာတွေက မယုံကြည်။ သို့သော်လည်း ထူးခြားသည့် အဖြစ်အပျက်များ ကြုံတွေ့ရတော့ မည့် အတိတ်နိမိတ် တစ်ခုဖြစ်သည် ဟူ၍ကား ယုံကြည်ကြသည်။ ကိုယ့်မင်း ကိုယ့်ချင်းဘဝ ပြန်လည် ရရှိကြမည် မလွဲတည်း။ အိန္ဒိယ (ကုလား)တွေကိုမူ သတိထား ကြည့်နေရမည်။ မြန်မာပြည်မှာ သူတို့ နေထိုင်သလား။ သည်လိုမျိုးလှူ

မြန်မာတွေကို ဦးစားပေးကြရမည်။ မြန်မာအရေးကိုစွဲကို ရှေ့တန်းတင်ရမည်။ တခြား ကျူးကျော်ရေးသမားများ ဖြစ်သည် အင်္ဂလိပ်အပို့မှ အင်္ဂလန်ပြည် မြန်မာ့ရက်ကို လက်ချိုး စောင့်ရန်သာ ရှိတော့သည်။

၀လျှင် လှုပ်သည်ကို မြန်မာ တစ်မျိုးသားလုံးက ဤသို့ နိမိတ်ကောက်ကြသည်။ မြန်မာပညာတတ်တို့ကမူ အင်္ဂလိပ်တို့အား လောလောဆယ် မောင်၊ မထုတ်နိုင်သေးဟု သဘောပေါက် နားလည်ကြသည်။ သူတို့သည် အုပ်ချုပ်ရေး အပြောင်းအလဲကိုသာ စိတ်အားထက်သန်စွာ မျှော်လင့်နေကြသည်။ တောနေလူထုကမူ အင်္ဂလိပ်တွေကို တိုက်ထုတ်ရမည်၊ ကယ်တင်ရှင် မင်းလောင်း ပေါ်လာလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်ကြသည်။ ဝေဒင်ကိန်းခန်း အလိုအရမူ အင်္ဂလိပ်မင်းများ နှစ်ပေါင်းတစ်ရာ ခိုးမဲပြီးလျှင် မြန်မာပြည်မှ ပြေးရလိမ့်မည်ဟု ဆိုသည်။ ယခုပင် အနှစ်တစ်ရာ ပြည့်ခဲ့ပြီ။ ရန်ကုန်မြို့ကို အင်္ဂလိပ်တို့ သိမ်းပိုက်သည်မှာ ၁၈၂၅ က ဖြစ်သည် မဟုတ်လား။ မည်သို့ဆိုစေ ထူးခြားသည့် အဖြစ်အပျက်ကြီးများ ကြုံတွေ့ရမည်မှာ စကန်ဖြစ်သည်။ ပဲခူးလွင်သည် ရှေ့တော်ပြေးသာတည်း။

၂။ ဘုရင်ခံ ခွင့်ယူကာ အင်္ဂလန်ပြန်ခြင်း

မယ်ရီကင်၏ ကျန်းမာရေးမှာ တစ်နေ့တခြား ဆိုးရွားလာသည်။ ဇူလိုင်လထဲတွင် ရောဂါ ပြင်းထန်လာသည်။ တစ်နေ့တွင် မမရပ်နိုင် ဖြစ်ကာ ဆရာဝန်ထံသို့ သွားသည်။ ဆရာဝန်က စစ်ဆေးကြည့်ရှုသည်။ ပြီးလျှင် ရောဂါအခြေအနေကို ဖွင့်ဟလိုက်သည်။ အမှန်ကို ဖွင့်ပြောလိုက်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကြီးမိန့် ကျခံရသူလို ခံစားလာရသည်တွင် သေရမည့် အတူတူ သေမင်းကို မိမိစာတိမှာ တွေ့တော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် သူ့ရာထူးကို ဖန်နလေဝဂ်တင်းစတောလက်သို့ အပ်ကာ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သည်။ သူ့အတွေးအခေါ်မှာ သာမန်လူမျိုးအတွေးအခေါ်မျိုးပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သူသည် လက်နက်ကိုင် လှူအပ်ကြီးကို သတ္တိရှိရှိ ရင်ဆိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် သေမင်းကို ရဲရဲ ရင်ဆိုင်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ဤသည်တို့မှာ သူ၏ အရည်အသွေးကောင်းများ ဖြစ်လေသည်။

ဩဂုတ်လ ၁၂ တွင် ဘုရင်ခံဆရာအင်းနစ် နာမကျန်းခွင့် ဝေးလယူကာ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်သည်။ သူ့ကို ခွတ်ဆက်ရန် သဘောဆီပံသို့ ကျွန်တော် ရောက်သွားသည်။ ကျွန်တော် ရောက်ချိန်မှာ အတန်ငယ် နောက်ကျနေပြီ။ သဘောထွက်တော့မည်။ သူက အားရဝမ်းသာ လက်ဆွဲ ခွတ်ဆက်သည်။ စိတ်နှလုံးကောင်း ရှိသူ တစ်ယောက်ဟု သူ့ကို ကျွန်တော် မှတ်မိနေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘေးများသည် ကျွန်တော်ကို ဖော်ဖော်ရွေရွေပင် လက်ခံ စကားပြောသည်။

သူကား တာဝန်ဝတ္တရား ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကံမလိုက်သူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ အလုပ်တွင် ကံမကောင်းရာ။ ယခုမူ ကျန်းမာရေး ချို့တဲ့နေပြီ။ သို့သော်လည်း မွေးရပ်မြေကို ပြန်ရောက်ရတော့မည် ဖြစ်သဖြင့် ရွှင်လန်းတက်ကြွနေသည်။ သူ ခွင့်သွားနေခိုက် မြန်မာပြည်တွင် စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ် အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ဖြစ်ပွားလိမ့်မည်ဟု ကြိုတင် မခန့်မှန်းနိုင်ခဲ့ပေ။ ထိုအဖြစ်အပျက်သည် ပဲခူးလွင်ထက် စိတ်လှုပ်ရှားစရာ၊ အများ အာရုံစိုက်စရာ အရေးအခင်းတစ်ခု ဖြစ်လာမည်ကိုလည်း သူ မမျှော်မှန်းနိုင်ခဲ့။

သူ့ရာထူးကို ဆာဂျီးဇက် မောင်ကြီး (ဆာဂျေအေမောင်ကြီး)လက်သို့ ခေတ္တ လွှဲအပ်ထားခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်လက်အောက်၌ မြန်မာတစ်ယောက် ခေတ္တဘုရင်ခံရာထူး ရသည်မှာ ပထမဆုံးအကြိမ် ဖြစ်ပြီး မြန်မာတိုင်းရင်းသားထံမှ အကြီးမြင့်ဆုံး ရာထူးတွင် ပထမဆုံးအကြိမ် ချီးမြှင့်ခံရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဆာဂျေအေသည် မြန်မာပြည်တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဝတ်လုံတော်ရဘွဲ့ကို ယူရန် အင်္ဂလန်သို့ ပညာတော်သင် သွားသည်။ ယိုးဒယားပြည်တွင် အမှုထမ်းခဲ့ဖူးသည်။ ထို့နောက် ရန်ကုန် ဟိုက်ကုတ်တရားရုံးတွင် တရားဝန်ကြီး ဖြစ်လာသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဘုရင်ခံ အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ၌ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာသည်။ သူသည် အုပ်ချုပ်မှု အတွေ့အကြုံ ရှိသူ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ခေတ္တ ဘုရင်ခံ အဖြစ်မှ သူ့အနေအထားမှာ လုပ်ရကိုင်ရ ခက်ခဲသည့် အနေအထားတွင် ရှိနေသည်။

မြန်မာတိုင်းရင်းသား အများစုကလည်း သူ့ကို မယုံကြည်ကြ။ သို့သော်လည်း မြန်မာထဲက ဘုရင်ခံရာထူး ရသဖြင့် ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်ကြသည်မှာ ယုံမှားစရာ မရှိပေ။ ရန်ကုန်မြို့တွင် အင်္ဂလိပ်အရာရှိ သုံးလေးဦး၏ မျက်နှာကို ကြည့်ကာ ဆာဂျေအေမှာ စခန်းသွားနေရသည်။ ယင်းတို့သုံးဦးမှာ သူ့နေရာကို ဆက်ခံသည့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာလျှိုက်၊ ပဲခူးတိုင်းမင်းကြီး မစ္စတာ ငုဂရေလီနှင့် ထိုအချိန်က အတွင်းဝန်ချုပ် ဖြစ်လာသော မစ္စတာလိမ်တို့ ဖြစ်လေသည်။ သူတို့သုံးဦး သဘောမတူဘဲ မည်သည့် အမိန့်ကိုမျှ ဆာဂျေအေက မထုတ်ပြန်ရဲပေ။ သူတို့ သဘောမတူခဲ့သော် ဒေလီ သို့မဟုတ် လန်ဒန်သို့ တင်ပြကာ ခွင့်ပြုချက် ရယူရမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဆာဂျေအေမှာ ထိုသုံးဦး မကြိုက် မနှစ်သက်သည်ကို လုပ်မည်သူ မဟုတ်။ သူတို့ကို ကလုကောစ လုပ်ရန်လည်း ဆာဂျေအေလို ပုဂ္ဂိုလ်က စိတ်မကူး။

ဘုရင်ခံ အတိုင်ပင်ခံ ကောင်စီ အစည်းအဝေးတွင်မူ သူသည် အများစု သဘောတူရာကို လက်ခံပြီး၊ ကောင်စီအပွဲတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးစရာ ကြိုလာလျှင်

သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိများ၏ အကြံပြု တင်ပြချက်ကို ခေါင်းညိတ်သဘောတူသည် သာ များသည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် ဓမ္မတ္တဘုရင်ခံ ရာထူးသက်တမ်း လေးလအတွင်း ချောချောမောမော စခန်း သွားနိုင်စေရာ ရှိသည်။ သို့သော် ထိုကာလအတွင်း ဆူပူအုံကြွမှု တစ်ခုခု သို့မဟုတ် အစိုးရ အကျပ်ရိုက်စေရာ အဖြစ် တစ်ခုခု မပေါ် လာဖို့ လိုသည်။

သူ့အနေအထားကို သူ နားလည်အောင် တစ်နည်း ပြောနိုင်သေးသည်။ ယင်းမှာ ဆာ ဂျေ အေသည် ရန်ကုန်မြို့ရှိ မျက်နှာဖြူ (အင်္ဂလိပ်)ကလပ်ကြီး သုံးခုအနက် ဘယ်တစ်ခုတွင်မျှ အသင်းဝင် မဟုတ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သူကလည်း ထိုကလပ်များသို့ ဝင်ခွင့်ရရန် မကြိုးစားခဲ့ပေ။ ဓမ္မတ္တ ဘုရင်ခံရာထူး လက်ခံသည့် တိုင် ကလပ်များသို့ သူသွားရန် စိတ်မဝင်စား။ ကလပ် အသင်းဝင်တို့ကမူ သူ့ကို လူမှုရေးအရ မျက်နှာဖြူ မဟုတ်သဖြင့် တန်းတူရည်တူ မဆက်ဆံခါမှ ရှိစေ။ ဓမ္မတ္တဘုရင်ခံ အဖြစ်ကား လေးစားကြသည်။

ဤသည်မှာလည်း ရာထူးအရ၊ ထို့ပြင် ဆာဂျေအေသည် သူ့လက်အောက် မှ အင်္ဂလိပ်အရာရှိများ ဆန္ဒအတိုင်း စီရင်အုပ်ချုပ်သည် ဟူသော ယုံကြည်မှုအရ လေးစားကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဆာဂျေအေသည် တစ်စုံတစ်ခုကို အဆုံးအဖြတ် ပေးရန် ကြံကြိုက်လာပြီ ဆိုကြပါစို့။ ထိုအခါ သူ မှန်သည် ထင်သည့်ဘက်က ရပ်တည်ပြီး သူ့အလိုကျ စီရင်ဆုံးဖြတ်မည် ဆိုလျှင် ရှုံးမည့် စစ်ပွဲကို ထိုးစစ် ဆင်နေရသည်နှင့် တူနေလိမ့်မည်။ ထိုစစ်ပွဲမျိုးကို သူ့ရဲကောင်းများ သို့မဟုတ် အဖူးများသာ ပါဝင်ဆင်နွှဲလိမ့်မည်။ ဆာဂျေအေမှာမူ သူ့ရဲကောင်းတို့ကို သင့်တင့် လျောက်ပတ်သည့် တစ်နေရာမှ မျိုးကျူး အားကျတတ်သည့် လူကောင်း တစ်ယောက်သာ ဖြစ်လေသည်။ သူ့ကို ကျွန်တော် ကောင်းကောင်း သိသည်။ လေးလည်း လေးစားသည်။ သူ့မိန့်ခွန်းကို နားထောင်ရသည်မှာ နားဝင်စိုသည်။ သူ့အသံသည် သာယာသည်။ အမူအရာ သိမ်မွေ့ပြီး နှစ်သက်စေရာ ကောင်းသည်။ စိတ်သဘောထား ကောင်းသည်။ သို့သော်လည်း သူ၏ ပင်ကို မူလစရိုက်ကို ဖော်ပြခွင့် မရသည်မှာ သူ့ကံကြမ္မာ စေစားရာကို သူ ခံခဲ့ရလေသည်။

ဓမ္မတ္တဘုရင်ခံ ရာထူးကို ဆာဂျေအေ လက်ခံသည့် အချိန်တွင် မြန်မာ တိုင်းရင်းသားတို့သည် အနီးကြားကြီး နီးကြားကာ ဆူပူလှုပ်ရှားစ ပြုလာသည်။ နိုင်ငံရေးအရ အတက်ကြွကြီး တက်ကြွလာကြသည်။ သီပေါဘုရင် ပါတော်မူပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ယခုအချိန်သည် မြန်မာတို့အဖို့ အနီးကြားဆုံးအချိန် ဖြစ်လေ သည်။ နိုင်ငံရေးသမားများက အင်္ဂလန်တွင် တွေ့ဆုံစည်းဝေးကာ မြန်မာပြည် အတွက် ကိုယ်ကြံမှုမှာ ကိုယ်မန်တီးပိုင်ခွင့်ကို ပေးမည့် အုပ်ချုပ်ရေးမျိုးကို မျှော်လင့်

နေကြသည်။ တောင်သူလယ်သမားတို့ကမူ မိမိတို့ ဆန္ဒကို ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပြသခွင့် ရခဲ့ပြီး ဖြစ်ရာ၊ ယခုတစ်ကြိမ်တွင်မူ အင်္ဂလိပ်တို့ကို ဆန့်ကျင် တိုက်ပွဲဝင် ရန် တာဝန်ပေးကြသည်။ အင်္ဂလိပ်တို့အား မြန်မာ့သွေး ပြရန် ထက်ထက်သန်သန် ရှိနေကြသည်။

အင်္ဂလိပ် လက်အောက်ခံ ဘဝကို နိုင်ငံရေးသမားများကရာ မြန်မာ တိုင်းရင်းသားများကပါ မကျေနပ် မနှစ်မြို့ကြပေ။ အကယ်၍လည်း လန်ဒန်တွင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးအတွက် အရေးဆိုခဲ့သော် မြန်မာပြည် အစိုးရသည် ဗြိတိသျှ ပါလီမန်နှင့် မြန်မာတို့အကြား ကန့်လန့်ကန့်လန့် ဝင်ရပ်လိမ့်မည်ဟု နိုင်ငံရေး သမားတို့က မျှော်လင့်ထားကြသည်။ ဆာဂျွန်ဆိုင်မွန်ကော်မရှင် ရောက်လာတန်း ကလည်း ပြည်သူနှင့် ကော်မရှင်အကြား အစိုးရက ဝင်ရပ်ခဲ့သည် မဟုတ်လား၊ ပြည်သူတို့၏ ဆန္ဒ အစစ်အမှန်ကို တင်ပြခွင့် မရအောင် ကန့်လန့်ခံခဲ့သည် မဟုတ်လား။ ယခုလည်း မြန်မာပြည်သူတို့ကိုယ်စား သူတို့က ကိုယ်စားလှယ် နေရာ ဝင်ယူကာ မြန်မာပြည်သည် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် မထိုက်တန်း၊ အိန္ဒိယပြည်လောက် မတိုးတက်ဟု အစီရင်ခံလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ကာ မြန်မာ တို့က မကျေမချမ်း ဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့ဘက်က သက်သေပြစေရာ ရှိနေသည်။

ယင်းမှာ မြန်မာပြည် အစိုးရက ရေးဆွဲထားသော အုပ်ချုပ်ရေးပင် ဖြစ် လေသည်။ မနုဏ္ဍလစွတာ ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် ဘုရင်ခံ ဆာများ၏ အထူးတာဝန်ပေးချက်အရ မြန်မာပြည်အတွက် အုပ်ချုပ်ရေးတစ်ခု ရေးဆွဲခဲ့သည်။ ယင်းကိုသာ လက်ခံရမည်ဆိုလျှင် မြန်မာပြည်သည် ကရောင်း ကိုလိုနီဟု ခေါ်သော ဗြိတိသျှအင်ပိုင်ယာ အတွင်းရှိ ကိုလိုနီနိုင်ငံ တစ်ခုသာ ဖြစ်လာလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် မြန်မာတို့ မကျေနပ်ချက်အမျိုး ရှိသေးသည်။ မြန်မာပြည် ဘုရင်ခံ ကိုယ်တိုင် လန်ဒန်မြို့သို့ သွားရောက်ကာ မြန်မာများဘက်က မရပ်တည်သည့် အဖြစ်၊ မြန်မာ တို့သည် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် မထိုက်တန်ဟု ဘုရင်ခံ ကိုယ်တိုင်က မြန်မာ တို့ကို အထင်သေး နှိမ်ချသည့် အဖြစ်တို့သည် ဘုရင်ခံဘက်က သစ္စာမရှိသည့် သဘောပင် ဖြစ်သည်ဟု မြန်မာခေါင်းဆောင်တို့က ထင်မြင်ယူဆကြသည်။

တစ်ဖန် ဘုရင်ခံဆာများ နေမကောင်းသဖြင့် ခွင့်ယူကာ အင်္ဂလန် မြန် သည်ကို မြန်မာတို့က သံသယ ရှိလာကြသည်။ တကယ် မကျွန်းမာခြင်း မဟုတ်။ ဘုရင်ခံသည် သူ့သဘောထားကို မြန်မာကိုယ်စားလှယ်ကြီးများ အလွင် တင်ပြ လိမ့်မည်။ ဤသို့ဖြင့် ဗြိတိသျှ ပါလီမန်တွင် မြန်မာ့ဆန္ဒကို သေးသိမ်အောင် ဘုရင်ခံက ဖန်တီးလိမ့်မည် ဟူ၍လည်း ထင်မြင် ယူဆနေကြသည်။

အမှန်စင်စစ် ဆာများ၌ ထိုကဲ့သို့သော ရည်ရွယ်ချက်မျိုး၊ စိတ်ကူးဆန္ဒမျိုး ရှိနိုင်မည် မထင်ပါ။ မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်စေ လန်ဒန်တွင် သူ့အဖေအဖွဲ့သည် မြန်မာတို့ တွက်ဆ ထားသလောက် မစူးရှလှပါ။ သူတို့ စိတ်ကူးတွင်မူ ဘုရင်ခံ ဆိုသော ရာထူးကို အထင်ကြီးနေကြသည်။ ဘုရင်ခံ ဆိုသည် ပြောရေးဆိုခွင့် ရှိသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦး ဖြစ်သည်ဟု ယုံမှတ်နေကြသည်။ လန်ဒန်မြို့ ဝိတိုရိယ ဘုရားကြီးသို့ ရထားဆိုက်လျှင် ဘုရင်ခံဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင် ရာထူးအရေခွဲကို လဲကာ သူလိုကိုယ်လို လူသာမန် တစ်ယောက်အဖြစ် အင်္ဂလိပ်တောထဲ တိုးဝင် သွားရပါကလား ဆိုသည်ကို မြန်မာတို့ ကောင်းစွာ သဘောမပေါက်နိုင်ဘဲ ရှိနေလေသည်။

အင်္ဂလိပ် အစိုးရအပေါ် အယုံအကြည် ကင်းမဲ့မှု၊ ဘုရင်ခံအပေါ် ယုံကြည် ကိုးစားခြင်း မရှိမှုတို့သည် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များမှ တစ်ဆင့် တောသူ တောင်သားများဆီသို့ ကူးစက်သွားသည့်အခါ တိုးတိုက်တိုက် ကျားကိုက်ကိုက် တစ်ခွဲ တစ်လမ်းတော့ဖြင့် စမ်းလိုက်ချင်သည်ဟူသော စိတ်ဓာတ်ကို ပို၍ ခိုင်မာ အောင် ဖန်တီးပေးလိုက်လေသည်။

ဤသို့ဖြင့် တိုင်းပြည်မှာ မငြိမ်မသက် ဖြစ်လာသည်။ ဆူပူလှုပ်ရှား လာ သည်။ ယင်းတို့၏ဒဏ်ကို အင်္ဂလိပ် အမျိုးသားများပါ ခံစားလာရသည်။ အင်္ဂလိပ် တို့မှ မြန်မာတို့အပေါ် ခါတိုင်းထက် ပို၍ တင်းကျပ်လာသည်။ အယုံအကြည် ကင်းမဲ့လာသည်။ သူတို့ဘက်က တစ်ပြားသားမျှ သိက္ခာ အကျမခံ။ လက်ရှိ အခြေအနေကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ကြိုးစားနေသည့် မြန်မာတို့၏ ဆန္ဒကို အတတ်နိုင်ဆုံး ချေဖျက်ရန် သန္တိဌာန်ချထားကြသည်။

တိုင်းပြည်တစ်ပြည်တွင် တရားဥပဒေ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး၊ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးသည် မည်သည့် အချိန်အခါတွင် မဆို တစ်သမတ်တည်း ရှိနေရမည်။ ထူးခြားသည့် အခြေအနေကို အမှီပြုကာ တရားဥပဒေကို နှစ်မျိုး မဖြစ်စေရ။ နိုင်ငံရေးအရ အရေးပေါ် ကာလမျိုးတွင် ဖြစ်စေ၊ လူမှုဆက်ဆံရေးအရ အရေးပေါ် အခြေအနေမျိုးနှင့် ကြုံကြိုက်ရသည် ဖြစ်စေ တရားဥပဒေသည် မတိမ်းမစောင်းဘဲ ချိန်ခွင်လျှာကဲ့သို့ ဖြောင့်တန်းနေစေရမည်။ တိုင်းပြည် အေးချမ်းသာယာသည့် ကာလမျိုးတွင် ထိုသဘောထားကို လူတိုင်း လိုက်နာ စောင့်ထိန်းနိုင်ပေမည်။ သို့သော် ၁၉၂၀ နှင့် ကြုံကြိုက်သည့် မြန်မာပြည်သည် ရေခဲ နှင်းဆောင်းကာလ မဟုတ်။ အေးချမ်းသာယာ ပြည်မြန်မာ အခြေအနေ မဟုတ်။ ထိုအချိန်အခါ မျိုးတွင် တရားဥပဒေကို တစ်ဖက်စောင်းနှင်း ဖြစ်အောင် လုပ်ရန် မသင့်။

ယခု ကျွန်တော် ဖော်ပြမည့် အမှုမှာ အင်္ဂလိပ် တရားရုံးများတွင် နေ့စဉ် ကြုံတွေ့နေကျ မော်တော်ကားတိုက်မှု တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလန်မှာ ဆိုလျှင် ထိုအမှုမျိုးကို သတင်းစာများ၌ စာတစ်ပိုဒ်မျှပင် ဖော်ပြလေ့ မရှိကြတော့ပေ။ သို့သော်လည်း တရားစီရင်ပိုင်ခွင့် အခြေခံပြဿနာနှင့် ပတ်သက်နေသောကြောင့် ဤအမှုတွင် အထာပိုင်တို့က ဝင်ရောက် စွက်ဖက်လိုက်သည့်အခါ အများပြည်သူ တို့မှာ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားကြလေသည်။

၃။ ကင်မရွန်တပ်ရင်းမှ စစ်ဗိုလ်ကလေး

ဩဂုတ် ၂၈ ညဦးပိုင်း ရှစ်နာရီခွဲသာသာတွင် ရန်ကုန်မြို့လယ် ဟယ်လပင်လမ်း နှင့် ပြည်လမ်းဆုံ၌ မော်တော်ကားတိုက်မှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားသည်။ ထိုလမ်းဆုံ၌ ကားတိုက်မှု မကြာခဏ ဖြစ်ပွားတတ်သည်။ ပြည်လမ်းသို့ ရန်ကုန်မြို့ထဲမှ မြောက်ဘက်သို့ထွက်သော တစ်ခုတည်းသော လမ်းမကြီး ဖြစ်သည်။ ဟယ်လပင် လမ်းသည် ညနေပိုင်းတွင် ကားအသွားအလာ များသည်။ ဂျင်မခါနာကလပ်သို့ ကူးသန်းကြသူ များသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့်ပင် ညနေပိုင်း ယာဉ် အသွားအလာ များချိန်၌ အကျွမ်းကျင်ဆုံး ယာဉ်ထိန်းပုလိပ်ကို ထိုလမ်းဆုံ၌ တာဝန်ချပေးသည်။ ဤသည်မှာ ပုလိပ်မင်းကြီး၏ အစီအမံ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်၌ တာဝန်ကျသည့် ယာဉ်ထိန်းပုလိပ်မှာ အိန္ဒိယအမျိုးသား ဒါဝတ်ခန် ဖြစ်သည်။

ဖော်တက်စကျူး၏ ကားသည် လမ်းဆုံဆီသို့ ဦးတည်မောင်းနှင်လာသည်။ မလှမ်းမကမ်း အရောက်တွင် ဒါဝတ်ခန်က ပြည်လမ်းမကြီးပေါ်တွင် မောင်းနှင်လာ သော ကားတစ်စီးနှင့် စက်ဘီးတစ်စီးကို မီးစိမ်းပြကာ သွားခွင့် ပြုထားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဖော်တက်စကျူးမှာ မီးနီနှင့် တိုးနေသဖြင့် ရပ်စောင့်နေရမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း စစ်ဗိုလ်ကလေး ဖော်တက်စကျူးသည် အရှိန်ကို မလျှော့ဘဲ ဆက်လက် မောင်းနှင်သွားရာ ဒါဝတ်ခန်က မီးစိမ်းပြကာ သွားခွင့်ပြုထားသည် ကားကို ဝင်၍ တိုက်သည်။

ပြည်လမ်းပေါ်က ကားသည် တစ်နာရီ ဆယ့်နှစ်မိုင်နှုန်းဖြင့် မောင်းနှင် လာသည်။ ထိုကား နောက်ခန်းတွင် တရုတ် - မြန်မာ ကပြား အဖီး ဆိုသူနှင့်အတူ သူ့အဒေါ်၊ သူ့နှမဝမ်းကွဲ ဆယ့်ရှစ်နှစ်အရွယ် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်၊ ပေါင်း သုံးယောက် စီးနှင်းလိုက်ပါလာသည်။ အဖီးသည် ဥရောပ ကုမ္ပဏီတစ်ခုတွင် အမှုထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ကားတိုက်သည့်ဘက်မှာ အမျိုးသမီးငယ် ထိုင်သည့် ဘက်တွင် ဖြစ်သည်။ တိုက်သည့်အရှိန်မှာ ပြင်းထန်လေရာ ပြည်လမ်းမကြီးပေါ်မှ

ကားသည် လမ်းတစ်ဖက် ပေခြောက်ဆယ် အကွာသို့ ရောက်သွားသည်။ ကား တံခါးများလည်း ပွင့်ထွက်ကာ နောက်ခန်းမှာ စီးလာသူ ထိုသို့ဦးသည် ကားအပြင် သို့ လွင့်စဉ်ထွက်သွားသည်။ ကားမှာလည်း လမ်းဘေးတွင် ပက်လက်လန့်နေပြီး နောက်ဘီးတစ်ဖု ပြုတ်ထွက်သွားသည်။

ကားတိုက်သံမှာ ခိုင်းခနဲ မြည်ဟည်းသွားရာ ကားတိုက်ရာသို့ အနီးအနား ရှိ အိမ်များမှ လူအများ ပြေးလာကြသည်။ ဒါဝန်ခနဲလည်း လက်ပြစင်မှ ပြေးဆင်း လာသည်။ စက်ဘီးပေါ်က ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဆင်းလာပြီး ဝိုင်းအုံကြည့်ရှုရာသို့ ရောက် လာသည်။ ဖော်တက်စကျူမှာ ဘာမျှမဖြစ်။ သူ့ကားတွင်မှ ရေလည်အုံ ချိုင့်ဝင် သွားသည်။ တစ်ဖက် ကားပေါ်မှ လူသုံးယောက်မှာ ဒဏ်ရာ ပြင်းထန်သည်။ အမျိုး သမီး နှစ်ယောက်မှာ သတ်ခံသွားသဖြင့် ဆေးရုံကြီးသို့ ပို့လိုက်ရသည်။ အခေါ်ကြီး မှာ ခေါင်းတွင် ဒဏ်ရာရပြီး ခေါင်းခွံ အက်သွားသည်။ အမျိုးသမီးလေးမှာ ကံဆိုး ရှာသည်။ တင်ပါးဆုံရိုး ကျိုးသွားပြီး ဆီးအိတ်ကွဲသွားသည်။

ဖြစ်ပျက်သည့်အမှုကို ယာဉ်ထိန်းပုလိပ်သို့ ချက်ချင်း အကြောင်းကြား သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ယာဉ်ထိန်း အင်စပက်တာ တစ်ယောက် မက်လာဒုံ တပ်မြို့သို့ လိုက်သွားကာ စစ်ဗိုလ်ကလေး ဖော်တက်စကျူကို အရေးယူ ဖမ်းဆီး လိုက်သည်။ ယာဉ်ထိန်းပုလိပ်က သူ့ကို အိန်ဒယ ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၃၃၈ ဖြင့် ခွဲချက်တင်လိုက်သည်။ မီးနီပြထားသည့် လမ်းဆုံတွင် ကားကို မရပ်ဘဲ အရှိန်ဖြင့် မောင်းသဖြင့် ကားတိုက်မိကာ အမျိုးသမီးနှစ်ယောက် ပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာ ရသွားသည်။ ထို့ကြောင့် ပုဒ်မ ၃၃၈၊ အရ အရေးယူခြင်း ဖြစ်သည်။ ထောင်ဒဏ် နှစ်နှစ် သို့မဟုတ် ဒဏ်ငွေ ခုနစ်ဆယ့်ငါးပေါင်* သို့မဟုတ် နှစ်ရပ်ပေါင်း စီရင် ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ဤအမှုသည် ယာဉ်တိုက်မှု အက်ဥပဒေတွင် အကျုံးမဝင်။ ရိုးရိုး ရာဇဝတ် ပြစ်မှုစီရင်ထုံးတွင် အကျုံးဝင်သည်။ လူစည်ကားသော လမ်းကို ဖြတ်ကူး လာသည့် ကြောင်တစ်ကောင်ကို လူတစ်ယောက်က သေနတ်ဖြင့် ပစ်သည်တွင် လမ်းဘေး၌ လျှောက်လာသူ တစ်ယောက်ကို ထိမှန်ကာ ဒဏ်ရာရသည့် အမှုတွင် သေနတ်ဖြင့် ပစ်သူကို စီရင်သည့် နည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။

ပုလိပ်က ခွဲဆိုသည့် အမှုသည် ထုံးစံအတိုင်း ကျွန်တော်ရုံးသို့ ရောက် လာသည်။ ကျွန်တော်ရုံးတွင် ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ကျွန်တော် လက်မအောက်ရှိ အခြားရုံးတစ်ရုံးသို့ လွှဲပေးနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း တရားခံမှာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး တစ်ယောက်ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးမှ သင့်မြတ်မည်

* ဝန်ခံက ပြန်မာစွာ ကျပ်တစ်ထောင်ခန့်နှင့် ညီမျှသည်။

ဟု ယူဆပြီး အမှုပွင့်သည်ကို လက်ခံလိုက်သည်။ ထို့နောက် စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်တွင် အမှုစစ်ရန် ချိန်းဆိုလိုက်သည်။

ယခုအထိကား အခြေအနေ တစ်နံတစ်ရာ ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မည်ဟု မမှန်၊ ဆနိုင်သေး။ မည်သို့မျှလည်း အရိပ်နိမိတ် မပေါ်လာသေး။ ပုလိပ်က အရေးယူ ထားသည်မှာလည်း စည်းကမ်း နည်းလမ်း ကျနေသည်။ သည့်ထက် ထူး၍ မှန်ကန်စရာ အကြောင်း မရှိ။ မစ္စတာ ဖော်တက်စကျူမှာ စစ်တပ်မှ အရာရှိ တစ်ယောက် ဖြစ်နေသည်။ သို့တိုင်အောင် သူသည်လည်း တရားဥပဒေဘောင် အတွင်းက လူသားတစ်ယောက် ဖြစ်လေရာ သူ့ဘက်က ပြစ်မှုကျူးလွန်လျှင် သူ့ကို တရားဥပဒေ အရ ဖမ်းဆီးပြီး တရားခွဲဆိုရမည် ဖြစ်လေသည်။ သူ တစ်ယောက်ကိုတော့ စစ်ဗိုလ်ဖြစ်နေသဖြင့် အထူးရုံးဖွဲ့ကာ စစ်ဆေးသင့်သည် ဆိုသော အတွေးအခေါ်မျိုး ကျွန်တော်ခေါင်းထဲမှာ မပေါ်ရိုး အမှန် ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ ယေဘုယျ ယူဆချက် တစ်ခုသာ ဖြစ်လေသည်။ ဖော်တက်စကျူ အမှုကို ကျွန်တော်ရုံး၌ စစ်ဆေးမည်ဟု သိရသည့်အခါ ကင်မရွန်တပ်ရင်း စိတ် ထဲတွင် အနည်းငယ် ကသိကအောက် ဖြစ်ရသည်။ လွန်ခဲ့သော ကိုးလခန့်က စတီးဘရားသားမှ ဟယု၏ အမှုကို ကျွန်တော်ရုံး၌ စစ်ဆေးသည့်အခါ ကျွန်တော် သည် တရားသူကြီးတစ်ယောက် အနေဖြင့် မည်သူ၏ ဩဇာကိုမျှမခံဘဲ တရား ဥပဒေအတိုင်း မှန်ကန် တိကျအောင် စစ်ဆေးခဲ့သည်ကို သူတို့ အမှတ်ရလာ ကြသည်။ ထိုအဖြစ်မျိုး တစ်ခါထပ်ပြီး ကြုံနိုင်သည်။ သူတို့ဘက်က ရတက်မအေး ရှိနေသည့် နည်းတူ အမှုအကြောင်းကလည်း စိုးရိမ်စရာ ကောင်းနေသည်။ ယာဉ်ထိန်းက မီးနီပြထားသည်ကို အရှိန်ဖြင့် မောင်းသည်။ အမြန်မောင်းသည့် လမ်းမှာလည်း ပြည်လမ်းမကြီးနှင့် ဆုံသည့် ဟယ်လပင်လမ်းက အထွက်တွင် ဖြစ်သည်။ ပြီးတော့ တခြား ကားတစ်စီးကို အရှိန်ပြင်းပြင်းဖြင့် ဝင်တိုက်သည် တွင် ကားပေါ် ပါလာသူတို့ အသက်အန္တရာယ် စိုးရိမ်ရလောက်အောင် ဒဏ်ရာရ ကြသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် မောင်းသူသည် အရက်သေစာ အလွန်အကျွံ သောက်လာ သလား ဆိုသော သံသယမေးခွန်း ဝင်လာသည်။ ဆင်ခြင်တုံတရား ပြည့်စုံသော မိမိကိုယ်မိမိ ထိန်းသိမ်းနိုင်သော ပညာတတ်တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဤအမှုမျိုး ကျူးလွန်မည် မဟုတ်ဟု တရားသူကြီးဘက်က ယူဆစရာ ရှိလာနိုင်သည်။ တရားခံဘက်က လျှောက်လဲနိုင်စရာ တစ်ချက်သာ ရှိသည်။ ယင်းမှာ တရားခံသည် အနည်းငယ် မူးယစ်လာသဖြင့် မထိန်းသိမ်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည် ဟူ၍သာ လျှောက်လဲရမည်။ သို့မဟုတ်လျှင်ကား တရားခံသည် တမင်သက်သက်ပင်

ဥပဒေကို ချိုးဖောက်ကာ အများပြည်သူ၏ အသက်အန္တရာယ်ကို နှောင့်ယှက်သည် ဟု ယူဆစရာ ရှိလေသည်။

တရားခံ၏ ဘက်တော်သားတို့သည် အမှုသွား အမှုလာကို လေ့လာကြသည်။ ဥပဒေကြောင်းကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြသည်။ ထိုအခါ သူတို့လူအတွက် ပို၍ ရတက်မအေး ဖြစ်လာသည်။ တရားသူကြီးဖြစ်သည့် ကျွန်တော် အကြောင်းကိုလည်း တီးမိခေါက်မိ ရှိနေပြီး ဖြစ်လေရာ ဤအမှုအတွက် ငွေကုန်ချင် ကုန်ပါစေ၊ လွတ်အောင် သက်သာအောင် ဝိုင်းဝန်းကြံစည် ဖြစ်မည်ဟု ဖော်တက်စကျူ၏ ရဲဘော်ရဲဘက် စစ်ဗိုလ်ကလေးများက သဘောပေါက်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဟယု အမှုတုန်းက လိုက်သည့် မစ္စတာမက်ဒွန်နယ်ကိုပင် ငှားရမ်းရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ မက်ဒွန်နယ်သည် နာမည်ကျော် ဝတ်လုံတော်ရတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ပြီးတော့ ကင်မရွန်တပ်ရင်းမှ စစ်ဗိုလ်ကလေးများနှင့်လည်း အလွန်းသင့်သည်။ သူ၏ ရှေ့နေမှမှာ များသည်။ အလွန်ပင် ဈေးကြီးသည်။ သို့သော် ကိစ္စ မရှိ။ ရှေ့နေခကို တပ်ရင်း ရန်ပုံငွေက ကျခံစေမည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သူတို့ရဲဘော် ထောင်ထဲ မရောက်ဖို့ အရေးကြီးသည်။ ရန်ကုန်လို နေရာတွင် သူတို့ရဲဘော် စစ်ဗိုလ်ကလေးတစ်ယောက် ထောင်ထဲ ဝင်ရသည် ဆိုခြင်းမှာ လူကြားလို့ပင် မကောင်း။

ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း အလုပ်များနေသဖြင့် အမှုအကြောင်း မစဉ်းစားအား။ သို့သော် ပုလိပ်ဘက်က တင်ပြထားသည်ကို မတ်ကြည့်လိုက်လျှင်ပင် စိတ်မချမ်းသာစရာ အမှုတစ်ခု ရောက်လာပြန်ပြီဟု အောက်မေ့မိသည်။

ရန်ကုန်တွင် တရားသူကြီးအဖြစ် တာဝန် ထမ်းရွက်စဉ် ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ်က သား၏ ကားက မြန်မာ သို့မဟုတ် ကုလား လမ်းသွားလမ်းလာတို့ကို တိုက်သည့် ကားတိုက်မှု သုံးလေးမျှကို စစ်ဆေးဖူးသည်။ ထိုအခါကမူ သက်သေ မလုံလောက်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ လမ်းသွားလမ်းလာဘက်က မှားနေသဖြင့် လည်းကောင်း ထိုအမှုတို့မှာ လွတ်သွားကြသည်။ တစ်မျှကိုမျှ အပြစ် မစီရင်ခဲ့ပေ။ ယခု ဖော်တက်စကျူ၏ အမှုမှာ အလျင် အမှတ်နှင့် မတူ။ ကျွန်တော် တရားသူကြီး သက်တမ်းတွင် မည်သည့် အမှုတွင်မျှ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး တရားခံကို ထောင်ဒဏ် စီရင်ခွင့် မကြုံကြိုက်ခဲ့ပေ။ ယခုအမှုတွင် ထောင်ဒဏ် စီရင်ချက် ချရသော် မကျေနပ်သံတွေ ကျွက်ကျက် ညံ့လာမည်ကို ကျွန်တော် သိသည်။ နားလည်ထားသည်။ သို့သော် ထိုမကျေနပ်သံတို့သည် ဘဝင်တိုင်အောင် ကျွက်ကျက်ညံ့ လိမ့်မည်။ တော်လည်းသံလို တုန်ဟည်းလိမ့်မည်။ အုတ်အော်သောင်းတင်း ဖြစ်လိမ့်မည် ဟု၍ကား ကျွန်တော် မဖျော်လင့်မိပေ။

၄။ ထောင်ဒဏ် စီရင်ခြင်း

အမှုကို စက်တင်ဘာ ၁၁ တွင် စစ်ဆေးသည်။ အစိုးရဘက်က လက်ထောက် အစိုးရ ရှေ့နေအဖြစ် ဦးမြင့်သိန်းက လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။ ဦးမြင့်သိန်းသည် တည်ကြည် ဖြောင့်မတ်သည့် မြန်မာလူငယ် ရှေ့နေတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ စိတ်သဘောထား ပျော့ပျောင်းသူလည်း ဖြစ်သည်။ တရားခံဘက်ကမူ မက်ဒွန်နယ် လိုက်ပါလျှောက်လဲသည်။ လက်ထောက်တစ်ယောက်လည်း ပါသည်။ ပထမဆုံး ပုလိပ်က အစစ်ခံသည်။ ယာဉ်ထိန်းပုလိပ်က ဖြစ်ပျက်ပုံကို တင်ပြသည်။ မီးနီ ပြထားစဉ် ဖော်တက်စကျူသည် အရှိန် မလျှော့ဘဲ မောင်းလာပြီး အမျိုးသမီး နှစ်ယောက် ပါလာသည့်ကားကို ဝင်တိုက်သည်။ လမ်းတစ်ဖက်သို့ လွင့်စဉ်ကျ သွားသည်။ လမ်းမကြီးတွင် တခြားကားတစ်စီး လာနေသဖြင့် တရားခံ၏ ကားကို မီးနီပြ တားဆီးထားသည်ကို အဝေးကပင် မြင်နိုင်သည်။ ဆရာဝန်၏ အစစ်ခံချက် ကိုလည်း မှတ်တမ်းတင်သည်။ ကားနှစ်စီး ပျက်စီးပုံ၊ ကားတိုက်ပြီး ယင်းတို့ အနေအထားတို့ကို မှတ်သားသည်။ ထို့နောက် မျက်မြင်သက်သေ လေးဦးကို စစ်ဆေးသည်။ လေးဦးစလုံးက ယာဉ်ထိန်းပုလိပ်၏ အစစ်ခံချက်ကို ထောက်ခံကြသည်။

အမှုကို စက်တင်ဘာ ၁၉ သို့ ထပ်မံ ချိန်းဆိုလိုက်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဦးခေါင်း ဒဏ်ရာရသည့် အခေါ်ကြီးမှာ သက်သာလောက်ပြီ။ သူ့ကို ပုလိပ်က သက်သေအဖြစ် ထပ်မံ တင်ပြလိုသေးသည်။ ထိုနေ့တွင် အခေါ်ကြီးသည် ခေါင်းတွင် ပတ်တီးစည်းလျက် ရုံးသို့ လာရောက်အစစ်ခံသည်။ တရားခံအပေါ် ရန်လိုသည့် အမှုအရာ လုံးလုံး မရှိဘဲ ဖြစ်ပျက်သမျှကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပင် အစစ်ဆေးခံခဲ့သည်။ ထိုနေ့က တူဝရီးသုံးယောက် မော်တော်ကားဖြင့် ရန်ကုန် ထဲသို့ လာခဲ့ကြသည်။ သူတို့ကားကို ဒရိုင်ဘာက ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန် မောင်းခဲ့သည်။ ဟယ်လပင်လမ်းဆုံသို့ ရောက်လျှင် မီးစိမ်းပြသဖြင့် ဆက်မောင်းခဲ့ရာ အော်ဟစ်သံ ကြားရပြီး သတ်မှတ်သွားသည်။ သတိပြန်လည်လာလျှင် ဆေးရုံကြီးသို့ ရောက်နေကြောင်း သိရသည်ဟု အစစ်ခံသည်။

အမှုစစ်ဆေးခြင်းကို ကြိုတွင် အဆုံးသတ်လိုက်သည်။ စစ်ဆေးချက်များ အရမူ တရားခံသည် မီးနီကို ဖြတ်မောင်းသဖြင့် ကားတိုက်မှုဖြစ်ရသည်မှာ ထင်ရှားနေသည်။ သို့သော် တရားခံသည် ဂျင်မေခါမှာ ကလပ်မှ လာခြင်း ဖြစ်သည်ကိုမူ မပြောတော့။ ကျွန်တော်ဘက်က စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရန်သာ ကျန်တော့သည်။

အမှုသွား အမှုလာ လိပ်ပတ်လည်ရန် သက်သေများကို ပြန်ခေါ်စစ်ဆေး ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ယင်းမှာ တရားသူကြီးအား တရားဥပဒေက ပေးအပ်ထားသော

အခွင့်အာဏာပင် ဖြစ်သည်။ ဆင်ဂုပတား အမှုတွင် ကျွန်တော်သည် တရားခံ ဆင်ဂုပတားအပေါ် မနှစ်နာစေလိုသော ဆန္ဒရှိသဖြင့် ထိုအခွင့်အာဏာကို အသုံးပြုကာ သက်သေများကို ပြန်ခေါ်စစ်ဆေးခဲ့သည်။ ယခုအမှု၌လည်း ရှင်းလင်းစရာ တစ်ချက် ကျန်နေသေးသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်တက်က အခွင့်အာဏာကို အသုံးပြုကာ တရားခံ ဖော်တက်စကျူသည် ဂွင်မခါနာကလပ်မှ ထွက်အလာတွင် အရက် ဘယ်နှခွက် သောက်ခဲ့သည်၊ ဘယ်လောက် မူးယစ်လာသည်ကို ပုလိပ်အား ထပ်မံ စုံစမ်းစစ်ဆေးခိုင်းနိုင်သည်။ သို့သော် ထိုနည်းလမ်းကို ကျွန်တော် အသုံး မပြုလိုပါ။ ထိုကိစ္စကို ပေါ်အောင် ဖော်မည် ဆိုလျှင် တရားခံဘက်က အများကြီး နစ်နာစရာအကြောင်းတွေကို ကျွန်တော် မြင်တွေ့နေပါသည်။ တရားခံနှင့် သူ့ရှေ့နေတို့အား ထိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မေးလား၊ မြန်းလား မလုပ်လျှင် ကျွန်တော်အဖို့ ကောင်းမည်ဟု ဆင်ခြင်မိသည်။ သည်နည်းနှင့်တော့ တရားခံကို အမိပမ်းရန် အားမထုတ်လျှင် ကောင်းမည်ဟု ကျွန်တော် ယူဆမိသည်။ အမှုကို စစ်ဆေးစဉ် ကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် တရားခံသည် ဂွင်မခါနာ ကလပ်မှ ထွက်လာသည့်အခါ တည်ငြိမ်ရဲ့လား၊ အရက်မူးလာသလား ဆိုသည့် ကိစ္စ မပေါ်လာပါ။ တရားရုံးတွင်လည်း မျက်မြင်သက်သေ တစ်စုံတစ်ရာ မတင်ပြနိုင်ပါ။ သို့သော် ကလပ်မှ ထွက်လာပြီးနောက် သူ့ အပြုအမူတို့က မထိန်းသိမ်းနိုင်အောင် ယိမ်းယိုင်လာသည့် အဖြစ်မျိုးနှင့် ကြုံကြိုက်နေလေရာ သူသည် ကလပ်တွင် အရက်သေစာ အလွန်အကျွံ သောက်လာသဖြင့်သာ ဤမျှ သတိလက်လွတ် ဖြစ်ရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆစရာ အကြောင်းသာ ထင်ထင်ရှားရှား ပေါ်လွင်လာသည်။

သို့သော် ဤသည်မှာ ထင်မြင်ယူဆချက်သာ ဖြစ်သည်။ အကယ်၍သာ တရားခံ ဖော်တက်စကျူတစ်ယောက် ဂွင်မခါနာကလပ်တွင် အရက်အလွန်အကျွံ သောက်စားကာ မူးယစ်လာပါသည်ဟု မျက်မြင်သက်သေ တစ်ယောက်လောက်၏ အစစ်ခံချက်ကို ရယူနိုင်မည် ဆိုလျှင် စောစောက ထင်မြင်ယူဆချက်သည် တကယ် အဖြစ်မှန်သဘောသို့ ကူးပြောင်းလာမည် ဖြစ်သည်။ ထိုအခါတွင်မှ ကျွန်တော်တက်က သက်သေအထောက်အထား ခိုင်လုံစွာဖြင့် တရားခံကို ခွဲချက် တင်ပြကာ ပြစ်ဒဏ် တစ်စုံတစ်ရာကို ပြတ်ပြတ်သားသား စီရင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မဟုတ်ဘဲ တရားခံ ဖော်တက်စကျူ အရက်မူးလာဟန်တူကြောင်း ဆိုသည့် ထင်မြင်ယူဆချက်ကို တင်ပြလျှင်ကား တရားခံဘက်က အသာ ရသွားလိမ့်မည်။ ထင်မြင်ယူဆချက် မဟုတ်ဘဲ မျက်မြင်သက်သေ တင်ပြချက်ကို အခြေခံယူလေးနက် ခိုင်လုံမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မဟုတ်ဘဲ ထင်မြင်ယူဆချက် အရ

တရားခံအား ခွဲချက်တင်မည် ဆိုလျှင် တရားခံ ရှေ့နေက ကန့်ကွက်နိုင်စရာ အကြောင်း ရှိလေသည်။

မက်ဒွန်နယ်တက်ကလည်း သူ့တရားခံအတွက် လျှောက်လဲစရာ အကွက် အကွင်း ရှာရသည်။ မီးနီပြထားသည်ကို အမှတ်မထားမိကြောင်း ဈေးရလိမ့်မည်။ မက်ဒွန်နယ်က ဤသို့ လျှောက်လဲသည်။ ထိုအချိန်က ရန်ကုန်မြို့တွင် နေရာ အနည်းငယ်တွင်သာ ယာဉ်ထိန်းပုလိပ်တို့က မီးနီမီးစိမ်း အသုံးပြုသည်။ အချက်ပြ ရာ၌လည်း အနီမှအစိမ်းသို့၊ အစိမ်းမှအနီသို့ ကူးပြောင်းသည့်အခါ မီးတိုင်ကို လက်ဖြင့် လှည့်ရသည်။ သို့သော် အချို့သော ယာဉ်ထိန်းတို့သည် အနီမှ အစိမ်း ပြုပြီး ရုတ်တရက် ချက်ချင်းပင် အစိမ်းမှ အနီသို့ ပြန်လှည့်သည်တို့ ရှိသည်။ စည်းကမ်းမရှိ၊ လှည့်ချင်သလို လှည့်နေကြသည်။ မိုးရွာသည့် ညများတွင် ဆိုလျှင် လမ်းချောသည့်အခါတို့ ကြုံရတတ်သည်။ ယာဉ်မောင်းသည် လမ်းဆုံအရောက်တွင် အစိမ်းမှ အနီသို့ ရုတ်တရက် ကူးပြောင်းသွားသည်တို့ ကြုံရလျှင် ကားကို မထိန်းသိမ်းနိုင် ဖြစ်ရသည်။ နောက် တစ်ချက်မှာ အဝါမီး အသုံးမပြုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ သူ၏ တရားခံ ယခု ကြုံတွေ့ရသည့် အဖြစ်ဆိုးပင် ဖြစ်သည်။ အရှိန်နှင့် မောင်းလာခဲ့ရာ လမ်းဆုံရောက်မှ ရုတ်တရက် မီးနီပြကာ အတားခံရခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း မက်ဒွန်နယ်၏ လျှောက်လဲချက်သည် ပြည်လမ်းမကြီးပေါ်က ကား ကြုံရသည့် အခြေအနေနှင့် မတူကြောင်း တရားလိုဘက်က တင်ပြချက် အရ သိသာထင်ရှားနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မက်ဒွန်နယ်၏ လျှောက်လဲချက်သည် မခိုင်လုံ။ တဖန် မက်ဒွန်နယ်စွပ်စွဲသလို ယာဉ်ထိန်းပုလိပ်ကလည်း မီးနီမီးစိမ်းကို ရုတ်တရက် ကူးပြောင်းလိုက်ခြင်း မဟုတ်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ပြီးတော့ ကားနှစ်စီး မြန်နှုန်းချင်း မတူသည်ကို ထောက်ချင့်ပြီး မီးစိမ်း မီးနီ ရုတ်တရက် ကူးပြောင်းသည် ဆိုခြင်းမှာ မဖြစ်နိုင်။

ထိုအခါ မက်ဒွန်နယ်မှာ ရုတ်ရက်စတလာသည်။ မီးနီ မီးစိမ်း အလှည့် အပြောင်း လျှောက်လဲချက်ကလည်း အကွက် မဝင်။ တရားခံ အရက်သောက် လာသဖြင့်သာ မထိန်းသိမ်းနိုင် ဖြစ်ရဟန် တူသည် ဆိုသော ထင်မြင်ယူဆချက် ကိုလည်း ပြေလည်အောင် မချေဖျက်နိုင်။ ထို့ကြောင့် အမှုကို ကျွန်တော်ရုံးတွင် ဆက်လက်စစ်ဆေးခြင်း မပြုလုပ်နိုင်အောင် ကြံစည် ကြိုးစားလာသည်။ ပထမဆုံး ခြေလှမ်းအဖြစ် အမှုကို ဟိုက်ကုတ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ စစ်ဆေးရန် လျှောက်ထားတင်ပြ သည်။ အကြောင်းပြချက်မှာ ဤသို့ ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ အမှုဆိုင်ကြသည့် တရားပြိုင်နှစ်ဦးသည် လူမျိုးချင်း မတူခဲ့လျှင် ဖြစ်စေ၊ ရန်ငြိုးရိုခဲ့လျှင် ဖြစ်စေ

တရားရုံးတစ်ခုမှ အခြားတစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့ စစ်ဆေးနိုင်သည်ဟု ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းကို ကိုးကားကာ ရုံးပြောင်း စစ်ဆေးရန် လျှောက်ထား တင်ပြသည်။ ထိုအခါ ဖော်တက်ကျွေးအတွက် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ဂျူရီလူကြီးများ ခန့်ပေးရလိမ့်မည်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ဂျူရီတို့သည် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး တရားခံအပေါ် သက်ညှာလေ့ရှိသည်။

ထိုအခါ ကျွန်တော်က ရုံးပြောင်း မစစ်သင့်ကြောင်း၊ တရားဥပဒေက ခွင့်မပြုနိုင်ကြောင်း၊ ဤအမှုကို ခွဲဆိုသည့် တရားလိုမှာ ပုလိပ်ဖြစ်ပြီး မြန်မာတို့ မဟုတ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။ ထို့ပြင် ရန်ငြိုးရှိသည်။ အာယာတ ရှိသည် ဆိုခြင်းမျိုးလည်း မဖြစ်နိုင်။ ဒဏ်ရာရသည့် အမျိုးသမီး နှစ်ဦး၏ ထွက်ဆိုချက် များတွင် ရန်လိုမုန်းထားသည့် စကားများ ပေါ်။ မြစ်ပျက်သမျှကိုသာ အစစ်ခံခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်လျှင် မက်ဒွန်နယ်ဘက်က အယူခံ တင် နိုင်ခွင့် ရှိသည်။ သို့သော် အမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု လက်ခံပြီး ရုံးပြောင်းစစ်ရန် အကြံကို စွန့်လိုက်သည်။ သို့သော် ဒုတိယကြိုးပမ်းချက်အဖြစ် အမှုကို နှစ်ဖက် သဘောတူ ကျေးအေးရန် လျှောက်ထားတင်ပြသည်။ သူ့အမှုသည်မှာ မရရှိနိုင် မကယ်နိုင်အခြေ ရောက်နေပြီ။ ကျေးအေးမည်ဆိုလျှင် ပုလိပ်ကလည်း ကန့်ကွက် ရန် မရှိ။ သူ့အမှုသည်ကလည်း နှစ်နားကြေးအဖြစ် လျော်ကြေးပေးရန် အသင့် ရှိသည်ဟု တင်ပြလာပြန်သည်။

ဥပဒေအရ တရားသူကြီးက သဘောတူလျှင် ကျေးအေးခွင့် ပြုနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း အခြေအနေမှာ ရှင်းလင်း ပြတ်သားနေပြီ။ အမှုစစ်ဆေးလာပြီး စီရင်ချက်ချရန် လက်တစ်ကမ်းအလိုတွင်မှ ကျေးအေးရန် တင်ပြသည်ကို ကျွန်တော် လက်မခံနိုင်။ တရားခံမှာ အပြစ် ရတော့မည် သေချာသည်။ ယာဉ်ထိန်းပုလိပ် ပြုမဆောင်ရွက်ပုံမှာလည်း မှန်ကန်သည်ဟု အစစ်ဆေးခံပြီးပြီ။ အမှားပြည်သူတို့ ကလည်း အာဇာနည်တို့ဘက်က အမိန့်ချမှတ်ရန်ကိုသာ ဖျော်လင့်နေကြသည်။ ဤအဆစ်အပိုင်း ရောက်နေမှ အမှုကို ကျေးအေးခွင့် ပြုမည် ဆိုလျှင် ကျွန်တော် ဘက်က တာဝန်ကို ရှောင်လွှဲရာ ရောက်သွားမည်။ တရားသူကြီး ခေါင်းရှောင်သွား သည်ဟု ပြောကြားလိမ့်မည်။ ထိုအချိန်တွင် တစ်ဖြူလုံးလိုလိုပင် ဤကားတိုက်မှု အကြောင်းကို ပြောဆိုနေကြသည်။ စစ်ဘက်တွင်လည်း ပြောဆိုဝေဖန်ကြသည်။ စစ်ဗိုလ်ကလေးများ၏ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်း အရာရှိ အသိုင်းအဝိုင်း အကြား တွင်လည်း ဤအမှုအကြောင်း ပြောဆိုနေကြသည်။ သူတို့၏ အမျိုးသမီးမိတ်ဆွေ များသည်ပင် အမှုသွား အမှုလာကို ဝေဖန် ဆွေးနွေးကြသည့်အဆင့် ရောက်နေ

ကြပြီး ဒင်နာပါတီခေါ် ထမင်းစားပွဲများတွင် လည်းကောင်း၊ ကလပ်များတွင် လည်းကောင်း ရန်ကုန်ပုလိပ်ကို ရစရာ မရှိအောင် ပြစ်တင်ဝေဖန်ကြသည်။ ထိုအချိန်မျိုးတွင် အမှုကို ကျေးအေးခွင့် ပြုလိုက်မည်ဆိုလျှင် တရားသူကြီးသည် ရပ်သံရွာသံကို နားခံသလို ဖြစ်သွားလိမ့်မည်။ သူတို့အလိုသို့ လိုက်မီလျက်သား ဖြစ်သွားလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျေးအေးဖို့ ကျွန်တော် ခွင့်မပြုနိုင်။ ငြင်းဆို လိုက်သည်။

မက်ဒွန်နယ်ဘက်က အကြံကုန်သွားပြီး ကျွန်တော်ထံ တင်ပြ လျှောက် ထားသည့် မြေလှမ်းနှစ်ခုမှာ နောက်ဆုံး လက်နက်နှစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ ထို အကြံ အစည် နှစ်ခု မအောင်မြင်သည့်အခါ သူ့တွင် လျှောက်လဲစရာ မကျန်တော့ပေ။ ရုံးတော့မည့် အမှုအတွက် တတ်နိုင်သမျှ အဖတ်ဆယ်ရန် သူ ကြိုးစားသည်။ သူက ဤသို့ နောက်ဆုံး လျှောက်လဲသည်။ သူ့အမှုသည်သည် ဂုဏ်သရေရှိ လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ညစာအမိ မော်တော်ကားကို ဝပ်မုန်မုန် မောင်းလာရာ၌ ယာဉ်ထိန်းပုလိပ်က ပြသည့် မီးနီကြောင့် စိတ်ရှုပ်ထွေးသွားကာ ကားတိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ သူ့အမှုသည်အား အပြစ် ရှိသည်ဟု တရားသူကြီးမင်းက ယူဆပြီး ဒဏ်ငွေတပ်စေလျှင်ပင် စေတသဘော ဒဏ်ငွေအနည်းငယ်သာ တပ်သင့် သည်ဟု နောက်ဆုံး လျှောက်လဲသည်။ လက်ထောက် အစိုးရရှေ့နေက သက်သေ ထွက်ချက် အားလုံးကို ပြန်လည်တင်ပြပြီး စီရင်ချက်ချရန် ကျွန်တော်လက်သို့ အပ်လိုက်သည်။

ဧနေ၊ တနင်္ဂနွေ ရုံးပိတ်ရက်များတွင် အမှုအတွက် မည်သို့ စီရင်ဆုံးဖြတ် မည်ကို စဉ်းစားရသည်။ တရားခံကို ဒဏ်ငွေတပ်ပြီး ဒဏ်ရာရသူ အမျိုးသမီး နှစ်ဦးအား လျော်ကြေးပေးနိုင်မည် ဆိုလျှင် ကျွန်တော်အဖို့ စီရင်ချက်ကို လွယ်လွယ်ပင် ရေးချနိုင်မည်။ စစ်ဘက် အသိုင်းအဝိုင်းကမူ ဤစီရင်ချက်ကို သဘောတူလှမည် မဟုတ်။ သို့တိုင်အောင် ဤစီရင်ချက်မျိုးကို ကြားရလျှင် ရေငုံ နှုတ်ပိတ်နေကြမည်သာ ဖြစ်သည်။ သူတို့ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဤအမှု အကြောင်းကို တစ်ပတ်လောက် ဝေဖန် ပြောဆိုကြလိမ့်မည်။ ပြီးတော့ ထို အကြောင်းသည် မေးမိန့်သွားမည်။ သို့သော် ဤစီရင်ဆုံးသည် လျော်ကန် သင့်မြတ်သည် စီရင်ထုံး တစ်ခုလား။ ဤအမှု ဖြစ်ပွားရာတွင် ပါဝင်ကြသူတို့၏ အနေအထားကို တစ်မျိုး တစ်ဘာသာ ပြောင်းလဲကာ စဉ်းစားမည် ဆိုကြပါစို့။ အကယ်၍ တရားခံသည် မြန်မာလူငယ် အရာရှိတစ်ယောက် ဖြစ်သည် ဆိုကြပါစို့။ မြန်မာလူငယ် အရာရှိသည် ဖိုရီယင် ကလပ်မှ စားသောက်ပြီး ပြန်လာရာတွင်

မီးနှံပြထားသည်ကို ဖြတ်မောင်းပြီး အင်္ဂလိပ် အမျိုးသမီးနှစ်ယောက် စီးနင်းလိုက်ပါလာသည် မော်တော်ကားကို ကျွမ်းနှစ်ပတ်လောက် ပြန်အောင် တိုက်မိသည်။ အင်္ဂလိပ် အမျိုးသမီးနှစ်ယောက် ဒဏ်ရာအပြင်းအထန် ရသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများက ဘယ်လို စီရင်ချက်မျိုး တောင်းဆိုကြမည်နည်း။ တရားသူကြီးက မည်သို့ ဆုံးဖြတ်မည်နည်း။ ထိုကိစ္စမျိုးတွင် ရှည်ရှည်တေးတေး စဉ်းစားနေရန် အကြောင်းမမြင်။ တရားသူကြီးသည် တရားခံ မြန်မာလူငယ်အား ကြီးလေးသည့် ဖြစ်ဒဏ်ကို စီရင်မည် အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် အခြားတစ်မျိုး စဉ်းစားနိုင်သေးသည်။ ဤကဲ့သို့သော ကားတိုက်မှုမျိုး အင်္ဂလန်ပြည်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့လျှင် တရားသူကြီးက ဘယ်သို့ စီရင်မည်နည်း။ ဤတွင်လည်း ထောင်ဒဏ် စီရင်မည် အမှန်။

သို့သော် မြန်မာပြည်တွင်မူ ဗြိတိသျှစစ်တပ်မှ အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ်ကလေး တစ်ယောက် ကျူးလွန်သည့် ပြစ်မှုအတွက် ထောင်ဒဏ် စီရင်ချက်ချရန် ဖြစ်နိုင်ပါမည်လား။ ကျွန်တော် စီရင်ချက်ချရမည့် ယခုအမှုတွင် မိမိ မှန်သည် ထင်သည့် စီရင်ချက်မျိုး ပေးနိုင်ပါမည်လား ဟု သံသယ ဝင်လာသည်။ ကျွန်တော်တွင် သင့်မြတ်သလို စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ရှိသည် မှန်သည်။ သို့သော် ကျွန်တော် စီရင်ချက်ကို ဟိုက်ကုတ် (တရားလွှတ်တော်)က အောက်ရုံးအမိန့်အတိုင်း တည်စေဟု အတည်ပြု လက်ခံပါမည်လား။ ယခုအချိန်တွင် တရားဝန်ကြီး ဆာအာသာပိတ်ချ်လည်း ခွင့်ယူကာ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်နေသည်။ သူ ရှိနေလျှင်မူ သူ့အားကိုး ရှိနေသေးသည်။

ဆာအာသာသည် တရားဥပဒေအတိုင်း တည်တည်မတ်မတ် စီရင်သည်ကို ထောက်ခံသည်။ အများပြည်သူတို့၏ ထင်မြင် ယူဆချက်ကို စဉ်းစားနေသူ မဟုတ်ဟု လူသိများ ကျော်ကြားသည်။ သို့သော်လည်း သူ ခွင့်ယူနေသည်မှာ ဆိုးသည်။ သူ့နေရာတွင် တရားသူကြီးငယ်တစ်ယောက် တာဝန်ယူနေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဟိုက်ကုတ်တွင် တရားဥပဒေ ဝန်ထမ်းဘက်က ခေါင်းမာမာဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ထမ်းဘက်ကို အတိုက်အခံ ပြောဆို ဆောင်ရွက်နိုင်သူ မရှိမိကံကြံကြွက်နေရသည်။

အုပ်ချုပ်ရေးသမားတို့ကလည်း ယခု အမှုတွင် တရားခံအပေါ် အထူးညာတာ ထောက်ထားစွာ စဉ်းစားကာ စီရင်ချက် ချရန် လိုလားနေသည် ဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။ ဤနေရာတွင် ကျွန်တော် အထင်မမှားဘန် ကောင်းပါဟု ယုံကြည်မိသည်။

အစိုးရကမူ ကျွန်တော်အား ဘယ်ပုံဘယ်နည်း စီရင်ချက်ပေးပါဟု မပြော။ အရိပ်နိမိတ်လည်း မပြော။ ဤနေရာတွင် အစိုးရသည် များစွာ သတိထားသည်ကို ကျွန်တော် သိထားသည်။ သို့သော်လည်း အရာရှိ အချို့၏ သဘောထားကို ကျွန်တော် ကြားသိရသည်တို့ ရှိသည်။ သူတို့ဆန္ဒ ဘယ်သို့ရှိသည်ကို ကျွန်တော် သိသည်။ သူတို့ကမူ ဤအမှုတွင် ဒဏ်ငွေအနည်းငယ်တပ်လျှင်ပင် လုံလောက်ပြီဟု ယူဆသည်။ ကလပ်အသိုင်းအဝိုင်းတွင် ဒဏ်တပ်လျှင် လုံလောက်ပြီဟု သောအသံ မြည်နေသည်မှာ ကြားပြီ။ ထိုအသံသည် ကျွန်တော်များသို့ ရောက်လာသည်။

တရားခံ ရှေ့နေ မက်ဒွန်နယ်၏ စကားတစ်ခွန်း ရှိသေးသည်။ ယင်းမှာ ကျွန်တော်နှင့် လုံးလုံးလွှားလွှား ပတ်သက်နေသည်။ ဂျင်မခါနာ ကလပ်တွင် သူ့မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းစုံညီရှေ့ညီ မက်ဒွန်နယ်က 'ဒီအမှုမှာ ကောလစ်ဆီက ထောင်ဒဏ်စီရင်ချက် ထွက်လာရင်တော့ သူ့သေတွင်း သူ တူးပြီသာ မှတ်'ဟု ပြောသည် ဆိုသော သတင်းစကားသည် ကျွန်တော်များသို့ ရောက်လာသည်။ ဘာကြောင့် ဤစကားမျိုး သူ ပြောရသလဲ။ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းက ထိပ်တန်း အရာရှိများ၏ သဘောထားကို သူ သိနေသလား။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် ဤအမှုတွင် ကျွန်တော် ကိုင်တွယ်ပုံ ကိုင်တွယ်နည်းကို မကြိုက်သည့် ကျွန်တော်အထက်က ပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်းအချို့၏ သဘောထားကို သူ သိနေသလား။ ဤသို့ ကောက်ချက်ချရန်ကား ဇောလွန်းနေသည်ဟု ကျွန်တော် ထင်မိသည်။

ဒဏ်ငွေမလောက်သာ မစီရင်လျှင် ကျွန်တော် ဒုက္ခရောက်ပြီဟု သူ ပြောနေခြင်းမှာ တမင်သက်သက် သူ့အမှုသည် သက်သာရာရအောင် ကြိဖန် ပြောဆိုနေခြင်း မဟုတ်နိုင်။ ကျွန်တော်အကြောင်းကို သူ ကောင်းကောင်း သိနေသည်။ ခြိမ်းခြောက်လို မရသည့် တရားသူကြီးမှန်း သူ သိသည်။ အကယ်၍ ထိုစကားမျိုးသာ သူ ပြောခဲ့လျှင် ထိုစကားသည် တရားခံဘက်သားများ စိတ်သက်သာရာရအောင် ပြောသည့် စကားမျိုးသာ ဖြစ်မည်ဟု ကျွန်တော် ယူဆသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်က ထောင်ချလိမ့်မည်ဟု ထင်နေသူတို့ စိတ်သက်သာရာ ရသွားမည်။

ဤအတွေးများ ဝင်လာသည့်အခါ ထောင်ဒဏ်စီရင်ချက် ပေးရန် မသင့်ဟု စိတ်တွင် ခြစ်ပေါ်လာပြန်သည်။ ကျွန်တော်က ထောင်ဒဏ်စီရင်လျှင် တရားရုံးချုပ် (ဟိုက်ကုတ်)က အတည်ပြုလိမ့်မည် မဟုတ်။ အောက်ရုံး အမိန့် တည်စေ ဟု အတည်ပြုသည်တိုင် အစိုးရ၌ အထူးအာဏာများ ရှိနေသေးသည် မဟုတ်လား။ အများ ပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် မဆန့်ကျင်ရန် တစ်နည်းဆိုသော် အများပြည်သူတို့ ဆူဆူပူပူ မဖြစ်စေရန် အကျဉ်းသားတစ်ယောက်ကို ထောင်မှ လွတ်ပိုင်ခွင့်အာဏာသည် ပြည်ပိုင် အစိုးရလက်ဝယ်၌ ရှိနေသည်။ တရားခံကို

ကျွန်တော်က ထောင်ချမည်။ တရားရုံးချုပ်က အတည်ပြုမည်။ ထိုအခါ အထက်အစိုးရက ဝင်ရောက် စွက်ဖက်မည်။ ထိုစဉ်က အဖြစ်မှန်မှာ ကျွန်တော် အားထားသည့် လူပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက် ခွင့်ယူကာ သူတို့ ရာထူးတွင် ရှိနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဘုရင်ခံ ဆာဗားအင်းနှင့် တရားဝန်ကြီး ဆာအာသာပိတ်မျိုးတို့ မြန်မာပြည်မှာ မရှိကြ။ သို့ဖြစ်ရာ စစ်တပ် အာဏာပိုင်တို့သည် အုပ်ချုပ်ရေး အပိုင်းတွင် လူတွင်ကျယ် လုပ်နေကြလေသည်။ သူတို့ဩဇာမှာ ခါတိုင်းထက် ပို၍ စူးရှနေချိန် ဖြစ်လေသည်။

ဤကဲ့သို့သော အခြေအနေနှင့် အချိန်အခါမျိုးတွင် စစ်ဗိုလ်ကလေးအား ကျွန်တော်ရုံးက ထောင်ဒဏ် စီရင်ခဲ့သော် ကျွန်တော် မိုက်မဲရာ မရောက်ပါလား။ ကျွန်တော်ထက် မိုက်မဲသူ ရှိနိုင်ပါမည်လား။ တရားခံကို စီရင်သည်ထက် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် စီရင်သည်နှင့် တူမနေပေဘူးလား။

မည်သို့ဖြစ်စေ တော်တည့်မှန်ကန်ဖို့ လိုသည်။ ဘယ်လမ်း လိုက်လျှင် ကောင်းမည်၊ သင့်မည်၊ မသင့်၊ မလျော်ကန် စသည် နှစ်ဖက် နှစ်စွန်းကို ချိန်ဆ ရမည်။ တိကျပြတ်သားဖို့ လိုသည်။ ဒဏ်ငွေ တပ်မလား၊ လျော်ကြေး ပေးပိုင်း မလား။ ဆုံးမစကား ပြောကာ လွတ်ပေးလိုက်ရမလား။

ဤလမ်း လိုက်လျှင် မြန်မာပြည်သူ အများစုက ကျေနပ်လက်ခံနိုင်မည် မဟုတ်။ မြန်မာတို့သည် ဤအမှုကို အေးဆေးသက်သာပင် စောင့်ကြည့်နေကြ သည်။ မြန်မာသတင်းစာများက အမှုစစ်ဆေးသည်ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖော်ပြသည်။ ပုလိပ်က အရေးယူပုံ၊ ခွဲချက်တင်ပုံတို့ကို ကျေနပ်လက်ခံသည်။ ကျွန်တော်အပေါ် တွင်လည်း ယုံကြည်မှု အပြည့်အဝ ရှိနေကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်စီရင်ချက် ကို လိုလိုလားလား လက်ခံရန် အသင့်ရှိနေကြသည်ကို ကျွန်တော် သိထားသည်။ ကျွန်တော် စိတ်ထားကို မြန်မာတွေ နားလည်သည်။ ကျွန်တော်အပေါ် သံသယစဉ် ရှိသည်။ လေးစားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်ဘုရားကဲ့သို့ အဖြစ်မျိုးကိုကား သူတို့ မလိုလားကြပေ။

ဘယ်ပုံ ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ်ရမည်နည်း။ ဆုပ်စူး စားရူး ဆိုသည့် အဖြစ်မျိုး ကို ကျွန်တော် ကြံနေရသည်။ သို့တိုင်အောင် ကျွန်တော်ဘက်က မျက်စိနဲ့မိုက်ကာ ဒဏ်ငွေလောက်ပဲ သင့်လျော်ပါပြီ ဟု၍ကား လျှော့မပေးနိုင်ပါ။ သည်ထက် ပို၍ ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်ဒဏ်မျိုး ပေးရမည်ကို ကျွန်တော် နားလည်မိပါသည်။ ဒဏ်ငွေ လောက်သာ စီရင်လိုက်လျှင် တစ်သက်လုံး ကျွန်တော် ခေါင်းမဖော်နိုင်တော့မည် အဖြစ်ကို နားလည်ထားပါသည်။ သည်လိုဆိုလျှင် ကိုယ့်ဘဝကိုယ် နှစ်ဖွန်းအောင် လုပ်သည်နှင့် တူတော့မည်။ ကျွန်တော်ဘဝ ဆုံးတော့မည်။

ဤသို့ အပြန်ပြန်အလှန်လှန် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးသည်နောက် ကျွန်တော် သည် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သိနားလည်သူ တစ်ယောက်အဖြစ် ပြန်လည် ရရှိလာသည် ဟု ခံစားလာမိသည်။ ငါ့အနေအထားမှန်ဟာ ဘယ်နေရာလဲ ဆိုသည်ကို ဆုပ်ကိုင် မိပြီး ထိုနေရာမှာပင် စစ်ဗိုလ်ကလေး ဖော်တက်စကျူသည် ထောင်ဒဏ် သုံးလနှင့် ဒဏ်ငွေ ပေါင်သုံးဆယ် ကျခံရမည်။ ဒဏ်ငွေကို ကားတိုက်ခံရသူ အမျိုးသမီး နှစ်ယောက်အား လျော်ကြေးအဖြစ် ပေးရမည် ဟူသော စီရင်ချက်ကို မဆိုင်းမတွ ပင် ခပ်မြန်မြန် ရေးချလိုက်ပါသည်။

၅။ ကပ္ပ

နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် ကျွန်တော်ရုံးသည် စည်စည်ကားကား ရှိနေသည်။ အသက်ဝင် လှုပ်ရှားပြီး ထက်ထက်သန်သန် ဖြစ်နေကြသည်။ ရုံးသို့ လူစုအောင် ရောက်လာသည်။ စစ်ဗိုလ်ကလေး ဖော်တက်စကျူမှာ ဤဇာတ်လမ်းတွင် အဓိက ဇာတ်ဆောင်ဖြစ်နေသည်။ သူ့ဘေးတွင် သူတို့တပ်ရင်းမှ ဗိုလ်မှူးတစ်ယောက် ထိုင်နေသည်။ အနားတွင် ဝတ်လုံတော်ရ ဝတ်ရုံကြီး ဇွပ်ထားသည့် မစ္စတာ မက်ဒွန်နယ်လည်း ရှိနေသည်။ ကျွန်တော်က စီရင်ချက်ကို ဖတ်ကြားသည်။ မက်ဒွန်နယ်၏ အမှုသည် တရားခံကို ထောင်ဒဏ် စီရင်ချက် ချလိုက်သည်။ ထိုအခါ မက်ဒွန်နယ်က ဤသို့ လျှောက်ထားသည်။

မက်ဒွန်နယ်။ တရားသူကြီးမင်း စိတ်တိုင်းကျ ဆုံးဖြတ် စီရင်နိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်အမှုသည်အတွက် တရားရုံးချုပ်မှာ အယူခံဝင်ပါမယ်။ ဒီတော့ ညနေ တရားရုံးချုပ်ဆီက အယူခံလွှာ လက်ခံတယ်။ အာမခံ ပေးတယ် ဆိုတာ ကွဲပြားသည်အထိ ယခု ရုံးခန်းမှာ သည်အတိုင်းနေဖို့ ခွင့်ပြုပါရန် လျှောက်ထားပါတယ်။ တရားသူကြီး။ ကျွန်တော် ရုံးက ကန့်ကွက်ဖို့ မရှိပါဘူး မစ္စတာ မက်ဒွန်နယ်။

ထို့နောက် တရားခွင်မှ ထကာ အပေါ်ထပ် ရုံးခန်းသို့ တက်လာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်ရင်ထဲမှာ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်နေသည်နှင့် ဖန်နလေဝဂ္ဂစံတင်းစတော ဆီသို့ တယ်လီဖုန်း ဆက်လိုက်သည်။

- 'အမှုတော့ ဆုံးခန်းတိုင်ပြီလေ'
- 'ဘယ်လို စီရင်ချက် ချလိုက်သလဲ'
- 'ထောင်သုံးလနဲ့ ဒဏ်ငွေ'

ထိုအခါ သူ့ဘက်မှ သက်ပြင်းချသံ တစ်ခုကို တယ်လီဖုန်းကြိုးထဲမှ ကြားလိုက်ရသည်။ အမှန်စင်စစ် ကျွန်တော်အတွက် သက်ပြင်းချသံပင် ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် အတွေ့အကြုံ ကြွယ်ဝသူတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။

‘သည်ထက် မလျော့နိုင်ဘူးလား’ သူက ဈေးဆစ်သည်။

‘မလျော့နိုင်ဘူး၊ ဥပဒေက အရေးကြီးတယ်၊ ကျွန်တော် ပြောတာ သဘောပေါက်ရဲ့လား’

‘ညနေ ဂေါက်သီးရိုက်ကြမယ်လေ’

‘ကောင်းပြီလေ၊ ငါးနာရီမှာ ပြည်လမ်းက စောင့်နေမယ်’

ညနေပိုင်းတွင် မက်ဂွန်နယ်၏ အယူခံလွှာကို ဟိုက်ကုတ်က လက်ခံလိုက်ကြောင်း၊ တရားခံအား အာမခံပေးလိုက်ကြောင်း၊ ဟိုက်ကုတ် အယူခံလွှာအမှုကို တစ်လအကြာ အောက်ဘိုဘာလ ၂၉ သို့ ချိန်းလိုက်ကြောင်း သိရသည်။

နောက်တစ်ပတ် နှစ်ပတ်ခန့်ရှိလျှင် သီတင်းကျွတ် ရုံးပိတ်ရက် ရောက်လာတော့မည်။ ထိုကာလအတွင်း တောင်ပေါ်စခန်းမြို့ကလေးဖြစ်သည့် ပြင်ဦးလွင်သို့ သွားကာ အနားယူ အပန်းဖြေရန် စိတ်ကူးပေါ်လာသည်။ ပြင်ဦးလွင်တွင် ဗားနတ်ဆွစ်သင်ဇင်လည်း ရှိမည်ဖြစ်သည်။ သူ့အိမ်တွင် တည်းခိုနိုင်သည်။ သူသည် ထိုအချိန်က အတွင်းဝန် တစ်ယောက် ဖြစ်နေသည်။ ယခုမှ ပဲခူးတိုင်းမင်းကြီး ဖြစ်နေပြီ။ အကယ်၍သာ ကျွန်တော် စစ်ဆေးသည့် စစ်ဗိုလ်ကလေး အမှုကို သူ စစ်ဆေးရမည် ဆိုလျှင် စီရင်ချက် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ထွက်လာလေမည်လား။

ဤအမှု စစ်ရသည်မှာ စိတ်ပင်ပန်းသည်။ ယခုမှ စိတ်ပန်းဖြေချင်သည်။ ပြင်ဦးလွင်တွင် သူ ရှိနေခိုက် သူ့အိမ်တွင် မြန်မာပန်းချီဆရာ အကျော်အမော် ဦးဘဉာဏ်၏ ပန်းချီပြပွဲတစ်ခုကို သူ စီစဉ်ထားသည်။ ဓမ္မတ္တ ဘုရင်ခံ ဆာဂျေအေ မောင်ကြီးနှင့်အတူ သူ့ဝန်ကြီးချုပ်များ၊ အတွင်းဝန်များ၊ အထက်တန်း အရာရှိကြီးများလည်း ပြင်ဦးလွင်တွင် ရှိနေကြမည် ဖြစ်သည်။ စစ်ဘက်က ပုဂ္ဂိုလ်အတော်များများလည်း ပြင်ဦးလွင်သို့ ရောက်လာကြလိမ့်မည်။ ပြင်ဦးလွင်သည် ဘုရင်ခံ အပန်းဖြေစခန်း အဖြစ်ထက် တပ်မြို့ အဖြစ်က ပို၍ ထင်ရှားသည်။ ယင်းတွင် မြန်မာပြည် စစ်တပ်ဌာနချုပ် ရုံးစိုက်လေသည်။

ပြင်ဦးလွင်သို့ အနားယူသွားမည်ဟု စိတ်ကူးပေါ်လာသည်အခါ ဆွစ်သင်ဇင် အိမ်တွင် ပြုလုပ်မည့် ဦးဘဉာဏ်၏ ပန်းချီပြပွဲကိုသာ အာရုံစူးစိုက်နေမိသည်။ ဤသည်မှာ ကျွန်တော်ဘက်က အလောသုံးဆယ် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ ပြင်ဦးလွင်သည် စစ်တပ် အမျက်အရာမြို့တော် ဖြစ်သည်။ စစ်တပ်တွင် ကျွန်တော်နာမည် ကြားလိုက်ရလျှင် အော့နလုံးနာသည် အထိ စက်ဆုပ်ရွံရှာ

ဖြစ်သွားကြသည် ဆိုသည်ကို ကျွန်တော် သတိမထားမိ။ ပြင်ဦးလွင်သို့ ကျွန်တော် တက်သွားခြင်းက စစ်တပ်ကို စော်ကားမော်ကား ရန်စသလို ဖြစ်လာသည်။

တကယ်တော့ ထိုအချိန် ထိုကာလမျိုးတွင် သီတင်းကျွတ် အပန်းဖြေစခန်း အဖြစ် တခြား တောင်စခန်းမြို့တစ်ခုကို ကျွန်တော် ရွေးသင့်သည်။ ထိုစခန်းသို့ လှည့်လိုက်ကြား မဟုတ်ဘဲ ခပ်ကုပ်ကုပ်လေး သွားကာ အချိန်တန်လျှင် ပြန်လာခဲ့သော် အားလုံး အဆင်ပြေမည် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် ရောက်လာသည်အတွက် အခြားသူတို့အဖို့ တိုင်းကြီးပြည်ကြီးသားတို့ ထုံးစံအရ ကျွန်တော်အား ယဉ်ကျေးပျူငှာစွာ လောကဝတ်တွေ ပြုနေစရာ မလို။ သူတို့တစ်တွေ စိတ်ဒုက္ခ ရောက်စရာလည်း အကြောင်း မရှိ။

ကျွန်တော် ခေါင်းထဲသို့ ဤတွေ့များ စောစောက မဝင်ခဲ့ပါ။ သို့နှင့် အိုက်စပီပူလောင်သည် တစ်ညနေခင်းတွင် ကျွန်တော်လည်း ပြင်ဦးလွင်စခန်းကို စတင်ခဲ့လေသည်။

ရထားသည် လယ်ကွင်းများ အလယ်မှ ဖြတ်ပြေးနေသည်။ စပါးတွေ ရင့်မှည့်စ ပြုနေပြီ။ အစိမ်းနှင့်အဝါသည် ရောယှက်နေသည်။ စပါးနံ့အချို့မှာ ငိုက်ညှတ်နေပြီ။ အဝါနှင့်အရွှေသည် ခွဲခြားလို့ မရ။ အပင်တွေက သန်သည်။ အနံ့တွေက ပြည့်ပြီးသည်။ နေခြည်နုတွင် ရွှေလှိုင်းစာခြည်ကို ဖြန့်ယှက်နေသည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်နှစ်နှင့် သုံးလခန့်က ကျွန်တော်သည် စစ်ကိုင်းမြို့တွင် ရှိနေသည်။ ပျော်လင့်မျက် အပြည့်ဖြင့် ရန်ကုန်သို့ ဆင်းလာသည်အခါ ဤလယ်တောကိုပင် မြတ်လာခဲ့ရသည်။ နှစ်နှစ်နှင့်သုံးလ ဟူသော ကာလ အပိုင်း အခြား အတွင်း ဘာတွေ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သနည်း။ သံတွဲ တောင်ရင်းဆရာတော်၏ ဟောကိန်းတို့သည် အကောင်အထည် ပေါ်လာသည်။ အားလုံးလိုလို မှန်သည်သာ ချည်း ဖြစ်သည်။ နာမည် ထင်ရှားလာမည်။ မိမိ အမျိုးသားများနှင့် ဆန့်ကျင်ရလိမ့်မည်။ ဤဟောကိန်း အားလုံး မှန်နေသည်။ ဘာကြောင့် သူ ဟောသည်အတိုင်း မှန်နေရသလဲ။ အံ့ဩစရာပင်။

ယခုမှ ဖောပန်းလှပြီ။ အမှုလည်း မြန်မြန်ပြီးကာ အဆုံးအဖြတ်တစ်ခုခု ကျစေချင်ပြီ။ အနားယူချင်ပြီး အရှေ့ဘက်တွင် ရှမ်းရိုးမကို ညိုညိုမှိုင်းမှိုင်း မြင်တွေ့ရသည်။ ရထားပြုတင်၊ အပြင်ဘက် ခေါင်းထုတ်လိုက်သည့်အခါ လေအေးက မျက်နှာကို သုတ်ဖျန်းသည်။ တစ်ကိုယ်လုံးလည်း လန်းဆန်းသွားသည်။ ရှမ်းရိုးမတွင် လန်းဆန်းနေမည်။ အေးစိမ့်မည်။ အားအင် ပြည့်ပြီးမည်။ စစ်ကိုင်းမှ ထွက်လာကတည်းက တစ်လျှောက်လုံး အလုပ်စခန်းမှာ နစ်မြုပ်ခဲ့ရသည်။ အနား မယူရသည်မှာ ကြာပြီ။

ရထားသည် ပဲခူးကို ဖြတ်လာခဲ့သည်။ ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် မြေခေရသည် ရွှေမော်စောဘုရားငုတ်တို့ကို မြင်ရသည်။ အနောက်ရိုးမတွင် နေဝင်သွားသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အရာရာသည် မှန်၍ စိုင်း၍ လာလေပြီ။ အမှောင်ထုသည် တဖြည်းဖြည်း ကျဆင်းလာသည်။ ရထားကား အရှိန်မှန်မှန်ဖြင့် ပြေးနေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရေခဲပင်ဆင်းကြသည့် တောသု အမျိုးသမီးငယ်တို့ကို တွေ့ရသည်။ ထိုရှုခင်းမှာ မြန်မာဆန်သော ကျေးလက်ရှုခင်း ဖြစ်သည်။ မြို့ကြီးပြကြီးတွင် အနေကြာသော ကျွန်တော်မှာ မြန်မာကျေးလက်၏ သဘာဝအလှတွင် ယစ်ဖူးကြည့်နူးမိလေသည်။ တရားရုံးမှ သက်သေများ၊ ရှေ့နေများ၊ ကွပ်မခါနာ ကလပ်၏ အမနာပ စကားတင်းဆိုသံများမှ ကင်းရှားဝေးရာသို့ ရောက်လာခဲ့သဖြင့် ကြည့်နူးလန်းဆန်းလာသည်။

ညနေ ရောက်လာသည်။ လမင်းသည် ရှမ်းရိုးမ နောက်မှ ထွက်ပြုလာသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရထားသည် စပါးနံ့တွေ ငိုက်ညွတ်နေသော လယ်ကွင်းများကို ဈန်ခွဲကာ အပူပိုင်းဒေသသို့ ဝင်လာသည်။ လရောင်အောက်တွင် ထိုဒေသသည်လည်း တစ်မျိုးလှနေသည်။ အဝေးတွင် လူနေအိမ်ခြေများ ရှိသည့် ရွာများဆီမှ မီးရောင်တလက်လက်တို့ကို မြင်ရသည်။ မီးရထားသည် ပုခက်လှသလို ယိမ်းထိုးလာသည်။ သူလည်း ခရီးရှည် ချီလာရသဖြင့် အိပ်ငိုက်လာဟန် တူသည်။ သို့နှင့် ကျွန်တော်လည်း အိပ်ရာပေါ် လှဲချလိုက်သည်တွင် မကြာမီ အိပ်ပျော်သွားလေသည်။

နံနက်စောစောတွင် ရထားသည် မန္တလေးသို့ ဝင်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်ခရီးမှာ မန္တလေးအလွန် ပေ သုံးထောင်ငါးရာကျော် အမြင့်ရောက်မှ ခရီးဆုံးမည်။ ပြင်ဦးလွင်သို့ ရထားဖြင့် ခရီးမဆက်တော့ဘဲ မော်တော်ကားဖြင့် သွားရန် စိတ်ကူးသည်။ ရထားမှာ တောင်တက်ရာတွင် နှေးကွေးလှသည်။ ကျွန်တော်ကား ပြင်ဦးလွင်၏ လေနအေးကို ရှုမြိုက်ချင်လှပြီ။ ပြင်ဦးလွင်၏ နံနက်ခင်းကို မြန်မြန် ထိတွေ့ချင်ပြီ။

မန္တလေး ဘုတားကြီးမှ ထွက်လာလျှင် ဒရိုင်ဘာကို ကျွေးဘေးလမ်းက မောင်းရန် သတိပေးရသည်။ ကျွေးဘေးမှ နေ၍ နန်းမြို့ရိုးကို ကျော်ကာ နန်းတော်ဆီသို့ ကြည့်ရသည့် အရသာမှာ အလွန် ကြည်နူးစရာ ကောင်းလေသည်။ တစ်ကြိမ်က နန်းမြို့သည် ကျွန်သရေ ရှိလှပေသည်။ ကျွေးကိုဖြတ်သည့် တံတားဖြူဖြူ တစ်ခုဘေးတွင် ကားကိုရပ်သည်။ ကျွေးထဲတွင် ကြာဖြူ ကြာနီတို့ ပွင့်ဖူးနေကြသည်။ ကျွေးဟိုဘက်တွင် မြို့ရိုးနီနီကြီးကို တွေ့ရသည်။ နန်းမြို့ရိုးသည် တစ်မျှော်တစ်ခေါ်ကြီး ဝေးသည်အထိ မြင်ကွင်းမှာ ပျောက်မသွား။ ရသေ့ကြီး

ဦးခန္တီ သီတင်းသုံးရာ မန္တလေးတောင်ဆီသို့ ဆန်ထွက်သွားသည်ကို မြင်ကွင်းတွင် ပေါ်လာသည်။ နံနက်ခင်း၏ လေပြည့်သည် အေးမြသည်။ မြို့ရိုး၌ နေရောင်ခြည်သည် ဝင်းလက်လာသည်။ အနီရောင်သည် တောက်ပ ထိန်လင်းလာသည်။ ကျွန်တော် စိတ်အာရုံထဲတွင် မော်တော်ကျွဲလည်း မရှိတော့။ တရားချိန်ခွင်လျှာ၏ လျှို့ဝှက်နက်နဲပုံသည်လည်း ကျွန်တော်ခေါင်းထဲတွင် မပေါ်လာ။ ကံကြမ္မာအလှည့်အပြောင်းတွင် ကင်မရွန် စစ်စိုလက်လေးနှင့် ဆုံစည်းရပုံသည်လည်း လွင့်စဉ်ထွက်ပြေးသွားလေပြီ။

တောင်ဘက်မြို့ရိုးအတိုင်း မောင်းနှင်လာခဲ့ရာ ဆွင်းဟိုး နေခဲ့သည့် မြို့ရိုးထောင့် ရောက်လာသဖြင့် သူ့ကို အမှတ်ရလာသည်။ မန္တလေးတွင် အရာရှိလေးအဖြစ် အမှုထမ်းစဉ်က ဆွင်းဟိုးကို ကျွန်တော် တွေ့ခဲ့သည်။ သူသည် မြန်မာအနုပညာလက်ရာများ၊ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများ အစုအဆောင်း ကောင်းသူ ဖြစ်သည်။ သူ့ စုဆောင်းပစ္စည်းသည် အတော်လေး ခုံလင်သည်။ ယခုမှ သူ ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီ။ သူ့ပစ္စည်းတို့လည်း လေနှင့်အတူ လွင့်ပါသွားလေပြီ။ ဒေါ့ပရောတာ၏ မန္တလေး ရွှေမျှော်ခင်း ဆီဆေးပန်းချီကားတစ်ခု သူ့လက်ဝယ် ရှိခဲ့ဖူးသည်ကို ကျွန်တော် အမှတ်ရလာသည်။ ယခု ထိုကားကို မည်သူ ပိုင်ဆိုင်နေပြီလဲ။ တရုတ်သူဌေး တစ်ဦးဦး လက်ဝယ် ရောက်နေမည်မှာ သေချာသည်။

မော်တော်ကားသည် မိုင်နှစ်ဆယ်လုံးလုံး တာရိုးပေါ်၌ မောင်းနှင်ရသည်။ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် လယ်ကွင်းပြင်ကြီးများမှာ မျှော်မဆုံးအောင် ကျယ်ပြန့်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့တွင် ရှမ်းရိုးမကို မားမားကြီး တွေ့ရသည်။ လမ်းဘေးတွင် မန်ကျည်းပင်ကြီးများ၏ အရိပ်အာဝါသမှာ အလွန်ကြီးသည်။ လယ်ကွင်းပြင်ကို လေတစ်ချက် ဝှေ့ယမ်းလိုက်သည်။ စပါးနံ့တို့သည် လေစီးကြောင်းအတိုင်း လှိုင်းအိကလေးများသဖွယ် လှုပ်ရှားကျန်ရစ်ခဲ့သည်။

လေးဆယ့်ငါးမိနစ်ခန့်ကြာလျှင် ကားသည် ရှမ်းရိုးမကို တက်စပြုလေပြီ။ နေပူရှိန် အနည်းငယ် ပြင်းထန်လာလေသည်။ သို့သော် ကြာကြာ မခံစားရပါ။ ခဏကြာလျှင် ကျွန်းတောများ အကြားသို့ ဖြတ်ကျော် မောင်းနှင်လာသည်။ နာရီဝက်အကြာတွင် ရှုခင်းသာသို့ ရောက်သည်။ ယင်းမှာ ပေနှစ်ထောင်ကျော် အမြင့်တွင် ဖြစ်သည်။ ကားပေါ်မှ ဆင်းကာ မြန်မာပြည် ဖြေပြင်ချိုင့်ဝှမ်းဆီသို့ ကြည့်မိသည်။ မြင်ကွင်းမှာ ကြည်လင် ပြတ်သားသည်။ အတားအဆီး မရှိ။ ရှင်းလင်းသည်။ ဤနေရာတွင် တောင်ကမ်းပါးမှာ မတ်စောက်သည်။ မိုးရွာပြီးစ ဖြစ်သဖြင့် ဖုန်များ၊ မြူများ ကင်းစင်လျက် ရှိရာ မန္တလေးမြို့ကို ကြည့်ကြည့်လင်လင် မြင်ရသည်။ နန်းမြို့ရိုး၊ ကျွေးနှင့် သီပေါနန်းတော် မှန်ကင်းကိုပင်

မြင်နေရသည်။ သည့်ဟိုဘက်တွင် စရာဝတီသည် တွန့်ကာရိုက်ကာ စီးဆင်းနေသည်။ ပြီးတော့ ဘုရားဂူကျောင်းများ ဖြူးဖွေးနေသည့် စစ်ကိုင်းတောင်ကို လှမ်းမျှော်ကြည့်မိသည်။ တောင်ဘက်ကို မျှော်ကြည့်လိုက်လျှင် ပုပ္ဖားတောင်ကို ရေးရေး မြင်ရသည်။ ထိုဒေသသည်ကား မဟာဂီရိ နတ်မောင်နှမတို့ ခံမြန်းရာ ဒေသဟု အယူရှိကြလေသည်။

ခရီးဆက်ဖို့ အချိန်တော်ပြီ ဖြစ်သဖြင့် ဒရိုင်ဘာကို သတိပေးရသည်။ တံတောင်ဆစ်ကျေးများကို လွန်လျှင် ဝက်သစ်ချတော တစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ လေသည် လန်းဆန်းအေးမြလာသည်။ ထိုလေကို ရှုရှုရသဖြင့် ထမင်းပင် ဆာလာသည်။ ခဏကြာလျှင် အနီးစခန်းသို့ ရောက်သည်။ ယင်းတွင် ကီယာ နန်ဒါ၏ စထရေဖယ်ရီခင်းမှာ နာမည်ကျော် နိုက်ခင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထိုနောက် ဆယ်မိနစ်ရှိလျှင် ပြင်ဦးလွင်သို့ ရောက်လာသည်။ အနီရောင် ဗိုလ်တံများမှ ပြင်ဦးလွင်တွင် ထင်ရှားသည့် မိသုကာလက်ရာများ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သည် ဆွစ်သင်ဇင်၏ အိမ်တွင် တည်းခိုမည် ဖြစ်သည်။ ထိုအိမ်မှာ ကန်တော်ကြီး အလွန်တွင် ရှိသည်။ ဆင်ဝင်၌ ကျွန်တော်ကား ဆိုက်လျှင် ဆွစ်သင်ဇင်က ဆီးကြိုနှုတ်ဆက်သည်။

နံနက်စာ စားကြစဉ် သူက ဤသို့ ပြောသည်။

'ဒါနဲ့ ဒီနေ့ည အစိုးရအိမ်တော်မှာ ကပွဲရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ သွားမလို့ စီစဉ်ထားတယ်။ ခင်ဗျား ရောက်နေတယ်လို့ ဘုရင်ခံ အတွင်းဝန်ဆီကို ဖုန်းဆက် ပြောလိုက်မယ်'

'ကျေးဇူးပါ။ ကျွန်တော် သိပ်သွားချင်တယ်'

ချက်ချင်းပင် တယ်လီဖုန်းခွက် ကိုင်ကာ ပြောနေသည့် အသံကို ကြားနေရသည်။ 'ဒီမှာ ကောလစ်လည်း ရောက်နေတယ်။ ဒီည ကပွဲကို သူလည်း လာချင်တယ်။ မိတ်စာ ပို့ပေးပါလား'

ခဏကြာမျှ ပြောဆိုနေကြသည်။ စကားပြောခွက်ကို ချလိုက်ပြီးနောက် ဤသို့ ဆိုသည်။ 'ဖော်တက်ကျေးဇူးကို သူတို့ မိတ်ထားမိနေပြီ တဲ့'

'ပြင်ဦးလွင်ကို သူ တက်လာမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် မသိဘူး'

'ဒါပေမဲ့ သူ ရောက်နေတာ အမှန်ပါ။ ပြီးတော့ ကပွဲကို မိတ်ထားတယ်တဲ့'

'ဘုရင်ခံ အတွင်းဝန်က ဘာပြောသလဲ'

'သူလည်း စိတ်ရုပ်သွားဟန် တူပါတယ်။ ခင်ဗျား ပြင်ဦးလွင် ရောက်လာမယ်မှန်း သူ မသိဘူး တဲ့'

'ကျွန်တော့်ကိုရော မိတ်မှာတဲ့လား'

'မိတ်မယ်လေ၊ မိတ်စာ ပို့လိုက်မယ် တဲ့၊ ဒါပေမဲ့ နည်းနည်းတော့ ခိုးရိမ်သွားဟန် တူတယ်'

အခြေအနေမှာ ထူးခြားသလို ဖြစ်နေသည်။ ဖော်တက်ကျေးဇူးသည် ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေအရ ပြစ်မှုတစ်ခု ကျူးလွန်သဖြင့် အပြစ်ပေး ခံထားရသူ ဖြစ်သည်။ သူ့အမှုမှာ မပြီးပြတ်သေး။ ဟိုက်ကုတ်တွင် အယူခံဝင်ထားဆဲ ဖြစ်သည်။ ယင်းကို လူတိုင်း သိသည်။ ဘာမျှ ဖုံးကွယ်နေစရာ မလို။ အစိုးရ အိမ်တော်သို့ မိတ်ကြားခြင်း ခံရသူမှာ ရိုးသား အပြစ်ကင်းစင်သူသာ ဖြစ်သင့်သည်။ ယင်းမှာ ထုံးတမ်း အစဉ်အလာတစ်ခုလို ဖြစ်ရမည်။ အစိုးရအိမ်တော်ထဲသို့ ဝင်ထွက်နိုင်ခြင်းမှာ ဂုဏ်ပြုခံရခြင်းတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ယခုမှ တရားရုံးမျှော်စင်သည့် ဟိုက်ကုတ်က အယူခံမှုကို မကြားနာရသေးဘဲ ရာဇဝတ် သားကို အိမ်တော်သို့ မိတ်သည် ဆိုခြင်းမှာ သူ့ကို လိုလားကြောင်း ပြရာ ရောက်သည်။ ဤသို့ ဆိုလျှင်လည်း အချိန်စောလွန်းနေသည်။ ဟိုက်ကုတ်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ကြိုတင်ဩဇာပေးရာ ရောက်မနေဘူးလား။ ထင်ချင်သလို ထင်၊ ဂရုမစိုက်ဘူးဟု ဝင့်ကြားရာ ရောက်မနေပေဘူးလား။ ဤသဘောထားမျိုးကို ဆွစ်သင်ဇင်အား ပြောမိသည်။ သူကမူ ဤသို့ တွက်ချက်ပြီး စီစဉ်ခြင်း ဟုတ်မည် မထင်ကြောင်း ပြန်ပြောသည်။

'ကပွဲမိတ်တယ်ဆိုတာ အိမ်တော်ရုံးအဖွဲ့က လုပ်တာပါ။ ဖော်တက်ကျေးဇူးက သူတို့မိတ်ဆွေ ဖြစ်မှာပေါ့။ ဒီနေရာမှာတော့ ဆာဂျေအေ သိမယ် မထင်ဘူး'

'ဆို ကျွန်တော်ကလည်း ဂရုမစိုက်ပါဘူး။ ပြီးတော့ ဒီမှာ ဟိုက်ကုတ်တရား သူကြီး တစ်ယောက်ယောက် ရောက်လာလည်း သူတို့ အစီအမံကို ဂရုစိုက်မယ် မထင်ဘူး။ ဒါထက် ကိုယ်ရေး အတွင်းဝန်က ဘာဖြစ်လို့ စိတ်ပူမိတာတဲ့လဲ။ ကျွန်တော့်ကို ပွဲဖျက်မယ်သူ၊ ဆုဆုပုပု လုပ်မယ်သူ လို့ များ ထင်နေသလားမှ မသိတာ'

'မဟုတ်ဘူး။ သူ ခိုးရိမ်တာက စစ်တပ်က လူတွေကိုဗျ။ သူတို့တစ်တွေ ရုတ်ရုတ် ရုတ်ရုတ် လုပ်မှာ ခိုးရိမ်တယ်နဲ့ တူပါတယ်'

ထိုကိစ္စကိုမူ လုပ်မည်၊ မလုပ်မည် တပ်အပ်သောချာ မပြောနိုင်ပါ။ သို့သော် အစိုးရအိမ်တော်သို့ မည်သူ့ကို မိတ်ရမည်၊ မည်သူ့ကို မမိတ်ရ ဟူ၍ကား သူတို့ ဩဇာပေးနိုင်မည် မထင်မိ။ မည်သို့ဖြစ်စေ ကပွဲသို့ ကျွန်တော် လာမည်ကို မလိုလားသူတွေ အတော်များနေမှာ သေချာသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်တော် သွားလို့ သင့်ပါမည်လား။ ပထမ စိတ်ကူးတွင် မသွားတော့ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ပြင်ဦးလွင်သို့ ကျွန်တော် တက်လာသည်မှာ အနားယူ အပန်းဖြေရန်ပင် ဖြစ်သည်။

ယခုမှ ပြင်ဦးလွင် လောကသည် ရန်ကုန်လောကထက် ပို၍ ရုတ်ရုတ်သံသံ ဖြစ်နေပြီ။ ပြင်ဦးလွင်သည် မြို့ကလေး ဂူင်လယ်ဖြစ်သည်။ ကပွဲသို့ ကျွန်တော် မသွားသည့်တိုင် စစ်တပ်က စစ်ဗိုလ်ကလေးများနှင့် တစ်နေရာမဟုတ် တစ်နေရာတွင် တွေ့နိုင်သည်။ ကလပ်တွင် တွေ့နိုင်သည်။ ဂေါက်ကွင်းတွင် တွေ့နိုင်သည်။ ငြိမ်းတော့ ပန်းချီပြပွဲလည်း ရှိသေးသည်။ ဦးဘဉာဏ်၏ ပန်းချီပြပွဲကို တက်ရန် ဆွစ်သင်ဗင့်က လှူတော်တော်များများကို ဖိတ်ထားသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် တစ်နည်း စဉ်းစားကြည့်သည်။ အကယ်၍ သည်ည ကပွဲသို့ မသွားတော့ဘူး ဆိုလျှင် ပြင်ဦးလွင်မှ ချက်ချင်း ထွက်သွားရမည်ဟု သဘောရသည်။

'ကဲ... ဆိုပါဦး ဓားနတ်၊ ကျွန်တော် ကပွဲလိုက်ရမလား'

'ဆို... လိုက်သာ လိုက်ခဲ၊ အလကား အဓိပ္ပာယ်မရှိတာတွေ ထည့်စဉ်းစား မနေနဲ့' ဆွစ်သင်ဗင့်၏ အဖြေပင် ဖြစ်သည်။

ဟုတ်သည်။ အဓိပ္ပာယ် ဘာမျှ မရှိ။ ထို့ကြောင့် ကပွဲသို့ သွားမည်ဟု ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သို့တိုင်အောင် ကင်မရွန်တပ်ရင်းက စစ်ဗိုလ်ကလေးများသည် ကျွန်တော်အပေါ် ဘယ်လောက်အထိ အပြီးကြီးနေသည်ကိုမူ ကျွန်တော် မတွက်ဆတတ်။ မသိနိုင်။ အကယ်၍သာ သူတို့အပြီးကို တွက်ဆ မိမည်ဆိုလျှင် ကပွဲသို့သွားဖို့ စိတ်ကူးမှ ထည့်စွဲပါ့မလားဟု ကျွန်တော် အောက်မေ့ မိသည်။

အခြေအနေက ဤသို့ ဖန်လာလေရာ ရှောင်လို့ မရတော့။ သို့နှင့် ဆွစ်သင်ဗင့်တို့ အဖွဲ့နှင့်အတူ အိမ်တော်သို့ လာခဲ့သည်။ ဆိုးဆိုးရွားရွား ရင်ဆိုင်စရာ ဆို၍ သုန်သုန်မှုန်မှုန် မျက်နှာများအပြင် ဘာရှိနိုင်သေးသလဲ။ ဖိုဂါတီလည်း ကပွဲသို့ လာသည်။ အခြား မိတ်ဆွေများလည်း ရောက်လာကြသည်။ ပြင်ဦးလွင်လို မြို့လေးမှာပင် ကျွန်တော်တက်က ထောက်ခံသူတွေ၊ ကျွန်တော်နှင့် သဘောမျင်း တိုက်ဆိုင်သူတွေ ရှိနေသည်။

အိမ်တော်ဆင်ဝင်တွင် ကိုယ်ရေးအတွင်းဝန်က ကျွန်တော်တို့ကို ကြိုဆိုသည်။ ကျွန်တော်နှင့် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည့်အခါ သူ့မျက်လုံးများမှာ ထိတ်ထိတ် ဖျာဖျာ ဖြစ်နေသည် ထင်မိသည်။ ကျွန်တော်က မိတ်ကြားသည့်အတွက် ကျေးဇူး တင်ကြောင်း ပြောသည်။ အဖြစ်မှန် အကြောင်းဆက်ကို ကျွန်တော် သိထားလေရာ မျက်နှာအမှအရာသာဖြင့် ဖော်တက်စကား ရှိနေသည့် အတွက် ကျွန်တော်တက်က တစ်နံတစ်ရာ အနှောင့်အယှက် မဖြစ်ကြောင်း ပြသရသည်။ သို့သော်လည်း သူက ကျွန်တော်ကို ရှောင်ထွက်ကာ တခြားတစ်ယောက်နှင့် စကားပြောနေသည်။

ကပွဲခန်းမနှင့် ဆက်နေသည့် တစ်ဖက်ခန်းသို့ ကျွန်တော်ရောက်သွားလျှင် တီးဝိုင်းက စတင် တီးမှုတ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့ထဲက တစ်ယောက်နှင့် တွဲကသည်။ ထိုအခါတွင် ဖော်တက်စကားကို ကျွန်တော် မြင်လိုက်မိသည်။ ဓမ္မတ္တ တရားဝန်ကြီးကိုလည်း မြင်သည်။ သည်နေရာမျိုးမှာ သည်လူတွေ အနုအညံနှင့် ကြုံမှု ကြုံရတတ်ပေလေဟု အောက်မေ့ ဆင်ခြင်မိကာ ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်မိသည်။ ကျွန်တော်နှင့် တွဲကနေသည့် အဖော်ပင် ကျွန်တော် ရယ်သည်ကို ကြည့်ကာ အံ့အားသင့်နေသည်။ ဘဝဇာတ်ဆရာ အလိုကျပေပဲဟု ကျွန်တော် ဆင်ခြင်မိသည်။ သို့သော်လည်း ဘဝဇာတ်ဆရာ စီမံထားသည့် အခြားဇာတ်ကွက်တစ်ခု ရှိသေးသည်ကို ကျွန်တော် မသိသေး။

နောက်ပိုင်းတွင် တွဲကရန် အဖော် မရှိတော့သဖြင့် အောက်ထပ်သို့ ဆင်းလာကာ ဓားသောက်ခန်းသို့ ဝင်ခဲ့သည်။ အခန်းတစ်ဖက်ရွန်တွင် စစ်တပ်မှ အရာရှိများ ဓားသောက်ကာ စကားလက်ဆုံ ကျနေကြသည်။ ကျွန်တော် ဝင်လာသည်ကို မြင်လျှင် စကားပြော ရပ်ကာ စိုက်ကြည့်နေကြသည်။ သူတို့နှင့် မသိသဖြင့် အရက်တစ်ခွက်နှင့် ပေါင်မုန့်အသားညှပ် မှာပြီး စားသည်။

ပေါင်မုန့်စားနေစဉ် အခန်းတစ်ခုလုံး တိတ်ဆိတ်သွားသည်ကို ချက်ချင်း သတိထားလိုက်မိသည်။ စိတ်အိုက်စရာ အခြေအနေပါလားဟု သတိထားမိသည်။ ထိုစဉ် ကျွန်တော် အသိအကျွမ်းအချို့ ရောက်လာသဖြင့် သူတို့အတွက် သောက်စရာများ မှာကာ ဓားသောက်ကြသည်။ ဧကအကြားတွင် စစ်ဗိုလ်ကလေးများ အခန်းထဲမှ ထွက်သွားကြသည်။ သည်အခါတွင်မှ အနေရ အထိုင်ရ ပေါ့ပါးလာသည်။

ထို့နောက် ကပွဲခန်းသို့ ရောက်သွားကာ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ကို မြင်သဖြင့် သူနှင့်အတူ အိမ်ကြီး၏ အခြားတစ်ဖက်သို့ လျှောက်လာခဲ့ကြသည်။ အခန်း၏ ချောင်ကျသော ထောင့် တစ်နေရာတွင် သက်သောင့်သက်သာ ထိုင်ရသည့် ကုလားထိုင်များ တွေ့သဖြင့် နေရာ အကျယူကာ စကားလက်ဆုံ ကျမိသည်။ အချိန်မှာ ဘယ်ပုံတယ်နည်း ကုန်လွန်သွားသည် မသိ။ စကားပြော ကောင်းသဖြင့် ကျွန်တော်အဖွဲ့ကိုပင် မေ့နေသည်။ သူတို့ ဘယ်ရောက်နေကြသလဲ။ ထိုစဉ်က ဘာအကြောင်း ပြောကြသည်ကို ယခု ပြန်လည် ဖော်ထုတ်လို့ မရတော့ပြီ။ နောက်ဆုံးတွင် တီးဝိုင်းသိမ်းသည့် အသံ၊ ကားများ ဟွန်းတီးသံတို့ကို ကြားရသည်တွင် မှာရှိကြည့်မိသည်။ ည တစ်နာရီသာသာ ရှိနေပြီ။

"အင်း... ပြီးသွားပြီ၊ အဖွဲ့နဲ့တွေ့မှ ဘာမှ မဖြစ်ဘူးဆိုတာ ပြောရဦးမယ်"

ဤသို့ တစ်ကိုယ်တည်း ပြောမိသည်။

ကျွန်တော်လည်း ဆင်ဝင်သို့ ခပ်သုတ်သုတ် ထွက်လာခဲ့သည်။ ဆွစ်သင် ဗင်ဇာ ကားလည်း အလောတော်ပင် ရောက်လာသည်။ 'နေပါဦး၊ ခင်ဗျား တစ်ယောက်က ဘယ် ပျောက်နေတာတဲ့ လဲ၊ တစ်ချိန်လုံး ဘယ်သွားနေသလဲ' ဖိုဂါတီက အော်မေးသည်။ အချို့ အရာရှိများက ကျွန်တော်ကို တအံ့တဩ ကြည့် နေကြသည်။ သို့သော် ကားကလည်း စောင့်နေသဖြင့် ဖိုဂါတီကို ဘာမျှ ပြန် မပြောနိုင်တော့ဘဲ ဆွစ်သင်ဗင် ကားပေါ်သို့ မြန်မြန် တက်ခဲ့ရသည်။

မကြာပါ။ ထိုညက မြစ်ပျက်ပုံ အလုံးစုံကို သိရသည်။ ကျွန်တော် မသိသေးသည့် လုပ်ကြံမှုလည်း ပါသေးသည်။ တစ်နေ့တွင် ရုံးကိစ္စတစ်ခု ရှိသဖြင့် အတွင်းဝန်ချုပ် မစ္စတာလီချီနှင့် တွေ့ရသည်။ ကိစ္စပြီးလျှင် သူက ဤသို့ စကား တစ်စွန်း ဆိုသည်။

'ဒါနဲ့ စကားမစပ် ပြောရဦးမယ်၊ ကျွန်တော်ကို ခင်ဗျားက ကျေးဇူး တင်ရမယ့် အကြောင်းတစ်ခု ရှိနေတယ်။ အခု စီရင်ချက် ချလိုက်တဲ့ အမှုအတွက် ကင်မရွန် စစ်ဗိုလ်ကလေးတွေက ခင်ဗျားကို မကျေနပ် မချမ်းနိုင် ဖြစ်နေကြတယ် ဆိုတာ ခင်ဗျား သိထားတယ်နော်'

'သိပါတယ်၊ စိတ်ဆိုးနေကြတယ်လို့ ကြားတာပဲ'

'တစ်နေ့ကပဲ စစ်ဗိုလ်လေးတစ်ယောက် ကျွန်တော်မိန်းမဆီ လာသွားကြ တယ်။ ခင်ဗျားကို ကန်တော်ကြီးထဲ ပစ်ချမယ်လို့ ပြောသွားကြတယ်။ ဒီအကြောင်း ကျွန်တော် သိရတော့ သူတို့ဆီ ဓာတစ်စောင်ရေးပြီး အလကား မဟုတ်တရုတ် အလုပ်တွေ၊ ရူးရူးပေါပေါ အလုပ်တွေ လျှောက်လုပ်မနေနဲ့လို့ ဟန့်လိုက်ရတယ်။'

'ကျွန်တော်ကို ကယ်တင်လိုက်တဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါပါတယ် ခင်ဗျား။ ဒီလိုဆိုရင် မစ္စတာ ဂျတ်စတစ်ကန်းနလစ် တစ်ယောက် သတိထားဖို့ ကောင်း တယ်နော်။ သူ့ကိုလည်း သတိပေးရင် ကောင်းမယ်။ ဖော်တက်စကျီအမှု အယူခံကို သူ ကြားနာလိမ့်မယ် ထင်တယ်။ တကယ်လို့ သူက ကျွန်တော်ရုံးက အမိန့်ကို အတည်ပြုရင် ခက်နေမယ်နော်'

* အိန္ဒိယသမိုင်းတွင်လည်း ဤအဖြစ်မျိုး ထူးထူးဆန်းဆန်း ကြုံဖူးသည်။ လော့ရီယွန် ဘုရင် ခံစား ဖြစ်လာသည့်အခါ ဥရောပတိုက်သားတို့ ပါဝင် ပတ်သက်သည့် အမှုများကို ဝိုင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးတို့အား စီရင်ပိုင်ခွင့်ပေးသည့် အီးလဗတ် ဥပဒေကျမ်းတစ်စောင် ရေးဆွဲ နည်း ယင်းကို ကာလကဏ္ဍား အင်္ဂလိပ်ကုန်သည်ပိုင်းက မကျေနပ်။ ထို့ကြောင့် ဘုရင်ခံစားမှုကို မမ်းမွှုပ်ကာ အင်္ဂလန်သွားမည့် သင်္ဘောပေါ်တွင် တင်လွှတ်လိုက်ကြရန် ကြံစည်ကြသည်။

ထိုအခါ အတွင်းဝန်ချုပ် မျက်နှာမှာ တင်းမာသွားသည်။ ကျွန်တော်ကိစ္စ ပြီးလျှင် ပြန်နိုင်ပြီဟု နှင်ထုတ်နေသည့် မျက်နှာထားဟု ကျွန်တော် ယူဆမိသည်။

အိမ်ပြန်ရောက်လျှင် ကြားသိခဲ့ရသည့် သတင်းကို ပြန်လည်သုံးသပ်သည်။ အတွင်းဝန်ချုပ်မှာ တကယ်ပင် စိုးရိမ်သွားဟန် တူသည်။ ကျွန်တော်ရင်ထဲမှာလည်း တစ်မျိုး စိတ်ရသည်။ ဤအမှုကိုနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်နေပြီလားဟု သံသယ ဝင်လာသည်။ ထိုညက ကပွဲအပြီးတွင် ကင်မရွန် စစ်ဗိုလ်ကလေးများ ကျွန်တော်ကို ခေါင်းတောက်အောင် ရှာကြသလား။ မတွေ့ရသဖြင့် သူတို့ အကြံ အစည် အထမမြောက် ဖြစ်ရသလား။ သည်အတိုင်း ဆိုလျှင် အတော်ရယ်စရာ ကောင်းသည့် အဖြစ်တစ်ခုပင်။ ကျွန်တော်ကို တွေ့အောင် မရှာနိုင် ဆိုလျှင် သူတို့ လူညံတွေပဲ၊ လူရှင်တွေပဲ။

ထို့နောက် သည်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆက်လက်စူးစမ်း မနေတော့ ပါ။ အဖြစ်မှန်ကိုလည်း ယနေ့တိုင် ကျွန်တော် မသိပါ။ လူငယ်တွေ ဘာဖြစ်လို့ အရူးထကြသလဲ။ ကလေးဆန်သည့် အပြုအမူသာ ဖြစ်ပေမည်။ နောက်ရက် များတွင် ဘာကြောင့် ကျွန်တော်ကို ပြင်ဦးလွင် ကန်တော်ကြီးထဲ ပစ်မချကြသလဲ။ မစ္စတာလီချီ၏ သတိပေးစကားကို သူတို့ နားမည် မဟုတ် ဟူ၍ကား ကျွန်တော် ယူဆမိသည်။

ပြင်ဦးလွင်သို့ တက်လာပြီး သူတို့ကို မျက်နှာချင်းဆိုင်ရုံသည် ကျွန်တော် သတ္တိကို သူတို့ ချီးကျူးနေကြသည် ဟူ၍လည်း တစ်ယောက်က ကျွန်တော်ကို ဖွင့်ဟသည်။ မည်သို့ရှိစေ သူတို့မှာ စစ်သားများ ဖြစ်သည်။ ကင်မရွန်တပ်က စစ်ဗိုလ်ကလေးများသည် မိကောင်းဖခင် သားသမီးများ ဖြစ်ကြသည် မဟုတ် လား။ ဂုဏ်သရေရှိ လူကြီးလူကောင်းများ ဖြစ်ကြသည် မဟုတ်လား။

သို့သော်လည်း ပြင်ဦးလွင်ကို တက်လာရုံသည် ကျွန်တော်သတ္တိကို ချီးကျူး သည့် ဆိုခြင်းမှာ တလွဲဆဲပင်ကောင်းခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။ သူတို့စိတ်ထဲတွင် တမင် လာရုံသူဟု အထင်မှားနေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ပြင်ဦးလွင်သို့ ကျွန်တော် တက်လာ သည့်အခါ သူတို့အကြောင်းကို ခေါင်းထဲတွင် နည်းနည်းကလေးမျှ ထည့်မတွက်မိ။ မစဉ်းစားမီ၊ ကပွဲတွင်လည်း ထိုအကြောင်း၊ ထိုကိစ္စတွေကို မမှနေသည့်မှာ အမှန်။ တစ်နေရာတွင် ထိုင်ကာ အကြောင်းအရာ တစ်ခုခု စကားလက်ဆုံ ကျနေခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်မှန်းမသိ ကုန်သွားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ကြုံတွေ့ ရသမျှမှာ ရယ်မောပွယ် ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် တစ်ခုမျှသာ ဖြစ်သည်။ သည်လို ရယ်စရာ ဇာတ်ကွက်မျိုး ကြုံခဲ့ဖူးလှပြီ။ သို့သော် အကယ်၍သာ ကန်တော်ကြီးထဲသို့ ကျွန်တော် ပစ်ချမိ

ခံရလျှင် ဇာတ်လမ်းသည် ဤတွင် တစ်ခန်းရုပ်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်။ ကျွန်တော် နွှော့ကိုယ် အလေးချိန်မှာ ဆယ့်လေးတေန် ရှိပြီး လူကလည်း သန်သန်မာမာ ရှိရာ ကန်ထဲ ပစ်ချခြင်း ခံရရုံဖြင့်တော့ သည်ဇာတ်လမ်း အဆုံးသတ်နိုင်စရာ အကြောင်း မမြင်။

ဦးတဉာဏ်၏ ပန်းချီပြပွဲမှာ အောင်မြင်သည်။ ပရိသတ် ခုံနဲ့ညီညီ လာကြည့်ကြသည်။ ပန်းချီကား တော်တော်များများ ရောင်းရသည်။ ထိုပြပွဲသို့ ကင်မရွန် စစ်ဗိုလ်ကလေးများ မရောက်လာကြ။ သို့သော် သူတို့ စစ်ဗိုလ်ချုပ် မေဂျာကွင်နရယ် ကိုနင်ဟန် ရောက်လာသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ သူတို့နှင့် အတူတူပင် ပန်းချီကားများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုသေးသည်။ ထို့နောက် ပန်းချီ အကြောင်း အတန်ကြာ ဆွေးနွေး ပြောဆိုဖြစ်ကြသေးသည်။ စစ်ဗိုလ်ချုပ်သည် အရှေ့တိုင်း အနုပညာကို စိတ်ဝင်စားသူဖြစ်ပြီး အလေ့အလာများသူ တစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ပတ်သက်သည့် ကိစ္စတို့ကို သူ သိပြီး ဖြစ်မည်ဟု ကျွန်တော် ယူဆသည်။ သို့သော် သူ သိကြောင်း အရိပ်အမြွက်မျှပင် မဖွင့်ဟ။ သူသည် သိမ်မွေ့ ယဉ်ကျေးသူ ဖြစ်ပြီး အရောတဝင် ပေါင်းသင်းတတ်သူ ဖြစ် လေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကောားဝိုင်းတွင် ဖော်တက်စကျီ ဟူသော နာမည်ကို တစ်ခါမျှပင် မကြားရ။ ထိုအခါမှစ၍ သူ့အပေါ် များစွာ လေးစားမိသည်။

၆။ အယုခံ

အောက်တိုဘာ ၁၅ တွင် ရန်ကုန်သို့ ကျွန်တော် ပြန်ရောက်သည်။ အယုခံကို ကြားနာရန် ဟိုက်ကုတ်က ၂၉ ရက်နေ့တွင် နှိန်းထားသည်။ အများပြည်သူတို့မှာ ထိုအမှုကို များစွာ စိတ်ဝင်စားရာ အယုခံကို စောင့်မျှော်နေကြသည်။ မစ္စတာ ဂျတ်စတစ်ကန်းနလစ် မည်သို့ စီရင်လေမည်နည်း။

ကန်းနလစ်သည် လန်ဒန် ဝတ်လုံတော်ရတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ အရှေ့ တိုင်းတွင် ကြာကြာ အမှုထမ်းဖူးသူကား မဟုတ်။ ထို့ပြင် မှန်သည် ထင်လျှင် လုပ်ရဲသူဟု ကျော်ကြားသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

ဖော်တက်စကျီအမှုနှင့် ပတ်သက်၍ကား ဤသို့ ကျွန်တော် ခံယူထား မိသည်။ ကျွန်တော် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် တွေးခေါ်ဆင်ခြင်ပုံတို့သည် မှန်ကန် သည် ဖြစ်စေ၊ လူမျိုးမွမ်းမံထိုက်သည် ဖြစ်စေ၊ ဟိုက်ကုတ်က ကျွန်တော်ရုံးမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက်သည်ဖြစ်စေ ၁၉၃၀ မြန်မာပြည်တွင်မူ ထိုရောက်မှု ရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အစိုးရကလည်း ကျွန်တော် အယူအဆမျိုးကို လက်ခံနိုင်မည် မဟုတ်။ လိုအပ်လျှင် ဝင်ရောက် ရွက်ဖက်မည်မှာ သေချာသည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်

သည်။ အစိုးရ၏ သဘောထားကို မစ္စတာကန်းနလစ်လည်း သိနေပြီး ဖြစ်လိမ့် မည်။

အယုခံအမှုတွင် အပြေသုံးမျိုး ထွက်လာနိုင်သည်။ ပထမနည်းလမ်း။ ကန်းနလစ်သည် ကျွန်တော်စီရင်ချက်ကို အတည်ပြုမည်။ ကျွန်တော် ကောက်ယူ ပုံကို သဘောတူမည်။ ကျန်သည့် အပိုင်းကို အစိုးရက သင့်သလို အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယနည်းလမ်း။ စစ်ဆေးချက်ကို သဘောတူ မည်။ သို့သော် စီရင်ချက်ကို တစ်မျိုး ပြောင်းလဲ ချမှတ်နိုင်သည်။ တတိယ နည်းလမ်း။ ကျွန်တော်နှင့် တွေးခေါ် ယူဆပုံမျှင် လုံးဝကွဲပြားကာ တရားခံကို လွတ်ပစ်နိုင်သည်။ ဤတွင် ပထမနှင့် တတိယ နည်းလမ်းတို့ မဖြစ်နိုင် ဟု ကျွန်တော် တွက်ဆထားသည်။ ဒုတိယနည်းလမ်းမှာ သူ့ရွေးမည့်လမ်း ဖြစ်သည်။ ထောက်ထား သက်ညှာရမည့် အကြောင်းကိစ္စများ ရှိနေခဲ့လျှင် ထောင်ဒဏ် စီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။ သူ့ဘက်က ဘယ်ပုံဘယ်နည်း သနားညှာတာ စိတ် ဝင်နိုင်မလေဟု ကျွန်တော် စဉ်းစားကြည့်သည်။ တစ်ဖက်က ခပ်ကြမ်းကြမ်း၊ ခပ်ရိုင်းရိုင်း လေသံ လွှင့်နေသဖြင့် သနားညှာတာစိတ် ဝင်နိုင်သလား။

ဆာအာသာပိတ်ချ် ဆိုလျှင်ကား တစ်မျိုးတစ်ဖုံ တွေးခေါ်လိမ့်မည်။ ကန်းနလစ်နှင့် ဆန်ကျင်ဘက် သဘောထားမျိုး ပေါ်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ကန်းနလစ်တွင် ညှာတာစိတ် မရှိသည်တိုင် တရားခံဘက်က ပူဇော် မရှိ။ အစိုးရ၏ ထောက်ထားညှာတာမှုကို မျှော်လင့်နိုင်သေးသည်။ အယုခံ ကြားနာမည့် အချိန် တွင် အမှု၏ အလားအလာမှာ ဤသို့ ရှိနေလေသည်။

အယုခံမူ ကြားနာစဉ် ဟိုက်ကုတ်သို့ ကျွန်တော် ရောက်မသွား။ သို့သော် စီရင်ချက်ကိုမူ နောက်တစ်နေ့မနက် သတင်းစာများတွင် ဖတ်ရသည်။ စီရင်ချက် တွင် ဤသို့ ရှင်းလင်း ဖော်ပြထားသည်။ အောက်ရုံး တရားသူကြီး ဖြစ်သည့် ကျွန်တော်၏ စီရင်ချက်ကို ပထမ ထောက်ခံသည်။ အပြစ်ပေးထိုက်အောင် သက်သေ အထောက်အထား နိုင်လှသည်။ ကျေးအေးခွင့် လျှောက်ထားသည်ကို ကျွန်တော်ရုံးက ပယ်ချလိုက်သည်မှာလည်း မှန်သည်။ အကြောင်းမှာ အများ ပြည်သူ လုံခြုံမှုကို ထောက်ထားရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဟု ထောက်ပြသည်။ ထို့နောက် တရားခံ အရက်သောက်ထားသလား၊ မသောက်ဖူးလား ဆိုသည်ကို စောကြောသည်။ တရားခံသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်စဉ် အရက်သောက်ထားသည်ဟု မည်သူကမှ အစစ်မခံ၊ တရားခံ၏ အပြစ်အမှု အကျင့်စာရိတ္တတို့ကို ဟိုက်ကုတ်က မစောကြော။ ထို့အတူ တရားခံသည် ပြစ်မှု ကျူးလွန်စဉ်က အရက်သောက်ဟန် တူသည် ဟူသော သံသယမျိုးကိုလည်း မဆွေးနွေး မတင်ပြ။

တရားခံ၏ အပြုအမူကို လူစစ်လူမှုရှုမဲပြီးနောက် မစ္စတာကနဲနဲလစ်သည် ကျွန်တော်ပေးသည့် အပြစ်ဒဏ်ကို ထောက်ပြသည်။ ထောင်ဒဏ်သုံးလ စီရင်ခြင်း မှာ အလုပ်မှ ထုတ်ပယ်လိုက်သည့် အဓိပ္ပာယ်မျိုး သက်ရောက်သည်။ ရာဇဝတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ပေါ့လျော့မှု၊ ပေါ့ဆမှုတို့သည် မည်မျှပင် ကြီးမားသည်ဖြစ်စေ စစ်တပ် အရာရှိတို့ကို အလုပ်မှ မထုတ်ပယ်သင့်ဟု ကနဲနဲလစ်က တင်ပြသည်။*

ကနဲနဲလစ်၏ စီရင်ချက်ကို နားလည်ရ အတော်ခက်သွားသည်။ ရာဇဝတ် မှု ကွင့်ထုံးဥပဒေကို ပြုစုခဲ့သူများသည် အဆိုပါ ပြစ်မှုမျိုးအတွက် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ရာ တွင် စစ်ဗိုလ်များကို ခြိုင်းချက်ပေးရမည်ဟု ရည်ရွယ်ရင်း ရှိသလား။ သို့သော် မစ္စတာ ကနဲနဲလစ်က ဤခြိုင်းချက်အရ အခြား မည်သည့် လူတန်းစားကရော ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိသည်ကို ဖော်ပြရန် ဇယားလျှော့နေသည်။ သို့သော်လည်း စစ်တပ်အရာရှိ ဆိုရာ၌ အင်္ဂလိပ် စစ်ဗိုလ်များသာမက မြန်မာစစ်ဗိုလ်များပါ ခံစားခွင့် ရှိသည်ဟု ဖော်ပြရန်ကိုကား မပေပါ။ ထိုအချိန်တွင် ဗြိတိသျှ တပ်မတော်၌ မည်သည့် တပ်ရင်းတွင်မျှ မြန်မာစစ်ဗိုလ်များ မရှိသေးပေ။

စီရင်ချက်ကို ဤသို့ နိဂုံးချုပ်ထားသည်။

“ထို့ကြောင့် ထောင်ဒဏ် စီရင်ချက်ကို ကျွန်ုပ် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ သို့သော် တရားခံ၏ ပေါ့ဆမှုမှာ ကြီးလွန်းသည်ဟု ယူဆသဖြင့် ယခု ဓွဲဆိုထား သည့် ပုဒ်မအရ ဒဏ်ငွေ ပေးဆောင်စေရမည်။ ဝမ်းနည်းစွာဖြင့်ပင် ဒဏ်ငွေ ကျပ် ၁၀၀၀ (၅၅ ပေါင်)ကိုသာ ပေးဆောင်ရန် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်လိုက်သည်။ ယင်းဒဏ်ငွေ ၁၀၀၀ ကို ဒဏ်ရာရသူ အမျိုးသမီး နှစ်ဦးအား အညီအမျှ ခွဲဝေပေး ရမည်။”

အမှန်စင်စစ် ဤဖြစ်မှုသည် ဒဏ်ငွေနှင့် မလုံလောက်ပေ။ သို့သော် ထောင်မချနိုင်ရကား ဒဏ်ငွေ တပ်ရုံသာ ရှိလေသည်။

သူ့ဘက်ကလည်း အကျဉ်းအကျပ် တွေ့နေလေရာ ဤစီရင်ချက်သည် အတတ်နိုင်ဆုံး သူ့ဘက်က မနိတိုးပေးမှု တစ်ခုပင် ဖြစ်လေသည်။ တရားမရှုံးတွင်

* သူ့အဆိုပြုချက်မှာ ယုံနိုင်စရာပင် မရှိပေ။ စီရင်ချက်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြည့်ပြည့် နှိပ် ဖော်ပြထားသည်။

“ဘုရင့်ကော်မရှင် ရထားသော ဗြိတိသျှ အရာရှိ သို့မဟုတ် မြန်မာ အရာရှိ သို့ မဟုတ် စစ်တပ်မှ ကော်မရှင်တစ်ဦးမှ ရထားသော အိန္ဒိယ အရာရှိသည် ပေါ့ဆမှုကြောင့် ပြစ်မှု တစ်ခုတစ်ရာ ကျွဲလွန်ခဲ့လျှင် ပြစ်မှု ကြီးသည်ဖြစ်စေ သူ့ထမ်းရွက်သည့် တန်ဖိုး ရှိသော စစ်မှုထမ်းဘဝကို ထောက်ထားကာ ပြင်းထန်သည့် ပြစ်ဒဏ်၊ ဥပမာ ထောင်ဒဏ် မျိုး ကာကြောင့် ပေးရမည်ရည်။”

ဓွဲဆိုမည် ဆိုလျှင်ပင် အမျိုးသမီးနှစ်ဦးမှာ သည့်ထက်ပို၍ လျော်ကြေး ရနိုင်စရာ အကြောင်းရှိသည်။ သို့သော် ထိုငွေသည် အတော်လေး များပါသည်။ မည်သို့ ဖြစ်စေ အချက်တစ်ခုမှာ ထင်ရှား ပေါ့လွင်လာသည်။ ယင်းမှာ အကယ်၍ တရားခံသည် စစ်ဗိုလ်ကလေးတစ်ယောက် မဟုတ်ခဲ့လျှင် ဤဖြစ်မှုအတွက် ထောင်နန်းစံရမည် ဟူသော အချက်ပင်တည်း။

တရားခံ ထောင်နန်း မစံရသည်မှာ သေချာသွားပြီ ဖြစ်ရာ သူ အရက် သောက်၊ မသောက် စောကြောရန် အကြောင်းမပေါ်လာတော့ပေ။ အလုပ်ထုတ်မခံ ရတော့သဖြင့်လည်း ထိုစဉ်က သူ့အပြုအမူ မှန်ကန်ရုံလား ဆိုသည့် ပြဿနာ သည် ပေးမှီနဲ့သွားပြီ ဖြစ်သည်။ အားလုံးကို ခြုံငုံသုံးသပ်မည် ဆိုလျှင် တရားရုံး များ၏ စီရင်ချက်တို့သည် ကျွန်ုပ်ဖွယ်ပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် စီရင်ချက်သည် တော်တည့်ဖြောင့်မတ်သည့် စီရင်ချက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ကနဲနဲလစ်၏ ပြင်ဆင် ချက်မှာ ပေးအပ်လာသည့် အခြေအနေအရ ပြောင်းလဲ ပြင်ဆင်ရခြင်း ဖြစ်လေ သည်။ ကျွန်တော် စိတ်ထဲတွင်ပင် အများပြည်သူတို့က အင်္ဂလိပ် တရားမျှတမှုကို ပြက်ရယ် မပြုစေလိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ နဂိုကပင် တရားမျှတမှု ရှိပါသည် ဆိုသော အင်္ဂလိပ် တရားရုံးတို့၏ အစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းထားရမည် ဟု ကျွန်တော် သဘောရသည်။ ယခုလည်း ကျွန်တော်တို့ ဂုဏ်သိက္ခာ မကျဆင်းသေးပါ။

သို့သော် ကျွန်တော် လောကြီးသွားသည်။ အထင် မှားသွားသည်။ အကြောင်း ရှိသည်။ ယင်းမှာ အုပ်ချုပ်ရေးဘက်က ဝင်ရောက်စွက်ဖက်သော ကြောင့်တည်း။

၇။ အုပ်ချုပ်ရေးဘက်က စွက်ဖက်ခြင်း

ဟိုက်ကုတ်က စီရင်ချက်ချပြီးနောက် သုံးရက်အကြာ နိုဝင်ဘာ ၁ တွင် ဗုဂရေဗလီ ထံမှ စာတစ်စောင် ရသည်။ စာမှာ ခပ်တိုတိုပင် ဖြစ်သော်လည်း လိုရင်းကို ရှင်းရှင်း ဖော်ပြထားသည်။ စာက ဤသို့ ဆိုသည်။ ယခုဆိုလျှင် ဟိုက်ကုတ် ကလည်း အယူခံ စီရင်ချက် ချပြီးဖြစ်ရာ ကျွန်တော်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စကို သူက အနိုးရသို့ တင်ပြသည်။ ဖော်တက်စကျူးအမှုတွင် ကျွန်တော်၏ စီရင်ချက် မှာ အမြော်အမြင် ကင်းခဲ့သည့် စီရင်ချက်မျိုး ဖြစ်နေသဖြင့် ကျွန်တော်ကို ရန်ကုန် မရိုင် တရားသူကြီးရာထူးမှ ပြောင်းရွှေ့ပေးရန် တင်ပြထားပြီး ဖြစ်သည်ကို သူက အသိပေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

စာအမိပုာယ်ကို ကျွန်တော်က ဤသို့ ကောက်ချက်ချသည်။ ဗြိတိသျှ စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်ကို ကျွန်တော်က ထောင်ဒဏ်စီရင်သဖြင့် ရန်ကုန်ခရိုင်တွင်

တရားစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာကို အပ်နှင်းရန် မသင့်လျော်ဟု ပဲခူးတိုင်းမင်းကြီး ဝုဂရေဗလီက ယူဆသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူ့ယုဆချက်သည် မှားယွင်းသဖြင့် သူ့ကို ကန့်ကွက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

ထို့နောက် ဘုရင်ခံနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးလိုကြောင်း ကိုယ်ရေးအတွင်းဝန်ထံ စာရေး အခွင့်တောင်းလိုက်သည်။ ဘုရင်ခံနှင့် တိုက်ရိုက်တွေ့ဆုံ တောင်းခြင်းမှာ အကြောင်းရှိသည်။ အတွင်းဝန်ချုပ် မစ္စတာလွင်ချိနှင့် လည်းကောင်း၊ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာလွင်ချိနှင့် လည်းကောင်း တွေ့ဆုံ ပြောဆိုရန် မလွယ်ကူ။ သူတို့က ကျွန်တော်ကို ရှင်းလင်းခွင့်ပေးမည် မထင်။ တစ်နေ့ကပင် လက်ထောက် အစိုးရရှေ့နေ အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လွှဲကြံကို ကျွန်တော် ဝင်တွေ့ခဲ့သေး သည်။ လက်ထောက် အစိုးရရှေ့နေသည် အယူခံ အမှုတွင် တရားလို အစိုးရ ရှေ့နေအဖြစ် တရားဝန်ကြီး ကန့်လန့်၏ ဟိုက်ကုတ်တွင် လျှောက်လဲရသည်။ သတင်းစာများ အလို အရမူ သူက ဟိုက်ကုတ်တွင် ဤသို့ လျှောက်လဲသည်။ “အောက်ရုံးက ခရိုင်တရားသူကြီး စစ်ဆေးကြားမှာမဲ့သလို တရားခံသည် ပြစ်မှု ကျူးလွန်ကြောင်း သက်သေအထောက်အထား ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ခိုင်ခိုင်လုံလုံ မရှိဟု သူ ထင်သည်။ အလွန်ဆုံး ကျူးလွန်သည် ဆိုလျှင်ပင် ကားမောင်းရာ၌ အဆုံး အဖြတ် လွှဲမှားသည် ဖြစ်မှုသာ ဖြစ်ပေသည်။”

သူ၏ အထက်ပါ လျှောက်လဲချက်ကို မစ္စတာလွင်ချိအား ထောက်ပြပြီး ဤသို့ လျှောက်လဲသည်မှာ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးချုပ်က ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း လျှောက်ရခြင်းလား ဟု မေးကြည့်သည်။ ဟုတ်သည်။ ဤအတိုင်း မှန်သည်။ အစိုးရရှေ့နေ၏ လျှောက်လဲချက်မှာ သူ့ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ဖြစ်သည်ဟု ချီသာစွာပင် ပြောပြသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်က အစိုးရက ညွှန်ကြားရန်မှာ တရားရုံးက တရားခံအား အပြစ်မှ လွတ်စေမည် ဆိုလျှင် သူက မကန့်ကွက်ရ ဟူ၍ပင် ဖြစ်သင့်သည်ဟု ထောက်ပြပါသည်။ လွှဲကြံက ဤအမှုကိုနှင့် ပတ်သက် ၍ နောက်ထပ် မဆွေးနွေးလိုပါ ဟု ကျွန်တော်ကို ပိတ်လိုက်သည်။

ကျွန်တော် တွေ့ခွင့်တောင်းသည်ကို ဆာဂျေအေက ခွင့်ပြုပြီး နိုဝင်ဘာ ၃ နေ့လယ် နှစ်နာရီခွဲတွင် ချိန်းသည်။ သူ့ကို အပေါ်ထပ် ရုံးခန်းတွင် တွေ့ရသည်။ တွေ့လျှင်ပင် ဝုဂရေဗလီ၏ စာကို ထုတ်ပြလိုက်သည်။ စာကို ဖတ်ကြည့်ပြီး ဆုံးအားသင့်နေသည်။ ‘ဒီကိစ္စ ငါ ဘာမှ မသိပါလား’ ဟု ဆိုသည်။

‘အခု ကျွန်တော်ကို ပြောင်းရွှေ့ဖို့ စီစဉ်တာဟာ အပြစ်ပေးတာနဲ့ အတူတူ ပဲ။ တရားသူကြီးတွေ အမှုစစ်ကြတယ်။ စီရင်ချက် ချကြတယ်။ ဆဲဒီအခါမှာ တရားဥပဒေနဲ့တော့ ညီညွတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းရဲ့ စိတ်တိုင်းကျ

မဖြစ်လာဘူး။ ဆဲဒီလို အခါမျိုးမှာ တရားသူကြီးတွေကို အုပ်ချုပ်ရေးသမားတွေက အပြစ်ပေးနိုင်သလား’

‘ဘယ်အပြစ် ပေးနိုင်မလဲ’ ဘုရင်ခံက ချက်ချင်းပင် အဖြေပေးသည်။

‘ဒီလိုဆိုရင် ဒီကိစ္စကို ဘုရင်ခံရဲ့ လက်ထံ အပ်ခဲ့ပါရစေ ခင်ဗျာ။ တကယ်လို့ ကျွန်တော်သာ ပြောင်းရွှေ့ခံရမယ် ဆိုရင်တော့ မြန်မာပြည်ထဲမှာ ရှိတဲ့ တရား သူကြီးတွေ အားလုံးဟာ အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာပိုင်တွေဆီ အမိန့်ခံပြီး မှ စီရင်ချက် ချရမယ် အခြေအနေမျိုး ရောက်တော့မှာပါပဲ’

‘စိုးရိမ်မနေပါနဲ့လေ။ ငါ ကြည့်လိုက်ပါဦးမယ်’ ဆာဂျေအေက လိုလို ချင်ချင် ပြောပါသည်။

‘ပြီးတော့ တစ်ခု တိုင်တည်ချင်ပါသေးတယ်။ တကယ်လို့သာ ဝုဂရေဗလီ စာထဲက ပါတဲ့ အကြောင်းကြောင့် ကျွန်တော် ပြောင်းရွှေ့ရမယ် ဆိုရင်တော့ ဒီကိစ္စကို တိလပ်က ဆီနွယ် အတွင်းဝန်ဆီ အထိ တိုင်ရလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် ပြောချင်ပါတယ်’

ဆာဂျေအေမှာ စိတ်ရှုပ်သွားဟန် တူသည်။ မျက်နှာလည်း မကောင်း ဖြစ်သွားသည်။ ပြီးတော့ သူ ကြည့်လိုက်ပါဦးမည်ဟု ကျွန်တော်ကို ချွေးသိပ်ပါ သည်။ သူ့အမူအရာမှာ တကယ်ပင် စိတ်မကောင်းဟန် ပေါ်နေသည်။ ကိုယ်ချင်း စာမိပုံလည်း ရသည်။ သို့နှင့် ကျွန်တော် တိုင်တန်းစာကို ထားခဲ့ကာ သူ့ရုံးခန်းမှ ထွက်လာခဲ့သည်။

နိုဝင်ဘာ ၆ တွင် ဘုရင်ခံ၏ မိတ်ဆွေတစ်ယောက် ကျွန်တော်ကို လာတွေ့ သည်။ သူက ‘ခင်ဗျားကို ပြောစရာရှိတယ်။ ဘုရင်ခံက ပြောတယ်။ ကောင်စီမှာ သူက လူနည်းစု ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျား မှန်တယ်ထင်လို့ သူ တတ်နိုင်သမျှ ကြိုးစားဆောင်ရွက်ပါမယ်တဲ့’ ဟူ၍ ဆာဂျေအေ၏ မှာကြားချက်ကို ပြောပြသည်။

ထိုသတင်းစကားကို ပြန်လည် ဆင်ခြင်ကြည့်သည့်အခါ ဆာဂျေအေမှာ ဌာနဆိုင်ရာ၏ မှတ်ချက်ကို မလွန်ဆန်နိုင်ဟု သဘောပေါက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် အတွင်းဝန်ချုပ်လိချိနှင့် တွေ့ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သူ့ရုံးခန်းသည် အတွင်းဝန် ရုံးတွင် ရှိပြီး ဝုဂရေဗလီ၏ရုံးခန်း အထက် တည့်တည့်တွင် ရှိသည်။ သူ့ဆီသို့ တက်သွားလျှင် ချက်ချင်းပင် တွေ့ခွင့်ပြုသည်။

‘ကျွန်တော်ကိစ္စ ဘာလုပ်မယ် ဆိုတာ သိချင်လို့ လာခဲ့တာပဲ။ ဘုရင်ခံ ဆီမှာ ကျွန်တော် တိုင်ခဲ့တဲ့စာကို ခင်ဗျား ဖတ်ပြီပြီလို့ ယူဆပါတယ်’ ကျွန်တော်က ပြောသည်။

'အင်းလေး ဖတ်ပြီးပြီ၊ ဒီစာထဲမှာ ရေးထားတဲ့ လေသံကို ကျွန်တော် မကြိုက်ဘူး။ ခင်ဗျား ပြောတဲ့ တရားခံကို အပြစ်ပေးတာကို အစိုးရကိုယ်တိုင်က မကြိုက်ဘူး ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေပဲ' လိချိက ဆိုသည်။

ကျွန်တော်။ ။ ဘာဖြစ်လို့ ဒီစကား ပြောရသလဲ ဆိုတော့ လက်ထောက်အစိုးရ ရှေ့နေ ကိုယ်တိုင်က အပြစ်ပေးတာကို ကန့်ကွက်နေတယ်။ ဒီအတိုင်း သတင်းစာတွေမှာ ပါနေတယ်လေ။

လိချိ။ ။ သူ ဘာပြောတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် မသိဘူး။ ဒါပေမဲ့ အပြစ်ပေး တာကို အစိုးရက မကြိုက်ဘူး ဆိုတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ မကြိုက်တာက ထောင်ဒဏ်ပဲ။

ကျွန်တော်။ ။ ထောင်ဒဏ်ကလည်း ပေးသင့် ပေးထိုက်တဲ့ ပြစ်ဒဏ်ပဲ။ မှန်တဲ့ စီရင်ချက်ပဲ။

လိချိ။ ။ ဒီစီရင်ချက်က မှားတယ်။ အဲဒီ မှားတာကို ဟိုက်ကုတ်က မှန် အောင် ပြင်ဆင်ပေးလိုက်တယ်။

ကျွန်တော်။ ။ ဒီလိုဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ ဘာလုပ်မလဲ။

လိချိ။ ။ ခင်ဗျားကို ဒီရာထူးက ပြောင်းရွှေ့ပေးမယ်။ ဒါပေမဲ့ ရာထူးတိုး မှာပါ။ ခင်ဗျားကို ယစ်မျိုးမင်းကြီး ရာထူးမှာ လေးလခန့်မယ်။ ယစ်မျိုးမင်းကြီး လခမှာ ခန့်ဝင်တရားသူကြီးထက် တစ်နှစ် ပေါင် ၂၅၀ ပိုသည်။

'လေးလပြီးတော့ ကျွန်တော့်ကို ဘာလုပ်မလဲ'

'ခင်ဗျား ခွင့်ယူနိုင်ပြီလေ။ အလွတ်တစ်ခါ တွေ့တုန်းက ခင်ဗျား ခွင့်ယူချင် တယ် ပြောတယ်လို့ မှတ်မိတယ်။ ခွင့်က ပြန်လာတဲ့အခါ ယစ်မျိုးမင်းကြီးနေရာ လစ်လပ်ရင် ခင်ဗျား ရှိနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေး ရှိတယ်ပေါ့'

'စဉ်းစားဖို့ အချိန်ပေးပါဦး'

'အချိန် သိပ်မရှိဘူး။ အခုပဲ ခင်ဗျားတိုင်တန်းစာကို ပြန်ကြားဖို့ ကျွန်တော် အမိန့်စာတစ်စောင် ရေးနေတယ်။ အဲဒီစာထဲမှာ ခင်ဗျားအတွက် ပြောင်းရွှေ့မိန့် ပါသွားပြီ'

'အဲဒီ စာထဲမှာ ဖော်တက်ကျွဲ အမှုကို ကျွန်တော် ကိုင်တွယ်တာ မသင့်မြတ်ဘူးဆိုတဲ့အကြောင်း ပါရင်၊ အဲဒီအကြောင်းကြောင့် ပြောင်းရွှေ့ရတာ ဖြစ်ရင်တော့ ဒီကိစ္စကို အိန္ဒိယ အတွင်းဝန်ဆီ တိုင်တန်းမယ် ဆိုတာ ပွင့်ပွင့် လင်းလင်းပဲ ပြောထားပါရစေ'

မဇ္ဈတာလိချိသည် ခဏမျှ တွေ့ဝေသွားသည်။ 'အင်းလေး စာကို ပြန်ကြည့် လိုက်ပါဦးမယ်။ ဘယ်လိုပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဒီအမိန့်ကို ဘုရင်ခံကောင်စီက အတည် ပြုရမှာပဲ'

ဤတွင် အတွင်းဝန်ချုပ်နှင့် ဆွေးနွေးပွဲ ပြီးဆုံးသွားပြီ။ ကျွန်တော်လည်း စဉ်းစား ဆင်ခြင်စရာတွေ များစွာဖြင့် ပြန်လာခဲ့သည်။ မခိုင်လုံသည့် အကြောင်း ပြချက်ဖြင့် ပြောင်းရွှေ့ခြင်း မဟုတ်လျှင် ပြောင်းရွှေ့မိန့်ကို ကျွန်တော် မလွန် ဆန်နိုင်။ အကြောင်းပြချက် မခိုင်လုံလျှင်ကား ဝိုက်ဟောရို ဘီလပ်အတွင်းဝန်ထံ အယူခံဝင်နိုင်သည်။ ထိုသို့ အယူခံဝင်မည် ဆိုသည်ကိုလည်း အတွင်းဝန်ချုပ်အား ပြောထားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဤနည်းဈေးဟာမှာ အားပျော့သည် နည်းဈေးဟာမှန်း ကျွန်တော် သိသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော့် ပင်ကိုစရိုက်အရ ပေါ်ထွက်လာ သည့် နည်းဈေးဟာပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်မှာ အင်အား ကုန်ခန်းနေပြီး ရေရှည် တိုက်ရသည့် တိုက်ပွဲမျိုးကို ကျွန်တော် မတိုက်တတ်။ ကြာကြာ သည်းမခံနိုင်။ ဝိုက်ဟောသို့ အယူခံမည့်အကြောင်း မကြေညာခဲ့လျှင်၊ ဝုဂရေပလီထံမှ စာရသည် အထိ သည်းခံ စောင့်ဆိုင်းနေမိလျှင် ထိုစာကို ကိုင်ကာ ထိထိရောက်ရောက် အရေးယူ ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

သုံးပေးရက်ကြာလျှင် အတွင်းဝန်ချုပ်ထံမှ စာကို ရသည်။ သူ့စာတွင် ကျွန်တော့်ကို နှစ်သိမ့်သည့်လေသံ ပါလာသည်။ သူနှင့် တွေ့စက ပြောခဲ့သည် တို့ကို ပြန် ရေးသားထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အစိုးရက အပြစ် စီရင်သည်ကို မကြိုက် ဟူသော ကျွန်တော့်အထင်သည် မှားယွင်းကြောင်း၊ ထောင်ဒဏ်ကိုသာ ကန့်ကွက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ အကယ်၍ ထောင်ဒဏ်စီရင်လျှင် ဖော်တက်ကျွဲ၏ ဘဝ လမ်းဆုံးတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြထားသည်။ ထို့နောက် ဝုဂရေပလီ၏ စာကို တာဝန် မယူကြောင်း ငြင်းဆိုသည်။ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍မူ ယစ်မျိုးမင်းကြီး ရာထူး ရုတ်တရက် လစ်လပ်သွားသဖြင့် လူရှာနေခိုက် ကျွန်တော် က ဝေတ္တ ထမ်းရွက်ရန် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ပဋိပက္ခ နှစ်ခုသည် ကျေအေး ပြေလည်သွားခဲ့သည်။ နှစ်ပက္ခ တွင် နှစ်ဖက်စလုံးက မိမိ အယူအဆသာ မှန်ကန်သည်ဟု ဆုပ်ကိုင်ထားကြသည်။ ယခု ကျွန်တော် ကြုံရသလို အခြေခံ အယူအဆတစ်ခု၌ သဘောထား ကွဲလွဲကာ တင်းမာလာပြီဆိုလျှင် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းမှာ ဣန္ဒြေမပျက် ကောင်းကောင်း ဟန်ဆောင်တတ်ဖို့ အရေးကြီးသည်။ ကျွန်တော့် အဖြစ်မှာ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်း၌ အရေးပါသော ရာထူးကို ကိုင်တွယ်ရသူများနှင့် သဘော ကွဲလွဲရသည့် ကိစ္စ ဖြစ်သည်။ ဤတွင် ဘဝတူ မဇ္ဈတာလိချိသည် အတွင်းဝန်ချုပ်အဖြစ် စာအရေး

ကောင်းသည်။ ပြန်ကြားပုံ ကောင်းသည်။ သူ့ စာတွင် သူ့ ရည်ရွယ်ချက် ဆောင်မြင် ရေရန် စကားလုံး လှလှများဖြင့် ဟန်ဆောင်ထားသည်။

ကျွန်တော် ရာထူးပြောင်းရွှေ့ခြင်းမှာ လူတစ်စု ကျေနပ်မှုရစေရန်ဖြစ်ပြီး ရာထူး တိုးရခြင်းမှာလည်း အခြား လူတစ်စု ကျေနပ်စေရန်ပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော် စီရင်ချက်ကို ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ်က သား အမျိုး၊ မြန်မာလူမျိုးများ အားလုံး၊ အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသား အားလုံးနှင့် တရုတ်လူမျိုး အားလုံးတို့က နှစ်သက် ထောက်ခံကြသည်။ အကယ်၍သာ ကျွန်တော်ကို ရာထူး တိုးမပေးလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ် များက ဆူပူကန့်ကွက်ကြမည် ဖြစ်သည်။ ယခုမှ သူတို့ဘက်က အယူခံ ပြင်ဆင် ချက်ကို ကန့်ကွက်ကြသည် မှန်သော်လည်း သူတို့ လေသံမှာ ပျော့နေသည်။ သတင်းစာများက ဆောင်းပါးရေးကား၊ ခေါင်းကြီးပိုင်းမှ ရေးသားကာ ကန့်ကွက် ကြသည့်အခါ အစိုးရသည် အမှုမှတ်တမ်းများကို ချောမောအောင် စီစဉ်ပြီး တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ပင် တုံ့ပြန်နိုင်သည့် အခြေအနေကို ဖန်တီးထားပြီး ဖြစ်လေ သည်။

သတင်း ဆောင်းပါးများမှာ အတော်လေး များသည်။ လူတိုင်းပင် မကျေနပ် ဖြစ်နေကြသည်။ ကျွန်တော်ကို ပြောင်းရွှေ့သည့်အမိန့် မထုတ်ပြန်မီ ရန်ကုန် ဒေလီစေ့စက်က ကျွန်တော်အား ပြောင်းရွှေ့ရန် စီစဉ်နေခြင်းကို ကန့်ကွက်သည့် ဆောင်းပါးတစ်စောင် ဖော်ပြသည်။ ယင်းသည် ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ်ကား ကုန်သည်ကြီးများ၏ အကျိုးစီးပွားမှ ကင်းလွတ်သည့် သတင်းစာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် အရည်အသွေးအမျိုးကို ဖော်ပြပြီး ဗြိတိသျှတို့၏ "တရားမျှတမှု" သည် စံတင်ထိုက်သည်ကို ပြရန် လိုကြောင်း၊ ထိန်းသိမ်းရန် လိုကြောင်း ရေးသား လိုက်သည်။ ဗြိတိသျှတို့၏ "စံပြ တရားမျှတမှု" သဘောတရားသည် မူလ ရည်ရွယ်ချက် ပျောက်ကွယ်လုနီးပါး ဖြစ်နေပြီး အကြောင်းမှာ ယင်းကို ထောက်ခံ တည်ဆောက်သူတို့သည် ဆန္ဒကတိ လိုက်စားကြသဖြင့် မြင့်မြတ်သည့် သဘော တရားတို့ ပျက်စီး ဆုံးပါးရခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ရေးသားထားသည်။ အင်္ဂလိပ် တို့သည် သစ္စာရှိသည်၊ စိတ်နှလုံးကောင်း ရှိသည် ဆိုသည်ကို အခါအားလျော်စွာ မြန်မာတို့ သိခွင့်ရခဲ့သည်။ နားလည်ခွင့် ရခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းက ယခုလို တရားဥပဒေကိစ္စတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်သည့်အခါ ရှေးယခင်က ထင်ရှားသော အင်္ဂလိပ်ကြီးများ တည်ဆောက်ခဲ့သည့် သမာသမတ်ရှိခြင်း၊ တရား မျှတမြင်၊ သဘောတရားတို့သည် မြန်မာတို့၏ အယုံအကြည် ကင်းမဲ့မှုကို ထပ် လောင်း၊ အားဖြည့်ပေးသလို ဖြစ်လာခဲ့သည်။

အစိုးရက ရာထူး အပြောင်းအရွှေ့ကို တရားဝင် ကြေညာသည့်အခါ အခြား သတင်းစာများကလည်း ကန့်ကွက်ကြသည်။ ရန်ကုန်တိုင်း သတင်းစာ သည် ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ်ကား ကုန်သည်လောက၏ သတင်းစာ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အစိုးရ ပေါ်လစီကို များသောအားဖြင့် ထောက်ခံလေ့ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ယခု အမှုကိစ္စ၌ကား အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းက အယူအဆနှင့် ကွဲထွက်ကာ ဝေဖန် ရေးထား သည်။ နိုဝင်ဘာ ၂၂ ထုတ် သတင်းစာမှာ တရားရုံးများတွင် အမှု စစ်ဆေးရာ၌ ဓမ္မဗိဇ္ဇာန်ကျဖို့ လိုကြောင်း၊ တရားမျှတမှု ပြသရန် လိုကြောင်းကို ယေဘုယျ သဘော ဝေဖန်ချက် ရေးသည်။

ဤသဘောထားမျိုးကို သတင်းစာ အများစုက ဖော်ပြကြလေသည်။ ရန်ကုန် ရွှေနေအသင်းကလည်း လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် မဟုတ်ဘဲ ပြောင်းရွှေ့မည့် ရန်ကုန် တရားသူကြီးကို စကားလက်ဆောင်တစ်ခုပါးကာ နှုတ်ဆက်သည်။ ယင်း၌ ယခု ပြောင်းရွှေ့မည့် တရားသူကြီး (ကျွန်တော်)သည် သူ၏ တာဝန် ဝတ္တရားများ ထမ်းရွက်စဉ်အတွင်း တရားစီရင်ရေးတွင် မျှမျှတတဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် ကျေနပ်အားရမိကြောင်း အလေးထား ဖော်ပြသည်။

အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းကမူ ထိုအရေးအသားတို့ကို နှာခေါင်းရှုံ့ကြသည်။ သို့သော် မည်သို့မျှ တုံ့ပြန်ခြင်း မပြုဘဲ ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေသည်။ မြန်မာပြည်သို့ လာရောက် အမှုထမ်းသည် ဆိုကတည်းက နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ခန့် ရေခြား ပြေခြားတွင် ဘဝကို မြှုပ်နှံကာ ပေါ်လာသမျှ အရေးအခင်းတို့ကို ရင်ဆိုင် ပြေရင်း ရမည်သာ ဖြစ်သည်။ တာဝန်လည်း ရှိသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ကိုယ်ခံ ကောင်းဖို့ လိုသည်။ သတ္တိရှိဖို့ လိုသည်။ ငါသည် အသုံးကျသည့် အုပ်ချုပ်ရေးသမား ဖြစ်သည်။ သမာဓိရှိသည် စသည့် စိတ်ဓာတ်မျိုး မဓမ္မနိုင်လျှင် အရေးအခင်း မှန်သမျှကို ရင်ဆိုင်နိုင်မည် မဟုတ်။ ဤစိတ်ဓာတ်၊ ဤသတ္တိကြောင့်ပင် သတင်းစာများက ခန့်ကြာ ကလိကြာ၊ ဝေဖန်ကြသည်ကို မတုန်လှုပ်သည့် စိတ်ဖြင့် ကြံကြံခံနိုင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခု နောက်ဆုံး စစ်ဆေးသည့် အမှုကာလအတွင်း ဆာချားတစ်ယောက် မြန်မာပြည်တွင် ရှိနေလျှင် ဘယ်လိုဖြစ်ပျက်နိုင်မည်လဲဟု ကျွန်တော် စဉ်းစား ကြည့်သည်။ ဆာချားသာ ရှိခဲ့လျှင် အယုဇံမှ ပြီးသေးဘဲ ဖော်တက်စကျူကို အစိုးရ အိမ်စောင့်ကပွဲသို့ ဒိတ်ကြားမည် မဟုတ်။ ထို့အတူ ငှက်ရေဗေ၏ စာကို ကိုင်ကာ သူ့ထံသို့ သွားစရာ အကြောင်းလည်း ပေါ်လာလိမ့်မည် မထင်။ ထိုနည်းတူ ယခု နောက်ဆုံး ကြုံတွေ့ရသည့် ကြံမြာမျိုးနှင့်လည်း ကျွန်တော် ရင်ဆိုင်ရမည် မထင်။

တရားဝန်ကြီး ဆာအာသာပိတ်ချီ ခွင့်ယူထားသည်မှာလည်း အခြေအနေ တစ်မျိုး ပြောင်းလဲစေသည်။ သူရှိနေလျှင်မှ တရားရုံး၏ သိက္ခာကို အကျဆင်း နှံ့မည် မဟုတ်။ ယခုကား ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အရေးအခင်းတွင် ကျွန်တော် တစ် ယောက်တည်း၏ အားဖြင့် အိုင်စီအက် (အိန်ယ ပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်း) သုံးယောက် ကို ရင်ဆိုင်ရသည်။ ယခု အခိုက်အတန့်တွင် သူတို့ သုံးဦးသည်ပင် အစိုးရအဖွဲ့ ဖြစ်နေသည်။ သူတို့ သဘောထားသည် ကျွန်တော်နှင့် ပြောငုံပြောငုံကြီး ဆန့်ကျင် နေလေသည်။

အကယ်၍သာ အတွင်းဝန်ချုပ် ရာထူးသည် ဝိဂါတီ လက်ထဲတွင် ရှိနေပြီး ပဲခူးတိုင်းမင်းကြီး ရာထူးကို ဆွစ်သင်ဇင်က ကိုင်ထားမည် ဆိုလျှင် တစ်မျိုးစခန်း လမ်းဖွင့်လာမည်။ ဝိဂါတီသည် လူလူချင်း ညှာတာထောက်ထားစိတ် ရှိသူ ဖြစ် သည်။ ဆွစ်သင်ဇင်သည် ရိုသေလေးစားထိုက်သည့် ဂုဏ်ဗြပ်ရှိသူ ဖြစ်သည်။ သူတို့သာ အုပ်ချုပ်ရေးထိပ်ပိုင်း ရောက်နေလျှင် ကျွန်တော်ကကြံမှာ အလှည့် အပြောင်းသည် ပြောငုံဖြူးသည့် လမ်းဆီသို့ ဦးတည်နေပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ မျိုးတွင် ကျွန်တော်အတွက်လည်း သူတို့နှင့် ဆန့်ကျင်သည့် အယူအဆဘက်က ရပ်တည်စရာအကြောင်း ပေါ်လာမည် မဟုတ်ဟု ထင်သည်။ သို့သော် မြန်မာပြည် တွင် အင်္ဂလိပ်တို့ အုပ်ချုပ်ပုံမှာ တစ်ဖက်စောင်းနှင့်ဖြစ်ကာ ဘက်လိုက်သည်မှာ ထင်ထင်ရှားရှား ပေါ်လွင်နေသော အချိန်မျိုးတွင် ကျွန်တော်က တရားဥပဒေ ချိန်ခွင်ညှာကို ပြောငုံတန်းအောင် ထိန်းကျောင်းပေးရန် ကြိုးစားသည်မှာ အချိန် အခါ၏ လိုအပ်ချက် တစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပါသည်။ သို့တိုင်အောင် ကျွန်တော် ဘက်က မည်သို့ပင် တရားမဏ္ဍိုင်ကို ထိန်းကျောင်းကြားလည်း ကျွန်တော် ကြီးပမ်း ချက်သည် မြန်မာ တောင်သူလယ်သမားတို့၏ အကြံမှုကို တားဆီးနိုင်မည် မထင်။ ယင်းအဖြစ်အပျက်ကို ဆက်လက် ဖော်ပြပါမည်။

၇။ လယ်သမား အရေးတော်ပုံ

တရားဝန်ကြီး ကန်းနလစ်က ဖော်တက်စကျီ အယူခံကို ပြင်ဆင် စီရင်သည်မှာ အောက်တိုဘာ ၂၉ တွင် ဖြစ်သည်။ သည့်အလျှင် တစ်နေ့ဖြစ်သည့် အောက်တိုဘာ ၂၈ ည သ နာရီ ၃၃ မိနစ်တွင် ဆရာခံ ဆိုသူသည် အင်္ဂလိပ်ခရိုင် ဖြစ်မ်းတောင်ညို ဘုရား၌ “သုပဏ္ဍက ကဋ္ဌနရာဇာ” ဘွဲ့ကို ခံကာ ဗြိတိသျှအစိုးရကို လက်နက်ကိုင် တော်လှန်သည်။ မြစ်မ်းတောင်ညိုသည် အင်္ဂလိပ်နှင့် လက်တစ်ကမ်းသာ ဝေးသည်။ ကားဖြင့် သွားလျှင် နာရီဝက်နှင့် ရောက်နိုင်သည့်နေရာ ဖြစ်သည်။

ရပြည်ကျော်စိုက်

ဒီဇင်ဘာ ၂၁ တွင်မှ ကျွန်တော် ရာထူးမှ ပြောင်းရွှေ့ပြီးချိန်၌ ဆရာခံသည် သူ၏ ဌာနချုပ်ကို သာယာဝတီခရိုင် အလံတောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့သည်။ ထို့နောက် “မြန်မာတို့အား ကျွန်တော်သွင်းသည် မိစ္ဆာအင်္ဂလိပ်အစိုးရ” ကို စစ်ကြေညာသည်။ သူ၏ ကဋ္ဌနသုပုန်တပ်သည် အစိုးရကို တိုက်ခိုက်ရန် ချီတက်လာသည်။ နောက် တစ်နေ့တွင် လယ်သမားအရေးတော်ပုံ စ တော့သည်။

ဤသည်မှာ တကယ် ဖြစ်ပျက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ တကယ်ပင် ရရာ လက်နက် စွဲကိုင်ကာ အင်္ဂလိပ် အစိုးရကို စစ်ပြိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ကဋ္ဌနအရေးအခင်းပြီးသည့်နောက် အစိုးရက ထုတ်ဝေသည့် စာအုပ်ပြာ တွင် ဆရာခံ သုပုန်တပ်သားများသည် “တည်ရှိနေသော အစိုးရကို လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရန် စည်းရုံး ကြံစည်ခြင်း အမှန်ပင် ဖြစ်သည်”ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ စီးပွားရေးကျပ်တည်းမှုကြောင့် ဖြစ်နိုင်စရာ ရှိသည်ဟု ယူဆကာ ခုံစမ်းမှုများ ပြုလုပ်သည်။ သို့သော် အစိုးရက လယ်သမားအရေးတော်ပုံ၏ တစ်ခုတည်းသော ရည်ရွယ်ချက်သည် “အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို မုန်းတီးကာ ဖြိုဖျက်ရန်ပင် ဖြစ်လေသည်” ဟု အတိအလင်း ကြေညာသည်။

ဤ အရေးအခင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်သားစရာတစ်ခု ပေါ်လာသည်။ သုပုန်တို့က အင်္ဂလိပ်လူမျိုးနှစ်ဦး ခေါင်းကိုဖြတ်ချင်သည်။ တစ်ဦးမှာ ဗုဂရေလီ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဗုဂရေလီကို အများပြည်သူ မနှစ်သက်ဟု အစိုးရကိုယ်တိုင် က ထုတ်ဖော် ပြောဆိုဖူးသည်နှင့် ကိုက်ညီနေသည်။

သူတို့က ခေါင်းဖြတ်လိုခြင်းမှာ အစီအမံတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ဗုဂရေလီ၏ ခေါင်းကိုဖြတ်ပြီး “ဗုဂရေလီတစ္ဆေ” ကို သူတို့အကျိုး အတွက် ခေခိုင်းရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ခေါင်းဖြတ်သတ်ပြီး ပစ္စည်းဥစ္စာကို ဖောင့်ခိုင်း သဖြင့် ဥစ္စာစောင့်များ ဖြစ်ရသည်ကို မြန်မာတို့ အယုံအကြည် ရှိကြောင်း ဤစာအုပ် အခန်းတစ်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်နှင့် ပတ်သက်သည့် အခြား စာအုပ်တစ်အုပ်တွင်လည်း ကာတာတာရတ်တို့ မြန်မာပြည် ဝင်တိုက်ခိုက်သည့်အခါ တံခါးစောင့် တစ္ဆေက ခုခံတိုက်ခိုက်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဗုဂရေလီ၏ ခေါင်းကို ဖြတ်ချင်သည်မှာ အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို ပြန်တိုက်ခိုင်းရန်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် မစ္စတာ ဗုဂရေလီတစ်ယောက် ကျန်းကျန်းမာမာ ချမ်းချမ်းသာသာ ရှိနေသဖြင့် ဝမ်းသာစရာပင်။ သူ့ခေါင်းကို မရလျှင် အခြား အင်္ဂလိပ် တစ်ယောက် ယောက်၏ ခေါင်းကို ဖြတ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ သစ်တောပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်း မစ္စတာ ဒီးကလတ်၏ ခေါင်းကို ဖြတ်ကြသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် “ဒီးကလတ် တစ္ဆေ” သည် သူတို့၏ တပ်ထိပ်မှ မားမားမတ်မတ် ပါလာသည်ကို မြင်ရသည်ဟု

ရပြည်ကျော်စိုက်

မြန်မာအမျိုးက ယုံကြည်သည်။ အမျိုးကမူ အကယ်၍သာ ဗုဂရေဗလီ၏ ခေါင်းကို ဖြတ်နိုင်မည် ဆိုလျှင် ဂဠုန်တပ်သားတို့မှာ ယခုထက်ပို၍ အောင်ပွဲခံရာ ရှိသည်ဟု ဆိုကြသည်။

အများပြည်သူတို့သည် အသက်ရှင်လျက်ရှိသည့် ဗုဂရေဗလီကို မုန်းထားကြသည်။ ထိုအမုန်းတရားတို့ ပေါင်းရုံးလိုက်သည့်အခါ သူပုန် ထ သည်အထိ ကြီးထွားလာနိုင်သည်။ သို့သော် ထိုသူ သေပြီဆိုလျှင် သူ့ဝိညာဉ်သည် တစ္ဆေဖြစ်သွားကာ တိုက်ပွဲအောင်မြင်ရေးကို အထောက်အကူ ပြုနိုင်သည် ဆိုသော ယုံကြည်မှုမှာ ဆန်းကြယ်လှသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အစိုးရ သစ္စာတော်ကို စောင့်သိ ရိုသေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အရှေ့တိုင်းတွင် တာဝန်ထမ်းရွက်လျှင် သတိကြီးစွာ ထားသင့်ပေသည်။

သူပုန်က ဂဠုန်ရာဇာဘွဲ့ခံ ဆရာစံသည် ဒီဇင်ဘာ ၂၁ တွင် အလံတောင် ဌာနချုပ်သို့ ရောက်သည်။ ထိုနေ့မှာပင် အလံတောင်နှင့် မဝေးလှသည့် သာယာဝတီမြို့၌ ဘုရင်ခံ ဆာဂျေအေမောင်ကြီးသည် ဒါဘာ မင်းပွဲတစ်ခု ကျင်းပသည်။ ထို အခမ်းအနား တစ်ခုတွင် ဆာဂျေအေက တောင်သူလယ်သမား ပရိသတ်အား အခွန်တော် လျှော့ပေါ့ခွင့် တောင်းသည်ကို ငြင်းပယ်လိုက်ကြောင်း ကြေညာသည်။ ပရိသတ်ထံတွင် ဂဠုန်တပ်သားများ ရှိနေသည်ကို ဆာဂျေအေ မသိ။ သူတို့သည် ဘုရင်ခံ၏ ဒါဘာပွဲသို့တက်ရန် တမင် ရောက်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အခွန်တော် မလျှော့ပေါ့နိုင်ကြောင်း ကြေညာချက်သည် လယ်သမားတို့၏ မကျေနပ်ချက်ကို ပိုမို လှုံ့ဆော်ပေးလိုက်သလို အကြောင်း တိုက်ဆိုင်လာသည်။

ထိုမင်းပွဲနေ့က ဆာဂျေအေ၏ အသက်အရွယ်မှာ အလွန်နီးရိမ်ရသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်သွားသည်။ ဂဠုန်တပ်သားအမျိုးက ဘုရင်ခံကို ရုတ်တရက် လုပ်ကြံချင်ကြသည်။ သူတို့ အကြံအစည် အောင်မြင်ခဲ့လျှင် ဆာဂျေအေမှာ ငြိုးပေါက်မရှိ။ သူ့ကိုယ်ရံတော်များမှာ အငိုက်မိကာ အလစ်တိုက်ခိုက်ခြင်း ခံရမည် ဖြစ်သည်။ ဘာကြောင့် သူ့ကို မလုပ်ကြံသည်ကို အသေအချာ မသိ။ ခုံစမ်း၍ မရ။ မြန်မာလူမျိုးထဲက ပထမဆုံး ဘုရင်ခံ ဖြစ်လာသူ ဖြစ်၍ အသက် ချမ်းသာရာ ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ဟန် တူသည်ဟု ယူဆရသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် တိုက်ပွဲများ တောင် ဖြစ်ပွားသည်။ ကျွန်တော်မှာ ယစ်မျိုးမင်းကြီး ဖြစ်လေရာ ထိုအရေးအခင်းသည် ကျွန်တော် တာဝန်ဝတ္တရားနှင့် မဆိုင်။ ထို့ကြောင့် တိုက်ပွဲသတင်း၊ ဂဠုန်တပ်၏ လှုပ်ရှားမှု သတင်းကို သာမန် ပြည်သူတစ်ယောက် ကဲ့သို့ပင် အေးဆေးစွာ လေ့လာ အကဲခတ်ခွင့် ရသည်။ နှစ်ဆယ်ရာစုတွင် ထူးခြားသည့် ဆူပူမှု၊ လှုပ်ရှားမှုတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ လယ်

သမား အရေးတော်ပုံ ဖြစ်သော်လည်း ကျေးလက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ပြုပြင် ပြောင်းလဲပေးရန် မတောင်းဆို။ ယင်းကြောင့် ဆူပူခြင်း မဟုတ်။ ဤ အရေး တော်ပုံမှာ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုကြီးတစ်ခုအသွင် ဆောင်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သူတို့ တိုင်းပြည်ကို နိုင်ငံခြားသားတို့က လာရောက် အုပ်ချုပ်ခြင်းကို မကျေနပ်သဖြင့် တောင်သူလယ်သမားများက လက်နက်ခွဲကိုင်ကာ တိုက်ပွဲဝင်ခြင်း ပင် ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်တွင် မှီတင်းနေထိုင်ကြသည့် မိန်းမ၊ ယောက်ျားတိုင်း သည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရ လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်လိုကြသည်။ အင်္ဂလိပ် အစိုးရ က မိန့်ပုံအုပ်ချုပ် ခြယ်လှယ်သောကြောင့် မဟုတ်။ ထိုအတူ အစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်ရေး ညံ့ဖျင်းမှုကြောင့်လည်း မဟုတ်။ အကြောင်းမှာ တစ်ခုတည်းသာ ရှိသည်။ ယင်းမှာ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်ရေးသည် မြန်မာ့အကျိုးစီးပွားထက် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး အကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှုသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ မြန်မာ ပညာတတ် လူတန်းစား ကမူ နှစ်ဆယ်ရာစု မြန်မာပြည်နှင့် လိုက်လျောညီထွေမှုနှင့် အုပ်ချုပ်ရန် လိုလား သည်။ ယင်းမှာ လက်နက်ဖြင့် မငြိမ်းခြောက်ဘဲ အုပ်ချုပ်ရန် ဖြစ်သည်။ သူတို့က လွတ်လပ်ရေးပေးရန် ဗြိတိသျှပါလီမန်သို့ တောင်းဆိုသည်။ တောင်သူလယ်သမား တို့ကမူ ပညာတတ်တို့လောက် အမြင်မကွယ်။ နှစ်ဆယ်ရာစု နိုင်ငံရေးကို သူတို့ နားမလည်။ ရေးနည်းအတိုင်း လက်နက်ကိုင် ထောင်ထား ခြားနားရေး လမ်းစဉ် ကိုသာ ဆုပ်ကိုင်ကြသည်။ မကျေနပ်ချက်တို့ကို သူပုန် ထ သည့် နည်းဖြင့် တင်ပြသည်။ ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် ဆူပူလှုပ်ရှားသည်။ သူတို့ တိုက်ခိုက်ပုံမှာလည်း ခေတ်မစီတော့ပေ။ ၁၉၃၀ ၏ အခြေအနေမှန်ကို သူတို့ မသိ။

သူတို့တွင် ဓားရှည်နှင့် လှုပ်သေနတ်ကိုသာ လက်နက်အဖြစ် အားကိုးစရာ ရှိသည်။ သို့သော် သူတို့သည် ဝေဒင် ကိန်းခန်းကို ယုံကြည် အားကိုးသည်။ ဝေဒင်ကိန်းခန်း အလိုအရ မြန်မာ့ဓမ္မ အင်္ဂလိပ်တို့ ထွက်ပြေးရတော့မည်။ ထိုအခါ ကိုယ်မင်းကိုယ်ချင်း ဘဝကို ပြန်လည် ရရှိတော့မည်။ ထို့ကြောင့်ပင် မိမိတို့၏ တိုက်ပွဲသည် အောင်မြင်ရမည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

မြန်မာပြည် အနှံ့အပြားတွင် အရေးတော်ပုံတပ်သားတို့နှင့် အစိုးရတပ်များ တိုက်ခိုက်ကြသည်။ ဤတော်လှန်ရေးမီးသည် တိုင်းပြည်အနှံ့ ကူးစက်လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဘုရင်ခံ ဆာဂျေအေနှင့် အင်္ဂလန်မှ အလျင်အမြန် ပြန်လာသည်။ လယ်သမားတို့တွင် လက်နက်ကောင်း မရှိ။ ငွေအင်အားကလည်း မျှို့တိုသည်။ သို့ဖြစ်ရာ နောက်ဆုံးတွင် အရေးနိမ့်မည်မှာ သေချာသည်။ သို့သော် လည်း ဤမီးသည် အထက် မြန်မာပြည်သို့ ကူးစက် တောက်လောင်မည်ကို အင်္ဂလိပ် အစိုးရက ခိုးရိုက်သည်။ ထို့ပြင် တစ်ပြည်လုံးရှိ တောင်သူ လယ်သမားများ

ဆူပူကြမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်သည်။ ဤအရေးအခင်းနှင့် ရောကာ လူဆိုးမားပြ တို့ကလည်း ဆူပူလာသည်။ တောရွာများကို လူယက်တိုက်ခိုက်လာသည်။ အင်္ဂလိပ်လက်သို့ သီပေါ ပါတော်မူပြီးနောက် ဆယ်နှစ်လောက်အထိ အထက် မြန်မာပြည်တွင် စားပြများ ဆူပူနေသည်ကို သတိရလာသည်။ ဤမီး ကူးစက်လျှင် နယ်မြေငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို အတန်ကြာအောင် ဆောင်ရွက်ရလိမ့်မည်။

ထိုအခြေအနေတွင် အရေးအခင်းကို ထိန်းသိမ်းရေးသည် ဥပဒေပြုအဖွဲ့၏ သဘောထားအပေါ် တည်နေသည်။ ဥပဒေပြု အဖွဲ့ဝင်တို့သည် အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်ကို ယုံကြည်သူများ ဖြစ်ကြပြီး၊ ပါလီမန်တွင် ဥပဒေတွင်း တိုက်ပွဲ လမ်းစဉ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးအသစ်ကို တောင်းဆိုနိုင်မည်ဟု ယူဆကြသည်။ သူတို့ သည်လည်း ဂဠုန်တပ်သားတို့နည်းတူ တိုးတက်ဆန်းသစ်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးကို လိုချင်ကြသည်။ သို့သော် သူတို့က လယ်သမားတို့ကို လက်နက်ကိုင် ဆန့်ကျင်ရန် မနှိုးဆော်။ အားလည်း မပေး။ အစွန်းရောက်နေသည့် လက်ဝဲဝါဒီတို့သည် သူပုန် ခေါင်းဆောင်တို့နှင့် အဆက်အသွယ်ရှိဟန် တူသည်။ သို့သော်လည်း ထင်ရှားသော နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တို့ကမူ လက်နက်ကိုင် တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် လွတ်လပ်ရေး မရနိုင်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ယခု အခြေအနေတွင်ကား ထိုခေါင်းဆောင်တို့မှာ ခေတ်အမီဆုံး ပညာတတ် ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်ကြလေရာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ရရန်အတွက် လန်ဒန်မြို့သို့ သွားရောက်အရေးဆိုရေး၊ နေစပ်ဆွေးနွေးရေးကိုသာ အားသန်လျက် ရှိကြသည်။ သူတို့ လိုချင်သည့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးသည် အိန္ဒိယ ရသည့် အုပ်ချုပ်ရေးထက် အဆင့်အတန်း မနိမ့်မှ ဖြစ်မည်။ ဤနည်းဖြင့်သာ အကြံအစည်သော လယ်သမားများ၏ ဆန္ဒကို ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်နေကြ သည်။

၁၉၃၁ ဧရာဝတီတွင် ဆာချားအင်းနစ် မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လာသည့် အခါ လန်ဒန်တွင် ကွန်ဂရက်တစ်ခု ကွင်းပရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိကြောင်း၊ သို့သော် ရက်ကို မသတ်မှတ်ရသေးကြောင်း သတင်းစကား ကြားသိရသည်။ မြန်မာ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်တို့က ဘုရင်ခံကို မယုံကြည်။ သူ့အကြံအစည်ကို သံသယ ရှိသည်။ သူ တင်ပြသည့် အုပ်ချုပ်ရေးကို စဉ်းစားကြသေးသည်ဟု သတင်းကြားရ သဖြင့် အလှည့်ဖြား ခံရမည်လားဟု စိုးရိမ်မကင်း ရှိကြသည်။ သူတို့၏ သံသယကို ကျေလည်အောင် ဘုရင်ခံဘက်က ဆွေးနွေးချိန် မရဟု ထင်သည်။ ထို့အတူ လန်ဒန်မြို့တွင် မြန်မာပြည် အုပ်ချုပ်ရေးသစ်ကို မြန်မြန်ဆွေးနွေးပါလိမ့်မည် ဟုလည်း သူ့ဘက်က ကတိပေးနိုင်ဟန် မတူ။ သူ့အလုပ်မှာ အင်္ဂလန်မှ ပြန် ရောက်လျှင် လယ်သမား အရေးတော်ပုံကို နှိပ်ကွပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယ

ပြည်မှ လေယာဉ်များ၊ တပ်များကို မှာယူသည်။ အချိန်ရှိသရွေ့ စစ်ဗိုလ်များ၊ ပုလိပ် အရာရှိများနှင့်သာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးနေသည်။

သူမရှိခိုက် ကြုံတွေ့ရသည့် ကျွန်တော်ကံကြမ္မာကို သူ့အား မပြောပြတော့ ပါ။ ပြောပြရန် အခွင့်အခါလည်း မသင့်ဟု ယူဆမိသည်။ ကျွန်တော်မှာ စိတ်ရော လူပါ ပန်းလှပြီ။ သုံးနှစ်ပတ်လုံး တစ်စကလေးမျှ မနားခဲ့ရ။ ပြင်ဦးလွင်သို့ တက်သွားသည့် အချိန်ကိုမူ အားလပ်ရက် အနားယူချိန်ဟု ကျွန်တော် မသတ်မှတ် နိုင်ပါ။ ထိုကာလအတွင်း ကြုံတွေ့ခဲ့ရသမျှမှာ ခါးသီးစရာ အတွေ့အကြုံများ ဖြစ်လေရာ စဉ်းစားမိတိုင်း နာကြည်းစရာတို့သာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်နေရာ ဆက်ခံမည့်သူကိုသာ စောင့်မျှော်နေမိသည်။

အရှေ့တိုင်းတွင် ကြည့်စရာ၊ ရှုစရာ အသစ်အဆန်းတွေ များပါသည်။ သို့သော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံတွင်မူ အင်္ဂလန် မေလကို လွမ်းမိသည်။ အင်္ဂလိပ် ငြိမ်းစည်းရိုးတွင် ဖူးဖွင့်လန်းဆန်းနေသည့် ဝါဝါထိန်ထိန် တောပန်းများ၏ ရနံ့ကို ရှုရှိုက်ချင်လာသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၁၉၃၁ ဧပြီ ၃၀ တွင် ဧရာဝတီမြေ အင်္ဂလန်သို့ သင်္ဘောဖြင့် ပြန်ခဲ့သည်။

၉။ အုပ်ချုပ်ရေး အသစ်

မြန်မာပြည်မှ ထွက်ခွာလာသည့် အခါ ကျွန်တော်စိတ်မှာ ရှုပ်ထွေးနေသည်။ လူလည်း ပန်းလှပြီ။ သို့သော် အဖြစ်မှန်တို့ကို ဆင်ခြင်နိုင်လာသည်။ တစ်ချိန် တည်းမှာပင် ကျွန်တော် ဘဝမှာ မသေချာ မရေရာသည့် အဖြစ်ကိုလည်း သဘော ပေါက်လာသည်။ ပင်လယ်လေကို ရှုရှိုက်လိုက်ရလျှင် လန်းဆန်းပြီး အားသစ် အင်သစ် ပြည့်ဖြိုးလာသည်။ ရန်ကုန်နေ့မှာ ပုလောင်သည်။ ပင်လယ်လေညင်းကား အေးမြ လန်းဆတ်သည်။ ပင်လယ်လေ ရှုရှိုက်ရသဖြင့် စိတ်လည်း ကြည်လင် လာသည်။ ထိုအခါ ကုန်လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်နှစ်လအတွင်း ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်တို့ကို ဆင်ခြင် သုံးသပ်၍ အမှားအမှန် ဝေဖန် ပိုင်းခြားလို ရလာသည်။ အင်္ဂလန် ရောက်ခါနီးလျှင် ကျွန်တော်စိတ်မှာ ပို၍ တည်ငြိမ်လာသည်။

ဆရာစံ အရေးတော်ပုံသည် ဆူပူ လှုပ်ရှားမှုတွေ များသည့် နှစ်တွင် နောက်ထပ် တိုးလာသည့် ဆူပူမှုတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် လက်တစ်ကမ်း တွင် နီးနီးကပ်ကပ် ကြားသိနေရသည့် အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ယခုမှ စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ်ရာ အဖြစ်ဆိုဖြင့် နိဂုံးချုပ်သွားရသည်။

အောက်မြန်မာပြည်က လယ်သမားများ၊ လယ်လုပ်သားများသည် ဘာသာတရား ကိုင်းရှိုင်းသူများ ဖြစ်သည်။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သည်။ အလှူအတန်း၊

ရက်ရောသည်။ စိတ်ထား မြင့်မြတ်သည်ဟု အင်္ဂလိပ် စာရေးဆရာများက နှိုးကျွေး ခံရသူများ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေ ဘာကြောင့် ကျွန်တော်တို့ စက်သေနတ်တွေရှေ့မှာ လာပြီး စားတယ်မီးယမ်း ဝင့်ချင်ကြသနည်း။ သူတို့သည် လွန်ခဲ့သည့် အနှစ် တစ်ရာကျော်ကပင် ကျွန်တော်တို့၏ အုပ်ချုပ်မှုကို လိုလို လားလား လက်ခံကြသူများ ဖြစ်သည် မဟုတ်လား။

အင်္ဂလိပ်ဘုရင်၏ တိုင်းသူပြည်သားများ ဖြစ်ရသဖြင့် ကျေနပ်နေကြသူ များ ဖြစ်သည် မဟုတ်လား။ သို့ဖြစ်လျှင် သူ့ဘဝ တွင်မှ ဘာကြောင့် လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရသနည်း။ သူ့ကျွန်ဘဝတွင် ကြားကြားနေမည့်အစား “သေသော်မှတည့် ခြောက် ကောင်း၏” ဆိုသည့် စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်ကြလေသလား ဟုရှုပင် ထင်စရာ ဖြစ်လာသည်။ ဤသည်တို့မှာ အခြေရှာရ အလွန်ခက်သည် ပြဿနာ များ ဖြစ်သည်။ သို့တိုင်အောင် ကျွန်တော်အဖို့ မြန်မာပြည်တွင် အကြေခံခဲ့သဖြင့် “မြန်မာပြည် အတွေ့အကြုံ” များကို အခြေခံကာ အခြေအတွက် သဲလွန်စ အဖို့ကို တစ်စစီ ဆွဲထုတ်လို့ ရလာသည်။

ကျွန်တော်ထင်မြင်ချက်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်ကို ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်များ သိမ်းပိုက်ထားစဉ်အတွင်း မလုပ်သင့် မလုပ်ထိုက်သည့် လုပ်ရပ် နှစ်ခုကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့က မြန်မာတို့၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် အစိုးရက လုပ်ကိုင်နေပါသည်ဟု တရားဝင် ပြောဆို ကြေညာသည်။ သို့သော် ယင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ကာ ကျွန်တော်တို့သည် မြန်မာပြည်တွင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုး၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှေ့တန်းတင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် မြန်မာတို့ကို လူလူချင်း တန်းတူ ထားပြီး မဆက်ဆံ။ ကိုယ့်လက်အောက်က အဆင့်အတန်း နိမ့်သူများ အဖြစ် သဘောထားကာ ဆက်ဆံခဲ့သည်။

မြန်မာလူမျိုးနှင့် မြန်မာပြည်သည် ကျွန်တော်တို့ လက်အောက်သို့ ဘယ်ပုံ ရောက်လာခဲ့သနည်း။

မြန်မာတို့သည် အင်အားသေးသည့် နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်သည်။ မိမိကိုယ်မိမိ ကာကွယ်နိုင်စွမ်း မရှိ။ ကျွန်တော်တို့ပိုင် အိန္ဒိယ၏ ရှေ့တန်းနယ်နိမိတ်နှင့် ဆက်စပ် နေသည်။ အကယ်၍ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်က မသိမ်းပိုက်လျှင် အခြား အင်အားကြီးနိုင်ငံ တစ်ခုခုက သိမ်းပိုက်မည် ဖြစ်သည်။

မြန်မာမင်းနှင့် ဆက်ဆံရသည်မှာ စိတ်ညစ်စရာ ကောင်းသည်။ မြန်မာ အရာရှိများမှာ သည်းမခံနိုင်လောက်အောင်ပင် စိတ်အိုက်စရာ ကောင်းသည်။ မြန်မာလူမျိုးတို့သည် နှစ်လိုဖွယ် ကောင်းသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ရန်မလုပ်။ သူတို့၏ ဘာသာတရားမှာ နှစ်သက်စရာ ကောင်းသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကဲ့သို့ပင်

ယောက်ျားပီသသည်။ သူတို့သည် ပန်းချီ၊ ဂီတ၊ ဇာတ် စသည့် အနုပညာကို နှစ်လိုက်စားကြသည်။ ဉာဏ်ကြီးသည်။ ရုပ်ရည်စွယ်ကမာ ဖျော့ဖော့လှပသည်။ မြန်မာ အမျိုးသမီးတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မသတ်အရ လူ့အခွင့်အရေး များစွာ ရကြသည်။ စကားပြောဆိုရာတွင် လိမ္မာရေးခြားရှိသည်။ တစ်ဖက်သားစိတ်ကို ညွတ်နူးအောင် ပြောဆိုသည်။

သို့သော် မြန်မာတို့မှာ ဆင်းရဲသည်။ မြန်မာလူမျိုး တစ်ယောက်သည် အခြားသော ကျေးတောသားများနည်းတူ အိမ်ပိုင်၊ လယ်ပိုင် ရှိသည်။ ဇနီး မိန်းမ တွင် သား သမီး များစွာ ထွန်းကားသည်။ မြင်းတစ်စီးလည်း ပိုင်သည်။ သူ ကြိုက်သည့် ဇာတ်မင်းသမီးလည်း ရှိတတ်သည်။ အရက်ကလေး တမြေမြ သောက် ကာ ကဗျာလင်္ကာလေးများ ရွတ်ဆိုပြီး ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေတတ်သည်။ သူ့တွင် ဖြိုင်နွားတစ်ရည်း ပိုင်သည်။ ခြောက်စထောင် လှည်းယဉ်ကြောလည်း ပိုင်ဆိုင် သေးသည်။ ပြီးတော့ စစ်တုရင် ကစားရာ၌ ပျော်ပျော် သည်။ ကြွေအန်လည်း ကစားတတ်သည်။ ဤကဲ့သို့သော ပိုင်ဆိုင်မှုမျိုး၊ ပျော်ရွှင်မှုမျိုး ရှိနေလေရာ သူ့စည်းစိမ်မှာ ဘုရင်လောက် ကြီးသည်ဟု ထင်နေတတ်သည်။ သူပိုင် ဝင်ငွေမှာ တစ်နှစ် ဆယ်ပေါင်သာရှိသဖြင့် အင်္ဂလိပ်တို့က သူ့ကို ဆင်းရဲသားဟု ယူဆသည်။ သို့သော် သူက မမှ။ ထင်ချင်သလို ထင်နိုင်သည် မဟုတ်လား။

သို့သော် အရင်းရှင်ရွှေထောင့်မှ ကြည့်လျှင်ကား မြန်မာလူမျိုးသည် တကယ် ဆင်းရဲသည်။ ထိုရွှေထောင့်ကကြည့်လျှင် မြန်မာပြည်သည် သယံဇာတ ပေါကြွယ် သည်။ ချမ်းသာသည်။ အကြောင်းမှာ မြန်မာပြည်၌ ရေနံတွင်း၊ ရွှေတွင်း၊ ငွေတွင်း၊ ကျောက်မျက်ရတနာတွင်းများနှင့် သစ်တောများ ပေါများသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဤသယံဇာတတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ မဖော်ထုတ်ရသေး။ အသုံး မချရသေး။

ယခုမှ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း တစ်ရာငါးဆယ်ခန့်က ထိုမြန်မာပြည်သည် ကျွန်တော်တို့ လက်အောက်သို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။ သူတို့ ဘုရင်ကို ဖမ်းဆီးသွားလျှင် အမိမဲ့သား ရေနည်းငါးလို ပူဆွေးကြရသည်။ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးနှင့် နှိုင်းလျှင် သူတို့မှာ ကလေးသာသာ အရွယ်သာ ရှိသေးသည်။ သူတို့သည် ကျွန်တော်တို့နောက် အများကြီး ခေတ်နောက်ကျ ကျန်ရစ်သည်။ သူတို့အမြင်မှာ ခေတ် မမီ။ သို့သော်လည်း သူတို့သည် ချစ်ခင် နှစ်သက်စရာ ကောင်းသည်။ သူတို့စရိုက်မှာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ပြုစုပျိုးထောင်ပေးနိုင် မည် ဆိုလျှင် ခေတ်မီလာမည်။ သူတို့ဘုရင် နေရာတွင် ကျွန်တော်တို့က အစား ဝင်ယူကာ သူတို့ကို အကာအကွယ်ပေးမည်။ သူတို့ပိုင် သယံဇာတတို့ကို စောင့် ရှောက်ကာ ဖော်ထုတ်ပေးမည် ဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့ကို ကျေးဇူးတင်မည်။

ကျွန်တော်တို့ ပျိုးထောင်ပေးလိုက်သဖြင့် ခေတ်မီလာသည့် မြန်မာတို့ကို ကြည့်ကာ ဂုဏ်ယူစရာပင် ကောင်းမည် ဖြစ်သည်။ မြန်မာတို့ကလည်း ကျွန်တော်တို့ကို ချစ်ခင် နှစ်သက်လာမည်။ ယခုမှ နှစ်ပေါင်း တစ်ရာငါးဆယ်ကျော် အုပ်ချုပ်လာ ခဲ့ပြီးမှ သူတို့ကို စက်သေနှုတ်ဖြင့် ပစ်သတ်ခဲ့ကြပြီ။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့သည် လူရိုင်းများ မဟုတ်ပါ။ တရားဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ချုပ်ခဲ့ပါသည်။ တိုင်းပြည် အေးချမ်းသာယာအောင် တတ်နိုင်သမျှ ဆောင်ရွက် ခဲ့ပါသည်။ သူတို့ကို ခေတ်ပညာ သင်ပေးခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်အနှံ့အပြား လမ်းများ ဖောက်ပေးသည်။ ဆေးရုံများ ဆောက်ပေးသည်။ ဆည်မြောင်းများ၊ တူးမြောင်းများ ဖောက်ကာ စိုက်ပျိုးရေးကို တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေခဲ့သည်။ သီးနှံဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဖြေဆိုလွှာ ကောင်းမွန်ရေးအတွက် သိပ္ပံနည်းကျ လေ့လာရေးများ ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့၏ စက်မှုလုပ်ငန်းမူဝါဒကြောင့် အရည်မရ၊ အပတ်မရ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

မြန်မာတို့တွင် အရင်းအနှီး မရှိ။ ဓာတ်သတ္တု တူးဖော်ရန်နှင့် သစ်တောမှ သစ်များ ထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာတို့ကို သူတို့ မသိ။ သို့ဖြစ်ရာ ပြည်ပ အရင်းအနှီး များကို ကျွန်တော်တို့ သွင်းယူခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်၊ ကုလား၊ တရုတ်တို့က ငွေပင် ငွေရင်း ထူထောင်ကာ စက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများ တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ အစိုးရတွင် အဖွဲ့နာဏှာ တိုးလာသည်နှင့် အမျှ လမ်းသစ်များ ဖောက်ခြင်း၊ ဆေးရုံများ ဆောက်ခြင်း၊ စာသင်ကျောင်းများ ထောင်ပေးခြင်း တို့ကြောင့် တိုင်းပြည် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာခြင်း၏ အသီးအပွင့်ကို မြန်မာတို့ စားသုံးရသည် မှန်သည်။ စက်မှု လုပ်ငန်းသစ်များကြောင့် မြန်မာများ အလုပ်ကိုယ်စီ ရလာကြသည်။ သို့သော် ရေရှည်တွင် မြန်မာပြည်၌ ချမ်းသာကြွယ်ဝသူ အားလုံးလိုလိုမှာ နိုင်ငံခြားသား များ ဖြစ်လာပြီး မြန်မာတို့မှာမူ ဆင်းရဲတွင်းနက်လျက် ရှိနေကြသည်။ ယခင်ကမူ မြန်မာတို့သည် ဆင်းရဲသော တိုင်းပြည်တွင် နေထိုင်ကြသည့် ဆင်းရဲသားများ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ယခုကား ဖွံ့ဖြိုး ချမ်းသာလာသည့် တိုင်းပြည်တွင် ဆင်းရဲတွင်း နက်သည့် ဆင်းရဲသားများ ဖြစ်လာကြသည်။

အခြေခံအားဖြင့် ရှေးယခင်နှင့် ယခု အခြေအနေမှာ ကွာခြားလှသည်။ စိတ်ဓာတ်အရလည်းကောင်း၊ လူမှုစွဲထောင့်အရလည်းကောင်း၊ ရိုသ် ဆိုးရွားသည့် အမြဲအမေ့တွင် လူဖြစ်လာကြရသည့်နှင့် တူနေသည်။ နေရာတကာတွင် နိုင်ငံခြား သားတို့ လှမ်းမိုးလာသည်။ သူတို့က မြန်မာဆိုလျှင် လူ မထင်ကြ။ အကြောင်းမှာ မြန်မာတို့သည် ဆင်းရဲသောကြောင့်တည်း။

သစ်တောနှင့် သတ္တုတူးဖော်ရေး လုပ်ငန်းတို့တွင် မြန်မာတို့ ပါဝင်နိုင် အောင် အစိုးရက မည်သို့ ဖန်တီးပေးနိုင်မည်နည်း။ စဉ်းစားရှုပင် မရပါ။ ခေတ်မီ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ပညာနှင့် လုပ်ငန်းတို့တွင် မြန်မာတို့ မကျွမ်းကျင်ဟု ဆင်ခြင်ပေးနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ဟိုက်ကုတ် တရားသူကြီး တာဝန်ကို မြန်မာတို့ ထမ်းဆောင်နိုင်ပြီး ဘုရင်ခံ၏ အတိုင်ပင်ခံ ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူး၌ မြန်မာတို့ တာဝန်ယူနိုင်လျှင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းတို့၌ မြန်မာတို့ မကျွမ်းကျင်ဟု ပြောသော် ရယ်စရာ ဖြစ်ချေမည်။ သို့ငြားလည်း ပုဂ္ဂလိက နိုင်ငံခြား အရင်းအနှီး ဖြုပ်နှံခွင့် ပေးသည့် နေရာ၌မူ ကျွန်တော်တို့ဘက်က လွယ်လင့်တကူ ခွင့်ပြုနိုင်သည်မှာ အံ့ဩစရာ ကောင်းသည်။ ရေရှည်တွင်မူ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် ကွဲပြားခြားနားလာသည်ကို တွေ့လာ ရသည်။ နိုင်ငံခြားသားတို့ကို အခွင့်အရေး ပိုပေးခြင်းအားဖြင့် မြန်မာတို့မှာ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍတွင် မကျွမ်းမကျင် ဖြစ်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာတို့သည် တဖြည်းဖြည်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးကို ယူသွား ရန်ပင် ဖြစ်သည် မဟုတ်လား။

ငစီနီသဘော နစ်မြုပ်သည့်အခန်း၌ အင်္ဂလိပ်အရာရှိ နှစ်ယောက်သည် အိန္ဒိယ သဘောသားတို့၏ အသက်ကို ဦးစားပေး ကယ်တင်ခဲ့သဖြင့် အင်္ဂလိပ် ပီသကြောင်း ကျွန်တော် မျိုးကျူး တင်ပြခဲ့ဖူးသည်။ ဤသည်မှာ အင်္ဂလိပ်တို့၏ အကြီးမြတ်ဆုံး ဂုဏ်သိက္ခာပင် ဖြစ်သည်။ ဤအတိုင်း ကိုယ်ကျိုးစွန့်ကာ သူတစ်ပါးကို ဦးစားပေးခြင်းသည် အင်္ဂလိပ်ကောင်းတို့၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအမှန် ဖြစ်လေသည်။ ဤစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် ဗြိတိသျှ ဓနသဟာယကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့သော် မြန်မာပြည်တွင်မူ ဤနည်းကို ကျွန်တော်တို့ အသုံးမပြုခဲ့ကြပေ။ မြန်မာတို့ကို ဦးစားပေးရန် ကျွန်တော်တို့ ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။ များစွာသော ပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်းတို့သည် မြန်မာအကျိုးစီးပွားကို ရှေးရွလုပ်ကိုင်ရန် ရည်သန် ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့ သွင်းလာသည့် နိုင်ငံခြား အရင်းအနှီး၏ ရလဒ်နှင့် တိုအရင်းအနှီးနောက်က ကပ်ပါလာသည့် ကုလား အလုပ်သမားတို့ အရေးကိုမူ သူတို့ ပြောလည်အောင် မဖြေရှင်းနိုင်။ ကိုယ်တင်သည့် စစ်ကဲကို ကိုယ် ဆွံ့မချနိုင်။

မြန်မာတို့သည် သူတို့တိုင်းပြည်တွင် စက်မှုလုပ်ငန်း၌ အရာမဝင်သလို ဘေးဖမ်းခံခဲ့ရသည်။ အရေးမပါသလို ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ရန်ကုန်မြို့တော်ကြီးတွင် မြန်မာဆိုလျှင် လူရာမဝင်။ ဆင်းရဲ ခွဲတေခြင်းက သူ့ကို အောက်တန်းသို့ တွန်းပို့သည်။ အစိုးရ အိမ်တော်တွင် မြန်မာပွဲလမ်း မကျင်းပ။ မြန်မာဓာတ်ပွဲ

မကပြနိုင်။ မြန်မာ ဘုန်းတော်ကြီးတို့ကို အစိုးရဆိပ်တော်က ပင့်ဖိတ်ပြီး ဆွမ်း၊ မာကျားနိုင်။ ဥရောပကုန်သည် လူတန်းစားက မြန်မာတို့ကို ရုံးလုလင်သာသာ သဘောထားသည်။ စစ်တပ်ကလည်း မြန်မာအမျိုးသားကို လူရာ မသွင်း။ ပျော်ပျော်နေ သေခံ လူစား ဟုသာ သဘောထားသည်။

လယ်သမား အရေးတော်ပုံစံ နောက်ကျယ်တွင် ဤအကြောင်းများ အခြေခံနေသည်။ ၁၉၃၀ မြန်မာပြည် အခြေအနေကိုကြည့်လျှင် အင်္ဂလိပ်တို့က မြန်မာတို့အပေါ် ထားရှိသည့် စေတနာကို အကဲခတ်နိုင်သည်။ အိန္ဒိယပြည်တွင် အုပ်ချုပ်ရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး တိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်သဖြင့် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး ရရှိ နီးစပ်လာသည်။ မြန်မာတို့သည် အလားတူ အုပ်ချုပ်ရေးမျိုး ရနိုင်မည်လား။ သေချာတပ်အပ် မပြောနိုင်။ ဆာဂျွန်ဆိုင်မွန်နှင့် သူ့အဖွဲ့ လာရောက် နှစ်စမ်းခဲ့သည် မှန်သည်။ သို့သော် သူတို့ အစီရင်ခံစာတွင် အိန္ဒိယပြည် အတွက်သာ တင်ပြခဲ့သည်။ မြန်မာပြည် အရေးမှာ မရေရာ။ အိန္ဒိယပြည်မှ ခွဲထွက်ခဲ့သော် မြန်မာတို့သည် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် တစ်မျိုးရမည်။ သို့သော် ယခု မရေးဆွဲရသေး။ မြန်မာတို့ကမူ ရေးဆွဲမည့် အုပ်ချုပ်ရေးမှာ အိန္ဒိယအောက် နိမ့်ကျသည့် အုပ်ချုပ်ရေးမျိုး ဖြစ်မည် ယုံကြည်နေကြသည်။ ဝိုက်ဟော ညွှန်ကြားချက်အရ ထိုအုပ်ချုပ်ရေးမျိုးကို ဘုရင်ခံ ဆာရားအင်းနစ်အား ရေးဆွဲခိုင်းသည်။ ယင်းအရ မြန်မာပြည်သည် ကရောင်း ကိုလိုနီ ခေါ် အင်္ဂလိပ် ကိုလိုနီ တစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ နိုင်ငံခြား အရင်းရှင်တို့သည် စီးပွားရေး စားကျက်ကို ပို၍ တိုးချဲ့လာမည်။

သူတို့ အရေးကိုစွဲကို ဗြိတိသျှ ပါလီမန်က စိတ်မဝင်စား။ သူတို့ တင်ပြသည်ကို နား မဝင်ဟု မြန်မာတို့ ခံစားနေကြသည်။ မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ ဘီလပ်သို့ စေလွှတ်ကာ အရေးဆို ဆွေးနွေးချင်သည်။ သို့သော်လည်း ၁၉၃၀ ကာလတွင်မူ မြန်မာအကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှုပြောဆိုမည့် ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ လန်ဒန် ရောက်ဖို့ မလွယ်လှ။ သို့ဖြစ်ရာ စိတ်မရည်သည့် မြန်မာ အစိတ်အပိုင်းသည် လက်နက်ကိုင် တိုက်ခိုက်ကြလေသည်။

မြန်မာပြည်မှ ကျွန်တော် မထွက်ခွာမီ ၁၉၃၁ ဧပြီတွင် မြန်မာ လူတန်းစား အသီးသီးက ကျွန်တော်ကို ဤသို့ တင်ပြကြသည်။

'ကျွန်တော်တို့ အခြေအနေမှန်ကို စင်ဗျား တောင်းကောင်း သိပါတယ်။ လက်နက်ကိုင် တိုက်ခိုက်တာကတော့ အစွဲခွန် လုပ်ကြတာပါ။ မြန်မာတွေ ကျေနပ်အောင် လန်ဒန်က အခွင့်အရေးပေးမယ် ဆိုရင် အဲဒီ အရေးအခင်းတွေ လည်း ငြိမ်သွားမှာပါ။ ဗြိတိသျှပါလီမန်က ကျွန်တော်တို့ အရေးကို လျစ်လျူရှု နေတယ် ထင်တယ်။ ဒီတော့ တိုင်းသူပြည်သားတွေကို အခွင့်အရေး ရပါစေမယ်လို့

ရရှိကြောင်းဆိုရန်

မျှော်လင့်ချက် မပေးရဲဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အခြေအနေဟာ ဆိုးပါတယ်။ အစိုးရ ကလည်း ဘာတစ်ခုနဲ့မှ ရေရေရာရာ မပြောဘူး။ လန်ဒန်ကို စာရေး တိုင်ကြား တော့လည်း အကြောင်း မထူးဘူး။ အခု စင်ဗျား ခွင့်သာခိုက် အခြေအနေ ဘယ်လို လဲ ဆိုတာ စနည်းနာပြီး အကြောင်းကြားပါ'

'အခြေအနေ ထူးမယ်တော့ မထင်ဘူး။ အုပ်ချုပ်ရေးတစ်မျိုး ပေးမယ်ဆိုရင် ဘုရင်ခံ သိမှာပေါ့။ သူက စင်ဗျားတို့ကို တစ်ဆင့် ကြေညာမှာပေါ့'

ဤသို့သာ ကျွန်တော် ပြောရသည်။
'ဟုတ်တယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးအတွက် တစ်ခုခု ထူးခြားရမယ်'

'ကျွန်တော် တတိန်တကာတော့ လူကိုယ်တိုင်ပဲ သက်ဆိုင်ရာကို ပြောပါမယ်'

စရီးတစ်လျှောက်လုံး ဤအကြောင်းကို စဉ်းစားလာမိသည်။ လန်ဒန် ရောက်လျှင် ကျွန်တော် ဘာများ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်လဲ။ မြန်မာခေါင်းဆောင်ထဲက ပါလီမန် အစဉ်အလာကို ယုံကြည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အင်္ဂလန်ရှိ အာဏာရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ တိုက်ရိုက် တွေ့ဆုံနိုင်လျှင် ကောင်းမည်။

သို့နှင့် အင်္ဂလန်သို့ရောက်လျှင် အိန္ဒိယရုံးတော်သို့ သွားသည်။ အမြဲတမ်း အတွင်းဝန်နှင့် တွေ့ဆုံတောင်းသည်။ ကျွန်တော်က မြန်မာတို့မှာ သူတို့ ကြံမှု ဘယ်သို့ ရှိမည်ကို သိချင်နေကြကြောင်း ပြောပြသည်။ သည်အတိုင်းဆိုလျှင် သူပုန်မီးသည် အေးပွယ်မရှိ။ ကူးစက်လိမ့်မည်။ မြန်မာခေါင်းဆောင်များ လန်ဒန် ရောက်လာပြီး ဆွေးနွေးစေပေဖို့ လိုသည်။ အရေးကြီးသည်။ အတွင်းဝန်က ယခုမှ ဘာမျှ ရေရေရာရာ ဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုရသေး။ သို့သော်လည်း မြန်မာပြည် အရေးကိုစွဲအတွက် စက်တင်ဘာလတွင် ကွန်ဖရင့်တစ်ခု ကျင်းပရန် တင်ပြထား သည်ဟု ပြန်ကြားသည်။

ထို့နောက် ဂျေဖရီဖေတာထံ သွားတွေ့သည်။
'ပြန်ရောက်လာပြန်ပြီလား'

သူက ဝမ်းပန်းတသာ ကြိုဆိုသည်။
'ဒီတစ်ခါ သုံးနှစ်ခွဲတောင် ကြာတယ် ဗျာ'

ကျွန်တော်မှာ ရင်ထဲက စပ်နှင့်နှင့်ပင် ပြောမိသည်။
'စင်ဗျားနဲ့ကျွန်တော် မြူးနင်းတွေ ဝေနေတုန်းက အောက်စဖို့ကို ကားနဲ့ သွားကြတာ မနေ့တစ်နေ့ကပဲလို့ ထင်နေတယ်'

'အင်း... အခုလည်း ကျွန်တော်မှာ မြူးနင်းတွေ ဝေတဲ့ အလယ်မှာ ရောက်

ရရှိကြောင်းဆိုရန်

နေတယ်။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားနဲ့ လာတွေ့တာပဲ။ တွေ့ရ ကြုံရတာတွေကတော့ အများကြီးပဲ။ အမျိုးမျိုးပဲ'

'မြန်မာပြည်မှာလား ...'

သူက အံ့သြနေသည်။ မြန်မာပြည်တွင် ဘာတစ်ခုမျှ မဖြစ်နိုင်ဟု ယုံတမ်း ပုံပြင်တစ်ခုက ဆိုသည် မဟုတ်လား။

'ဟုတ်တယ်။ မြန်မာပြည်မှာ ကြုံရတာတွေပဲ။ ခင်ဗျားကို ပြောပြချင် တယ် ဗျာ'

'ကောင်းပြီလေ။ ကံလား၊ အပြင်သွားပြီး နေ့လယ်စာ စားကြမယ်'

ထိုနောက် ယူနိုက်တက် ယူနိုက်တက်လပ် အဆောက်အအုံရှိ ဆေးလိပ် သောက်ခန်းထဲတွင် ယခု ရေးထားသည့် အထဲက အမျိုးအဝတ်ကို သူ့အား ပြောပြ သည်။ သူ့မှာ တစ်ခုတည်း ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော် ပြောသည်တို့ကို အလေး အနက် နာယူသည်။

'ဒီလိုဖြင့် လီယိုနယ်ကားတစ်နဲ့ သွားတွေ့ရင် ကောင်းမယ်'

တိုက်ပဲ တိုက်ဆိုင်လွန်းလှသည်။ လွန်ခဲ့သည့် သုံးနှစ်ခွဲတုန်းကလည်း ဤနာမည်ကို ကြားရပြီးနောက် ကျွန်တော် မြန်မာပြည်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ စွန့်စားခန်းတွေ အမျိုးမျိုး အပုံပုံ တွေ ခံရသည်။ ယခုလည်း သူနှင့် တွေ့ရဦးမည်။ စွန့် ၄ တွင် လီယိုနယ်ကားတစ်နဲ့ တွေ့သည်။ သူနှင့် တွေ့ရသည်မှာ ကံကောင်းသည်။ သဘောချင်း တိုက်ဆိုင်တာ များသည်။ သူ့ကို ပြောသည့်အခါ အောလဆိုး ကောလိပ်တုန်းက ကျောင်းနေဖက် သူငယ်ချင်း တစ်ယောက်နှင့် ပြောဆိုသကဲ့သို့ ပြောဆိုမိသည်။

'အခြေအနေကတော့ မြန်မာတွေကို သေနတ်ခွဲ ပစ်သတ်နေတယ်ဆိုရင် တော့ ရှေ့လျှောက် ရန်သူဖြစ်ကြဦးပဲ။ မြန်မာ-အင်္ဂလိပ် ဘယ်တော့မှ ရင်ကြားစေမှာ မဟုတ်တော့ဘူး'

ကျွန်တော်က ဆိုသည်။

'ဒီတော့ ခင်ဗျား စိတ်ကူးက ...'

သူက မေးသည်။

'မြန်မာခေါင်းဆောင်တွေ လန်ဒန်ခေါ်ပြီး ဆွေးနွေးပေါ့။ ဒါပေမဲ့ မြန်မြန် လုပ်မှ ဖြစ်မယ်'

'သူတို့က ဘာ လိုချင်တာလဲ'

'အိန္ဒိယနည်းတူပဲပေါ့'

လီယိုနယ်ကားတစ်သည် ငါးမိနစ်မန့် စဉ်းစားနေသည်။ ပြီးမှ -

'ခင်ဗျား ပြောတာ မှန်တယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ မြန်မာပြည် ရေခဲနံ့မျောမှာ ကိုတော့ ကြည့်နေလို့ မဖြစ်ဘူး'

သူက ဆိုသည်။

ထို့နောက် ဤအကြောင်းကို နန်းရင်းဝန်ကြီး၏သား မယ်လကွမ် မက္ကဒေါနယ်အား ထိုနေ့ နေ့လယ်စာ စားပွဲမှာပင် ပြောပြမည်ဟု သူက အာမခံ သည်။

သူ့ကို နှုတ်ဆက်သည့်အခါ ပြုံးရယ်လျက် -

'အင်း မှတ်ထားနော်။ ခင်ဗျားဟာ မြန်မာပြည်အကြောင်း သတင်းပေး နိုင်တဲ့ ပါလီမန်နဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ယောက် ဖြစ်သွားပြီ' ဟု ဆိုသည်။ 'ဒါပေမဲ့ ပါလီမန်က မြန်မာပြည် သွားပြီး စုံစမ်းဖို့ ဆာဇွန်ဆိုင်မွန်ကို လွှတ်လိုက်တယ် မဟုတ်လား'

'ဟုတ်တယ်။ ဟုတ်တယ်။ အင်း... ခင်ဗျားနဲ့ တွေ့ရတာ ဝမ်းသာတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်အင်္ဂလိပ် နိုင်ငံရေးသမားနဲ့မှ မတွေ့နဲ့နော်။ သတင်းစာ အယ်ဒီတာ တွေလည်း ရှောင်ဦးဈ'

နောက်ခြေလှမ်းတစ်ခုမှာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်။ မစုမေအောင် (ခေါ်မြစ်နီ)သည် ဂျီနီဗာမြို့မှ လန်ဒန်မြို့သို့ ရောက်လာသည်။ သူကား အသက် နှစ်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်သာ ရှိသေးသည့် မြန်မာအမျိုးသမီးတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူ့ဖခင်မှာ တစ်ခါက မြန်မာပြည်တွင် ဘုရင်ခံ၏ အတိုင်ပင်ခံ ဝန်ကြီးချုပ်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ဖူး သည်။ မစုမေအောင်မှာ အောက်စဖို့ တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရသူ ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည် နှင့် အိန္ဒိယပြည်တို့တွင် အမျိုးသမီး အသင်းအပင်း အများအပြား၌ ရှေ့ဆောင် ရှေ့ရွက် လုပ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးနှင့်ကား မဆက်စပ်။ သို့သော် မြန်မာပြည် အရေးအခင်းတို့ကို နဲ့နဲ့ စပ်စပ် သိသူဖြစ်ပြီး ခေတ်ပညာတတ်မြစ်ကာ အင်္ဂလန် အတွေ့အကြုံရှိသဖြင့် သူသိသမျှကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း တင်ပြနိုင်သူ ဖြစ်လာ သည်။ အသင်းအပင်း အစည်းအဝေးတို့တွင် စကားပြောကောင်းသူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၃၁ နွေဦးတွင် ဂျီနီဗာ၌ ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီး ညီလာခံတစ်ခုသို့ အိန္ဒိယပြည်ကိုယ်စား တက်ရောက်လာသူ ဖြစ်သည်။ ညီလာခံ မေတ္တာ နားချိန်တွင် အင်္ဂလန်သို့ အလည်ရောက်လာသည်။ ဗြိတိသျှ ပါလီမန်က မြန်မာပြည်အပေါ် မည်သို့ သဘောထားသည်ကို လန်ဒန် ရောက်လျှင် စုံစမ်းခံရန် မြန်မာပြည်က မှာကြားလိုက်သည်။

သူ ရောက်လာကြောင်း သိလျှင် သူနှင့် မတွေ့ချင်ဘူးလားဟု လီယို နယ် ကားတစ်အား မေးကြည့်သည်။ တွေ့မည် ဆိုသဖြင့် သူ့ရောက်လာကာ

ကားတစ်နှင့် ပြောဆိုကြသည်။ ကားတစ်က သူ့အား အဆက်အသွယ်ကောင်းများ ညွှန်းလိုက်သည်။ ယင်းတို့မှာ မယ်လကွမ် မက္ကဒေါနယ်၊ လေဒီအက်စတာနှင့် တိုင်းသတင်းစာမှ ကျဲပရီဒေါဆန်တို့ ဖြစ်သည်။

လေဒီအက်စတာက မစ္စမေအောင်အတွက် အစီအစဉ်တစ်ခု ပြုလုပ်ပေးသည်။ ယင်းမှာ ဒီမ်းကရောက်ဒီနှင့် မစ္စလီလကင်ဆင်တို့ အပါအဝင် အင်္ဂလိပ်နိုင်ငံရေးလောကမှ အမျိုးသမီးများအား နေ့လယ်စာ စားပွဲ တစ်ခုတွင် မိန့်ခွန်းပြောစေရန်ပင် ဖြစ်သည်။ မစ္စမေအောင်က မြန်မာပြည် အရေးကိစ္စကို ရေရေလည်လည် ရှင်းပြသည်။ မြန်မာပြည်သည် အိန္ဒိယမှ ခွဲထွက်လျှင် ကရောင်းကိုလိုနီအဆင့်လောက်ကို ကျေနပ်မည်ဟု အထင်မှားခဲ့ကြသည့် သူတို့ အားလုံးသည် မစ္စမေအောင်၏ တရားတွင် ဘဝင်ကျသွားကြသည်။ အိန္ဒိယဆိုင်ရာ အတွင်းဝန် မစ္စတာဝက်ချာဗင်နှင့် မစ္စမေအောင်တို့ တွေ့ဆုံနိုင်အောင် မစ္စလီလကင်ဆင်နှင့် အဖွဲ့က စီစဉ်သည်။

ဗင်းမှာ မြန်မာပြည် အရေးကိစ္စကို လောလောဆယ်တွင် အာရုံစိုက်နေခိုက် ဖြစ်သည်။ မစ္စမေအောင်က မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တစ်ခုကို လန်ဒန်သို့ ဖိတ်ခေါ်ရန် ဆန္ဒ ရှိပါသလားဟု ဗင်းအား စူးစမ်းသည့်အခါ၊ သူက ဆန္ဒရှိပါသည်ဟု မဆိုင်းမတွပင် ဖြေသည်။ ထို့ပြင် ထိုသို့ ခေါ်ယူဆွေးနွေးသည့်အခါ မြန်မာပြည်အတွက် အုပ်ချုပ်ရေး တစ်ခုကိုလည်း တင်ပြ ဆွေးနွေးပါစေမည် ဟု ကတိပေးသည်။

မစ္စတာဗင်းသည် ကတိအတိုင်း ဆောင်ရွက်သည်။ ဩဂုတ် ၂၁ တွင် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ဖိတ်မည်ဟု ကြေညာသည်။ ကွန်ဗရင့်ကို နိုဝင်ဘာတွင် ကျင်းပမည်ဟု သတ်မှတ်သည်။

ထိုအခိုက်တွင် လေဘာပါတီသည် အာဏာမဲ့ ဖြစ်သွားပြီး အမျိုးသားအစိုးရ တက်လာသည်။ ထိုအခါ ဆာဆင်မျူးယယ်ဟီးမှာ အိန္ဒိယဆိုင်ရာ အတွင်းဝန် ဖြစ်လာသည်။ သို့သော်လည်း ကတိကား မပျက်။ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် နိုဝင်ဘာလဆန်းပိုင်းတွင် ရောက်လာသည်။ မစ္စမေအောင်မှာ လန်ဒန်တွင် သူနှင့် တွေ့ရသူ အပေါင်းက နှစ်သက်လေရာ မြန်မာကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ဝင် မစ္စမေအောင်ကို ထည့်သွင်းပါဟု ဗြိတိသျှအစိုးရက မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံ ထံသို့ အကြောင်းကြားသည်။ သို့နှင့် မစ္စမေအောင်သည် မြန်မာကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ဝင် တစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။

မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာ ညီလာခံတွင် မြန်မာပြည်အား အိန္ဒိယသို့ ပေးသည့် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တန်းတူလိုက်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးကို ပေးသည်။ ဆွေးနွေးနေကြစဉ်

လယ်သမားအရေးတော်ပုံမှာလည်း အရှိန်သေသွားသည်။ အုပ်ချုပ်ရေး အသစ်ကို စတင်ကျွေးစားအုပ်ကြီးခေါ် ပါလီမန်က ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေများကို မှတ်ပုံတင်သည့် စာအုပ်ကြီးတွင် ထည့်သွင်းရေးသားပြီး မြန်မာပြည်အတွက် အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေကြမ်းတစ်ခုကို ပါလီမန်တွင် တင်သွင်းလိုက်သည်။ ပါလီမန်က အတည်ပြုကာ ၁၉၃၇ ခု ၅ ဥပဒေအဖြစ် အတည်ဖြစ်လာသည်။*

သို့ဖြစ်ရာ ယခုစာအုပ်တွင် ကျွန်တော် ဖော်ပြခဲ့သည့် မြန်မာပြည်သည် မရှိတော့ပြီ။ ယင်းအစား အုပ်ချုပ်ရေးအသစ် ဖန်တီးသော မြန်မာပြည်သစ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအသစ်တွင် မြန်မာ တိုင်းရင်းသားတို့သည် အရေးကိစ္စ မှန်သမျှကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြပ် စီရင်ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် အပြည့်အဝ မရသေး။

သို့သော်လည်း တဖြည်းဖြည်းပင် သူတို့ အလိုကျ ဖန်တီးနိုင်သည့် အခြေအနေသို့ ရောက်လာလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ရလေသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးသစ်အောင်မြင်အောင် အကောင်အထည် ဖော်ရန်မှာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် မြန်မာတို့၏ အရည်အသွေး တစ်ခုတည်းအပေါ်တွင် မတည်။ မြန်မာပြည်ကို အုပ်ချုပ်ရန် ခန့်ထားသည့် ဘုရင်ခံတို့၏ တစ်ဦးချင်း စရိုက်လက္ခဏာနှင့် အရည်အသွေးတို့ အပေါ်တွင်လည်း တည်သည်။ ဘုရင်ခံတို့၏ စိတ်သဘောထားကလည်း အရေးကြီးသည်။ ဘုရင်ခံသည် သူ့ဝန်ကြီးများကို စောင့်ကြည့်ရုံဖြင့် တာဝန် မကျေ။ အုပ်ချုပ်ရေးသစ် စည်းကမ်း စည်းမျဉ်းတို့၏ ဘောင်မှ သွေဖည်သလား ဟု ထောက်လှမ်းရန်သည် ဘုရင်ခံ၏ အလုပ် မဖြစ်သင့်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်လျှင် သူ့ဝန်ကြီးများနှင့် ဘုရင်ခံတို့အကြား ပဋိပက္ခများ ပေါ်လာမည်။ ဘုရင်ခံသည် အုပ်ချုပ်ရေးသစ်အရ မြန်မာပြည် တိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်မည် ဟုသော စိတ်ထားမျိုး ခံယူနိုင်ဖို့ လိုသည်။ ဤသည်မှာ သူ့တာဝန်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးတို့တွင် ကိန်းအောင်လေ့ရှိသည့် စရိုက်လက္ခဏာကောင်း တစ်ခုပင် ဖြစ်သည် ဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။ မြန်မာအကျိုးစီးပွားကို မည်သို့မည်ပုံ ရှေ့တန်း တင်ရမည်ဟု မှားလည်ဖို့ လိုသည်။ မြန်မာတိုင်းရင်းသားများကို ဦးစားပေးတတ်ရမည်။ သို့မှသာ မြန်မာတို့စိတ်ထဲ၌ ကျွန်တော်တို့သည် မြန်မာတို့ကို လေးစား ချစ်ခင်သည် ဟုသော အမြင်မျိုး ကိန်းအောင်လာမည် ဖြစ်လေသည်။ သို့မှသာ မြန်မာတို့က အင်္ဂလိပ်ကို ယုံကြည်လေးစားလာမည် ဖြစ်လေသည်။ ။

* ယင်းကို ၁၉၃၇ မြန်မာပြည် အုပ်ချုပ်ရေး အက်ဥပဒေဟု အသိအမှတ် ပြုကြသည်။ မှောင်တွင် ၅၁ ၅၀၄ အုပ်ချုပ်ရေးဟူ၍ အမည်တွင်လာသည်။ ယင်းမှာ နိုင်အာစီတက် သာသော်လည်း အကန်အသတ်ရှိသော ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးတစ်မျိုး ဖြစ်လေသည်။